

BIBLIOTECA

DE LA UNIVERSIDAD DE VALLADOLID.

Estante n.º

a. 77

Tabla

Número

m. 310

77
m. 310

Faint, illegible handwriting at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

High. aut.

W. mot. 210

Este lib. dio el Be. ^{mo} ~~anno~~ ^{al} ~~mo~~ de sant fons. asunt publico d' valles El al no
otro su febrario de su d' aylllo abbat q' valles. A fons de firmamento pro traher d' fons

Degoraminus de sacro principatu. **S**

De sacro principatu dñi jpe et sancte romane ecclie
Ngoraminus idest libru de actionibus sacri prin-
cipatus et sancti principis ecclie vniuersalis rom-
sini pontificis Cum p̄tatis plenitudine vniuer-
sali viciarij dei et dñi nra ihu xpi Beati petri
ap̄torem principis catholice successorie nominatum et mitula-
tum per rubricas et capitla distinctum q̄to breuis p̄summa in paucis
p̄stingens cuius xpi fidelibus edere proposui ad directione p̄nuu
et ad eruditionem futuroru in dei et dñi nra ihu xpi nomine et
honore sub b̄torum petra et pauli ap̄torem eius petrocino cur-
torumq; sanctoru Romanorum Pontificum meritis et meritis
ombus gloriofis Et hic liber continet tribus infra scriptas

- De sacro principatu
- De excellencia sancte Romane ecclie que est caput vniuersalis ecclie
xpi fidelium mater fidei et magistra catholice doctrine xpiane
- De nominibz dñi jpe et de eius rubricis
- De origine sp̄alis dignitatis
- De grandi misterio quo xpus dñs soli beato petro ap̄to et succes-
soribus suis in Romana sancta sede apostolica sp̄ali clauis regni
reorum expresse daturum se obtulit et donauit
- De vniuersali ecclie militancie super petru ap̄to et eius sancti-
ficatione
- De modo et forma quibus vna mater ecclies catholica p̄ apostolica
in p̄sona beati petri ap̄ti diuinam p̄tatem legandi et absoluedi
- De p̄tatis plenitudine qua b̄to petro et suis successoribus in Ro-
mana sede apostolica romone instituit et non toti ecclie vniuersali
quo ad exercitiu p̄ vsu debitu xpus dñs obtulit et concessit
- De quatuor vniuersali vniuersali qua xpus dñs ante suu ad-
relos gloriose ascensu vnu hominu in terris principali instituit
caput et prelatum vniuersalem sup totam eccliam militancem cum
plenitudine p̄tatis sp̄alis
- De vera estimatione plenarie p̄tatis sp̄alis per diuina dispo-
sitione de p̄sona Beati petri ap̄ti successorie in p̄sonam cuiuslibet
Romani Summi pontificis vsq; in finem seculi in vniuersali
ecclies militancie

De excellēti p̄tate p̄pali et plenaria s̄ p̄sona p̄p̄i et per p̄p̄m in
petro et suis in sancta Romana sedē successoribus et in p̄sonam petri
in vniuersali ecclia militante diuinitus non vniuersaliter assistente
et stabilita

De p̄pali auct̄e iurisdictione et plenaria p̄tate b̄to petro collata et
Romane pontificibus eius successoribus immo d̄o d̄no et non
ab vniuersali ecclia militante vel agnitione aliorum hominibus

De prerogatiua plenarie p̄tatis p̄pali in administratione qua d̄no
p̄p̄i viciarius vniuersalis maior est auct̄e in iurisdictione et
relatiōe vniuersalis ecclie militantis

De prerogatiua auct̄e et p̄tatis quam habuerunt b̄tus petrus ap̄t̄e
et singulorum eius successorum Romani pontificis supra doctrinam
Eran petri ap̄t̄e et om̄i aliorum ap̄t̄orum et super contentis in libris
sanctorum quatuor euangeliarum

De excellēti prerogatiua d̄ni p̄p̄i in vniuerso mundo super h̄is que
concernunt p̄p̄aliam christianam catholicam fidem et generalē p̄tate
d̄ni p̄p̄i circa sp̄cialia

De p̄tate d̄ni p̄p̄i circa sacramenta ecclastica in generalē

De p̄tate d̄ni p̄p̄i circa om̄es et singulos ordines ecclasticos

De p̄tate d̄ni p̄p̄i circa om̄es et singulas promotiones ecclasticas
ad quascunq; prelaturas et dignitates ecclasticas et ad om̄es
collationes quoruncunq; beneficiorum et titulorum ecclasticorum in vniuerso
mundo

De p̄tate d̄ni p̄p̄i ad reseruandū generalit̄ vel sp̄cialit̄ quascunq; prelatas
et dignitates quercunq; et qualitatunq; beneficia et officia ecclastica
sive ap̄t̄e disponi collationem et p̄missionem in vniuersis regnis et p̄tibus
orbis terrarum

De excellēti et plenaria p̄tate d̄ni p̄p̄i circa Religionē quascunq;
et regulas ip̄arum et circa religiofos et professores illarum

De excellēti et plenaria p̄tate d̄ni p̄p̄i circa sedē patriarchatus primatus
in metropolitana et ep̄alium iurisdictione et vniuersa et
suppressionem in vniuerso mundo

De ap̄t̄e sancte sedis p̄pali in v̄be Rome p̄manenti diuinitus
fundata stabilitate

De plenaria p̄tate d̄ni p̄p̄i supra clerum Romanē civitatis et vniuersali
supra totum alium clerum totius christianitatis

De plenaria p̄tate d̄ni p̄p̄i in foro penitentiali ad absolvendū om̄es
et singulos christianos de quibuscunq; peccatis

II
De generali potestate dñi ppe ad dispensandum et ad habitandum
quoscumq; in foro iudiciali et penitentiali

De quali potestate dñi ppe ad concedendum plenarias indulgentias
dimittitur obligatio a pena et culpa

De potestate dñi ppe circa matrimonium

De generali potestate dñi ppe circa quoscumq; episcopa in universo
mundo

De plenaria potestate utriusq; gladii ecclesiastici et secularis
quam hñ dñs ppe Romanus pontifex et utriusq; gladii liberum exercitium
in promouendis et impediendis, ecclie Romanæ et omni aliarum vniuersarum
orbis

De appellacione potestate quam hñ dñs ppe circa Imperium Romanorum
ancientiorum et circa alia quorundam Regna et dominia episcopa
ha quorundam christifidelium in universo mundo

De plenaria potestate dñi ppe circa Regna terras et dominia circa
quorundam christifidelium

De appellacione et plenaria potestate dñi ppe Romanus summus pontifex
generalis supra et circa omnes christifidelium in universo mundo

Episcopi salutem reportatum omni christifidelium hominum ad hunc
hunc dñe et fideliter dño ppe Romano pontifici plenarie obediendum

[Faint, illegible handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page. The text is arranged in several paragraphs and includes some decorative initials or symbols.]

B

De sacro primatu Subura

Beatus petrus ap[osto]lus a domino n[ost]ro Ihesu xpo accepit totius
eccl[esi]e catho[lic]e primatum xpi[m] q[ui] p[ro]p[ri]a. c. Cum beatissimus
Ipsi p[ri]mo pontificatus in eccl[esi]a xpi oblatu[m] atq[ue] datus est
dicens sibi domino Ihesu xpo Math[ae]i xxi. Ego dico tibi
q[uo]d tu es petrus et super hanc petra[m] edificabo eccl[esi]am meam
et porte inferi non prevallebunt adversus eam et tibi dabo cla-
ves regni celoru[m] et quodcu[m]q[ue] ligaveris super terra[m] erit ligatu[m] et in celis et quodcu[m]q[ue]
solueris super terra[m] erit solutu[m] et in celis Et ho. xxi. ca. xpus beato petro ap[osto]lo dixit
Pascite agnos meos pascite agnos meos Pascite oves meas hic beatus petrus li-
gandi solvendiq[ue] p[ro]p[ri]etatem p[ri]matus accepit a domino p[ri]matusq[ue] ad fidem xpi[an]am
populu[m] virtute sue p[ro]dicationsis adduxit et ceteri ap[osto]li xpi[m] petru[m] p[ri]ncip[em]
verum esse voluerunt voluntate consensu[m] et acceptate divina xpi ordinatione
xpi. d. c. in nouo testamento Sic deus et d[omi]n[us] n[ost]r[us] Ihesus xpus statuit beato
petro ap[osto]lo testam[en]tum pacis et p[ri]ncipem sanctoru[m] et gentiu[m] sue i. populi xpi[an]i
fecit illum Ut sit illi et semini eius i. in sede ap[osto]lica suis successoribus summi sacra-
dota dignitas merito. ca. xl. v. ca. Et sancte Romane eccl[esi]e in beato petro
ap[osto]lo p[ri]ncip[em] xpi[m] munere primatus totius eccl[esi]e catho[lic]e d[omi]natus est collatu[m]
xpi. q. iii. c. curru[m] Et in ea dominus n[ost]r[us] Ihesus xpus totius eccl[esi]e vniuersalis
posuit primatum p[ri]m[us] d. c. Nolite errare fratres Et ipsa sacrosancta Ro. eccl[esi]a
non ab ap[osto]lo sed ab ipso domino et saluatore nostro p[ri]matus obtinet et in eade[m] co[n]sta-
ta est ab ipso domino Ihesu p[ro]p[ri]a ap[osto]lica caput et cardo omniu[m] aliaru[m] Nam sicut cardo
ostiu[m] regitur sic eiusdem sancte sedis ap[osto]licae aut[em] om[n]is eccl[esi]e totius orbis xpo d[omi]no
disponente regitur xpi. d. c. Sacrosancta Et ipsam solus ipse fundauit et super
petra[m] fidei xpi[an]e mox nascentis erexit qui beato petro vni[us] r[ati]o[n]e clauigro terram
simul et celis imp[er]ii iura co[n]misit xpi. d. c. Omnes Et in ipsa Roma i. a
beato petro sede ap[osto]lica dominus redemptor n[ost]r[us] totius eccl[esi]e d[omi]n[us] posuit primatum
de consuetudine d. p[ri]m[us] c. basilicis qu[ia] primatum beatus petrus ap[osto]lus et eius in sede
ap[osto]lica successor quilibet summ[us] pontifex catholice diuina vox tenet et semp[er] tenet
xpi. q. iii. c. Cuncta per m[un]du[m] Et sicut beatus petrus p[ri]ncip[em] fuit p[ri]matus eccl[esi]e
et ap[osto]loru[m] Sic Romanus pontifex p[ri]m[us] successor indubiatu[s] est p[ri]ncip[em] om[n]i
xpi[an]oru[m] m[un]di. q. vi. ca. Dudu[m] Ipsa Roma sede summa est et suprema et in se h[ab]et
summi pontificatus ap[osto]licam et fontem sacerdotu[m] in aut[em] ut eccl[esi]a Romana i[ur]u-
dinerum habeat p[re]scriptione[m] colla. ii. Roma i[ur]u[m] per sacros canones et per
leges imp[er]iales no[n]iatur sancta de catholica et ap[osto]lica vni[us] in c. sca Roma

versu In gesta in fine p^o di. et in aut Insurgendum quod prestat ab hinc s. pmo
colla. n^o da Qui autem per obedientiam et devotionem non sunt membra huius sc^o
di catholice et apost^o ecclesie Romane in qua omnes sancti Epi et qui sub eis
sunt concorditer sanctam fidem apostolicam et traditionem tenent et predicant sunt
acceptabili in aut de p^ouile. Dot^o hereticis non prestandis in principio colla. vii^a

Estatu^r beatus Gregorius papa in c. perap^o p^o di. q. ecclesia
catholicam xp^o d^o fundavit super apostolicam petram beati pet^o
apostoli apostolicam sanctam sedem cuius sedis auct^o sanctior^o om^o
papue sacerdotis et ecclesiastici tenere et observare sunt astriti Et om^o sc^o
Religiosis xp^oiane religio ad ipam Romanam sanctam sedem apostolicam caput om^o
ecclesiaru^m totius orbis debet referri et inde tota ecclesia debet normam sumere
Unde assumpsit eordem Et ideo magnificus Karolus magnus francorum
Rex et Romanoru^m impator catholicus in suis Capitulis imperialibus auct^o xp^o
fidelibus imperialem sanctionem tradidit in partem valitum sub hinc verbis
In memoria beati petri ap^o honoramus sanctam Romanam ecclesiam et apost^o
sedem et que nobis sacerdotalis mater est dignitatis esse debeat eccle^o magna
com^o quare firmanda est cum mansuetudine humilitas et vix licet firmandu^m
ab illa sancta sede imponatur Inqum in firmandis et pia devotione coleremus
habentur hec imperialia consuetudina in c. in memoria p^o di. Et sanctus
doctor beatus Thomas de aquino ordinis predicatoru^m p^offessor in s^oca s^oma
contra gentiles li^o iii^o ca^o lxxv^o concludit ita dicens q^o ad Iudicaria p^ota^om
duo requiruntur scilicet auctoritas cognoscendi de culpis et p^otas absol^o di
vel condempnandi et hec duo dicuntur due claves regni celoru^m i. militat^o
ecclesie scilicet scientia discernendi et p^otas ligandi atq^o solvendi quas claves
xp^o d^o Rex regum et d^o d^o n^oantiu^m et princeps regu^m terre apocalip. p^o
p^omus et novissimus principu^m et finis apocalip. ultimo ca^o In odibus
sumatum tenens principu^m et caput corpus ecclesie ad colom^o p^o cap^o
Ompiternu^m habens sacerdotu^m pontifex sanctus Innocentius impollutus se
gregatus a peccatoribz et expulsor alio factus ad hebreos vii^o cap^o beato pe
tro ap^olo com^o sit et obtulit Inqum illud math^o p^o tibi dabo claves regni
celoru^m Non autem intelligitur xp^o petro sic com^o sse has claves
et istum principatum ut ipse solus haberet sed ut per eum duruaretur
ad alios scilicet ipse petrus in sede apostolica successoris cum plenitudine
p^otas et ceteris xp^ois et ministris ecclesie ad hec deputat^o in partem eis

2
omnino solitudinis et administrationis in ecclesia sancta dei alio non esset sufficienter
saluti fidelium pensam. Et in fine rursus c. ubi sanctus doctor concludit dicens
potest promissis ecclesie in usu dandum iudicium ecclesiasticum parcerent. Nulli autem
iudicium committitur nisi in sibi subiectos. Unde manifestum est quod non quilibet sacerdos
quilibet potest absolueri a peccato ut quidam inveniuntur sed cum tanta in quem accipit
potestatem. Et in eodem libro ca. lxxviii. Idem sanctus doctor subiungit oportet quod huius
autem et potestatis dandum ecclesie et sacramentorum ecclesiasticorum exercitium et dispensatio
in populo fidelium christiano fiat per omnes christianos homines sed per illos ad hoc potestatem
et expressi ordinatos et deputatos circa hanc paganda ex ordinatione de ipsa facta spi-
ritualem virtutem habent a deo ut angelis dei competit hoc exercitium sui dispensatio
sive administratio clauis et sacramentorum ecclesie s. hominibus rectis electis ad hoc et
ordinatis visibili carere indigne. Unde aplice ad hebreos v. cap. inquit. Omnis
pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur in hiis que sunt ad deum.
Et beatus cyprianus super illud verbum christi. Ego rogaui pro te petre ut non deficiat
fides tua et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos. hinc christi ca. sic ait. Omnis
fides ceteris christus venit ad petrum ceteris prelatum. Cui dixit confirma fratres tuos
ut si dicat cum te principem apostolorum deputauerim dant te qui in te voluit et
potestatem ecclesie ut confirmes in fide et in agendis dirigas fratres tuos. Hoc autem
intelligendum est non solum de apostolis qui tunc erant ut roborarentur a petro sed
de omnibus christi fidelibus qui usque ad finem mundi sunt et erunt ut a sede petri con-
firmantur et dirigantur in hiis que sunt fidei et legis christiane. Sic quilibet
Romanus pontifex pro veris beati petri in sede apostolica summo ratione assumptus
verus et vniuersalis vicarius domini nostri ihesu christi in ecclesia militante et in vniuerso mundo
tandem autem iurisdictionem et potestatem habuit habet et habebit usque in fine seculi
quodam habuit et deventur obtinuit a christo domino beatus petrus apostolorum princeps
tempore quo fuit in hac vita usque ad complementum diuini suorum et horam mortis sue
et resurrectionis per felix martirium et contrarium asserit est hereticum ut probat alvarus
in libro qui intitulatur colluvium heresum c. xxx. et allegat ad hoc sacros canonicos
christi. di. c. Omnes/pla. di. c. duo et v. christi. q. pa. c. manet cum ca. lo sequenti
c. quod ad hunc hinc est fides/c. Rogamus/c. di. c. solus s. p. m. di. c. maro. et
ob. nouit/d. Judi. c. per venerabilem qui filii sunt legit. c. ad apostolicum. di. c. r.
Judi. c. p. humanam. di. c. homin. li. vi. de. romanum princeps. di. c. iuramentum. de.
pastoriat. di. c. Judi. de. p. m. ten. di. pa. qui. p. m. ten. de. christi. pla. tanta. c. clauis
petri. di. c. sicut. christi. c. a. not. in. v. christi. q. in. c. mano. contempnat. et. c. qui. resistit

Veru apli in sancta Romana sed apostolica catho^{ca} successore canonice instituto
 ut in pmo supmo et sumo gradu Effunditur vero ista auctas et p^{tas} eccle^{ca}
 ab ipso sumo pontifice pmo lucido et sumo p^{ncipe} eccle^{ca} et sumo Ierarcha
 p^{ta} h^{ab}ere in se h^{ab}ere fontalis potestatis plenitudinē et per sui mediu diffundatur et
 defluit ad alios post p^{am} maiores platos eccle^{ca} militantē talia ad sc^{ndu} lucidū
 per effluxum duplicem effectus et c^o Primo effectus ut habent p^{atem} alios
 Ierarchizandi et c^o q^o per eorū pastoralē officiu in suum finem qui est deus Et
 c^o d^o ut p^{ta} a p^{ta} effluxu r^o in r^o q^o p^{ta} Patriarche Archiepi et Epi p^ouocandi
 ad ordines eccle^{ca} et p^{ta} ceteriq^z plati Iurisdictio^z eccle^{ca} habentes p^ouocando infi-
 nouis ad officia et b^{nficia} eccle^{ca} Iurisdictionē auctoritate eccle^{ca} seu pastoralis
 cura ut r^o Ierarchas inferiores facere possunt Deinde isti plati post papā ma-
 iores qui sunt in eccle^{ca} di^{ca} velut sc^{ndu} lucidū lumen suū diffundūt mō p^ouocandi
 in eccle^{ca} minores curatos et alios b^{nficiatos} aliam Iurisdictionē cōtra^osumam in di-
 recta non habentes solū sc^{ndu} similitudinē effectus quā p^ouocandi dant eis ut in ec-
 cl^{ca} vel b^{nficiis} eis collate populū illius p^ouocandi Ierarchizent et b^{nficiis} bona
 et Iura gubernent et regant s^u canonice sanctionis et per bona opa luant
 Iuxta doctrinā p^{ta} dicitis in r^o sic luant lux v^{ra} coram hominibus ut vide-
 ant opera v^{ra} bona et glorificent p^ouocandi v^{ra} qui in celis est et isti sunt in z^o gra-
 du eccle^{ca} Ierarchie et t^{er}tiu lucidū ut accipiūt a superioribus duobus gradibus
 effluxū cause et facultatem faciendi alios Ierarchas in eccle^{ca} di^{ca} et sic misto z^o
 lucido seu gradu lumen istud s^u facit p^{ncipatus} eccle^{ca} occidit Nam licet
 aliqui non ordinati vel non b^{nficiati} clerici vel Religiosi et quidam laici sint
 et v^{ra} p^{ta} per fidem et bona opa in scriptis luminosi non sunt hoc mō lucidi
 cum non habent in Ierarchizando lucidū platonē et auct^{em} cōtra^osumi alijs
 lucidū eccle^{ca} p^{atem} et facultatem alios faciendi Ierarchas Sicut in hac mā-
 dicitur q^o aliud est habere scienciā et aliud habere clauē sc^{ri} Per modum
 p^ouocandi quisq^z clauē speculari p^o et videt fideliter totius Ierarchie eccle^{ca} s^u s^u
 subiectum sup^o p^ouocandi originale fontale plenissimū v^{ra} p^ouocandi et sumū
 caput atq^z p^{ncipiu} quod est d^o n^o Iesus x^o p^ouocandi qui sc^{ndu} tratū dionysium
 vbi s^u p^ouocandi est p^{ncipiu} et cōsummatio omⁿⁱ Ierarchiarū et per ipm ac pro ipso in
 eccle^{ca} p^{ta} sumus pontifex p^{ncipis} et sumus cōstitutus Ierarcha in vniuersali
 eccle^{ca} militante Sicut patet p^{ta} et ceterorū platonū p^{atem} eccle^{ca} s^u esse
 non ab hominibus sed im^o a d^o Ihu x^o et illam p^{atem} esse diuinā Ierarchiā
 et ordinatē per ordines et gradus distinctos in eccle^{ca} militante nō o^{mn}ib^z ardentib^z
 et fidelibus p^ouocandi ut toto corpore missio militante eccle^{ca} sed art^{em} ad h^o cl^o

ministeris et promotis hierarchie in ministerium et dispensationem supernaturaliter diuinitus
attributam Nam sicut in regressu ita in regressu ipsarum ad finem quilibet gradus
reductioe potestatis est immediate a domino Ihu xpo Sic tunc hoc potestatis ecclesie sicut sicut
principatus est immediate a xpo et effluit a primo lucido quod est papa In post papam po-
lates maiores et eodem diffunditur in prelatos et hierarchas inferiores quod sicut in
productione rerum non est contra et naturam et contra ordinem eadem mediare si perter
ipsarum naturalem et eorum cursum aliqui effectus producantur a primis causis non
conuenientibus secundis sicut sunt miracula et multi effectus mirabiles qui non modicum
conferunt ad decorem et pulchritudinem vniuersi Sic in processu reductionis rerum ad
suum finem non est contra ordinem hierarchie si aliqua per primum lucidum quod est immediate
illustranda et redunda conferuntur sicut a secundo lucido quod sunt ceteri prelati
inter ipsos et ipse per ipsum papam reseruetur et exornatur in totum maxime quoniam
talibus ex suo statu bene sunt apta sicut sunt viri contemplatiui religiosi maxime
cum sicut religiosis approbata quorum ordo et status in dei gratia ut sic perfectus in
statutus est secundum beati Dionysii de ecclesia hierarchia ca. vii Et illorum officium non
est aliis adducere et curam animarum gerere sed per claustralem obseruantiam in amobis suis
in contemplatione et ordine continua eorum spiritualis professio esse sollicitos et singula
regi ad superna testis beato Dionysio ubi supra Pariter eodem quantum ad 2m lu-
cidum quod sunt ceteri prelati ecclesie post papam maiores et effluxu eorum lumine et
illuminatur virtutes promerent et spectet hierarchas minores efficiere et instituire
in eorum donis et virtutibus hoc est curam animarum committere et curam beneficiorum et
deinde ad eorum collationem potestatem seu aliam dispositionem potestatem sicut ordinem
conferre et de illis disponere libere et prouidere non est tamen contra ordinem
hierarchie si talia inferiora hierarchia a primo lucido quod est papa illustrantur
instituantur conferantur disponantur reseruetur sicut disponi plenarie et ordinantur
per eum maxime quia in primo lucido quod ceteri prelati post papam maiores et ordinem
eorum collationem et dispositores nominantur et sunt sicut pro tempore super huiusmodi actibus
hierarchie collationibus et promissionibus beneficiorum tanta corruptio non dicitur forsitan
ad plenam curam et ecclesiasticam spiritualis potestatis et canonice institutionis bene-
ficiandorum tam deformis abusus et lumine debite auctori ecclesie primario et umbilo-
sa obumbratio quod dignum fuit et est ad ut tales hierarchie qui potestatis eis commisse
sunt se reddiderunt et dictum se reddunt sancte indignos quo ad primum eis attri-
butum effluxum effectus saltem in potestate alios debite hierarchizandi et reducendi in
suum optimum qui est deus promeretur etiam quo ad 2m effluxum et videlicet ut qui a
debite non hierarchizant alios hierarchas non faciunt vel in faciendo a primo lucido
quod est papa corruptantur et eius ex debito defuncti tenentur sicut ista occupatio fiat

collationem in beneficiis vacantibus sine pergrata expectatiua in Proportis
 et alioribus aut cum reservationibus aptis generalibus vel specialibus in clausula de
 certi irritantis vel in vim scripti vel mentionis in beneficiis vacantibus
*De repellentia sancte Romane ecclesie que est caput vniuersalis ecclesie
 xpi fideliu, mater fidei, iuxta catholicam doctrinam proprie*

Sancta Romana ecclesia nra est omni xpianoru et magna omni ecclesiaru
 totius orbis xpi d. c. dicitur in q. vi. c. ad Romanam. In ea est et
 consistit beati petri apoli summa et sancta sedes aptica et in se habet summi
 pontificatus apiam et fonte sacerdotu in aut. Ut ecclesia romana ritu amoro habet
 scripta in pn. colla. n. da. Ipsa est et motum sta Romana catho et apostolica
 ecclesia plata caput et cardo totius ecclesie vniuersalis a dno nro Ihu xpo in beato petro
 et suis catholicis successoribus romans pontificibus instituta fundata et stabilata. Et
 sicut a cardine ostiu regitur sic sancte Romane sedis aptica summa aucto et plenaria
 pstat omni ecclesie omni xpi fidelu totius orbis deo et dno nro Ihu xpo ita disponente
 regitur xpi d. c. sacrosancta in fine. Ipsam em sanctam Romanam ecclesiam et apticam
 sanctam sedem solus ipse dno Ihesus xpus fundauit et super petra fidei xpiam
 tunc mox nasantis erexit et beato petro et eius vice clauigro carum suu et celestis
 imperii iura commisit. Non ergo quelibet terrana summa sed verbu dei etnu quo consti-
 tu est celu et terra per quod omnia condita sunt elemeta Romanam fundauit ecclesiam
 xpi d. c. Quidus. Ipa sancta Roma ecclesia et aptica nullis synodaticis institutis
 retrus ecclesie totius orbis plata est sed magistra voc dno et saluatoris nri Ihu xpi
 pmatum obtinet. Tu es inquit dno Petrus et super hanc petra edificabo ecclesiam
 meam. Est ergo prima et summa in tota xpianitate beati petri apoli sede sca ecclesia
 no huius modum uis rugam xpi d. c. quidus. Et Romane ecclesie primatus
 et primatus in beato petro aplo dno nri Ihu xpi omnino diuinitus est collatus
 ponit q. iiii. c. in fine. Et beatus Petrus aplos et eius in sede Romana quelibet
 Romanus pontifex canonice institutus per auctonem et ordinatione dno nri Ihu xpi pu-
 apatu totius ecclesie vniuersalis dominica voce tenet semper et trahit in c. cuncta p mundu
 xpi q. iiii. c. Et xpus dno in beato petro et in eius aptica sede Roma totius terre vltis
 posuit primatum matris xpi d. c. Nolite errare fratres. Qui aut ho pulationis
 repellentie primatus et totius et primatus romane ecclesie pulcritu ab ipso summo
 ecclesiaru omni capite xpo Ihu traditu detrahent vel auferre conatur pauldubio in he-
 resim labitur et hereticus est dicendus. fidem quippe uolat qui aduersus illa
 agit que est mater xpiam fidei et esse mirum est cotinax xpo dominu qui ea aucto
 ecclesie ptulisse cognoscitur. Unde et sanctus Ambrosius sequi magnam sanctam
 romanam proficitur ecclesiam in c. Quidus xpi d. c.

Ecclisia catholica xpus dno fundauit super apticam petra beati petri apoli

Romanam apostolicam sedem cuius auctoritas sanctiones et mandata apostolica omni ecclesie a
truncatur observare et omnes fideles christiani eidem sedi reuerenter obedire atque omnes
sancte religionis christiane relatione ad eandem sedem apostolicam caput omni ecclesiarum
totius mundi referri debet et alie ecclesie debent iuxta normam sumere. Unde simplice
vultu exordium. Omnes enim patriarchales et cuiuslibet metropolis primatus aposto-
licum cathedrae et cuiuslibet ordinis ecclesie dignitate instituit sancta romana ecclesia
Ipsam vero ecclesiam romanam fundavit solus dominus noster Iesus christus. Testantur
hec et determinant beatus gregorius papa nonus di. c. perceptit. Et beatus papa nicolaus
huius nominis primus in c. omnes christiani di. Et beatus apollinaris martyr et episcopus
inquit qui cathedram beati petri apostoli super quam ecclesia dei fundata est deseruit
in ecclesia christi se esse non confidat in c. qui cathedram petri nonus di. Omnes ergo
christiani in quibuslibet regionibus seu partibus orbis consistentes sunt ecclesie sunt sine
seculare quarumque etiam prefulgent dignitate ecclesie vel mundana subsunt iure
totaliter et integraliter sancte et apostolice romane sedi et sunt et esse debent et de
necessitate salutis eterne esse tenentur sub vera et plenaria obedientia sancte Ro-
mane ecclesie qui vero contrarium asserunt et faciunt sunt filii beelial. i. diaboli
beelial interpretatur absque iugo. i. regni patris et iterum non corrigisti iugum meum dicit dominus
Et cum peccatum auolandi sit repugnare et quasi scelus ydolatrie nolle acquiescere peccatum
paganitatis incurrit quisque dum christianum se asserit sancte romane sedi apostoli-
camente contempnit. Legimus di. c. si qui petrus vniuersa q. 1. c. sacrum. Et quoniam ab
vinitate fidei et ab obia sancte romane sedis quolibet modo semetipsum secesserunt
tales nec a peccato suorum vinculis absolui nec iam regni celestis ingredi possunt
teste beato Beda venerabili in ca. quicunque christiani q. 1. c. Propria christianissimi
impator constantini inquit sanctissimus ut omnia christiana precepta tenent tam super
quatuor sedes principales patriarchales quam etiam super omnes in vniuerso orbe terra-
rum ecclesias. Et romanus pontifex qui per gratia ipsius sancte romane ecclesie
existit celsior et princeps cunctis sacerdotibus et totius mundi existat et eius
Iudicio que ad cultum dei vel fidem christianorum vel stabilitatem procuranda fue-
runt disponantur in c. constatimus per vi. di. Et Carolus magnus franco-
rum rex et impator magnificus dixit in memoria beati petri apostoli honoremus sanctam
romanam ecclesiam et apostolicam sedem. Ut que nobis sacerdotalis mater est digni-
tatis esse debeat ecclesia sancta magna romane in c. In memoria christiani di.
Sacrosancta romana ecclesia mater est omni christifidelium et magna in c.
firmiter credimus de summa trinitate. et christo domino disponente super
omnes alias ecclesias totius mundi preceptum ordinare potestatem obtinet
in c. antiqua de preuentionibus quia illam insuperabilis diuina prouidetur

altitudo dispositione incommutabili vniuersis ptulit ecclesiis et totius orbis principum
 obtinere voluit in gratum in prohibitione vni darentur per Bonifacium papam octauum
 et patet de summa trinita. c. dampnamus C. de sacrosanctis ritibus L. Subimus in
 rpta in re claus C. de summa trinita. et fide catho. Ipsi vni beatus petrus apstus et in
 fide Romana successores eius quilibet Romanus pontifex sumus vniuersalis epi vica-
 rius cum potestate plenitudine diuinitus ordinatus maior est toto mundo in administratione
 Nam beato petro et cuiuslibet in Roma sede catholico successoris ppus dno totum simul et
 celestis impri iura comisit ppri^a di. c. omne et in iurisdictione plena^a circa vniuersali
 et ordinaria papa maior est q^{uam} tota vniuersalis ecclesia ppri^a di. in nouo testam^{to} lxxx^a di. c.
 In illis ppri^a q. i^a c. loquitur dno. Inter omnes ppriarios sententia romani pon-
 tificis sumi diuinitus non sit errora in fide epi pferatur sine vniuersalis ecclesie ppri^a
 q. i^a c. quodamq^{ue} et ibi glo. Et maioris cause et q^{uoniam} diffiales totius ecclesie vniuersalis
 et totius ppriantatis tam in spualibus q^{uam} in temporalibus ad sumu sacerdotu Rom^{ani}
 pontificem pro decisione et determinatione habenda sunt referende in c. maiores de
 baptismo et c. per vnuabilem qui fi. sunt legi. Conalia vni g^{eneralia} ecclesie
 vniuersalis accipiunt a Romana sancta sede apta robur suu et auctoritate et no
 ipsa Romana sedes ab eis ppri^a di. s. pmo de cler. c. significasti Obi patet ad
 hanc q^{uod} statuta et decreta g^{eneralia} consilio ecclesie vniuersalis pape iudicio sunt
 subiecta Ecclesia vni Romana suam plenaria auctoritatem p^{ri}ncipaliter p^{ro}p^{ri}e et
 tunc^{te} habuit et obtinet a dno et dno nro ihesu xpo Fundatus ab aptis consen-
 tibus atq^{ue} acquiescentibus ordinatione ppi ppri^a di. c. in nouo testam^{to} tercio cose-
 cutiue cum plenaria obia et directione a generalibus consiliis pro extirpandis heresib^{us}
 hactenus canonice celebratis et s. hinc vna et ibi glo. ppri^a di.

De nominibus d^{omi}ni p^{ro}p^{ri}e et eius sublimis **R**ubrica -

Quod catholici fideles ppriam considerare debent attentius successoris beati petri
 et epi vicarii nomina quedam sunt ordinis quedam dignitates quedam officii
 quedam p^{ri}ncipales potestatis et auctus quedam exaltentur sanctitatis quedam
 summe humilitatis. Nomina ordinis ipius p^{ri}ncipalis in beati petri apti cathedra
 sunt huc Epus et sumus sacerdos legis ppriam Ipse papa simpliciter et sine aliq^{uo}
 additamento indiffinito notatur Epus propter epalem ordinem quem an sua consec-
 ratione non solum ad romanam v^{er}gredam ecclesiam recipit vno ad vniuersalem quib^{us}
 nanda ecclesiam in vniuerso mundo tot c. cuncta p^{ro} mundu ip^{si} q. iii^a cu ad vnu ventu
 p^{ro} di. Epus s^{ecundum} traditiones canonicas vno est et inter noue ordines in
 in dei ecclesia maior ppri^a di. de vno ppri^a di. c. Epus. vno so. an. in phrasibus v^{er} lib^{er}
 super u^{er} Epus in glo. ordi. archi. et so. mo. Ibidem so. an. in nouella et phrasibus ge-
 gorgiano de iurimie calump. c. p^{ro} gen. paulus et guttles de motu land in phr. cluie.

et an hac assumpta natura humana ipm dei verbum pro omni homin opranda salu-
 te non solum affligi cruce et in ea mori voluit sed etiam amisso iam spiritu pforari lau-
 an sustinuit latus suum ut pondus profluentibus undis aque et sanguis formaretur
 unica immaculata virgo sca mater vtrius compo xpi sicut de latere ad pum hominis
 sporan via sibi in conguu est formata. **Hec** habentur in de. fidei catholice de
 summa trinita. **Ad** huius aut sponsi sancte matris vtrius formationem mirabile
 et edificatiou sollemnem splendor sine macula dei manifestat et ymago bonitatis illius
 dei filius deus et dñs in ihesus xpus in humana carne et in hac vita mortali
 concursans cu hominibus humanas mentes daret luce xpiane vnde fidei per sui corpa-
 lem pdrant doctrina euangelica et opera gloriosa in h. oibus fidem et doctrina suam
 suscipientibus diuine spualis similitudinis de formatam speciem reparare et reformare
 dignatus est et hñs qui crederent in nomine eius dedit ptatem filios dei fieri Jo. p.
 et effici in alio coloribus ipius xpi. **Ad** quod opus mirabile per seipm omi homine
 vniuersum in hunc mundum vocare dignatus et in etate humane vite sue plurim
 in iordani flumine a pcuratore suo beato iohanne baptista baptizari voluit et voc
 patris publici de alio monacho constantis et diantis hñs est filius vnus delectus
 et in spiritu coluber super ipm descendens spu sca pntia deitatis et humanitatis sue
 veritatem et regenerationem omiu in ipse denu manifestare dignatus est et osten-
 dere beatissime trinitatis fide et sacramentu et in omnem terram sonus xpiane fidei
 et euange^m pdrationis exiret ipse sol iusticie iusticie xpus dñs specialiter duodeci
 elegit aptos et ordinauit illos docere omnes gentes et baptizare in nomine patris
 et filii et spiritus sancti. **Et** ut sponsam suam quam ut pmitteretur in cruce de latere
 suo formare deueniret et in hoc mundo fetu noue proles dplificare et in sobole renas-
 centiu auctoru fidelium efficere et conseruare sanctam vnam aliam matrem ecclesiam ca-
 tholicam fundam beatum petrum aptm ordinauit suum gerentem et vniuersalem et
 vicariū suum pontificem et papā indubitati cum plenaria pte ipius xpi habere
 omnem ptatem in celo et in terra et ipm petrum constituit patrem aptm et sup omes
 pastorem omiu agnorum et omnium sui xpiani gentis vniū ut ab ipso beato petro
 capite totius vtrius vniuersalis et a quolibet suo in romana sancta sede aptica catho-
 lico successore sumo romano pontifici in corpus omne sue spiritualis sponsi sancte mris
 vtrius catho^m diffunderet dona sua et munera omnium gratiarum spualiu vnde in finem p-
 sentis seculi conferret ac velut a fonte in riuos omis vigor spualis cu vntate et cari-
 tatis integritate a petro in aptos et a successore petri romano sumo pontifici
 in aptos Epōs et pulatos ecclesiasticos in partem sollicitudinis ecclesiasticæ vntatis
 deflueret et firmitate influxus plenitudinis pntis xpi semper romanet in petro.
 et eius successor catho^m ad felix regno vtrius ihu xpi p^m di. c. Ita dñs p^m di. c.
 In nouo testamento et h^m di. c. in illis

de leg. i. f. r.

B

Status petrus ap[osto]l[us] in consp[ect]u individue unitatis per unione sp[irit]ualis
 gratie et caritatis assumptum id quod ip[s]e p[ro]p[ri]us erat scilicet petra fidei
 p[ro]p[ri]am et fundamentu[m] p[er] ad corinth[os] . iiii . Idem d[omi]n[us] n[ost]r[us] ih[esu]s p[ro]p[ri]us
 novo nomine super d[omi]n[os] ap[osto]l[os] et credentes nominat dicens tu es petrus et sup[er] hanc
 petram edificabo ecclesiam meam Math[ie]i p[ro]p[ri]o cap[itulo] p[ro]p[ri]o di . c . in novo p[ro]p[ri]o q . f[ina]
 c . loquitur d[omi]n[us] ut et[er]ni templi ecclesie p[ro]p[ri]i fidelium structura sp[irit]ualis deo edificante
 constructa mirabili gratie dei munere in petri et suoru[m] successoru[m] Romanoru[m] pontificu[m]
 catholicoru[m] consistere firmitate in c[on]suetudine de elec . li . vi . Sic inter beatos
 ap[osto]l[os] ip[s]e p[ro]p[ri]us d[omi]n[us] distinctionem et d[omi]n[um] instituit ecclesie p[ro]p[ri]e . Et licet
 d[omi]n[us] d[omi]n[us] d[omi]n[us] essent veri ap[osto]l[us] per p[ro]p[ri]um ad ap[osto]l[os] sp[irit]ualiter et p[ro]p[ri]e assumpti
 p[ro]p[ri]us et p[ro]p[ri]um in ecclesia p[ro]p[ri]i positi a deo ip[s]e ap[osto]l[us] p[er] ad corinth[os] p[ro]p[ri]o ca . et pari con
 s[er]uato mirari honorem ap[osto]l[ic]e a p[ro]p[ri]o d[omi]n[us] receperunt absq[ue] alio medio et p[ro]p[ri]um
 ordinis sacerdotalis p[ro]p[ri]ationis et doct[ri]ne eu[an]gelic[ae] atq[ue] Douoz in no[m]i[n]e ih[esu] p[ro]p[ri]i
 Maria ultimo ca . et p[ro]p[ri]um filios dei fieri h[ab]e[n]s qui credunt in nomine eius Jo . p[ro]p[ri]o ca .
 Petro autem soli dictum est a d[omi]n[us]o iure ut d[omi]n[us] d[omi]n[us] p[ro]p[ri]i pasceret et omnium
 d[omi]n[us] p[ro]p[ri]i pastor esset Jo . ultimo Et soli petro donatus clauis regni celo[rum] facta
 est per p[ro]p[ri]um p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]o cum impositione noui no[m]i[n]is petri et ap[osto]l[ic]e Et
 ip[s]e petrus esset cum p[ro]p[ri]e plenitudine caput in ecclesie p[ro]p[ri]e maiore et
 p[ro]p[ri]a summus in administratione Clauis r[eg]ni et p[ro]p[ri]e ecclesie iurisdictionis in
 p[ro]p[ri]e no[n] fuit per p[ro]p[ri]um aliis ap[osto]l[ic]is data equaliter et inforu[n]ter beato petro .
 Sed hanc p[ro]p[ri]e iurisdictionis et p[ro]p[ri]e in summo pontificatu p[ro]p[ri]us d[omi]n[us] dedit
 beato petro immediate plenarie et vniuersaliter in tota ecclesia sacrosancta in hoc ip[s]e
 d[omi]n[us] ih[esu]s p[ro]p[ri]us beato petro concessit et ceteri ap[osto]l[ic]i idip[s]um inter se voluerunt volu[n]t
 obseruare et acceptante diua p[ro]p[ri]e ordinatione ut ip[s]e beatus petrus reliquis omnibus
 possit ap[osto]l[ic]is et ap[osto]l[ic]is . i . caput et p[ro]p[ri]um tenent ap[osto]l[ic]is p[ro]p[ri]o di . c . in novo
 p[ro]p[ri]o di . c . sacrosancta et c . p[ro]p[ri]o na . q . di . Et ita usus clauis et p[ro]p[ri]e iuridicti
 onis concessit a p[ro]p[ri]o ceteris ap[osto]l[ic]is p[ro]p[ri]e et ip[s]e in da ecclesia in p[ro]p[ri]e sollicitudinis
 deputat[us] fuit concessus illis supposito p[ro]p[ri]e plenaria summo pontificatus b[ea]to petro
 suis oblata et p[ro]p[ri]e per p[ro]p[ri]e curam concessam postea p[ro]p[ri]e et publicata
 Jo . ultimo ca . Et tali p[ro]p[ri]e et clauis iurisdictionis in p[ro]p[ri]e sollicitudinis co
 diuinitus concessa ceteri omnes et singuli ap[osto]l[ic]i v[er]i sunt et sic v[er]i debent f[er]ri p[ro]p[ri]e
 beati petri ap[osto]l[ic]um p[ro]p[ri]e ordinatione p[ro]p[ri]e d[omi]n[us] doctor beatus Thomas
 de aquino in iii . senten . di . p[ro]p[ri]e et materia indulgentiaru[m] et ip[s]e ap[osto]l[ic]i eade[m] forma
 sic beati clauis iurisdictionis et p[ro]p[ri]e suis successorib[us] et ceteris ip[s]is h[ab]enda
 tradiderunt et non solum hoc in nouo testamento est constitutum sed et[er]na in veteri testam[en]to
 fuit obseruatum Unde scriptum est moyses et aaron in sacerdotibus eius . i . p[ro]p[ri]e in
 v[er]i fuerunt Sic romana sac[er]d[ot]is ap[osto]l[ic]a caput et cardo totius ecclesie vniuersalis

a domino ihesu xpo et non ab alio instituta est / et sicut cardine hostiu regitur sic sic
 romane aplice sedis aucte omnes regitur in toto mundo domino ihesu xpo ita dispoente
 requiritur in c. sacrosancta in fi. xpi di.

Quam magnam faciens dñs in ihesu xpo cum discipulis suis et
 cultu facie instituitur venerabile sacramentu et si pro omnibus apostolis
 orauit (Jo. xviii ca. tamen pro beato petro q aplo specialiter crasse effica
 atq se dixit quod ad robur et solamen eadem petro aplo familiariter applicauit et
 specialim super omnes alios aptos et credentes dictionis fidei xpiane et veritatis
 magisteriam comisit auctem dicitur ego pro te rogavi petre ut non deficiat fides tua
 et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos iuxta xpi et de baptismo c. maiores

Et sicut beatus in iohanni tunc beatus petrus a xpo obtinuit ut esset auctor mundi
 Quamvis etiam idem dñs ihesus xpus aliis aptis imperasse legitur ut lapent
 uelutia soli autem beato petro per xpi dñm dictum est duc in altum hoc e in pfudu
 disputacione scudu beato Ambrosio super beati marci rui in xpi q. p. c. non e
 batur in fine. Per hoc ostendit xpus dñs et dedit intelligere cunctis xpianis
 fidelibus q soli beato petro aplo et suis in sede aptica successoribus cause maiores
 resuante sunt in iohanni tenus populi xpiani de offi. lega. c. q. translationem de
 baptismo c. maiores.

Et q ad ipsum solum petrum et eius successorem scilicet
 pontificem pertinet nauem vniuersalis militantis regie regere et vniuersaliter gu
 bernare. Inde tota catholica regie nauicula petri dicitur que turbau posse fluctibz
 maris huius seculi pve vero minime phibetur Et secundu beati Ambrosii
 est et aliud pistandi genus apticum quo generat solum petrum dñs pistari iussit
 dicitur Vad ad mare et mitte hamu Mathia xviii ca. Per hamu intelligitur
 plenaria iurisdictio qua per ordinationem xpi beatus petrus pfitur aliis qua ha
 mo i. ferro sicantur putide carnes lxxxi di. c. plurimos in fine et a mari tur
 bido pisces manū trahuntur et exponuntur in nauem quo spuali modo per alios solus
 beatus petrus et suis successor apticus romane pontifex vniuersaliter uti de
 putatus est a domino ihu xpo xpi q. p. c. est et aliud in glo. Et testis beato

Gregorio omnia sup Jo. cal. ultimo post resurrectione xpi ad litus maris xpo do
 mino mirabiliter apparuit atq pnter singulariter petrus nauim ascendit et trap
 uelut qui ipsi petro a domino ihu xpo tota regie specialiter est comissa ut ad por
 tum salutis ducat eam Per uelut autem intelligitur inquisito sapientie et
 veritatis ut dicit glo. in c. est et aliud sup alle. Sic beato petro aplo et successoribz
 suis romane pontificibus collatis clauibus regni celestis ligandi atq solvendi
 sumu pontificu xpus dñs tradidit et rui vniuersaliter quicq xpiani comisit
 de cler. c. significasti de maro. et obedi. c. solute. Sic sacrosanctam romanam regie

regie nauem regere et vniuersaliter gu
 bernare. Inde tota catholica regie nauicula petri dicitur que turbau posse fluctibz
 maris huius seculi pve vero minime phibetur Et secundu beati Ambrosii
 est et aliud pistandi genus apticum quo generat solum petrum dñs pistari iussit
 dicitur Vad ad mare et mitte hamu Mathia xviii ca. Per hamu intelligitur
 plenaria iurisdictio qua per ordinationem xpi beatus petrus pfitur aliis qua ha
 mo i. ferro sicantur putide carnes lxxxi di. c. plurimos in fine et a mari tur
 bido pisces manū trahuntur et exponuntur in nauem quo spuali modo per alios solus
 beatus petrus et suis successor apticus romane pontifex vniuersaliter uti de
 putatus est a domino ihu xpo xpi q. p. c. est et aliud in glo. Et testis beato
 Gregorio omnia sup Jo. cal. ultimo post resurrectione xpi ad litus maris xpo do
 mino mirabiliter apparuit atq pnter singulariter petrus nauim ascendit et trap
 uelut qui ipsi petro a domino ihu xpo tota regie specialiter est comissa ut ad por
 tum salutis ducat eam Per uelut autem intelligitur inquisito sapientie et
 veritatis ut dicit glo. in c. est et aliud sup alle. Sic beato petro aplo et successoribz
 suis romane pontificibus collatis clauibus regni celestis ligandi atq solvendi
 sumu pontificu xpus dñs tradidit et rui vniuersaliter quicq xpiani comisit
 de cler. c. significasti de maro. et obedi. c. solute. Sic sacrosanctam romanam regie

aplicam sciam sedem inperstrabilis diuine providencie altitudo dispositionum Imper
mutabili vniuersis pretulit ecclesie et totius orbis papam obtinere voluit magistr
am ut habetur ad lram in prohemio li. vi. et in c. primo de offi. lega. **E**st tot
ecclesie militans beatum petrum apm et quilibet suum in romana sede aplica
catholicum successorum principem ecclesiasticum summum ppam instituit i. di. c. considerad
Et scdm beatum ambrosium in eo posuit totius ecclesie militans firmamentum ppam
q. p. c. non turbatur cura mediū. Ipsiusq; beatum petrum apm et suū quilibet
catholicum successorum principem ecclesiasticum romanū pontificem vniuersalem
cum p̄tatis plenitudine vicarium esse instituit et ordinauit dñs n̄r ih̄s xp̄s
naturalis legitimus et verus vniuersalis dñs totius mundi rex regum et dominus
domināriū quando clauis regni celorum videm beato petro dedit et curam sui pp̄iati
quibus commisit Jo. vlti. et pp̄b. q. p. c. dicimus ut adducit Inno. pp̄a iii. in c. licet
ex susapto de foro ppe. **P**apatus vero non est uocū ordinis ecclesiasticū sed dignitat
et officii **U**nde si aliquis non ep̄us inā m̄re laycus et quod plus est coniugatus
ut infra patebit eligatur in papam Verus papa est inuē post electionem suam
canonicā et plenam habet administrationē pp̄atus an̄ consecrationem suam de elec. c.
licet de ruitanda et c. ubi manus v. ti. li. vi. et c. in nomine dñi pp̄m di. **S**icut
post collationem et institutionē canonicā quisq; est verus curatus licet nō sit pbr
et verus archidiaconus licet nondū habeat ordinem suo beneficio vel dignitati
conuenientem **H**anc dignitatem papalem et generalem excellētiā pastoralem
et plenā iurisdictionē cum vniuersis gladii potestate pp̄us dñs cui ut ip̄e testatus ē
matthi vltimo data est omnis potestas in celo et in terra post gloriosam resurrectionē
suam et in hoc vicariatum suum generalem astruens de terris ad celos ad dextrā
dei patris in gloria sedere sibi petro et successoribus suis romanis pontificibus contulit
et romanā sedem aplicam cūq; ecclesie p̄tulit in papali excellētiā sua dignitate
in qua quisq; papa canonicē institutus sanctus vocatur et factus est et ut sanctus a
cunctis pp̄iatis cum cūi deuotione et obia de necessitate salutis et r̄ue v̄uerandū
est quis v̄m illum sanctum esse dubitet quin a p̄p̄ tante dignitatis attollit In
quo si desunt bona acquisita p̄ meritum suffragant in qua a beato petro loci illius
p̄decessor reframur **H**ic v̄m dignitas papalis aut clares ad hoc fastigia erigit
aut eos qui ad illam eliguntur illustrat pl. di. c. nō nos **E**t ideo pro domini
pape romani summi pontificis statu vniuersas fidelū tanto instans curat
quanto suam salutem post deum animaduertat perperisus q; illius Inuoluntate
p̄ndere ut habetur ad lram in c. si pp̄a pl. di. in fine

9

*De grandi unitate missio quo ppus dñs scli beato petro
apto (et suis successoribus in Romana sedi ppali clauces Regni
relorū ppse se daturū obtulit et donauit. Subrum*

H nouo testamento post dñm nrm Ihesum xpm qui est sūm sacerdos
et vax pontifex a beato petro aplo sacerdotalis apit ordo qui ipsi beato
petro pontificatus in ecclia dei primo datus est dicitur dñs ad rian
Tu es petrus et super hanc pñā edificabo eccliam meam et porte inferi nō pualet
bunt aduersus eam et tibi dabo clauces regni celorum. Mathi. pñ. ca. et Jo. pp. ca. lo.
Dixit et dñs pastor oues meas. Sic ligandi atq; soluendi pñam beatus petrus pñq;
cepit a dño pñm ad fidem ppianam populum vertit sic pñationis adduxit
pp. di. c. in nouo. Et testr beato Cypriano Epō et martir in c. loqñtur dñs ppñm q;
pñā ppus dñs petrum pñacns super vñū edificauit eccliam suam et vt unitatem vñ
unitatis eiusdem ecclie manifestaret eiusdem ecclie eugum ab vno incipitum sua aucte
dposuit et ab unitate exordiu pñasatur ut ecclia xpi vna est inostretur et ipsam
eccliam catholicam vnam esse vnam in cāncis cāncorū spūs sūs ex pñua xpi dñi ipūs
vñū xpi sponsi ostendit dñs vna est colūba mea pñta mea. Hanc ecclie vñi
tatem beatus apus docuit et sacramentum unitatis ostendit dñs vñū corpus et
vñus spūs et vna sps vocations nre vñus dñs vna fides et vñū baptisma et vñus
dñs ad eph. iii. ca. Et per eundem sñm cyprianū subditur. Sic ecclia dei luce
pñsa per totum orbem radices suos pergit in vñū ubiq; diffunditur nre unitates
huius missio corpus sepatur ramos suos per vñū orbem copia sue libtatē
pñdit p flumē laetitiae suos riuos lacrimas pandit. Vñū tamen caput est in
ipā ecclia catholica et vna origo et vna nre firmitatis adulteriu nō potest spōsa
xpi incorrupta et pudica vnam dñm nouit vñus cubilis sanctitatem casto pudore
custodit. Et testr beato ppa leone pp. di. c. in dñs. Ita dñs nre Ihesus ppus hñam
generis saluator instituit mathi. vltimo ca. vt veritas que ante legis et prophetarū
pñmo conturbatur per aplicam tubam. i. per apolorum pñationem in salutem vñi
nrisitatis pñt sicut scriptum est in psalmo pñm. In omni terra exiit sonus eoru
et in finis orbis terre verba eorum. Sed huius numeris sacramentum ita dñs
ad omni apolorum officium pñnerit voluit ut in beatissimo petro omni apolorum
summo pñcipaliter collocaret vt ab ipso quodam capite. s. ministeriali recte mili
tantis dona sua ppus dñs qui est caput essentialē ipius ecclie catholice que est
institū corpus xpi ad eph. p. ca. in fine in totū corpus ipius ecclie diffunderet
vt apolorum + pñatorum seu pñatorum se intelligeret esse huius missio dñm sñ
vñū unitatis pñatorum qui ausus fuisse a petri soliditate. i. obedientia et unitate vñū
Hanc enim pñam in testrū induit unitatis assumptum id quod ipmet
dñs ppus erat. s. pñā pñā ad corū. p. ca. voluit notari et sibi nomen imposuit.

mathru p^o dicitur Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam
ut etiam templi .i. perfecte unitatis huius capitis misericordialis et mebrorum totius
ecclesie militantis edificatio et structura deo edificante constructa mirabili munere
que de cunctis quide p^ontis seculi temporum successibus in petri consistit firmitate
et soliditate. Super hunc petrum et eius apostolicam sedem tali et tanta firmitate
admissionis vere fidei p^ontis ipse d^os sponsam suam militatorem ecclesiam corvo
bonam. Et ipsam una sanctam ecclesiam catholicam nec humana trinitas possit
appetere .i. per humana vim seu appetitum humani lacrarum calumpnari vel deservi
per a tali unitate nec potest inferi per vicia hereses et p^onta possent aduersus eam

Specialiter Iustus Hieronimus beato Damaso p^o Romano pontifici scribens ait
an e. qui dicitur p^ontis .i. q. p^o satisfat Invidia Romani culms recadat a
bitio cum successore piscatore et discipulo p^oni loquor ego nulli p^ontium
nisi p^oni sequens beatitudinis tue .i. cathedre petri eorum confiditior super illa petra
fundatam ecclesiam scio quicquid ex^o hanc domum comederit agrum prophanus erit
si quis annos archi non fuerit perbit regnate diluio peccatorum. Et beda v^ontis
super mathrum in c. quicquid p^ontis .i. q. p^o sic ait. Quicquid ab unitate fidei vel
sacertatus beat petri apli quolibet modo fuerit p^ontis segregauerunt tales nec a v^o
culis peccatorum absolui nec saniam possunt regni celestis ingredi. Et in li^o con
Tomiam sanctus Hieronimus sic ait. Super petrum apostolum fundata est ecclesia
militans per p^oni licet id ipse malo loco per p^oni super d^os apostos petro p^ontis
ann vis factum sit et cuncti claves regni colorum acceperunt ex quo super eos virtus
fortitudo solidatur in p^ontis inter duodecim apostos v^ontis s. petrus per p^oni electus
et assumptus est ut sic in ecclesia caput per p^oni constituto s^ontis tollatur occasio

Ad conseruandam virtut militantis unitatem v^ontis ex aplis petrus nominat
p^ontis p^ontis electus et assumptus est ut v^ontis p^ontis pastor cunctis p^ontis fidelibus p^ontis
et apud quem super tota conseruatione fidelium consistit diuina p^ontis ordinatione
regnum et p^ontis plenitudo. Et sicut v^ontis est pastor bonus omni d^os ihus
p^ontis Ita vicarius g^ontis v^ontis pastor summus beatus petrus et in sede papali
suscipit eius catholicus constitutus a p^ontis domino et ordinatus v^ontis oculis p^o
ad integritatem ecclesiastica unitatis pro qua p^ontis d^os deum patrem suum
c^ontis orando specialiter interpellauit. In p^ontis d^os dicitur. Pater sic serua
eos in non tuo quos dedisti michi ut sint vni scilicet adinam per fidei et cari
tatis mutua unitatem. Et sequitur Non rogo ut tollas eos de mundo sed ut
serues eos a malo sanctifica eos in veritate .i. fidei et unitatis perfecte caritatis
et pater sermo tuus veritas est. Et subditur non pro h^ontis .i. aplis rogo tantum
sed pro eis qui credituri sunt per verbum eorum in me ut omnes vni sint. V^ontis

1° caput et membra xpi dñi verbis et factis p sui pnciam in ecclia sua constituit
 et ordinavit et sua deuotissima oratione ad deum patrem manifeste facta firmavit
 et post gloriosam resurrectionem suam ante suum ad celos gloriosum ascensum soli petro
 concessit curam pastoralem agnoscit et omni suam committendo. **V**nitatis caput et
 membrorum in persona ipsius beati petri et suorum successorum obseruanda vsqz
 ad consumationem seculi in una ecclia sua sancta catho^a. dereliquit qua unitatem
 infruget et offendit qui vnu sumu caput ministrat totius corporis iustici
 xpius alme matris militantis ecclie vnum vicariu xpi vniuersalem vnu papa
 sumu Romanu pontificem in sede aplice beati petri aplice catholice successorem
 potatis plenitudinem et totius gregis xpi curam pastoralem et regim totius ecclie
 di habere deute cum debita obia non denegatur no trinet et non obseruat.

Propter quod dicit ho glosator vna q. p. c. Non autem quoniam potest dispensari quod duo sit
 simul formam pncipalis aplice quia xpus dñs vnu tantu constituit vno si hoc
 fieret vel attemptaretur cum vna sit tota ecclia catholica et in ea vnu caput offe
 dertur illa regula et ille articulus fidei xpiane credo in vnam sanctam catholicam
 et apostolicam eccliam probat vna c. firmiter versu vna est de summa trinita c. no
 uocamus vna q. p. c. pudenda c. loquitur dñs xpus q. p. de. p. de senten. xpo. ut
 vna. uagans. constitutio dñi beati petri xpi. que amant vnam sanctam. **E**t
 quod attendendu est q catholica militans ecclia quadruplat xpo dño disponente
 et est pmanet inuolabiliter vna. **P**rimo unitate articulo fidei xpiane crede
 domini. **S**ecundo unitate septem ecclie sacramentorum. **T**ercio unitate ordina
 et a xpo dño stabiliti ordinis ecclie. **S**erarchia summi pontificis capitis et pastois
 totius gregis et populi xpiani cum debita ordinatione atrozum inferiorum serarchia
 rum patriarcharum metropolitanorum pontificum et platorum atrozumqz ordinatorum
 ministrorum atrozum serarchiarum totius ecclie sancte di. **Q**uarto unitate amonorum
 fidei formate et sacramentalis comunione sit testr aplo p ad corin. p. ca. vnu corp
 nti sumus omne xpiani qui in vna unitate in fide et caritate xpi spualiter et
 sacramentaliter de vno pane et de vno calice corporis et sanguinis dñi nri ihu
 xpi pncipamus.

Ad electionis et deos genam p ad corin. p. ca. p. c. **B**eatus paulus
 aplos per diuisiones genium ministracionu et opationu militantis et
 ecclie corpus misticu caput et membra habere cum perfecta unitate ca
 usinata nichora ad edificacione xpius ecclie et excellencior vnam esse ostendit vt
 omnia in di ecclia fiant cum caritate et unitate no in diffensionis est dñus sed panis
 qui ut ita fiant in ecclia et fiant ad edificacione ecclie di. **H**ec omnia per gradus
 et ordines distinctos habent quisqz probata et spualis requisita q dñi mandata

sunt. i. sic sicut in ecclesia militanti a xpo domino mandata et ordinata ut oia honeste
et secundum a xpo domino datum ordine fiant. **Proprieta** s^m Jo. an. in de. et cum
S. tho super verbo scripta ecclesie in sua glo. ordi. de hereti. **Constat** universalem mi-
litantem ecclesiam idem esse unam quia in ipsa universali ecclesia est unum caput supremum
salutis ppa cui omnes de ecclesia obedire tenentur hoc ipso domino Iesu xpo statuerit per
quem reges regnant et legum conditores. **Iuxta** dicitur puer. viii. ca. **Est** enim
universalis ecclesia militans exemplata divinitus ab ecclesia triumphante dicitur bto
Johanne aplo et euangelista in apocalypsi xxi. ca. in p^o. **Vidi** civitatem sanctam
Jerusalem descendere de celo adeo parata sit sponsam ornatum dno suo et audiri
vocem magnam de throno dicentem ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit
cum eis et ipsi populus eius erunt et ipse deus cum eis totum deus. **Et** propter
hoc in figura moysi dictum est a deo xpo d^o in fine q^o oia faceret s^m ex^oplar
in monte monstratum sibi. **Tum** igitur in ecclesia triumphante sit unus princeps
supremus deus omnipotens cuius obediencia tota ipsa triumphans ecclesia pfectissime est
subiecta necesse sequitur tota militanti ecclesie unum principem psequere s. p^oam cuius
pceptis salutariis omnes xpiani obedire debent et tenentur de necessitate salutis
et tunc ut in xp^o vagantem constitutum optima bonifacii p^o octavi que p^ocapit unam
sciam et p^ocapitum tenentur illi xpiani p^ocapit et foris qui in statu suo sunt vel
esse tenentur et reputantur pfecti et sancti sicut sunt. **Ep^o** p^oterus xpianis in sta-
tu suo fundati et instituti et successore alteri religiosi et ecclesiastici qui p^oterus
vitam et statum pfectionis sibi assumpserunt et sunt professi ad quod facit r.
in quibus in fine p^oca q. n^a. **Et** ad istum sensum in spiritu sancto per prophetam
generaliter predictum est Iohelis p^oca congregabuntur filii Juda et filii Israel
pauciter et ponent sibi caput unum. **Et** xp^o d^o dixit in r^oca. Jo. p^oca. **fuit**
unum ovile et unus pastor de baptis. r. licet in de. p^oca de sententia xpo. **Hanc**
obedienciam probat ratio naturalis. **Sicut** enim operationes rerum naturalium procedunt
ex naturalibus potentis ita operationes humane procedunt ex humana. **Oportet** enim
in naturalibus ut superiora moveant inferiora ad suas actiones per excellenciam naturalis
virtutis divinitus collat. **Et** oportet in rebus humanis q^o superiores moveant
inferiores p suam voluntatem ex vi auctoris divinitus ordinati ut satis probat
s^m thomas in r^oca. i. de q. ciii. ar. p^omo. **Horum** autem humanorum superiorum
mouencium unum est supremum unum caput cui omnes subiecti sunt et monitionibus
ordinationibus et pceptis eius salutariis ut predictum est obedire tenentur
ut sunt in illo ad conservacionem unitatis corporis unius totius universalis et
clisic militantis metra de m^oro et sicut capiti subiecta membra et deservencia.
Iuxta doctrinam aplo ubi sup^o et de cler. c. significasti. **Unitate** una tota militans

11
virtute in petro et in vno papa patri quolibet in sede apostolica successor demonstrat
naturalis talis ratio Sicut non potest esse vnu corpus naturaliter perfectum sine iustis
vel aliquo porbitati nisi ex vnitatem vnus perfecti compositi et proportionati capitis.
Sic etiam militans ecclesia que est vnu corpus mysticum debet et ordinare compo-
situm non est vna nisi per vnitatem capitis debet sibi proportioni et convenientis quod
est vnus vnus et indubitatus pastor summus post christum papa beati petri in sede apostolica
successor catholicus // Et ideo beatus Petrus mater matris christi dominus solus petro clauis
regni celorum i. potestatem ligandi et solvendi et discernendi dignos ab indignis gene-
raliter et vniuersaliter se datum obtulit et pastorem carum totius gentium christiano-
rum post resurrectionem suam idem dominus vniuersaliter et expressit soli videlicet petro tri-
buit Jo. vltimo ca. Et principatum iudicium potestatis realiter et veraciter vnde petro
imposuit et donauit // Et omnes per vniuersum orbem intelligant ecclesiam christi
militantem vniuersalem et vniuersalem habere christi vicarium in terris ad quem
diuisa membra ecclesie recurrant si forte inter se differant. Et sic ex vnitatem vniuersalem
vniuersalis capitis et vicarii per ipsum christum constituti iustos fideles suos ipse dominus
vniuersis docuit et informauit ad vnitatem fidei et mutue dilectionis caritatis vni-
tatis et pacis // Et si diuisa capita et vniuersalia et principalia fuissent constituta
in vna militanti ecclesia sepius ex mutuo consensu facilius vnitatis vincula rumpuntur
Et pro huiusmodi vnitatem militantis ecclesie ubi que terrarum in qualibet huiusmodi et in ipso
sacro canone misse per sanctos patres missas celebratas funduntur ad deum specialiter
pas. Ibi que custodire adiuuare et regere dignis toto corde iuravit que verba Iu-
vndus magister Albertus magnus in li. et tractatu de corpore christi exponit ita dicens
ad iuramentum et ad vnu redigere hoc magister vnu quod est corpus vniuersale christi per omnem
ordine gradum ecclesie quoad vnu caput quod est dominus et hominem celis sedens
ad dexteram patris et in terris quod est successor petri papa Romanus pontifex christi
vicarius vniuersalis et hinc adinatio capitis vniuersi et omnium membrorum totius ecclesie
militantis in christi operibus multiplicatur quia christi opus et doctrina euangelica semp
fuit et est in vnum colligere dispersa. Iacobus vero opus fuit et est adinatio diuisa
et dispersa // Hinc dominus magister petrus ait qui non colligit nec colligit
et qui non est iuramentum contra me est. Et beatus Petrus dionysius in celesti et ecclesiastica
Ierarchia lex diuinitatis est per prima media et per media vltima reducere. Talis
autem reductio vltimorum ad media et mediocrum ad prima non potest esse nisi in ordine
ad vnu primum. Sic igitur diuinitatis lex se habet quod sicut descensus et influxus
diuinam illuminationem et specialiter causatum est ab vno summo diuino. Sic
reductio illuminationem et celestibus causantibus delectationem est ad ipsum summum diuinum
et verum deum // Hinc autem diuinitatis lex sicut celestem Ierarchiam et ecclesiam
triumphantem et superiora vniuersi mouet et dirigit et conuertit ad mediocrum et inferiorum

De universali vate militantis supra petra apostolicam Beati Petri apoli pppm dnm fca vicia et firma edificatione

Quantum ecclesiam universalem dñs noster Ihesus xpus fundavit
 super apostolicam petram beati petri apoli et dignificavit ipius beati pe-
 tri pontificalem cathedram romanam apostolicam sanctam sedem esse caput
 omnium ecclesiarum et inde tota militans ecclesia debet normam sumere unde ipordiu
 sumpsit similitudinem petri in c. poptis pna di. Et beatus Hieronimus scribit
 beato damaso ppe in c. qm virtus oritur xpm q. pa circa mediu inquit Sup
 illam petram s beati petri apoli fundatam ecclesiam fac. Et idem beatus Hieronim
 in li. de ortu et obitu sanctorum patrum sic ait // Petrus in xpo ecclesie firmamentu
 e rephas corporis xpi mistia principatus et caput apostolorum princeps pastor
 humani generis petra velle et clauicularius regni celorum Et beatus leo papa i
 c. ita dñs xpo di. ait In beato petro aplo sacratissima firmitatem ecclesie deo edifican-
 constructam nimis impie vult presumptioe violare quisquis Romane sedis aplice
 potatem temptat infringere fauendo cupiditabus suis et id quod accipit a vtribus
 non sequendo xpus dñs a se petra beato petro petri nome imposuit atqz pro eo ut no
 deficeret fides sua qua in ipso xpo habebat et coram ceteris apostolis confessus publica
 fuerat deum pum suum orasse specialiter testatus est et eadem petro ibidem auctore
 plurima conuict ut ceteros aplos et alios fideles xpianos confirmaret in fide luc
 xpi cao et xpi di. s. dicitis. Et beatus Hieronimus super mattheu xiii. et xv.
 ca. inquit Sicut ipse xpus lumen omnibus apostolis donauit ut lux mundi appellaretur
 Ita simoni petro qui crederet in petram petri largitus est nomen Ac secundu me
 thaphoram petri velle per xpm dictum est petro edificabo ecclesiam meam sup pe-
 tram no solum xpus petra sed petro aplo donauit npe xpus et vocaretur petra
 In cunctis catholicis sensibus fideles acquiescentes velle dicuntur aedificari de petra // Et
 beatus Augustinus in quoda sermone de apostolis inquit Specialis a xpo domino
 petri cura suscipitur et pro fide petri per xpm deo patri specialiter supplicatur rñ
 alicui status certior sit futurus si merus patri illoru principis vita no fuerit In
 petro go omnium credentiu fortitud munitur et diuine græ ita ordinatur auxilium
 ut firmitas que per xpm petro tribuitur per petrum aplos et alios credentibus co-
 firmitur // Et beatus leo ipa inquit hunc salz beatum petrum in cõpocum indi-
 uidue unitatis assumptum Id salz pet quod dñs s. Ihesus xpus erat voluit notari
 dicens tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam et ceteri templi
 s. velle et unitatis fidelem militanciu et peregrinanciu in ecclesia triumphante et v-
 militanciu ut perueniat ad triumphanciu in qua est glorie templum etm edificat

Utrum hoc mundo posset genus humanum consistere nisi essent maiores et alii minores sicut in angelis et unus esset maior omnium sicut in regno celorum *lyppp^a di. c. ad hoc dicit*

Iuocentius papa tertius in libro de ecclesiasticis officiis c. de primatu romani pontificis demonstrat et ostendit quod christus dominus in nouella plantatione et in noua edificatione militantis ecclesie primitiue iuxta psalmistam suam fundamenta ipsius ecclesie posuit in montibus sanctis et apostolis suis duodecim quos de mundo elegit in fundamenta de electis. In hac autem edificatione unum proposuit saltem petrum quem petrum a petra et petram super quam fundatur disponebat ecclesiam suam christus dominus uocauit et demonstrauit in petro totius ecclesie militantis primatum administrationis curae regiminis et prelationis. Idem christus dominus uniuersaliter dimisit ante passionem suam et in ipse passionis et post resurrectionem suam ante passionem cum petro dixit tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non preualebunt aduersus eam et tibi dabo clauem regni celorum et quodcumque ligaueris super terram erit ligatum et in celis et quodcumque solueris super terram erit solutum et in celis *Matthi. xvi.* Et tempore passionis autem dominus ihesus christus Symon petro symon uice satanas opprobriat nos ut probaret sicut triticum ego autem rogavi pro te ut non deficiat fides tua et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos hinc christus. Post passionem et gloriosam resurrectionem cum christus dominus tertio que fuisset a petro Symon iohannes diligens super plus hiis et ille tertio respondit tu scis quia amo te tertio percipit illi *Pasci agnos meos pasci agnos meos pasci oues meas* Et post pauca subiungit et dixit petro. *Seqvire me seppi.* Et inde petrus sequutus est christum non solum in genere maritani sed et in genere magistrum magistrum et sumus in tota ecclesia est constitutus a christo quod ipse christus ostendit cum petro dixit *Tu uocaberis cephala quod interpretatur caput* Nam sicut caput hominis habet in se plenitudinem omni sensuum cetera uero membra partem suam recipiunt huius plenitudinis. Ita in mysterio corporis totius militantis ecclesie ceteri ipsi prelati et sacerdotes uocati sunt in partem sollicitudinis. Sed petrus et eius successor romanus pontifex summus assumptus est pro christo in plenitudinem partem cum omni stabilitate et christiane fidei sua firmitate. *Fides enim petri et sue romane sedis apostolicus supra firmam petram stabilitate fundata nullis unquam errorum scidibus potuit inquinari sed absque ulla macula et absque macula pro uerissimam temporum a ceteris maculis distat errorum*

In libro concordie in expositionem secundae parte libri apocalypsis beati iohannis apostoli et euangeliste super illud in uertute sedis sedilia viginti quatuor *io. archim. abbas sic ait* In regno celorum quod est sancta mater ecclesia militans que mittit palmites suos ipsi ad mare per diuisas mundi partes gloriosa triumphat diuina dispensatio statuisse requiescat dans illi pro partibus nouos filios que restituat

Super omnem terram principes et pastores populorum dei et particularium ecclesiarum totius orbis
Quam tamen ex omnibus particularibus ecclesiis totius mundi populus dei fit et consti-
tuit in beato petro aplo ceteris omnibus ecclesiis celestis ipsa est Romana ecclesia sedes
aplica in throno militantis ecclesie supposita cui et in ea presidet vniuersalis vicarius
dm nri ihesu xpi redemptoris humani generis Regis Regum omni et dm diuini
pastoris pastorum omni habens in circuitu throni sui plurimas sedes Episcopales et pasto-
rales ex quibus aliquae post primam sedem Romanam sunt ceteris celestibus ad instar illius
summe sedis celestis que habet in circuitu suo sedilia viginti quatuor seniorum ut sic per
ea que xpo domino disponenter ordinata videmus in una ecclesia militanti intelligamus
ordinem et rationem ecclesie triumphantis. Et sic in lege veteri deus precipit moysi de co-
structione et edificatione tabernaculi dei et de omnibus que erant paranda in illo Vide
et omnia facias sicut exemplar quod est ostensum tibi in monte. Sic in lege gratie
sicut exemplar quod datus est iohannes aplos et euangelista specialiter illuminatus vidit
in celo et sua apocalypsi expresso mandato dei descripsit militantis ecclesie ordinatum esse
ostenditur summi in terris et principii tabernaculi dei quod est Romana applica sancta
sedes dum in loco dm nri ihesu xpi qui in throno celesti supra sedens sedet ad dexteram
dei patris omnipotentis Iude venturus Iudicare vivos et mortuos et scilicet pignem in
throno militantis ecclesie in eadem sede Romana honorifice presidet beatus petrus aplos sumus
sicut militantis vniuersalis ecclesie summus antistes. Et ad similitudinem viginti quatuor
seniorum sedentium in circuitu throni celestis in sedibus suis per singulas prouincias pa-
triarchie finitimas et metropolitani diuiduntur habentes singuli spalia sedes primas
et mitras pro coronis in capitibus suis in quo militantis ecclesie misterio per beatum Jo-
hannem aplos in apocalypsi diuinitus usitato declaratur et usitatur iuxta viatoribus
fidelibus xpianis esse quatuordecim sedes apostolicas in militanti ecclesia in circuitu throni et
summi celestis Romane applice sancte sedis viginti quatuor seniorum sedibus ecclesie tri-
umphantis assimilante quarum antistes in suis pontificalibus sedibus sublimibus con-
stituti ad ligandum atque solvendum animas subditorum suorum claves regni celorum susce-
perunt per auctorem summi Romani pontificis sedentem in throno Romane applice sancte
sedis supedificati sup apostolicum fundamentum Romani summi pontificatus a quo in
plebes singulas episcopalem susceperunt curam regimini in partem sollicitudinis et participa-
tionem sicut vultus nominis pontificum et seniorum sacerdotalis honore in sancte
xpiane fidei unitate vniuersi populi sponte immaculate alimur militantis ecclesie et vera
obediencia Romani summi pontificis in gratia et communionem et sub directione Ro-
mane apostolicae sancte sedis que totius orbis pontificalibus sedibus et ecclesiis di-

*De modo et forma quibus una sit materia catholica et aplica
In persona beati petri aplos diuinam potestatem ligandi atque solvendi accepit.*

Dicit per tenore sanctorum quatuor euangeliorum quod redemptor humani generis
 dominus noster Iesus christus dei filius verus deus et verus homo in
 de suam exhibens personam humanam primum cui a patre suo celesti tunc
 venit et tunc fuit tradita omnia Mathaei 10. In iherosolima ecclesia militarem fundat
 et instituit duodecim quos voluit sibi elegit aplos ut mittat eos predicare et dedit
 illis potestatem curandi infirmitates et vincendi demonia et imposuit symoni nomen pe-
 trus Lucae 9. dicit vos sicut potestatem habens maria 16. mathaei 16. Et nota videtur
 duodecim descripta esse in euangelio voluit et primus voca Simon qui dicitur petrus Ma-
 thei 16. Super quo verbo glo. ad litteram Primus est Petrus dignitate id est vocatur
 quem intravit Iesus dixit ei tu es symon filius iohanna tu vocaberis petrus quod
 interpretatur petrus 16. 18. ca. Vos duodecim aplos misit christus dominus ante passionem
 in mundum universum predicare euangelium omni creaturae mathaei 28. et mathaei 10.
 tunc capto locutus est eis et turbis de regno dei in variis parabolis scilicet in autem dispa-
 pulis suis disseminat omnia maria 13. ca. Et cum iacobus zebedi et iohannes apostoli
 petri essent ab eo desiderant unum ad dexteram et alius ad sinistram in gloria sua et
 data eis responsione negativa iustitiae quid petierint dicens alii aplos de iacob et ioh-
 hamme indignati fuerunt christus dominus aut illis factis quia hi qui videntur principari ge-
 nibus dominantur eis et principes eorum potestatem habent ipsorum Non ita est autem
 vobis sed qui cupit voluerit inter vos primus esse erit omnium servus Nam et filius hominis
 non venit ut ministraret sed ut ministraret et daret animam suam redemptionem pro
 multis maria 10. Et dicebat eis in doctrina sua caute a scribis qui volunt in
 sedibus ambulare et saluati in foro et in primis cathedris sedere in synagogis et primas
 distubuas in civitate maria 23. Nolite timere pusillus grex quia complacuit patri vestro
 dare vobis regnum iherosolime quae possidetis et daret elemosinas Et subiungit lumbi sunt
 vestri percincti et lucerne accendite in mantibus vestris et vos similes hominibus expectati-
 bus dominum suum quando revertatur a nuptiis Et infra subiungit et vos estote para-
 rati quia quia hora non putatis filius hominis venire dicit autem ei petrus ad
 nos dicit hanc parabolam an ad omnes dixit autem dominus quis putas est fidelis dispen-
 sator et prudens quem constituit dominus super familiam suam Et dicit illis in tempore
 tutia mensuram beatus ille servus quem cum venerit dominus invenit ita facite
 tem Vere dico vobis quia super omnia quae possidet constituet eum lucra 12. Ante
 dicit autem vobis ne forte graventur corda vestra in crapula et ebrietate et curis
 huius vite vigilate itaque omni tempore orantes ut digni habeamini fugere omnia
 quae ventura sunt et stare ante filium hominis lucra 13. Cumque dominus Iesus de-
 quinquaginta et duobus discipulis praesset quinquaginta milia hominum dimissa turba a san-
 dit in motum solus orare Respe autem fratres solus erat ibi. navicula autem in medio mari

Turbabatur fluctibus erat autem tertia ventus quarta autem hora venit ad
discipulos suos ambulans super mare et videntes eum super mare ambulantem tur-
bati sunt dicentes quia fantasma est et primo clamaverunt statimque eius locutus
est Iesus dicens Habete fiduciam ego sum Nolite timere Respondens autem petrus
dixit Domine si tu es Iube me venire ad te super aquas et ipse dixit Veni et
descendens petrus de nauicula ambulauit super aquam ut veniret ad Iesum Vi-
dens autem ventum validum timuit et cum cepisset mergi clamauit dicens Do-
mine saluum me fac et continuo Iesus protendens manum apprehendit eum et ait illi
modice fidei quare dubitasti et cum ascendisset nauiculam assauit ventus qui at-
in nauicula erant veniunt et adorauerunt eum dicentes Vere filius dei es
matthi 16° // Postea venit Iesus in partes asarum philippi et interrogabat
discipulos suos dicens quem dicunt homines esse filium hominis et illi dixerunt alii
Iohanne baptistam alii autem eliam alii vero Ieremiam autem unum ex prophetis
dixit illis Iesus Vos autem quem me esse dicitis Respondens simon petrus
tu es christus filius dei vni Respondens autem Iesus dixit ad simon et simon
Bariona quia caro et sanguis non reuelauit tibi sed pater meus qui in celis est
et ego dico tibi quod tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam
et porte inferi non preualebunt aduersus eam et tibi dabo clauis regni celorum
et quodcumque ligaueris super terram erit ligatum et in celis et quodcumque solue-
ris super terram erit solutum et in celis Matthi 16° // Et ut subditur matthi
16° scdm beatum Ieronimum ibidem ad litteram Videntes alii apostoli pro petro et duo
tributum esse additum arbitrati sunt ceteris Petrum esse placatum qui in reddi-
one tributi domino fuerat comparatus et cum inter se et discipulis christi dimitte-
rent et retroiret et iam cum illo non ambulabant Dixit Iesus ad duodecim
apostolos unquam et vos vultis abire Respondit simon petrus dominum ad quem ibimus
verba vite eterne habere et nos credimus et cognouimus quia tu es petrus filius
dei Io. vi. ca. // Et facta nouissima cena cum discipulis cum lauasset dominus Iesus
pedes petro dominus aliis apostolis et dedisset eis mandatum noui muneris ad imita-
tionem et dixisset quo ego vado vos non potestis venire Dixit ei simon
Petrus dominum quo vadis dixit ei Iesus quo ego vado non potes me non sequi
sequaris autem postea Glo. si cum indutus fuero virtute ex alto dixit ei petrus
quare non possum te sequi modo animam meam pro te pono Io. xiii. ca. facta est
tunc conuersio inter eos quos eorum videtur esse maior Dixit autem eis Iesus
Vos autem non sic sed qui maior est in vobis fiat sicut minor et per humilitatem
et qui precesserit est sicut ministrator saluat per perfectam dilectionem et caritatem //

Nam quis maior est an qui recubet an qui ministrat. **N**omine qui recubet Ego autem
 in medio vestrum sum sicut qui ministrat. Vos autem estis qui permanistis in meum in temp-
 tationibus meis et ego dispono glo. i. ego vobis regnum sicut disposuit a. dedit michi pa-
 ter regnum ut edatis et bibatis super mensam meam in regno meo et sedatis
 super thronos iudicatis duodecim tribus israel. **S**ic autem dominus simon **S**imon et
Certhanas exoptavit vos ut cubaret sicut triticum ego autem rogavi pro te ut non
 deficiat fides tua et tu aliquando conversus confirma fratres tuos qui dixit et dicit
 tecum paratus sum et in carcerem et in mortem me et ille dixit dicit tibi pater non
 cantabit hodie gallus donec ter abuteres nosse me luc. xxii. **E**t dixit eis si dis-
 cipulis non turbatur cor vestrum nisi fornicat. **I**o. xiiii. quando misit vos sine saculo
 et pera et calciamentis nisi aliquid defuit vobis ac illi dixerunt nichil dixit ergo
 eis simon qui habet saculum tollit similitur et peram et qui non habet vendat tu-
 nicam suam et eruat gladium et illi dixerunt dicit vobis gladium duo hic ac ille dixit
 eis satis est luc. xxii. **P**ost longam sermone factum discipulis et recommenda-
 tione discipulorum et auditorum qui per verbum reddidit discipulorum creditur e-
 rant in eu. **I**o. xiiii. xv. xvi. et xvii. c. **D**ominus ihesus christus regressus est cum
 discipulis suis tunc turrem cedron **V**bi facta oratione prolixa et exortans a
 sompno discipulis. **I**dem dominus ihesus dicit procedens obtulit se venetibus co-
 prehendere eum et dum ab illis caperetur simon petrus habens gladium eduxit
 eum et percussit servum principis sacerdotum dicens pro domine si percussus in
 gladio et absidit auriculam eius deperam et dixit ihesus discipulis sinit vobis
 huc et cum tetigisset auriculam eius sanavit eu luc. xxii. **E**t dixit ihesus pe-
 tro mitte gladium tuum in vaginam calicem quem dedit michi pater non vis ut
 bibam illum. **I**o. xviii. **O**mnes enim qui acceperunt gladium gladio peribunt an pu-
 tans quod non possunt rogare mercedem et reprobabit michi modo plus quam duodecim le-
 giones angelorum quomodo ergo implebuntur scriptur quia sic oportet fieri.
Mathei xxii. **D**uctus est tunc ihesus ad domum principis sacerdotum et heli-
 to eo omnes discipuli fugerunt. **P**etrus autem statutus est prope a longe et in-
 trovavit in atrium domus principis sacerdotum et interrogatus ab ancilla hostia
 na ter negavit christum nosse et continuo ad illo loquente gallus cantavit et confusus
 dominus ihesus respexit petrum et recordatus est dicit dominus petrus vobis dominum sicut dixerat
 quia sicut quod gallus cantet ter me negabis et regressus petrus foras fleuit amare
 luc. xxii. **P**ost passionem domini dum transisset sabbatum mulieribus qui venerunt
 ad monumentum angelus apparuit. **N**olite expavescere ihesum quies nazarenum
 cuius sepulchrum surrexit non est hic sed ite dicit discipulis eius et petro quia predet
 vos in galiliam. **M**athei xxii. **H**ec audens petrus surgens accurrens ad monumentum

In xpm et Jo. pp° Post hec manifestavit se Ihesus ad mare tiberiadis et cum
audisset simon petrus qd dñs esset in lateri tunicam suscepit se et misit se in mare
Iuxta ad xpm alii autem discipuli nauigio uenerunt et cum dixisset eis Ihesus afferte
de piscibus quos perdidistis ascendit iterum simon petrus nauim et traxit et hec in
terram plenum magnum piscibus cum prandisset ibi Ihesus dixit Symoni pet° Simon
Iohannis. i. filius Iohannis diligis me plus hñis Dixit ei etiam domine tu scis quia
amo te Dixit ei pasce agnos meos Dixit ei Iterni simon Iohannes diligis me aut illi
ena domine tu scis quia amo te Dixit ei pasce agnos meos Dixit ei tertio Symon
Iohannes diligis me contristatus est petrus quia dixit ei tertio amas me et dixit
ei domine tu scis quia amo te Dixit ei pasce oves meas Amen amen
Dico tibi cum esses sumor cingebas te et ambulabas ubi uolebas cum aut seruis
operendes manus tuas et alius te cinget et ducet quo tu non uis **H**ec aut dixit
significans quia morte esset clarificaturus deum **E**t tñ hec dixisset dixit ei sequere
me conuersus petrus uidit illum discipulum quem diligebat Ihesus qui et recubuit
super petrus eius et dixit domine quis est qui tradit te / **H**inc ergo cum uidisset
petrus dixit Ihesu Hec autē quid dixit ei Ihesus sic cum uolo manere dicit
dominam quid ad te tu me sequere glo. sequar me per imitationē passionis et
sollicitudinis pastoralis. **P**er pmissos textus sanctorū quatuor riuageliorum
constat rudenter xpm dñm pastorem curam et regimen totius ecclie vniuersalis
Petro scilicet vniuersaliter contulisse ipm petrum atriis aptis et cudentibus multi
modo ptilisse **I**psūq; caput totius ecclie militantis loco sui constituisse et ipsi
soli petro uicariatum totius gregis xpianū populi concessisse atq; xpianū clauum
regni celestis vniuersaliter uicariū ligandi atq; soluendi multas animas omnium
xpifidelium potestatis plenitudinē in ecclia sancta catholica dedisse et in psona
beati petri apti istam potestatem et clauis vnam sanctam catholicam et apostolicam
eccliam que est vniuersalis congregatio omnium xpifidelium a xpo dño suscepisse
ut in ipa et non extra ipam sint permanant et per successores petri vniuersa
liter cum potestatis plenitudinē et per **E**pōs ceterosq; p̄latos aptorum et discipulorū
Ep̄i successores caput ecclie et petri successores subditos in partem suam sollicitudinis
gregis xpianū dñm uocatos et ordinatos p̄ticulariter et cum limitata potestate
debito xp̄antur et non per ipam eccliam in cōi vel synodicaliter congregatam que
clauis tales ligandi et soluendi quo ad effectum ut in ipa sunt accepti et non
quo ad xpianū et vsuū // **I**n petro vero et eius quolibet successore Romano
summo pontifice vniuersaliter cum potestatis plenitudinē et in atriis aptis et
ceteris successoribus p̄ticulariter quo ad vsuū et xpianū p xpm dñm auctoritas
clauum plane et cōtē est concessa quod demonstrat iuxta clauis beatus dionysius

li. de re. ca. ierarchia ca. fi. ita dicens. **Q**uod Ihesus xpus beato petro diuina
reuelationibus illuminato primo dixit mathi pbi. quodcumq; ligaueris sup terram
erit ligatum et in celo et quodcumq; solveris sup terram erit solutum et in celo
Erit itaq; xpi aplo et consimilibus illi xpi saluet in sede aptica successoribz diuinas
reuelationes diuinorum iudiciorum manifestando et consumando ipa iudicia assumendi
bonos et xpo. munitudo appellandi reprobos a dei iustia plena auctoritas est concessa.
In aplo xpus dno auctoritatem clauis terris p. latis ecclesiasticis confirmans Jo. p. ca.
ait. Accipite spiritum scd quorum remiseris peccata remittuntur eis et quorum retinuerit
erunt retenta sunt. **E**t mathi p. ca. Amen dico vobis quicunq; alligaueritis sup terram
erunt ligata et in celo et quicunq; solveritis sup terram erunt soluta et in celo
Erit in uocatione sua et p. sollicitudinis eis commissa. **E**pi habent clauis ecclesie
quibus fideles subditos suos ab inuidis segregant tanq; manifestatum diuinorum
iudiciorum non q; diuina omnipotentia irrationabilibus moribus xpo. obsequi
sed q; isti a deo digni secundum merita distri. uentantur ab xpo sp. s. sancti iusdictu
segregantur. **E**t subdit idem diuinus. **E**rit ergo uti debent. **E**pi xpo. munitudo
et alijs clauis xpo. nis sicut diuina inspiratio eos mouerit et qui. **E**pi subiecti
sunt eis tanq; a diuina inspiratione moti debent obedire dicente domino ad aplos
huc p. ca. qui vos spernit me spernit. **E**t in eodem libro de ecclesiastica ierarchia
ca. li. beatus diuinus concludit operationes ecclesiasticas ierarchic in suis ordinibus
et p. lationibus ecclesiasticis sumitur et uisus esse collatas. Nam minores inq; ut
operationes maiorum implerent eis licet ad talem p. sumpcionem conari h. diuini q;
Propterea beatus Ambrosius super mathi p. ca. in fine et h. etur xpm.
q. i. c. est aliud ad propositum sic dicit. **E**st aliud piscandi genus quo genere so
lum petrus dno piscari iubet dicens mitte hamu et cum piscam qui p. uia. asce
derit tolle. **S**uper quo textu Jo. glosator dicit sic ait. **P**er hamu intelligit
iurisdictionem qua petrus p. fuit alijs qua hamo a ferro reserantur putride
carnes. Nam solus petrus salus et in sede aptica quilibet successor eius piscat
hoc piscandi genus. **I**psa enim habet p. tatem ligandi et solvendi p. alijs. **P**er
rethe autem intelligitur inquisitio sapientie et ueritatis fidei xpi. ane p. qua
ad sedem petri et p. mo et p. uipaliter est per omnes fideles xpi. anos recurrendum.
Nam p. alio aplo petro dictum est ante passionem dno in altu. i. in p. fundu
disputationu catholice ueritatis uste Ambrosio xpm. q. i. c. non turbatur.
Et sibi soli dixit xpus dno et tu aliquando conuersus confirma fratres tuos. **E**t
post resurrectionem xpi solus petrus tunica p. mptit se. descendens de nau
posuit se in mari et uenit ad xpm. dno in litore. **E**t xpo. ibi uolenti p. uader
petrus sibi affirmi de piscibus. **P**etrus solus ascendit nauim et traxit rethe
in terra pleni magno piscibus. **E**t cum prandisset Ihesus xpus dno dixit

Soli petro tribus vicibus Pasce agnos meos pasce oves meas Super quo beatus
Ambrosius in Omelia dicit p^a. fidelior factus est petrus postq^{uod} fidem se perdidisset de-
fluit atq^{ue} ideo maiorem gratiam reperit q^{uam} amisit tanq^{uam} bonus pastor tuus gregem
accepit dum sibi p^{ro}p^{ri}us dixit Pasce oves meas ut qui sibi ante infirmus fuerat fir-
ret omnibus firmamentum et qui se interrogationis temptatione mutaverat atri-
fide stabilitate fundavit la di. r. fidelior Super eodem passu euangelico Pasce oves
meas Iohannes Crisostomus ita dicit Pertricens alios aptos dno Ihesus petro.
loquitur dicens Pasce oves meas xpm^{us} enim aptorum erat petrus et discipulo
rum v^{er}it^{er} collegii Et tanq^{uam} bonus pastor tuendum gregem accepit s^{ec}undu^m beati Ambro-
sianu^m in omelia quinquagesima et sc^{ilicet} vidum beatum Iohann^{em} Crisostom^{um} et magistr^{um}
Nicola^{um} de lura sup^{er} Jo. r. ultimo Omne xpi^{us} vniuersalis est eccl^{esi}a oves sunt omnes
fideles xpi^{us}iani q^{uoniam} istius oculus est sacra xpi^{us} doctrina Et super eodem passu Jo.
ultimo r. beatus Bernardus in li^{bro} iii^o de consideratione sic ait Quando ter a p^{ro}-
ditum est soli petro pasce agnos meos pasce agnos meos Pasce oves meas Non e-
st sibi datum istas vel illas sed simpliciter indistincte et indistincte omnes vniuersaliter
et collectiviter ac indistincte sibi per xpm^{um} commissi sunt omnes oves nihil excipitur ubi
nihil distinguitur Iude est q^{uod} apostoli alii singulas sortiti sunt plebes Petro vero
vniuersa et totius gregis curam commisit vni pastori civitatem et atriis omib^{us} p^{ar}ticulariter
in vno grege et sub vno vniuersali pastore dno Ihesu Quid beatus Augustinus in
sermone de festo cathedre sancti petri sic ait Petre v^{er}it^{er} xpi^{us} natalis illius sedis colit
quam aptus petrus pro eccl^{esi}arum petro dicitur sibi domino Pasce oves meas suscepit
aut p^{ro}p^{ri}us dixerat tu es petrus et super hac petram edificabo eccl^{esi}am meam
Petrum itaq^{ue} fundamentu^m eccl^{esi}e no^{mi}navit dominus et ideo dignus hoc fundamentu^m
eccl^{esi}a colit supra quod eccl^{esi}astica edificij alitudo consurgit Et beatus nullus
in li^{bro} thesauroru^m ait apti xpi^{us} in euangelio in Ep^{ist}olis et in omⁿi doctrina eorum affir-
mantur in tota eccl^{esi}a Petrum esse loco d^{omi}ni vni Ihesu xpi^{us} dantes. r. deferentes et
locum et honorem omⁿi consilio in omⁿi electione et confirmatione et ipsi Petro
oves viventes super terram. v^{er}itas in Romana sede apostolica v^{er}o successore caput
inclinant sicut d^{omi}no et p^{ro}matre mundi tanq^{uam} domino Ihesu xpo oves obediunt
et obediuntur dedit omⁿi dedit de filius petro et suis successoribus plene et
p^{ro}fecte claves regni celorum Et sicut ipse xpus accepit a deo p^{ro} duratum et septim^{um}
eccl^{esi}e genium r^{eg}israel regedurus super omnem principatum et postea potestatem
et super omne quod est ut ei cuncta curretur Sic ipse xpus petro et suis suc-
cessoribus plenissima potestatem concessit Et sic ut habetur p^{ro} a di. 9 p^{ri}mo Petrum
in st^{atu} sacerdotum xpus elegit et ei p^{ro} omnibus et p^{ro} omnibus claves regni
celoru^m tradidit et a se petra petri sibi nome^m imposuit atq^{ue} p^{ro} ea^m fide se sp^{irit}ualiter deu-
rogasse testatus est et ut ipse rebus confirmaret in fide Et sup^{er} math^{eu}m p^{ri}mo p^{ro} vi^o et

1° capite sanctus Jo. Custodimus inquit quodcumque ligaveris super terram erit
 ligatum et in celis et quodcumque solueris super terram erit solutum et in celis Per
 dum Ihesum xpm soli petro datum est sicut aliis aptus Sed aliis non sicut petro.
 Et intelligatur sic ei attributa hinc p^oas clauis datur Orali apti non sicut
 ipse ipse vero sicut aliis possit ex privilegio sibi a xpo collato et ex concessa sibi plen
 tudine p^otatis per qua ligare pot aeteros sed ligari non pot a ceteris Et super ioh^o
 nem idem beatus Crisostomus concludit q^o petrum totius orbis magis et doctorem
 xpus d^os ordinavit Et sanctus thomas de aquino in summa contra gentiles l^o 2°
 c^o 1° q^o 1° concludit ita dicens xpus dominus quia p^onciam suam corporalem erat
 militanti eccleie substraturus ut loco sui vniuersalis eccleie regeret cura ante suam
 ascensionem beato petro dixit **P**asci oves meas Jo. ultimum au ante passionem dixit
 ut tu aliquando conuersus confirma fratres tuos hinc xpm c^o et ei soli p^omisit
 mathei xxi^o tibi dabo clauis regni celorum ut ostenderetur p^oas clauis ad alios
 duranda ad conseruandam ecclesie vnitatem // Et in 3° sentent. di. 2° q^o 1° Idem
 s^os doctor concludit q^o vsus p^otatis clauis a xpo concessi apti mathei xxi^o quicunq^o
 alligaueris etc est et esse debet supposita plenaria et vniuersali potestate petro collata
 et s^om^o vsus petri ordinationem scilicet ad vnitatis eccleie conseruationem et vnitatem
 vniuersalis eccleie directionem // **P**ropter quod beatus Augustinus super Jo. inq^o
 Petrus quando clauis suscepit ecclesiam sanctam significauit m. c. quodcumq^o xpm
 q^o p^o quod sit exponitur ecclesiam sanctam. i. vnitatem eccleie sancte significauit p^o hoc
 q^o ipse solus p^o omnibus ut pastor vniuersalis et vicarius deputatus // Et p^o orbis
 aptis et pastoribus p^ouincialibus in singulis p^ouincias eccleie dei deputatis clauis
 suscepit eccleie a domino Ihesu xpo vniuersaliter et immediate et iste clauis dicuntur et
 sunt clauis petri per auctoritatem et plenariam executionem et liberam executionem //
Sunt etiam et dicuntur esse clauis ecclesie catholice quia ipsius sunt ad sui directionem
 regimem et conseruationem et in ea sunt p^ouinciant et consistunt et per deputatos se
 nichas prelatos et magistros ad executionem debitam sunt ordinate adu^o ex ordina
 xpi et cotinuari in eadem usq^o ad consummationem seculi // Inde beatus calixtus papa
 testatur l^o di. c. pondere cura medium clauis per xpm esse traditas eccleie ut in eccleia
 militante per eandem clauis a magis p^ouinciant ad hoc deputatis illi qui per confessionem
 et penitentiam condignam p^omiserunt satisfactionem p^ouinciantur ad prestos honores
 restitutionem // **H**ic vero qui non emendantur a vicio sive corruptionis sed quod co
 miserunt videntur. i. vniuersaliter quada supstidiosa temeritate mittuntur in di eccleia
 secundum canones nec recipere debent gradu honores nec recipiunt gratiam co
 munione quomodum beatus tradit ysidorus in c. domino sancto r. di. **S**a
 credetis ergo et ecclesiastica ministri si post lapsum condignam penitentiam et
 bona vita demaps egerint atq^o suum sacerdotium dignis custodierint d^os ut prius
 ministras et in di eccleia in q^o p^ouinciant clauis concessi potuerit suis honoribus frui

Sic scripsum opponit beatus gelasius in c. ponderit alleg. Inde beatus Augustinus
in c. ut constitueretur la. di. sic dicit. Ut constitueretur in ecclesia ne quis post
aliam omnium penitentiam clericatum accipiat vel ad clericatum eadem vel in
clericatu maneat non desperatione indulgentie sed vigore factum est disciplina
Alioquin contra claves datus ecclesie disputabitur de quibus dictum est quicunque sol-
uerit super terram erunt soluta et in celo dicit Augustinus datus esse claves
ecclesie ut in ea omnes penitentes totius quocunque digni penituerint et ad gra-
miam ecclesie redierint his clauibus per ministros ad hoc deputatos reconciliat.
Sic aut beatus Ieronimus in c. omnibus. xxiii. q. pa. Dominus dicit que est ecclesia
catholica claves regni celorum saluet ut in ipsa sint et in ipsa et non extra ipsam
debito exerceant et suos habeant effectus ac potestatem ligandi atque soluendi accepit
si in prelatu suo secundo petrum de soluis et quidoneum qui ita exponunt et
intelligunt illum scriptum. Nec legitur in quatuor euangeliorum libris nec in acti-
bus apostolorum quod ipse aliquam auctoritatem et preterea clauum obtulerit vel de-
derit in communi et generaliter ecclesie catholice que est vniuersalis conuocatio seu
congregatio omnium christifidelium. Sed petro in personam petri suis catholicis
succedibus vniuersaliter et ceteris apertis necnon Episcopis et prelatibus via apertorum
succedibus in ecclesia catholica institutis et ordinatis ministris et pastoribus
dominici gregis dicitur. Ita Dominus ipse dicit in nouo testamento. Et iste
claves. id est dicitur datus ecclesie quia in ipsa ecclesia sunt sicut qualitas in subiecto
Et dum ipse dixit dicit ecclesie exponitur. et plato vi. q. pa. c. si peccauerit
Nam Episcopus seu prelatu est in ecclesia et ecclesia est in ipso secundum beatum Cy-
priam de ista materia vnitatis potestatis et exactionis clauum ecclesie in epistola ad
lophos et in epistola ad pompinianum scribentem et habetur vi. q. pa. c. siue
debe. Ecclesia enim vniuersalis et eius vniuersale consilium etiam in spiritu
sancto legitime congregatum vniuersalem ecclesiam representans cum sint cor-
pora iusticia non sunt capaces actionum et executionum actionum vniuersalium et
diuine potestatis clauum a domino Iesu christo tradit ceteris fidelibus cuiusmodi hoc
ipsum ad hoc electis ut promotis hierarchie et debite ordinatione ad tenendum et
retinendum has claves et ad gubernandum et pascendum oues christi secundum beatum dno
nisi in de ecclesiastica hierarchie c. fi. Et secundum sanctum doctorem Thoma
in summa contra gentiles li. iiii. ca. lxxviii. et lxxviiii. Oportet ministris ecclesie
quibus datus sunt claves in usu et exactione clauum et sacramentorum iudicariam
potestatem habere vnde ipse qui est constitutus iudex viuorum et mortuorum ad
iudicandam autem potestatem duo requiruntur scilicet auctoritas cognoscendi et potestas
absolueri et condemnandi et hec duo sunt et dicuntur due claves regni
celorum scilicet ecclesie scilicet scienda discernendi et potestas ligandi atque soluendi.
Et cum omnis actio debeat esse proportionata operi igitur quod dispensatio

Quis et exercitium istarum clauum ecclesie et sacramentorum fiat non per omnes homines
 christianos in comunem sed per certos homines visibiles viuos et in vita humana consisten-
 tes ad hoc specialiter ordinatos et specialem virtutem diuinam talia faciendi et exercendi
 habentes Non enim angelis clauum et sacramentorum ecclesie militantis administratio
 competit neque indistincte omnibus christians hominibus sed quibusdam christians ad hoc or-
 dinatis et in ordinatione sua specialem virtutem diuinam accipientibus et specialiter
 dignificatis ad talia procedendi in dei ecclesia ex christians fidelibus assumptis Ideo dicit
 aptus ad hebreos 10. c. Omnis pontifex ex hominibus assumptus pro et omnibus
 constituitur In hiis que sunt ad deum. Has clauis ecclesie dominus Iesus christus
 beato Petro apto obtulit math. 16. c. Dum dixit tibi dabo clauis etc. et
 vniuersaliter in toto mundo sibi conuulit cum sibi dixit Quis eris etc. ceteris aut
 aptis cum petro existantibus 16. c. clauis etiam christus obtulit cum dixit quicunq;
 alligaueris etc. et illas clauis eidem conuulit presupposita petri potestate plenaria cum
 dixit accipit spiritum sanctum Non autem sic intelligitur christus dicit has clauis petro in
 plenitudine potestatis vel ceteris aptis in partem sollicitudinis et presupposita potestate
 plenaria petro concessa ut ipse petrus et ceteri apti illas clauis soli haberent quod diu
 uiuerent sed ut per petrum deriuaretur hec clauum ecclesie potestatis plenitudo in suc-
 cessores suos Romanos pontifices et per singulos alios aptos in partem sollicitudinis de-
 riuaretur in episcopos et alios prelatos Ierarchas in dei ecclesia ad exercendum clauum ordinandos
 per diuersa loca orbis terrarum. Alias non fuisset per christum dominum sufficienter curam
 omnium christians prouisum saluti usque ad consummationem seculi. Constat etiam ex premissis
 ministris ecclesie in hoc usu et exercitio clauum iudicium quoddam et auctoritatem iudicia-
 lem habere et exercere Nulli autem iudicium commissum est nisi in sibi subditos Unde
 manifestum est quod quilibet minister ecclesie ex parte petri et Romano pontificis suo
 catholico successor non potest absolueri vel ligari quodlibet christians sed illos tantum
 in quos accipit potestatem deputatus in partem sollicitudinis per medium vniuersalis christians
 vicarii Romani pontificis in quo est et permanet ligandi et solvendi et totius christians
 clauum plenitudo potestatis. Constat etiam clauis per christum datus fuisse ecclesie
 in personam petri Sic autem datus ecclesie ut in ipsa ecclesia consistant et permanent
 usque in fine seculi non autem ut per eam in comunem vel in generale consilium ecclesie
 ipsam ecclesiam representans possint aliquomodo sub nomine ecclesie in comunem vel sub
 nomine consilii generalis exerceri visitare seu adduci ad exercitium suum ad usum quod
 talis potestas clauum in ecclesia data est ceteris hominibus tunc ipse ecclesie capan-
 bus et dignificatis habitibus specialem diuinam gratiam talia faciendi et exercendi
 Non autem est data talis gratia corpori ministro ipsius ecclesie nec generali consilio
 ipsam ecclesiam representanti Sed bene est data hominibus in ecclesia a deo Ideo in co-
 alio cartaginensi concilio diffinitum est sic nemo contempnat ecclesiastica vincula no-
 enim est homo qui ligat sed christus qui talem potestatem dedit et dignos facit homines
 tanti honoris participare in c. v. Et in c. nona quida de partu-

et rem. in fine determinat qd licet beatissima virgo maria dignior et exaltior
 fuit apud vniuersos non tamen illi sed istis dno Ihesus clauis regni celorum commisit
 Sic ergo intelligitur auctoritas beati augustini in c. quondam p[ro]m[issa] q. p[er] dicit
 ecclia exco[m]m[un]icat ecclia reconciliat. i. per platos fit hoc in ecclia ut ipsemet augustinus
 ibi applicat. Dedit ergo p[ro]p[ri]us clauis ecclie et vnitati fidelium ut in ipsa ecclia
 vna sint et p[er]manant et per deputatos ad hoc ministros debite exco[m]m[un]icentur et adu-
 cantur ad effectum et vsum vsq[ue] ad consumationem seculi. Dedit vero ipse clauis et
 potatem clauis et sp[eci]alem diuinam gratiam vnde eis p[er] totum vniuersaliter et
 eternis ap[osto]lis p[re]supposita vniuersali potestate petri data est in p[ar]te sollicitudinis et
 ita ecclia in persona beati petri clauis accipit non quo ad vsum ut ipsa vbi possit da-
 cubus in comunem vel assumere sibi vsum clauis vel ipsam generale concilium rep[re]-
 sentans ipsam eccliam sed ut in ipsa ecclia et in eius vnitatem petrus et Romanus
 pontifex quilibet petri successor utatur vniuersaliter et alij ap[osto]li et Ep[iscop]i atq[ue] pre-
 lati vtrantur p[ar]ticulariter clauibus in d[omi]ni ecclia s[ecundum] ordinationem petri et sedis ap[osto]-
 licis data et co[m]m[un]icantur sic ecclie dei sic Ep[iscop]i et cunctis p[re]latis ecclesiasticis diuina fide
 p[ro]p[ri]us dominus in petro et in ap[osto]lis auctoritatem clauis contulit et concludit
 beatus dionysius de eccl[esi]astica hierarchia c. fi.

Dicitur sancti Hieronimi in c. oibus p[ro]m[issa] q. p[er] dicitur qd dominus dei qui
 est ecclia catholica clauis accipit ac p[ro]p[ri]am ligandi atq[ue] solvendi non
 in eo sensu est accipiendum et intelligendum qd vniuersalis ecclia
 militans que cunctis annisq[ue] status vtriusq[ue] sexus amittit et etatis et diuersi co-
 ditiois fidelis habet in se et co[m]pletitur in oibus suis membris per totum orbem
 terrarum longe lateq[ue] dispersis sicut in vniuersa collectis clauis regni celorum ad exco[m]-
 m[un]icandum eas et ad vtrudum illis accipit. Sed ut ipsemet sanctus Hieronimus de cla-
 uit et exponit super math[aeum] ad litteram et habetur in glo. ordina[m]ia math[aei]
 xvi. ecclia catholica istas clauis accipit in Ep[iscop]is et p[re]b[is] tantu[m] sc[ilicet] quo ad vsum
 et exco[m]m[un]icari et in ipsa ecclia sicut ipse clauis et non extra et sic ecclia accipit eas
 auct[orit]ate p[ro]p[ri]a in p[re]s[ent]ia p[ro]p[ri]a petri ut in ipsa sint et p[er]manant vsq[ue] ad consumationem
 seculi et p[er] ministros ad hoc ordina[m]tos et dignificatos istas clauis exco[m]m[un]icantur et ad
 effectum debitum producantur. Hoc enim ius p[ro]p[ri]e et auct[orit]atis debiti vsum et ex-
 co[m]m[un]icari clauis ecclie et sanctus testatur Ambrosius li. de p[er]nitentia. c. ii. solis in ec-
 clia concessum est sacerdotibus munus spiritus sancti in ecclia dei est sacerdotu[m]
 officium ius autem spiritus sancti in solvendis ligandisq[ue] criminibus est. Fideliter
 etiam considerandum est qd h[ic] dominus dei qui est ecclia catholica in Ep[iscop]is et p[re]s-
 b[is]teris et p[ro]missum est clauis istas suscipiens non equali mensura potestatis sed
 differenti et ordina[m]tissima illas accipit a p[ro]p[ri]o domino Paulo doctore g[ra]m[m]atice hoc
 attestante ad Roma. xiiii. et dicente qui a deo sunt a petro ordina[m]ta sunt in petro
 quide[m] Ep[iscop]orum summo accipit ac p[ri]ncip[ali]s totius ecclie militantis et in ipsius petri

quolibet successore Romano summo pontifice clavis suscipit ecclesia in plenitudine potestatis
 In aliis vero apostolis et eorum successoribus sicut proportionatur in partem sollicitudinis
 ad quam per petrum et eius sedem apostolicam divina providentia sunt vocati ordinati et
 deputati teste beato Gregorio in 4. v. c. de vito et c. omnis v. di. // Permissa
 in beatis apostolis Petro et paulo per eorum verba ultima dum veniunt ad martirium
 demonstrantur per beatum Dionysium in epistola de morte pauli referente que se-
 quuntur Inquit paulus petro caput totum fundamentum ecclesiarum et pastor o-
 mnium et agnorum christi Petrus autem paulo autem vade in pacem predicator bono-
 rum mediator et duplex salutis iustorum // Et sanctus Hieronimus in libro de octo
 sanctorum patrum octo nomina magis excellencie dat in proximum beato petro p-
 atri apostolice dicente Petrus autem in christo fundamentum est ecclesie Cephas cor-
 poris christi mystica princeps apostolorum caput ecclesie primatus et culmen
 pastor humani generis petra ecclesie et clavicularius regni celestis de petro et
 eius successoribus christi vicario vniuersali romano summo pontifice // Beatus Cyprianus
 in libro thesaurorum ita dicit Erit christus a deo pater duratum et septimum ecclesie
 generum ex israel egrediens super omnem primatum et potestatem et super omne
 quodcumque ut ei omnia genia cunctis accepit et plenissimam potestatem sic et petro
 et eius successoribus commisit plenissime et ita nulli alteri dedit quam petro et eius
 successoribus quod suum est plenum sed illi soli et successoribus dedit Propterea
 beatus Ambrosius sermone tertio ad neophytos concludit ita dicens Sequimur
 in omnibus petrum apostolum christi deuotionem imberemus et in omnibus sequi cupimus
 Romanam ecclesiam cuius petrus apostolus sacerdos fuit

Quod clavis habet in se sancta mater ecclesia quia in eadem permanent et
 consistunt usus autem istarum clauium et potestatum non habet ipsa eccle-
 sia vniuersaliter vel synodaliter congregata ut corpus sed in papa hoc
 corpus mysticum capite vero et vniuersali christi vicario vniuersalis et plenarius
 usus clauium permanet et consistit quoad omnia que sunt iurisdictionis in vniuerso
 foro conscientie et contentioso // Habet etiam solus papa potestatem et potestatem
 plenariam circa modum dispensandi sacramenta et circa executionem omnium que pertinent
 circa corpus christi verum competunt et suscipiuntur ut ac debent ordinari et
 promoueri ecclesia sancta dei // Habet ulterius solus papa potestatem et plenariam
 auctoritatem supra totum corpus mysticum vniuersalis ecclesie militantis et super
 omnes et singulos pontifices prelatos et sacerdotes retroque ministros totius ecclesie
 sancte dei est ipse papa summus vniuersus summus pontifex Episcopus omnium Episcoporum et
 ordinarius omnium christifidelium tam ecclesiasticorum quam secularium Immediatus iudex
 omnium in omnibus que sunt christiani fidei et morum et ad omnia que ad deum pertinent

ad salutem animarum et ad feliciam et pacificam statum pacis et unitatis totius orbis
Hanc clausam populo dicitur in personam petri dedit vni vniuersali vicario suo
et vniuersali ecclesie concessisse Sic sancte Romane ecclesie primatui
et summo pontifici principatus ac regimen totius ecclesie vniuersalis etiam sy-
nodaliter congregati in beato petro apostolo cum plena et vniuersali administra-
tione et executione clauium ecclesie diuinitus est collatus. Hoc idem sacri.
canones attestantur in q. viii. c. petrus in q. vi. c. dudum in q. iii. c. cum
per mundum et per magistrum elion contra bauarum tractatu tertio ca. circa
fine Confirmat premissa concludit et definitiua auctoritate glo. ordinaria
ad litteram posita mathie xvi. que sic dicit Hanc potestatem ligandi atque soluendi
petro specialiter et expresse populo dominus concessit ut ad unitatem nos saluet
omnes populos unitaret. Ideo cum eundem s. petrum principem apostolorum p.
constituit ut vnum principalem vicarium xpi haberet ecclesia catholica ad que
saluet vicarium diuersa auctoritate ecclesie recurreret si forte inter se dissentirent quod si diuisa
caputa ecclesia essent unitatis vincula rumpuntur. Et beatus Io. Crisostomus
super actibus apostolorum ait Beatus petrus qui specialem sapientiam ad cog-
nosendum dei filium a deo patre suscepit a xpo domino celorum amplicius clauis
non ut moyses in gentem vna sed in vniuerso orbe super omnes qui xpo subsunt
potestatem a dei filio accepit. Sicut enim a patre populo ad salutem omnium missus est
sic petrus missus est ad omnem salutem. Et beatus augustinus in li. de q. stionibus
noui et veteris testamenti inquit Saluator noster pro se et pro petro dixit
omni dari iussit et pro omnibus soluisse videtur quia sic in saluatore vrant omnes
et magis Ita et post saluatorem in petro omnes continentur Ipsum enim constituit
esse caput aliorum ut pastor esset gregis. Hic petri excellencia cum pleno clauium
potestate et totius ecclesie catholice principatu et magistro ad quemlibet vni petri
successorem romani pontificem et non ad corpus mysticum ecclesie militantis vel
ad ipsum vniuersalis ecclesie generale consilium synodaliter congregatum diuinitus
est et consistit. Propterea beatus Bernardus de consideratione ad beatum
Eugenium papam tertium h. m. sic ait loquens pro Tu es sacerdos magnus su-
mus pontifex tu princeps Episcopum Tu heres apostolorum tu primatu abel.
gubernatu uel Patriarchatu Abraham ordine melchisedech dignitate aaron
auctoritate moyses iudicatu samuel potestate Petrus vocatione xpus tu es
cui clauis regni celorum tradite sunt oues xpi. Sunt quidam et alii sanctores et
quidam pastores sed tu tanto gloriosius quanto et differetius utrumque nomine scilicet
sanctorum et pastore petris habuisti. Habent illi assignatos sibi greges sui
quili singulos tibi vniuersi rudus vni vniuersi ut solimodo omnium sed et aliorum

*pastorum tu vnus es omnium pastor :-
 De pte plenitudine quam bto petro et suis successoribus in Romana sede
 aptua canonice instituit et non toti ecclie vniuersali quo ad exercitiu et
 vsum dicitur ppus dnt conuulit et concessit Rubrica*

Protestatis plenitudinem ppus dnt bato petro apto et suis
 successoribus in sca Romana sede apostolica canonice instituitis
 quo ad exercitiu et vsum plenam clauu regni celoru contulit
 et concessit et non toti ecclie vniuersali in toto orbe terrarum longe lateqz diffu
 se vel synodaliter congregate aut in generalibus vniuersalis ecclie concilijs licet
 congregatis reputate. Quod euidenter ipse ppus dnt in sanctis suis quatuor
 euangelis demonstrat et ostendit suis verbis saluificis atqz factis ab ipso dnt quo t
 ppus visibiliter cum nostre carnis substantia de celos gloriose ascendit ois apti
 et euangeliste ueronon septuaginta et duo alii per ipsum ppum discipuli designati
 multiqz in ppum credentes omnesqz qui ppum in carne viderunt et per suam doctri
 nam vel per apostoloru et aliorum discipulorum predicatione fidem xpianam
 et sanctum baptisma susceperunt cunctiqz fideles xpiani credentes ultio cap.
 Quidam oues curas. Hoc enim nulli alii apostolorum dictum est et sic talem
 potatem plenam et perfectam habuit solus petrus qdum vixit solus exercuit
 solus curas aptis preuit et illam eandem potestatem habuerunt et habent
 successoris petri Romani Pontificis et quilibet eorum pro tpe sui pontificatus
 et propter hoc quilibet Romanus pontifex ppa nominatur per excellenciam qz
 pte patrum quia in eo est tota potestas ecclesiastica sicut in suo fonte a xpo dno
 constituto repleto et firmitate. In alijs autem pontificibus et prelatis ecclie
 siasticis non est nisi deriuata ab ipso papa et limitata prout papa placet et ho
 ita esse est rationale quia optimum regimen vnius multitudinis est qu regitur
 per vnum summum et supremum rectorem et gubernatorem a quo descendit auctas
 et potas arguendi et gubernandi in medios rectores et gubernatores per ipm supre
 mum rectorem et gubernatorem particulatim deputatos et de illis medijs vsqz
 ad infimos administratores et tale regimen est et dicitur optima politica secund
 aristotilem in 2o politicorum Sic per ppum dominu regimen vniuersalis et
 ecclie militantis fuit et est optime institutum et in toto vniuersali ecclia
 militante ppus ad celos ascendens in terris post se loco sui vni vniuersalem
 instituit vicarium suum summum et supremum pastorem qui est papa a quo
 defluit deriuatur et descendit auctas et potas exercitiu et vsum totius ecclie siastic
 In ditione regimie et gubna^o in alios platos medios vsqz ad rectores infimos

et in hoc stat et conseruatur vnitatis totius ecclesie militantis quia omnes oues se
et esse debent et tenentur sub vno pastore et omnia membra sub vno capite p̄ pp̄m
rō dato et ordinato quia de causa illiqui hanc p̄tatem plenariam esse in p̄a iugat
et vnum p̄am Romanū pontificem talem et tam summum esse iugant et non re
rogosunt saluati sunt quia vnitatis ecclesie et vnius sup̄m̄ p̄tatis et auct̄
ecclesie a xpo dominico instituit et in tota p̄p̄tate fideliter deuote et reuerēter
obseruare sunt diuisores // Propterea dicit beatus augustinus in quodā ser
mone apostolorum Cum duodecim apostoli domini nostri Ihesu xpi per sp̄m̄ s̄m̄
omni locutione linguarum Ambrosi mundum vniuersum p̄dicare euāgelium
missi per xpm̄ distribuis sibi terrarum p̄tibus fuerint beatus Petrus a
postolia ordinis princeps ad aicem Romanam destinatus Imperi ut lupus veritate
que in omnium generum reuelabatur salute efficacius per totum mundū ab urbe
rome mūdi capite se diffunderet // Et beatus cyillus in libro thesaurorū sic ad
propositum omnes p̄p̄tates hortatur dicens maneamus ut mēbra in capite nro
Romano summo pontifice vniuersali xpi veritate et beat̄ p̄tri aptorū p̄ncipis
in sancta sede apostolica catholico successore a quo est nrm̄ haurire quid ardeat
quid tenere debemus xps̄m̄ rogantes xps̄m̄ p̄ omnibus vniuersis quoniam
xps̄us solus est reprobare et corrigere om̄s statuta solvere et ligare loco
illius saluat xpi qui xps̄m̄ edificauit et nulli alii quod summus est pleni dedit
cui omnes sicut in vnam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam usq̄ ad
p̄s̄ tempus nouissimū fideliter crediderunt tenuerunt et obseruauerunt
credent et credent tenent tenebunt obseruant et obseruabunt om̄s fideles
p̄p̄tati p̄ntes p̄nter et futuri // Propterea beatus Ios. Cusostimus super
Jo. ultimo ca. exponens verba per xpm̄ Petri dicta **P**aste oues meas et loco
mei p̄p̄ositus et caput esto fratrium et firmiter auctorem quem dicitur te
habere in me q̄ animā tuam p̄ me ponere sicut vix mea pro ouibus meis
ponere q̄ ego quod olim tibi promiseram tunc coram fratribus confirmo ut
et ipsi te in loco meo assumentes ubiq̄ terrarum te et in throno tuo post te
sedentes predicant et confirmant quatuor et nationes per orbem sic me et te
vix mea viciant illos p̄mittatis ordine et euāgelij auctoritate Iude aluarius
pelagij li. vocato colluris fidei parte quinta ar. lo. p̄m̄o determinat et concludit
errōre esse in fide p̄p̄tate tenere dicere et asserere q̄ xpus̄ dñs non dedit
Petri et petri successoribus plenariam potestatem quā habebat ipse iustus
in terra necnon pleniū vsū et exercitiū illius plenarie potestatis // Hoc idem
ap̄lica auct̄e determinati habetur exp̄ss̄e p̄uocanti domini Bonifacii p̄ octauū
q̄ Incipit vna sc̄m̄ de rure Iuo. m̄. 9. ost. Cardinalis Jo. an. coller. et Jo. de

Limano in c. licet de foro competenti. et de voto c. quod super hinc Johan monachi
 Cardinalis dicitur Jo. an. in c. ad aptum de re iudicat c. pro humani de homini.
 lxxi. Concludit Jo. de limano in locis sup allegat qd ppus dñs tradidit et commisit
 an summ ad celos gloriosum a seculum beato petro et suis successoribus Romanis
 pontificibus plenam et liberam spiritualium et temporalium monarchiam quam ipse p^{us}
 dñs et homo habebat conversans et existens corporaliter in hoc mundo et contra
 tenere pertinaciter et asserere est hereticum et contra catholicam veritatem.

Secundum Fabianum anathemi p^{ri} ad litteram Ideo beatus Petrus
 specialiter et proprie a xpo domino claves regni celorum et principatum
 iudicandi p^{ri}atis ecclesie in utroq; foro accepit ac ipse petrum prin-
 cipem apostolorum xpus constituit ut ecclesia catholica unum principale haberet p^{ri}
 vicarium vniuersalem ad que omnes recurrerent // Et sanctus thomas in 2° sententiarum
 di. xxiij. q. iij. concludit qd quauis dñs ap^{us} per xpm fuerit data tota potestas ligandi
 atq; soluendi tamen ut in hac p^{ri}ate erit aliquis significaretur et seruaretur primo et
 petro soli petro data est ut ostendatur qd ab eo et ab eius successoribus in alios Ep^{os} et
 plures ecclesie debeat ista potestas descendere ad verum et debitum x^{pi} et usum //
 Et dominus durandus de sancto potiano in q^o sententiarum di. iij. sic ait Potestas
 ecclesie ligandi et soluendi regendi et gubernandi in foro conscientie et contraque
 iurisdictionis totum populum xpianum tota in suo fonte data fuit p xpm soli petro
 et in ipso petro suis in Romana sancta sede successoribus quando cura totius ec-
 clie soli petro commissa fuit dicitur domino Jo. dūmo caput inclinavit et p^{ri}ma
 teris mundi tanquam ipsi domino ihesu xpo obedirent // Quoniam originale b^{en}
 e nulli potuit et allegat sc^{us} thomas in iij. sententiarum di. iij. in scripto suo //

Plenitudo potestatis Romani pontificis summi est ipsa potestas.
 papalis que est quedam summa et plenaria potestas generalis vi-
 carii cu^m hominibus conuersantis a xpo domino super totam ecclesia
 militarem ad regendum et gubernandum spiritualiter et temporaliter s^{ecundum} legem xpi vniuer-
 saliter commissa s^{ecundum} heronim^{um} l. de p^{ri}ate eccle. p^{ri} p^{ri}ma ti. de reprobatione quidq;
 eorum post p^{ri}ma // Et hec plenitudo potestatis et iurisdictionis papalis con-
 sistit et residet apud p^{ri}am supremam presidentem vicarium et monarchiam constitutum
 p xpm in tota ecclesia militante que est tota congregatio fidelium xpianorum.
 Et quia in omni ciuitate bene vixit oportet apud supremum principem et vicarium
 illius ciuitatis residere plena potestatem se extendentem ad omnia necessaria et
 eundem expedienda bono publico seu ut publicis illius ciuitatis nec est possibile et
 rationabile qd talis plenaria potestas regendi et gubernandi ecclesiam efficaciter
 et valde in actu impediatur et in usu sit et residat p^{ri} alium q^{uam} p^{ri} sumum vicarium

ecclesie qui est ipse nec pernes totum corpus mysticum ecclesie que est civitas quedam
recta et gubernata subdita ipso et vicario vniuersali per ipsum ad regendum et gub
nandum illa deputato // Et certum est et hoc patet rursus rationabiliter intuenti
et intelligenti qd subditi vel quicquid communitas subdita qui et que habent regi et
non regere non sunt capaces talis plenarie potestatis regitue que solum consistit in ipso
suo rector monarcha et princeps qui in tota vna sancta catholica et apostolica ecclesia
per ipsum dominum est ordinatus et deputatus vniuersaliter ipse solus papa // Na
liet ipse dominus sit plus supremus et verus pastor princeps principalis ecclesie sacre //
dos summus et summus pontifex immediatus et caput essentialiter totius ecclesie super omni
ecclesiam que est corpus ipsius christi ut concludit thomas ad 1^{am} epistolam . p^o ca^o // Tam
quia per mortem suam desit ipse christus vixit vita mortali et vniuersali vniuersalibus
militibus in ecclesia militantibus consistantibus et visibiliter conuersari cum eadem ecclesia
cessauit per suum ad celos gloriosum ascensum licet inuisibiliter per gratiam suam
et in sacro corpore et sanguine sui ineffabili et admirabili sacramento sit cum suis
fidelibus christianis vniuersalibus usque ad consummationem seculi prout ipse christus seip
sum obtulit apostolo mathei ultimo ca^o // Et ipsa ecclesia militans que est quedam
congregatio congregatio communitas corpus mysticum et omne omni christi manifeste et
continuo indiget visibili conuersatione directione gubernatione et pastoralis cura
et officio regimine superioris sui pastore gubernatore directore primi et summi ca
pituli et gubernatoris // Ideo ipse christus dominus ascensus ad celos sicut sapientissimus
et perfectissimus dominus dominum pastor pastorem et princeps constituit et ordinavit vicarium
sui papalem statum etiam ante passionem se illum daturum petro obtulit et dela
tavit mathei p^o // Et post resurrectionem dedit eidem petro // Io ultimo // Dicens
pascis oves meas et illum petrum suum vniuersalem vicarium post se dimisit
ut quidem videret totam ecclesiam ipse christus vixit regeret et gubernaret et post de
cessum petri quilibet eiusdem petri in Romana apostolica sancta sede successor // Io
manus pontifex idem faceret et eundem statum papalem et vicarium christi
vniuersalem haberet et regeret ut sic ecclesia vniuersalis semper usque in finem
seculi vnum habere vniuersalem christi vicarium qui vixit christi vnam sanctam catho
licam et apostolicam ecclesiam visibiliter efficaciter et realiter regeret et gubernaret
aliter per ipsum dominum ad celos ascendendum non fuisse sufficienter debere et ordinare
promissum sic communitati videlicet vniuersali ecclesie militanti qd missus etiam
infidelis vel incredulus cum sana mente dicere valet aut imaginari et nichilo
credere aut opinari // Certum est etiam rursus qd in omni vno principatu bene
ordinato est vnus solus supremus princeps ad quem pertinet vniuersale regimine
plenarium omnium et singulorum qui sunt de illo et sub illo principatu in omnibus que
pertinet aut pertinere possunt ad bonum regimine illius principatus // Pluralitas vni

principū quorū unus non subsit alteri manifeste et directe repugnat bonae unitati
 et pacifico statui cuiuslibet rei publicae seu communitatis unus enim illorū principū
 possit destruere quicquid aliud faceret etiam propter hoc concludit philosophus pri^o metha^o
 dicens in fine. Etenim vero non voluit male disponi nec est bona pluralitas
 principum unus ergo princeps cuius potestas se extendat ad omnia que pertinent ad
 bonū regiminis civitatis omnium quibus principatur atque cum regimine esset defectuosum
 et insufficientis et talis principatus cum plenitudine potestatis est in summo ponti-
 ficū universali prope vicario succedere beati petri apostoli cui Christus dixit tibi dabo claves
 regni caelorum et super hanc petram edificabo ecclesiam meam. Quae sunt omnia
 confirmata frater noster in et super tota una sancta catholica et apostolica ecclesia cuius
 unitas non potest accipi nisi in ordine ad unū principem sicut in aliis principibus
 et communitatibus licitis et approbatis. Propterea tota congregatio fidelium christiana
 non sive tota civitas christiana est unanimes sic disposita et ordinata secundum legem
 christi ut sit in ea conformitas omnium rerum que pertinent ad fidem christianam et ad bonos
 mores quos ponit ipsa fides unanimes ad eternam salutem. Talis autem conformi-
 tas secundum hieronimum libro quo supra ca^o 1° vel simpliciter vel commode non potest salvari
 in ipsa virtute militantis per modum corporis mixti et unius communitatis unice
 consilio civitatis et pacis per christum dominum ordinate et stabiliter nisi in ordine ad
 unū caput ad unū principem et rectorem plenariam potestatem habentem a christo
 domino cui a deo potestas data est omnis potestas in caelo et in terra matthaei ultimo
 Quicquid princeps et summus Romanus pontifex qui in et super tota ecclesia
 militante vice christi et apostolica auctoritate habet sententiarum dicere declarare tra-
 dere et determinare cunctis fidelibus quid in fine christi est credendum quid tenendum
 et quid observandum. Operatur autem in deo ecclesia militante istum Romanum
 summum pontificem principem et monarcham totius ecclesie militantis sive totius
 civitatis christianae omnino visibili dominum et manifestam institutum est unus homo
 mortalis qui in ipsius christi corporalis personae visibilis et intuitiva absentia esset caput
 omnium et prelatum supremum tenens et gerens christi vires et locum ipsius christi auctori-
 tate et regimine esset metrum mensura et regula directiva et reductiva omnium
 aliorum. Pluralitas enim principum non est bona nec enim voluit male disponi,
 Unus ergo princeps ut concludit idem philosophus pri^o metha^o in fine.
 Et corpori mixto totius ecclesie militantis caput communis unum summum eiusdem
 militantis in statu viatorum christi dominus post se instituit et non plura suprema
 capita simul nisi hoc esset confusio et divisio operum et monstrum in natura
 Deducit ratio viginti de re militanti ratione prima quod quilibet ordinatus regatus non
 debet per regem vel principem se absentantem deferri sive dicitur suo superiori et simi-
 talia duas curas quod christus ipse regem omnium complevit in sua sola militanti ecclesia

vsq; ad fine et consumatione seculi duratura que in anticis veraciter est predicata et
ut asserunt auctores ordinata canticorum vi. ca.

Omnis ille primus quem in facto realiter et veraciter Christus Dominus loco sui
instituit supremum caput et platum vniuersalem et pastorem summum
super totam ecclesiam militantem cum plenitudine potestatis clauis regni
et locum sibi per ipsum Christum veraciter traditum fuit beatus Petrus apostolus cui Christus ante
passionem suam promiserat regni celorum clauis se daturum Math. xvi. et hoc pro
missum per Christum fuit ante suum ad celos gloriosum ascensum exhibitum et completum
et hoc creditur et tenetur firmiter et est verum et catholicum contra quem asserere esset asserere
Christum fuisse institutum et in suo promisso petri fecerit quod est hereticum et blasphemum
Et glo. ad litteram super math. in xvi. ca. dicit Clauis regni celorum Christus Dominus
Petri specialiter concessit ut ad vnitatem nos iungeret. Ideo petri principem a postolorum
constituit ut ecclesia vniuersalem Christi habeat vicarium ad quem diuersa membra ecclesie
conuenerunt si forte illis inter se differerent quoniam si diuersa capita essent in ecclesia
vinitatis vniuersa rumpetur. Et sanctus doctor thomas in iii. contra gentes
ca. lxxv. ait quia Christus Dominus erat principem suam substructurus ecclesie militanti
rationabiliter oportuit. i. oportunitate fuit quod ipse Christus in vniuersa ecclesia alicui committ
eretur qui loco sui ipsius vniuersalis ecclesie militantis gereret curam. Hinc est quod
Christus ante passionem soli petro dixit tibi dabo clauis regni celorum math. xvi.
Et iterum ego pro te rogaui petre ut non deficiat fides tua et tu aliquando conuersus
conuerteris frater tuus luc. xxii. Et post passionem et ante ascensionem Christus Dominus
dixit illi. Pasci oues meas Jo. ultimo ca. ut ostenderetur Iurisdictionis potestatis
clauis de petro ad alios diuina ad conseruandam ecclesie vnitatem. Et in
tra per summum articulo vi. Sanctus thomas sic dicit ut est verum in quolibet
naturalis corpore vniuersum in alia membra influit dupliciter. Quo modo ista
congregationis conuocationis communitatis omni vniuersum vniuersum christiano esse
visibilem in terra qui conuersetur visibilem efficaciter et realiter cum subditis suis
omnibus christiano et res negat firmam veritatem temporum et eternam ad conseruandum
in tota ecclesia vnitatem fidei soliditatem spei et vniuersitatem perfecte caritatis
et pacis et vniuersum solum talem principem summum pontificem et pastorem esse in to
ta ecclesia Christus post se statuit esse petrum et quemlibet petri successorem ut vsq;
ad fine finem seculi vniuersum principalem summum et vniuersalem Christi vicarium habe
ret vna sancta catholica et apostolica ecclesia qui ipsam ecclesiam Christi vniuersam
vniuersaliter regeret diriget et cum plenitudine plenitudine gubernaret et hanc
plenitudinem potestatis vniuersaliter exerceret et administraret ad conseruandam
et conseruationem christi vniuersam sanctam catholicam et apostolicam ecclesie militantis et non in destructione

Solum autem potestatem plenam in utroque foro penitentiarii ac Iudiciali committendi prelati et ministri ecclesie populum christianum et subtrahendi commissum christus dominus commisit sibi petro et successoribus petri in Romana sancta sede et papa successor petri per vult ipsam potestatem committendi et subtrahendi prelati inferioribus committit per d. in nouo de usu pallii c. ad honorem et c. mandata de presumpis Posuit hoc gultus de monte laudino i sacramentali rito de baptismo.

De commemoria Variabilis qua ipse dicit ante suum ad celos gloriosum Ascensum loco sui in terris vni hominum instituit caput et prelatum / vniuersalem super totam ecclesiam a Iherosolimam cum plenitudine potestatis

Redemptor generis humani dominus Ihesus christus verus deus et verus homo qui secundum Paulum apostolum ad colozenses p^oca^o est caput corporis ecclesie in omnibus primatum tenens et omnia subiecta sunt sub pedibus eius qui est caput effluuale supra omnem ecclesiam que est corpus eius ad eph. p^oca^o Quod explicat beatus Augustinus libro de correctione deuotionum ad Bonifacium Comitem dicens Ecclesia catholica corpus christi est cuius corpus caput est ipse saluator Idem dicit beatus Gregorius p^om^o h^o moralium ca^o p^o et magis sentent. in m^o di. p^om^o c^o p^om^o Communiter et rationabiliter autem sunt ad celos gloriosum ascensum vni vni hominum mortalem fidem christianam per suam diuinam omnipotentiam quam habet in celis et in terris math. ultimo ca^o sua providentia infallibili perficit et instituit loco sui in caput vniuersalem et vniuersalem prelatum super vniuersalem ecclesiam militantis sic bonus pastor effluens et statuens ut omni omnium suarum in terris esset vni ouile et vnus pastor Jo. p^oca^o Sicut enim in vniuersa quere est vni vni super vni et vni quod est vni vni et mensura atq; regula duritua et redutua omni aliorum in illo genere dicitur ut demonstrat philosophus p^om^o metha^o simili modo rationabiliter de quere et multitudine omni christianorum viatorum in hac vita mortali dicitur a p^o domino se absentare ab eis visibili corporali p^ona et influxu m^o m^o virtus motiua et sensitiua a capite diuinatur ad actua m^o b^o Alio modo secundum vni quendam gubernationem prout secundum vni et alios sensus qui in capite radicanur diriguntur homo vel quodlibet aliud animal in vni vni artibus huius vite Simili quoda modo spiritualiter dicitur et appropriare de ecclesia militante Catholica et ecclesia militans se deuote et attente inspiratur dupliciter caput habet influxum stiliat m^o m^o et vni vni Inter vni influxus gratie que habet ecclesia de vni no est ab aliquo alio nisi a solo p^o cuius humanitatem hoc qd est diuinitati communita habet virtutem Iustificandi secundum spiritualiter et m^o m^o influxum ipsa vni et vni m^o et isto respectu soli p^o essentialiter communita qd est caput ecclesie militantis

8

Quarta vero ad exteriorum gubernationem Christus fuit et est caput ecclesie et Petrus
post eum et alii possunt dici caput seu capita ecclesie militantis (Impta illud amos
vi. ca. Obtinatis capitibus populorum Alii tamen dici possunt et dicuntur capita et
ecclesie differunt tamen a christo et ab eius universalis vicerario beato petro apostolo et
quolibet Romano summo pontifice beati petri apostoli catholico successore. Nam
Christus vera quantum ad exterioram auctoritatem directionem et gubernationem per
sua corporalem presentiam admodum visibiliter constitutus est in ecclesia militante et
nunc per suam evangelicam veritatem secundum omnem locum tempus omnem et omnem
statum est summus et excellens caput omnium totius ecclesie catholice. Alio autem modo
plures Christi fideles dici possunt capita militantis ecclesie secundum specialia loca
in quibus sunt deputati sicut sunt Episcopi suorum ecclesiarum. Vel etiam secundum deti-
minatum tempus et statum sed in omnem locum et universaliter super totam ecclesiam
militantem et eius omnia et singula membra. Et sic post Christum solus papa est verum
et unum atque supremum caput universalis ecclesie militantis in statu viatorum
et pro determinato tempore sui vite sui pontificatus. Alio modo Christus dicitur solus
est caput ecclesie sua propria virtute. Papa vero et post eum alii prelati et curam
animarum habentes et regimini ecclesiarum deputati dicuntur pro modo suo caput seu
capita ecclesie in quantum vices gerunt Christi secundum illud apostoli i. ad corinthios i.
ca. dicentes Nam et ego quid donavi si quid donavi propter vos in persona Christi.
Et i. ad corinthios v. pro Christo legationem fungimur tanquam deo exhortante per nos.
Ex predictis patet quod Christus sibi rationem capitis reservavit sibi in interiori influxum
et sibi exteriorum quo ad suam propriam virtutem et quo ad omnem locum et tempus
immediatam suam et quo ad divinos spirituales influxus celestium carismatum
inspiracionum revelationum et exteriorum virtutum immisionem. Quia autem ad
exteriorum motum seu gubernationem ecclesie militantis communicavit aliis mor-
talibus hominibus in eadem ecclesia militante ipsius ecclesie capitis rationem utpu-
ta quo ad sacramentorum ecclesie administrationem spirituales et corporales ubi aban-
onem legum seu canonum et ordinationum in dei ecclesia dispositionem et editionem
bonorum promotionem et malorum punitionem seu correctionem que quidem omnia
quantum per se ipsum exequi potuisset et possit Christus dominus in hoc mundo tamen
ex suo recto iudicio et rationabili libera sua dispositione dimisso presentis vite statu
mortali commisit hic omnia universaliter communi suo principali et immediato vicerari-
o vicerario quem omnium caput esse constituit dicens Tu vocaberis cephas i. petrus
quod interpretatur caput seu vicerex aut capitaneus sicut beatus dionysius de divinis
nominibus et de ecclesiastica hierarchia ca. v. et nicolaus de lira super i. et anima
tamquam vi. li. de questionibus armeniarum sic impletum est quod scriptum est i. ysaia

ponit. Dabo inquit dñs deus dauid domus dauid super humerū eius et aperiet
 et non erit qui claudat claudet et non erit qui aperiat in figuram illum papillum
 in loco fidei et erit in signū glorie domus patris sui. Papillus autem in hoc loco
 dicitur dñs ppa eo qd sibi immit totum ecclesie regnum et gubernaculū. Gloria
 autem non esset tota suspensa in eum nisi in dispositione et patrociniō et iurū
 suo haberet omnem gloriam totius ecclesie militantis que est domus dñi dei pps
 sui. Ita exponit et explicat pmissa dñs albertus magnus li. de corpore xpi.

Quius pps dñs essentialiter per omnē statū locū et tempus est verū et
 sup̄mum vnicū caput vniuersalis ecclesie tam triumphantis q̄ inā militā
 tis. Sed quia morte triumphata dñs ipse pps vixit vita mortali et vni
 formi cum vniuersali ecclesie militante et assauit assidue visibiliter adsit cōtinue et as
 sistit ipse dicitur ecc̄e vobiscum sum vsq̄ ad consummationē seculi. Math. ultimo.
 Cum autem ecclesie militans cōtinue indignat cōuersatione visibili et personali
 p̄sca atq̄ cum condiana sui capitis ut ab ipso capite possit totum corpus ecclesie et
 om̄a atq̄ singula mēbra eius visibiliter confortari protegi dirigī et gubernari in
 actis agendis. Ideo dñs ipse ihesus christus ascensus ad celos sedere ad dexteram
 dei patris in eadem ecclesie militante ad vniuersaliter gubernandum et regendū in
 caput sup̄mū suū vniuersalem vicariū vnicū in apostolica sede Romana pre
 ficit et cōcedit p̄ncipatum iudiciarie potestatis et sui ecclesie atq̄ terrarū imperiū
 et totius huius mundi monarchiam p̄ncipaliter c. omnis et c. pro hūm de hōma.
 li. xi. ut omnes per vniuersum orbem credentes sciāt et intelligant qd quicumq̄ ab
 vnitāte romane summi pontificis et sue apostolice sancte sedis et a societate eius
 quodlibet scriptos sumpserint tales a peccatorum suorū vnicū abstinē non p̄nt
 nec ingredi Ianuam celestis regni sicut glo. et Fabianū originalit̄ sup̄ mathē.
 Opportunū etiā fuit p̄ dñm tridentinū ad faciendum residenā corporalem
 ad dexteram dei p̄s et tota ecclesie militā fuit necessariū qd ipse pps cōtinuet
 loco sui vnicū hominū visibilem summū et vniuersalem ierarchiam et monarchiā
 ad integritatem vnitatis ecclesie scilicet ierarchie atq̄ iuste vere et non inanimāte
 transmissis monarchie quam in se ipse vere tenuit et habuit q̄d vnicū visibilem sui cor
 poralem presentiam exhibuit huic mundo prout dicitur dñs p̄ncipaliter p̄ncipaliter
 in c. licet ex suscepto de foro competenti qui ierarchia et monarchia sic cōstitutus a
 xpo personaliter corporaliter et visibiliter cōuersatur cum vniuersis hominibus
 vniuersis in terris et eos sicut vnicū vniuersitatis temporū personarū et locorum regeret et
 dirigeret in viā salutis eterne. Ratione etiā cōformitatis fidei xpiane et morū
 necessariū fuit xpiane omnibus et valde cōueniens qd ipse dominus vnicū
 vniuersalem suū vicariū iustitiam summi pontificis et p̄ncipaliter vniuersalem
 haberet ab ipso xpo domino vniuersis gladii potestatem ut tota xpianitas haberet

conformitate in omnibus que ad utrumque forū tam spiritualem q̄ mundanū pertinet
ad fidem xp̄ianam et ad mores quos fides xp̄iana ponit xp̄ifidelibus esse iure
suaos ad statum prosperum bonū et honestum vix p̄ntis iure ad consequendū
saluationē eternā et p̄miū eternū vix glorię paradisi. Sed talis conformitas in
p̄nti vix mortali vel simpliciter vel cōmodo non potest observari et manutineri
nisi in ordine ad vniū caput suū ad vniū vniuersalem p̄ncipem qui simul sit
summus Ierarcha et verus vniuersalis monarcha ad quē p̄tineat sententia q̄d
credendum sit et quid agendū per om̄es et singulos xp̄ianos vinctos et p̄manentes
in vniuersali eccl̄ia militanti secundū heremū li. de potestate ecclesiastica cap. iii.
post p̄ncipiū

*De vera p̄ncipio plenarie potatis p̄pales per diuinam difform De
persona beati p̄tri apli successiue in personam cuiuslibet Romani su
m̄ p̄ncipiū usq̄ in finem seculi in vniuersali eccl̄ia milita
te & ubria*

Perminētia et plenitudo potestatis papalis que per diuinā ordi
nationem et p̄p̄i realem et verā largitōnem fuit in beato petro apostolo
usq̄ ad consumationem sue vix per coronā et triumphum sui marti
rii transit et transit successiue vniuersaliter integraliter realiter et veritate
per dono p̄p̄i per infallibilem et p̄fectam diuinā ordinationem in quolibet Romano
pontificem ipsius beati p̄tri apostoli in sancta Romana sedē apostolica catholicum
successorem canonicū institutum Nam sicut Adam qui fuit p̄mū caput et p̄m̄
homo p̄sidentis patrum in tempore legis nature et noue creationis hu
manę conditionis in statu innocētię per diuinā ordinationē a deo creatore o
mn̄i accepit quodam dona p̄cellentię p̄sonalia et om̄i vram scientiā quodā pro
sua posteritate ut originalem iusticiam et ut dominaretur pisibus maris et vo
luntibus celi et vniuersis creaturis que mouentur super terram quam dicit
omnipotens generi humano subicit ut patet genesis in primo ca. Sic
rōnabiliter et congruenter p̄m̄us homo purus in solēmpni confessione de
re fide xp̄iane per diuinā ordinationem p̄sidentis beatus Petrus Cephas
sui caput om̄iū apostolorū et aliorū xp̄ifidelū p̄p̄m confitecū et eius fidem
suspensionē in tempore legis gr̄e et renouationis sui creatōis et redemptōis
totius humani generis a p̄p̄o domino creatore redemptore et saluatore mundi
accepit quodam dona p̄cellentię p̄sonalia ut facere miracula sic q̄ ad ipsius be
ati petri vmbra sanabatur infirmi quodā alia dona pro se et suis in Romana sc̄a
sedē successiue Romanis pontificibus et pro quolibet ip̄sori successiue in vniuersali

ecclesia militanti usque in finem seculi ut dominicalem tam in foro perennitatis quam in foro iudiciali ligandi et solvendi plenariam potestatem et clavem regni celorum et generalem pastorem curam omnium aquorum et omnium christi et plenariam auctoritatem confirmandi omnes adentes in fide christi // Et sicut christus dominus accepit plenissimam potestatem a deo patre sic ipse christus beato petro apostolo et suis successoribus Romanis pontificibus plenissime sue potestatis plenitudinem concessit ut adducit Sanctus cyrilus patriarcha alexandrinus in libro thesaurorum // Ad quod facit quod legitur in generali concilio calcedonensi ubi dicitur quod tota synodus ecclesie universalis clamat ut in professione vera et subilo laudis beato leoni pro Romano pontifice et successoribus beati petri apostoli dicitur Sanctissimus apostolicus et universalis patriarcha per multos annos vivat Et in actis ipsius concilii calcedonensis multa adducuntur per que explicatur quod quantum habuit potestatem beatus Petrus a postulo ut ipse tempore suo tantam habuit et habet quilibet eius in apostolica sede Romana sedis successor apostolicus et hoc clare adducit sanctus doctor thomas de aquino in tractatu seu libro quem fecit adversus errores grecorum

Ad necessarium regimen universalis ecclesie militantis christus dominus ante suum ad celos gloriosum ascensum cum potestate plenaria et auctoritate apostolica beati petri apostoli sic suum constituit vicarium universalem summum patriarcham et verum monarcham totius mundi quod post decessum ipsius beati petri successor eius quilibet in Romano pontificem canonice assumptus usque in fine seculi eodem modo esset christus christi vicarius universalis et eandem plenariam potestatem haberet atque summus patriarcha totius ecclesie // patriarcha et verus monarcha totius mundi existit sicut fuit beatus Petrus apostolus vicarius tempore suo // Ad hoc tota ecclesia militans sine summo pontifice pastore universalis qui universalem curam omnium christi gereret et universalem jurisdictionem christi catholice exerceret remansisset desolata confusa et invalida in sui substantia catholice veritate perfecte mutata unitate et pacis seruitute et tandem in suis operibus vitiosa et quovisque sine ordine necessario sine quomodo huius mundi vite mortalibus varietate redderetur inanis et vacua et finaliter nulla Quorum omnium certum manifesta experientia christus dominus per sui vicarium universalem pro Romano pontificem apostolicum summum pontificatum et sacrum principatum a felici beato petri apostoli obitu certum demonstrat et ostendit et per spiritum sanctum in sacris canonibus hoc ita esse docuit et tradidit esse verum christi dei. c. Omnes et gl. di. c. Petrus et christus christi q. 1. c. manet cum c. sequenti et c. quodammodo c. pudenda et c. hoc est fides et c. Rogamus de maiori et obe. c. solite S. penult. // Claves regni celorum et potestas plenaria concessa per christum beato petro apostolo ad quilibet papam beati petri in sancta Romana sede apostolica catholicam successorem transiit et transit atque derivatur continuata

successione usque in finem seculi in vniuersali ecclesia militanti in c. tanta est claus
 petri de epassi. p. uita. vii. q. i. c. factus est conuoluis et c. nona natus Ecclesia
 in vniuersali militans in terris cum sit vnum corpus mysticum si militans
 caput vnu et summū non haberet in scripta continue secum copartum conuictum
 adhaerens et veros effectus capitis continue regens totum corpus vniuersum regens
 et gubernans mortuū et inefficax corpus esset a capite assaret experitū debuit
 vniuersaliter veraciter et monarchia diuisa deinde ad capita et scismata diuer
 sa Europa fuit et est necessariū tota ecclesia militanti ut vnu habeat caput et p̄
 apem secum actualiter visibiliter et personaliter regentem ipsam vice xpi per v
 niuersum mundum x. q. iii. c. amita per mundū et c. per principale de transla.
 c. quāto de auctori. et vsu pallii c. ad honorem de maioru. c. solite de iudi. c. nouit
 et c. per admirabilem s. rationibus qui filii sunt legi in prohemio vii. de re iudi.
 c. ad apostolice de honori. c. pro humani li. vi. Et locus adducitur per almarū
 pelagii li. intulato colluū fidei aduersus heres parte p̄ma c. xpo. cū tribus c.
 sequētibz

Quoniam esse et continuari de die in diem papatu xpi et summū
 pontificatum atq; sanum principatum de persona beati petri apostoli in
 p̄sonam cuiuslibet Romani pontificis scilicet Romanā ecclesiam successiue
 per tempora atq; hanc petri Romanā sedem apostolicam regentis tenentis et gubernans
 non solum sacri canones et sancti patres et doctores vtriusq; dei tradunt per doctri
 nā xpianā catholicam Sed etiam leges et imperatores huius seculi per suas p
 fessiones orthodoxas auctis xpi fidelibus credendum et cum omni deuotione tenē
 tradiderunt Nam constantinus vobis et orbis imperator professus est dicens Beatus
 petrus apostolus dñi nostri ihesu xpi in terris fuit vicarius dei constitutus sic Ro
 manū pontificis ipsius beati petri successoris in ipsius apostolorū principis vnam
 p̄ncipatus potestatem amplius q̄ tenent imperialis sacrorum mansuetudo obti
 nent et pontifex qui per tempora sancte Romanē ecclesie regit et celsior et p̄ncipis
 auctis sacerdotibus totius mundi existit et eius iudicio que ad cultum dei vel fidē
 xpianorum vel stabilitatē promouenda fuerint disponantur et in Romana vrbē
 principatus sacerdotum et xpiane religionis caput ab ipso domino ihesu xpo
 imperatore celesti constitutum est in c. constantinus post p̄ncipū vrsu qm
 vti principatus p̄ v. d. Impator iustinianus pius et melius beato papa
 Johanni p̄mo huius nominis Romano pontifici dixit Nec patimur quicq; qd
 ad vtilitatem statum pertinet quāuis manifesta et indubitata sint quin p̄ueniant
 ad noticiam vestre sanctitatis que est caput omnium sanctarū vtilitatum orbis et p̄para
 mus honorem et auctoritatē orare vobis fidei et semper magnū nobis fuit studiū

unitatem vestre apostolicae sedis et statum sanctarum dei ecclesiarum custodire et semper nobis
 in voto fuit et est ut patrem honorare beatitudinem vestram in l. vobis honoribus alio est
 sub ipsa inter claras C. de summa trinitate et manent ut ecclesia Romana centum
 annorum habeat scripturam colla. ma. Idem Iustinianus Imperator ait et legem consuevit
 antea Roma scripta est et summi pontificatus apicem apud eam esse nemo est qui dubi-
 tet. Unde et nos necessarium duximus patriam legum fontem sacerdotum spali ma-
 nime lege illustrare Et in l. prima C. de summa trinitate sic inquit. Cunctos po-
 pulos quos clementer nostrae regit imperium in tali volumus religione conservari quam
 dominus petrus apostolum tradidisse romanis religio usque nunc ab ipso insinuata
 declarat quamque Romanum pontificem damasus scriptum dicit. Et karolus magnus
 francorum rex et Romanorum magnificus et christianissimus Imperator in suis capitulis
 imperialibus ita tradidit cunctis christi fidelibus Imperium observandum dicens In
 memoriam beati Petri apostoli honoremus sanctam Romanam ecclesiam et apostolicam
 sedem ut que nobis sacerdotalis mater est dignitas esse debeat ecclesiasticam magis ra-
 tionis quam servanda est cum mansuetudine humilitas et vix licet ferendum ab
 illa sancta sede imponatur iugum tamen firmamus et pia devotione colerimus. ha-
 beretur huc ad hanc papa dicit in memoriam. Sicque liquet clavis rationibus et
 auctoritatibus papatum beati petri continuatum et de die in diem continuari v-
 niversalem vicinatum christi et summi pontificatum Romanum sacrumque principatum in
 Romanis pontificibus succedentibus pro tempore suo beato petro apostolo domini nostri ihesu
 christi usque in finem seculi successisse

*De excellencia papali potestate plenaria in christo et per christum in petro
 et suis successoribus et in personam petri in ecclesia militante
 divinitus non uniformiter permanente et stabilita -
 Tabula -*

Excellens et divina potestas papalis data fuit christo domino in celo et in terra
 matha. 23. et ipse est summus pontifex et sacerdos in christo psalmo.
 110. qui cum sit splendor glorie et figura substantiae eius portansque
 omnia verba virtutis sue purgationis peccatorum faciens sedens ad dexteram maiesta-
 tis in ecclesia cuius tenens in seculum seculi et virga equitatis virga regni sui.
 ad eum. per. 2. papa regum terre et vivens in secula seculorum apoc. 1. 2.
 Et in ipso christo domino permansit et permanet huc potestas excellens quam potesta-
 tem excellens ipse christus habet in alma sponsa sua sancta ecclesia catholica et con-
 tinua ac mirabiliter exercet et ad effectum deducit in sacramentis christus ecclesie que
 sacramenta sunt vasa gratiae cum quibus tota ecclesia in salutis viam diriguntur altum
 donis gratiarum et divinis influxibus in viam salutis etiam passim impinguntur et

fundatur et recipit illuminatione diuina quam in se habent ecclesiastica sacra^{ta}
hinc beato dyoniso de ecclesiastica hierarchia ca. 11. de ma speciali diuina supra
pna sensibus ignota mortalibus adest toti ecclesie excellenter et continue dñs ihc
sus ppus unus homo et unus deus ipse ecclesie catholice et omni suoru fidelium
pater et pater secundu beatum Augustinu super Jo. ca. 1. p. 1. ultra modu mirabile
pe que in sacramento eucaristie in propria substantia adest nobis ppriam propria
ascensurus ad celum ipse ppus dixit suis apostolis et in psonis illoru hoc id dixit
coru sequacibus amatis ppifidelibus ecce ego vobiscum sum omnibus diebus vsq
in fine sculi // Etenim ipse et nos omnes ppianos pmissore confortans q
remaneret et cum eis et nobis esset ma pnaa corporali prout dñs Urbanus papa
in¹¹ explicat et dñs Jo. papa pp. in de. si dñm S. in hac igitur de reliquijs et
venera. sancto // Et hinc potestas excellenc quam ppus habet et actu exercet
in vniuersali sua ecclesia militante est vniuersaliter exercitur et duratur in ipso
solo domino ihesu xpo quia hinc ppi potestas se extendit ad omnes creaturas ce
lestes terrestres et infernales ad philip. 2. 11. ca. et omnia in ipso constant et ipse
est caput corpus ecclesie pncipiu et in omnibus primatu tenens ad colendū
p. ca. Est ma duratura quia potestas eius potestas eterna et ipse sempiternu
habet sacerdotiu ad hereticos vñ. ca. Non sic est potestas ppi in petro et in ipsius
petri successoribus quoru potestas ad ea que p se facta sunt non extenditur ex
clauu et effectu quia dicit apostolus quid michi de hinc qui facta sunt iudicare
p. ad rom. 16. ca. Et ex ecclesiam catholicam non est salus ppria q. p. c. audiui
mus Et quilibet Romanus pntifex habet papalem potestatem ppi solum qd in
sede petri tenet per tempus sui pontificatus et de vno Romano pontifice fit
terminatio successore vsq in fine pncis sculi ex diuina dispositione dei In ecclesia
vero militante et non extra eam est hinc potestas plenaria ut in ipso permanet
et in ipso consistat infra ipsum exercitur vniuersaliter per papa caput iudiciale
ipse ecclesie sicut vniuersalem mstrum et vniuersalem hierarchiam in plenitudine
potestatis assumptum et pncipaliter per alios inferiores hierarchas in partem sol
licitudinis ecclesie deputatos ab ipso papa vel per ordinatione eius ordines de vni
pallio c. ad honorem // Non q ipsa tota ecclesia catholica ut corpus sine capite et
ammissis hierarchis et sine ecclesiastica hierarchia talem exercere possit potestatem
ut corpus vniuersaliter sub nomine et auctore vniuersalis ecclesie sacrosancte
que pnt. hierarchia et per hierarchas ipse ecclesie militantis corpore exerci tradita est
per xpm dominum qui est diuinitissima verus et supersubstantialis secundu dei
tatem pncipiu et substantia sanctificationis et diuine operationis omni hierarchie
angelice et humane et diuinitissima virtus scilicet bñ dyoni. de ec. hierarchia c. 10.

Liberatus Petrus apostolus et quilibet eius successor in Romana sede apostolica romanus pontifex pro tempore sui pontificatus non habuerunt neque habent illam excellentiam omnium potestatem vniuersaliter optent sine et duratur quam ipse dominus habuit et habet in celo et in terra Tamen quilibet eorum ad summum pontificatum canonice assumptus habuit et habet pro tempore suo in vniuersali ecclesia militant in presenti vita mortali et post hanc vitam supra omnia supposita supra omnia supposita ipse ecclesie quantum clausis regni celorum concessit petro et suis successoribus vniuersaliter et particulariter se extendit potestatem plenariam iurisdictionem et auctoritatem principatum apostolicum ecclesiasticum archiepi primatum et regnum vniuersale papatum postoralem omnium christifidelium et in toto mundo celestis et terreni imperii iura et ipsius christi vnam catholicam monarchiam toti ecclesie catholice optinam vobis et uicissitudinem ad salutem animarum omnium christifidelium ad bonum unitatis unitatis et pacis ad omnipotentem deo gratum et acceptum arguere vniuersi Sic per christum dominum ad celos ascendentem totum sue familie tunc presentis et future in sua ecclesia militant in terra residenti fuit sufficienter prouisum ad salutem animarum animarum et corporum ipsorum ad deum patris in celis gloriosum regnare et gubernare omnia per suam omnipotentiam gloriosam communitate suam potestatem plenariam de celis suo vniuersali vicario pro ipso vniuersaliter presidere in terris et ab ipso papa christi vicario presidente in terra militant omnia alia preter ecclesiastica et mundana duratur et prouidetur ad christum et ad eum factorem celi et terre visibilium omnium et invisibilium archiepi et monarchie reducantur ad ipsum papam et excellentiam sui sacri principatus et ad apicem excellentie sue dignitatis et culmine summi pontificatus et circa videntes tam ecclesiastica quam mundana quacumque dignitate et prelatione prefulgent hinc summo archiepi et monarchie domino papa christi vicario plenarie gerenti et locum generaliter tenenti quod debuit sicut subiecti Præter vniuersi sancte Romane sedis apostolice succedunt per diuinam dispositionem illis pedibus de quibus scriptum est in psalmo octauo Omnia subiecisti sub pedibus eius .i. christi quos pedes sancte mulieres trucidant matrem christi et trucidat quilibet christiana mis pedes dei pro christi vniuersalis vicarii et deo osculari atque videri summa reuerentia ipsum dominum papam vniuersalem christi locum tenentem et vicarium cum deuotione vnam fidem catholicam et in spiritu et veritate catholice obediunt sanctitatis vire et more legis christiane atque perfecte caritatis unitatis et pacis Inde videtur deuotionis christifidelium mos antiquus quod pedes solius domini papae Romani summi pontificis deuotione ducti cuncti christiani etiam imperatores pontifices et Reges osculantur et ipsi papae scribendo deuotam recommendationem preferunt usque ad sanctitatis sue pedum oscula beatorum ?

Uniuersus prout tradit apostolus ad ephesios in primo ca. vniuersalis
ecclesia militans sicut est corpus xpi. Ita est eius plenitudo quia in ip-
sa ecclesia est plenitudo gratie xpi et non extra eam non tamen ipsi
militant catholica ecclesia ut corpori mistico vel generali consilio ipsam vniuersalem
ecclesiam representanti est per xpm collata plenitudo potestatis formate quo ad vni-
uersum et exercitium debuit tam in foro penitentiarii qm in foro iudiciali sed est verito-
rum fidelium in eadem ecclesia militante per debitam ordinem ecclesiasticum promo-
tionem ad hoc specialiter et expressit deputatorum et dignitatem platonis hincum
regimie ministrum exercitium et statum qui status reducitur principaliter ad vnum vide-
licet ad beatum petrum apostolum et ad quemlibet in sancta romana sede apostolica
ipsius beati petri successorum papam canonice institutum prout sacri canonice ca-
tholice deduxerunt ppa di. c. Ita dicitur ppa di. c. in nouo testamento ppa di. c.
sacrosancta et c. de fundamenta de cler. li. 2. c. 1. Adiciendum est etiam qd dicitur
regni alicuius et potestatis plenitudinis vsus tam in foro penitentiarii qm in foro
iudiciali non ipsi ecclesie vniuersali ut corpori mistico et in comuni denominatione
ecclesie vniuersalis sed beato petro apostolo et in sancta romana sede successoribus
suis romane pontificibus collatus fuit per xpm dominum Cuius vera huma-
nitas secundum beatum nullum patriarcham alexandrinum in li. 1. thesaurorum et
sanctum doctorem thomam in li. contra errores grecorum a tota beata trinitate
accipit plenissima potestatem ducatum et septimum vniuersalis ecclesie genitum regu-
ditus ipse israel quod totum ad celos ascendens dimisit per sacramentum beato petro
apostolo et suis in sede romana successoribus communicandum et dispensandum per ipm
beatum petrum et quemlibet romanum pontificem canonice institutum ipsius beati pe-
tri catholice successorum per orbem terrarum ceteris pastores in singulis dyocesis
et plebibus xpianis in partem sollicitudinis deputatis permanente semper ple-
naria autoritate et potestate atqz ordinaria iurisdictione super omnes ordinarios
pastores platos principes et iudices totius orbis summoqz pontificatu primatu
et sacro principatu cu plenitudine iurium ecclesie imperii atqz terrarum apud eandem
romana apostolicam sanctam sedem pmanentibus ut non solum in causis maioribus
sed etiam in quibuscuqz negotiis difficilibus et pro quibuscuqz ulcendis oppressio-
bus occurrentibus in quibuscuqz mundi partibus tam in statu ecclie qm in mundano
per omnes oppressos ad sanctam romanam sedem commanate omnium liber habeat
reversus. Ita a tempore xpi et sanctorum apostolorum extra in vniuerso mundo ca-
tholice generaliterqz practicatum est et obseruatum. Talem igitur ordinem et
obseruanciam per diuinam dispositionem vniuersaliter instituta tantis totisqz
seculis in dei ecclesia militante practicata et obseruata nunqz periret aut
per nouitates et novas adinventiones quolibet imitari iustam est et iocundis

manifestum hoc debent presumi attemptari ex parte et practican a corpore iustico tota
ecclesie universalis vel a generali consilio ipsam ecclesiam universalem representant
illa que soli beato petro apostolo et cuilibet Romano pontifici ipsius beati petri catho
successori vno homini capiti vno summo vniuersali totius corporis ecclesie milia
tis instituto per xpm dominum vnu hoim et vnu dnm vniuersaliter sunt concessa

*De papali auctoritate Jurisdictione et plenaria potestate collata Beato
Petri et Romanis pontificibus eius successoribus Immediate
a xpo domino et non ab vniuersali ecclesia militante vel a
quibuscumq; alijs hominibus*

B

Beatus Petrus apostolus pro se et suis in Romana sancta sede aptura
successoribus romanis pontificibus plenitudinē potestatis clauium
papalem auctoritate vniuersalem jurisdictionē suū pontificatū

generalemq; pastoralem curā totius gregis xpi sacriū pūcipatum cum iuribus ce
lestis et terrarū imperii in vniuerso mundo accepit vnanter imē a dno ihu xpo
et non ab vniuersali ecclesia militante vel a quibuscumq; alijs hominibus vno vel plu
bus Nam illa que exadunt tota facultatem naturę arate non sunt nec esse possūt
ab aliquo agente pure naturali et arato Effertus enim determinatus debet pro
portioni sui determinate agentis Potestas autē clauū et eius plenitudo sacrorū
pūcipatus et ecclesiastica iurisdictione cum iuribus celestis et terrarū imperii ad
vniuersam monarchicū permanentis in xpo cui data est omnis potestas in celo et in
terra et totius ecclesiasticę hierarchie cuius ipse xpus dominus et pūcipatum et
substantia sanctificationis et diuinorū opationū in ea diuinissima virtus secundū
beatū dionisiū de ecclesiastica hierarchia c. p. consistunt in administratione quarūda
reū spūaliū et spūaliū diuine potestatis et superioris auctoritatis exallentis deflu
entis a diuina omnipotentia et dominatione supua In quā etiam collatione con
feruntur gratia gratū factus que non possit esse ab agente pure naturali aut ar
ato Propterea necessariū est qd sit talis potestatis plenitudo a deo imēdiatē seu ab
hominē deo videlicet domino ihesu xpo qui est caput supra omne ecclesiam et sup
omnem pūcipatum et potestatem et virtutem et dominationē et supra omne
nomen quod uocatur non solum in hoc seculo sed et in futuro teste apostolo ad
epheios in p. ca. qui etiā est iudex viuorū et mortuorū et princeps regum terrę
ipse in tempore legit gregis fecit regum et sacerdotū et ipsi gloria et imperiū in
secula seculorū apocalypsis primo ca. Nec mirum existitur agere supnaturali
ad tollendū malū culpe et ad tollendū malū ignorantie et ad presidendū et
iusticiam hominibus administrandū in vniuerso mundo vna de et potestate diuina. q
auctoritas iurisdictione presidenā atq; potestas plenaria pūcipaliter vniuersaliter
et imēdiatē communicatē sunt et administrari concessa beato petro aplo et cuilibet pape

Successori beati petri apostoli ad necessariam et sufficientem provisionem totius ecclesie
sancti dei et totius mundi per ipsum christum dominum qui verus deus et verus homo
est solus universorum dominus qua provisione de se tota ecclesia et totus mundus
dare non poterat petro vel cuiquam alteri quia nemo dat quod non habet nec in petro
vel totus mundi sunt talia supernaturalia et divina nec ab ipsis proveniunt
sed a domino ihesu christo qui loco sui in ipsa ecclesia et in toto mundo hanc administrationem
nec ordinavit esse in uno suo universali vicario et tenente vicis eius universali
et per illum in aliis particulariter per gradus distinctos et per hoc toti mundo con-
tulit modum unitatis et pacis qua dare non poterat totus mundus christus enim do-
minus ipse inter homines visibiliter et corporaliter fuit in hoc mundo. Suique
personalem presentiam auctis universis visibiliter exhibuit fundamentum uni-
versalis ecclesie militantis et petra solida summus et immediatus pastor fuit
Necnon summus hierarcha et vicarius iustus propius et verus monarcha atque verus
dominus omni independens et in ipso fuit simul sacerdos et regnum atque fontalis
ratio domini et jurisdictionis ecclesiasticae et mundane ratione beatissime unitatis
veru dei et veru hominis in ipso perfecte et permanentis. Transiit autem volens
ex hoc mundo ad deum patrem suum dimisit loco sui in terris et instituit vicarium
suum universalem beatum petrum apostolum dicens ei tercio Pascite agnos meos
Pascite oves meas Jo. ultimo ca. In quo verbo ipsum beatum petrum et quilibet
in sede apostolica suum successorum romanum pontificem instituit atque ordinavit esse
universalis ecclesie militantis catholicum fundamentum et contulit ei claves regni
in celorum quas sibi prius obtulerat se datum et ad directionem reductionem
et confirmationem ecclesiasticae unitatis illum non solum a teris apostolis sed et
auctis aliis ceteris tunc presentibus et futuris pretulit dignificavit subli-
mavit et exultavit in cathedra seniorum apostolorum potestatis et jurisdictionis ple-
nitudinem quam idem christus dominus eidem petro et suis in eadem cathedra a-
postolica papali romana succedentibus contulit et concessit ut sanctum euangelium
christi et liber actuum apostolorum luce claris manifestant. Hec est etiam fides et
credulitas christianorum omnium in tota christianitate predicata habitus et multisque
observata quod hanc plenam potestatem auctas et iurisdictio papalis procedit im-
mediate a domino ihesu christo et non ab ipsa ecclesia militante que est congregatio seu con-
vocatio omnium christi fidelium nec a quibusvisque aliis hominibus in toto mundo

Potestas auctoritas iurisdictio et dignitas papalis in quolibet christiana
Romano pontifice canonice instituto est im-
mediate a domino ihesu christo et
non ab universali ecclesia militante vel a quibusvisque hominibus Nam illa

non possunt esse ab ipsa vniuersali ecclesia militante que includunt in se ea que
 procedunt omnium auctoritatem facultatem et proprietatem ipsius ecclesie militantis
 que est vniuersalis congregatio seu conuocatio fidelium et corpus iustitiam ut regatur
 ut pastoretur et gubernetur per christum dominum instituta fundata et edificata ad ad-
 mirandum deo cultum debitum et ad obseruandum precepta dei et legem christi et communi-
 candum misericordiam caritatem christi et obseruandum communitatem christifidelium in bono vni-
 tatis caritatis et pacis. Non ad perseruandum in bonis operibus christi in finem
 in terris et ad perduciendum animas christifidelium per gratiam et meritum redemptorum
 cum bonis et virtuosis operibus ad vitam eternam in celis. **P**otestas aucto-
 ritatis iurisdictio et dignitas papalis includit et habet in se alia que premissa
 que procedunt omnium auctoritatem facultatem et proprietatem ipsius ecclesie militantis
 seu totius christiane communitatis et omnium humanam facultatem auctoritatem po-
 testatem et proprietatem que sunt presideri et gerere vices plenarias illius domini
 et veri dei cuius dominum est diuinum et a deo et non ab hominibus nec ab ipsa to-
 ta ecclesia militante et habere vniuersaliter in terris liberum exercitium clauium
 regni celorum et plenitudinem potestatis quicunque ligandi et soluendi super terram
 ut sunt soluta et ligata in celis. **C**um sic se habeat tota vniuersalis ecclesia
 militans et communitas christiana vno et tota humana natura ad dominum ihesum
 christum redemptorem verum deum et verum hominem que ipse christus plenarie domini-
 natur toti ecclesie militanti necnon toti humane nature et toti mundo cum sit
 data sibi omnis potestas in celo et in terra et dominum christi potestas et eius re-
 gnum vniuersale in nullo dependent ab ipsa ecclesia nec a tota communitate hu-
 mana neque ab illorum consensu et ad gerendum in premissis soli christo essentialiter
 propriis et appropriatis vices plenarias sic in ecclesia militante et in toto mundo
 diuinitus instituta potestas auctoritas iurisdictio et dignitas papalis
 apparere manifeste et infallibiliter que talis potestas papalis est immediate a christo
 qui illam habet excellenter et non ab ecclesia militante vel vniuersali communitate
 humana quarum talia non sunt aut esse possunt nec inuenitur in toto textu
 sanctorum quatuor euangeliorum christi nec in doctrinis sanctorum apostolorum eius
 que christus dominus vniuersali ecclesie militanti aut toti communitati humane omnium
 vniuersalium hominum contulerit auctoritatem potestatem et iurisditionem plena-
 riam clauium et liberam facultatem instituendi vniuersalem christi vicarium illi con-
 cedendo plenariam christi potestatem secundum hunc librum de potestate ecclesie.

Jurisditionis ca. 2.º ante finem
Dignitatem arunt quida nomen et preponunt sic potestatis papalis pleni-
 tudo est a christo dicitur in ipso ipse romanus potestatis canonice instituto.

in per xpm data est administratio huius plenarie potestatis ecclesiasticae Juris-
dictionis ad edificationem seu constructionem ecclesie non in destructionem. Tamen ad
destructionem ipsius vniuersalis ecclesie militantis ne per abusus ipsius veri xpi
qui est homo mortalis et peccabilis eadem ecclesia catholica patatur destructionis
vel saltem confusions scandalosam iacturam et ruinam est per xpm dominum data
ipsi vniuersali ecclesie plenaria iurisdictionis ecclesiasticae potestas suppetua u-
gulatua extrinseca directua habitualis per semper usq; in finem seculi sed no ac-
tualis per omne tempus in usu continuo sed in certis casibus et ad tempus prout
ten ecclesie interesse est et expedit suo modo ut tali potestate quam habet tota ecclesia
militans a xpo immediate supra xpm et supra omnes et singulos alios xpianos
sic potius cum clauis accepit a xpo nomine ecclesie accepit sicut beatus augustinus
in c. quodamq; xpm. q. i. Propterea xpus dominus ordinavit contra non
expansionem fraternam correctionem euangelicam dia ecclesie habenti talem po-
testatem plenariam suppetuam ugulatua extrinseca et directua. Sed per
missa sunt noua dogmata propria de nouo confecta per illos qui temeritate
sua presumunt plus opinari sapere et intelligere q; oporteat non contenti de mo-
dulatione et regimine per xpm in euangelio expressato et a xpi asensu ad ar-
tos per xpi fideles continuato et practicato usq; ad hodiernum diem. Talia opi-
nantes nesciunt quid dicunt et per conuentionem intellectus pueriosam syllogis-
ticam seu sophisticam subtilitatem exadunt in cogitatum diffidentie contra
xpm dominum qui dixit in euangelio Tu es petrus et super hanc petram edifi-
cabo ecclesiam meam et porte inferi non preualebunt aduersus eam. Et iterum
ego pro te rogavi pater ut non desinat fides tua et tu aliquando conuersus confir-
ma fratres tuos. Et iterum pater oues meas non dixit pasce ab ouibus
vel agnis vel a fratribus confirmaberis. Qui ergo talia noua xpram dog-
matizant contra doctrinam sapientis et sancti Hieronimi proprio sensu Inu-
tuntur in c. ut inuitatis de constitu. fauent propriis cupiditatibus suis et id
quod accipiunt a uiribus sanctis et catholicis patribus non sequuntur contra
doctrinam beati hominis xpi. di. c. Ita dominus in fine. Et dum talibus dogma-
tibus sophisticans inhereant contra scriptum apostoli doctrinis variis et pegeri-
nis uoluntate abducuntur et in xpianitate nouitates pueriosas inducunt q
sunt dno asplende ut patet in c. quis nesciat xi. di. Non attendit q; xpus
dus sapientissimus legislator sponso sue vniuersali ecclesie militanti prouidit
suffiacter ad dnm mutum et casum et ad prouidendum mutabilitati continue
et instabilitati hominum mortalium et in hoc mundo et in ipsa ecclesia consistendum
continue superintendit et r. ai. omnibus suis fidelibus usq; ad consumationem seculi.

mathi ultimo Et contra romam pontificis abusus non habet ecclesia vniuersalis supra ipsam auctoritatem et potestatem nec vnquam a xpo domino accepit villo modo
 Nitorum vniuersalis dicitur voluit per homines terminari sed sedis romane presule suo sine questione reservauit arbitrio ut patet in c. aliorum xpo q. iiii. Et ne curiam romanorum sanctorum pontificum sibi dominus deus reservauit licet electionem eorum bonis sacerdotibus et spiritualibus populis concessisset ut est scriptum ad litteram in c. si loquax di. Ecclesia vniuersalis catholica pro necessitatibus sibi occurrentibus ipse persona ipse per doctrinam apostolorum et apostolicorum actum manifestum habet modum quem tunc habere obseruare ut consequatur in promptu remedium actum per se sic habetur per expulsum Petrus quidem seruabatur in carere oratio ante fuerat sine intermissione ab ecclesia ad deum pro eo. Hoc idem manifeste adducit obseruandum de quibus ipse male se habente scilicet doctor thomas in summa contra gentiles in iiii. parte q. lxxviii. Appellantur ergo a tota christiana talis inuentores nouorum dogmatum sophisticorum adherant omnes fideles christiani sanctis antiquis antiquorum sanctorum patrum dogmatibus veteris et catholicis tenent fidei et firmiter auctoritatem potestatem plenariam et iurisdictionem papalem in vniuerso mundo tam hierarchicam quam monarchicam cum iuribus relictis et regem imperii collatam beato petro apostolo et romanis pontificibus eiusdem beati petri apostoli in romana sancta sede apostolica successibus canonice institutis esse et procedendum a xpo domino et non ab vniuersali ecclesia militante vel a quibusvis aliis hominibus et tota deuotione reuerentia venerunt sanctam romanam sedem apostolicam in qua semper extra maculam est seruata religio christiana et sancte romane ecclesie confessio vniuersae fidei glorificata est a domino ihesu xpo et fides ecclesie romane nullam heresim vnquam fouit sed omnes hereses destruit christi q. i. c. memor et c. in sede:—

De prerogatiua plenarie potestatis papalis in administratione quia dicitur per ipse vniuersalis maior est angelis dei in auctoritate et iurisdictione vniuersalis ecclesie militantis

Sicut enim apostolum nisi angelos et angelorum naturam apprehendit deus dei filius sed semen abrahae apprehendit siquidem humana naturam nec angelis subicit deus orbem terrarum sed domino ihesu xpo corona et gloria et honore constituto super omnia opera dei et omnia subicit deus sub pedibus eius. In eo vniuersalis quod omnia subicit deus vi. i. xpo nichil dimisit deus non subicitur ei ad hebreos ii. ca. Et ipse christus dominus plenarie commisit beato petro apostolo vniuerso suo vniuersali vices suas et sibi a successoribus suis in romana sancta sede apostolica summi pontificibus clauis contulit regni celorum et plenam auctorem

et iurisdictione ligandi et solvendi quodcumque in terris quod pariter dixerunt et
ligatum et solutum in celis atheni p[ro]p[ter] quod nulli angelorum veteri nec in nouo
testamento legitur esse concessum. Maior est ergo p[ro]p[ter] angelis dei in dominatione aut
totaute iurisdictione et administratione non virtute sua propria sed virtute dei q[ui]
ipsum petrum et quicumlibet p[ro]p[ter] beati petri successorem in consorcium sui diuine in-
diuidue unitatis assumpsit in plenaria apostolica vniuersali auct[orit]e administratione
et iurisdictione cui celestis simul et terreni imperii iura commisit p[ro]p[ter] di. c. omnes
et c. sacrosancta. Et secundum beatum Iohannem Crisostomum super Iohannem p[ro]p[ter]
d[omi]n[us] deus noster beatum petrum apostolum et in personam cuiuscumlibet p[ro]p[ter]
suum in sede apostolica catholice successorem totius orbis ordinavit magistrum
et doctorem cui potestatem dedit non ut moysi in genere vna sed in vniuerso orbe.
Cui auctoritati et sententiae beati Crisostomi conueniunt et concordant sacri ca-
nonis p[ro]p[ter] di. Ita dicit et c. in memoria p[ro]p[ter] di. c. et in nouo testamento p[ro]p[ter]
di. c. cum ad verum ventum est c. cuncta per mundum et c. per principalem p[ro]p[ter]
q[ui]m[od]o c. mirabilem c. significasti de cler. c. ad honorem de v[er]o pallij c. naut
de iudi. c. per venerabilem qui filii sunt legi. c. pro humani de homin. c. feli-
cis de penis h[er]e[ti]c[orum]. Propterea p[ro]p[ter] q[ui] p[ro]p[ter] c. relatum sacri canon dicit ad
sanctam romanam ecclesiam et eius sanctae sedis apostolicae auctoritatem pertinent futurarum
dispositiones causarum et omnia negotia vniuersa ab ipso domino Iesu xpo tradi-
ta sunt quasi in t[er]ra et est expressum vniuersae quasi ad caput dicente d[omi]n[us].
Tu es petrus et super hanc petram edificabo ecclesiam meam et porte inferi non
preualebunt adversus eam et tibi dabo clauis regni celorum atheni p[ro]p[ter].
quod nulli angelorum dei legitur esse donatum p[ro]p[ter] et angelos. Iudicium traditum
est per d[omi]n[um] apostolicae auctoritati teste apostolo p[ro]p[ter] ad corin. p[ro]p[ter]. Et ipsi p[ro]p[ter]
vniuersi successores romani pontificibus ultra curiam quam habet de quolibet
hominum specialiter angelus proprius datus est d[omi]n[us] ipse angelus d[omi]n[us] ad in-
ministrandum ei quod notatur actum p[ro]p[ter] d[omi]n[us] de p[ro]p[ter] apostolo dixerunt non c[on]
petrus sed angelus eius est. Et ut in eodem c. habetur beatus petrus ad se
vniuersus ait mir[is]e factu[rum] quia misit dominus angelum suum et eripuit
eum. Et ad preceptum vniuersalis xpi vniuersi parati sunt beati spiritus
administratores ad cooperationem et directionem sponse xpi vniuersalis ecclesie
militantis in statu hierarchico et ordine debito quo deus instituit angelorum
et hominum misteria debite dispensari et hominem petrum et quicumlibet in
p[ro]p[ter] successorem xpi vniuersaliter gerere in terris et clauis regni
celorum habere constat efficaciter in celis et in terris virtuali quadam attingen-
tia illimitata quodammodo ad agendum per plenam auctoritatem et potestatem
xpi cuius vniuersi gerunt per ip[s]um xpm quicumlibet verus beatus Petrus apostoli in

sed apostolica successoz apticus ipa indubitatuz constitutus est in ecclesiastica Ierar-
 chia summus pontifex et in toto mundo celestis et terreni imperii regis et tunc
 ppi via et nomine catholicam monarchiam pbi^{di} c. constantinus et c. omnia per
 mundum xp^o q. in^a ppa^{di} c. in memoriam beati petri ppi^{di} quibus ppi^{di} c.
 omnes et c. sacrosancta n^a q. vi^a c. dicitur in c. licet xp^o suscepto de foro compe. et ibi
 per immo ipam quantum in suo apparatu super Gregoriano volumine decretalium et p
 totum et glo. Archid. so. mo. so. an. et so. de limano in prohemio septi libri super
 verbo dispositione Immutabili et in de. Romani pnceps in prin. de iur. iuran.
 et de Pastoralis de reudi.

Primus philosophorum et sui sequaces senserunt in huana vita
 regimen duplex esse Primum ethicum et morale 2^m patrum et
 sociale Tertium politicam et regale Primum regimen respicit curam
 vniuersusq; hominis in se per virtutum regulationem 2^m respicit cura domus
 et familie hominis per patriam seu domesticam directionem et aduentionem Ter-
 tium respicit curam regnorum principatum et prouinciaru hominum per debitam gu-
 bernationem regulationem et priuam in delinquentis comminationem executionem
 Circa presertim vitam humana primu regimen predictum commissum est
 a deo specialiter certis angelis ad hoc deputatis secundu beatum Ieronimu super
 matheum dicentem q; quilibet humana persona ab hora qua in uero matris
 deus arator omi curando infudit et infundendo curauit diuina animam in corpore
 cuiuslibet uiri vel mulieris et partus fuit diuificatus et corpus humanu effectum
 vnu xp^o aia rationali uer per se ipsum corpus essentialiter informantu habet
 vnu bonu angelu ad sui custodia et directione. Hoc idem beatus augustinus
 in libro soliloquiorum confirmat. 2^m vero regimen permissum in hac vi-
 ta humana specialiter commissum est per diuin sanctis archangelis quorum est
 per diuinam ordinacionem familias ciuitates loca et habitaciones hominum
 dirigere et gubernare. Unde requisitus archangelus raphael a thobia an sciret
 viam mundi et ciuitatem macedon dicit se omnia terrera illa frequenter per-
 ambulasse thobie v^o ca. Tertium regimen permissum in presenti vita
 humana conuenit sanctis angelis qui dicuntur principatus et sunt de illo or-
 angelico principatu quorum est regna terraru et prouincias uero ordine dispo-
 nere et defendere. Unde dicit angelus qui loquebatur danieli princeps
 regni p^osaum restitit michi viginti et vno diebus et ecce michael vnius de prin-
 cipibus p^osaum in aduentione mru danielis p^o ca. Nulli autem angelo archangelo
 principatu vel cuiusq; alteri administratione spiritui bono nature angelica legitur
 per diuin esse commissa iurisdictio totius orbis. Sed breue vniuersali p^osaum curauit

beato petro apostolo et cuilibet ipse successoru beati petri vero et catholice commissa et
iurisdiclio totius mundi non solum ut nominis mundi importetur terra sed etiam actu
quia clauiger regni celestis est ipse Et licet beato michaeli archangelo datus fuerit
a deo in veteri testamento principatus Synagoge et in nouo testamento astitutus
sit a deo inter alios angelos archangelos et principes angelicos princeps ecclesie
militantis tamen maior est iurisdiclio et administratio domini ipse ipse vniuersalis
vicarius institutus in tota ecclesia militanti et hinc diuina ipse auctoritas iurisdiclio
et plenaria potestas plusquam hominum ipse efficit et plusquam angelum dignificat
et extollit

In ecclesia militante deus omnipotens angelos bonos administratores
ad directionem et conseruationem christifidelium ordinauit et prelatum
in eis triplicem sed non vniuersalem neque in iurisdictione in eadem ecclesia
militante visam concessit in docendo sublimia in operando miracula et in arcendo
demonia secundum beatum dyonysium de celesti hierarchia ysidorum de summo bono
libro primo ca. de iuno Et in premissa sua conuincunt beatus Gregorius
et beatus Bernardus et legitur in sacris canonibus de p. di. 1. c. princeps
et di. ii. c. principum et per magnum sententiam in ii. li. di. x. Sic in
adem militante ecclesia per diuinam ordinationem presunt boni angeli qui
busdam aliis bonis angelis sicut unus angelus dixit alteri curre et loquere
ad purum istum zacharie ii. presunt quibusdam a deo electis hominibus. p.
sunt etiam demonibus // Ista vero duplex prelatio non est vniuersaliter super
totam ecclesiam militantem sed super prelatiam supposita in ea et ad ceteros actus
per modum executionis diuine iussionis Papa vero ipse vicarius dimissus est
et institutus a ipse vniuersaliter in tota ecclesia militante cum auctoritate clauis ple-
narie iurisdictionis potestatis et prelationis de qua paulus apostolus plenius
certificatus a deo cum magna auctoritate etiam supra angelos et statum ipsorum
de celestibus ad terras in ecclesia militanti diuina permissione descendenti et visibiliter
apparenti locutus est ad galathas primo ca. dicitur licet angelus de celo euange-
lizauit vobis preter quod euangelizatum vobis anathema sit Et ibi glo. ad linc
et in exemplum trahitur et in suam apostolicam per beatum ysidium et habet
in auctore volumine decretorum in c. si quis per q. iii. // Et teste beato leone beatus
Paulus contra symonem magum ductu demonum per aera volante beato petro
ipse vicarius vniuersali dixit mirum est orare tuum est imperare sic ad pauli ora-
tionem et ad beati petri imperium demones dimiserunt in terram corrucere Sy-
monem magum Et ad horam passionis et separationis corporalis vite teste
beato dyonysio Beatus paulus a beato petro congedium recipiens ait //

Capitulum tertium fundamentum ecclesiarum et pastor omnium et agnorum Christi. Quod
 explicat beatus Iohannes Crisostomus Omelia 100da super actus apostolorum
 dicitur (Beatus Petrus apostolus a filio dei super omnia que sunt ipsius dei po-
 testatem accepit non ut moyses in gente una sed in universo orbe). Et beatus
 Bernardus l^o 1° de consideratione ad eugenium ipsam terram adducit et docet quod
 papa super terram parem non habet. Et in 1° l^o de consideratione beatus
 Bernardus concludit circa principium ita dicitur loquendo ipsi pro. Deus est supra
 te. Poterunt angeli et hii supra te sed deus supra te est ex natura angeli grana
 quasi dicit quod non administratione neque jurisdictione superioris sunt. Sed in hoc
 in superioris statu sunt sublimati quia in gratia dei confirmati papa vero viator est
 qui non puri hominis sed veri dei vicem gerit in terra in c. quanto de translatione.

Unum vni et idem consistorium atque tribunal in terra est ipse christus et ipse sui vni-
 versalis vicarius secundum osti in c. quanto superior allega. Et beatus Augustinus
 in quodam sermone de octavo apostolorum petri et pauli ostendit dicitur dedit
 spiritus dominus suo vicario vniuersali et omnium omnium suarum constituto pastorem
 angelis iuberet virtutibus. Demones calcavit sub pedibus alium hominibus aperire
 cum vellet claudere et cum placuit immortale regnum donare conuersis et urgere
 peruersis merita mundi cognoscere culpas et crimina hominibus relapsare.
 Omnia effabilis et inuisa hinc potestas hominum in terra positum tenere alium
 ad nutum protrudium et regni claustra patet sunt dedit sibi deus regnum orbis
 imperare totum mundum legibus frenare regibus obsistere et reges sanctificare
 posuit deus et dominus noster Ihesus christus vix sua in seculo suum vniuersalem
 regnum celestis clauicularium in diffisilem sibi homo ad celum existimaret accessum

*De potestate prerogatiua et auctoritate quam habent a christo beatus
 Petrus apostolus et eius successores Romanus summus pontifex super
 totum christianum et omnes alios apostolos et super scripturas et doctrinas illorum
 et super contritionem libertatem in regno angelorum. Rubrica.*

Beatus Petrus apostolus pro christo domino in toto orbe militanter
 constitutus vniuersalis vicarius et quilibet Romanus pontifex
 summus in sancta Romana sede catholicus et apostolicus successor habet
 a christo domino potestatem plenam prerogatiua et auctoritate supra beatum Paulum
 doctorem gentium qui testatur de seipso ad galathas 2° ca^o qui operatus est petro
 in apostolatum operatus est in die inter gentes. Quia secundum hieronimum in libro
 et tractatu de scripturis ca^o 1° circa finem. Sic christus dominus commisit
 beato Paulo apostolo curam gentium quod in eadem cura etiam subsistet beato petro
 capite et capite apostolorum omnium quoniam ipse christus fecerat suum generalem et

Universalem vicarium et principem apostolorum Nam licet beatus Ambrosius dicat
in c. licet apostoli n. q. vi. q. inter ipsos duos s. petrum et Paulum quis cui p.
ponatur mortuum est hoc de virtute utriusque ipsorum apud deum de puritate
vire et sanctitate conversationis ipsorum intelligitur non de aucte administrationis
neque de officio ecclesiasticæ prelationis et dignitatis ut determinat gratianus in
auctoritate voluminum decretorum causa et q. supra alle. sup. c. patti in S. precedenti /
Salus enim beatus petrus inter apostolos xpi divina ordinatione primatum te-
nuit atque gessit et post ipsum successor suus quilibet Romanus pontifex pro tempore
suo existens in tota ecclesia militante primatum apostolatus et summum pontificatum
tenet atque exercit per divinam dispositionem cui etiam ipse summo pontifici subiecta
est etiam ipsius beati petri apostoli doctrina apostolica per ipsum et petrum catholice
vire suo tempore tradita et a generali consilio totius ecclesie militantis suscepta
de qua in c. mitti lxxxv. di. quia prout sibi placuit concedit dominus ipse duos Ep.
tus Insumul vni persone ita ut sit Epus et simul presit utriusque in c. Relatio.
xxi. q. i. s. Nonon et super doctrina beati pauli et aliorum sanctorum apostolorum
ipse dispensat et disponit etiam immutando xxxv. q. i. c. sunt quidam Et ibi glo. Jo.
glossatoris dicitis q. Martinus ipse dispensavit cum bigamo contra doctrinam
apostoli Pauli ut patet xxxv. di. c. lector. Item dispensat sedes apostolica
contra generalem canonem sanctorum apostolorum quo canone q. presbiter si fornicatus
fuerit deponatur lxxxv. di. c. pbi et illius canonis rigor ponitur lxxxv. di.
c. pbi Interpretatur etiam dominus ipse euangelium xpi ut de testibus c. licet
Moderatur limitat et restringit etiam illa que concernunt statum vniuersalis
ecclesie militantis ut patet in c. non debet de consangu. et affi. Etiam contra
ius naturale potest ipse disponere et ordinare amittendo solutionem decimarum
alicui vel aliquibus personis specialiter et in vni privilegii licet illud ius sol-
uendum decimarum non possit in totum et vniuersaliter ab omnibus vicibus
tollerere et abolere quia hoc esset tollere ius diuinum quod ipse tractat vsque ad vitam
et sanguinem defendere manutene et conseruare sicut no. glo. in c. a nobis
de decimis et c. sunt quidam sup. alle.

In tota vniuersali ecclesia militante auctoritas solius ipse Roma-
ni summi pontificis plena est sed aliorum omnium et singulorum Episcoporum
et prelatorum est simpliciter quia illi sunt a deo et a summo pontifice
in dei vicia vocati et ordinati in partem sollicitudinis plus ipse est ordinatus
a deo in plenitudine potestatis n. q. vi. c. de iure et c. qui se facit no. glo. in c.
consequens xi. di. Totum autem corpus ecclesie militantis habet auctoritatem
a Romana sancta sede apostolica ubi ipse dominus totius ecclesie posuit prin-
cipatum ut est expressum in sacro canone xxxv. di. c. nolite. V. Nam

Proportio habet solus ipse auctoritas ut quod minus est validum convalidat
 et postmodum prout auctoritatem Romani pontificis illud revocare cuq; neglig
 de transac. c. p. de confirma. vii. c. n. nota glo. in c. quis in fac. p. ad. di. // Ista
 auctoritas sancte Romane ecclesie et apostolice sancte sedis per beati Augustini
 per ipollentiam auctoritas catholice ecclesie ut c. palam et ibi. glo. p. ad. di. // Et
 romana ecclesia nominatur catholica et apostolica ut c. sancta Romana S.
 Item gesta in fine p. ad. di. et in auctoritate iustificandi quod profatur ab hys S
 p. collat. n. a. Nominatur etiam a beato Gregorio sancta aptica Romana ecclesia
 et plata p. ad. di. c. nulli est fas quia vaticanam catholicam ppus dno fundavit
 super apostolicam sanctam sede cuius auctoritatis sanctionem omnes sacerdotes obser
 vare tenentur et omnis sancte religionis ppiane relatio ad sedem apostolicam ca
 put omnium ecclesiarum debet referri et inde norma sumere unde assumpsit exordium
 testatur hie sancti Gregorius in c. p. p. p. p. ad. di. // Et ista auctoritas dicitur ec
 clesie auctoritas et magna auctoritas in ecclesia quia in ipsa ecclesia consistit sed
 p. sumum sacerdotem sumum pontificem p. vicarium vniuersalem verum petri suc
 cessorum in ipsa vniuersali ecclesia p. actur et ad effectum quocumq; opus est dedu
 citur sic intelligitur datum beati Augustini dicitur euangelio non ardeam i
 ardeat libri euangeliorum p. ardeat ardeat et de vniuersitate salutis vtrius
 no ardeat si auctoritas ecclesie que per sumum pontificem p. actur subetur et
 p. actur per qua libri euangeliorum et quedam alie scriptur sancte veteris et noui
 testamenti approbatur canonizantur et authenticantur p. ad. di. c. sicut sancti et
 p. ad. di. c. habeo librum p. ad. di. c. sunt quida non nunc constringunt et hie auc
 toritas est proprie dominice nostri Ihsu xpi et beatorum apostolorum petri et pauli
 et ipsius pape actu in romana sede apostolica presidente et vniuersalem ecclesiam
 p. vice et nomine regentis et gubernantis ut in prohemio septi libri et in cler
 in fine de summa trinitate

Eius auctoritatis p. actis et iurisdictionis velle per dominum Ihsu
 xpi in ecclesia militante p. actis et vniuersaliter b. b.
 petro apostolo et auctoritate in Romana sancta sede apostolica suo suc
 sou concessa et tradita est ordinare communitate ppianam ad impendendum cultu
 debent deo acceptum et vire et hie m. r. r. r. quibus auctoritate p. actis et
 iurisdictione p. actis p. actis vniuersalis et plenarie vultur in terris qui est christi v
 vniuersalis immediatus vicarius cui Paulus apostolus et ceteri omnes apti
 tunc xpi discipuli et omnes ac singuli eorum successores subsunt et ab eo xpi
 ordinatione suscipiunt et suscipiunt ad m. r. r. r. et confirmationem in p. actis
 sollicitudinis ad directionem plebis xpi fidei singulari eorum singulari iudicium

Quam habet excellencia auctoritatis et potestatis in
 vniuersali ecclesia militante et in tota christi-
 anitate ipse Romanus su-
 mus pontifex et pater totius ecclesie et christianorum omnium etiam et
 ad cuius potestatem noua editio symboli et declaratio atque explicatio eiusdem et
 diffinitio atque determinatio dubiorum et questionum dubitabilium in causa fidei et
 quousque maiores ecclesie cause ad ipsam ipsam sunt per omnes christianos referende ut per
 ipsum ipsam diffinitur determinetur et declarantur ut adducit sanctus doctor
 thomas in ii. ii. articulo 3.º questionis ultimo et patet in c. firmiter et c. dampnamus
 de summa trinitate in c. maiores de baptismo de celebra. missa. c. cum marthe et per
 sanctum Ieronimum in c. hec est fides et c. qui uetus christiana q. 3.ª et c. in quadam et c.
 per uenerabilem qui filii sunt legitur. Et sanctus thomas in questionibus de
 potentia diuina q. 3.ª in solutione 3.ª argumendi sic inquit Sicut posterior
 synodus in qua ipse presertim vel aliquis loco eius potestatem habet interpretandi sym-
 bolum fidei christiane a priori synodo conditum et apponendi aliqua ad ipsius symboli
 explanationem Ita etiam solus Romanus pontifex hoc potest sua auctoritate
 per cuius sola auctoritate apostolicam synodus vniuersalis ecclesie congregari potest
 canonicè et legitime atque per ipsius ipse suam quolibet sancta vniuersalis ecclesie
 synodus confirmatur et ad ipsum ipsam a synodo appellatur Nec est semper ne-
 cessarium quod ad expositionem fidei faciendam ipsam congreget vniuersale consilium ecclesie
 militantis cum quando aptalia consilia congregari prohibeant diadema bellorum que
 omnia patent ex gestis generalis consilii calcedonen secundum eundem beatum Gregorium
 ubi super et sacre canonice aut quatuor christiane fidei ratio ventilatur arbitror omnes fra-
 tres coepos nostros non nisi ad petrum id est ad sui nominis et honoris auctoritate
 si ipsam expectantem referre debere christiana q. prima. c. quatuordecim. Et super martham
 beatus cyillus ait manet immaculata beati petri sedes apostolica sancta Romana
 ecclesia in fide christi plenissima et in auctoritate beati petri super omnes Episcopos
 et primates cunctosque prepositos ecclesiarum et omnium populorum Et sanctus thomas
 quolibet sexto articulo quinto concludit quod magis est standum sententiae domini
 papae super hiis que sunt fidei christiane quia ad ipsum pertinet determinare de
 fide si illam sententiam iudicialiter promulget et fiat quod quoulibet aliorum sa-
 pientium et scribentium opinionem suam cum domino ipse consulte et diffinitua tra-
 dita in hiis que sunt fidei et religionis christiane per auctoritatem christi et in me-
 moriam beati petri pro quo christus orauit ut non deficeret fides sua presertim sine
 et determinatione contrarie vel differenti residue vniuersalis ecclesie ut c. quodcumque
 christiana q. 3.ª et ibi glo. Na et directa ac statuta generalium consiliorum vniuersalem ecclesiam
 repugnantem domino ipse iudicio sunt subiecta ut c. significasti de elec. cum ibi notetur.

Secundū beatorum Augustini in quodam sermone apostolorū specialis
a ppe domino beati petri apostoli cura suscepta est et pro ipso petro in
definit fides eius oratur specialiter ipse popus In petro omni popi
fidelium fortitudo ppiam fidei p̄mittitur et ita diuine gratie ordinatum est aux
iliū ut firmitas fidei que per p̄m petro tradita est transeat diuina dispositione
ad petri in sede apostolica catholicos successores quāuissem quādam prouidē ḡnali
popus dominus specialiter in hīs que sunt fidei p̄piane habeat equalem curā
de omnibus in cū credentibus tamē prouidentia singulari deus et dominus in
Ihesus p̄p̄us habet curam specialiore de autoritate potestate et apostolica sede
papali et de ip̄a in eadem sede apostolica auonice instituto ut in eodem papa
et in sede apostolica papali fides catholica sit et p̄maneat illibata sine ruga et
macula ut ceteri fideles per papam et sanctam sedem apostolicam regantur et
confirmentur in fide ut adducit beatus Hieronimus in c. quomā uetus p̄m̄ a
q. 1. et magister Augustinus de antiqua l. de p̄tate ecclesiastica questione p̄a in p̄o
questio. Propterea beatus Cyrillus exponit illud mathi p̄bi et postea inferi
non p̄ualebunt aduersus eam inquit Secundū hanc domini promissionem
ecclesia apostolica petri ab omni seditione et hereticorum circūuentione Immaculata
manet super omnes p̄p̄os et Ep̄os et super omnes p̄uatis ecclesiarum et popu
lorum in suis romanis pontificibus catholicis in plenissima fide p̄p̄i et in ple
naria autoritate petri et cum multis aliis uirtutibus quorūdam errorum fuerint uer
condite ip̄a romana ecclesia sola inasubilitate stabilitate regnat silentiū imponens
et omni obtinens ora hereticorum et cuncti fideles p̄p̄iani de necessitate salutis
eternę non decepti superbia nec uino manus glorie debent typum ueritatis fi
dei p̄p̄iane et sanctę apostolice traditionis unanimes ipsa sancta Romana ecclesia
confiteri et obseruare tenetur. Et beatus Eusebius dicit in Romana sede aptura
extra maculam semper est seruata catholica religio fidei p̄p̄iane ab eo tempore
quo petri sedes effecta est p̄m̄ a q. 1. c. in sede. Et sacri canon inquit sancta
et apostolica mater ecclesiarum omni popi romana ecclesia per dei omnipotentis gra
tiam a uanitate apostolice traditionis nunq̄ errasse p̄ctatur nec hereticis nomi
nibus dampnanda succubuit Sed ut in exordio normam fidei p̄p̄iane
p̄cipit ab autoritatis sine apostolorum p̄p̄i principibus illibata fide tenens
manet et firma in fide p̄p̄i consistit p̄m̄ a q. p̄. c. a recta

Beato teste Hieronimo sancta romana ecclesia in fide p̄p̄i semper
immaculata permansit de et dno nro Ihesu xpo prouidente et b̄to
petro apostolo operi ferente in futuro manebit sine ulla hereticorum
insultatione atq̄ firma et inuolubis omni tempore persistet in c. hoc est fides
ip̄a beatissime p̄m̄ a q. p̄a sola sancta romana ecclesia fides aptura beati petri

apostoli ita diuinitus firmata est qd non potest a fide xpi deficere totaliter v
 Ille autem ecclesie aliorum apostolorum predicationibus per vniuersum orbem
 fundate totaliter defecerunt quasi omnes et indigerunt atqz indigent successo-
 res petri romani pontificis et apostolice sede romane magistratio dum errant
 in fide redita aut dum vacillant confirmari in catholica sancta fide ut deducit
 bontus gregorius in omelia lxxii et magi petrus de palud in li^o de causa i
 iudicata eccl^e potestatis articulo vi ad xpm romanu pontificem p^oam vnam
 xpi vniuersalem pertinet et respicit catholice fidei explanatio dubiorum in ip-
 sa fide nouiter occurrentium declaratio et detinatio errorum et heresum contra fide
 insuperantem condempna et reprobatio vt c dampnatus de summa trinita et
 c. fidei c. n. li. vi. Ipse p^oam est pater sanctus fidei omnium xpianorum doctor
 apostolicus magi et iudex omni ad quem per omnes xpianos in magnis rebus
 dubiis pro doctrina xpiana et certitudine habenda recurrendu est ut c. per ve-
 nerabilem qui filii sunt legitimi facit c. lxx diuina p^oam q. ii c. maiores et
 de sic cas de baptismo et c. aquatus p^oam q. p^a Cuiusmodi sup fide xpiana
 vel ad fidem pertinentibus noue noue questiones seu dubitationes que alio in iur
 diuino vel canonico no xpianis deest vel solute referri debent de quibuscumqz p^oam
 bus mundi ad p^oam romanu pontificem beati petri apostolici in sede papali
 romana successorem ut per xpm cum fidei xpiane certa et inuolata firmitate et
 cum auctoritate et potestate plenitudine p^oam p^oam et inmediate de iur
 iur^e dandantur et declarantur et explicantur ut c. maiores de bap. in p^oam
 de expressi. prelati. sicut et c. q^o sic de cler. li. vi. Et in h^ois fidem xpi tangenbz
 romana eccl^e p^oam obtinet a xpo domino certorem Nam xpus d^ous
 illam non permittit errare in fide ut no glo. in fi. p^oam q. i. c. manet. Et
 oratio per xpm dominu facta pro petro ut non deficeret fides sua p^oam
 ad fidem veram et catholicam romanu pontificem beato petro in officio p^oam
 et in merito succedentiu fidem formatam in se habentiu et in illis exaudita e
 et verificata fructuose vniciter et meritoze perferta oratio xpi ut notat
 gualt^omus de motu lauduno in sacramentali suo ti^o de bap. in p^oam q. 11. Potestatis
 jurisdictionis et auctoritatis ecclesiasticae plenitudo infallenter transiit et de-
 rinatur de persona beati petri in persona cuiuslibet veri romani pontificis
 in sede apostolica et in officio p^oam pro tempore beato petro succedentis de
 t^ostac c. p^o de bap^o c. maiores de iudi. c. manet qui filii sunt legit. c. per
 venerabilem de pastoralis de re iudicata Super h^ois tamen que ad fidem
 catholicam pertinet et respicit tanta est domini pape summi pontificis
 et apte sancte romane sedis auctoritas et p^oam singularis per dominu
 n^om heresum xpm filium dei beato petro et successoribus suis romanis

pontificibus concessa et attributa facultas quod eiusdem summi romani pontificis
 determinationi declarationi diffinitioni et sententiae super omnibus que fidem christi
 concernunt dissis opinionibus contrariis omnibus christiani stare et obedire tenentur
 et sunt astricti de invigilare fidei et vere obedire catholice religionis christiane
 sermone doctrinam sanctorum Ieronimi et augustini in hoc est fides et c. quod
 cumque et ibi glo. xxiii. q. i. Et per archid. ibi et xviii. di. c. hinc sed. Redemptor noster
 dominus ihesus christus sacerdos summus et verus pontifex sibi spiritualiter copulavit spon
 sandonam sanctam ecclesiam catholicam et in una spirituali voluntate et super fidem
 unius saluati beati petri apostoli dicitur tu es christus fide filius dei unius fundavit
 per quod christus ecclesie catholice unitatem designavit. Ipsiusque beati petri apostoli
 in fide statu et administratione ipsi cunctis apostolis unum suum universalem vice
 rum preterit et pro fide christus petri ne deficeret deum patrem omnipotentem efficaciter
 rogavit. Ibidem christus petro ut fratres suos apostolos confirmaret in fide specialiter et
 expressis ordinavit et iuravit propter quod ipsius beati petri et cuiuslibet romani
 pontificis vox et determination non habens in se errorem in fide manifeste per auto
 ritatem supernam et divinam voluntatem profertur bono dicitur et culibet alteri opinioni
 quocumque Cardinalium patriarcharum metropolitanorum Episcoporum et omnium doctorum
 et ceterorum omnium christiane totius orbis in di. c. in istis ubi de hoc per glo. et
 archid. non gutturis de more laudano in sacramentali suo n. de corpore christi super
 c. cum marthe de alba missa versu sed nunc q. p. Et quia persona papa
 in papali statu et in fide apostolica beati petri sedens et presidens ut quilibet alius
 homo diversis errare possit in fide ut xl. di. si ipse cum ibi videtur. Tamen propter
 hoc status papalis sui dignitas officium ipsius fides apostolica et sancta romana
 ecclesia in christo et catholice suis successoribus christi fidelibus et iuribus non erran
 tibus permanens non censetur errare immo in fide catholica permanet per
 expandit a deo patre orationem christi qui oravit pro petro ut non deficeret fides
 eius et in dita oratione pro petro facta fuit designata tota ecclesia catholica cuius
 caput ministeriale fuit et est ipse christi vicarius et sancta romana ecclesia in
 omni ecclesiarum christi et magra christi di. c. Ita dominus et ad romana n. q. vi. c.
 antiqua de priuile. et in li. qui intitulatur collatum aluani ca. viii.

Generales partes domini ihesu romani summi pontificis per christianissimum
 Imperatorem Constantini clara professione dicuntur ostenditur sub hinc ver
 bis ihesu iudicio que ad altum dei vel ad fidem christianorum vel ad
 stabilitatem eorum promovenda fuerint disponantur per vi. di. c. constantinus
 Et alius Imperator inquit Romana fides beati petri apostoli summa est et in se
 habet summi pontificatus apicem et fontem sacerdotum in auctoritate ut ecclesia

Romana civitas amoru habeat prescriptionem in prima tollat n da Magnifici
 et militus brardus magnus francoru Rex et Impator in suis Imperialibus et
 Regalibus capitulis ita dicit In memoria beati petri apostoli honoramus scilicet
 Romanam ecclesiam et apostolicam sede ut que nobis sacerdotalis matris est dignita
 tis esse debeat ecclesiastica magna ratione xpo di c. in memoria Et facit cano
 dicit de cunctis clericis et ecclesiasticis titulis et ubi ipa iudicare potest et sedes be
 petri apostoli de omni ecclesia facit habet iudicandi ipa q. iii c. cuncta per mundum
 et c. per pnapalem Et venerabilis lincoln in quadam sua propositioe sic ait
 celestiu pncipatu manifestissima similitudine inter homines maxime gerit
 • unus et summus romanus pontifex in cuius manu et potestate sunt omnes
 ecclesiastica dignitates et omnia iura regnorum totius xpianitatis Circa em
 omnia spualia et ecclesiastica domino ppe est per oia obediendum Iuxta de
 si Romanus pontifex cum ibi uot de preben. et de. cum et quem de concess. preben.
 Canonu etiam habet sacra traditio q Romano summo pontifici a cunctis ppifide
 libus in omibus que sunt ad dnm actionem in omibus spiritualibus et ecclesiasticis
 et in omibus salute animaru auctoritatem hominu et mulieru vnicu sup terram
 concernentiu et sup omnia in omibus et singulis bonu statum totius xpianit
 et singuloru parum eius fidem et religionem xpianam catholicam veridicam et
 doctrinam concernentibus obediendum est semper et parandū doctrinis ordinatio
 nibus madata Inuentionibus et preceptis apostolicis et catholicis eiusdem Ro
 mani summi pontificis xpo di. S. hinc etiam de iur. de cler. xpo di c. in memo
 riam circumsidū et c. nulli v. di. c. contra morem et c. nome vni q. iii

Ecclēsiasticum et spūale regimē fidei xpiane in omibus ppifidelibz
 iam renatis fonte sacri baptismatis et alijs ad fidem et recte catho
 gumū per conversionem et spiritualem regenerationē suscipiendis
 pmanet et se extendit ad regnandū et gubernandū omnes fideles et credere vo
 lentes in xpo dominū in sinceritate fidei xpiane in bonis moribus et in vincto
 pacifice caritatis et pacis in xpo ihesu domino nro et ad ordinandū vniuersa con
 tem xpianam ad impendendum in hac vita mortali impotenti deo vno et vero
 patri et filio et spiritu sancto secundum doctrinam domini nostri ihesu xpi cultū
 debitum ipsi deo acceptum et deuote impendentibus et mandata dei et legis xpiane
 obseruātibz ad consequendū meritū ut non ad obtinendū felicitatis et be pmiū
 per ihesum xpm dominū nostrum qui saluator punitus per seipsum qdū corpo
 ralem visibilem sue persone psonā hominibus in hūmādo demonstrauit regimē hoc
 spūale et ecclesiasticum cum om plenitudine potestatis ecclesiasticę tenuit et ex
 ercuit et ante passionem suam locosui in hoc regimine generalē vicarium suum
 beatum petru apostolum notauit et elegit Et post suam gloriosam resurrectionē

ante suam mirabilem ascensionem. Instituit atque post petri decessum totam vicariam plenariam dominari et consistere in romanum pontificem beati petri in apostolica sede et pontificatu catholice successorem voluit et spiritu sancto dictante tradidit et observandum ordinavit atque ita omnes ritus apostolorum et christi discipulorum in primitiva ecclesia et post decessum et felicem consummationem illorum successores eorum omnes pontifices sancti totius christianitatis in universis orbe et mundo in suis diocesis constituti auctoritate christi tenuerunt et crediderunt tenent et credunt unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam habere unam universalem christi vicariam romanam summam pontificem beati petri apostoli in sancta romana ecclesia et in apostolica sancta sede catholicam successorem habentis potestatis christi plenitudine circa omnia spiritualia et ecclesiastica ad divinum cultum ad fidem christianam ad salutem animarum et ad conservandam perfectam caritatem unitatis et pacis in universo mundo ad quem summum Romanum pontificem habentem plenariam auctoritatem potestatem et administrationem a christo domino preter vicem christi plenarie immediate de iure ordinatio dicitur quare cunctos christifideles mandata dei observantes ad perfectionem vite fructum et fructus virtutes et quoscumque deviantes a via perfectionis christianae vite ad observandam mandatorum dei reducere et dirigere verbo pariter et exemplo in viam salutis veterum hoc observavit a suo statu primario universalis mater ecclesia. Hoc tota christianitas tenet tenet et observat cum omni devotione obedientia et caritate. Nec est quisquam nisi a fide christi devius qui contrarium audat operari aut retinere quovismodo?

Per statum paganitatis incurret quisque dum christianum se esse asserit et tamen sancte apostolicam sedem proterve obdurat contempnit ut testatur sacri canonis legum dicitur c. si qui in fine. fidem christi quippe et recte violat qui agit protervam adversus sanctam romanam sedem apostolicam que mater est fidei et proterve resistens illi sancte sedi christo domino continua esse conminatur quia ipse dominus ihesus christus ipsam romanam ecclesiam et apostolicam beati petri cunctis ecclesiis et sedibus orbis protulisse cognoscitur ut christi habeatur in canonibus christi dicitur c. i. et in legum dicitur c. ubi domino et ego n. de iur. iuran. Vnde statum est enim ut totum corpus universalis ecclesie militantis in hac sibi observantia concordet ut illam regulam teneat et observet in spiritualibus et ecclesiasticis actibus qua viderit vel sciverit romanam sanctam sedem apostolicam tenere et observare ut inde tota ecclesia auctoritate habeat ubi dominus ihesus christus totius ecclesie principatum christi dicitur c. nolite cum ubi non per glo. et dicitur. Romanam sedis auctoritatis sanctionem omnes sacerdotes teneant qui induerint ab apostolice petre super qua christus dominus universalem fundavit ecclesiam soliditate divelli et separari

p^o di. c non dicit Verbum dominum ip^s romani sum pontificis in sp^oalibus
 et ecclesiasticis penetrabilis est omⁿi gladio accipitur et decretum suum irritans vel i^o
 scriptis p^olatum omⁿia interiora et oculta mentes hominum et contrarios actus
 eorum anteq^uam fiant eorum et postqua^m facta sunt affiat ligat astringit et amittat
 ut nullius sint roboris vel momenti ut c. quia cunctis et de. cum ei quem de. conf.
 flo. p^oben. In m^ore sp^oualibus autem etia^m usq^{ue} ad annuas in purgatione ex
 istentes solū etia^m ministrū prestando romanus pontifex suam sp^ouale^m po
 testatem ecclesiasticam extendit p^o q. m^o c. nuno contempnat de penit^o et
 remissio c. quod autem et generaliter in omⁿibus sp^oalibus et ecclesiasticis d^os
 ip^sa plenariam habet potestatem et plenaria^m dispositionem ordinandi disponendi
 reparandi fingendi in bonū reformandi et statuendi de ipsis quantum iuris sunt
 et in ordinatione apostolica consistunt l^o di. c. ferrū de translat^o c. quāto et de u
 gular^o c. vidua sequendo et observando in omnibus p^o ordinationem breu^o pla
 atum et voluntate de conserva. di. n^o c. quia passus et c. cum in arte de celebra
 missarum de bap^o c. maiores de conserva di. v. c. spiritus sanctus de sacra vnc.
 c. vno Sic in tota xp^oianitate in sp^oualibus et ecclesiasticis sancte romane ec
 desie apostolice s^odi primatus auctoritas plenaria potestas et v^olunt^o vniuersali
 ter in vniuerso mundo p^o minime in beato petro ap^o et successoribus suis ro
 manis pontificibus diuinitus est collatus p^o q. m^o c. minime et in omnib^{us}
 sp^oalibus et ecclesiasticis negotiis romanus pontifex accipit a p^oo domino et
 obtinet potestatem plenariam regendi et gubernandi vniuersalem ecclesiam sc^om
 da n^o q. v^o c. petrus et in prohemio li^o vi^o Et propter hec beatus leo papa
 in sermone tercio assumptionis ad summū pontificū qui sermo incipit gaudio
 dilectissimū et ante audiri sic dicit Petrus beatus a p^oo domino fonte omnium
 causarum tam copiosus est uigatiombus immundatus ut cum multa solus accipe
 rit nichil in quēq^{ue} sine eius participatione transiit de toto mundo per p^o vni
 petrus assumptus est qui et vniuersam gentū uocationi ad fidem et omnibus a
 postolis auctisq^{ue} ecclesie paribus preponatur ut quāuis in populo dei m^oti sac
 dotes sint m^otiq^{ue} pastores omnes tamen proprie regat petrus quos principaliter
 regit et p^ous magnū et mirabile Hinc petro conscriū sui potestate tribuit
 diuina dignatio ut si quid cum eo commune atque uoluit esse principibus nūq^{ue}
 nisi per ipsū dedit quicquid aliis non negauit

De potestate domini pape circa Sacramenta ecclesiastica in
 generali Rubrica

Post ip^sa successores beati petri ap^o et in vniuersali ecclesia militante
 ai potestatis plenitudine vnus vniuersalis vicarius d^om n^ostru ihu
 p^o super sacramentis ecclesie circa formam administrationis et utriusq^{ue}
 m^o ip^so^m cura p^osonas referentū et utriusq^{ue} aptas restitutions et ordinations

facere et privilegia concedere et collatione sacramentorum et receptionem illorum qui
 busdam concedere et alios prohibere. Insuper non per summo. et so. an. in c. quanto de consuetu.
 per bar. in glo. et osti. in c. hinc de restit. spo. per summo in c. primo de baptismo et in c.
 primo de falsariis per guillum de monte lauduno in sacramentali suo ti. de cor.
 poris ppi super c. cum marthe. §. verum de celebra. missarum q. viii. et x. Et
 etiam materiam sacramentorum subtrahere ordinatis pro causa rationabili et super his
 statuere et ordinatos ab administratione suspendere ut non summo in c. p. de falsariis
 ab et in c. si. de sacra non iterandi. Sic de sacramentis ecclesiasticis receptis facere
 a pastoribus ab ecclesia ipsa disponit. Et ut tertio modo et formis sic collata et recepta
 huiusmodi sacramenta efficaciter teneant et valeant et conserventur. Idem Romanus
 pontifex summo plena et supremam habet in terris facultatem auctoritatem et potestatem
 sic ad concordiam reducitur non per summo in c. si. de sacra non iterandi in c. primo
 de falsariis que videntur in se habere contradictionem in c. quanto de consuetu.
 et sic guillimus de monte lauduno in sacramentali suo ti. de caractere verbi ppi
 et si. et in de. si. romanus pontifex de pueris. Et quia ab ipso solo ipsa principa
 liter et iudicare post christum in universali ecclesia militante defluit derivatur et
 procedit omnis ordinatio et dispositio sacramentorum ecclesiasticorum et ceterorum omnium
 concernentium salutem animarum omnium viventium tanquam ab illo qui plena et universa
 salus vicaria domini nostri ihesu christi videtur in animabus et corporibus omnium hominum
 et mulierum ipsorum sunt in hac vita mortalium super omnibus et singulis que quolibet
 libet statum spirituales et spiritualia tangunt et concernunt conservationem uni
 versalis ecclesie militantis ut hoc non guillimus in sacramentali ti. de
 clauis iurisdictionis post principium. Propterea nullus vivens contra ma
 datum ipse debet se intromittere vel ingerere administrationi receptioni sacramento
 rum ecclesie secundum summo in c. inquisitionem de sententia. episcopi.

Potentiam potestatis committendi curam animarum et spirituali
 regimen totius populi christiani et subtrahendi commissum cuiusque
 deputato in totum vel in parte mediator dei et hominum dominus
 in ihesu christus ipse primo principaliter et universaliter commisit soli petro et
 suis in sede papali apte legitimis successoribus ut habetur per ipse de. c. in
 nouo testamento. Petrus vero et quilibet papa successor eius potestatem
 auctoritatem et facultatem committendi curam et regimen animarum et administ
 rationem sacramentorum prout vult particulariter secundum maius et minus
 committit distribuit et concedit ubique terrarum patriarchis primatibus archi
 episcopis episcopis et ceteris prelatibus in sacerdotibus in diocesis provinciis et locis eius
 deputatis in quibus proficiuntur ut de usu pallii c. ad honorem de presumptio.
 c. mandata de prelatibus c. i. et ii. Cumque potestas et auctoritas spiritualis et
 ecclesiastica quam quilibet episcopus vel prelatum quicumque alius obtinet ultra preter
 sit et consistat super corpus christi in seculo quod est ecclesia et hoc in partem sollicitudinis

tali Epō vel plato audire et p̄p̄m̄ q̄ p̄a. c. ubi sasina. Et effectus talis p̄tatis
 singulorū ep̄orum et aliorū p̄latorū ad herendat ut ipse Ep̄us vel platus
 p̄t sibi competat et est cōmissum ponat consuetuat et ordinet ministros ecclesiasticos
 super p̄p̄m̄ p̄i sibi p̄culariter cōmissum q̄p̄a vniuersalis p̄i vtarus in
 plenitudine potestatis ecclesiasticæ a p̄p̄o domino in vniuersali ecclesia militate
 ordinatus et assumptus sumus pontifex et Ep̄us om̄i Ep̄orum platus om̄i
 platorū ecclesiasticorū solus et non alius potest dare et cōmittere eam nō
 Ep̄o vel non habenti plationem p̄bitio in administrationem et p̄p̄m̄ h̄m̄o p̄
 us Ep̄us vel p̄latus competens ad effectum liberam usus et administrationis
 sacramentorū eccl̄ie et eam non ordinatis et mere laicis hoc indistincte non
 expediat potest dare et concedere usum et p̄p̄m̄ spiritualis potestatis ecclesiasticæ
 censur et collationis beneficiorū ecclesiasticorū et p̄b̄i di. c. puenit de ordinac̄
 ab ep̄o qui renūcia. vpi. c. p̄mo n̄ ubi nōt̄ et talem facultatem potest tollere ha
 benti eam et prohibere ne de retro vel ad tempus vtiatur illa et ne tale potestare
 p̄parat. Potest etiam super hoc discernere iuratum et inane quicquid in contrarium
 contigerit attemptari ut patet in cl̄. in plerisq̄ de cl̄. cum ibi nō glo. et in c. au
 diuimus p̄p̄m̄ q̄ p̄a de p̄uile. c. cum et plantare et p̄p̄m̄ di. c. vtrum p̄b̄i
 di. c. breu quidem h̄p̄p̄m̄ di. c. iudicatum et in c. manus de consecra. di. vta. et
 per quillum de monte lauduno in sacramentali suo t̄lo de corpore p̄p̄i super. c.
 cum marthe de celebra. missam culpna p̄m̄ et p̄b̄i et in c. l̄no de dau. in
 additionis q̄ p̄a et ibi plene.

Quoniam auctoritas domini ip̄e Romani pontificis super om̄a aduertitur
 et iugulare debet et tenetur quatenus super h̄is firmitatem inte
 gritatem et stabilitatem fidei p̄p̄iane et sancte religionis p̄p̄ianorū
 om̄i et que vniuersalis ecclesie militantis statum concernunt ut sunt p̄cepta
 legis articuli fidei sacramenta eccl̄ie et circa alia substantialia legis et religionis
 p̄p̄iane nichil volūtate cum hoc expedire putauerit sine magna cō et rationabili
 toti vniuersali eccl̄ie om̄i p̄p̄ianorū nota et manifesta disponat nouiter inuenerit
 statuatur et decremat ne ex talibus nouiter editis scandalum in vniuersali ecclesia
 vel h̄is aut sasinata que penitus vitare debet ip̄a et tenetur euantur et si con
 trarium facere vel attemptare presumeret quod absit per om̄es p̄p̄ianos non est
 sustinendū nec tollendū sup̄ nō. per p̄mo. in c. quanto de consuetu. et c.
 inquisitionem in fi. de senten. exco. Sacramenta ecclesiastica de quibus hic loqui
 mur non potest dominus ip̄a tollere in totum vel amillare nec in hoc statum
 vniuersalis eccl̄ie subvertere sup̄ nō per hugurū p̄p̄m̄ di. c. nullum et p̄ p̄mo.
 in c. quanto de consuetu. Contra fidem catholicam et cōtra illa que sunt p̄p̄
 rialiter et exp̄ssa instituta fieri de iure diuino et cōtra illa in quibus consistit
 firmitas et fundamentum fidei et legis p̄p̄iane sicut ut p̄cedit est sunt ar̄a fidei

precepta legis et ecclesiastica sacramenta et contra illa que sunt expressse de iure natu-
rali ut defendere se et omnib. repellere sic moderamine inculpate tuele romanus ponti-
fix tollendi et immutandi penitus non habet potestate ut de testi. spoli. lras cum ibi
non in de. pastoralis de re. iudi. et per sumo. in c. quanto de consuetu. // Ad propositum
abbas darenallis b. et doctor mellifluus Bernardus in de. consideratione
ad eugenium ppam tercium l. in. eadem pp. scribens sic inquit Tu pp. non es postus
in ecclesia de in destructionem sed in edificationem Et lincomen in propositioe sua
que incipit dicit Ihesus ppus pp. loquens sic ait Cum omnia in terris possit michi
il tamen contra deum potest apostolicis pedis sanctitas quia si contra deum pp. subeat
ann obdiancia summa et contradicendum est Et sicut beato petro apostolo in facie
resistendum est ven. q. vii. c. Paulus petrum comprehendit cum tribus capitulis
sequentibus et petri de. c. constantinus et c. sicut cum ibi uocat

De potestate domini pp. circa sacros ordines ecclesie Vrbana

Divina beatitudo sic ad sumptus participatione in ecclesia militante
universalium pp. vicarium beati petri ap. in romana sancta sede ap. li-
ca catholicum successorem summum pontificem ppam indubitanter cano-
nstitutum in consorcium individue unitatis dei assumptum ordinauit quod de sup-
no proprio et diuino lumine sup. substantiali sicut quidam signo plenu inflatum co-
tulit faciens eum tanti diuini luminis sup. substantialis et inuicis summum primum
ppum et vniuersalem communicatorem adimplentis et sacre ordinationis in do-
manentem quorum est signum sanctum duos recipiunt et ut ordinato a p. archa
in ordinatione sancta data signatio et sacerdotum ceterorum ad ordines ecclesiasticos
assumptorum salutaris desuptio teste beato dyoniso in de ecclesiastica hierarchia
c. 11. et guillmo de monte lauduno in sacramentali suo tit. de ordine presbiteratus
in fine Et ad premissa faciunt sacri canones pp. di. c. Ita dicit pp. di. c. in no-
uo testamento pp. di. c. sacrosancta // Sic plena potestas super ordinibus ecclesias-
ticis omnibus et singulis tam quatuor minoribus q. tribus maioribus competit
ppmo et principaliter plenarie et vniuersaliter in toto orbe terrarum domino pp. su-
mo pontifici ordinandi disponendi constituendi et determinandi de modo et forma p. r-
quos a. capax et quibus sub qua solemnitate quibus temporibus in qua etati-
ruripi debeant // Verum data est deo romano summo pontifici plena facultas ha-
bilitudi ad suscipiendos ecclesiasticos ordines quoscuq. inhabiles inhabitatos a lege
vel constitutione quascuq. iure positum // Itaq. potestatem habet plenaria summus
pontifex relaxandi et temperandi requitate pensata rigore antiquorum canonum etiam in
generalibus consiliis ecclesie dei super ordinibus et ordinis suscipiendis hactenus c.
dicentium // Habet etiam plena potestatem prohibendi ex causa in ordinantur aliqui qui
ata forent ordinandi et in susceptione ordinum habet solus pp. facultatem statuendi.

De potestate domini ipse circa promotiones ad prelaturas et ad
 ecclesiasticas dignitates et collationes quorumcumque beneficiorum
 ecclesiasticorum in toto orbe. *Yubrica*

Plena et libera dispositio omnium secundum et ecclesiarum patriarchalium primacia-
 alium archiepiscopaliu[m] Episcopaliu[m] Abbatialiu[m] atque aliarum quorumcumque prelaturarum
 dignitatum ecclesiasticarum personarum beneficiorum administrationum officiorum
 ecclesiasticorum tam secularium quam regularium ordinum quorumcumque titulorum ecclesiasticorum
 portionum seu temporalium vel reuocabiliu[m] perpetuarum prelaturarum et aliorum quorumcumque be-
 neficiorum auarorum vel simpliciu[m] ecclesiasticorum pro reuocabilibus vel administrationibus ecclesie
 cuiusque persone quolibet assignari vel conferri solentur quibuscumque modis consistantur primo
 et principaliter et proprio ordinario et plenario iure diuino canonico et civili partinet
 et respectat immediate ad summum Romanum pontificem ubique in toto orbe terrarum et o-
 mnis placatur et dignitates tam maiores quam minores omniaque beneficia ecclesiastica quorumcumque
 et qualiacumque sunt sub manu et obedientia et sub plena et libera dispositione romanum
 summi pontificis et sue supreme papalis potestatis et omnes eius ecclesiasticarum promotionum
 et collationum quorumcumque beneficiorum ecclesiasticorum formaliter plenarie principaliter et
 immediate est permanset et consistit in romano summo pontifice ipse vicarius domini nostri ihesu
 christi successori beati petri apostolorum principis in toto orbe terrarum ad sollicitudinem
 et regimen omnium ecclesiarum totius orbis et vniuersalis ecclesie militantis sponse christi
 et totius christiani gregis qui romanus pontifex totius ecclesie militantis est summus
 patriarcha institutus et ordinatus a deo et domino nostro ihesu christo in persona beati
 petri cui petro non ratione persone sue prelatas tantum sed ratione status ipsius
 patriarche ecclesiastice et summi pontificatus pastorem curam omnium omnium et agnorum conuul-
 sione dominus et datus regni celorum non plenaria auctoritatem confirmandi
 et ordinandi fructus suos atque aptos et pastores eorumque successores largitus est
 quemadmodum sacra euangelia et liber actuum apostolorum et breui clauentis descriptum in
 institutione apostolica a doctrina beati petri apostoli immediate suscepta determinant et
 testantur. Hoc idem sanctorum patrum ecclesie militantis tradunt et explicant
 sacri canonibus et christiani imperatorum legibus et constitutionibus auctoritate christi dei.
 c. quis iustat p[er] d[omi]n[u]m c. p[er] p[er] aptis christi dei c. in memoriam christi dei c. p[er] o
 et c. p[er] d[omi]n[u]m c. olim p[er] d[omi]n[u]m c. cum ad v[er]um d[omi]n[u]m est et c. duo sunt et c.
 Si imperator et c. constantinus et p[er] d[omi]n[u]m c. doctor honoris christi dei c. aucta p[er]
 mundum et c. p[er] principalem de translat[io]ne epi c. 1. et 2. in c. licet in p[er] d[omi]n[u]m de p[re]ben-
 u[er]o c. de c. in fine ut licet pendu[m] de si romanus pontifex de p[re]ben. in opta m[er]it[is] clarab
 C. de summa t[er]ra. in auct[orit]ate de ecclesi. n. in p[ri]ma. in auct[orit]ate de sancti. de deo amabilib[us] epi. S. p[er]
 et sequen[ter] collone p[er] d[omi]n[u]m et p[er] m[er]it[is] heru[m] h[er]o d[omi]n[u]m p[re]ben. ecclesi. n. q[ui] om[n]is p[re]ben. inferu[m] est
 a potestate ipse

Autoritas dñi ip̄e Romani summi pontificis que ex proprio Jure sui aposto-
 latus et summi pontifici habet ubilibet per totius orbis partes vniuersa
 efficaciter intendere sua pastoralis suprema et vniuersali sollicitudine in
 tota et supra tota vniuersali ecclesia militante sibi vniuersali xpi vicario summo se-
 cundum primo et summo pontifici beati petri apostoli successori incumbere plenariam et
 liberam habet in omnibus et singulis ecclesijs in toto mundo ubilibet constitutis
 facultatem disponendi et providendi de omnibus titulis beneficiis et ecclesiasticis
 beneficiis. Quiaq; beneficia omnia et singula quibuscumq; ordinantur collationibus in p̄nta
 do conferendo aut providendo non negligenter potest ut placuerit conferre dum
 vacant et dare quos ad quoscumq; et qualiacumq; beneficia ecclesiastica vacantia que admodum
 sacra iura canonica testantur n̄. q. di. 1. de cetero et c. sequenti n̄. q. vi. c. multum de
 concessio. preben. et proposuit et c. quia cunctis c. ti. li. vi. et de preben. c. licet in
 sumo c. li. et de. p̄. in si. ut lite pendet. Nec in collationibus beneficiorum ecclesiasticorum
 ordo deuotionis contentus et expressus in constitutione generalis consilij lateranensis
 in c. nulla de concessio. p̄. limitat aut restringit quocumq; modo plenitudinem libera-
 potestatis dñi ip̄e sed ad sup̄plendū inferiorum a ip̄a negligentia modum exprimit v-
 tilem per gradus de inferioribus ad immediatos superiores ordinarum collatores quos
 casus occurrunt in facto habendi iuris et obtinendi canonica provisionem et ti-
 tulum ut patet in c. nulla s̄. alle. Cum enim omnes tituli ecclesiastici beneficia
 aliter romanis vobis et totius orbis non sint expressi de iure diuino sed de
 expresso iure positivo beati petri apostoli p̄ncipis et successorum suorum romanorum
 pontificum plena et libera dispositione iuram a tempore primitiue recte distincti s̄
 et distribui solum ordinaria debita plena sup̄ma et libera potestate et auctoritate
 romani summi pontificis. Patet hoc ex deductione posita p̄ncipaliter di. c. p̄. et n̄.
 lxx. di. c. in illis et c. sequenti lxxx. di. c. singula n̄. per sumo. et osti. in c. p̄.
 et c. nisi cum p̄. de reuoc. c. de multa de preben. in fine c. cum iuris et c. pro
 posuit de concessio. preben. de sumo. c. p̄. de p̄. in fine ut lite pendet. de. si romus
 pontifex de preben. de. cum et quoniam de concessio preben. cum ibidem notate per
 Jo. an. so. de limano guttum de monte landuno gen. et paulum.

Quia romanus pontifex summus dominus ih̄u xpi vniuersalis vica-
 rius in hac humana vita mortalium in vniuerso mundo et in pr-
 sentia seculo supra omnes ius positum in sup̄mo culmine dignitatis
 et potestatis vniuersi gladii spiritualis et temporalis ecclesiastica et mundana
 existit p̄ncipaliter di. c. omnes c. cuncta per mundum x. q. iii. et c. nouit de Judi-
 ca. ibi n̄. omnes titulos ecclesiasticos cardinalatus patriarchatus p̄ncipaliter archi-
 ep̄atus ep̄atus abbatatus et cuiuslibet alterius dignitatis p̄sonat̄ adm̄stra-
 tionis beneficii curati vel n̄ curati seu officij pro titulo beneficii ecclesiastici assignari

Institui seu conferri solent potest Iure suo plenarie ut conferat omnia tria hinc ad
 suppletum et de omnibus et singulis antequam ut disponere et ordinare et ad illa no-
 dum vacantia prout sibi placet quibus voluerit Ius dare et cum vacant illa libera-
 litate cui voluerit dare et conferre et super beneficiis quibuscumque ecclesiasticis gratias
 perpetuas cum prerogative datus auctoritate et antilambus prout vult et qm
 sibi placet concedere Nec per premissa seu quodlibet premissorum constituit dno ipa
 facere iuriam vel iniustitiam seu preiudicium iudicium cuiuscumque inferiori ordinario colla-
 tou institutorum promissorum preterea seu patrono ecclesiastico vel layco habenti Ius conse-
 randi institutorum providendi comedandi putandi vel nominandi de Iure communi
 positivo vel particulari prerogativa regali aut privilegio apostolico fundacione ordina-
 non consuetudine vel observantia ecclesiastica vel mundana ut quolibet statuto seu Iure
 municipalis Ius no in c. propositus et c. cum iuris de concessio. preben. per. immo. ofi.
 so. an. et collat. et in c. ecclesia vestita de for. et c. primo de regulis Iuris in antiquis
 prae. archid. in c. generali et c. si eo tempore de cler. et c. si apostolica et c. si a sede
 et c. licet in p. de preben. c. quia amittit cum duobus c. sequentibus de concessio preben.
 ho. vi. de. que de. lras de ipse. de. p. ut lras pendem. in fi. de. si romanus pontifex
 et de. fi. de preben. de. cum vi que de concessio preben. de. contingit de relig. dom.

Potest etiam ipa si sibi placet cuiusque particulari persone ecclesiasticae prelativam
 dignitatem vel quodcumque aliud beneficium ecclesiasticum canonice et pacifice tenenti et
 possidenti auferre et tollere atque ad suum beneplacitum alteri dare et conferre //

Prelationes quascumque et beneficia ecclesiastica quocumque et qualiacumque dividere disimulere
 disimulere separare supprimere et vnicuique possessoribus si sibi rationabile videatur
 Ius no per glo. et archid. p. di. c. p. p. p. di. c. illa sicut vnicuique de excessu prela. de
 multa de preben. nulla de concessio preben. per. immo. ofi. et so. an. Sed non possit
 nec debet in scandalum vnicuique vnicuique dei et ad totalem turbacionem generalis
 status ecclesiasticus omnes Episcopi prelatos et alios beneficiatos simul et vnicuique
 ad votum deponere et suis prelativis dignitatibus et beneficiis ecclesiasticis privare
 sic intelliguntur no per glo. in c. per principalem p. q. in a

*De potestate dmi ppe ad reformandum omnes prelationes et dignitates
 quocumque et qualiacumque beneficia ecclesiastica sine ulla premissio
 et dispositione Rubrica*

Summus pontifex Romanus dno ipa ex sui plenaria libera et
 omni moda auctoritate quam habet plenarie libere et immediate in omnibus
 et singulis prelationibus pontificalibus et no pontificalibus et aliis
 quibuscumque dignitatibus personatibus beneficiis administrationibus et officiis ecclesiasti-
 cas in toto orbe terrarum potest prout vult ea omnia et singula ad quocumque inferiorum
 electionem preteritionem collationem seu quamvis aliam dispositionem privare a pte

Dispositionem suam generaliter vel specialiter etiam antequam darent reservare et per talem
 reservationem afficere illa et ligare manus quorumcumque inferiorum sic et tanto talique
 modo ut quicumque inferiores ordinarii inquirant se intromittere de collationibus vel
 provisionibus fundis de redditibus prelatibus dignitatibus beneficiis vel administrationibus
 quibuscumque sic reservatione fructibus vel durantiis talibus reservationibus. Et si
 contra attemptetur ad totum est ipso iure et ipso facto irritum et inane nulliusque robore
 vel momenti ut sunt iura in c. licet in p. c. statutum et c. si beneficia de preben. h. v. de
 p. ut lite pendens in fide fi. de. si romanus pontifex de preben. cum vtrobique non per
 dachid. Jo. mo. Jo. an. guillum gen. et paulum et per guillum in sacramentali suo ti.
 de clau. ordinis et ti. de dispensationibus ad hoc c. ad honorem cum ibi notis de aucte
 et usu pallii facultas vniuersa et auctoritas plenaria per quam dominus ipse
 de omnibus et singulis ecclesiis cathedralibus et non cathedralibus et de quibuscumque
 beneficiis ecclesiasticis maioribus et minoribus totius mundi potest libere disponere
 resque et ea sine dispositione et provisione penitus et prout sibi placet reservare pro
 credit et emanat a summa potestate ecclesiastica summi pontificatus beato Petro
 apostolo et cuiuslibet successorum suo romano pontifici papa vero et indubitato per ipsum
 dominum in tota et super tota ecclesia militante data et concessa sicut per sacra
 iura canonica in c. cum in cunctis de elec. in c. ad honorem de usu pallii c. inter
 corporalia de translat. in c. nisi cum pruden. de iur. in c. de multa de preben. c.
 proposuit c. cum iuris de concessio. preben. in c. ut vniuersum ut ecclesia beneficia c. licet in p.
 de preben. h. v. de. p. in fi. ut lite pendens. Et baldus in l. de rescripta C. de preb.
 imperato. offeren. tractatus de potestate domini ipse determinat et concludit quod omnia
 beneficia ecclesiastica totius mundi sunt obedienciaia et manualia spectu pontifi
 cis domini ipse et in eius plena et libera dispositione. Idem concludit guillumus in spe.
 pte p. ti. de legato §. nunc ostendendum et idem Jo. an. ibidem in additio
 nibus speculi.

In tota ecclesia militante est romanus pontifex summus vniuersus super
 mus presidens per ipsum dominum ordinatus stabilitus et deputatus
 apud quem residet plenitudo pontificalis auctoritatis et libere administra
 tionis papatus et summi pontificatus Nam in omni civitate bene iuxta oportet
 apud summum rectorem et gubernatorem illius communitatis residere esse et permanere
 plenam potestatem auctoritatem et facultatem se extendentem ad omnia necessaria
 et evidenter expedientia bono rei publice illius communitatis propter quod bonum
 conservandum et valere deducendum ad suum effectum ad unitatem unitatem et stabili
 tem totius ecclesie sacrosancte ipse summus Rector pastor gubernator et vniuersalis ad
 ministrator totius pontificalis ecclesie vniuersionis regiminis et gubernationis totius christiani
 et vniuersalis ecclesie militantis per ipsum dominum supra omnes alios pontifices

Platos retores et administratores ecclesiasticos in dei ecclesia ordinatos institutus est et or-
 dinatus Sic apud ipsum ipam residet talis plenitudo spiritualis et ecclesiastica potestas
 administrationis et universalis gubernationis quod apud nullum alium christianum ecclesia
 status vel mundani talis plena potestas administratio et gubernatio est vel usurpatur esse
 vel recipi posse est possibile conveniens et rationabile in ecclesia militante Cum ceteri curas
 christianas universas omnes et singuli sint sub tali et in tali potestate administratione
 et gubernatione ecclesie et spirituali plenaria subditi domino ipse expressa ordinatione
 ipsi qui dicit petro et in personam petri aulibet ipse romano pontifici ipsius beati
 petri catholico successori tui vocaberis apthas tui es petrus dicit in alio pasce oves meas
 confirma freres tuos Post ergo dominus ipse suae plenariae suae ordinationi et
 libere dispositioni generaliter vel specialiter prout vult quantum vult et prout sibi pla-
 ceat omnes prelationes dignitates personatus administrationes et quaecumque ecclesiastica
 beneficia et officia reservare et tali reservationi non potest quisquam christianus contra-
 dicere vel derogare qui soluerit a soliditate et unitate unice sponsi christi universalis
 ecclesie militantis et sancte religionis christianae in damnationem anime sue scriptum
 separare quemadmodum deducit magister hennus in li. de Jurisdictione ecclesiastica
 quantum ad illos quibus competit parte pa. ce. po.

Reservationes domini ipse tam generales quam speciales de ecclesiis catho-
 dicalibus et de aliis prelationibus dignitatibus et quibuscumque aliis
 beneficiis ecclesiasticis secularibus et regularibus emptis sine non
 exemptis dependunt ex plena et libera voluntate domini ipse tales reservationes
 prout vult et sibi placet facientes in c. licet in p. de preben. et c. statutum et c. si
 beneficia et n. li. vi. cum ibi no. p. de clid. so. mo. et so. an. et habetur in tunc
 ta consultationum per n. consultatione p. in n. fi. Ipse enim dominus ipse in co-
 novis ordinarios pervenit et eis per reservationes suas vel per decretum unius
 potest claudere manus de preben. c. dudum et c. quantum li. vi. de concessio. pre-
 ben. c. p. et c. si soli v. libro et de. cum ei quem c. n. et hoc est expressum in de-
 cisionibus. tot apostolica n. de impetrat. beneficiorum S. primo circa medium
 Et decretum domini ipse in reservationibus beneficiorum appositum medium afficit
 et infert titulum cuiuscumque inferioris sed etiam possessionem ad hoc. c. not. v. de
 appellat. cum ibi no. et c. Si eo tempore de cler. li. vi. Et tantum est effectus huius
 papalis reservationis quod quaecumque pariter possessio beneficii sic reservat servatur vel
 ignoratur quantum ad pariter et cum colorato titulo recepta est et reputatur
 iure facti et de facto et non de iure et ceteris omni effectu et admiculo Quia
 Ita quod si contra agentem possessionem petentem se reservatum ad pariter possessionem
 beneficii per unum pariter et cum colorato no. possessi. producat sufficiens papalis re-
 servatio deroganda est ei reservationi et quodlibet remedium possessionum quia per taliter

reservationum constat dari de non iure illius petentis se restituat vel in sua possessio
 ne tueri vel manutineri et q̄ obstante tali reservatione nullum habet nec habere pot
 canonicū titulū sine quo non potest ecclesiasticū beneficium possidere et in c. p̄ de
 regu. iud. l. vi. et ita est expresse decisum in decisionibus rotæ apostolicæ ti. de pos
 sesso. spoliat. §. Item si cōtra agentium possessores // Dominus ip̄a solo suo regi
 tatu deliberatio sine exp̄ssione alia verbo vel in scriptis necessario per eum fieri da
 potest reservare sine libere dispositioni omnes prelaturas omnes dignitates ecclesiast
 ticas et omnia beneficia totius mundi et omnes collationes sibi utitur nec in hoc censu
 tur punire vel immutare aut perturbare scandalizare vel decolorare statum universalis
 ecclesie quovismodo quia ipse est summus proprius principis et immediatus collator or
 dinator omni titulorū et beneficiorum ecclesiasticorū et ad ipsum pertinet sollicitudo
 omni ecclesiarū et ecclesiasticarū personarū totius mundi et regimen universalis ec
 clesie sacrosanctæ p̄p̄ di. c. ita dominus r. cuncta per mundum et c. p̄ principalem
 p̄p̄ q̄ in d̄m problemis c. l. in constitutione domini ip̄e benedicti xiii. que in
 ap̄t̄ ad regimē m̄m̄ em̄ facit similitudinem tales reservationes faciens dicit ip̄a
 qui sic dicitur iure suo :

*De potestate d̄ni ip̄e circa religionē quasamq̄ in di. ecclesia appro
 bantes et illarū regulas et neca religiosos et professores illarū
 Rubrica*

Omnis et quælibet religio que secundū h̄m̄em in li. de exemptioibz
 parte p̄a c. ii. proprie et approp̄ate sumpta est artus spiritualis
 et directus status aliquorū civitatem vitam assumuntū qui
 supra ea que p̄tinet generaliter ad sc̄am religionē p̄p̄ianam addunt speciale modū
 tollendi d̄m̄ et specialia ceremonialia et totam vitam suam dedicant cultui
 d̄m̄o sub certa regula aliorū artu actorū et solempni professione regulari se
 astringunt de ferendo arte forme habitum vestimētū ad differentiam aliorū ad
 p̄missa faciunt sacri canones p̄p̄a q. i. c. placuit. p̄viii. q. ii. c. quidam p̄p̄ q.
 ii. c. nullus p̄p̄ q. iii. c. monarchus de statu. mona. c. cum ad monastriū
 de relig. dom. c. i. et ibi glo. super verbo habitum li. vi. de. ne. in agro de sta.
 mona. subest romano sumo pontifici et per ipsum solum romanum pontificem et
 non per aliū quorūq̄ inferiorum debent et possunt quorūq̄ regulæ et religiones
 religiosorū approbari et auctoritari ut de regula c. ad apostolicam. c. licet c. statum
 mus de relig. dom. c. ne nimis et c. ti. c. i. l. vi. et de voto c. i. apostolicam c. li.
 et ibi so. an. in glo. ordi. super verbo per sedem apostolicam approbatis et illas religi
 ones ip̄arūq̄ regulas et regulares observantias et constitutiones quorūcumq̄ or
 dinū seu religionū potest solus ip̄a et nullus aliis declarare restringere ampli
 are modificare et in totum si velit tollere cassare et annullare prout visū sibi fuerit
 et quilibet religiosus eadē expresse professus vivitur sub pena dampnationis eterne

parere in premissis et quolibet premissorum romanis pontificis ordinationi et eisdem humiliter
 per omnia obedire ut e. non solum et c. constitutionem de regula c. quod votu de voto
 de. ne in agro de statu mona. de. p. de relig. domi et in constitutione aptica q. incipit
 xpiu de paradiso quamquidem habent in de. ti. de verbo signifi. Et in multis exponit mo.
 difiat et declarat regulam futurum minorum per beatum franciscum confessorum editam
 Et super substantialibus votis et alijs obligantibus quicunque religiosum professum cuius
 cuius status ordinis seu religionis existat dicit ipse potest relaxationem declarationem
 modificationem communicationem et dispensationem facere prout sibi videbitur fundum
 quia in omni regula cuiuslibet religionis et in omni regula professione solent et ex
 pressa voluntas auctoritas et potestas factum dicit ipse subintelligitur expressa supra no. per
 Innoc. la. per ost. so. an. collectarum Johanne de lunano et henricum in c. cum ad
 monasterium de sta. mona. per quillum de monte lauduno in de. ne in agro de statu
 monachorum et in sacramentali ti. de dispensationibus

B Omnium ad quod est principaliter et universaliter omnis regula cuiuslibet
 religionis et omnis status quocunque religionum constitutum in dei ecclesia
 militante secundum henricum l. de exemptionibus c. 6. no. et in. est ex toto
 vacare divino cultui et se separare a mente corpore gestu et habitu a conversatione hu
 mana sub protectione evangelice doctrine domini nostri ihesu xpi et sui generalis et
 universalis vicarii romani pontificis ipse catholica in tota christiana et in tota et
 ecclesia militante et in omnibus et singulis partibus congregationibus capitulis ecclesiis
 collegiis religionibus monasteriis et ceteris superioribus immediatam et universalem
 potestatem et auctoritatem plenitudinem a christo domino primo principaliter et uniu
 versaliter et immediate habentis a quo ipse indubitate nullus christianus religiosus vel
 laycus clericus secularis vel religiosus quicunque ullo modo potest esse exemptus quia
 una est ecclesia et in ipsa una summa ipsa una papalis potestas a qua qui alienatur
 vel separatur seu subtrahitur extra ecclesiam dei et extra unionem eius tanquam membrum
 putandum preclusus committitur. Ipse vero ipse solus suo iure et sua plenaria auctoritate
 ordinata et plena clavis ecclesiastica jurisdictionis quam solus et in solidum immediate
 et plenissime petrus et in romana sancta sede apostolica eius successores romani summi
 pontifices habuerunt et habent a christo domino contra vero apostoli et apostolorum
 successores episcopi et alii prelati et jurisdictionem spirituales et ecclesiasticas in ec
 clesia militante quemodolibet habentes illam habuerunt et habent immediate et pri
 vate a christo domino mediante petro presuppota plenaria potestate papali pe
 tro soli concessa ut christi di. c. in nouo. Et secundum ipsius petri vel successores et
 romani pontificis ordinationem ut determinat sanctus thomas in iii. to. sententiarum di. 20.
 Et ideo cum iurisdictio ecclesiastica sit et existat in plerisque et subiectorum et ipse solus
 ipse sit summus primus et immediatus prelati totius ecclesie dei et omni atque singulorum
 ecclesiarum et christi fidelium christo domino et fidei christianam subiectorum potest ipse solus ipse

prout sibi videtur expedire quoscumque religiosos sub ecclesiastica et regulari potestate
 jurisdictione et observantia sub iugare et illos religiosos in totum substrahere et exi-
 mare a potestate et jurisdictione ecclesiastica quorumcumque Episcoporum et ordinariorum et
 davorum seu deputatorum artos iudices et conservatores illius religiosi exemptis ut sunt libe-
 rati ab alijs iudicibus et jurisdictionibus et ordinarijs magis quiete permanerant
 in religionibus suis secundum hunc modum ubi est et Guillum de monte lauduno in sacra-
 mentali suo tit. de clau. jurisdictione ecclesiastica in fi.

Apa solus ad voluntatem suam liberam potest facere de monacho expressit
 professio non monachum et de quocumque alio religioso vel religiosa cuiuscumque
 quatuordecim articulis vel scilicet religionis et professionis professio seu expressit
 professio non religiosum seu non religiosam et penitus illum vel illam absoluerit a vinculo
 religionis quam fuerat expressit professus vel professus et ab omni voto et iuramento
 et ab omni obligatione dicitur religionem factam prestitam vel emissam in foro consuetum et iudi-
 ciali penitus liberare quia monachatus et quilibet religio sine quolibet statu regula-
 ris de iure positum est et per auctoritatem et approbationem romani pontificis un-
 versalis vicarii domini nostri Ihesu christi consistit et habet firmitatem et illa que sunt
 de iure positum et per romanos pontifices instituta quilibet romanus pontifex success-
 dens in sede apostolica potest liberum immutare tollere in totum vel annihilare et super illis
 voluntate dispensare de elec. c. Innocentius et de rescriptis c. si. li. vi. et c. proposuit de
 concessio. preben. c. si. de tempo. ordi. // Potest etiam ordinem et naturam quam condi-
 tor iure positum dedit ordinem immutare et substantiam tollere ex sua libera voluntate et
 plenaria dispensatione et amplissima potestate Monachus enim proprie nihil aliud
 est quam solitudo vel castitas per quam c. placuit in p. et c. Et quilibet religiosus nihil
 aliud est proprie quam homo divino cultui obligatus seu dedicatus ex regulari professione
 sua quia habitus non facit monachum seu religiosum sed professio regularis de regu-
 laribus c. pervertitum Sed professio regularis et quicquid aliud importat religio seu
 monachatus totum istud est ordinatum et institutum a conditoribus canonum et de iure
 positum et fuerunt de iure positum annexa et ita sine dubio potest omnia illa et sin-
 gula solus papa tollere et immutare et quicquidque astrictum seu ligatum ab illis omnibus
 et singulis ligamentis seu vinculis in totum absoluerit et liberare et ita de monacha-
 tu non monachum facere // Potest etiam cum monacho vel alio quocumque religioso ex-
 pressit professio ex causa dispensare ut uxorem accipiat legitimam vel ut propium habeat
 vel ut permaneat liber ab obedientia quam suo prelati in sua professione expressit
 obtulit promissit atque dedit Nam ut super dictum est ipsa potest ordinem et religionem
 et naturam atque substantiam quam dedit cuilibet ordini et religioni ecclesiasticam
 tollere et immutare secundum hunc modum. est. Jo. an. collata. et hunc modum in c. cum ad morem de sta. mona-
 in fi. et de sacra. non utram. c. si. Sic debet intelligi non per Bernardum in glo. ordi. in c.
 cum ad morem in fi. et que non de preben. in dicta morem et quibuslibet religiosis in c. non
 dicat per q. s. honesta de re. in de. ne. i. agro de statu. mo. per glo. Jo. an. guttz paulu et gressellu

*De potestate domini ppe circa sedem patriarchali primatiali
metropolitani et epalium creationem mutationem unioem
et suppressionem Subrica.*

De amplissimae potestatis apostolice plenitudine soli domino ppe Romano summo pontifici competit in universo mundo quemadmodum si bene visum fuerit in civitatibus et locis insignibus vel non insignibus patriarchales primaciales metropolitanas archiepales et epales rectas regere et sedes pontificales et dyocesanias constituere deducere et ordinare necnon Epales in metropolitanas et abbatiales vel collegiatas aut simplices rectas curatas vel non curatas seculares vel regulares quocumque ordinum nam monasticum vel ad quatuor monasteria vocum vel mulierum pertinentes regere in cathedrales et epales necnon de civitate in civitate et de loco ad locum transferre et mutare dictas sedes et pias sedes et ecclesias Epales ab omni jurisdictione et subjectione metropolitana seu archiepali et archiepales ab omni jurisdictione et subjectione primatiali et patriarchali in totum eximere et sub immediata potestate romane sedis apostolice recipere et privilegia lxxxv di. c. in illis et c. epi ppx di. c. provincie et c. nulli ppx q. 1. c. et temporis et c. ppx ppx et c. q. translationum de offi. le. vir. q. 1. c. mutationis de traslat. c. 1. c. licet c. inter corporalia p. 1. q. 1. c. fratrum n. 1. q. vi. Sed Et circa spirituale consilium quod per canonum ipsorum electionem et electi sui ppe pronoveantur et persone promovet in illa via prefatur debet contrahitur indissolubiter respectu ipsius electi confirmati et servati et debet in eum promoti plene domini ppe potestatis plenitudo in admittendo ad epalem dignitatem et in repellendo prout sibi placuerit et in retinendo seu retardando promovere quos retardandos detulerit et de quibus si bene visum fuerit assumendis et de assumptis et pontificali honorem transferendis prout voluerit plenarie se extendit ex illa plenaria potestate qua romanus pontifex summus et ipse sancta romana ecclesia et eius apostolica sancta sedes iuris ecclesie et christifidelibus ex divina ordinatione prelati est de elec. c. significasti et c. venerabilem de traslat. c. inter corporalia de voto magis et c. licet in primo de pben. li. 1. c. de p. ut licet p. d. in fi.

Potem et sedem Epalem in singulis civitatibus ordinatio et servatio non de iure divino immediate sed ab apostolo petro et communis deliberatione sanctorum apostolorum et discipulorum domini nostri ihesu christi post eiusdem domini nostri salvatoris ad celos gloriosum ascensum stabilita est ut aperte inquit sanctus Hieronimus in c. olim p. 1. di. et in c. legitimus p. 1. di. Et ut omnis confusio jurisdictionis epalis cessaret in mundo dyocesanis episcopi singulariter singulis postmodum limitate fuerunt rationabiliter et distincte sub iure primatiali romani summi pontificis universalis vocari domini nostri

Ihesu xpi in tota vniuersali ecclesia militanti ut habetur p^{ri}mo q^{uo}d p^{ri}mo c. no^o in c. cum
causa de appellat^o probat^o in c. constitutus et c. cum sit romana de appellat^o et per o^{mn}i
in c. no^o de translat^o. Ipseq^{ue} solus romanus pontifex summus xpus omⁿis xporum toti q^{ue}
orbis et pastor omⁿium omⁿium et agnouim^{us} dominum nostrum ihu xpi in vna sancta catho^{lica}
et apta ecclesia militanter consistenti potest ex libera sua voluntate dissoluere spiritual^{ia}
coniugii sacramentale vinculum quod est inter quilibet Ep^{iscopu}m et suam cathedrali et
clericali spirituali suam sponsam et coniugem Cum talia sp^{irit}ualia coniugia et vincula
sunt de iure humano canonico et in sp^{irit}ualia ecclesia stabilita et auctoritate dominum p^{ro}
romani pontificis iⁿstituta ut patet in c. p^{ri}mo et iⁿo p^{ro} di. c. legimus p^{ri}mo di. c. dum
p^{ri}mo di. et in c. qui ep^{iscopatu}m et c. in scripturis v^{er}ba q^{uo}d p^{ri}mo Et hoc potest solus
iⁿ p^{ri}mo per appellat^o et nullus alius hoc potest nec quicunq^{ue} alii xpiam siue papa
hoc possunt etiam si fuerint feudaliter in generali consilio ecclesie vniuersalis co
gregati quia tota ecclesia militans est in potestate plenaria et libera solus v^{er}o catho^{lica}
et indubitati romani summi pontificis successoris beati petri apostoli sic q^{uo}d respectu
petri v^{er}ba iⁿstiti ipse ipse deficit superior ad quem habetur ueriusus et xpo^{ste}
no^o et terminat h^{ic} iⁿ p^{ri}mo quartus et post eum o^{mn}is so. an. collecta. h^{ic} v^{er}ba. so.
de humano et omⁿes doctores approbati qui in iure canonico catholice et veridice
scripserunt in c. quanto de consuetu. c. cum te de eta. et qualita. c. licet ex suscepto
de foro comp^{er}. c. quod super h^{is} de voto c. p^{ro}posuit de conasslo. p^{ro}ben. c. cum ad
monasterium de statu mona. c. per venerabilem S^{an}c^{tu}m raimundus qui filii sunt legit^o
c. inquisitioni de senten. xpo.

Quia iⁿ p^{ri}mo Romanus pontifex in tota vniuersali militanti ecclesia
habet ex ordinatione xpi Pastoralem curam vniuersalem et in
plenitudine potestatis per xpm vocatus est et ordinatus pontifex
summus ceteri vero xpi omⁿes et singuli in partem sollicitudinis gregis domini
particulariter eis assignati et commisi sunt veraciter ordinati ut de v^{er}bo pallii
c. ad honorem et c. decreto n^o q^{uo}d vi^o. Et d^{ic}imodo contra fidem xpiam
non veniat manifeste potest ipse iⁿ p^{ri}mo solus in ecclesia militante et de omnibus
et singulis rebus titulis et iuribus ecclesiasticis dicere et facere p^{ro}ut ipse et
ordinare quicquid sibi placet auferendo etiam ius quicunq^{ue} cui vult nec est qui
possit aut debeat sibi dare contradicendo vel repugnando cui sp^{irit}um inobediencie
et rebellions aut hoc facit p^{ri}mo di. c. in arcuonia Et apud eum in omnibus
causis et rebus ecclesiasticis est pro ratione voluntas cum ipse solus sit p^{ri}mo p^{ri}mo
summus ecclesiasticus et ipse solus et in p^{ri}mo est v^{er}us summus et v^{er}us ecclesiasticus
p^{ri}mo p^{ri}mo in vniuerso m^{un}do p^{ri}mo di. c. Ita dominus p^{ri}mo di. c. cum ad v^{er}um
et c. per p^{ri}mo p^{ri}mo c. cuncta per m^{un}du^m xpo q^{uo}d m^{un}do Potest etiam omⁿis ius
in ecclesiasticis titulis quibus et rebus competens autiq^{ue} p^{ro}ut voluerit tollere

et auferre et de iure supra ius dispensare et in his et super his nullum habet
 superiorum in rebus ut c. licet in fine de preben. li. vi. Et in talibus ipse solus
 ipse super omnes est nec potest nec debet a quocumque iudicari ppa. di. c. in nouo n.
 q. p. r. auditum et iure vero p. q. iii. Nec in fac. dñi ppe potest ad superiorum
 haberi uenire quia nullum habet in rebus superiorum ut c. per venerabilem q.
 fili sunt legit. Solus ergo ipse plenam et liberam habet auctoritatem in
 universo mundo in ciuitatibus et locis in quibus sibi placuit fundandi de nouo
 ecclesias cathedrales fundatas deprimendi supprimendi vel insimul emendi ad a
 lias ciuitates et loca transferendi seu mutandi pro libito sui voluntatis ex illa au
 plissima potestate et auctoritate diuina quam petro suscepit immediate a dño
 ihesu xpo so. ultimo ca. ppa. di. c. in nouo testamento de cler. c. venerabilem et c.
 significasti xpi di. c. sacrosanta vi. q. p. c. mutationes et c. pastoral

*De auctoritate sancte sedis papalis in urbe roma permanenti diuinitus
 fundata stabilitate Rubrica*

Inc mutus ecclesie pastor summus et bonus dñs noster ihesus xpus
 dñs rex et uerus homo summi pontificatus cathedram apostolicam
 in urbe roma in antiochia ciuitate et an
 thocenis xpiams fidelibus esse uoluit et summi diuina uicariū beati petri
 apostolus in urbe roma in antiochia in cathedra pontificali concessit
 post suum gloriosum ad celos ascensum anno m. c. f. m. b. d. m. in magnum in hysto.
 sicla sica sup actus apostolus ca. p. et uicariū atq. Martinū et Bernardus
 quondam in romanis suis romanorum pontificum et imperialibus Et in eadem ci
 uitate et pontificali sede beatus petrus septem annis presuit et imperii claudii
 anno m. c. i. i. b. u. b. e. n. t. e. p. o. d. o. m. i. n. o. b. e. a. t. u. s. p. e. t. r. u. s. a. p. o. s. t. o. l. u. s. s. a. n. c. t. a. m. s. e. d. e. m. a. p. t. o. l. i. c. a. m.
 ad romanam urbem trāstulit et in eadem urbe per ordinationem di. dñi potestate
 rante sedem apostolicam permanentem instituit et stabiluit quod sacr
 canon aperit ppa. q. p. c. rogamus propter quod quidam opinati sunt papam
 ppa. uicariū papalem apostolicam sanctam sedem de urbe roma in aliam ciuitatem vel
 locū mutare vel trāstulere non posse eam de plenitudine potestatis papalis esto
 q. in hoc sibi adhereret expresse consensus omniū generalis concilii uicariū
 esse enim hoc de directo contra diuinam iustitiam ordinationem et institutionem
 sup. p. o. p. r. d. i. c. t. u. m. in rosario in c. rogamus sup. alle. // Prædictorum opinio
 uera est de mutatione et trāstulatione totali dicte sedis de romana ecclesia et urbe ro
 me ad aliam ecclesiam inam ierosolimitanā uel antiochianā uel aliam quācumq.
 p. r. e. b. i. s. Nam xpus dominus summus sacerdos et uerus pontifex imperator
 ecclesie et p. r. i. n. c. i. p. s. u. s. et dominus dominicū ap. o. m. p. o. t. e. n. t. i. a. m. d. a. t. a. e. a. p. r. e.

caelesti omnis potestas in celo et in terra mathæi vlt. ca. in vrbis romæ p[ro]p[ri]am fidem
et religionis p[ri]ncipatum sacerdotum et summu[m] sacerdotu[m] totius eccl[esi]e militantis et
post se ipsum p[ro]p[ri]um caput et fundamentu[m] totius p[ro]p[ri]etatis p[ro]natu[m] instituit
Ipsaq[ue] beati petri p[ri]ncipis apostoloru[m] aptica sancta sedes in romano solo collata
libertate plenaria in suis agris per omnia p[ro]p[ri]a nec vlli subest homini que or-
dino cunctis noscitur esse prelati in c. fundamenta de elec. Et q[ui]a romana et
desia in qua disponit domino p[ro]p[ri]a p[er]manet stabilita sancta sedes apostolica caput
est et magna om[n]i et singularium eccl[esi]arum et sediu[m] eccl[esi]asticarum totius orbis ut c.
felix de p[ri]mo l. v. Ipsaq[ue] sancta sedes aptica cunctis in orbe terrarum p[ro]fert
eccl[esi]is ut sacri canon concludit p[ro]p[ri]i di. c. in vrbis d[omi]ni versu qua ego

Quod superius quo constructum est celum et terra per quod dem[on]st[ra]t
condita sunt omnia elementa fundavit sciam romana eccl[esi]am et in
eadem posuit sacrum apostolicu[m] beati petri apostoli sedem Et dispo-
nente p[ro]p[ri]o domino ipsa romana eccl[esi]a om[n]i eccl[esi]arum totius orbis et vniuersalis
eccl[esi]e caput est cardo et magna et vniuersalis p[ro]p[ri]a mater a domino ihu
p[ro]p[ri]o et non ab alio constituta super totam vniuersalem eccl[esi]am seu vniuersalem
congregationem om[n]i p[ro]p[ri]a d[omi]ni p[ro]p[ri]a dispositione diuina ordinariam iurisdictione[m]
super cuncta p[er] mundum vniuersum et plenitudinis potestatis obtinet p[ri]ma-
patum p[ro]p[ri]i di. c. omnes et c. sacrosancta in q. d. c. ad romana p[ro]p[ri]a q. iii. et
cuncta p[er] mundum p[ro]p[ri]a q. i. S. fi. p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o de p[ri]uile. c. antiqua de elec. c.
fundamenta et c. felix de p[ri]mo l. v. Et ipsius vniuersalis vrbis di. et vni-
uersalis om[n]i data est omnis p[ro]p[ri]a in celo et in terra p[ro]p[ri]a et p[ri]uilegio fungit[ur]
cunctis auctoritate fulcitur sicut qui hoc sancte romane eccl[esi]e p[ri]uilegiu[m] a p[ro]p[ri]o
domino om[n]i eccl[esi]arum caput summo traditum per quod ipsa romana eccl[esi]a
p[ri]mu[m] habet locum anferre conatur hic p[ro]p[ri]o dubio in heresim labitur fide[m]
p[ro]p[ri]i quippe violat qui aduersus romanam agit eccl[esi]am que fidei mater est
et illi c[on]tinax inuenitur qui etiam cunctis eccl[esi]is p[ro]p[ri]a cognoscitur in c. omnes
p[ro]p[ri]i di. Et in romana eccl[esi]a sancta beati petri sedes diuinitus fundata
et in sanctorum apostolorum petri et pauli glorioso martirio p[ro]p[ri]o stabilita
consistit in c. fundamenta de elec. l. v. et cunctis p[ro]p[ri]a posita est i-
p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a et p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a di. c. vniuerso et cunctis eccl[esi]is et p[ro]p[ri]a
fidelibus vniuersis p[ro]p[ri]a est or[do] diuino de elec. c. significasti et c. vniuersalem
de tr[an]sact. c. inter corporalia de voto c. magis et c. p[ro]p[ri]a vniuersalem qui filii sunt
legit[ur] et in p[ro]p[ri]a vniuersalem // Mutare vrbis totum seu transire to-
taliter de romana eccl[esi]a et de vrbis romæ beati petri pontificali et apticam sancte
sedem ad aliam eccl[esi]am ciuitate[m] et locu[m] esset attemptare contra diuina ordinatione[m]

expressit Cum ipse dñs summus pontifex et Imperator celestis in vrbē romę sacra-
 doni principatum et summū pontificatum et caput totius religionis p̄piane consti-
 tuerit in e p̄z venerabilem qui filij sunt legitimi. Ipsaq; vrbē petri sedes apostolica
 in romano sēlio collocata libertate plena in suis agrudijs per omnia potitur ut
 patet ad litteram in e fundamenta vrbis nō iustum et ibi per dithid super verbo
 Imperator celestis de cler lē vi^o

Quoniam status ecclesiasticus Ierachy qui in dignitatibus p̄mancis
 et p̄rogatiuis a sancta romana ecclesia suscepit regulam atq; modū
 p̄p̄ia di. c. omnes et p̄p̄ia di. c. p̄lectis decoloraretur plulimū et
 quande utriusq; mutatione si ip̄a a romana vrbē romanam ecclesia et aptica
 sanctam sedem vrbē petri apostoli et papalem summū pontificatum alibi in
 totum trāsferre et mutare contenderet in alia ciuitate vel loco sedem p̄ditam
 iustitudo et ab vrbē romę totaliter auferendo per quod factum traueratū quod
 absit p̄p̄iam attemptatum status alius matris vrbē catholice in suo capite
 et fundamento diuinitus iustitudo magnum patretur facturam sequeretur
 inde scandalum magnum in fide pace et vnitatē p̄p̄i fideliū cum sit de facto
 firmus et firmatus a p̄p̄o dño status ecclesiasticus in p̄ma et sup̄ma sede ecclē-
 siastica et apostolica in vrbē romę vrbē vrbē disponitur deo collatus totam
 vrbē per hoc diuinitus dispositioni et ordinationi p̄p̄i manifestius obuiaretur
 et scōrum apostolorum petri et pauli detraherentur honori. Prudētia nō dēt
 nec potest facere seu attemptare velle ip̄a quantūq; audubitatū p̄p̄i vniuersi
 salis vrbē in vrbē petri successor apostolicus ad totus vniuersalis ecclesie
 et totus status ecclesiasticus scandalum destructionum et turbationum quād
 modū doctores catholici sacre theologie et canonū senserunt. Intra nō in s. hoc
 autem p̄p̄ia di. p̄p̄ia q. i. c. Sunt quidam et vrbē q; habetur ibidem p̄ 10.
 glossatorum huguonū et dithid. Potest autem dominus ip̄a in vniuerso mundo
 generaliter et vniuersalem habent p̄minencia et ip̄a q. iii. c. cuncta p̄ mundū
 et c. per principalem suam personalem residenciā et papalem p̄senciā atq; curia
 romanā apostolicam et cum ip̄a ip̄a collegiū sacrosanctum sancte romanę ecclesie
 dominicū Cardinaliū prout sibi videbitur et placuerit ad libitum voluntatis
 sue ut sibi et vrbē dei et aptice sedi expedire dēruent de vrbē romana et de
 tota italia ad aliam ciuitatem vel locum citra montes et ultra montes et citra
 mare vel ultra mare et temporaliter trāsferre et ad tempus vel p̄partū tempis
 de quosibi visum fuerit ordinare collocare trātere et continuare. Et vbiq; ip̄e
 ip̄a cum sua curia personaliter ibi roma p̄ncipaliter et apticū lūmina vrbē
 esse et quo ad suos effectus plenarios consistunt nec per hoc vrbē romana bñ pe-
 tri apostoli sede aptica p̄ncipata esse censetur. Sup̄ nō per dithid et 10. ay. in c. vbi

manus post prima super verbo cum sua cura de cler. li. vi. et no. per Inno. et est
in c. ego cum de iur. iur. v.

*De plenaria potestate domini ipse supra clerum Romane civitatis
et vniuersaliter supra totum alium clerum totius christianitatis
vbi*

Quia potestas papalis est potestas plenaria vniuersalis p[ro]p[ri]e vicari
cum hominibus in vna sancta catholica et apostolica ecclesia militante
sancte et debite conuersantis a xpo domino commissa sup[er] totam ecclesiam
militantem et super omnes gradus ecclesiasticos et m[un]danos secundum heruicm
lesuo de potestate ecclesiastica Ad quod ppliat beatus crullus in libro thesauror[um]
dicit Sicut opus dominus accepit a deo patre duratum et septim[um] v[er]it[em] g[er]m[in]um
re israel expedire super omnem principatum et potestatem et super omne quod
est ut et genua terra curatur Sic ipse opus dominus beato petro et suis in
sancta romana sede apostolica successibus plenissimam potestatem commisit
Et beatus Isidorus in c. c. iustitiam in c. c. iustitiam super scholam inquit opus d[omi]ni Jacobum
minorum in vno loco scilicet hierosolimis localiter prelatum determinauit sed petru[m]
totius orbis ordinauit magis et doctorem Et subdit petrus a filio dei super
omne quod est filij potestatem accepit in vniuerso orbe terrarum Et sacri canon fu
quit omnes sine patriarche in cuiuslibet apicem sine metropoliton primatus
aut episcopatu[m] cathedras vel ecclesiarum cuiuscu[m]q[ue] ordinis dignitatem instituit
romana ecclesia illam vero solus ipse fundauit et supra petram fidei mo[n]tas
mentis accepit qui beato petro etiam v[er]it[em] d[omi]ni terram simul et celestis Imp[er]ij
iura submisit Non ergo quilibet terrena sententia sed illud verbum quo con
stitutum est celum et terra p[er] quod d[omi]n[us] condita sunt omnia elementa romanam
fundauit ecclesiam in c. omnes p[ro]p[ri]e di. Et alius canon dicit Quamuis per v
niuersa per orbem v[er]it[em] constituit thalamus omnis p[ro]p[ri]e sunt tamen sancta roma
ecclesia catholica et aptica nullis synodanis constitutis ceteris ecclesijs prelatata est
et secundum euangelicam vocem domini saluatoris nostri firmatum obtinet p[ro]p[ri]e di.
c. quamuis Et beatus Gregorius p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e Omnis sancte religionis p[ro]p[ri]e v[er]it[em]
ad sedem ap[osto]licam caput v[er]it[em] omni debet referri et inde normam sumere
vnde sumpsit p[ro]p[ri]e ut caput institutionis videatur omitti cuius auctoritatis
sanctionem omnes terrarum sacerdotes qui uolunt ab apostolica petre super quam
opus fundauit vniuersalem ecclesiam soliditate diuelli p[ro]p[ri]e di. c. p[ro]p[ri]e Et beatus
Augustinus in quodam sermone sanctorum ap[osto]lorum sic ait Cum duodecim ap[osto]li
per spiritum sanctum omni locutione linguarum edocti imbuedum euangelio mundum
distribuerent sibi partes terrarum suscepissent beatissimus p[ro]p[ri]e ap[osto]lorum petrus
ad arcem romanam destinatus imp[er]ij ut lux veritatis que in omnium gentibus reuelabat[ur]

salute efficacius se ab ipso capite per totum recte catholicum corpus effunderet Et in e-
 pudenda p[ro]p[ri]a q[ue] p[er] Idem beatus Augustinus concludit ita dicens Cum ecclesia
 catholica una sit cui in concilio concordi dicitur una est coluba mea nullam aliam
 esse constat nisi que in apostolica radice Et secundum beatum Hieronymum in pro-
 hemio sui decreti ad huius sancte et apostolice sedis apicem revertendum est cui
 summam dispensationis causam et omnem iurisdictionem ecclesiarum ab ipso xpo duo
 tradita sunt Per quas auctoritates patet evidenter q[uod] plenaria potestas dominum ipse
 est supra decem romanis ecclesiis necnon supra alium totum te[rr]e deum et supra omnes alias
 ecclesias totius christi unitatis

Auctus nullus super mattheum p[er] 18° sic dicit Beato petro apostolo
 per xpm datum est potestate inferi non p[ro]ualebunt adversus eam secundum
 quam domini p[ro]missionem iurisdictionem apostolica petri ab omni seditione et
 heretica c[on]t[ra]dictione immaculata manet super omnes Ep[iscopos] et super omnes
 p[ri]ncipales ecclesiarum et apostolorum in suis pontificibus in fide plenissima et
 auctoritate petri Et sacri canon dicit aucta per mundum novit iurisdictionem q[uod] quolibet
 sententia ligata pontificum sedis beati petri apostoli que habet resolvendi ut pote-
 que de omni ecclesia facta habet iudicandi et hereticum pro suo p[ri]ncipali que
 beatus petrus apostolus d[omi]ni voce et tenet semper et tenet ipse q[ue] in a. c. iurisdictionem
 per mundum in p[ro]p[ri]a et h[ab]et Et sacri canon ait in c. dudum in a. q. vii a sac[ra]m[en]tis
 et a successoribus eorum in antiquis decretum est statutum q[uod] h[ab]emus sancta et
 universalis apostolica tenet iurisdictionem non oportet petra suam et auctoritatem roma-
 ni pontificis consilia s[ed] generalia celebrare vel ipse dampnare quoniam sancta roma-
 na ecclesia p[ri]ncipatum omnium ecclesiarum esse voluerunt Et sicut beatus petrus
 apostolus p[ri]ncipalis fuit omnium apostolorum Ita et sancta romana ecclesia suo nomine
 consecrata xpo domino instituitur p[ri]ncipalis sit et caput terrarum et ad eam quasi ad
 matrem atq[ue] ad apicem omnes maiores recte cause et iudicia Ep[iscoporum] revertuntur
 et supra r[ati]o suam terminum sumant nec p[ro] romanam quicq[ue] ex h[ab]et decretum debet
 re potestatem // Et mag[is] Augustinus de sermone in suo libro de p[ro]phetia ecclesiastica
 vi^o quesito et septimo facit deductionem sequentem Sicut deus comparatur ad om-
 nes secundas in actione naturali Ita dominus ipse Romanus pontifex summus
 comparatur ad omnes potestates inferiores totius ordinis et status ecclesiasticum in
 iurisdictione et actione moralis et ecclesiastica disciplina totius dei ecclesiastica in
 universo orbe Sed sic deus comparatur ad omnes causas 2as in iurisdictione na-
 turali quod de se ipse prout vult plene et libere et libere universality et p[ro]p[ri]e
 disponit de illis et quando sibi placet et prout vult p[ro]mittit et copulat una creatu-
 ram a iurisdictione et actione alterius p[ro]mittit unum aliquando deus combusibilis
 sufficienter appropinquatum igni a iurisdictione et actione ignis sic q[uod] non fuit
 combustum sicut p[er] in daniele et sermo suis posuit in fornace et in pluribus aliis s[ed]

Secundo non potest deus eximere aliquam creaturam a sua divina Iurisdictione Nam
secundum apostolum fidelis est deus et seipsum negare non potest Si autem eximit
creaturam aliquam a Iurisdictione sua negaret se esse deum omnipotentem Sic
conformiter dominus ipse Romanus pontifex summus cum plenaria potestate
epi universalis vicarius pastor omnium christifidelium et ipse omnium fidelium animarum
in corporebus humanis et in humana vita mortali consistens atque magis ipse
licet pater omnium patrum ecclesiarum princeps et ipse omnium christorum et ceterorum
epo clericorum et civitatum ecclesiasticarum personarum de ipse prout vult claudit
regni ecclesie sibi plenarie divinitus collatis in eius actibus et voluntate non errantibus
plene et libere universaliter et particulariter disponit et disponendi plenam habet
auctoritatem a ipso de clero romano necnon de cuncto alio clero ubique terrarum consisten-
te et de omnibus et singulis ecclesiis atque personis ecclesiasticis totius orbis et
urbis et quoad sibi placet et prout vult eximit et exemptat omni prelatum vel que
cumque aliam ecclesiam secularem vel regularem unum capitulum vel beneficium collegium
seculare vel regulare aut plura a totali Iurisdictione suorum prelatorum immunita
totum vel iudiciorum Nullum tamen potest eximere a sua ipsa Iurisdictione
quia tunc per seipsum negaret se esse actualiter et realiter caput supremum
et universalem summum pontificem totius ecclesie sancte dei

Imperator Iustinus milesius triumphator semper augustus in D. Victor.
C. de summa trinitate etc. etc. in epistola inter claras C. r. n. loquitur
domino ipse romano pontifici dicit Semper nobis magnum fuit studium
venerationem apostolicam sedis et statum sanctarum dei ecclesiarum custodire qui hactenus
obtinuit et hinc inde permansit nulla intercedente contrarietate Ideoque omnes sa-
cerdotes universales orientales contraxerunt et subiecerunt et vicem sedi vire sanctitatis
properavimus nec potuimus quinque quod ad ecclesiarum statum pertinet quantum ma-
nifestum sit et indubitatum quod mouetur ut non etiam vire immutetur sanctitati
quia caput est omnium sanctarum ecclesiarum et nos per omnia properavimus honore
et auctoritatem asserere ecclesie Et in authentica ut ecclesia romana annu-
m annorum habeat presertim collat in Imperator sic ait Et legum origine
antiquior roma scripta est et summi pontificatus apicem apud eam esse nemo est
qui dubitet Unde et nos necessarium duximus patrum legum et fontem sa-
cerdotum ipsam vire immutetur lege illustrare ut ipse hoc in totas catholicas ecclesias
que usque ad factum posite sunt saluberrime legis vigor extendatur Et subdit
quod igitur ad omnipotentis dei honorem veneratione sedi summi apostoli petri
dedicatum est Hoc etiam habent omnes terre et omnes insule in orientalibus
et occidentalibus partibus per nostri Imperii providentiam observare Et in
ante de non alienandis aut permittendis rebus ecclesiasticis in prima collat prima
refert Imperator a honore patris imperatoris post constantinensem christi imperatoris

et imperatorem et per scripta anastasio ppe memorie Imperator successus prosperos
 sanctarum ecclesiarum xpi ab ipa seniore roma suscepisse honorem et disciplinam
 Constantinusq; ille primus xpianissimus imperator q; ad propositum confert pbra
 dicit constantinus sacz amon ostendit dicitur prefatum Constantium Imperatorem
 quarto die sui baptismi legem imperalem promulgasse ut in toto orbe pontificis et
 sacerdotes romanu pontificum caput haberent sicut Iudias regem Et Idem Im
 perator romanam beati petri apsti sacram sedem pmatum tenere super quatuor
 pncipales patriarchales sedes constantino politanam antiochenam alexandrina et
 ieroplinitanam et super in omnibus orbe terrarum dei ecclesie et ut pontifex sumus
 qui per tempora ipius sancte romane ecclesie et apstie sedis fuerit celsior et prin
 ceps cunctis sacerdotibus totius mundi existat et eius Iudias qui ad cultum dei
 et fidei xpianorum stabilitatem procuranda fuerint disponantur et facta transla
 tionem romam Imperii de grecis in germanos magnificus Carolus magnus fran
 corum rex et imperator in suis imperialibus capitulis et habetur in decretis ppe dicit
 r. in memoriam repetitur sic Imperiali formate conclusisse In memoriam beati pe
 tri apsti honoramus sanctam romanam ecclesiam et apostolicam sedem et que nob
 sacerdotalis mater est dignitatis xpe debet ecclesiasticis magna ratione quare ser
 uanda est cum mansuetudine humilitas et vox ferens ab illa sancta sede Imperatur
 iugum tamen feramus et pia deuotione coleremus Per pmissas autorita
 tes imperatorum catholicoru etiam constat non solum ecclesiam et clerum Romanum
 sed et omnes ecclesias et omnium clerum omnesq; personas ecclesias totius orbis.
 plenarie potestate et autoritate domini xpi romani summi pontificis penitus
 et per omnia subiacere

*De plenaria potestate domini xpi In foro penitenciali ad absoluendum
 omnes et singulos xpianos de quibuscumq; R. u. ca.*

Oli petro et in personam ipius cuiuslibet xpi in sancta sede apstie
 beati petri successori romano summo pontifici dixit dicitur in
 Ihesus xpus Pascite agnos meos Pascite agnos meos Pascite oues me
 as Jo. ultimo ca. Quod verbum xpi beatus Iohannes Cusostomus super Jo
 hannem ad litteram sic exponit 1. loco nri positus esto caput futurum tuorum
 ut ipi loco nri te assumentes ubiq; terraru te in throno sedentem predicent et
 confirment Et beatus Augustinus in quodam sermone apostolorum declarat
 et declarat beatum petrum apostolum fuisse per xpm assumptum ad administratio
 nem clauis ecclesie catholice generalis in toto mundo ceteros vero apostolos in
 pncipalium administrationem ecclesiasticam totius singulis terrarum ecclesie pbrus
 ad h. distribuit Et beatus theophilus sup so. sic ait Cunctoru fidelium placura

Petro commisit dominus Ihesus christus et commissionem omnium suarum petro et nulli al-
 teri apostolorum universaliter commendavit. Et beatus gregorius in libro thesau-
 rorum sic ait Dominus Ihesus christus dei filius a deo patre disponente accepit
 ducatum et septimum velle gentium ex israel egrediens super omnem principatum
 et pontificatum et super omne quodcumque ut genera omnia circumventur petro et eius
 successoribus plenissimam concessit potestatem utrum apostoli in eorum datus et factis
 affirmaverunt in omni doctrina petrum esse locum domini Ihesu christi et eius regimen
 plenarium in ecclesia catholica habere et tenere et ipsi petro successores in apostolica sede
 successoribus omnes homines iure divino caput inclinant et premissis mundi tan-
 quam ipsi domino Ihesu christo obediunt Et super matthaeo beatus Iohannes Gyselinus
 ait petro soli datum est sicut alijs apostolis quodcumque ligaveris super terram erit
 ligatum et in caelis et quodcumque solveris super terram erit solutum et in caelis
 Sed alijs apostolis hoc non dedit sicut petro ut intelligatur sic per christum beato
 petro et eius in apostolica sede successoribus attributa hoc divina potestas ut non
 alijs sicut ipse petro Ipse vero petrus et ipsa successor eius pontifex summus sicut
 alijs apostolis et eorum successoribus possit ex privilegio sibi a christo collato et ex
 concessa sibi plenitudine potestatis per quam potest ligare ceteros sed a ceteris liga-
 ri non potest. Sic christus unum solum suum voluit esse universalem vicarium
 et unum caput supremum post ipsum christum in universali ecclesia sua sancta. Hinc
 ergo pro summo pontifici beati petri apostoli catholico successori universali vici-
 no domini nostri Ihesu christi dedit christus dominus plenam potestatem et auctoritatem li-
 gandi atque solvendi collatis clavis regni caelorum summum pontificatum et in foro
 penitentiali ad absolvendum omnes et singulos christianos corde contritos et ore
 confessos de quibuscunque peccatis universalem curam pastoralem et ordinariam regi-
 men omnium animarum amictorum fidei universaliter plenam principaliter et im-
 mediate tradidit et concessit ut christi ad. c. omnes et c. sacrosancta in prohemio
 quare et vi. c. ubi manus et c. fundamenta de cler. c. pro humani de homin. l. vi.
 de. pastoralis de. w. iudi. d. i. c. de. senten. exco. de. abusiombus de. penan.
 et unius.

Plenaria potestas ordinaria et universalis cura pastoralis omnium
 omnium christi in foro penitentiali per christum dominum beato petro apostolo pro
 se et pro quolibet ipsa in sede apostolica ipsius beati petri catholico
 successori in universo orbe collata dicitur dominus Ihesu christo ipsi petro Pastor
 omnes curas que papalis potestas plenaria absolvendi ab omnibus peccatis in foro
 penitentiali totam universalem ecclesiam et mundum universalem habet pro territorio
 et se extendit ad omnes casus ad omnes culpas ad omnia et singula peccata
 et ad omne id quod ligari vel absolvi super terram per christum ordinatum christi

mathi pbi^o qui dixit quod quicquid ligaveris super terram erit ligatum et in celis
 et quod quicquid solueris super terram erit solutum et in celis Et plenam collationem
 huius potestatis per ipm factam immediatè ipsi petro et in petro aulibet successori ip
 sus beati petri apostoli dicente domino Jo. ultimo ca^o Pasce oves omnes comp^o h^o d^o
 et concedens vniuersaliter suas et ipsius ppi oves omnes sic q^o ipa solus ordinarius
 totius ppriantatis et specialis ordinarius vrbis et dioc^o romæ non virtute cuiuscuq^o
 alterius q^o virtute di et dñi nostri ihesu ppi nralio quocunq^o mediantè est proprie
 p^omus et sup^omus ordinarius om^o et singulorum pprianoium in vtroq^o foro tam pe
 nitentiæ q^o iudiciali et per hanc immediatam p^onam et sup^onam pastorem cura
 et sollicitudine om^o ppifidelium et immediatam auctoritatem et potestatem ordinariam
 plenam in foro penitentiæ potest solus ipa et sic solus quod nullus alius pastor
 ecclesiasticus ordinarius nec etiam tota ecclia militans insimul cõgregata que est ver^o
 grex omni ppi. Hic g^oia le consiliu^o ecclie militantis legitime congregatè ipsam et
 eccliam vniuersalem reputans quatuor sequentia Potest primo in omni ecclia
 in omni dioc^osi in omni loco in omni hora om^o et quolibet pprianoium ad sacramentū
 penitentiæ ipsam audire et absoluerè ab omibus et singulis peccatis et de omibus casib^o
 et ab omibus ecclesiasticis s^ois et censuris et ipsam penitus inhabilem habilitare
 et penitus restituere vnitati et cõioni fidelium et digne participationi sacramentoru^o et
 deside di. Secundo q^o non solum per ipm personaliter sed per cõmissionem ordina
 riam aulibet ali ordinario particulari vel auctoritate delegata aulibet delegato sp^o
 ali. Quomissa omnia et singula solus ipa et nullus alius in toto mudo facere
 plenarie et libere cõmittere potest. Tertio qd cum ipse soli fuerit diuinitus at
 tributa auctoritas pasendi vniuersaliter in toto mundo omnes oves ppi. Ipse
 solus ipa et nullus alius potest cõmunicare in foro penitentiæ etiam si penitenti
 uo iunurat mortis articulo tunc de p^ota plenariam cõmissionem om^o peccatoru^o
 secundū o^osa. in summa et abstractum in ti. de peniten. et cõmissio^o nō in c. Pastoralis
 de offi. ordi. de senten. exco. c. quod de h^ois. Quarto quia ipse soli petro et i
 ipso petro aulibet ip^o sumissu ipsius petri dedit plenariam potestatem cõmittendi tã
 in foro penitentiæ q^o in foro ecclesiastico iudiciali populum pprianoium gubernari i
 qualibet parte mudi et substrahendi cõmissum ppi. di. c. in nouo solus papa
 et nullus alius potest potestatem in foro penitentiæ et auctoritatem adminstran
 di sacramenta ecclesiastica populo pprianoium libere cõmittere in foribus p^olatis et
 sacerdotibus in qualibet parte orbis in c. ad honorem de usu pallii in de. dudu
 de sepulchris et de p^o de priuile. nō per g^oillum de monte lauduno in sacramen
 tali suo nō de clauis jurisdictionis et nō de curat^oie sacramen^o

Non solum pro maioribus culpis et grauioribus peccatis sed etiam
 pro quibuscuq^o peccatis mortalibus et venialibus potest libere que
 libet p^osona viuens cuiuscunq^o sit sexus etatis status et conditionis
 secularis vel ecclesiastica etiã religiosa cuiuscunq^o ordinis seu religionis ad papam
 et ad romanam sedem ap^oticam absq^o quocunq^o medio in foro penitentiæ q^o salute

anime et ad recipiendum ecclesiastica sacramenta reuersum habere ad ipsam quidem tanquam
ad patrem patrum pontificum ordinatum omnium ordinatum curam animarum habentium
in quacumque et de quacumque parte totius orbis et ad romanam ecclesiam tanquam ad ma-
trem reuere[n]tiam ad romanam // Nam sacrosanctam romanam ecclesiam et
apostolicam beati petri apostoli sanctam sedem insuperabilis diuine prouidentie alio
dispositione immutabili vniuersis pertulit ecclesijs et totius orbis in fide christiana
principium obtinere voluit magistrum ut patet in prohemio vti et c. 10 de offi. le-
c. 10 et cunctis christi fidelibus mater est sacerdotalis dignitatis et in dubio est et
debet ecclesiasticis magistra rationis christi di. c. in inuocam Et nulli est fas velle vel
posse transgredi romane sedis apostolicae precepta nec pape romani summi ponti-
ficis dispositionis iustitiam c. di. c. nulli Et sancte romane sedis apostolice summo
pontifici petro et cuiuslibet in dicta sede suo successoris collatis clauibus regni celestis
ligandi atque solvendi potestatem plenariam ad saluationem animarum omnium christi
fidelium et summi pontificum tradidit et curam animarum totius christiani gregis christi
dominus commisit de cler. c. significasti et c. solute de maio. et obe. et c. duo christi q. 1. p. a.

*De generali potestate summus christi ad dispensandum et ad ha-
bilandum quoscumque in foro penitentiali et iudiciali*

Papalis potestas plenitudo et ordinata pastoralis cura omnium omnium
christi per vniuersum mundum domino christi in beato petro vniuersali
per christum dominum commissa et concessa se extendit generaliter et
vniuersaliter ad dispensandum in et super quibuscumque casibus dispensabilibus et ad
habilitandum omnes christi fideles tam in foro penitentiali quam iudiciali propter suos de-
fectus inhabilitatos et dispensatione qualiter in sacris canonibus expressata quod
libet indigentis quia ipse solus christi est in plenitudine potestatis ecclesiasticae vocatus
et assumptus et habens vniuersalem curam gregis christi tam in penitentiali quam in
iudiciali foro ecclesie militantis christi di. c. Ita duo christi di. c. in nouo christi di. c.
cum ad verum ventum est et c. cuncta per mundum christi q. 1. m. c. venerabilium de cler.
c. quanto de iusticia nouit de iudi. proposuit de concessio. p. b. c. ad apostolica
de re iudi. c. pro humana de honore. li. vi. et de p. de senten. exco. Et sic solus
christi et non alius quicumque prelatus ecclesiasticus nec tota ecclesia militans cui cura
et exercitium curae ipsius ecclesie non sit quia non est per christum commissa sed beato petro
et in ipso beato petro cuiuslibet christi successoris suo vero et vniuersali summo pastori et
omni et singularium omnium christi in ecclesia totius ecclesie militantis consistantium Et nichilominus
hoc potest generale consilium ecclesie militantis ecclesiam ipsam vni-
uersalem representans cum sit sola representatio ipsius ecclesie vniuersalis et in futurum
curam solum consistens ut christi di. c. p. Et sic solus christi omnium dispensatio-
nem ecclesiasticam canonicam et habilitacionem inhabilitum in vniuerso foro penite-
ciali et contrarios facere potest iuxta suo ordinario et ordinare sic vniuersalis

pastoralis cur ad hoc *q. iii. c. cuncta per mundum* *q. iii. c. q. ante per*
 quantum de montelaudino in sacramentali suo n^o de dispensatione in *iii. calupnia*
 et *q. iii. c. ex iuris et q. vii. c. nisi rigor* habet em *ppa in universalis*
 ecclesia militanter ex potestate plenitudine ad quam solus per *ppm sup omni* *omni*
ppm in utroqz foro tam penitentiali qz iudiciali vocatus est *ii. q. vi. c. de iure de usu*
palli c. ad honorem et c. per venerabilem qui filii sunt legit. plenariam auctoritate
 dispensationes quaslibet spuali salute et status amittit fidelis *ppiam* *velis* seu
 accommodas faciendi et cum de omnipotente et ipsius domini *q. i. c. sic* *idem* con
 sporiu ad hoc *c. i. c. et ii. de translati c. romana de appella. li. vi. in hoc mundo*
 in et super omnibus et singulis *ppm* fidelibus omnia possibilia potest sicut deus *ppm*
 to peccato quod sub divina omnipotencia et plenaria potestate *ita in qm* est *conata*
ppa *ppm* *omni* *universalis* non includitur potestur cum sit *ppuatio* et per *deum*
 facta sunt omnia et *sup* *ipso* factum est *uictus* *i. peccatum* *so. p. de pe. di. ii. c. cunctas*
no per op. in c. quanto de translatione *q. i. c. de electi*

H papalis potestatis plenitudine nullibi esse concessa per *ppm* cui da
 ta est omnis potestas in celo et in terra *matth. xli. c. non venit me cad*
 potestas tollendi in totum *ius* *divinum* quod in lege et euangelio *contunt*
pa. di. c. humanu genus quos *ius* *divinum* *ppa* *trinitur* *seper* *omni* *ppiam* *et p*
 aternis omnibus et singulis sub pena eterne damnationis *sup* *vsqz* *ad* *animam* *et*
 sanguinem affirmare manuteneri et defensare *ppm* *q. p. c. sunt* *quidam*
 potest tamen *ex* *sup* *potestatis* *plenitudine* *ipso* *solus* *et* *non* *alibi* *sup* *contentis*
 in *ius* *divino* *naturali* *ex* *causa* *rationabili* *pticulariter* *dispensare* *ut* *patet* *in* *c.*
a. uobis de dec. et ibi glo. in c. licet de testi. ii. q. iii. c. presul in c. per venerabilem
qui filii sunt legit. et c. ex publico de conuerso conuicatoru de divorc. c. quanto.
 Propterea dixit *hmo.* *ppa* *in* *ius* *in* *c.* *cum* *ad* *monasteriu* *de* *statu* *mona.* *quosda*
 dixisse *q. licet* *in* *hys* *que* *sunt* *contra* *uotum* *quodcuqz* *taatum* *vel* *expressum*
 et in alijs que sunt contra euangelium non preest *ppa* *dispensatio* *nisi* *ex* *causa* *fiat*
 Idem intelligendu est secundu cum si per papam dispensatur in alijs que sunt
 contra generalium statum *recte* *conuersatus* *cui* *datz* *est* *ipso* *ppa* *pastor* *uniuers*
 salis non in destructionem sed constructionem In omnibus vero alijs dispensa
 tionibus que in spualibus et mundanis fieri *peruntur* *contra* *ius* *positum* *canoni*
 cum vel *cuile* *ppa* *cui* *sum* *religios* *et* *trium* *impri* *a* *deo* *comissa* *sunt* *ppm* *di. c.*
omnis *et* *nullum* *habet* *superiorem* *in* *terris* *de* *rel. c. licet.* *et* *ipso* *super* *omni* *est*
 et *no* *erans* *expressse* *in* *fide* *ppm* *non* *potest* *a* *quosqz* *iudicari* *ppm* *di. c. in* *uouo*
testamento *et* *c. nunc* *autem* *ii. q. iii. c. cuncta per mundum* *et* *c. nunc* *vero*
et *c. sequenti* *et* *c. audiam* *ii. q. p. c. et* *in* *se* *habet* *religios* *arbitriu* *in* *l. p. c. de*
suma *trinita* *potest* *omni* *que* *positum* *canonicu* *et* *cuile* *in* *utroqz* *foro* *tollere*
ita *sup* *alia* *causa* *sed* *sola* *sua* *libera* *uoluntate* *potest* *de* *ius* *supra* *et* *contra* *ius*
positum *libere* *dispensare* *ut* *p. in* *c. venerabilis* *et* *iudi. et* *c. cum* *sit* *generale*

de foro competenti. et de p multa de pben et propositum de concessio pben. et cum officis
de testa. et a nobis de dca. de regulis et licet de voto et scriptur et non est et c.
magis cum similibus multis aliis huiusmodi. Cuius ratio est sua potestas tollere cuius
est condere vitam cum non puri hominis sed veri dei gerit in actis de transla. c. 10
et n^o. Et ideo in hoc mundo potest et omnia que sunt de iure positivo disponere
iudicare regere et ordinare prout sibi placet in c. amita p anudu et c. per
principalem pp^a q. 1^a. Sic plene non parum in summa pte pp^a n. de legato. Sicut
ostendendum de iure h^o pp^a q. 1^a.

M facendum dispensationes tanta est et tam plene libera po-
testas domini pp^a q. nra in que simpliciter nam exphate reputatur
in lege divina scripta potest libere dispensare dummodo per tales dis-
pensationes non inducat mortale peccatum aut subuersionem fidei ppiane aut periculum
animarum. In talibus enim contra deum pp^a nullam habet potestatem nec quatenus
attemperare debet sic intelligitur non per glo. et dicitur in c. sunt quidam pp^a q. 1^a
pb^a di. c. sicut sancti euangelii in re pp^a sua lege canonica vel sua constitutione seu ordi-
natione apostolica potest peccata et totaliter regere quibus hominum vultum delectum
quere suam consonantiam suorum motu non adherere sed potest bene regere ut deponat
consonantiam vromam et accipiat sana doctrina sic intelliguntur non de summa trinitate
et firmiter et c. dampnamus et c. q. sup hys de consan. et affinita. par osti. et de
regulau. c. licet de vnu. c. nisi cum prudem et de voto c. magis. Circa contra
in sanctis quatuor euangeliorum libris in parabolis et conciliis potest pp^a plu-
mazzu dispensare non in expressis pp^a prohibitionibus vel p^a p^a ut non dicitur
post vnam. et lauranciu pp^a q. 1^a. Circa autem ius naturale de quod de iure
nuli dicitur immutabile in s^o pd naturalia iusti. de iure natura licet in totum
non possit illud tollere quo ad prohibitiones et precepta eius ut p^a di. humanum
genus et c. ius naturale. Tamen pp^a potest casualiter dispensare sic intelligit^r
non pp^a di. in summa in c. auctoritatem pp^a q. 6^a et de romanis principes de
iururau. Super contentis in doctrina et in eplis sanctorum apostolorum pe-
tri et pauli iohannis iacobi et iude et aliorum pp^a dispensare potest pp^a di. c.
lector. Et contra canones apostolorum h^o pp^a di. c. presbiteri et non super or-
dinatis per apostolos potest papa dispensare ymo et illa immutari ut c. no debet
de consangu. et affinita. pp^a di. c. 1^a h^o pp^a di. c. cor epi. Circa omnia et
singula que sunt expressa in iure canonico sicut per romanos pontifices sicut p
decreta et statuta generalium conciliorum fuerunt edita et promulgata potest
pp^a ad libitum dispensare de constitu. c. si de cler. c. significasti. pb^a di. c.
nec licuit. Et hoc verum est indistincte nisi pp^a per suas dispensationes statim
vniuersalis veritas de facto subuertat aut articulos fidei immutari vellet vel
contra illos agere quod non potest pp^a q. 1^a c. memor et pp^a q. 1^a sunt qda

sic intelliguntur no per glo. et archid pppm^a di. c. de illo pppm^a di. c. lector et p
 ppe. n. de legato s. munt buntur archy. pppm^a q. v. a. c. no saur. Cura sua civile quo
 ad ea que concernunt vel concernere possunt ecclesias vel ecclesiasticas personas vel bo
 na et iura ecclesiarum vel ecclesiasticarum personarum ipse potest dispensare et in rebus
 temporalibus ecclesie indistincte de consuetu. c. ecclesia et c. d. fi. de consuetu. c. q. q.
 luis de iudi. c. dilecti. c. quia v. et c. venerabilis de iuramen. calup. c. 10. Quo
 ad alia que concernunt laycos et foru laycoru quo ad temporalia ecclesie immediate no sub
 ditorem ut evitetur turbatio in populo papa non debet suas dispensationes extendere
 contra leges civiles peritatum non inducentes sine magna causa quia leges civiles non
 dedignantur sacros canones imitari et sepius sacroru statuta canonu legum et se
 cularu principum constitutionibus admittantur de iudi. c. clerici de noui operis
 mina. c. p. sic intelliguntur no p^a di. c. 10. de consuetu. c. p. in p^a di. hinc. Et
 generaliter verum est qd propter vigentem ecclesie necessitatem vel evidentem utilitatem
 dominus ipse contra iura positiva ecclesiastica vel mundana potest et debet dispen
 sare p^a q. vii. c. nisi rigor non propter buse repletionem nec propter irrationabilem
 voluntatem et affectuorum inordinatam quam habet ut homo volens dominari in ppi
 amitate vel sua ostentare potestatem plus qd expediat et ipsum donat alia non dispen
 sationes sed dissipationes vocantur de quibus coram deo sicut de aliis que male ager
 in summo pontificatu sine dubio habebit in passu sine mortis deo qui est propitius
 et verus pastor omni reddere rationem sic intelliguntur dicta beati Bernardi no
 p. so. an. in c. de multa de preben. in vna ex distinctionibus suis. Concordat sicut
 Thomas de aquino in a. 1. q. 1. p. d. 1. c. 1. si.

De generali potestate domini ipse ad concedendum plenarias indul
 gentias que dicuntur vulgariter a pena et a culpa. Rubrica

Indulgentiam plenariam quod dicitur vulgariter a pena et a culpa
 concedit et concedere consuevit solus dominus ipse romanus pontifex
 solus vniuersalis vicarius domini nostri ihesu christi solus in terris ple
 narum gentium vicarius veri dei patris misericordiarum et dei totius consolationis cui
 putatis gratie et misericordie no est numerus et numerus eius super omnia opera et
 p auctoritatem vniuersalem et plenariam potestatem clauis iurisdictionis per
 christum dominum soli beato petro apostolo et cuiuslibet romano summo pontifici in ro
 mana sancta sede apostolica canonici instituto ipsius beati petri apostoli catho
 licis successoris cui dixit quodcumqz solueris super terram erit solutum et in celis
 mathei petro Et sic vltimo dixit ipse dominus petro et cuiuslibet ipse successoris
 Pasces oues meas et ad pastum spiritualem omnium omnium christi et ad solvendum
 et ligandum illas oues oues et singulas ab omnibus spiritualibus debitis per raris
 et eam quolibet in hoc mundo contractis et relaxandis usqz ad fine pntis seculi

peccati remedia ne desperet ut dicit idem beatus Gregorius xxxv^o moralium ca^o
 p^om^o // Huius autem remedia fuerunt in veteri testamento oblationes et sacri-
 fia creaturae et legalium observantia et licet illa non sufficerent quantum erat ex
 opere operato quantum ad delictorum culpam et quantum ad remissionem peccati ta-
 men ad utrumque valabant ex fide et devotione operantis Sic cum fide devotione
 et precibus moysi remissa est et indulta culpa et pena que debebatur Iudeis tunc
 pro peccato ydolatrie Unde exodi xxxv^o dixit dominus ad moysen dimitte ut nascatur
 furor meus contra vos et delictam vos Moyses autem orabat dominum dicens Cur
 dominus irascitur furor tuus super iniquitatem populi tui Sequitur ibi clara
 iustitia est dominus ne faceret malum quod locutus fuerat adversus populum suum
 Et ut tolleret sanctus Hieronymus ad regulam c^opta l^om^o Omnis homo moyses
 sperantis milibus amatoium impetrat a deo veniam // Quibus dauidis angelis
 domini exterminator populi dimisit populum n^o Regum ultimo ca^o // Beatus
 Stephanus imitator domini sui primus martyr in christo persecutoribus suis
 veniam de peccatis actum vii^o ca^o Paulus apostolus dicit diuitias septuaginta
 sex in manu amittis sibi ad deum ne perirent fuisse condonatas Ex eadem radice
 nascitur misericordia dei ubi venit plenitudo temporis misit deus filium suum factum
 ex muliere factum sub lege ut eos qui sub lege erant redimeret ut adoptio-
 nem filiorum ut haberemus ad galathas iii^o ca^o Et Iohannes baptista propheta
 altissimus vocatus fuit ante faciem domini nostri Iesu christi parare vias eius
 ad dandam salutem plebi eius in remissionem peccatorum vult per visum mi-
 sericordie dei nostri in quibus visitant nos omnes ex alto Illuminare hinc qui
 in tenebris et in umbra mortis sedent ad dirigendos pedes nostros in viam pacis
 lucis p^o ca^o in fine Et ut legitur mathei xiii^o ca^o Cepit dominus Iesus populum
 pudicam populo et dicitur penitentiam agere appropinquabit enim regnum celorum
 In quo verbo christi rara efficacia plenarum indulgentiarum papalium continentur
 eo quod solum de peccatis et confessis talis indulgentia per dominum papam
 conceditur et illis propinquissimum facit regnum celorum quia statim post mortem
 corporalem cum tali indulgentia in statu gratie decedentes amittunt peccatum
 absque dilatione vel rursu per purgatorium ruolant et recta via ad paradysum
 glorie saluationis et felicitatis eterne pro eo quia per talem indulgentiam papalem
 ad plenam satisfactionem omnium culparum et penarum pro culpis debitarum scilicet
 habere reputatur in exitu a corpore huiusmodi fideles amittunt ad satisfactionem de merito
 christi et eius sacratissime passionis beatus virginitatis marie et omnium sanctorum
 in thesauro recte de uocantur sufficientem communicationem per summum pontificem
 universalem huius thesauri dispensatorem et distributorem habentem a christo
 domino summa auctoritatem plenam jurisdictionem facultatem et potestatem atque
 francam et liberum arbitrium quantum quomodo quibus qualiter et quando et
 prout sibi placuerit istum beatum preciosissimum et spiritalem thesaurum dispensandi
 sancti Nam et patre quereunt de modo remittendi et indulgendi peccata hominibus
 per christum dominum datum est non solum scriptis sed et septuagies scriptis mathei xvi^o

Et alibi Petrus dixit saluatori dominus in verbo tuo lapabo utlyr Et ait dñs
Ihesus ad simonem petrum ueli tunc ex hoc iam eris homines capiens lu
c. quinto cap.

Indulgentiarum ecclesiasticarum concessio procedit a clauis jurisdictionis
ex illo plenaria spirituali privilegio per xpm dominum beato petro
apostolo concessio et presupposita plenaria potestate et jurisdictione
vniuersali atq; suprema auctoritate ipsius beati petri et cuiuslibet sui in sancta
romana sede apostolica catholica successibus romani summi pontificis canonice insti
tuti ceteris prelatibus ecclesiasticis in jurisdictione ecclesiastica in ptem sollicitudinis
ut profuit et ut profuit vocatis et institutis certo modo in iure canonico expresso et
clara sua communi per particularia romanorum pontificum apostolica indulta pam
plius communito iuxta c. cum ex eo de peniten. et remisso. c. accidentibus de cons.
prelatorum cum vtrobiq; notatis et p. offi. in summa de peniten. et remisso. et quillan
in de si dnm de reliquiis et venie. sanctorum et de n. de peniten. et remiss. per
Iuno. c. p. aut. c. ti. et sancti thoma in iii. summa et Gerard. de media uilla di.
pp. Quod demonstrat ppus dominus in euangelio matthei quia postquam
predixisset petro quadamq; ligaueris super terram matthei xvi. subiunxit loqu
do omnibus apostolis quoniam alligaueris super terram. aliud est ligare quod petro
dictum est et aliud est alligare quod apostolis postea est subditum alligare enim
est cum alio ligare et uocabuli sui uerbi significatione In ergo jurisdictione q
uamq; prelatorum petro et suo successore romano pontifice inferiorum firmitudinem
stabilem hereditariam et ordinatam monarchiam ecclesiasticam et mundana in xpo v
nitatem et equaliter consistentem et de xpi persona per sui ordinationem diuina
in personam petri et successorum suorum derivatam et continuandam usq; in
finem seculi tam in foro iudiciali q; in foro peniten. presupposita est et permittit
sublimis et plenaria potestas jurisdictionis et suprema potestas papalis cui
pli competit per diuinam dispositionem vniuersalis pastoralis cura totius gregis
xpi et vniuersalis concessio plenariorum indulgentiarum a pena et a culpa que
debetur penitentibus et confessis formam ipsarum indulgentiarum obseruantibus
tantum exariter valent quantum sonant videlicet plenaria remissionem omnium
peccatorum et penarum que pro peccatis commissis continentur et penitentes post
mortem in purgatorio pati ad integram purgationem habebunt Et ista effica
cia indulgentiarum prouenit de meritis xpi in et sanctorum in thesauris et
desit xpi pro supplendo illis quibus propria merita no sufficiunt reconditorum tm
quatum per papam plenarie ad quem p. tnat proprie primo et immediate vel per
eius ordinationem per alios inferiores prelatos ecclesiasticos particulariter et li
mitate committitur et dispensantur seu distribuuntur xpi fidelibus uel penitentibus
et confessis in hac uita mortali degentibus Possunt etiam prod. se et communita
re fideliu defunctorum animabus in purgatorio existantibus licet non sint uiatores
et ueniat una uiatorum nec sunt sumpti de foro et. iur. m. l. i. nec in statu m. u. d.

per omnia sunt diatous. Duplex autem est meritum unum est essentiali absolute quo quisque fidelis peritiam in hac vita mortali existens potest mereri vitam eternam propter operam et hoc per virtutem caritatis et de tali merito verum est quod anime in purgatorio existentes non sunt in statu merendi quantum meruerunt in hac vita consistentes vitam eternam post completam purgationem et hoc per caritatem cum qua decesserunt. Tale namque meritum essentiali non dependit ab opere alterius sed ab opere proprio. Aliud autem est meritum conditionale seu accidentale quo quis meretur penam remissionem vel accelerationem diuino alii in hac vita peritiam pro illis animabus in purgatorio existentibus faciunt illa que instituta sunt in ecclesia militante fieri ad penam purgatorii remissionem consequendam et tali merito conditionali cum dependant ex opere aliorum possunt anime defunctorum in purgatorio existentes consequi plenam remissionem vel diminutionem penam ipsius purgatorii et habitale meritum et ad istud meritum cum nondum sunt comprehensores deputatur inter viatores et sunt de foro ecclesie militantis et possunt esse peritiam absolute liberationis et remissionis ecclesiasticam per communicationem indulgentiarum sicut et per alia opera quibus iuuari possunt secundum beati gregorii de quibus in c. anime defunctorum p. q. ii. ad premissa faciunt iudicia de consuetudine ecclesiastica. vgo de fide in c. a nobis in ii. de sententia exco. Si ergo alia remedia satisfactoria in ecclesia ordinata de quibus in c. anime defunctorum p. sunt animabus in purgatorio existentibus per rationem indulgentiarum vel communicationem per prelatos ad quos pertinet et maxime per dominum papam vniuersalem dispensatorem et administratorem talium indulgentiarum et premissum thesaurum recordari in gemmo ecclesie sancte dei sic legitur in c. per luno. et so. in c. p. animam de penitentia et remissio. so. de iuramento. quilibet in de mouer laudano synodum de Borsano in de. ii. r. ti.

De potestate domini propter rita in rima Rubrica

P

apa romanus summus pontifex cui claves regni celorum in persona beati petri apostoli tradite sunt anathema potestatem ligandi atque solvendi super terram concessa est propter di. c. in nouo testamento super matrimonio carnali non rato etiam carnali copula consummatio potest solueret et ipsum matrimonium condicere de diuorcio c. quanto et c. gaudeamus et super carnali matrimonio rato inter fideles christianos contracto ut dum carnali copula consummatio dominus papa per medium statuti seu constitutionis possit conditionare consensum per verba de presenti expressatum seu explicatum ut sit sub tali conditione subintellecta contrahentes etiam illa conditione tantum licet non expressa possint a tali matrimonio per verba de presenti contracto distare sic isto modo papa statuit et per constitutionem in qua expressit quod quicumque vel quicumque ingrediatur religionem licet prius contraxisset matrimonium per verba legitima de presenti carnali tamen copula non subsecuta possit in religione remanere et ille vel illa cum quo vel cum qua fuerat matrimonium hoc contractum in seculo in alio possit matrimonium contrahere ut sunt scriptum cum vno vno intellectum

in c. deum et c. ex publico de conuersio coniugato Et circa matrimonium carnali co-
pula non consummatum licet sit ratum utraque sit contrahendum in seculo remanere si subit
causa ut separentur ut et cum alijs utriusq; de nouo contrahere valeat et matrimonium
sic de nouo contractum per carnalem copula licet consummare potest Dns ppa de plen
tudine sue ppalis potestatis dispensare supra no per oia. Jo. an. collat. et hinc post
Iuno. ppa in m. in c. ex publico de conuersi. coniugatoru Et ita Dns ppa dispensare con-
suevit aliq; inter xpianos etiam in seculo remanere q; matrimonium per verba de
pna contractum per carnis copulam no consummatum ex mutuo consensu contrahendu
dissoluitur et contrahendi cum alijs per dnm papam licetia tribuatur ex papali dis-
pensatione quam in diuersa ecclesia militante pro tali casu quocumq; in facto occurreret
ut recitat Guillimus de montelauduno in sacramentali suo ti. de sacramento matrimonii
in si. consummatum reuelasse sancti pauli apostoli primi ducte ecclesiastice hierarchie qui re-
perunt veritatem agendum in lege xpiana Immediat a domino Ihesu xpo per do-
ctina vni. vocis et xpi apostoli deo plen. auctos fideles xpianos sequentes suos in edifica-
tione sussum agentes instruxerunt p suas sanctas ordinationes quas xpi fidelibus in
vita militante tradiderunt datam scriptis et non scriptis ut expliat bns dionysii
aeropagita de ecclesiastica hierarchia ca. p. in fine

Man romani sum pontificis reputur hactenus dispensasse de plenitudi-
ne potestatis etiam inter fideles xpianos super matrimonio rato p verba
legitima de pna contracto sed per carnalem copulam non consummato ut
licet contrahentibus dissentire et hinc inde cum alijs de nouo contrahere quia licet ma-
trimonium per verba legitima de presenti contractum sit secundu quod deducit Dns
bonaucturam in m. sicut. di. ppon. articulo vno matrimonium ratum et insolu-
bile suo modo et est sacramentum Nec sane sunt intelligenda quia q; verum est
q; tale matrimonium ratum est sacramentum matrimoniale sed non illud de quo
opus Dns mathi xpo dixit Nam non sunt duo sed vna caro quos ergo Dns co-
iungit homo non separet Et subdit ibidem opus Dns Duo autem vobis
q; quicunq; diuiserit vniuersam et aliam dixerit iuratur et qui sit diuisam
dixerit iuratur. Matrimonium vni ratum sed non consummatum vnum
sacramentum in se habet et significationem et aliud sacramentum habet in se ma-
trimonium ratum et consummatum aliaq; significationem aliaq; effectum sicut expli-
cat dominus Iuno. ppa tertius in c. de bitum de bigamis. Matrimonium ratum no
consummatu per carnis copulam per dominu bonaucturam loco pallegrato dicitur
insolubile suo modo sicut de iure conuincit canonico per quod prohibitum est ad
alia vota transire ut c. si inter de sponsalibus cum ibi notat super quo iure cano-
nico domino ppa licitum est dispensare cum sit supra ius positum Nec istud ma-
trimonium ratum non consummatu per carnis copulam est illud quod per xpi ordina-
tionem in lege xpiana habet vinculum indissolubilitatis ppetur et diuisionis
prohibitionem nisi ob fornicatione et tunc solum quo ad thori separationem
et repudiu pmissi per legem moysi repudiationem Sed illud matrimonium

quod est ratum et per carnis copulam consummatum quod habet vinculum indissolubilitatis nisi per mortem naturalem alterius coniugum vel per remotionem a terra legem novam illius videlicet dei et christi qui constituit esse illud indissolubile mathei 19° quod apostolus dicit esse magnum sacramentum in christo et in ecclesia ad 1° corinthios 6° 17° Et sic potest saluari isto modo formata opinio doctoris subtilis magistri scoti in 3° sententiarum d. 1° q. 1° q. 2° alibi habet sumere per doctrinam domini Iuliani 1° q. 1° in 1° c. ex publico de conversione coniugatorum in fine ubi sic dicit et sic nota circa matrimonium non consummatum valere constitutiones ecclesie

Papalis potestas plenaria latissime patet in matrimonio rato per verba de presenti contracto non consummato sicut in per carnis copulam consummato Nam et ratum et consummatum utriusque testamenti lege firmum est et irrevocabile et eius consummatio per carnis copulam est de iure naturae quae consummatio et dissolubilitatem adducit matrimonio rato Et ante carnis copulam utroque contractu cum consenserit in diffusum actus coniugis et contrarius primo consensui sine officio dei et inter se proprium et violationem honestatis corporalis humane conditionis non venire potest ad hoc de sponsa c. 1° Sic omnis res per quasvis causas instituitur per easdem dissolvitur supra regulam iuris omnis res in volumine decretalium in consummato talis actus coniugis contrarius inquit videtur christi 1° q. 1° s. Paulus facit l. ab emptore ff. de pactis Et matrimonium solo verbo contractum annus et factus dissolvi potest si consummatum factum per carnis copulam et verbis legitime ratum quia sacramenta solo verbo contracta factus et actus dissolvuntur per verba et factus contracta ad hoc de ordi. ab epi. qui vivunt. c. si. ubi de hoc in glo.

Quoniam circa matrimonium rata per carnis copulam non consummata papa potest dispensare et interpretari quod vult de plenitudine potestatis et statuerit ut non de sponsa duorum c. licet et c. si. // Matrimonium ratum per carnis copulam consummatum habet suam stabilitatem et firmitatem per constitutiones ecclesiasticas sacrorum canonum et ideo circa illud latissime se habet dominus christus potestas plenaria et tale matrimonium ratum non consummatum potest dominus papa dispensatione dissolvere et statueri quod matrimonium ratum per verba de presenti inter fideles contractum non tamen per carnis copulam consummatum sit dissolubile per aliud subsequens ratum et consummatum secundum lauren. et Bernar. in c. ex publico de conversione coniugata. Scitur est de rato et consummato quod ab ipso deo et christo in utroque testamento habet naturam et effectum indissolubilitatis. Circa vero matrimonium ratum et consummatum pertinet ad dominum christum sola interpretatio vel contraria constitutio ordinatio vel statutum secundum viam et Bern. in c. ex publico in glo. super verbo consummatum de conversione coniugata sic potest intelligi opinio magistri scoti in 3° sententiarum d. 1° q. 1° q. 2° circa dum dicit quod indissolubilitas matrimonii potest esse a domino deo determinante contractum matrimonium debere fieri per seipsum et obligationem sequi pro seipsum nisi ipse dominus alicubi dispuset. Quoniam de potestate ordinis nata in dei ecclesia militante per dominum christum statuerit quicquid sibi placet dum tamen

sublit causa supra e non debet de consangu. et affinita. et hoc vult finis e. ex
 pulcro de consensio coniuga. Non tamen exedit ppiantati qz circa matrimoniu
 lus carnalia dominus qpa suas multum laxat habinas nec est hoc etiam tutum
 animabus et statu hominu quod patet de iustit e. si. de sponsa duoz e. vltimo
 de fir. e. si. strindum oti. et lo. an. in e. ex publico de consensio coniuga. per est. an
 suma n. de consensio coniugatorum e. si. versu sed quare magis per quillum de mon.
 lauduno in sacramentali suo ti. de sacramento rubeastru super e. cum marthe.
 de celebra. missarum e. vltim // Papa vero super indissolubilitate vnicu ma
 trimonialis ad impediendum contractum vel diuoridum efficaciter vel non effi
 cariter certis formas interpretando statuit et statueri potest ex suprema et vniu
 sali sua plenaria potestate papali in vniuerso mundo ut patet in e. quod votu
 de voto h. vi. cum ibi no. Merito ad matrimoniu carnale dominus qpa perso
 nas aptas statuit et statueri potest esse inptas et etona ut de sponsa impuberu
 e. ad dissoluidum in si. de consangu. et affinita. e. non debet cum ibi notat

De generali pte domini ppe circa quercunqz temporalia In
vniuerso a. mudo Rubrica

Quiator dei et hominu thesaurus ppius dominus noster verus deus
 et verus homo artibus propriis et dignitatibus distinctis sacerdotu
 proprietatibus et ecclesiasticis Imperii vero pro temporibus et sen
 laubus utius et negociis distinet officia et distinet sic ut vltra sibi nec Impa
 tor terrenus iura pontificatus auipert nec Imperatoris nomen pontifex vsur
 pant teste beato ppa Nicolao huius nominis primo in e. ad vltim vltim e.
 p. di. Tamen ipse ppius deus verus monarcha princeps regum terre apo
 calip. primo sup regum et deus dominantiu apocalip. xix. // Deus om. et deus
 naturalis vniuersorum per quem facta sunt secula teste apostolo paulo ad he
 breos primo ca. per quem reges regnant p. v. ca. // Cui data est omis
 potestas in celo et in terra mathe. vltimo ca. post suam gloriosam resurrectionem
 antiqua de terre ad celos sua propria virtute ascendit futura p. v. ca. // Cui
 cuius qui regimur huius vniuersi mundi generalem suum et vniuersalem viciu
 cum plenitudine sue diuine et humane potestatis constituit beatum petru ap. m.
 et post beati petri decessum quilibet romanum pontificem ipsius beati petri ca.
 tholicum successorum in romana sancta sede canonice assumptionem et institu
 tum ut diuina spiritualia et ecclesiastica in qua digniora suo sacerdotali ordini et
 sumo pontificatu congrua // De romanis pontifex vniuersaliter in vniuerso
 orbe suo proprio tempore suo proprio iure cum aucte plenaria disponeret et
 gubernaret et super secularibus iure temporalibus et mundanis causis arduis
 et negociis occurrentibus expedire et necessarium esse cognosceret in vniuerso
 mundo ad profectum et bonu totius mundi et singulariu p. v. cuius per supremam

auctoritatem p[ro]p[ri]am et monarchicam sibi vicario vniuersali et in to-
 to mundo ferenti plenarie vices ipsius p[ro]p[ri]i et vniuersaliter tenenti locum eius in
 auctoritate presidente principatus et prelationis et in plenaria suprema iurisdictione
 sui exercitio et executione vtriusq[ue] gladii ecclesiastici et mundani prouide sup[er]intendat
 itaq[ue] pastor et supremus princeps totius humani generis in hoc mundo et ad ipsum v-
 niuersalem p[ro]p[ri]am vniuersalem auctoritate et potestate ecclesiastica et mundana sup[er] omni p[ro]p[ri]o
 ipso p[ro]p[ri]o domino vniuersorum et vice actio eius ius et iusticiam debite adiuuaret
 cunctis ad ip[su]m dominu[m] p[ro]p[ri]am patrum et principum principum recurrentibus qua-
 libet necessitatem iurisdic[ti]o[n]is facti parentibus fructibus p[ro]p[ri]is et nationibus orbem
 terraru[m] partem qua ip[su]s p[ro]p[ri]us d[omi]n[u]s commendaui[ss]et ceteris quibuslibet sp[irit]ualiter p[ro]p[ri]i
 fidelibus vniuersis aliquo casu seu qualibet occasione inter se discordantibus tribueret
 que no[n] p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]am in iure in c. licet p[ro]p[ri]o suscepto de foro competen. et c. quod super
 his de voto et voti redemptione

Per auctoritatem sup[er]uam et potestatem plenaria romano summo
 pontifici diuinitus concessam p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]i vicarius beati petri apostoli
 successor in romana sancta sede prouidendi plenaria habet facultatem p[ro]
 vniuersum orbem ut vix publice seu strate p[ro]p[ri]us a malis hominibus p[ro]p[ri]o
 malendinis aggressoribus itinerum et pelagi nauigium a cunctis p[ro]p[ri]is et
 ceteris maritimis liberentur atq[ue] libertate et securitate plenaria p[ro]p[ri]antur et pa-
 rat salua serua et libera cunctis viatoribus p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]i fidelibus. Quodq[ue]
 cuncta itinera vix publica portus et passagia ab exactionibus et viciis p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o datus et superinductis immunita sunt p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]a fraus et libera p[ro]p[ri]o
 inter p[ro]p[ri]anos a quibuscu[m]q[ue] terris aquis et mundi partibus cunctis p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 it[er] agentibus vniuersis p[ro]p[ri]i fidelibus et quibuslibet mercatoribus cum suis cur-
 rencyis rebus et bonis vniuersis p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o et abusus quoru[m]cu[m]q[ue] ecclesiasticorum p[ro]p[ri]o
 et quoru[m]cu[m]q[ue] secularium principum regum ducum comitum baronum et nobilium
 potestatem temporalem et temporale h[ab]itibus dominu[m] negligentiam in p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 et quolibet p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o condempnandi corrigendi et puniendi suo proprio p[ro]p[ri]o
 p[ro]p[ri]o dominu[m] p[ro]p[ri]a habet plenariam potestatem p[ro]p[ri]o q. iii. c. si quis cum duobus
 p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o de iuriga et p[ro]p[ri]o c. i. de verbo signifi. c. super quibusdam et c. p[ro]p[ri]o de
 casibus v. l. c. de sacrosan. eccle. l. plenaria c. noua v[er]tigalia institui no[n] posse
 l. ab actis. et c. p[ro]p[ri]o humanam de homin. l. vi.

Quocirca in vniuerso de omnibus et singulis personis secularibus
 cuiuscunq[ue] status gradus conditionis et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o fuerint necnon de q[ui]s-
 buscu[m]q[ue] negotijs et rebus vix secularibus temporalibus et mundanis
 d[omi]n[u]s p[ro]p[ri]a romanus pontifex summus et vniuersalis vicarius p[ro]p[ri]i habet p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
 auctoritatem plenariam cognoscendi ad punitionem cuiuslibet peccati mortalis
 atq[ue] ad ip[su]m d[omi]n[u]m p[ro]p[ri]am p[ro]p[ri]o et expectat et ad eius p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o de quolibet

mortali peccato committere compere et punire quilibet christianus peccatum clericum vel
 laycum et si quis correctionem dominum pro contempserit potest idem pro districtio-
 nem debent utriusque gladii ecclesiastici et mundani obviare proteritum incorrigibilem
 et contempserit sine apostolica correctione et disciplina ut c. nouit de iudi. Et contra
 quolibet christianum ecclesiasticum vel secularem potest dominus proa obilibet et in omni-
 bus partibus mundi de omnibus heresibus hereticis schismaticis usurariis separationis matrimonii
 quo ad thorum propter adulterium plunarium rapere et rapere cognitione et tam in
 20 perennali quam in foro conuictio et iudiciali iuxta non per sumo. proam in
 osti. Ioan. Jo. de limano collecta. et hinc in c. nouit super verbo iuramenti
 de iudicis. Crimen etiam pacis frange in quacumque parte mundi orbis terre et
 cimen puniri sine transgressione et non obseruatione nulli sit liciti preiudici iura
 menti dicitur et plunarie potest ad iudicium dominum pro contra quilibet hominem
 christianum in universo orbe iuxta c. nouit de iudi. cum ibi plene notans per sumo.
 et osti.

*De plenaria potestate utriusque gladii ecclesiastici et secularis quam habet
 dominus papa Romanus potestatem et utriusque gladii liberam exercere
 in patrimonio et temporalitatibus ecclesie et omnium aliarum
 ecclesiarum totius orbis Rubrica.*

Plena et libera dispositio potestas et utriusque gladii ecclesiastici et
 temporalis super patrimonio et temporalitatibus ecclesie romane
 et omnium et singularium ecclesiarum tam maiorum quam minorum et monasteriorum
 et quocumque locorum priorum competit primo et principaliter domino pro
 per universum orbem pro a. m. c. per principalem et c. cuncta per mundum
 Et potest dominus pro causa rationabili vni ecclesie auferre bona et patrimonia et
 alteri ecclesie dare pro a. di. c. 1. Ibi per glo. et archid. et pro a. di. c. 1. Et cum roma
 sancta sedes apostolica sicut in universo orbe sacerdotalis mater est dignitatis
 ita est et esse debet omnium ecclesiarum magistratio pro a. di. c. in meo
 uam ita quod in talibus nulli est fas vel velle vel posse transgredi apostolicam sedem
 propta sed quicquid in rebus et iuribus ecclesiasticis statuit vbiq. terrarum perpetuo
 irrefragabiliter obseruandum est ut sacri canonis detinentur pro a. di. c. cum
 vero et c. nulli est fas Et ab ipso solo proa omnis ordinatio et dispositio libera et
 plenaria omnium bonorum rerum et iurium ecclesiasticorum insolidum et in vniuerso
 dependet et ab ipso solo procedit tanquam ab illo qui super tota militanti ecclesia
 plenitudinem obtinet potestatis ut c. ad honorem de usu pallii Et ipse solus
 proa in universo mundo habet plenissimam vicariam proa et vni potest illa in
 corporibus et animabus omnium christifidelium in ecclesia militante et in hac vita mor-
 tali consistente et in aternis quibusvis rebus bonis et iuribus ad ecclesiam vel
 statum ecclesiasticum spectantibus seu personis et in aliis quibusvis rebus ad

De in maritima restituta cum ex libris de iudi. c. mouit c. sanctorum et c. de
quarta de pustris. de concessio. preben. c. proposuit de rebus ecclesie non alie
nan. c. qui res et c. si de baptismo c. maiores et c. per venerabilem q. filij
sunt legit. c. ubi manus c. fundamenta de elec. c. grandi de supplen. negli
gen. prela. c. ad apostolicam de re iudi. c. quia iuribus de concessio preben. c.
pro humana de homin. lib. vi. de roman. principis de iur. iur. de pastoralis
de re iudi. et decretalis ep. uogans unam sanctam domini Bonifacii pape
otam. Res autem et bona singularium ecclesiarum totius orbis sunt immediate
sub libera ordinatione et dispositione dñi pp̄ et quatenus bona temporalia
ad ipsas ecclesias pertinentia et de illis dñs pp̄ plene et libere potest disponere
sicut de rebus et patrimonio beati petri apostoli et sancte romane ecclesie et
potest illa ex causa sp̄ignare distrahere et alienare sua libera et plenaria au
toritate nec per hoc de dilapidatione potest redargui vel de gravamine seu p̄
iudicio ex hoc particularibus ecclesiis subtrahere. Iuxta nō in c. cuncta per nū
dum et c. per principalem xpa. q. iii. et c. sicut dicit de expressi.
prelatorum.

*De excellēti potestate quam habet dñs pp̄a rōna Imperium
Romanorum latinorum atq; grecorū xpianorum et rōna alia
quorūmq; regna et dominia tēpalia quorūmq; ep̄fidelū
in vniuerso mundo.*

Allino quōtōdāno romani Imperij tiberij celsus dñs ih̄us xps
de maria uirginis natus et postea tunc q̄i annorū triginta bap
tizatus a iohanne baptista et toto mundo digito demonstratus
fuit filius dei luc. iii. et iohannis primo ca. omnis principatus sup̄ humerū
vius et multiplicatum eius sup̄erū vsq; nouo ca. Imp̄i monarchiam in se
habens iure suo cui data est omnis potestas in celo et in terra mathei ultimo
ca. post suam gloriosam resurrectionem instruens petrum ap̄tū pastorem
omniū omniū Jo. ultimo ca. quem cepham p̄us nominauerat atq; petrum
Jo. p̄. ca. monarchiam sup̄erū celestis simul et terrestres videm beato petro
donauit regendam amandamq; vicē et loco ipsius pp̄i qui est rex regum et
dñs dominiū et p̄ncip̄s regum terrarū apocalip. p̄. ca. et ipse petrus pro
se et quolibet successor suo romano summo pontifici ab ipso xpo filio dei sup̄
omniū quod est ipse filius dei potestatem accepit in vniuerso orbe terrarū
teste beato iohanne crisostomo equaliter sup̄ euāgelij iohannis in ultimo ca.
Et inde sacri canones hoc idem attestatur pp̄i di. c. om̄is et c. sacrosanta Et
per hoc quod pp̄us dñs legitur in euāgelio dixisse petro Conuerte gladium
p̄ tū in locum suum mathei xxi. Jo. et. xxiii. dixit ih̄us petro mitte
gladium in vagina videm petro beato apostolo et suis in apostolica sede catholice

successibus romanis pontificibus abire a se vel an totum abdicare temporalem
 jurisdictionem et gladium materiale non nungit sed seruare sibi et successoribus
 suis iudicet Et cum apostoli ipsi ppo darent dominum esse gladii duo
 hic ac ille dixit eis factus est lux ppi et deducitur per glo. et archi. ppi q.
 viii. § primo et in glo. sumitur Sedes cui apostolica habet utriusq. gladium
 in universo mundo Etiam supra Imperium romanorum latinorum et grecorum
 et prout vult profert vni alterum ut patet pbi. di. c. cum ad verum cum glo.
 et per archi. patet hoc etiam in c. venerabilem de elec. et c. ad apostolicam de re iudi.
 li. vi. et de pastoralis de re iudi.

X pusus dno in hoc mundo sui personalem consecrationem exhibens
 sum sacerdoti et sumo pontificatum atq. terram superis monarchia
 et utriusq. gladii spualem et temporalem rationabiliter cum plen
 tudine potestatis exeruit et ipse suo vniuersali vicario de hoc exempla soluta
 ria dereliquit mathei viii. marci xi. luc. xxi. lxxviii. di. c. vicarius domini
 pbi. di. c. cum ad verum vntum est et ibi. glo. so. et quidoms Et quia ipse
 vniuersam ppi non est imperium ut ppi. q. i. §. sed illud romanis pontificibus
 Imperium temporale huius mundi per diuinam potestatem et superioritatem a
 ppo dno eis concessam contulerunt iure suo de genis in germanos in psona
 magnifici karoli magni in ipso karolo et suis per electionem successoribus
 in Imperio ipsius Imperii exercitum contulerunt dignitatemq. Imperialem
 et usum et illud Imperium a romano sumo pontifice vniuersali ppi vicario celestis
 simul et terram Imperii iura habente recognouerunt se habere atq. terram
 inuon idem sumo pontifice subesse ut de elec. c. venerabilem de maiorta et
 obedi. c. solitum di. c. aduana viii. q. i. c. in apibus in l. vitor Honorius C.
 de summa trinita. Iud. romanis pontifex ipse indubitatus vacante romano i
 prio succedit immediate ipsi imperatori in hiis que sunt Imperii Patet hoc
 ex deductione posita per dominum sumo piam in i. h. et licet ex suscepto
 de foro competenti. et in de. pastoralis in fi. de re iudi. facit et que contra mo
 res hominum in fi. viii. di. de iudi. c. nouit de deci. c. tua c. per venerabilem
 qui filii sunt legit. c. cum inter et c. venerabilem de elec. c. ad apostolicam de
 re iudi. li. vi. de. romanis pnapis de iurim. // Supplet etiam roma
 nus pontifex vacante imperio absentia et vice Imperatoris et iure suo summe
 superioritatis et maiortatis exercet exercitum potest omnem jurisdictionem Im
 perialem in terris Imperii et in universo mundo et potestatis plenitudine qua p
 ipm dnm dominatorem terre ppositus est toti orbi atq. iura celestis et
 terreni Imperii sunt sibi comissa ppi. di. c. omnes Et potest iusticiam per
 se vel per alium in omnibus causis secularibus et prophanis tam criminalibus q.
 civilibus subditis Imperialibus etia inter laycos ad ipm piam vacante Imperio

veritatem debite ministrare per illam firmandam auctoritatem Imperialis cui
 nimis quam habet per quam Imperatorum electum examinat coronat et coronat
 ex quibus ab apostolica sancta romana sede et non aliunde suscipit quibus roma
 nus Imperator ut subditus et astrictus sancte sedi romane et vniuersali ecclesie
 propria cui solus ipse vniuersaliter presidet aduocatus ecclesie dei efficitur et su
 uerantem fidelitatis prestat dominus ipse in sua noua Imperiali assumptione et
 Imperium trinit a ipse ut ostendunt iura scripta manifeste hinc de .c. ego de cler.
 c. venerabilium de romani principes de iur. iurando cum ibi no. per glo. so.
 an. Paulum Gualterum gen. et so. de limano c. ad apostolicam de re iudi. li. vi.
 cum ibi no. per dicitur. et so. no. // Vacantibus ita aliis regibus et principa
 libus in quacumque parte christianitatis consistantibus quorum reges et principes in
 temporibus superiorum non recognoscunt de facto si iustiar temporalis defectus
 existat et sedi apostolice denuncietur ne christianus populus in illis regibus prin
 cipibus terris et dominis temporalibus defectum iusticie tyrannidem vel op
 pressionem aliquam vel iniusticiam patiantur Idem summus pontifex post su
 re suo proprio interponit vires suas iuxta c. licet ex suscipio ab ai ibi notat
 per iuno. ipam in nota sua plerumque visum vel dicit q. vacantibus de fo
 ro compe. // Supplet etiam romanus pontifex defectum administrationem
 iusticie Imperatoris et quorumcumque regum et principum christianitatis licet ipse
 in eorum regibus et principatibus non recognoscant aliquem in superiorum
 dnm temporalem et eorum regna et principatus non tenent et ad ea non
 per electionem sed per successionem reges et principes consueverunt esse et
 preesse quocumque illi tales in administranda iusticia subditis suis sunt in gli
 gruas vel remissi. ut de iudi. c. nouit de supplem. negligit. prela. c. grandi.
 li. vi. // Supplet etiam dnm ipse negligentiam administrationis iusticie q.
 uocumque pontificum presidium ministratum et iudicium secularium quocumque in
 dnm etiam diuitibus et prophanis administrare iusticiam reputatur negligentis
 vel remissi. ut c. ex parte b. et c. ex tenore de foro compe. cum ibi notat
 plene per iuno. li. vi. glo. et dicitur. in c. administratores xxiii. q. vi.

Summus pontifex romanus beati petri apostoli successor in sede
 aptica ipse vniuersalis vicarius in terra et legitima monar
 chia totius orbis ex sui potestatis plenitudine potest deponere
 Imperatorum romanum ab imperio romano et constantinopolitanum Imperatorum
 numerorum ita a suo Imperio et quocumque alios principes reges seculi et duos
 temporales ab eorum regibus principatibus et dominis ipse solam inobediencia
 seu rebellacionem per eos vel eorum aliquem aduersus romanum summum ponti
 ficem et eius apticam sanctam sedem commissam et quocumque rebelles vel mortales
 talibus et gravibus delictis publicis virtutes in corrigibilibus monitos ap. auct.

et sibi licite acquisierunt et appropriarunt ea que ab inicio in nullius alterius q̄ ip-
sius dei bonis et domino erant et occupandi persidendi et subiacendi sibi ipsis va-
lida et auctoritatem a deo plenam habebant et sic tunc unicuique homini licet
erat occupare quod ab alio homine prius occupatum non erat sed ab aliis hominibus
iam occupata iterum occupare et illis prius occupatoribus auferre non licebat
quia hoc erat contra legem humane nature qua aulibet homini inductum est
ut non faciat alteri quod sibi nolle fieri // Habuerunt etiam tempore legis na-
ture homines etiam sancti specialia dominia per donationem et appropriationem
eis deputata sicut patet in Abraham et in loth. quorum unus accepit dominium
terre seu illius partem ad unam partem alius ad aliam ut patet genensis xxiii^o ca^o
Super homines autem quasi super feruos nullus homo habuit dominium nisi de
Iure gentium vel civili natura cum omnes homines liberi sunt Iusti de libertate
§ p̄ p̄na q̄ p̄ n̄ c. cum redemptor. Certum tamen est q̄ iurisdictionem plena-
riam supra omnes homines deus omnipotens ab inicio generis humani exercuit
p̄ se ipsum et postea communicavit illam certis hominibus per suam diuinam pro-
uidenciam et provisionem quibus supra alios homines concessa est a deo aucto-
ritas potestas et exercitium iurisdictionis dominationis et prelationis tam eccl̄e
q̄ mundane ad condignam punitionem malorum hominum et ad laudem bonorum
et fiat eos dignos tanti honore p̄ q̄ in mundo corruptat et c. qui resistit de ma-
iori et obedi. c. omnis anima et c. solite // Inde sumptum est generale pactum sanc-
tatis humane obtemperare regibus suis et per eandem sanctitatem humanam in-
ductum est q̄ in potestatibus et dominationibus humane maior potestas minori
ponitur secundum boni Augustini viii^a q̄ p̄ c. que contra mores hominum
Iurum ex tempore in aliquibus partibus huius mundi per successionem in a-
liis per electionem factam a populo vel ab aliquibus ad hoc a ipso deputatis
et ordinatis habuerunt et habent reges seculi et principes terre suos principatus
et potestatem sup̄ alios homines illarum terrarum easdem submissos et subiectos
ut patet viii^a q̄ i^a c. licet c. si ergo et c. audacter // Et hoc modo regna et
dominia temporalia iurisdictionum temporalem proprietatem et possessionem
habere iuste et obtinere poterunt infideles et pagani in eorum terris et domini-
is // Nec enim regna principatus et dominia non tantummodo pro hominibus
fidelibus sed pro bono regimine totius humane nature in hoc mundo per diu-
nam voluntatem et provisionem facta sunt ut predictum est // Sed cum hanc po-
tatem plenariam et auctoritatem regiminis et dominationis deus omnipotens
per communicationem factam hominibus nunq̄ a se abdicavit immo nunc habet et
habebit semper sicut prius et ante communicationem predictam habuit a p̄-
dno qui venit in mundum ab eodem omnipotens deo patri suo data fuit omnis
potestas in celo et terra matthei ultimo ut omnes glorificarent filium dei sicut
honorificavit patrem et ipse dominus Iesus dei filius rex regum et dominus

dominatum apocalyp. p^o et ultio c. ante suum ad celos gloriosum assensum in
 terris ai plenaria potestate papam suu vicariu constituit et vtriusq; gladii po
 testatem terris atq; celestis superi iura eidem ppe commisit in vniuerso mundo
 ppi di. c. omnes et c. cuncta per mundum p^o q. in^a et supra omnia que sunt op
 sus dei filij in terris vniuersalem pauptem et pastorem illum constituit testre
 brato Cistercio super schannum concludit dno iuno. ppa quartus in c. quod sup
 de voto in nota sua magna circa finem 2° columpne sic ad propositum dicitur
 Credimus q ppa qui est vicarius ihesu xpi potestatem habet non tantu super xpi
 auctos sed etiam super omes infideles. Cum em ppius potestate habuerit sup omes
 vnde in psalmo lxxi^o dicit iudiciu tuum regi da et iustitiam tuam filio regis
 non videtur ipse ppius huius mundi fuisse diligens patfamilias nisi vicario suo
 quam in terris dimittit bar plenam potestatem super omnes dimississet. Item
 ipsi petro et omnibus successoribus suis dedit clauis regni celorum et dixit ei quod
 atq; ligaueris super terram erit ligatum et in celo mathei xxi^o Et illi dixit
 Pastor oues meas io. xxi^o de eler. c. significasti. Omnes autem homines et
 mulieres tam fideles q infideles oues sunt xpi per creationem licet non sint de
 ouili eccle militans. Et sic per predicta apparet q ppi super omnes habet
 potestatem de iure licet non de facto. Vnde per hanc potestatem quam papa
 habet credimus Inquit Innocentius vbi sup q si gentilis qui non habet legem n
 nature faciat potestatem punire p piam ut de sodomis contra naturam peccatis
 punitis a deo habemus genesis p^o et de iudicia exemplaria sunt humane
 gentium in hac vita. Idem si gentilis peccet per ydolatriam nam de hoc pot
 per dum piam puniri quia naturale est aulibet supposito humane nature colere
 et adorare deum verum factorem celi et terre et no creaturas et si contra faciunt
 potest punire eos terre et dominis que possident et eis iudicare bella fieri per
 xpianos etiam si super terre que nunq fuerunt sub imperio romano vel xpi
 nouum et multo forcius pro recuperatione terre sancte ierosolimitane et aliarum
 terrarum que ate fuerunt in manibus xpianorum et nunc per infideles sunt
 occupate struendi dum Innocentiu piam in c. quod super de voto et idem conclu
 dunt ibi ohi. et fo. an.

Perulandum est vna q dicit homo non dicitur dno rerum huius mu
 di quantum ad naturam reru quia hoc mod solus deus est dominus
 rerum omni et ipse creator omni rerum dno est sed pro tanto in hoc
 mundo homo dicitur dno rerum quia ipse vtitur del quia habet potestatem
 vandi illis per diuinam ordinatione genesis p^o ca. et ii^o. Nullus ergo homo
 in hoc mundo iuste possidet aliquid temporale secundum ius diuinu nisi habeat
 a deo qui est dno rerum suu substantiam et recognoscat illa se habere et tunc
 a deo et voluntate libera proficitur illa deo subiecta et realiter illa submitat

ipsi deo et voluntati atque dispositioni eius et quod illis rebus datur homo ad illum
fuerit ad quem sibi a deo collata sunt teneri et curasse et protanto omnes pa-
gam et infideles quia talia super rebus et rebus terrenis quas tenent debito modo
non seruant dicuntur indistincte temporalia possidere iuste seu verius occupare
de iure diuino Et quia verum est quod deo non subditur qui suo vicario et eius po-
testati non obedit sed resistit ideo dicitur prope verus vicarius et locuturus dei in ter-
ris iuste et rationabiliter illos infideles etiam in amorem facit et precipit primari-
teris regibus et dominis que iniuste tenent per vitium pmissam quam ponit
dus alexander de sando elpio facit professor libro de potestate ecclesiastica probando
quod omnes reges et principes huius mundi veraciter et in temporalibus subsunt
dno pro vicario dno nostro ihesu xpo // Ut de pmissis mirandum quia testator
brutus augustinus quod omnis vita infidelium peccatum est nec valet esse bonum quod
fit absque deo Vbi enim dicit agnatio et tunc et inimitabilis veritatis falsa est
vultus etiam in optimis moribus propter quod i. s. ipse huius paganus et quilibet
infidelis nichil de bono iure possidet nec veram presidenciam et administrationem
veram iustitiam habere et exercere potest nec veraciter veram jurisdictionem preesse.
Unde propter dominus qui est via veritas et vita mathei xxi. ca. ait auferetur
a vobis salus invidulis regum et dabitur genti facienti iustitiam et sapi. xi.
ca. scriptum est labores impiorum iusti id est

Quia omnes et singulos infideles paganos et invidulos mannos
et aganos auersarij secte sunt non tenentes fidem xpi no punit
tentent inter eos xpi predicatores predicare legem xpi et docere
eos gratia atque baptizare in nomine patris et filii et spūs sancti sicut xpus
dus ordinavit mathei ultimo ca. licet alii non sint pccati cogendi accipere fidem
et baptismum quia omnes in hoc libro arbitrio sunt relinquendi et sola dei gratia
vocantur ad conversionem plerumque di. c. de iudicis ex tali rebellionem vel impedimento
fidei xpianae et dilacione eius prestato potest dno xpi et no alius quisque princeps
vel pccatus nisi cum auctoritate xpali bellum iudicare et mandare nisi aliquis
princeps vel aliqua pars xpianitatis habeat speciale interesse et specialem con-
questam contra illos paganos seu infideles Nam proprie et vniuersaliter atque
plene ad plenum xpianam potest cum omni auctoritate omnes gentes contra dum
pccantes vel mandatis xpi et domini pro vicarij ipsius xpi non obediens
puniri et facere puniri etiam vniuersorum et hoc creditur et confirmatur dominum
pro facere per expressam voluntatem et ordinatissimam dispositionem dei omni-
potentis propter quod i. s. quando vult deus // Ut dicitur c. multa i. s. q. i. vbi dicitur
de huius qui foris i. contra fidem xpianam sunt nichil ad nos // Verum est quoniam
debet illi infideles puniri et iudicari per excommunicationem et censuram eccle-
siasticam qua nichil exprimat non timere neque appaeretur sed alijs pccatis eius

formidabilibus etiam ferro et flammis puniendi sunt et per arma bellica per populos
 auctoritate apostolica auctoritate compellendi et persequendi atque funditus per
 populos cum zelo fidei christianae et dilationis eius destruendi sic intelligitur non
 per suam sed quod super his de voto et de voti redemptione

*De excellenti et plenaria potestate domini papae Romanae summi
 Pontificis generaliter supra et circa omnium populorum catholicorum
 totius orbis subiecta*

Quoniam populos quos christi fide constat esse insignitos duo ipse Romanus
 summo pontifici pastori totius christianitatis vero summo et iurisdic-
 tate vicario universali domino nostro Iesu christi et eius excellenti et
 plenarie potestate papali esse subiectos totus actus christifidelium consistit de iuris-
 dictione salutis eterne cuius in unam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam
 cui disponit christo domino Romano pontifice universaliiter presidet et in eadem so-
 lus universaliiter christi vices gerit et catholicam obtinet principatum in e. ad
 apostolicam de re iudi. l. vi. de pastoralis r. n. de p. de scutu. expo. l. cunctos
 populos et epistola inter claras C. de summa trinita. Nam supra ad dictionem
 domini Innocentii ipse quartus in e. p. de homin. l. vi. de filiis pro redemptione
 humani generis de sumis celorum ad yma mundi descendens verbo caro factum
 deus et homo ex anima rationali et humana carne subsistens dominus noster Iesus christus
 cum hominibus in hac vita mortali conversatus tandem mortem subiens tempora-
 lem in gurgem suam precioso sui gloriosi sanguinis redemptionem ipse idem christus
 pastor eternus ascendens post resurrectionem suam ad celos sedere ad dexteram
 patris gregis totius humani generis in hac vita mortali constituit eum unum
 saltem non per status plenitudinem beato petro apostolo et suis in sancta Romana sede
 successoribus Romanis pontificibus sumis commisit ut apostolicam fidei stabilitate tutos
 in hoc mundo in sancta fide christiana pro tempore sui pontificatus adducerent docerent
 dirigere atque firmarent cunctorum christifidelium mentes ad opera salutis et
 ne acciderent sui divinis ardore necnon ipsius christi redemptoris locum in terris
 tunc circa universales greges christi custodiam sollicitis operati vigilis et am-
 mam salutis iugis attentione cogitatione uopia cuncta posterius precando
 et amovendo cuncta profutura procurando et pagando intruderent atque sedula vi-
 gilantia cunctorum hominum unum animas cooperante divina gratia dolere facere
 procul expulso sompno negligentia parerent

Papa Romanus pontifex summus qui non puri hominis sed veri dei vices
 gerit in terris in e. quanto de iusta. cuius est cum christo domino unum
 et idem consistit et tribunal C. de summa trinita. l. p. in fi. et l. ho-
 no. Ber. glossator et l. in e. quanto de iusta. necnon omnia et singula que p.

ipam in hoc mundo clauem non errante clauis ligantur et soluntur sunt etiam per
ipm dominum ligata et soluta in celis xpm q. p. c. quodamq. atq. ipse ipa ligat
et soluit ut xpus in consorcio nudum conuatis et plenitudinis xpi est assumptus
xpi. di. c. sacrosancta et c. fundamenta de cler. li. vi. e. sumus princeps et sumus
vniuersalis monarcha totius populi xpiani atq. totius mundi per ipm dominum
est ordinatus et constitutus in terris et potest omnia que sunt ecclesiastica et mundane
auctoritatis principatus et potestatis iurisdictionis administrationis et prelationis
loci et vice dm in ihesu xpi xpi. di. c. omnes hie dno xpi. di. c. in nouo testa
mento de tista. c. quanto per glo. et est. Estq. vniuersalis vicarius xpi in vni
uerso mundo in c. ut ecclesiasti. beusi. c. ciuita per mundum xpi. q. p. m. Habetq.
vniuersalem et supremam principatum supra omni populu catholicum in spualibz
et temporalibus et vniq. gladiu ecclesiasticum et mundanum xpi di. c. omes. d. Iudi.
c. nouit et in xpo uaganti dominum Bonifacii p. vii que incipit vna sciam catholica
diffinitum est et determinatum et contrarium asserere insanu est hereticum et pphanu
Monarcha enim totius mundi huius a deo instituta est in hoc mundo tueri per v.
nu homine et per diuersitatem etatum huius mundi deuenit tempore legis graue
ad personam xpi qui in hoc mundo etiam q. dm psonaliter mansit fuit verus
et naturalis monarcha totius mundi simul et sumus sacerdos ut vere sumus
pontifex est verus serarcha qui ante sumu ad celos gloriosum asansum petrum et
loco posuit et ipius petri in sede romana catholicos successores quia in hoc mu
do oportet talem esse monarcham et sumu serarcham qui psonaliter consistunt
cum subditis et eos regat et dirigat vniuersaliter secundum varietatem psonarum
temporum et locoru secundu hericu li. de potestate ecclesiastica n. tercio Et fa
ciunt ad pmissa c. nouit. de Iudi. no per sumo in c. licet xpo suscipio de foro co
peten. et per est. Jo. an. in. c. per venerabilem qui filii sunt legit.

Hat post dominum saluatoris nostri ad celos gloriosum asansum in
mtis fuerunt distincta officia et regimina huius mundi tamen in
vniuersali xpi vicario romano sumo pontifice remansit summa
auctoritas plenaria potestas xpi presidencia et regimen totius mundi. Id.
q. romanus pontifex loco xpi in toto mundo sumus est ecclesiasticus serarcha
et sumus verus totius mundi monarcha ad que quadoq. uerisse est per oes
et singulos hoies in hoc mundo ueritas est reuerendum siue sit uerissimas que
quia no est nec potest esse post xpm in hoc mundo alius homo a xpa superior ni
solus xpa ut talis sit et ut talis presideat a xpo domino fuerit ordinatus et
institutus xpi. di. c. Ita dno xpi. di. c. omnes et c. sacrosancta et c. cum ad ve
rum uentum est et c. constantinus pbi. di. et c. per venerabilem qui filii
sunt legit. Siue sit uerissimas facti quia alii sicut Imperator seu alii reges et

principes atq; Iudices huius seculi tyrannant vel non bene regunt suos populos
ut subiectos vel eis faciunt iniurias et oppressiones vel de. romani principes de Tu
romani. de pastoralis de re Iudi. c. ad apostolicam r. n. li. vi. c. mouit de Iudi. c. per
venerabilem qui filii sunt legit. no. per hinc. in c. licet. q. si scripto de foro competenti.
et no. in c. grandi. de supplic. negligenti. p. uela. li. vi. c. per so. mo. et Jo. an.

Quantas enim et conformitas omni et singulorum que pertinent ad bonum regimem
totius mundi in quibus principaliter et de necessitate salutis eternae totius populi et
omni hominum degunt in hoc mundo et in hac uita mortali consistunt sunt ea q
pertinent ad ueram catholicam fidem christianam et ad mores quos ponit fides christiana
na in quolibet statu tam ecclesiastico quam seculari necessarios ad eterna salutem si
phatit vel tamen non potest resistere nisi in ordine ad unum principem simul sc
varcham et monarchiam ad quem pertinet sententiarum non solum quid credendum
sed etiam quid agendum Et in tantum iste principatus est unus quia ab uno deo pro
ueniens et institutus in uno homine christiana permanere ipsam unitatem summi prin
cipatus summi unius monarchie et monarchie tota humana natura si uellet frange
dum aut diuideri non potest nec in hoc conuersalem diuinam ordinationem
mutare ut adducit Magister Hermannus libro de potestate ecclesiastica tit. vii.

*post principem
Cypriana saluifera portat omni Cuentium homi
ad magistrali deuote et fideliter dno pape romano Pontifici
plenarie obediendum Rubrica*

Derogatus paganismus uincit quibus dum christianum se esse as
seruit fidei apostolice obedire contempnit ut determinat et concludit
sanctus papa Gregorius in c. si qui sunt presbiteri in fi. lxxxi. di.
Sunt autem una heretici et schismatici quorumq; cuiuscumq; sunt status dignitatis gra
dus et conditionis diuites et tenuiter se et alios omnes christianos esse subiectos
plenarie romane apostolice sancte sedi tales sunt filii beati. absq; uigo pun. regum
p. ca. Quomodo testis samuele. i. regum p. ca. quasi peccatum paganismus est re
pugnare et quasi solus idolatrie uelle acquiescere. Et teste beato Gregorio in ino
ralibus sola est que fidei christiane possidet meritum uera obedientia sine qua quisq;
infidelis esse uideatur un. q. i. c. sacerdoti in fi. Romano summo pontifici tanta ab oib;
hominibus in hac uita mortali et in presenti seculo degentibus debetur obedientia
sub pena dampnationis eternae ut nulli liceat commutare illi uel illis cui uel q;
bus pro suis actibus ipse christiana inimicus est Nec in ecclesia christi esse potest qui p
inobedientiam deserit cathedram apostolicam romam pontificis summi ut in ordi
natione beati clementis in epistola beatus petrus apostolus uniuersum populum allo
catus est et habetur p. ca. di. s. p. et c. si inimicus Et testatur beatus Cyprianus

matris et pontificis qui cathedram petri super quam ecclesia dei fundata est per ino-
 bedientiam et rebellionem deserit in ecclesia. i. communione christifidelium se esse non confi-
 dat habetur hoc in c. qui cathedram petri. di. fidem christianam quippe violat
 qui non obediendo agit contra sanctam romanam ecclesiam et eius apostolicam sanctam
 sedem que mater est fidei christiane et sic non obediendo quisque inuenitur esse contu-
 maciosus illi. i. christo qui cum saluat romanam apostolicam ecclesiam atque sedem amittit
 ecclesiam perdidit cognoscitur teste beato papa Nicolao primo scribitur in duobus
 mensibus et habetur in aureo volumine decretorum in c. omnes christi. di. Et sanctus
 doctor beatus thomas de aquino in libro contra impugnantes religionem exponens
 eundem causam beati papae Nicolai dum in eo dicitur qui romanam ecclesiam perimit
 quam ab ipso summo ecclesiarum capite traditam detrahit sic dicit. Istud est primum
 legum ut omnes christiani romano pontifici sicut domino ihesu christo obediant. Sic
 cordat in firmitate hic sanctus doctor thomas cum sanctis patribus gregorio
 et nicolao in c. si qui. et c. omnes superius allegat.

Quoniam vniuersalem ecclesiam militantem que est congregatio omni-
 christifidelium esse vnam in qua est vnus homo verus et vnus personali-
 presentia visibili et humana conuersatione presens pastor vniuersalis prin-
 cipis et presidens domini nostri ihesu christi cum potestate plenitudinis gerens verus et ipse
 christi vniuersalis vnicuique dignitate prelationis et auctoritate summus romanus pon-
 tificis successor beati petri apostoli papa catholice et canonice ad apostolatam et christianam
 assumptus cui omnes de ecclesia vniuersali obediunt tenentur et sunt vere subiecti.
 hoc illo statuitur per quem reges regnant et legum conditores iuxta decernunt
 prouidentiam vniuersam per quem omnia condita sunt elementa christi. di. c. omnes
 Nam teste sancto iohanne crisostomo super mattheum vniuersus dei filius deus
 et homo verus dominus ihesus christus plenariam potestatem beato petro et successoribus
 suis vbiq; terrarum concessit dando euangelium regni celorum ad hoc ut ecclesiam dei vbiq;
 terrarum amplificaret. Et teste sancto thoma de aquino in libro quem edidit con-
 trarios gregorii ca. lvi. Romanus pontifex primus est et imperans omni christiano
 et super omnes omnia synodaliter congregatos Nam teste crisostomo super actus aposto-
 licum petrus et eius successor papa romanus pontifex a filio dei super omne quod
 filius est potestatem accepit non ut moyses in gente vna sed in vniuerso orbe.
 Et teste beato gregorio in libro thesaurorum romano pontifici ipse christi verus omnes
 christifideles sicut domino caput mediant et cuncti primatus mundi sicut dominus ihesu
 christo filio dei tenentur obedire. Per hoc testimonium veritatis confutatur patrum
 modernus error quorundam latinorum et in quibusdam regibus christiantie noue
 prelativa sanctiones vel constitutiones ecclesiasticas et mundanas derogantes glo-
 riam obediunt domino christo vno restringere illam de facto molentes et restrictiones
 huius per potentiam secularium regum et principum cum penis etiam corporalibus
 in contrarium obseruantes tueri et practici videnter factis modernis temporibus

et promulgare et tunc esse vincuntur deputat cum ipsas practicanibus pnis dampnationis eterne

Omnia salis alma mater ecclesia militans exemplata est diuinitus ab ecclesia triumphante que in alio est suprema Iherusalem dicente beato Iohanne apostolo et euangelista apoca. xxi. ca. vbi sic ait Ego Iohannes vidi ciuitatem sanctam Iherusalem descendentem de celo a deo paratam sicut sponsam ornataam viro suo et audiui vocem magnam de throno dicentem ecce tabernaculum dei cum hominibus et habitabit cum eis et ipsi populus eius erunt et ipse deus cum eis erit eorum deus Et in figura moysi deus pndiparat exodi xxi. c. in si. q. oia fa ceret in tabernaculo dei sicut exemplar quod sibi monstratum fuerat in monte. Cu igitur in ecclesia triumphante sit vnus princeps supremus cuius obediencie tota ecclesia triumphans et militia celestiu exercituum potissime sunt subiecte et ipse summus prin ceps est omnipotens vnus et vnus deus vnusq; scilicet tota militanti ecclesie vna suprema pncipm cum potestate plenitudine gerentem vices vnus veri dei omnipotentis papam patrem esse et pncipem omnium vniuersum in terris cuius pncipis omnes viuentes homines et mulieres obedire tenentur de necessitate salu tis eterne et ita declaratum est ex parte per dominum bonifacium pncipem vni. in exortatione de iherusal que incipit vnam sciam. Et tunc autem obediencia ple nauam domino xpc per omnes viuentes homines et pncipue et de necessitate salutis eterne per omnes xpianes cuiuscunq; status dignitatis ecclesiasticæ vel mu dane seu qualiscunq; gradus et conditionis vel sexus existant debitam probat et ostendit sic ratio naturalis Sicut operationes vni naturalium procedunt ex naturalibus potentiis ita operationes humane procedunt ex humana poten cia. Oportet autem in naturalibus ut superiora mouerint inferiora ad suas actiones per excellenciam naturalis virtutis collate diuinitus Sic oportet in rebus humanis q; superiores mouerint inferiores per suam voluntatem ex vi au toritatis diuinitus ordinatæ ut plene probat sanctus thomas de aquino in 2. 2. q. cum 2. art. 2. Isteu autem superiorum mouentium vnus est supremus ad quem tan q; ad caput ceteri homines tanq; membra se referant et subiacent et obediunt de necessitate vnitatis totius rei publicæ et communitatis humane atq; specialiter ad integritatem totius corporis iustitiam vniuersalis ecclesie sancte dei. Hanc rationem tangit so. an. in de ad rom in glo. ordi. posta super verbo ecclesie de hereticis. Pictura de necessitate salutis eterne inuitabiliter et inex cusabiliter omnis homo vnus in hoc mundo tenetur obedire plenarie dno xpc dei vnus vnus plenarie gerenti in terris per deum et vnicum filiu dei dnm nrm ihm xpm iudicem et pncipem vniuersorum viuorum et mortuorum regum et dominum dominaciu constituto ad exercendum auctoritate dei et xpi vniuersaliter et plenaria potestatem vni in vniuerso mundo et ad ordina du tota communitate huane condiciois in pnti seculo ad impudendum deo cul tum debitum et acceptum et p pastore cura ad attrahendum omnes viuentes

homines et mulieres ad omne xpi et in firmo matris ecclesie per adop-
tionem efficere disponere et procedere efficit filios dei et illos dirigere in viam
salutis eterne ad assequendum in hac vita mortali vite eterne meritum et
post mortem ad consequendum a deo plenarium gaudium sempiternum et adducit
magis hincius in libro de potestate ecclesie no de potestate ppe quanta et qual
sit et cuius est illam potestatem conferre // Deo gratias et matri eius

Et sic finitur tractatus de sacro principatu

Sequitur quidam alius tractatus contra pragmaticam sanctionem

ratorum et diuina ecclesiastica quida
 fuerunt alta sapientes non intelligentes
 semetipsos qui in uergo firmorum ex sua primicia
 sancta et christiana antiqua origine et erectione sancte
 romane sedi apostolice deuoto atque obediunt petro
 et christiano regibus plenarie sine quacumque
 limitatione seu restrictione modernis temporibus
 nouissimis presertim seculi sunt fusi nouiter poe

dampnabilem turbosam rebellionem per quamda attemptatam perperam
 contaminatam impur editam diuulgatam per eos et nominatam pragmati
 cam sanctionem. Ex diuata uirtute uocabuli talis nominis sibi impositi de
 tergites pariter eorum propositum et intentionem illius et contentorum in ea
 defectus non aucto reprehensibiles eundem hypofectionem que in lucam de
 ducitur fulgure claritate accensi veri luminis christiane doctrine catholice p
 multiplicam subsequentem demonstrationem

De nomine pragmatice sanctionis et eius diminutione

**De perperam et sine causa rationabili se mouentibus ad faciendum et compi
 landum in regno francie pragmatice sanctionem**

**De commentum ad compilandum pragmatice sanctionem iniquo et
 reu et illegitima constructione**

**De commentum et compilatum pragmatice sanctionem stilo proprio de
 clarata mala intentione**

De nullitate pte et facultate condentium et compilatum sanctionem

**De iniqua requesta facta dno regi francie pro auctorisanda pragmatice
 sanctione**

**De adulatione duodena confuta et pfida persuasione facta dno regi francie
 pro pragmatice sanctionis sub nomine regis francie auctorisanda**

**De auctoritate regia in dicitur nulliter et illegitime prefata atque per ma
 las et iniquas suggestiones ex reportata super pragmatice sanctione**

**Quomodum in pragmatice sanctione sunt duodum errores inuol
 rabiles**

**Qualiter in pragmatice sanctione sunt duodum manifeste diuersiones
 inexcusabiles**

**Quomodo in pragmatice sanctione sunt duodum notorie et euidentes de
 rogationes pluritudinis pte omi ipe et sancte sede apte**

**Quod impliciter pragmatice sanctio est manifeste contra ecclasticam
 libertatem et de necessitate saluatis etiam per dnm regem francie et suos
 omni requiritur est qritus reprobanda et a toto regno francie expiranda**

Secunda pars huius libri
motationes ad eam cum textu pragmatice sanctionis

Tercia pars huius libri

- 1. Emblemata sancte romane sedis
- 2. De plenitudine potestatis domini papae et ipsius papalis potestatis immediata dependentia a domino ihesu christo
- 3. De plenaria potestate domini papae in corporeis et mundanis rebus in rebus spiritualibus et tempore celestibus
- 4. De monarchia domini papae in potestate ecclesiastica et mundana
- 5. De domini papae motu proprio habente omnem virtutem super tunc et in ecclesiasticis omnibus
- 6. De beneficiorum ecclesiasticorum papalibus reservationibus specialibus et generalibus
- 7. De laudabilibus et observandis consuetudinibus sancte romane ecclesie et apostolice sancte sedis in hijs que pertinent ad fidem et ad totum christianitatis unitatem communem.
- 8. De laudabilibus et observandis consuetudinibus sancte romane ecclesie et apostolice sedis in hijs in quibus ipsa sedes ut caput omnium ecclesiarum orbis et vobis utrum plenaria potestate et auctoritas
- 9. De laudabilibus et observandis consuetudinibus sancte romane ecclesie et eius apostolice sancte sedis in dispensationibus quibus utrum super dictis
- 10. De laudabilibus consuetudinibus sancte sedis apostolice super prelatibus dignitatibus et beneficiis ecclesiasticis
- 11. De laudabilibus et observandis consuetudinibus sancte romane ecclesie et apostolice sancte sedis super causis et litijs

[Faint, illegible handwriting on lined paper, possibly bleed-through from the reverse side of the page.]

*De nomine pragmatice sanctionis et eius diminatione
Prima pars huius libri.*

Pragmatica sanctio vocabulum est terroris imperialis for-
gladii secularis secularis penarum corporaliu et sanguis
humani rigorosam executionem supportas p^o di. c. sic omis
per de h^o p^o q. v. c. si quis // Que omnia nullatenus
conueniunt negotiis spiritualibus ecclesiasticisq; p^osonis licet super rebus temporalibz
ecclesiarum cum imperiali largitione et protectione favorabili seculariu principum
solempniter et ad adiuuamen superius altissimi apostolatus ad edificationem
protectionem et conseruationem unitatis totius ecclesiastica corporis iustici
capitis et membrorum non ad dissolutionem et separationem eorum dixerim
te romano pontifici ab imperiali deuota prouidencia quandoq; hactenus sanctio
pragmatica favorabiliter comparatur concessa ut de uerum p^onta. c. i. cum
ibi notat per glo. et o^o p^oba q. ii. omnes et c. diuersa et per Jo. mo. d. d. c.
c. fundamenta l^o vi. // Vt uero igitur hoc inuenimus superius et p^o
phanum occurrit ori illorum ecclesiasticoru qui cum prophana p^ontia
intrusione in Buturicensi ciuitate Anno domini m. cc. xxxv. de mense
Iulii in dampnationem animaru suaru aduersus dominum n^ostrum I^oh^o p^ontem
caput ecclesie et aduersus vicarium eius summum pontificem romanum et co-
tra apostolicam sanctam sedem se congregare non t^omerunt et constitutionem
pragmaticam dictam et ordinare sequillam attrupserunt nominare et sub
reclamine potestatis et auctoritatis regie procurauerunt facere publicari per
talibus nominibus impositionem deprauate intrusione p^ontem ad maliciam et
perditu constitutionis sue sanctionis p^ontis notoriam inefficaciam deo p^omit-
tente detegentes et in attemptando talia facere se p^ontis esse confisos uita-
tes in huiusmodi p^ontis et dicit esse eorum

*De perperam et sine causa rationabili se mouentibus ad facie
Dum et compilandum in regno francie pragmatice sanctionis
Libra*

Hupta psalmographum turbati sunt et moti sunt sicut ebrui et
deuota est omis sapientia illorum prelatorum et alioru nonnullorum
ecclesiasticoru regni francie qui postq; ultra condigna propua merita
ad prelaturas dignitates et alia p^ontia beneficia ecclesiastica per sedem aposto-
licam cum variis dispensationibus et annulationibus gratiaru apostolicarum fue-
runt sublimati proterum rebelles ingrati beneficiorum acceptorum Inuicem
Inuicem sedi apostolicę prefatorum notoriam transgressores Impugnati dilatat
reclatauerunt contra romanam sedem omi ecclesiaru matrem sine occasione ra-
tionabili vel ca // Maliguo satore gizamaru subuti ceperunt in animis suis

et suos conceptus malignos communicaverunt sibi invicem mutis et litteris rabi
 sue sollicitudinis inquitte sub umbra et velamine mandati regni procurantes se
 ad consilium super factis ecclesie regni francie et dalphynatus vocati et mandati
 psonaliter venire bituris ubi cum sensu reprobo libertatis conuenerunt sine aucto-
 ritate licentia et mandato romane pontificis congregatam illicita et dampnata
 facientes aduersus sanctam romanam apostolicam sedem contra sacros canones et
 leges cuius consiliabula monopolia collegia illicita conspirationes et conuentiones
 de iure detestatas facientes magnas et fundamentibus penis in corpore commissa iuris
 expresse pmissis inuolantes de quibus p^o di. et p^o di. p^o totum p^o q. illa si. qui i
 cleroicorum et c. conspirationu sic qui sine licentia domini p^o ad quem pertinet cura
 regiminis et sollicitudo omni ecclesiarum et ecclesiasticorum negotiorum totius mundi
 et p^o q. iii. cuncta p^o mundum et c. p^o p^o palam bituris ut predictum est con-
 uenerunt super compilanda pragmatice sanctione facientes conuentionem et con-
 silia bulam ut p^o di. multi p^o q. iii. c. durus p^o q. vii. c. sane cum glo. de
 test. cogu. c. si. Sic predicti prelati et ecclesiastica conspirationis conuentionis mo-
 uopolii et seditionis crimina que pro eodem committuntur quo ad penam accipiuntur in
 iure ut p^o q. i. c. conspiratione conuenerunt et a propriis dignitatibus et gradibus
 raderunt et cum sint notorii tales sunt publice delatandi ut c. g^o iurati cum te-
 bus c. si quibus p^o q. iii. p^o q. et vis super illa rebelle pragmatice et vniuers
 pragmatice nominanda sanctione consentientes sunt infames ut c. statumus et
 c. conuentionu p^o q. p^o et amplius in nulla discussione iudiciali recipiendi
 ut c. conspirationu di. q. iii.

*De conuentione ad compilandam pragmatice sanctionem inq^o
 retu et illegitima congregatione. Rubrica.*

Iliqui fuerunt actus illorum qui ad compilandam pragmatice
 sanctionem bituris conuenerunt de facto sua propria audacia
 temeraria fingentes habere mandatum regni in precepto captantes
 apostolice sede detrahere facientes synogogam sathanicam per eorum perversam astutiam
 et humanam hunc potestatem quesierunt sedem petri suppressam et non propo-
 fuerunt deum in conspectu suo conuenerunt illegitime super rebus et statu
 ecclesiarum et ecclesiasticarum psonarum regni francie et dalphynatus a sancta
 sede apostolica prius non petita licentia non obtenta non attendentes a iure
 diuino ac humano detestatum esse et condempnatum constitutionis super p^o
 sonis et rebus ecclesiasticis fieri p^o promulgari edicere sub precepto iussu vel auctoritate
 secularium principum Cum et ubi viget necessitas vel inuenit rudis utilitas
 ad faciendum nouas constitutiones in clero generales vel conuentiones tota nationem
 vel regno p^o principum sacerdotum romanum summum pontificem consulere super hoc
 et eius auctoritatem adesse necessarium est p^o et p^o di. per totum et de testu. c.
 cuncta sic manere et c. p^o venerabile qui filii sui legit. Ut bituris conuenerunt

ad videndum et compilandum pragmaticam sanctionem terra pars prelatorum ca-
pitulorum et collegiarum ecclesiarum regni francie et dalmatias et tamen de iure
est qd non valet statutum ecclesiasticum nisi due partes presint et fiat a maiori
parte eorum quos tale statutum tangit seu concurrent ut de hiis que sunt a maiori pte
capituli c. pmo // Congregati fuerunt igitur indebiti et illegitime sacerdotes baal
ppie q. iia §. i. et c. sequenti et pauci conuenerunt in vnu et illicitam ac phalam
conspirationem fecerunt congregationem ad videndum vel compilandum pragma-
ticam sanctionem adversus papam omnium ecclesiarum dominum et principem
summumq. sacerdotem

*De commemoratione et compilatione pragmaticam sanctionem stilo pprie
detestata mala Intentione Rubrica*

Clericis qui in regno francie pragmaticam sanctionem compilaverunt
dixerunt et in scriptis redegerunt stilo suo malam et iniquam intentionem
suam detexerunt qd in gesserunt in cordibus suis occultatam // Et
supra sententiam beati Hieronimi in epistola ad alipium et augustini p scriptura
suam apertius iniquitates suas prodiderunt in publicam et blasphemias suas om-
nibus patefecerunt prapue cum plura pnta statuta in miserabili Basiliensi co-
gregatione pro tempore nominata fructo summi pontificis non intrinsece con-
sensu presumptuosa temeritate decretata in predicta pragmatica sanctione Inco-
poraverunt supra arenam et firmu fundum facientes fundamentu et non supra fir-
mam petram que sua esse dicunt et non sunt pro eorum ordinario fastu quentes
non que ihesu xpi sub colore boni malitiam eis inatam deducentes in mundum ad
modum pharisorum verbis nullifluis aures bibulas adimplentes a soliditate se-
dis apostolicę fundamenti structure firmi status vniuersalis ecclesie scriptos et a-
lios regni francie et dalmatias viros ecclesiasticos satagentes separare subvertes
oro prophano et blasphemico dicentes et pretendentes vrbis et factis expressi se
reputare ecclesiam regni francie et dalmatias et illius nomine contra romanam
pontificem et eius auctoritatem attemptare plurima et decreta Basiliensiu non
prout sciunt sed prout eis visum fuit et placitum acceptare // Cu copiarum
congenis fictionum tortuosiss colligationibus supplicata sub colore reputationis
ecclesie regni francie contra romanam ecclesiam et eius prerogativas molitur ite-
rum erigere dampnatam hactenus rectam nouationu virtutem asserere quod e-
manis et de facto constituere formatam particularem ecclesiam in regno fran-
cie contra romanam matrem et magistram pprie catholice doctrine preten-
dentes cum lucifero constituere cetum hereticum in aquilone septatum a the-
o dei et solio beati petri principis apostolorum aplice sive capitis vniuersalis
ecclesie omnium ppiorum //

*De nullitate potestatis et facultatis condentium et compilantium
pragmaticam sanctionem*

Rubrica.

In quo teste augustino De his quibus auergetur superbia est necesse
est ut in p[ri]ncipis vane d[omi]ni. di. iii. c. p[ri]ncipiu[m] et ibi per gudone
Et secundum beatum heronimu[m] in Ep[isto]la ad anthoniu[m] heremite
monachum contra sophistas seculi et sapientes huius mundi petrus piscator a
deo missus est in ecclesiam. Et scriptura ait superbis deus resistit humilibus aut
dat gratiam p[ro]p[ter] petru[m] ultimo iacobi iii. ca. iii. q. i. c. nulli vi. q. i. § verum
falaciam in missum posuerunt alienam illi prelati et quidam alii ecclesiastici regni fra
ncie per superbiam suam et contumacitatem dicentes reputare se ecclesiam regni fra
ncie et dalphynatus et pro eadem acceptare se decreta p[ro]p[ter] basilice edita et illa
modificata recipere secundum suum velle et super illis ad mutuum redi facere et com
pilare pragmaticam sanctionem cum ad hoc vel alia statum ecclesiasticum regni
francie generaliter et in comuni concarmentia nullam desuper habuerunt po
testatem nec attemptandi talia susceperunt a iure vel ab hominibus aliqua faculta
tem superbia vite que supra doctrinam beati iohannis apostoli et eius gelyste in
hoc mundo est perduxit eos ad huiusmodi audaciam et presumptionem ut se reper
sunt ecclesiam in regno francie et dalphynatu preterderunt sine quacumq[ue] po
testate et quod prius est dignitate auerunt in francie et dalphynatu posse
de se esse et nominari ecclesiam que possit aut valeat de iurisdictione ecclesiasticis
et p[ro]p[ter] modum corporis iusticia contra romanam ecclesiam et adversus sanctam
sedem apostolicam p[ro] modum auctoritatis pontificis et plenarie facultatis consti
tuere generaliter et diffinitive. Sed vnde talis facultas vnde talis auctoritas
et potestas aduenit illis non a p[ro]p[ter] non ab hominibus p[ro]p[ter] fidei sed a de
monio meretricio confata est sophistatibus et inconvencu[m] mundiis erroribus
ymaginaris atq[ue] falsis ipsorum talia facere et attemptare presumere plus se
optinari sapere q[uam] oportet sapere et non sapientiam que dei sunt et ecclesie catho
lice militantis ad sobrietatem factis suis demonstrando se esse verius de actu scil
icet quorum teste sapientie infinitus est numerus

*De iniqua requesta facta dno regi francie pro auctorizanda prag
matica sanctione*

Rubrica.

Quoniam sacra tradit auctoritas de p[ri]ncipis. di. iii. c. inter hoc q[uod] velox
est iniquitas que ad vorundum suggerit. Talis fuit cruditer ini
quitas illorum prelatoru[m] et ecclesiasticoru[m] regni francie et dalphyna
tus qui inquam et importuna requestam fecerunt. Illi dno francoru[m] regi
p[ro] auctorizanda p[ro] et auctoritate regia firmanda et publicanda pragmatica

sanctione per eosdem ecclesiasticos missa consultiata dicta ordinata et in scriptis
redacta super rebus casibus et causis inter ecclesiasticas et ecclesiasticum statum
et et immediate concurrentibus de quibus disponendis rex quoniam christianus nul
latenus se intromittere debet neque potest sine detrimento sue anime et periculo dap
nationis eterne in q. vii. §. Item cum dauid requisierunt predicti prelati et ec
clesiastica regni francie sui regem et infestationibus plurimis molestauerunt
maxima cum instantia exhortando et obsecrando ut decreta et statuta basilie sup
congregandis deformitatibus et corruptis moribus ecclesiasticorum edita recipere et
acceptare pro sue dignitatis regie interesse per vniuersum christianum francie et per
dalphinatum inuolabiliter perpetuoq. faceret obseruari // Propudor et magnus
est vituperium predictis prelati et ecclesiasticis seculari principi layco et terreno
regi talem fuisse requisitam de iuribus seculari et deformatos excessus si qui
sunt ecclesiasticorum et totius ecclesiastica status potentem correctionem et refor
mationem clericorum in manibus laycorum quibus supra clericum et regale sacerdo
cium nulla est ut esse potest auctoritas Imperandi sed est et manet necessitas
obseruandi de rebus ecclie. non alienan. c. si de dea. c. tua et c. quauis lex pro
di iudicatum pbi. q. i. c. noua cum c. sequenti // Non attendens quoniam in his
tameto vtrum nullam in sacerdotibus terreni reges auctoritatem et iurisdic
tionem habuerunt et prope ozias lepra passus est quia presumpsit occupare offi
cium sacerdotum quorum inter alia proprie proprium est officium curare et eme
dare vitam et mores clericorum etiam secundum euangelicam apostolicamq. doctri
nam et decreta antiquorum sanctorum consiliorum vniuersalis ecclesie intrinsece
sedis apostolice auctoritate ppetue inuicibiliter hanc sauerunt // Inique
ergo false et inuolose predicti pseudo prelati et iniqui ecclesiastici persuaden
do polluto prophanoq. verbo requisierunt prefatum dnm regem ut quantum
habebat sua maiestas regia interesse recipere et obseruari faceret per totum
regnum francie pnta decreta super presens et rebus ecclesiasticis Basile Inique
tamen videbitur ut nullatenus edita que tantum in nullo alio regno christianitate re
cepta sunt aut obseruantur // Sed tanquam per iniquos et perversos infestos et
deserui et perturbatores nullam potestatem condendi habentes attemptata ha
bentur in spectum et desum et omnis illorum iniquitas operantur os
suum

*De adulatoria duodena confuta et perfida persuasione facta dno
regi franco pro pragmatice sanctione sub nomine regis francie
auctorisatione rubrica*

Adulatio excludit sapientiam auferit virtutem et iustitiam et pri
uat vitam pbi. q. di. c. Sunt nonnulli per quosdam adulatorum
malas suas pncipum defraudant et facultatem atq. auctoritatem sui pncipum

qua non habent nec ad eos pertinet illis ex certa scientia attribuit quod est
 mortale peccatum p^o q. i^a c. p^o p^o v^o q^o t^o m^o // Et ecclesiastici qui tali
 bus adulationibus deserviunt secundum sacros canones degradandi sunt
 p^o b^o d^o c. clericus qui Melius est autem a sapienter corripi q^o stultorum adu
 latione d^o r^o p^o ecclesiasticis v^o c^o // Et melius est pro veritate pati supplicium
 q^o pro adulatione habere beneficium p^o q. i^a c. nemo peritorum // Quae o
 mnia non attendunt illi pulati et ecclesiastici regni francie qui duo regi ip^o
 super edenda publicanda et introducenda de nouo in regno francie pragmatice
 sanctione contra auctoritatem et honorem sedis apostolice subierunt et in eade
 pragmatice sanctione in scriptis expresserunt duodenam adulatoria p^o suatione
 p^o ordinem ex^o s^o d^o c^o pragmatice sanctione scire et videre volentium oculis ut
 sequitur et manifestis declaratum // Primitus enim in dicta pragma
 tice expresserunt et prefato domino f^o p^o adulatorie p^o suatione et infideliter
 dederunt et intelligere q^o promittente regio hoc idem dominus rex debet face
 Cuius contrarium est verum Nam ad lunam cui comparatur regnum et principium
 excellentia no^o pertinet solum sacerdoti solis radios et virtutum tollere restringere
 vel ligare Nam potestas secularis non habet huc in p^oualibus p^o q. v^o c^o
 tabutum et quodlibet regnum terrenum posterius et minus est sacerdoti p^o b^o
 di. duo sunt de sacra v^o c. v^o v^o S^o v^o d^o in fi. per osti. // Et sicut diuina
 antecedit humana et celestia terrestria et spiritus carum sic antecedit po
 tificialis potestas regalem p^o di. c. suscipitis et c. solite de maiori et obedi.
 // Secundario p^o suatione adulatorie et detractorie q^o presertim p^o platura
 dignitatem et aliorum beneficiorum ecclesiasticorum reservationis et gratiam
 ad beneficia vacantia expectatiuarum concessiones et multiplicatiu^o scilicet
 sunt in regno francie morum corruptiones atq^o deformationes status eccl^o
 uerion dehonstationis atq^o detractionis sup^o pationes grauissime et intol
 lerabiles imperit^o // De quibus maliciose et iniquis p^o suationibus eisdem
 platis et ecclesiasticis sic detrahentibus melius fuisse tacuisse q^o temere loqui
 Nam vicia predicta in clero regni francie modernis adesse temporibus redar
 gutio culpe atq^o demeriti patens est ipsis prelatis ordinatis pastoribus gub
 natoribus et curatores deputatis in clero francie consistentibus quorum no
 est habere curam de omnibus sed residere in curis regis et temporalibus et Im
 plicari continue negotiis secularibus et non humolare diligenter super g^oge
 suu qui per importunas petras et persecutiones secularium ad summos gradus
 ecclesiasticos vltra modum amicta sunt sublimati necnon exarati per inani
 nam ambitionem suam propriam apostolicis reservationibus et expectatiuis
 gratiis inuicemconde imp^o p^o p^o et imponunt manifestissime talibus sa
 culis de imperitis et temerariis cordibus et verbosis saculis procedentibus
 repressi // Non attendentes et quod verius est ignorantes q^o liberi facultas

qua romanus pontifex summus pastor et ppa ppi vicarius quicunq; et qualiacunq; beneficia ecclesiastica prout vult et sibi placet collationi promotioni et dispositioni sue reservat et reservare potest a summa sedis apostolice auctoritate et potestate plenitudine summi pontificatus procedit et emanat quam facultatem auctoritate supremam et ppalium potestatem plenam a domino nostro Ihesu xpo deo vero dei filio et homine vero immediate procedentem ordinatam et datam omnes et singuli ppiam diminuire restringere ligare aut humutare nullatenus possunt quia hęc auctoritas ppalis et potestas plenaria divina est et non humana et prouenit derivata non ab hominibus nec a cõsilijs generalibus militantis ecclie sed a deo. Hęc sanctorum quatuor generalium consiliorum antiquorum continentur decreta perpetua. Hęc declarant sanctorum quatuor doctorum ecclesie Gregorii Ieronimi Ambrosii et Augustini in vno super hęc concordantia et concordantia dogmata saluifica. Que preterea predicti ppati et ecclesiastica detractores regni francie integraliter negligenter et non meruerunt videre. Hęc est etia summi pontificis ordinarii omni ordinario summi primi viri et indubitate ordinarii collatoris omni ecclesiasticorum beneficiorum potestas ordinaria conferre quicunq; et qualiacunq; beneficia ecclesiastica vacantia et per gratias expectatuias ipse solus et non alius inferior dat et potest dare prout sibi placet ius ad vacantia. Hęc concordant et hęc fragiliter tradunt suam canonica antiqua pauca et moderna actuum et leges nullas que de ecclesiasticis rebus sunt scripte. Nec moleste hoc ferre debent quicunq; collatores ordinarii ecclesiarum et precipue in regno francorum p rationem spiritus quam eis tradidit karolus magnus Imperator ppiamissimus p suam imperiali constitutionem karolingam que habetur in aucto doctorum volumine ppa di. c. in memoriam. Tertio persuaserunt adulatorie predicti prelati et ecclesiastica domino regi francie q per prouisiones apostolicas reservationes et gratias expectatuias dignitates et beneficia regni francie conferbantur indignis non probatis et incognitis per quos animarum cura negligitur altus diuinitus dimittitur pauperibus hospitalitas subtrahitur ecclesiarum iura deprerunt ecclesiastica ruunt edificia et attenuatur vnde deuotio populi ppiam. En improprium significum. Impropriatum sedi apostolice contra omnem veritatem quod improprium significum in regno francie vperit adesse non p prouisiones collationis reservationes et gratias expectatuias beneficia apostolice sancte sedis sed per non canonicas et per impulsionem et potestatem laicalem attemptatas prouisiones iam factas et que sunt de facto condie ad archiepales et epales sedes ordinario patris sui electiones promotiones et ad alias dignitates et beneficia ecclesiastica collationes factas et que condie per ordinarios collatores in regno francie sunt familiaribus ppiam berialibus ydolis salernis et diffamatis hominibus seruatoribus et mangonibus atq; stabularijs brutis et nullius fuerunt nullius mirri nullius virtutis sed per omnia viciosa. In quorū promotionibus populis duci regni scandalizatur et ecclesia dei publice dehonoretur.

et d'imperatur et quales sunt sic promoti familiares tales sunt eos promouere
 et existunt priores qui in eorum ecclesiis et prelaturis nichil boni faciunt
 non resident sed in curia seculari permancunt ad exorandum populum regni
 francie modis exquisitis exactionem adueniunt et super eisdem commissionibus
 repositas sibi querunt cum quibus pecunias regni et substantias omni regni
 usurpant et violentur sub umbra regia rapiunt deuorant et sibi appropriant
 dnm regni francie denariis sibi et defensionem regni sui necessarios defundant
 Stipendiarum in frontieris pro defensione regni personaliter deservientes nolunt
 exsoluere sed dicunt quoniam non habent denarios regios quos tamen in maximis qua-
 titatibus sumis a populo regni francie leuauerunt et leuant cotidie inter se di-
 uidentes notorie sibi ipsis inibus faciunt Sic per eos totum regnum francie
 nudentissime destruitur deuoratur et factum defensionis eiusdem regni impe-
 ditur et retardatur et sequitur in regno predicto omnis desolatio in statu et
 clericali et mundano per ipsos. Cui de premissis non contenti eorum voracem
 et insatiabilem cupiditatem in clerum vis subditu conuertunt uarias exac-
 tiones inducunt et antiquas vltra moderatam plus solito adaugent vendunt
 beneficia et pro collationibus ipsorum beneficiorum ad uitium pecunias et ma-
 rtyas argenti procurant sibi dari per infinita symoniacam modis exquisita et
 sibi appropriant et inibusant nullas no moderatas exactiones in edifiis et
 clericis faciunt sed iura ecclesiarum frequenter alienant et ad manus secu-
 larum transferunt et in omnibus et per omnia libertatem et iurisdictionem et
 clericalem occupari per laycos procurant frequenter et continue dissimulat
 et permittunt. Quoniam scilicet et pharisaei super cathedram moysi conse-
 dentes in regno francie non pastores sed veri lupi rapaces deuorantes in
 regno francie populum atque clerum non erubescunt nec erubescunt per
 falsam suggestionem et audenter in desam adulationem predictam septu-
 plix improprium quod ipsi exierunt et continent reponere et impugner
 supra apostolicam sanctam sedem que in suis promotionibus et litteris beneficia
 libus tot et tantas adhibet diligencias examinationes scientie necnon vite
 et morum informationes canonicas permittit et fieri iubet posse ut digni
 ad ecclesiastica beneficia dignitates et prelaturas admittantur et indigni re-
 uocentur et nullatenus admittantur et si contra factum sit vel reprobatur
 hoc est pater et contra intentionem et dispositionem ipsius apostolicae sedis
 Erubescant igitur predicti pragmatice compositores talia notorie falsiffia
 sed apostolica impropriare que in suis factis ipmet conuincuntur continue
 committere et in eorum sedibus et diocibus et in predicto regno francie ma-
 nifestissime praticare. Quarto impropriant sancte sedi apostolicae
 per preceptum reservationum ipsorum et respectu gratum innumerabilium

cessarum et gaudi solitarum dicitur regni francie et dalmatius scientis et vir-
tutibus resplendens qui ad christiane plebis edificacionem salutarem vacare posset
quibus pro regis et ecclesie predicti regni francie et dalmatius publicis
consiliis forent oportum diuinarum et humanarum scientiarum studia deservit
propter promotionis que per ipsum eis ablatam. **O** Idus inter perfora lo-
quendi permissa suggestione inclusus discopereus semetipsum et suppliciter
in premissis sedem apostolicam reflexo vibrante et flagellans quibus modis in-
vulsi et citius prorsus est hactenus studiis litterarum et vniuersitatibus gene-
ralium studiorum regni francie quod per apostolicis sedis gratias expectatiuas pro-
gratiuas et auilaciones pro magis et doctoribus licentiis et ceteris graduatis
et pro cunctis studentibus in scientiis et studiis litterarum diuinarum et humanarum
insudantibus continentes et fauorabiliter concessas et nunc cum liberum vsu
hinc gratiarum expectatiuarum predicta pragmatice impedit et quilibet ordi-
narius collator ad conferendum beneficia in regno francie de facto non se ingerit
non in studiis et vniuersitatibus residentibus sed penitus illitteratis familiaribus
et mancipibus cuncta que vacant beneficia conferuntur et inpositi adhuc
in cunctis consistentes parentes etiam iudoci et nil valentes cunctis doctoribus
et graduatis in assignandis beneficiis vacantibus indistincte in regno francie
per collatores ordinarios preferuntur et non boni et valentes dicitur litterati nec
bene inuigilati non virtutibus et meritis decorati non in diuinis et ecclesiasticis
hinc officis et seruitis peritanti nutriti et ab infancia sua dedicati a tempore
edicionis dicte pragmatice sanctionis in regno francie per electiones et
promotiones canonicas ad archiepiscopatus Episcopatus et ceteras dignitates ecclesiasticas
clericales assumuntur. **S**ed per impulsione manifestas violencias per-
fais vel per nephas illi qui nihil nouerunt quid sit status ecclesiasticus vel in
ecclesiis diuinis de theolouo et de officiis secularium exactionum per saluum rapi-
dum ad culmina dignitatum ecclesiasticarum promouentur de facto et ecclesiasticas
dignitates ceteraque beneficia ecclesiastica per indignos more laycos et qui se
per in seculo et in secularibus negotiis fuerunt nutriti et exortati cotinuerunt
et de die in diem occupantur et per vim et secularium potentiam rapiuntur. **I**n
quorum sic promotorum manibus cuncta ecclesiastica turbatur tranquillitas
decoloratur ecclesiastica status regulata honestas exinde destruitur litterarum
studia et vniuersitas generalium studiorum depopulatur scientia per sic pro-
motos utralitur et corumpuntur et cuncti penitus illitterati similes illis in
cunctis secularibus exortati preferuntur nullis meritis exigentibus sed pro do-
minorum temporalium beneplacito et fauore. **Q**uinto inuoluntate sancte
sedi apostolice quod hinc reservationum et expectatiuarum gratiarum apostolicarum
atque inuoluntate cotinuerunt seu desiderium mortis alieni saluti animarum nimium
preiudicabile suscitatur libris contributiones et ipse infuante inter christi ministros

omittitur rancores et odia plerumque inparabilia nutrimur factur plurimum be-
 neficiorum ambino exorabilis pauperes (immunitis psonarum et rerum disor-
 nibus submittitur et per calumpniosos cavillososqz mdebitur opprimuntur beneficia
 per litium am fractus declarata furenter iustis occupantur et sepius inefficata
 duntur relinquuntur materia fovendis iustis exactionibus patitur abusus pastri
 fieri curanda specie labis synoniacae resperit committuntur bonis fideiis iuribus
 qui virtuosis artibus intrudere debentur evagandi licentia prebetur // Non enim
 peditas falsugines fellis et absintij prelati et alij ecclesiastica regni firmitate qui
 duntur pragmatica sanctionum contra reservationes apostolicas et respecta^{mas}
 gratias adulatione posuerunt in auribus et in oculis manifestatis regie domini e-
 orum et regis quas insana propeia et manifestissimam excessus ipsorum hoc duntur
 detingunt et respergunt evidentissimam in seipos qui talibus reservationibus et
 pluralitate gratiarum respectatarum cum antilationibus plurimis et infesta-
 tionibus importunitis frequenter committuntur per ipsos pro seipos et eorum
 parentibus amicis familiaribus et domesticis voluntur et importunissimam resper-
 nis manifestissimam et evidentissimam sunt abusi contra voluntatem et liberam ca-
 nonicamqz dispositionem et ordinationem apostolicam sancte sedis pnde plura
 litatem beneficiorum incompatibilium et dispensationes super incompatilibus
 asserti plurimos pauperes operisserunt et a bono iure quod habebant in beneficiis
 per eorum potentiam permauerunt et sibi appropriaverunt // Sic excessus quos
 ipsi faciunt impropriant gratias apostolicas et reservationibus que non sunt
 de genere malorum et condempnant fructuosos perpetuatores talium abusu et ac-
 tum purissimum seridet res in hoc vulgatum tabernaculorum ruloqui bibuli et
 ebriosi ludentis quod non est culpa vini sed culpa bibentis // Sexta adulatio qua
 pedito domino regi persuasum est perfan ecclesiastica inquam est qd per reserva-
 tionem apostolicam et gratias respectatas prelati ordinant et ceteris collatoribz
 sua sua atqz ministerium aufertur patronatu iura evanantur iudicqz status velle
 patriarchatus confunditur plurimamqz adversus divina ac humana iura ad aiaz
 punitam et ecclesie regni firmitate et daltymatus oppressionem atqz contumeliam
 committuntur pariter et permittuntur // Quia hoc verba patefacta est pedito
 sic duntur hinc lyrodiana duntur quod tridat zelus ipsorum qui ad edendum
 talem pragmaticam sanctionem duntur operam quo prospiciat eorum luor
 et quo firmitur ipsorum iudicia tantam legem fusiam cognominatam per ipsos
 vulgari nomine pragmaticam duntur de novo sunt prospecti dum eorum ordi-
 natione collationis vilitatur augustias apostolicam sancte sedis potestatis plerumqz
 duntur auferre atqz extingere totaliter involuntur // Sed beato teste seronimo
 frustra iura et nichil aliud qd odium querere extrema pte est duntur que e-
 ille tam ignarus ecclesiasticus et tam desanus qui postqz sup hinc sanctionem

pragmatica prater et contra sedem apostolicam fuerit quatuor promotione in dei
ecclesia affectus quin ad sedem apostolicam vadat et mittat ad obtinendum noua
prouisionum ad pacificandum verum suu consuetudine et ad tollendum omnium scru
pulum atq in eodem beneficis non arbitratu se fore tutum in pnti sculo et fu
turo // Nemo christianus est enim in lingua latina qui nancidat dicat esse et
teneat omni ecclesiarum orbis sollicitudinem plenaria ad summum romanu conuer
salem epi vicarium et in sede apostolica beati petri apostoli catholicum successoru
p ceteris et pmo qd alijs pontificibus et prelatis plene iure ordinario ptiuer pmo
qz ordinariu retrorem omnium ordinariu et in prouisionibus ecclesiaru et in
collationibus quatuorqz dignitatum et quocunqz ecclesiasticorum beneficioru pferri
et p ipsum suo iure plenarie in pmissis vtrunq nulli derogari vel iniuria inferri
In singulis eorum diocibus pntendunt se esse ordinarios collatores et seruu conu
rere potius qd debito rursu pnam qd debet supremu ordinariu omni ordinario
rum summum et verum immediatu pastorem cui omnes oues a xpo domino tra
ditae sunt in vniuerso mundo remittunt postponunt et dedignantur // Nequit tam
patens iniquitas tantaqz pueritas in dei ecclesia militante per diuinam iusti
tiam et per bonorum christianorum deuotam fiduciam diuina dissimulata tollerari
atqz remanere multaqz statum heretiarum vtilis in quo ad iustas ecclesie heretice
innoces subiciuntur et postponuntur maioribus et per vnum supremu omnipotentem
vniuersaliter et singulariter omnes reguntur ppostere iudicantur et turbant statum
et ordinem debitum constitutum a deo // Sextimo p fatis pnti et ecclesiastici
promotors pcedite pragmatica non erubuerunt adulatue dno regi francie per
suadere qd occasione papaliu reservationu et gratiaru expectatariarum iura corone
domini regis dampnose deperunt et regni francie et dalphinatuz thesauru in
reperas regionibz asportantur sub tali forsam coiectura ut eorundem regni et dal
phinatuz depresso sacrodotio exhaustoz thesauro regni ipsum de cum dalphinatu
addatur debilis in aduersis // Cui diabolica suggestio deuernata prouocans re
gis animu ad omne malum impouendo sedi sancte apostolice calupniam manifes
tam falsi et improptati sceleris de oppressione et occupatione iurium regie corone
regni francorum quam coronam regiam et totum regni sancta sedes apostolica sup
omnia regna diuina iura ppiandorum extollere sumpserunt et magnificare pe
culibus priuilegijs et prerogatiuis // Cuius ausu temerario quo sacrolegu ore presti
fero quo sibilo serpantino psumpsit et attemptant asserere atqz domino regi fra
corum suggerere puiditorum prelatorum et ecclesiasticorum regni francie dampna
ta iniquitas qd sup sedem apostolica thesaurus regni francorum exhaustus et
in reperas regionibz asportantur cum pecuniis ecclesiarum et ecclesiasticorum in
regno francie consistenti nullatenus ad regiam curiam nec ad regis et regni
pntentent curia sed ad sedem petri principaliter ad usum et succursum sedis a
postolice matris omni ecclesiarum orbis liberaliter et totaliter conuertenda p
pntipale apostolice sedis auctoritatem ad dirigenda in gloria prosperitatis vniuers

et conseruationis iustitiae atq; munitioꝝ totius ecclesie militantis opponenda
 et dispergenda non ad curia duntaxat et quorundam quorundamq; regum et prima
 pium terrenorum Sed de profundo lacu require et malice dampnata iustitias
 pfata non erubuit vomere per fidem apostolicam permissas ab ecclesiis et
 ecclesiasticis psonis regni francie et dalphinatũ regni ut eorundem regni et dal
 finatus depresso sacerdote rphanustoz thesauro regni ipsum cum dalphinato red
 ditus debilius in aduersis dando per hec verba regi regno et cunctis pncipibus
 et dominis secularibus dicti regni modum et orationem cogitandi sentiendi et
 tanq; pro vero et indubitato dandi tenendi exequendi et practicandi q; thesauro
 pecunie et bona ecclesiarum et ecclesiasticarum psonarũ dicti regni ad futurum
 quere et pro releuandis laicis necessitantibus iporum regis et pncipum
 et rei publice ipsius regni et dalphinatũ debeat et possit de iure reseruari et
 per reges et seculares dominos dicti regni exendi leuari et usurpari. Sacerdo
 tum et templorum bona per seculares posse rari pro defensione dominiorum
 temporalium et regnorum que bona et circasipi patrimonio ad pias causas ex
 pendi et pro conseruatione pncipatus ecclesiasticis pro tempore congregari et
 reseruari sunt diuinitus et humanitus instituta. Porro amplius adulando
 pufati prelati et ecclesiastici regni francorum domino regi presumpserunt prin
 cipaliter psuadere asserere et affirmare q; sedi aplice et romane curie cocantur
 sine fructus pmiũ an prelatuꝝ dignitatu ceterozq; beneficiorum ecclesias
 horum dantiũ nullo iure debentur licet romana curia de facto talibus va
 cancijs aliquando fuerit vsa et q; sacra et munitis seruicijs et propassio mclpl
 pcutus an romana curia exigatur non sunt boni theologo mag; boni et suffi
 cientes canonice et legiste qui talia affirmant et asserunt sed ostendunt se esse
 ignouantes et insufficiens in iure diuino pariter et humano quid super hoc
 loquutus fuerit in libris deuteronij et numerũ deutero^o p^o et in p^o dom^o
 habetur de prouisione et seruicio de prouentibus templi et leuitaru summo sa
 cerdoti fieri debitis et per ipsum sumum sacerdotem a sacerdotibus et leuitis
 leuari pro sustentatione status sui summi sacerdoti institutis. Hoc etiam ar
 fert et expliat de decima decime ueritas uerum p^o et canonũ traditio
 p^o q. 1^a c. decimas et ibi per guidonem de deo. c. 1° et ibi per qth. Insuper
 ipse dñs in euangelijs ad pparandum pascha iherosolimis in anaculo magno
 strato ad comedendum agni typicum cum aplice beatorum ptrum apostolorum sui
 tam deputatum dicitur et petendum et habendum necessaria pro xpo et aposto
 lico sacro actu misit qui mandato dñi saluatoris subsidium require et ex debi
 to petere et obtinere a fidelibus subditis pro se et statu apostolico et pro suis in
 apostolica sede successoribus sibiq; continuis assistentibus ab eodem xpo domino
 modum et auctoritatem accepit mathei p^o et in sacris canonibus recensetur
 de const. di. 1^a c. accipitur. Quarta in actibus apostolorum legitur actum
 p^o a ceteris xpi discipulis et ecclesiasticis primitiue ecclesie repte antiochie
 doctor genũ beato paulo apostolo et barnaba psonaliter hoc procurantibus

Oratio apostolorum pro suo statu et pro apostolicis senioribus qui scri-
bant ierosolymis subsidium fuisse petiitum et transfusum // Hinc etiam sacri
canones et iuris canonici famosissimi et approbati doctores doctrinam ecclesie dei
demonstrant veridicam quod dominus ipse summus pontifex de omnibus et singulis
ecclesiis totius orbis et de universis provinciis ecclesiasticis recipere potest qua-
tum vult et quomodo vult ut c. no minus de dona ibi per oia. p. q. s. c. dea //
mas et ibi per quidam in rosario // Habet etiam traditio canonum quod ipse roma-
nus pontifex potest universali fructus beneficiorum vacantium in aliqua dioce-
si vel patria vel regno generaliter et in toto orbe universali reservare vel alium co-
cedere vel sui donare de vir. signi. c. tua de rescrip. c. si propter le. ca. // Et non
solum hoc potest ipse ymo legatus de latere sedis apostolice in sua legatione ut
no per quidam in c. si propter alleg. // Verum et si hoc potest papa vel
legatus na hoc potest quilibet Episcopus in diocesi sua videlicet fructus beneficiorum
in sua diocesi consistantium et vacantium cum consensu capituli ad tempus vel in-
perpetuum ex causa sibi retinere vel alteri dare ut patet in c. ut in in fi. ut ecclesie
benefi. et ibi per ber. in glo. per sumo. et oia per d. chid. et Jo. an. in c. si propter s.
alle. // Notissimum est et nullus bonus christianus hoc negare potest quod universali-
ter ecclesie per sanctos patres et eorum decreta catholice traditum est quod
sic omnes dignitates ecclesiasticas maiores et minores omniaque beneficia eccle-
siastica nupta et non nupta exempta et non exempta totius christianitatis ve-
ritate sunt in domini pape plena libera omnimoda et immediata dispositione
quod potest ea et eorum fructus et praeventus prout vult reservare retinere dimit-
tere vacant vel alteri cui placuerit concedere sui donare Patet hoc p. di. c. pino
in q. vi. c. omnia ipse q. iii. c. per principalem et ibi glo. proposuit de concessio-
ne preben. le. vi. de p. ut lit. pender. in fi. de si romanus pontifex de preben.
cum otobiaz no per Jo. an. Paulu. guttum et ginstell. et per guttum in sa-
cramentalibus suis de clau. ordinis et de sacramente miliaurie et de dispen-
sationibus in fine // Non adulatione dampnata quam fecerunt et expresserunt
domino regi in pntia pragmatice sanctione nonnulli prelati et alii ecclesiastici
regni francie est hoc quod plurimum per sedem apostolicam dignitates et beneficia
notabiliora et opulentiora regni francie personis conferuntur incognitis et no
probatis que in istis beneficiis non residit si quis vultus sibi commissi gregis non
agnoscunt linguam aliquando non intelligunt aliorum ad quos referendos et
gubernandos preferuntur // In pmissis sedi apostolice que super talibus no vult
te promissionis et gratiarum apostolicarum fiant aut proveniant in ecclesiis su-
as sunt apostolicas regulas omni decreto irritante falso impingunt et attribunt
habere in suo proprio orbe ad videntes Nam multi alioquin aliter lingue
regni vel patrie infra regnum francie beneficiantur cotidie per ipsos ordinarios vel
latere qui nesciunt loqui et intelligere idioma loci vel patrie in quibus benefi-
ciantur nec sciunt in vulgari predicare ipse monita salutis animarum exprime

nec laycorum confessionis audire quot sunt talis de lotingia quot de Britania
 quot de normania et pirardia quot de lingua deo sive gallica in patre lingue atque
 et in castoris in alvernia in bellayco in guallitano in vulpinio in catuuno in mt
 his alijs partibus regni francie etiam ad sedes pontificales et dignitates atqz ad curias
 ecclesias pro promotionibus ordinariorum eligentium confirmantium presentantium institui
 curum infuotose promoti qui sicut sunt eiusdem lingue cum subditis cur sciunt nec
 possunt in lingua materna et vulgari se conformare intelligibuntur cum ipsis et in
 iudiciis verbo et exemplo prout videntur perisse pariter et prodesse per arto et raris
 et qz iudicia patrii huius expressis vel sceleris non indigent clamore accusatoris

Tercia adulatio prestifera quam predicti prelati et ecclesiastici in pragmatice
 sanctione persuaserunt domino regi francie est hec qz ut tanto magis studia grege
 valia et studiorum universitates regni francie et dalphinatibus cum sacraunum aug
 mento foveantur due partes terre partis beneficiorum vacantium plus graduat
 ostendendum suppositis ipsarum universitatum conferantur per ordinarios collatores
 regni francie cum certis modificationibus //

Per has subtilitates punitio
 sas adulatorias et nullius officium continent illi qui talia scripserunt et persua
 serunt cooperam malam intentionem suam p quam odio capitali psequuntur eos
 literatos et sacrosanctos sacris distinguere auter lepram et lepram quos idem p
 laci nolunt ymo quantum possunt recusant et evitant supra se habere ne per eos
 corrumperentur et retahantur a malo ambrosio tyranno et viciose vivendi modo
 quem exortent impensabiliter et notorie in toto regno francie //

Quarta
 adulatio versipellis et maliciosa est qz nonnulla in dicta pragmatice expressa que
 videntur concurrere favorem domini ppe dominorum cardinalium et officinariorum
 romane curie sive ad tempus et ad vitam moderni summi pontificis et per modum
 domi gratuiti et qz in personam successus nequeant transitum habere concessa
 sine preiudicio libertatum et iurium ecclesie gallicane //

Quinta persuasio
 adulatoria sanare proponit numerario presumptuososqz suo pontu simul summi
 pontificis et pii ac sidi apostolice ex naturali progenitorum suorum et innata
 propagatione devoti domini regis francie pias curas hoc ne phas fuit et
 est attemptare et insanum nominare ecclesiam gallicanam contra romanam sedem li
 bertatis et privilegia habere //

Cum tamen sacre canon coniat per omnes gal
 licas per romanam sedem in ipso fuisse dedicatas ecclesias et in ecclesiasticis ca
 tholicis dogmatibus et doctrinis esse fundatas et institutas et ipsi romane eccle
 sie omni ecclesiarum totius orbis mater et magister catholice doctrine ppiane subici
 nullatenus illi pferri et unquam eadem contendere de pari et ex romane eccle
 beati petri sedis apostolice supremam et plenariam omnium obedientiam nullam
 particularem ecclesiam ppianorum sive in francia sive in alijs mundi partibus
 stare posse in statu salvacionis eterne //

Sexta adulatio atqz persuasio et fi
 nalis requesta in pragmatice sanctione expressa per predictos prelatos et ecclesiast
 hicos facta domino regi francie est ista qz omnia et singula in dicta pragmatice scripta

que sibi prelati et ecclesiastica ecclesiam regni francie et dalphynatus pntantes s'm
drum et iustitiam atq; serenitatem conservandam suam pro utilitate rei publice
ecclesiasticæ regni francie et dalphynatus deliberaverant acceptant et in formâ decreti
regii in regio francie suppetuū observari mandaret litteras authenticas confici facit
et constitutionem regiam promulgavit. O subdola et fraudulosa et plura ignominie
pfiasso adulatores cum fermento phariseorum quod est hypocrisis confecta d'rapens
p'pianissimi regis ductum animi totum ad honorem dei et s'edis apostolicæ additum
aliquis et iudicis cum acceptare decreta que cum infirmitate et rebellione manifesta
contra apostolicam sedem in Basilia per infirmos et rebelles hereticos et publica
nos pessimos ecclesiasticos ibi non in spiritu sancto sed in spiritu dyabólico con
gregatos attemptata et per ipsos ecclesiasticos regni francie futuro in pro munice
dampnabiliter cum rancore odio et luore adversus sedem apostolicam congregatos
ausata recepta p'parum et ad placitum suum et capitulum assentatum sensum
vorum proprium astantia limitata et in parte amplata ridiculose superbe et temerarie
dictata fuerunt et qualificata nullam habentes a deo a iure vel ab hominibus auto
ritatem potestatem et facultatem talia faciendi suis iniquitatibus iniquitatem har
addiderunt q' regem p'pianissimum diversis seductionibus falsissimis et pfiassibus
adulatorijs d'rapentur et induxerunt ad promulgandum decretum perpetuum
et ad faciendum constitutionem regiam et sanctionem pragmatice sup rebus
ecclesiasticis ad ipsius regis manifestam auctoritatem et potestatem regiam nulla
tenus p'tinentibus et de directo contra sedem apostolicam contra statum pacificum et
consuetum ecclesie et contra omnium ecclesiasticam libertatem peccatum peccavit
prefati p'fido p'lati et ecclesiastica regni francie qui pmissa fuerunt opprobium sem
piternum sibi acquisierunt notam manditam a seculis procurarunt serenitati et
punitati ducte fidei et p'pianitatis francorum regis domini et regni francorum
quod si non reparatur addit domino regi francie et toti regno in additis max
amū et in opprobium sempiternum

*De auctoritate regia iudicabit nulliter et illegitime prestata atq; per
malas suggestiones extorta super pragmatice sanctione*

Rubrica.

Quoniam hinc patet cunctorum p'p'fideliū obtinibus q' ductus sa
romani ecclesie princeps catholicus dominus harolus huius
nominis in cathologo regum francie septimus per malas et
adulatorias subreptivas nōnullorum dicti regni prelatorum et ecclesiasticorum
fuit ductus et ut male informatus fangatus et infestus acceptavit contenta
in sepe dicta pragmatice sanctione. Ipse atq; inter alias ordinationes regias per
et in toto suo regno publicari et ab hominibus inviolabiliter observari mandavit
bitatis septima die Julii Anno domini millesimoquadringentesimo octu
tauo et regni sui Exproderino nulliter tamē illegitime et indebitē sup negotiis

ecclesiasticas que ad ipm regem non p[er]tinent ullo modo et no observata plenitate so-
 lenitate debita necesse est et observari in p[er]tinens constitutionibus regalibus dicti
 regni consuetas. Et quia talia sibi ipsi persuaserunt et p[er] ipm procuraverunt fieri
 culpabiles ab omnibus in totum merentur censeri procurantes in hoc pro rege rono
 naz reprehensum morem vetustum karoli magni regis et impatoris quondam
 magnifici cu improperatum est q[ui] aliquas leges malas dedit contra voluntatem
 populi de probact. ad manum cum glo. osti. et de sponsalibus c. p[ri]mo cui redactionem
 proa romanus pontifex suscepit etiam de iniustu impositionis sui lotarii in c. que lotarius
 n[on] q[ui] i[st]a. Et in registro bruniheldi quondam regine francie beatus p[ap]a magnus
 gregorius de excessibus ecclesiasticorum regni francorum transmissit plena epistola
 de qua sumptum est p[ri]mo q[ui] n[on] ca[m] cum devotissimam

*Quemadmodum in pragmatice sanctione sunt duodecim errores
 Intolerabiles Rubrica*

¶ Proa cui non resistitur approbatur h[oc] p[ri]mo di. c. error. et qui errantes
 ab errore non revocant susp[er]sus errare demonstrant de hereticis c. n[on] p[ro]
 Pro certo errantes et in errore sunt qui a veritate callu. wardunt
 p[ro]p[ri]a q[ui] n[on] e. audivimus et tunc in errantibus errores sunt geminis reprobatu
 cum ipsi errantes affirmantur esse plene deliberati n[on] q[ui] n[on] Si quis cum glo.
 Certo certus constat fuisse erratum per illos prelatos et ecclesiasticos regni
 francie qui se iactant secundum deum et iustitiam cum sinceritate conscientiarum
 suarum et pro utilitate rei publice ecclesiastice regni francie et dalphinat[us] ple-
 ne deliberasse et consulisse contenta in pragmatice sanctione. In quibus delibe-
 rationibus et conclusionibus expressi sunt errores q[ui] plurimi de quibus duodecim
 errores intolerabiles per ordinem inferius adducuntur. Primum error in-
 tollerabilis in dicta pragmatice pro prefatos prelatos et ecclesiasticos expressus
 deliberatus et conclusus est cum ipsi nomine totius ecclesie regni francie et dal-
 phinatus acceptaverunt quoddam scriptum errorum plura nova et inaudita dog-
 mata erronea continentis quod incipit frequens quod dicitur et nominant decretu
 constantie factum et editum atq[ue] basilice renovatum. Intitulatum de auctoritate
 et potestate sacrorum generalium conciliorum et de temporibus ac modis celebra-
 tionis et celebrationis eorum. Et quia ille realiter errat qui ea que refut se sci-
 re v[er]itat[em] p[ro]p[ri]a di. c. quavis et ibi p[er] quiddam an p[ri]mo nominato decreto qd
 incipit frequens prefati prelati et ecclesiastice erraverunt in facto erraverunt in
 diuino et humano iure et in fide catholica et apostolica sancte romane ecclesie co-
 munitur errasse et adhuc errare. Si quid in se erraverunt et adhuc errant illi
 cum pretendunt q[ui] predictum scriptum quod incipit frequens fuit per sacro-
 sanctum generale concilium constantense factum et editum et contrarium est veru
 manifeste. Nam verum est in facto eo quo in talibus que facti sunt et in facto con-
 sistunt sub exitu q[ui] dan scriptum quod occurrit incipit frequens fuit tunc temporis

in Civitate constantiensi factum ordinatum editum et publicatum Et patet ex
sua data quando in dicta Civitate generalis synodus universalis ecclesie militantis
per auctoritatem vniuersali et non tunc tunc contendentium de p[ro]p[ri]o fuerat convocata
et quando per aduocatum et presentiam plenam integram et sufficientem etiam de obi-
dientia convocans existens necnon de obedientia aliorum duorum de p[ro]p[ri]o similiter
contendentium nondum conuenientium adhuc in eadem Civitate Constantiensi non erat
tunc temporis vniuersalis synodus congregata plena completa perfecta et integra ac
q[uod] ex consensu et p[ro]p[ri]a om[n]i suorum p[ro]p[ri]a integrali ad celebrandum generale consilium
ecclesie dei concorditer et vniuersaliter debite legitime et vniuersaliter conuenienter
et conuenienter nondum erat aduocata // Et dictum scriptum quod incipit frequens
in dicta Civitate Constantiensi postquam mihi fuit coram plenam perfectam et completam
generale consilium vniuersalis ecclesie sancte dei non fuit debite examinatum ordinatum
editum et pleniter publicatum nec expressit concorditer acceptatum nec felix recorda-
tionis d[omi]ni Martini p[ro]p[ri]o quinto mihi ad p[ro]p[ri]um concorditer assumpto solemniter
p[ro]p[ri]um nec per ipsum auctoritate apostolica acceptum approbatum et confirmatum q[uod]
fuerit et sunt in talibus necessaria sicut de iur[is] p[ro]p[ri]o d[omi]ni. canones p[ro]p[ri]o d[omi]ni. Synodus
et p[ro]p[ri]o d[omi]ni. per totum // Preterea vniuersaliter in iure diuino et humano
Basilienso et ceteri qui tradiderunt et tradunt generalia consilia ecclesie militantis
habere plenam auctoritatem supra p[ro]p[ri]am cum tamen p[ro]p[ri]a plenitudinem potestatis
habet a deo supra omnem ecclesiam episcopalem et supra consilia generalia totam ec-
clesiam representantia que sunt plena et libera auctoritate domini p[ro]p[ri]o facta et omnia
in eis statuta et decretata nullatenus valent et nullum habent firmitermentum p[ro]p[ri]o
d[omi]ni. per totum de cler. c. significasti // Errauerunt etiam in fide et adhuc errant
contra articulum fidei vnam sanctam catholicam et apostolicam ecclesiam cum dicunt
reducunt tenent et publice de nouo dogmatizant q[uod] synodus ecclesie vniuersalis d[omi]ni
de necessitate salutis dei nominari tenent et profiteri congregata in spiritu sancto
ex eo q[uod] est synodus ecclesie vniuersaliter aduocata et sit per eandem synodum tota
ecclesia catholica representata super hoc non plene viderunt librum de synodis beati
hilarii p[ro]p[ri]o Constantiensis valde prolixum quem allegat beatus Hieronimus in epta p[ro]p[ri]a
ad florentinam monachum p[ro]p[ri]o Constantiensis Non attenderunt pariter q[uod]
mirabilis synodus dyopolitana per beatum Hieronimum est descripta in epta
ad alipiu[m] et Augustinum Quaedam synodus armeniensis est reprobat[ur] vna constan-
tiana et vna leuantiensis pariter presidente p[ro]p[ri]a beati marci finiente d[omi]ni suis
et q[uod] p[ro]p[ri]o sancto non erat in illa aetate legitime convocata beato hylario p[ro]p[ri]o
Constantiensis manifeste ostensum est ex miraculo rudenti // Insuper synodus p[ro]p[ri]o
interpretatur in latino comitatus sive actus ceteri p[ro]p[ri]o d[omi]ni. c. Synodus // Habemus
autem in psalmis et prophetis quinquaginta sunt actus et cetera In quorum sed fuisse
patitur ceteri ante oculos p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
sicut ut legitur actum n[on]o et p[ro]p[ri]o q[ui]o. S. sicut nisi super in vni congregatos quos
tenent concordis caritatis et coru[m] corda esse receptacula munda et tunc tribuit eis

casuatu dona et tunc collustravit eos Inundans divinitas ditans qd tales fuerit
 ecclesiana et aten qui Constantie et Basilee etiam in plena synodo et plene gilio
 nonnulli est qd non et sic de necessitate salutis non eundem non vim suffragis sed unitate
 amantibus spiritu sancto accipiunt christi q. i. c. audiuimus. Illis enim et ceteris christia
 nis impertitis opus dno in euangelio luc. x. ca. Nestores cuius spiritus estis christi
 q. iii. s. pot. Cedere ergo omnem synodum esse in spiritu sancto congregata etia alio
 legitime convocata certum non est. Et euangelista Iohannes et aptus ostendit qd
 non cum spiritu cedere est p. so. iii. c. et Iude x. ca. Scriptum est sege
 rant se animales spiritum dei non habentes christi q. i. c. de illis. Sic pro certo fi
 erunt Basilienses qui unitatem ecclesie cum tantis languoribus et laboribus Co
 stantiae in fine consilii deo concedente factam et completam in Basiliensi synagoga
 factam totis viribus procuravit funder et diripere per erectionem noui schismatis
 et desolationis totius ecclesie militantis. Errauerunt etiam in fide et errant
 illi qd putandunt qd generale consilium ecclesie legitime congregatum representat omnia
 saltem ecclesiam totaliter et sic qd sicut ecclesia dei catholica et apostolica no potest
 errare nec potest peccandi errasse in fide et moribus sic et generale consilium ecclesie
 Et sicut catholice traditur et a christiano fideliter tenetur et creditur qd nulli est salu
 amine opera ipsam ecclesiam dei sic de generali consilio ut illi putandunt est indistric
 te censendum Non attendentes qd aliud est representans et aliud representatum et representans
 non est eiusdem per omnia et in omnibus substantie perfectionis potentie auctoritatis
 facultatis et excellentie sicut est ipsum representatum Nec fictio cum veritate reali nec
 figura cum figurato sunt eiusdem virtutis et effectus quatenus a Iure et scriptura et
 voluntate vel dispositione humana fingantur seu figurantur per omnia sic vel eadem esse
 et subsistere. Difert multu et magna est differentia inter figuram et formam umbra
 similitudinem imaginum et ipsam veritatem ad dicitur de conse. di. iii. c. Corpus et
 c. in xpo et so. mo. de hereticis c. si. l. vi. Nec per fictionem Iuris etia nos confudit
 veritas nec deletur no glo. et dicitur l. di. c. ferrum. Nec simulatio sine fictio fieri
 seu tradi debet fidelibus in his que sunt fidei christiane nec in his que sunt circa fide
 in c. de her. de celebra. miss. Nec in talibus inphanda sima vel opinio debet ex
 simulatione culpabili roborari ut c. presbiteris christi di. cum glo. Et cum gene
 raliter traditur qd tota ecclesia dei non potest errare de qua ecclesia tota et quomodo hoc
 sit intelligendum habetur christi q. i. c. quodam et c. a verba fide per so. in glo. et
 per dicitur et de celebra. miss. c. cum maxime post principiu et her. proprietatis. Impossi
 bilitatis errandi ad generale consilium vniuersalis ecclesie quatenus legitime congrega
 tum non repudiari et verificari tam ex gestis in pluribus generalibus ecclesie milita
 tis habitibus celebratis consiliis qd in congregatis his temporibus nouissimis compen
 dit videtur. Praecipue errauerunt et errant in fide qui noui dogmata
 produperunt et nositer dogmatizare non cessant qd generale Consilium vniuersalis
 ecclesie in spiritu sancto legitime congregatum vniuersalem ecclesiam representans ha
 bet iura a p. christi hoc noui et alia nup. nisi a pauco tempore circa aduentum.

ad edificationem ecclesie que est mysticum corpus christi et non ad destructionem eius
 diuinitus concessis canonice conferendis ministrandis et curandis cuiusquidem ad
 ministrations collationis et curacionis in usu et exercitio totum corpus ecclesie militantis
 et generale consilium ipsam ecclesiam representans cum sint corpora iusticia non sunt
 capacia sed illi soli iustici potestati qui in dei ecclesia canonice sunt assumpti et ordi-
 nati ad opus huius collationis communicationis et administrationis sicut ministrum se-
 capaces qui sunt ipsa in plenitudine potestatis et in consorcium individue unitatis
 dei vniuersaliter ad regnum ecclesie vniuersalis assumptus et ceteri prelati et ministri
 ecclesiastici in partem sollicitudinis particularium ecclesiarum orbis ordinati christi dei c. 1.
 in q. vii c. nullum // Si ergo predicti dogmatizantes intelligant quod istam vniuersalem
 potestatem ecclesiasticam habeat vniuersalis ecclesia in se tanquam contenta in ipsa
 que est illud tale contentus et sic quod talis potestas ecclesiastica sit in ipsa ecclesia ut in se-
 lecto et intra ipsam sic quod non sit extra ipsam non errant et bene sapiunt // Sed
 quia de premissis non contenti dogmatizant et de facto ea non formidant et intro-
 ducere nituntur quod tota ecclesia et synodus eam vniuersaliter representans ut corpus et
 non ad ministrum ipsum ad quem pertinet sollicitudo omnium ecclesiarum totius mundi
 et in christo ihesu filio regnum vniuersi ymo super et contra ipsum ipsum et alios quos-
 cumque prelatos vniuersaliter supra omnes et singulantes in singulos quatuor dignitates
 ecclesiasticas vel mundanas perfulgunt plenitudinem potestatis voluntarie jurisdictionis
 ecclesiasticas et canonicas decreta faciendo reformando corrigendo corrigendo puniendo
 excommunicando vel absolundo censuram ecclesiasticam indistincte exercendo puniendo depo-
 nendo habilitando inhabilitando ius in foro penitentiali et iudiciali inter partes reddendo
 dispensando constitutiones novas faciendo et antiquas etiam romanorum pontificum huius-
 rum plenam exercitum et usum quod nunquam in sanctis aliquibus generalibus consiliis ecclesie
 vniuersalis a tempore christi melchiodis cuius tempore solemniter celebrari ceperunt ge-
 neralia consilia ecclesie catholice et in tempore beati Siluestri christi beati ysidoro le-
 gationis et non per archid. christi q. n. c. placuit fuit hactenus dog-
 matizatum nec pronuntiatum assertum presumptum unquam fuisse seu attemptatum quod
 est confundere totum ordinem ierarchoicum in tota christiana et est manifeste contra
 diuinitus et gradus distinguit stabiluit et ordinant ad usum et exercitum potestatis ecclesie
 usque in finem seculi duraturos // Cuius cunctis fidelibus notum sit quod nulla ecclesia
 seu vniuersitas potest subsistere nisi eam magis differant et gradum ordo conferunt
 legem dei c. ad hoc deus // Et in militanti ecclesia nihil debet esse inordinatum christi
 dei c. miramur // Et ordo totius ecclesie militantis suis iuribus rectoribus et per eos
 potestates ecclesiasticas et non per mysticum corpus ecclesiasticum in ipsa ecclesia catholica
 debet esse et recte deducitur ad operandum et actu christi q. i. c. in epibus // Et ordo
 rationis non patitur quod committat in rectores suos et subditi in prelatos suos habeant
 auctoritatem et licentiam resistendi christi q. p. c. ad hoc // Conueniens est autem et iustitiam

ordinem ecclesiasticum observari de conse. di. v. c. tunc ut qui ergo illum p[er]mit-
tere p[er]mittere et totaliter tollere atq[ue] confundere moluntur non est mirum si er-
rant et in errores vacuos prolabantur quia ubi non est ordo de facili p[er]dit error
Communantur etiam errare p[ro]nuntiati p[re]lati et ecclesiastici regni francie
qui dicitur se p[ro]ferunt et publicari fecerunt p[re]dicitam p[ro]gnatam sanctionem
et in eadem p[ro]se et p[ro] tota ecclesia regni francie acceptamur quoddam p[ro]sum de
certum quod sumpit sacrosancta in ea parte cum dicit q[uod] in h[is] que concernunt gene-
ralium reformationem ecclesie in capite et in m[em]bris etiam p[ro]p[ri]a p[ro] generali consilio
et ordinationibus eiusdem concilii et iudicio subiacent Non attendentes q[uod] p[ro]p[ri]a roma-
nis pontifex p[ro]p[ri]a venit vicarius canonicus assumptus ad apostolatum et in sede be-
ati petri catholice p[ro]sidentis habet ipse plus vniuersalis ecclesie curam et regim[en]
atq[ue] suum pontificatum et in tota p[ro]p[ri]etate et plenitudine potestatis immediat[am]
a deo et non ab hominibus licet ut ait apostolus fuerit ab hominibus assumptus // Q[uod]z
etiam omnes iudicare in ecclesia militant[em] et a nemine iudicatur p[ro]p[ri]um non errat
in fide et si ut homo erraret in fide p[er]tinaciter teste p[ro] domino in euangelio qui non
credidit iam iudicatus est et ex pastoralis altaris officii et aliorum a p[ro]p[ri]o gregis efficitur
corpore q[uod] p[ro]p[ri]a in errore p[ro]sistere d[er]prehenditur publice p[ro]la di. c. si p[ro]p[ri]a p[ro] q. iii. a.
c. nemo cum glo. de concessio. p[ro]b[er]i. c. p[ro]p[os]uit ibi p[ro]p[ri]a et de voto. c. magis // Na
aliorum p[ro]p[ri]orum causas deus commisit hominibus terminandas p[ro]p[ri]am vero suo iu-
dicio reserua[n]t p[ro]p[ri]a q. iii. a. c. aliorum // Si vero in consilio generali p[ro]p[ri]a h[er]eti-
cis in fide p[ro]p[ri]a expresse errans fuerit conuictus tunc san[ct]e iudicatus est a deo si ad
p[ro]p[ri]a et in errore fidei p[ro]sistat p[ro]p[ri]a et incorrigibilis et de facto papatum
adhuc occupat et papalia p[ro]sumat adhuc ex parte tota ecclesia catholica sine ge-
nerali consilio ecclesie sancte dei illum h[er]eticum habeat et reputat t[ame]n non gene-
rale consilium sed successor n[ost]r[us] catholicus ad p[ro]p[ri]am curam post eum assumpt[us]
p[ro]p[ri]a q. i. a. c. i. et ibi p[ro] glo. et arch. et de h[er]eticis c. in fide fauorem l[icet] vi. et
ita de marcellino p[ro]p[ri]a qui p[ro]p[ri]a morte corporalis ydolatriam legitur fuisse
factum p[ro]p[ri]a di. n[ost]r[us] autem cum glo. so. et guido. Et de ignacio patriarcha
antiocheno beati petri apostoli in sede antiocheni successor v. di. v[er]su submittitur
p[ro]p[ri]a di. c. sacrosancta // Verum in sacris canonibus est expressum q[uod] romanus
pontifex summus propter scandalum p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]am et actus in vniuersali et
ecclesia publicatum p[ro]p[ri]andum expungendum sine p[ro]uidencia exteriori pontificum
legitur publice q[uod]z purgasse s[em]etipsum n[ost]r[us] q. v. a. c. auditum et c. sequenti. n[ost]r[us]
q. vii. a. c. nos si incompetenter et c. sequenti sic leo p[ro]p[ri]a purgavit se cum duodecim
ep[iscop]is n[ost]r[us] q. v. a. c. omnis cura fuerit // Et dixit papa purgavit se in consilio et
ecclesie n[ost]r[us] q. v. a. c. mandatis // Damasus papa purgavit se cum pl[ur]i[us] ep[iscop]is
n[ost]r[us] q. vii. a. c. s[ed] cum balam cura fuerit // Idem fecit p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a et ibi legit[ur]
Idem fecit p[ro]p[ri]a gregorius n[ost]r[us] q. vii. a. c. Si quis super h[er]etico catholice p[ro]p[ri]a
se submittit vel subire quorundam vniuersali iudicio ut n[ost]r[us] q. vii. a. c. nos si i-
competenter et ibi p[ro]p[ri]a guido // Nec de facili contra eum debet haberi p[ro]p[ri]a

Quampluribus errauerunt et errant illi prelati et ecclesie regni francie
qui in pragmatice sanctione putensum decretum quod incipit sacrosancta ac-
ceptarunt in ea etiam parte in qua cautur qd Basiliens synodus per nullam
quamvis auctoritate vram si papali dignitate prefulgeat dissolui aut ad alium locum
transferrum debuit aut potuit absqz eiusdem Synodi Basiliens deliberatione et consensu
Hoc est manifeste erroneum fidem quippe violat qui adversus sanctam romanam eccle-
siam et eius apostolicam sanctam sedem agit inique derogando et operatur in c. omnes
pbi di. solus domini ipse est libera facultas et sola auctoritas generale consilium como-
tandi pbi di. c. regula. et c. hinc sedi. ut non et ad libitum transferendi et dissoluedi
omnis em us per quasvis causas instituitur per eadem dissoluitur teste beato Joha-
ne Crisostimo in c. i. de regulis iuris in antiquis et l. nichil tam naturale ff.
de regulis iuris. Ipse siquidem ipse solus universale consilium ecclesie convocat
atqz sine auctoritate ipse convocari non debet pbi di. c. 10. Solus ipse universa-
le consilium ecclesie catholice auctorizat et confirmat decreta in consiliis generalibus
edita approbat confirmat et custodiri mandat pbi di. c. sancta et secundu. cir-
cum temporum illa in totum vel in partem mutat super eis dispensat ad plenum
voluntate sine illa interpretatur pbi di. ut hinc. Solus ipse prout decreverit
veterum de expedire generalia consilia ecclesie universalis transfert continuat de loco
ad locum et dissoluit pbi di. hinc etiam. Nec possunt generalia consilia quamvis
autqz synodaliter et universaliter congregata legem imponere domino pape
pbi di. sicut sancti et ibi glo. pbi di. q. 1. c. vnam. Constans plenitudo
domini ipse est supra omne consilium ecclesie universalis in illa plenaria po-
testas papalis in omnibus decretis et statutis generalium consiliorum intelligitur
et consistit est scripta de elec. c. significasti. et c. dudum in q. vii. Qui quoniam
opinati sunt errauerunt et errant suntqz in summo et non in via doctrine ca-
tholice et veritate. Ulterius inexcusabiliter errauerunt prelati et
alii ecclesiastici regni francie qui dixerunt et conscripserunt predictam prag-
maticam sanctionem et in ea partem acceptarunt partem limitarunt et nisi sit
refringere pnsa decreta ut pntendunt Basiliens in generali consilio edita pper
generalibus consiliis ecclesie universalis et super decretis in eisdem consiliis editis
asserentes sibi facultatem accipiendi vel non prout visum est eis et liberam
potestatem moderandi prout placet eis et eis servandi de puncto ad punctum q
in generalibus consiliis ecclesie de ipse auctorizante approbante et confirmante
super statu et moribus totius christianitatis fuerunt salubriter constituta. Procul
dubio a fovee supbie et inique rebellionis temeritatis errore atqz presumptuose
stulticie talia processisse committuntur. Cum scriptum sit p beati gregorii pnam
dn ab universali consilio sunt constituta se et non illa destruit quisquis presumit absolue
quos ligant aut ligare quos absoluit in c. sicut sancti c. 1. in fi. pbi di. facit et ad h
et habet librum pbi di. et ad plene confessionem prefatorum prelatorum et ecclesiasticorum

ut in franc beatus ppa Iulianus in c. regula vna ponit di sic scripsit Episcopi orientales
 talibus Regula vestra nullas habet vires nec habere poterit quonia nec ab orthodoxis
 episcopi vni hoc consilium actum e nec romane ecclesie legatio inter fuit in eo canonicis
 propriis sive eius auctoritate consilia fieri non debent nec vllum vatium est aut aut
 vniq consilium quod eiusdem sedis apostolica non fuerit sicutum auctoritate Et beatus
 quoniam ppa in c. nec licet r. dr. sicut dicit Nec licet aliam aliquando nec habet p
 particulari secundum congruam sed quoniam aliqua de vniuersali modo aliquibus du
 bitatio nascitur ad recipiendam de eo quod no intelligunt rationem aut potest hui qui
 salutem anime sue desiderant ad apostolicam sedem pro accipienda ratione conueniant
 aut si forte sicut de talibus scriptum perator cum vixit in profundis malorum con
 temptum Ita qui obstinati et contumaces extiterunt ut doceri non velint eos ab eade
 sed apostolica ut attrahi ad salutem quoque uocasse est aut ne aliorum perdisio esse
 possit secundum canones per secularis conuenit oportum potestatis // Insuper et
 vniuersum pponuntur prelati et ecclesiastica regni francie qui pragmaticeam predictam
 ordinauerunt et in ea expresse acceptauerunt quoddam psum dictum Basilienam
 quod suapit sicut in construenda domo specialiter in ea pte que suapit Et qua
 multiplicas in qualibetum papalem generalium reservationum omnium ecclesiarum
 et dignitatum electuarum est abolitam et prohibitam de vno fieri Reservationibus
 in corpore iuris claus et huius quas in terris romane ecclesie ratione ecclesie directi seu
 vobis domini immediate vel immediate subiectis fieri congruit semper exapto per huc
 verba patenter opmantes asserentes et firma credulitate tenentes romani pon
 tificum plus iuris directi seu vobis habere in ecclesiis constitutis in terris romane
 ecclesie et in aliis ecclesiis totius orbis tale vel tantum ius directum vel vobis no
 habere nec posse pretendere et sibi assumere nec vendicare Cum contrarium est ve
 ritas et fidei ppaue catholice doctrine // Et sicut canon dicit fidem ppi quippe i.
 recte violat qui aduersus romanam agit ecclesiam que est mater fidei et illi r. ppo
 domino continue inuenitur qui vni s. romanam ecclesiam multis ecclesiis pteu
 lisse cognoscitur textus est ad litteram in c. omnes populi di. Et super reservationibz
 et omnium beneficiorum totius orbis plenaria et libera dispositio romani sumi
 pontificis bonifacius papa octauus declarauit et cunctis ppiam catholicam
 doctrina tradidit declarans ecclesiarum dignitatum et aliorum beneficiorum et
 ecclesiasticorum dispositionem ad romanam ecclesiam priuere plenarie in c. licet in
 p. de preben. l. v. Sic em omnes ecclesie patriarchales primanales metropo
 litane pontificales omnes ecclesiasticas prelatum et dignitates omniaq ecclesiastica
 secularia regularia maiora minora beneficia et officia exempta et non exempta
 quocunq et qualiacunq existant sunt de iure communi diuino canonico et civili
 in domini ppi romani sumi pontificis plena libera diuina et immediata
 dispositione ita q potest ea prout vult et sibi placet de potestate sua ppaue ordina
 re generalibus vel specialibus reservationibus cum dicto iurante afficere et
 quocunq ordinorum inferiorum collatorum manus ligare nec possunt aut
 valeant in collationibus vel institutionibus beneficiorum eccle. quocunq ad eos ptiueri

ut patet in c. licet in p^o et c. statutu de preben. l. 10. de. p^o ut lite pendem. et de. si
romanus pontifex de preben. cum vobis n^o p omnes doctores qui in iure canonico
usq ad presentem diem scripserunt et per guillem de monte laudung in sacramentali
suo t^o de clau^o ordinis et t^o de dispensationibus Et sic dominus ipa prout vult p^o
beneficia ecclesia sua uferuare Vix potest quisq^o vnam generale vel provinciale consiliu
ecclesie hanc potestatem plenaria restringere tollere aut limitare docere et declarare
hoc omnibus Ep^ois p^opiantatis beato calypto ipa dicenti sic Non daret a capite uerbra
distendere sed supra scriptur^o sacre testimoniu zacharie p^o ca^o Omnia uerbra cap^o
sequatur Nulli uero dubium est quomana apostolica ecclesia mater sit omnium
ecclesiarum totius orbis a cuius regulis quicunq^o p^opiam nullatenus conuenit demare
Et sicut filius dei conit in hunc mundum ut ipse testatur in euagelio Jo. p^o ca^o
implere uoluntatem dei patris sic et oportet omnes p^opianos implere uoluntatem mris
que est ecclesia cuius caput ut dictum est romana existit ecclesia Cuiusmodi ergo
sue discretione iustiar^o contra romane ecclesie disciplinam actum fuerit ratum ha
beru nulla ratio p^omittit p^o d. c. non daret. Eubstant igitur Basiliam et qui
cuq^o pontifices et prelati ceteriq^o ecclesiastica per gallias ordinati qui per eorum p^o
maticam sanctionem nituntur reservationes apostolicas annuiliare et sententias et
ordinationibus apostolicis obuiare Non attendentes nem^o p^opiano esse latum se
renam et ordinationem romane pontificis retractare propter ecclesie romane
in tota p^opiante primatum p^opi minere in beato petro apostolo diuinitus ad
locatum ut ad litteram habetur in sacro canone in c. uenimem p^o ca^o q. iij. ta
Quarta p^onomati prelati et ecclesiastica regni francie conueniens Basiler
super xp^oanda ut facit pragmatica sanctione errauerunt valde et errant dispo
nentes expresse p^o electiones per iudicatos superiores confirmantur et non p^o p^opiam
p^oficiunt expresse ut fieri debet Non attendentes q^o cuncta p^o munda uouit ecclesia
qualiter sedes apostolica de omnibus ecclesiis tam cathedralibus q^o alijs disponendi
ordinandi et iudicandi plenam habet auctoritatem et hoc minime pro suo p^oriap^o
tu quon beatus petrus apostolus d^o uir et tenet semper et tenet in c. cuncta p^o
mundum p^o q. iij. Et per principalem beatorum petri et pauli potestatem ro
manus pontifex sua propria prerogatiua et potestate apostolica suo habet annuq^o
ratu et dioas electum in ep^ois confirmare p^oficare et consecrare ut est textus ad
litteram in c. nunc uero et c. p^o principalem p^o q. iij. Et licet sacrosanta consilio
rum generalium et sanctorum patrum statuta et decreta antiquissima electos in ep^ois
dicat per metropoliticos eorum esse confirmandos et ordinandos ut l^o p^o ca^o et l^o p^o ca^o
di. p^o totum et c. n^o r^o epi de tempo. ordi. et qualita. ordian. in gregoriano volu
m^o d^oretali et de offi. ordi. c. q^o sedem non tamen romanu pontificem et eius a
postolicam scam sedem uoluerunt nec potuerunt excludere quin quoscuq^o electos in
ep^ois archieps patriarchas vel p^omatres d^o ipa possit et ualeat ex sua suprema
potestate ordinare confirmare et consecrare omissis et u^one requisitis dictorum
Ep^oum metropolitico vel archiep^oum patriarchis p^omatibus et ceteris c^oponialib^o
ep^ois quos omnes et singulos romano p^ontifici c^ostat indubitanter esse subditos inferiori

res et subditos populi q. 1. c. quodamq. l. p. d. c. nos antiquis et ibi glo. Sic in anti-
 quis canonibus legitur confirmationes et conservaciones eporum et archieporum fe-
 cisse sancti romani pontificis in c. ratua et c. salomiane l. p. d. xiii. q. iii. c. alt. az-
 talduis Et hoc ideo quia romane sancte sedi apostolice quicquid est filii fidei populi
 ubiq. submittitur dum totius corporis ecclesie militantis per populum caput esse designat
 ut est textus sacri canonis in c. alorum in fi. x. q. iii. Etq. manifestum et notum
 atq. in sacro canone p. d. c. quid nesciat oppressum per omne ytaliam atq. per
 gallias et yspanias affricaq. aethiam insulasq. intermaritimas nullum instituisse eccle-
 sias pontificales et principes nisi eos quos venerabilis apostolus petrus aut successo-
 rum eius constituerunt epos sacerdotes. Idcirco quod ab apostolo petro ecclesie romane tra-
 ditum est ac mirisq. custoditum ab omnibus debet servari nec debet super iudiciis aut in-
 terduci aliquid quod auctoritatem aliunde debent accipere vel exemplum ut c. textus
 in c. quid nesciat sup. alle. Et in sacro canone p. d. c. omnes populum habetur p-
 litanas et epales romana instituit ecclesia. Ipsam vero solus ipse fundavit et sup-
 peram fidei populum mox nascentis erexit populus dominus qui beato petro vire vire
 au. daugero vire simul et celestis imperii summa commisit. Non ergo quilibet terrarum
 fontana sed illud verbum quo constructum est alium et terra p. quod omnia condita
 sunt clarivata romana fundavit ecclesiam et ipsius populi prelationis et primatus
 cu. privilegio fungitur cuius plena auctoritate salatur. Quid non dubium est
 ecclesie detrahit privilegium ab ipso summo ecclesiarum omni capite traditum aut
 vocatur summus hic hereticus est dicendus. **O**rdinaria ecclesiastica qui in fra-
 tra pragmaticam ediderunt et acceptaverunt erraverunt et errant in hoc quod de-
 curerunt q. ad ipsam omisso iure medio vel a gravamine in quacumq. causa aut sen-
 tentiam diffinitivam nullo modo sit locus licitum vel via scriptis in iure cu. appellare
 Non attendentes q. antiqui sancti canones appellationes totius ecclesie de ad roma-
 ne sancte sedis apostolice exarum voluerunt et consueverunt diffiri quodq. siquid
 ad illam sanctam sedem apostolicam de qualibet mundi parte appellandum est
 ab illa autem iure est appellare pmissus ut ad litteram pmissa habentur p. q.
 iii. c. ipsi sunt canones et c. iura p. mundum. Sola enim romana ecclesia sua
 auctoritate de omnibus valet iudicare de ipsa vero nulli iudicare permittitur. c. ca-
 et q. S. pla. **N**onnumquam de sedis apostolice iudicio iudicare aut illius senten-
 tiam retractare pmissum est propter primatum ecclesie romane populi numerum in
 beato petro collocatum in c. nonnumquam p. d. q. iii. Et ad romanam ecclesiam ap-
 pellare licitum est et ad eam tanquam ad matrem fidei populi recursum haberi
 licentur quia non potest nec debet mater oblivisci filios suos textus est in c. ad
 romanam n. q. vi. Et ideo sancte sedi apostolice sunt concessa ad id principia pri-
 vilegia cum de gguyandis generalibus ecclesie de consp. ac eporum restitutioni-
 bus et de sumis ecclesiarum iuribus q. d. oppressum iudicis ut ab eade. sede omnib.

oppressi aulicum et omnes iuste dampnati restitutionem sumant. In c. Ideo v. causa
et q. Propterea ut sacri canon dicit adridulum et ab hominabile deditus est
tradidit et sanctus patribus antiquis suscipit presumere seu attemptare infu-
xi. Sed moribus huius presumptio non est novis ecclesiasticis per gallias consti-
tutis quorum plerumque ad resistendum potius q̄ ad obediendum sancte sedi apostolica
sunt parati et illa quibus haec non indifferenter et sine differentia et indistincte
tebantur nunc plerumque ad diminutionem potestatis apostolice sancte sedi et ad suorum
argumentum privilegiorum minus accepta habent et quatenus in eis est prohibent
ut expresse de his permissa scribit Nicolaus papa huius nominis primus Archiepiscopus et
Episcopus per galliam constitutus qui qualiter sunt condempnati de tanta temeritate et
quodadmodum puniendi monstrat beatus Gregorius in c. nulli est fas c. di.
Erraverunt ita et errant prefati prelati et ecclesiastici regni francie qui in
dicta pragmatica sanctione se consueverunt reducere atq̄ volunt q̄ plures primas
annatas prelaturarum dignitatum et beneficiorum ecclesiasticorum vacantium roma-
no pontifici seu camere apostolice de quibus prelatus dignitatibus et beneficiis
per eundem romanum pontificem est facta provisio pernam incurrant adversus sy-
moniacos per sacros canones infligendam. Non attendentes fundamenta scripturam
divini et humani iuris in hac materia superius in detestatione octave adulationis
illorum adducta atq̄ delata necnon ut penitus ignari synoniam et penam
contra synoniacos per sacros canones infligendam dicunt et pretendunt false cano-
nicose et erronee dominum ipsam et officarios camere apostolice primas anna-
tas et minuta firmita et noviter in curia romana promotis exigentes et ipsos
promotos excludentes committere et incurrere non attendentes ad veram canonicam
et catholicam doctrinam per doctores auctoritates per q̄. iam summa in materia syno-
nicorum veritate et catholice veritatem et in scriptis in libris auctoritatis tam theologia
q̄ in sacris canonicis rescriptam dicentes et concludentes quendam esse prohibita quia sy-
moniaci alia vero esse dicit et reputari synoniaci quia de iure positivo canonicos
sui per constitutiones ecclesiasticas iuris positivi nec astringitur in c. cuncta per-
mittendum ip̄. q̄. in c. de casti. c. 1. et ibi glo. Nam in potestate eius est tota ecclesia
militans ut expresse concludit summo in c. Inquisitioni de sen. ep̄. Et singula
ut atq̄ universales habet plenitudinem potestatis sup̄ omnibus ecclesiis totius
orbis Ita. no. summo in c. cum pridem de partis nullam committit synoniam nec
officium sui in romana curia committunt levantes et exigentes a singulis promotis
et noviter beneficiatis evolvunt per romanum pontificem a talibus ep̄. et
rapi ordinata pro iuribus camere apostolice et minutis firmita et aliter alijs
omnibus quibusvis secundum glossandum in summa a. de syno. et super rubrica
Multum ergo errant et valde graviter sunt arguendi et puniendi predicti pla-
ti et ecclesiastici regni francie et quatenus alij contrarium permissorum de dno. papa
et de romana curia opinantes postq̄ de iure docentur q̄ synoniam de iure posi-
tivo introduci super his que de eodem iure sunt reputata synoniaci quia p̄
idem iure prohibita non est nec habet locum in domino ip̄. romano pontifice
et in eius romana curia sup̄ illis in quibus dno. ip̄. subvertit sacra et tollerant

has cedere contumaciter et obedire hinc doctores contempnunt p^{ap} di. c. nulli. nō p
 pmo. in c. p. tuas in nō in nota sua super verbo ordinem recipiet circa medium
 de sumo.

*Qualiter in pragmatice sanctione sunt duodum manifeste diu
 nationes inexcusabiles Rubrica.*

Derogant a tramite veritatis et a sacris canonibus prelati et eccl^{ia}
 siastica regni francie cum in p. eos ordinata et descripta pragmatice
 sanctione penaliter et expressiter dixerunt et expresserunt q^{od} congru-
 gatio prelatorum et ecclesiasticorum regni francie et dalmatiensis non erit fore re-
 sponsibilem si res et principes regni sui assensibus tamē omnibus et quibusq^{ue} re-
 latoribus vel publice regni sui et dalmatiensis eligendis. Non attendentes q^{od} pres-
 gatiq^{ue} habentes respectum ad mundum vel ad ea quos sunt huius mundi ut illis iudicati-
 bus quis eligatur in prelaturam vel promouatur ad aliquam dignitatem vel eccl^{ia}
 siasticam beneficium et ad illas pars sic etiam pro aliis dignis et benemeritis poeuitatis
 electores vel promouentes eligendo illum vel promouendo suū habeant respectum ambi-
 aq^{ue} sunt et illarū assensibus sacris patribus gregorio et summo. in c. quibusdam
 et c. nullus itaq^{ue} p. q. 12 et d. et. et qualiter. c. tuam et ibi glo. difficile est ut bono
 pagantur spū qui malo sunt nichoata p^{ri}ma in c. p^{ri}ncipatus p. q. 12. Non enim
 laute electorum sed post reges et seculi principes rego promouendos et eorum terras
 et dominia ad ecclesiasticos prelaticos suos prestare debent fauore et assensibus s^{an}
 canonicis sanctorum patrum traditione in c. q^{ui} sicut d. eler. Nam p^{ri}ncipes eorum
 quāntūq^{ue} benigni dulces et sine violencia sunt armati et corda eligentū diuertit
 et attrahunt ad illarū p^{ri}ncipum respectum et considerationem et pervertunt puritatem
 mentū ipsorum eligentū et de facto tollunt eorum libertatem. Derogant etiam
 papiana sanctio imperialis quolibet quoniam in papatu romano vel in ceteris p^{ri}ncipiis
 et ciuitatibus que in toto orbe diffusi sunt ad op^{er}is gradum p^{ri}ncipi deo actor conti-
 gent p^{ri}ncipi hominū mentibus iuda electionis confusio suaro omni iudicio pro-
 uelū et assum in l. si quinquā C. de epi. et clericis. Perditū igitur prelati et eccl^{ia}
 siastica sicut p^{ri}ncipi reges et principes seculi sup^{er} electionibus prelatum et dig-
 nitatum ecclesiasticarum p^{er} eorum credulitatem demā in doctam et ineptam ad
 merpouendam pars etiam dulcis pro dignis alluuntis derogant a recta credulita-
 te et firma stabilitate atq^{ue} a firmitate status ecclesiasticis et ecclesiasticam libertatem
 et libram electionum et promotionum ecclesiasticarum facultatem quantum in eis est
 ditioni et voluntati regum et p^{ri}ncipū huius seculi submittit non fundamentum
 melius fuisse talia toruisse q^{od} hinc fuisse locutos. Derogant demum pre-
 lati et ecclesiastica in hoc q^{od} in perditā pragmatice sanctione acceperunt de facto q^{od}
 dā p^{ri}ncipiū decretum de causis ut p^{ri}ncipiū Basiliē editum et quod ridiculosum est
 addere presumpserunt q^{od} si romana curiam contingat esse circa montes q^{od} tunc in p^{ri}
 bus solia duas ditas a romana curia distātib^{us} omnes cause ecclesiasticas habeat
 tractari corā illis iudicib^{us} quibus de iure aut consuetudine vel privilegio competit
 cognitio et diffinitio eorū p^{ri}ncipiū causis q^{od} exprimitur in decreto. Que et quanta

fit devotio in p[re]t[er]ito de iure p[er]missio et in sua additio[n]e nullus sane metus ignorat
quod de duabus d[ic]tis et de una d[ic]ta postmodum quo ad delegatos apostolicos per sedem
apostolicam in consilio generali hactenus salubriter edita sunt in c. novelli de rescriptis
et c. statutum e. n. l. vi. contra dominum p[ro]p[ri]am verum et iudicatum iudicium ordina
m omnium p[ro]f[er]arum ecclesiasticarum et om[n]ium causarum etiam ecclesiasticarum ut or
quire voluti sunt Non attendentes q[uod] sancta sedes apostolica caput et cardo instituta
est a domino deo et sicut cardine hostium requiritur sic sancte sedis huius apostolice auctoritate
omnes ecclesie totius orbis domino deo disponente requiruntur ut est expressum
in c. sacrosancti in fi. p[ro]p[ri]a di. atq[ue] ecclesiam catholicam p[ro]p[ri]am dominus fundavit
sup[er] apostolicam p[ro]p[ri]am beati petri apostoli sanctam sedem cuius auctoritatis sanctio
nem omnes sacerdotes tenere tenentur et omnis sit religionis p[ro]p[ri]am relatio ad
sedem apostolicam caput omnium ecclesiarum orbis debet referri et inde normam
assumere vnde sumpsit e[ss]e ordinem ut expressit dicit gregorius in c. p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a di.
Et secundum eundem beatum gregorium // V. U. servabilis insane esse cognoscitur
si filius patrem discipulus magis sibi contumit subjugare et iniquis obligatib[us]
illum sine potestate subire a quo credit non solum in terra sed et in celis se ligari
posse et solvi et in c. quis dubitet p[ro]p[ri]a di. Nec attendunt q[uod] de appellat[i]onibus p[ro]
causis nimis interpositis i. tenendum secundum sacros canones q[uod] pro quacunq[ue] l[ite]ra
fiat non minus est q[uam] si pro maioribus fierent de ferendum et c. de appellat[i]onib[us]
in gregorianis volumine n. de appell. quomodo autem sine auctoritate sine post se gravia
a iudice quis p[ro]f[er]at ut beatus dionysius p[ro]p[ri]a ait quisquis appellari potest ut est
tenens in c. quomodo n. q. vi. Nec in causis iudicialiter diffinitis et per appellat[i]o
nem ad p[ro]p[ri]am seu eius curiam per quoscunq[ue] devolvendis et introducendis inferioris
ordinem possunt aut debent sine pontificis verum animo indubitate superiori legem
imponere aut necessitatem remittendi causas ad illos vel sibi aut sine auctoritate retinendi
n. q. vi. c. anterior et c. ex insinuatione de appella. Et beatus Bernardus h[oc]
in Eugenio p[ro]p[ri]a in d[ic]to appellatur a toto mundo ad te p[ro]p[ri]am romanam ponti
ficem hoc quidem firmi testimonii singularissimi et excellensissimi primatus tui
Et doctor inextinguibilis magister alexander de alio in 3a parte summe sue in tractatu
de iudicialibus post doctrinam beati dionysii de ecclesiastica hierarchia c. quinto conclu
dit q[uod] sup[er]ius uniusus de omni hierarchia ecclesiastica est per mundum appellat[i]o[n]is
vel quare ad p[ro]p[ri]am sanctam hierarchiam // Insuper prelati et ecclesiastica p[ro]p[ri]a d[ic]ta
narrantur graviter acceptantes decretum Basilee ut putandum quo cautum q[uod] in nul
la instancia possit ante diffinitiva sententiam quomolibet appellari nisi talis sit
gravitas quod in diffinitiva non possit reparari Non attendentes per sumos ponti
ficis in generalibus coplis fuisse desum et in universo mundo inter christianos
fuisse usitatum in ecclesiasticis p[ro]p[ri]am causis ante sententiam diffinitivam ex causa
rationabili seu verisimili appellari posse ut c. bono et c. ut debuit de appella. Im
quam est q[uod] aliquis evidenter gravatus cum habeat appellandi causam probabilem
non possit ante diffinitiva appellari nec tantum expectari debent proclationes seu
prolongationes causarum in iudiciis et dependia litium amputari quod ex hoc alter
utre p[ro]p[ri]a vel utraq[ue] contingat contra rationem et iustitiam providendum generari

et gravante inferri qui per appellationem in medium possit et valeat Judicialiter reparari
 facti c. vidi. de appella. l. vi. et de. quibus de appella. r. ti. Et iniquitas iudicium
 vel imperia eorum corrigi per superiorum et emendari ff. de appella. l. i. et ii. q. vi. c. i.
 et ii. Et beatus bernardus lib. iii. de consideratione ad. Eugenium p[apam] tertium de
 clarat et deducit q[ue] appellatione ad p[apam] romanam summam pontificam non sunt
 subrefugium sed pauperum et quocumque oppressorum plerumque refugium et antidotum
 vtile omnibus generale et tam necessarium toti mundo. Per amplius p[ro]vocat
 plati et ecclesiastica regni francie d[omi]narunt in hoc q[uo]d in eadem pragmatica sanc.
 h[ab]ere auferunt q[uo]d in collationibus beneficiorum vacantium p[ro]vocationis sedis a
 postolica vel legatorum eius non possunt locum habere nec valent collationes per
 p[apam] vel legatum facte de beneficiis vacantibus etiam si in conferenda p[ro]voca
 erunt ordinari collatores. Omnia res dicti prelati et ecclesiastica sic ut p[ro]mittit
 ordinando d[omi]narunt notorie et manifeste a iure communis canonice etiam in gene
 valibus consiliis ecclesie vniuersalis tam in laicis q[uam] bonifacium p[apam] octauum
 q[uo]d lugduno per gregorium d[omi]num q[uo]d vniuersi per dionotium p[apam] quintum celebrat
 promulgare in c. statutum c. si beneficia c. si a sede de p[ro]ben. l. vi. de. si romanus
 pontifex c. ti. et de. p[ro] b. c. si. ut lite pendit. vbi expressi contrarium est d[omi]narunt
 d[omi]narunt preterea prefati prelati et ecclesiastica regni francie cum auferunt
 romani pontificam cum appositione decreti vel alio de atero non debent orare cano
 nicos sub expectacione p[ro]bende in ecclesiis cathedralibus vel collegiatis in quibus
 est certus canonicorum numerus et p[ro]bendarum numerus contrarium sit in duobus consiliis
 generalibus laicorum et vniuersi diffinitum ut c. cum in ecclesia tua c. si is
 au. et c. sequenti de p[ro]ben. l. vi. de. si supra c. ti. cum ibi not. Manifeste et
 d[omi]narunt p[ro]vocat prelati et ecclesiastica regni francie cum in eadem pragmatica
 sanctione auferunt p[ro]vocat in et super beneficiis ecclesiasticis cum auferunt esse cum
 ad operationem titulum iuris sui in iudicio exhibitionem ac terminacionem omni
 obseruacionem professum fuerit cum aliter sit expressum in consilio vniuersi in de
 cum lite pendit. et in antiquis constitutionibus vniuersi iuris Canonici et Cunctis
 et lite pendit. c. i. et ii. de verbo signi. c. ex parte in ii. C. c. ti. l. i. et C. quando
 libellus p[ro]vocat oblatu hinc contra faciat. l. i. d[omi]narunt suscipi p[ro]vocat plati
 et ecclesiastica regni francie cum in eadem pragmatica sanctione acceptauerunt et
 auferunt q[uo]d super eodem gravamine aut super eadem interlocutoria vni diffinitur no
 habent nullatenus licet situdo appellare. Hoc est enim contra sanctiones canonicas
 et sanctorum patrum decreta in q. vi. c. si quis in quatuor de appella. c. dicitur. Ibi p[ro]
 glo. Tunc. q[ue]n. Jo. au. et in de. si. c. ti. Preterea d[omi]narunt prefati plati et eccle
 regni francie cum in eadem pragmatica sanctione expresserunt q[uo]d cause que per ap
 pellatione fuerunt ad sedem apostolicam canonice deuolute non retineantur nec
 d[omi]nantur in romana curia sed ad delegatos in p[ro]vocat sup[er] forma constitutionis
 bonifacium que incipit statutum de rescriptis l. vi. d[omi]nantur et committuntur et
 sic per vni simplicis querele vel per medium appellationis aut p[ro]vocat p[ro]vocat
 alio quouis modo non esset in romana curia t[ame]n audire quod est p[ro]vocat d[omi]narunt
 et facerent p[ro]vocat summi pontificis totaliter sup[er]venerit romana curiam in iust

penitus abolere et supremam potestatem ecclesiasticam funditus deducere in abyssum quod nullatenus potest facere vis humana ut c. cum sit romana de appell. c. omnis oppressus et c. ad romanam in q. vi. Manifeste denunciant vobis prelati et ecclesiastica regni francie decernentes et accipientes quod quicunque ante suam diffinitivam frivole vel iuste appellans contra vltra dampnationem et reprobationem dampnorum et interesse in quibusdam floribus de contraria parte appellat per appellationis iudicium condempnetur. Non attendunt in hoc quod in iure communi canonico si contra frivole appellantes sufficienter morderat atque rationabiliter prius edita et ordinata fuerint de appella. c. ut debuit et c. h. c. romana in fi. c. cum appellacionibus frivolis l. vi. per iuno. in c. fuerit de dolo et contu. et c. cum venissent de eo qui mitti in possess. Denunciant etiam prefati prelati et ecclesiastica regni francie cum in predicta pragmatica sanctione posuerunt et voluerunt quod nemo teneatur in diuinis vel alijs publicis actibus vitare maiori excommunicatione ligatus nisi talis sententia excommunicationis fuerit a iudice publico vel denunciata penaler et expresso non aduertentis excommunicatos a iure a sacris ambus illos esse excomatos tenere de necessitate salutis anime quo ad se vitandos si aut excomatos a iudice atque publicatos in c. imper et c. cum pro causa c. cum voluntate et c. navent c. cum non ab homine de senten. exco. et ibi per glo. ordi. et per iuno. Osi. Jo. an. Collecta henricum Jo. Calderini et fransasi de zabarell Cardinale florentium in comitio c. pendimus c. h. // Amplius etiam denunciant prelibati prelati et ecclesiastica cum adherendo Basiliensibus in predicta pragmatica sanctione voluerunt et posuerunt quod pro culpis singularium personarum non possit opponi in Civitate Castro loco vel opido ecclesiasticum interdictum nisi ille personae singularis fuerint propriis excomate et in ecclesia publicate et domini vel officiarum tempora les dictorum locorum requisit non current infra biduum dictas personas excomunicatas ab eisdem locis vel sacris sacris compulerunt // Non aduertunt esse diffinitivum in iure quod ecclesiasticum interdictum aliud est iuris aliud est hominis aliud simul iuris et hominis de offi. le. novit de exassi. prela. tanta de cler. c. ubi manes et c. fundamenta de senten. exco. c. si Civitas et si sententia et c. alma mater l. vi. Quodque tres sunt species ecclesiasticae censuræ scilicet excommunicationis suspensio et interdictum ut c. querenti de verbo signi. et quod una species censuræ sine alia profertur canonice et quilibet istarum specierum censuræ de se est perfecta et separata et separatim fieri potest de iure et c. is qui et c. is cui et c. si sententia et plerumque per guillem de monte lauduno in sacramentali suo n. de excomunicato et n. de suspensione et n. de interdicto. Alterius denunciant prefati prelati et ecclesiastica regni francie cum in pragmatica sanctione conclusiverunt per optimissimum regem francorum mandari suo palamento quatenus omnia et singula in dicta pragmatica sanctione contrita faciant inviolabiliter ab omnibus ecclesiasticis in regno francie observari et puniant transgressores et contra factores sic et taliter quod ceteris in posterum cedat in exemplum et sic brachio seculari dederunt potestate personas ecclesiasticas puniendi quod facere non poterunt puritate or.

Judicium ad puniendos ecclesiasticos et clericos de Jure datum in c. cum non ab homine de Judi. lxxxi^a di. c. datum in q. iii^a de iuris p^o q. i^a c. Si quis sacerdotu non attendunt q. seculares et laya viam regis et principes non habent potestate dispenendi de p^o p^o et rebus ecclesiasticis nec auctoritatem imponendi in seum et c. bene quidem p^o di. p^o q. vlti. c. layns de constutu. c. ecclesia de rebus ecclie non alienam c. si. Quis ergo prelati et ecclesiastica modis pluribus de uariis nullatenus spurdi sunt in eorum dinationibus sed p^o sedm aptiam eam rimentis reducendi p^o debis et rursus ad viam veritatis ratio nis et iuris

Quomodo in pragmatice sanctione sunt duoderm notoru et ruden tes derogatione plenitudinis potestatis domini pape et sancte sedis Apostolic

Derogare nisi sunt plenitudinis potestatis dⁿⁱ p^o et sancte sedis apte auctoritati prelati et ecclesiastica regni francie qui ordinant et dntant pragmatice sanctionem ponendo in ea varia et diuisa derogancia contra diuino et humano iuri sacris viam canonibus et decretis hactenus in sacris consilijs generalibus editis notore contra et inuicem // Primo p^onotan prelati et ecclesiastica regni francie accipiendo quoddam p^osum decretum su plunium derogare nisi sunt potestati dⁿⁱ p^o ad quem solum p^ono principaliter et insidit p^ouert generalia consilia ecclie militantis conuocare et ordinare quado ubi et quando celebrantur Nullus enim apostolicas canonicas atq. ecclesiasticas instrumunt regulis non debet absq. sententia romani pontificis generalia consilia recte de celebrari et auctoritas congregandum consiliorum generalium p^ouoc apostolicam sedm est ut sunt t^op^o di. §. i. et c. multis h^onc ergo soli sic de recte ap^o concessa et propria et ipsi soli competere nullus debet presumere usurpare qui no vult honore ecclesiastico indignus aut corruptor iudicari teste beato p^o Damaso in c. h^onc soli p^o di. Qui non attendunt basilicam et ceteri p^onominati dum statuerunt ut amodo generalia consilia ecclie de d^ono in d^ono celebratur et hoc fecerunt sine auctoritate sedis apostolicae et contra voluntatem dⁿⁱ p^o quod facere et statueri non poterunt nec in hoc sancte sedi apostolicae derogare n^o potest de iure regi p^o ad conuocandum seu congregandum generale consilium ecclie vniuersalis in quo p^oncipue discernatur factum suum ex quo aliqui p^o tendunt se fore grauios p^ono suas proprias in p^oas et in p^oas exp^oquantur quitalia presumpserunt attemptare teste beato p^o g^olasio in c. qua traditione maioru p^o di. Nullum enim est aut fuit aut erit vatum ex et validum generale consilium vniuersalis ecclie militantis quod sancte sedi apostolicae no fuerit subactum auctoritate teste beato p^o Julio in c. regula in fi. p^o di. Quare p^onomati Basileu inuocati prelati et ecclesiastici p^odicti moliti sunt derogare domino p^o et sedi apostolicae dum statuerunt q. pro confirmatione electionu p^o nichil p^ontat. exp^ogat vel capiat factatis se prouideri ali^o curibus

que ipm ppam pro uiginti vniuersalis ecclesie subie oportet et pro sustentatione dominorum
Cardinalium sancte romane ecclesie et aliorum officiariorum cuius p romane no attenditur
q omnia sua prout et euoluntate omnium prelaturarum dignitatum beneficiorum eccle-
siasticorum et omnium ecclesiarum totius orbis sunt in plena libera dispositione libertati admi-
nistracione et ordinacione romani summi pontificis in toto orbis et in qualibet parte orbis
et c. cuncta p nimum et c. per principalem vpa q. nra et c. licet in p^o de p^o p^o l. v^o et
de p^o in fi ut l^o p^o p^o di. c. i. nra q. nra omnia et c. dicto et c. proposuit de concessio-
p^o p^o l. v^o Vbi sunt vltimus p^o nuntiati sp^o l^o et ecclesiastica regni francie drogare duo
p^o p^o et sancte sedi apostolice in dicta pragmatice sanctione statuentes exp^o p^o romanus
pontifex si ex rationabili causa habeat rari^o factas detrahere habeat iurum remittere
in p^oibus ad electores ut eligant et per eum confirmatos ad immediatos superiores ut illos con-
seruent et benedicant prohibentes quoniam ex delegata auctoritate apostolica per alios in-
quirant conserrari vel benedicant Non attendentes q super quibusdam prelaturis et dig-
nitatibus electiois papalis auctoritas tam plena est q de ipsis prout vult ad libitum
facere et disponere potest p^o di. c. n^o Nec per consilia generalia ecclesie aut p quosdam
episcopos talis papalis libera dispositio limitari construngi vel alterari aut diminui pot-
est cum et beato petro per ipm exp^o p^o dictum est confirma fide tuos Et per beatos
petrum et clementem penaler in orbis gallie epi ordinati p^o et conserrati fuerunt
deputati et transfusi Oportet ergo in gallie quosdam ecclesiasticos obseruare tenere
et sequi que custodit et ordinat romana ecclesia a qua p^o nuntiati eos accepisse non dubium
est viduum innotuam p^o nuntiatis formonibus student caput institutionum suarum
videntur amittere t^o p^o est contra gallicos ad litteram in c. quis nesciat p^o di.
Insuper sedi apostolice et domino p^o p^o nuntiati prelari et ecclesiastica regni francie de-
rogare intuntur in hoc q in predicta pragmatice statuerunt q romanus pontifex
et sui successores de cetero possunt tantum de vno beneficio ad collationem in qua fuerint d^o
beneficia et de duobus ubi fuerint quinquaginta vel ultra semel in eorum pontificatu
disponere et p suas litteras apostolicas confirmari vel conferri mandare Oportet
fatua et irrationabilis p^o nuntiati prelaturarum et ecclesiasticorum p^o sumptuosa
aduentio riuosa et detestabilis dare facultatem conferendi vnum vel duo beneficia
ecclesiastica summo pontifici et reliqua omnia auferri Illi qui omnia potest suum ordinare
et ut ordinant omni^o ordinacionum omnia et singula ecclesiastica beneficia conferre
prout vult et quibus vult nec potest quisq^o summo papa beneficiari sicut absq^o consensu
p^o obdurata nullus episcopus potest interueni saluari Inp^o n^o p^o so. an. post
sancti thoma de aquino et post sacros canones in de. ad vnum super verbo vlt^o de h^o
vltimo et in c. cum iuris et c. proposuit de concessio. p^o l. v^o Per amplius p^o nuntiati
de rogare intuntur sedi apostolice cum graui^o penas committunt et inferant vnu-
tibus de cetero litteris et gratiis apostolicas oportunitate ad beneficia vacatura et
ordinantur contra illos strulare brachii innotuam Non attendentes q inter ce-
teros rarus ad solam sedem apostolicam rari^o strandum sacra antiqua generalia
consilia ecclesie vniuersalis et sanctorum patrum dicta est dare ius ad beneficia vacatura

et super hoc ligare manus quorundam inferiorum collatorum ordinariorum nam hoc ut supra
 cum suo decreto irritante ut c. q. translationem de offi. lega. c. proposuit de concessio.
 preben. et c. quia amictus v. n. l. v. de si romanus pontifex de preben. et de. cum et
 quoniam concessio preben. // Conantur etiam suominati prelati et ecclesiastici regni
 in francie derogare dno ppe et sancte sedi apostolicæ in dicta pragmatice sanctione sta-
 tuendo qd pp ad altero non utatur in gratiis suis beneficalibus auidatis sup beneficiis
 vacaturis nec aliam formam ponat in talibus lris nisi forma c. mandatum de rescriptis
 Non attendentes qd auidate et antilations quas fecit ppa et facte consunt pdes a
 apostolica procedunt ex permittentia apostolicæ sue plenitudinis potestatis per pppm barto petro
 et successibus suis in apostolica sede romana concessis in omnibus uniuersis pppm di. c. sacro //
 sancta a qua etiam potestate plenaria procedunt in partem sollicitudinis tanquam a pluro fonte
 uniuersi collatores videlicet omni aliorum patriarcharum primatum archiepiscoporum Episcoporum
 Abbatum prepositorum decanorum diocesanorum et ceterorum ecclesiasticorum ordinariorum
 collatores beneficiorum administrationum officiorum graduum et titulorum quorundam tonus
 ecclesie sancte de pppm di. c. v. n. q. di. qui se facit et c. decreto in. q. v. c. multum stupro de
 usu pallii c. ad honorem // Procedunt etiam tales auidate et antilations ex summa libe-
 ralitate et excellenti fauore summi pontificis et apostolicæ sancte sedis que omnibus se liberaliter
 exhibere consunt ut c. fides de rescriptis et c. si eo tempore v. n. l. v. c. proposuit de con-
 cessione preben. c. si. v. n. l. v. c. si quicquid de rescriptis et c. si ubi concessio de preben. l. v. n.
 Restringere ergo liberalitatem et libertatem gratiarum beneficiorum dno ppe est quid horre-
 dum et diminuire plenitudinem potestatis apostolicæ sancte sedis non est in potestate
 omnium hominum vniuersum sed in plena dispositione dei et dno nostri qui talem po-
 testatem contulit huic vniuerso suo in sede petri presidenti quem in terris ordinant
 et constituit ut ppsit toti ecclesie militanti loco sui // Alterius prefati prelati et
 ecclesiastici regni francie in dicta pragmatice sanctione derogare intuntur dno pape
 in hoc qd voluerunt qd dno in ppa Eugenio pro tempore suotantum possit conferre be-
 neficia promotorum in curia romana sine preiudicio tantum libertatum et Iurium ante
 gallicane // O vetus feruoratum gallicanum ecclesiasticorum frustra et inuoluntate p-
 trudentium sub nomine ecclesie gallicane habere privilegia in derogationem apostolicæ
 sancte sedis de hoc iam dudum est fuerunt reprobat et detestati solentur quoadmodum
 est expressum ad litteram qd ecclesiastica gallici ad suorum argumentum privilegiorum
 ad derogationem et diminutionem potestatis sedis apostolicæ constituta sedis predictæ
 quibus acta vsu sunt nunc ut minus accepta prohibeant in c. si romanorum in pu-
 vasi pp pppm di. // Derogare intuntur alterius prefati prelati et ecclesiastici regni
 francie in prelibata pragmatice sanctione summo pontifici in hoc qd vniuersi Basili-
 ensibus voluerunt qd ceterum lris de probationibus sit sublata sic qd narrata per
 ipam in lris suis non faciatur plenariam probationem nec fundent etiam si sup
 se fundatis fundatur gratia et iuratio dno ppe sic narratis nisi de sic narratis consti-
 tuent per testes vel alia legitima documenta // Non attendentes qd statum de Iure solo
 verbo dno ppe ut de testi. c. an a nobis et de dno ppe testimonio verbo vel in scriptis dato

dubitandum non est ut c. patet p. q. iii. Vt minus indubitatum est et esse debet
ac reputari firmum indubitatum et validum atqz facere plenam probationem qd litteris
suis patribus de se et de facto super quo sua versatur merito dicit ppa assertit testat
et affirmat qd id quod sua ppa non explicat in talibus em verba expressa p scriptura
comparantur verbis explicans una voce de spon. se c. ad se dissolvendum cum ibi notet
per offi de elec. c. ubi manus h. vi. per dicitur et p. an. Vtuntur etiam ppa plan
et ecclesiastica derogare domino ppa et apostolice sancte sedi in eorum pragmatice sancti
one in qua expressse voluerunt qd romanus pontifex dominus Eugenius ppa quarta
habuit eius vita durante duravit pro se et dno Cardinalibus ac ceteris officariis
curie romane quanta partem fructuum omnium et singulorum in regno francie vacanti
eorum beneficiorum p modum domi gratuiti et sine preiudicio libertatum ecclesie
gallicie. Non attendentes ex hoc ludibrio patre curie ppa fidelibus qui habent
pro constanti et pro vero et catholico in posse suum pontifias ex auctoritate ppa esse
totius orbis iura et privilegia ecclesiastica. Et secundum apostolum ad ipm sumum
pontifiam omnium ecclesiarum totius mundi sollicitudinem plenarie pertinere et totam
ecclesie ppa sponsi habere regnum et sacrum principatum. Summo igitur pastori
summo principi totius ecclesie militantis ppa vicario beati petri apostoli canonice et
catholice successori presumere taxare quantum partem fructuum beneficiorum in regno
francie per modum domi gratuiti et ad vitam huius duravit et sine preiudicio p
molegionum ecclesie gallicane quid aliud est qd filios ingratos et ingratos patrum totam
fidei ppa de facto tenuerunt velle suppedicare et sibi bolos et victum taxare atqz
in ppa summo francie regno contra romanam ecclesiam matrem et magram ac
dominam omnium ecclesiarum totius ppa unitatis sub nomine ecclesie gallicane et sub
prepti suorum ppa privilegiorum erigere ecclesiam novitatum et novationum.
Tales proinde sibi bratum servonimium mutant veritatem in mendacium et aliud
pdicant qd ab apostolis acceperunt in c. tuffirmur ppa q. iii. Quamplur
vultuntur puditi prelati et ecclesiastica regni francie sedem apostolicam impugnare
et sibi derogare dum in prefata pragmatice sanctione adherendo Basilienibus
non habent nec usurpant ecclesias et monasteria pro exemptis de quibus in q.
dam ppa decreto constantensi quadam ppa attendentes datur corruer. Non
attendentes in hoc qd eximere ecclesias et monasteria pleno iure ppa ppa et ppa
ad romanos pontifias et ad solam sedem apostolicam ut ppa q. iii. c. nunc vero ppa
q. i. c. frater in de ppa. c. voluit et qd de exemptionibus per sedem apostolicam
quomodocumqz concessis non licet alteri qd sedi apostolice iudicare diffinire et declara
re de ppa c. cum ppa et c. si ppa v. n. h. vi. Vtuntur una prefata ppa
et ecclesiastica regni francie derogare domino ppa et sancte sedi apostolice et per eorum
pragmaticam sanctionem in qua acceperunt ppa quoddam decretum Basilienem
per quod qualificantur persone assumendum ad cardinalatum et de restructione
numeri dno Cardinalium usqz ad numerum ppa. Non attendentes vide

plati et ecclesiasti francie qualiter ad Basilienses et ad ipos vel alios quoscuqz
 ppianos non pntur nisi ad plim romanu pontificem de collegio numero statu et
 qualitatibus duorum Cardinaliu et ad Cardinalatum assumendum determinare
 su se intramittere quomodo cum dñi Cardinales sancte romane ecclesie sunt pars
 corporis dñi xpi et in executione summi sacerdotalis officii coadiutores existunt de cler.
 c. fundamenta et sancte romane ecclesie filii spinales immediati de pnis c. felix
 § per hoc quoqz in fi. li. vi. principales assessoris et supremi consilarii summi pon-
 tificis ad latus eius continue pstantes coassistentes et cooperatores summi pontificis
 in regimine ecclesie vniuersalis et sancte romane sedis et romane urbis in c. fun-
 damenta de cler. et c. ubi manet li. vi. de ur. romani de cler. de offi. archiepiscopi
 c. ii. ibi glo. de iudic. c. ad abolendam ibi per qm. et Jo. an. ppi. di. c. in nomine
 domini Et in romana ecclesia et in urbe a temporibus antiquissimis titulos ha-
 bent non solum xpi. sed pphuras // Marcellus et flucster sancti romani po-
 tificis libram disposicionem et libram facultatem assumendi ad Cardinalatu
 quos duxerunt assumendos et prout vis videbitur tot quot voluerunt romane
 pontificibus eorum successibus reliquerunt in q. iii. c. proful. in ibi no. per
 archid. et in v. c. ubi manet et c. fundamenta de cler. vi. li. // Derogare ptra nisi
 sunt perlati et ecclesiasti regni francie summo pontifici et romane curie in hoc qm. per
 facta pragmatice sanctione censurunt fore instandum apud generale consilium pro determi-
 natione numeri et qualitatium officiarum apostolicorum et romane curie Non atten-
 dentes solum pntur ad summu romanu pontificem officiaros in romana curia deputari
 et ordinari dicitur ordine modum formam et auctoritatem eisdem sup. de auditor.
 de usup. cum ibi not. et in c. in causis de re iudi. ad summu sacerdotem xpi vicarium
 cum potestatis plenitudine et ad reliquos Epoc. in partem sollicitudinis p singulas
 dyoc. dyocesis deputatos dñs omnipotens voluit ea que ecclesie dei dispendia sunt
 pntur non ad seculi potestates in c. si impator pbi. di. // Dicitur ita constatur
 ppiatissimus impator ut quomodo impialis potestas diversis officiis et offic-
 arum multitudinem copiosa decoratur in sua impiali curia ita et scam romanam
 ecclesiam in sua curia diversis officiis et officiarum amplitudine voluit decorari
 Et sicut impialibus insignis et prerogatis diversorum officiorum xpiat decorata
 milia seculi ita et curia sancte romane ecclesie prefatus impator Constan-
 tinus ppiatissimus pncip. ppetuo adornari decorari ut haberet ad litteram in
 c. constantinus pbi. di. // Erubescant igitur perlati et ecclesiasti francie talia
 derogatoria sancte sedi apostolicæ contra fas xpi. in presumpta et attemptata
 iporum pragmatice sanctione bto in astr. gregorio insanie miserabilis esse cog-
 noscatur q. filii pncip. totius xpi. discipuli magis subditi sum dñi sibi coarct.
 subingere et iniquis obligationibus illi sui pncip. subire a quo audit no. solum in tra-
 sed etiam in malis se ligari posse et solum in c. quis dubitat pbi. di.

*Quotuplum pragmatica sanctio est manifeste contra ecclesiasticam liber-
tatem et de necessitate salutis eterne per dominum Regem francie et
suos omnes regnicolas est quatuorvies reprobanda et a toto
Regno francie penitus expandenda*

Rubrica

Multipliciter contra ecclesiasticam libertatem compositam esse et
publicatam pragmaticam sanctionem in regno francie constat
evidenter cuilibet catholico ipsam in suo tenore ad litteram et per
ordinem sui litteralis contractus intueri. Nam in sancto concilio calcedonensi statutum est
quod de causis et negotiis pertinentibus ad jurisdictionem et auctoritatem sancte sedis a
postolica et romani summi pontificis et super concernentibus statum ecclesie dei non est
licitum a principibus et regibus huius seculi pragmatica expetere seu requirere
sanctionem. Ut est scriptum in c. puenit c. 1. di. et ibi Jo. glosa. dicitur Pragmatica
sanctio dicitur esse causa in consistorio principis ventilata coram proceribus
sacri palatii cuius cause cognitio facta pragmaticum idem est quod principis
usurpatum de pragmatica idem est quod causa. Quicquid contra ecclesiasticam
libertatem prefati prelati et ecclesiastici regni francie sub precepto et velamine prag-
matice sanctionis de rebus et negotiis ecclesiasticis statum romani pontificis et
tenore ecclesie dei concernentibus se inuicem seruant nulliter tamen et de facto.
Nam in sancta synodo calcedonensi diffinitum est expresse quod a laycis principi-
bus licet consensibus aliquantibus episcopi qui tamen summo pontifici a quo
constantur probantur iudicium inferre non poterunt. presumptum fuisse quod
nosmet ipsis curare non dubium est in c. burquidem § penultimo et finali
probi. di. Insuper contra libertatem ecclesiasticam in prefata pragmatica sanc-
tionem continentur multe perniciosissime summe per modum prece a contrasacramentibus
ecclesiasticis solvende et ab eis per modum augurie et reordinariis curis et
noue partitionis exquirende contra determinationem iurum communium de consibz
pp. et de. p. cum ibi not. de immunita. eccl. et c. non minus c. 1. Per
amplius contra libertatem ecclesiasticam in predicta pragmatica sanctione per-
mittitur et conceditur quod per curiam paralameti regii et per curias tempo-
rales constringantur persone ecclesiastice ad observationem contentorum in eadem
pragmatica sanctione quod est contra sacros canones et contra sanctorum pa-
trum decreta prohibentia ecclesiasticos in corporibus et in bonis per seculares
potestates propria auctoritate aliquatenus infringi seu puniri. Quicquid
contra libertatem ecclesiasticam continetur in eadem pragmatica sanctione quod
consilarii paralameti et alii iustitiam regii in causis quibusvis secundum
deliberationes in eadem pragmat. contentas iudicent pronuncient et sententent

et sic de personis titulis et rebus ecclesiasticis datur illis facultas cognoscendi
 et iudicandi et ita clerici et ecclesiastici regni francie et dachymatus quo ad o-
 mnia deliberata et conclusa in predicta pragmatica sanctione percipiunt exemptio-
 nem de iure diuino esse concessam per quam sunt et esse debent de foro ecclesiastico et
 non de foro seculari // Deus enim voluit ad sacerdotibus pertinere que de ecclesia
 disponenda sunt et non ad seculi potestates et quocumque Imperator vel alius potesta-
 tes seculi voluit iudicari de clericis viderant sibi ius alium et contra deum
 contendunt Nam omnipotens deus a pontificibus et sacerdotibus propriam
 religionem clericos et sacerdotibus voluit ordinari et disceptari seu iudicari non a le-
 gibus publicis et potestatibus seculi neque est sacra canonis ad litteram in c. si
 Imperator petri d. ubi glo. atq. summi pontificis et christiani Imperatores hanc liber-
 tatem ecclesiasticam expressissime promulgarunt in toto orbe inrefragabiliter
 observari perpetuis temporibus in futurum ut c. continua lege p. 1. q. 1. in au-
 ct. et in auct. de sancti. epis. S. si quis contra collat. p. et in auct. tit. statum
 C. de epi. et cleri. de maiori. et ordi. c. 11. et ibi per summo. et c. solus c. 11. d.
 Judi. c. cleri. et c. cum non ab homine de foro comp. c. 1. et 11. et c. Si quis laycus
 Quomodo igitur precepti talis sanctionis pragmatica talis exemptio
 immunitas et libertas ecclesiastica diuina et humana infringi potest in regno fra-
 nce // Intolerabile est hoc et prophetae ut presidem apostolicam et vniuersa-
 lem ecclesiam cum christifidelium talem nouitatem execrabilem et horrendam au-
 ditum dissimulari potest ut aliquomodo tollerari // Considerandum est ergo
 christianissimo dno hazardo francorum regi p. 1. summo et deo atq. ecclesie dei et
 sancte romane sidi deuoto et obediendi ut prefatam pragmaticam sanctionem
 sic contra libertates ecclesie per aliquos putatos et ecclesiasticos sui regni sub
 nomine regio peraram ditatam editam fabricatam publicatam et divulgata
 tam periculosam scandalosam ipsi domino regi et suo sancto genitri merito toti
 suo regno notam infamem et scripturam opprobrii maculam et notam afferente
 in iuriam christi et ecclesie sue sancte promulgatam de facto // Iuxta diuino cano-
 nis et auct. mora aboleri reprobat et annullat d. de libris et registris suis re-
 gis et ceteris publicis iudicialibus et extraiudicialibus totius sui regni et dal-
 phinatus faciat et hoc diligentissime proscribi promoueri et exequi curantur
 de necessitate salutis eterne omnes et singuli consilium parlatum regi ceteris
 Officiariis regni Consules et Bani civitatum castrosum et villarum totius reg-
 ni si cuiusque voluerit sententias excommunicationis maioris et plenis anathema-
 tizationis apostolice a summo christi facto et singulis annis ab ipso summo pontifice
 et per omnes et singulos Episcopos totius regni francie et quod plus est to-
 tius christianitatis solentur et in scriptis latinis et fulmineis contra et adversus

Statuentes firmantes et observari facientes statuta edita et quasvis ordinationes
sive constitutiones vel sanctiones introductas contra libertatem ecclesie nisi eas et
inde capitularis sui sui seu libris publicis fuerint amoveri vel ea et eas sta-
tuerint ordinauerint dixerint et qui secundum eas et ea presumpserint indi-
care vel in formam publicam scribere iudicata ut sunt expressis ad litteram in-
venire et c. *gratum de sentent. .xx.*

Secunda pars huius libri

Anotaciones ad litteram cum expressis pragmatice sanctio-
nis de verbo ad verbum subiciuntur ut cunctis legentibus
appareat evidenter quod eadem pragmatice sanctio multis
indagationibus subiecta est et multiplicibus defectibus et
viciis repleta nullatenus admittenda in iudiciis necque contra ad premissis abo-
landa radenda et radicata extirpanda et a cunctis christifidelibus in ple-
narum detestationis demonstrationem et signum per omnes regnicolas
et cunctos christifidelis sub premissis christi et ecclesie dei honorantibus
publice consulenda et laudanda

Incipit textus pragmatice sanctionis.

Rex de gratia francorum Rex dominus salis pntes litteras
 Inspecturis / Salutem in scripturis diuine altitudinis pro-
 uidentia per quam reges regnant rerumq; publicarum gubern-
 acula possident potestatem actiua ad hoc inter cetera or-
 dinauit in terris ut ecclesiam sanctam pioso sanguine ppi
 fundatam cuiusq; mistros fideliter protegeret atq; tueretur et sanctorum antiquo-
 rumq; patrum decreta saluberrima spiritus dei promulgata quibus uetus ecclie
 discipline salutariq; doctrine uigore ac solidatur firmetur et exequi faceret illa hinc
 obseruari // Sed et speciali debito summenti in uestro dyadematis susceptione
 insequi et alio ecclie regni et dalphinatibus uicorum prestiti ad id ipsum astingi-
 mur pariter et obligamur // Cum itaq; diuina pietas hinc uis temporibus
 fidelium cordibus insperata dignata sit ut sacrosanta generalis synodus ecclie
 uniuersalis in Cunitate Basiliensi tam ex immediate procedentium sanctorum
 Constantien et Senon consiliorum generalium continuatione decretisq; et ordi-
 natione q; duorum pontificum romanorum solenni conuocatione etiam et
 approbatione saluere soleret uerba Martini quinti et Eugenii quarti moderni ad
 exordium dominici gregis agum reformandumq; debite in capite et in me-
 bris statum ecclieasticum qui hinc diebus indigeret uidetur habundante mis-
 ta et fugerunt hominum caritate coadiuuantur et celebrantur ut repressis deforma-
 tatum scelerumq; regnantium enormitatibus pncipalibus in uniuersam ppianta-
 tem ipsorum sanctorum antiquorumq; patrum contemptis scriptisq; decretis et
 institutis salutariibus multis modis multisq; discrimina proculdolo inuicisse uide-
 sunt diuinus honor refloret in ueris lumine catholice ueritatis ppo uera luce
 laeguntur resurgat ecclieastice libertatis conseruatio subsistat et ppiamus
 populus salubriter regatur ac producat in salutem // Quisquis sancta
 generalis synodus hinc deformatas in uita dei passim in diebus exersare
 et mores corruptissimos tandem resisteret prospiciens cunctis palam curauit
 ingere monita salutis et circa predicta quantum cum deo potuit efficaciter
 prouideri // Consideransq; ad hoc inter alia pncipua maxime conuoca-
 tam adunatamq; pntisse circa decreta certasq; ordinationis statuta solenna
 fecit et condidit que per suos oratores et nuncios nobis et ecclie regni et
 dalphinatibus nostrorum antedictorum presentari fecit et exhiberi Nos pluri-
 ma cum caritate et prelatos ceterosq; uicos ecclieasticos ipsam uicorum regni
 et dalphinatibus ecclieam representantes maxime cum Instantia exhortando
 et obseruando ut decreta statuta et ordinationis ab ipsa sancta synodo pncipal-
 itas ob causas facta conditaq; raptim uellemus et acceptas eadem quatuor uer-
 dignitate misit per dominum regni uicem ac dalphinatum inuiolabiliter ppetuamq;

observari facere dignemur quibus consideratis ut viam tutiorem ac deo gratiorem
eligere valeremus habita super hinc magno consilio nostri deliberatione Delyppos Epus
capitula notabilia abbates decanos ceterosq; prelatos et ecclesiasticos ac divini et hu-
mani juris magistros doctores et sacrosanctos viros universitatum studiorum generalium
et alios de regno et delyphinato nostro in maximo copioso numero apud nos in hac
nostra buturansis civitate in prelo conlocari fecimus et congregari // In quaquidem so-
lemni congregatione in capitulo sancte capelle nostre Buturansis celebrata presidentes
assistentibus nobis primo quinq; nostro precessore ludovico delyphino veniensis Gra-
zolo ducis Verbonni haerolo de andegavia Cironanni Petro de Butonia nepote
Bernardo comite marchie neaon ludovico vanderuini Guillemo Tancaille comi-
tibus consanguineis nostris pluribusq; magnanimo procuribus et vobis prestantissimis
ecclesiasticis et secularibus de magno consilio nostro et alijs ipsius prefati summi po-
ntificis neaon et sancte synodi generalis predicti selectis oratoribus ad nos destina-
tos super hinc et alijs statum ecclesie dei plurimum concernentibus audivimus at-
tenteq; audiri fecimus // Quibus ad plenum auditu apertissimè luculenter et di-
scite per plures prelatos sacre theologie et summi doctores et exinde plurimè dicitur
invalle distulsi et diligentè pertractatis materijs putatis pro parte eorun-
dem prelatorum et aliorum vrorum ecclesiasticorum ipsam nostrorum regni et
delyphinatus ecclesiam reputantem nobis tandem fuit exposuimus Quod idem ad
memoriam reducentes et ante oculos sue considerationis reducetes qualiter a
primordio nascentes ecclesie in nostris regno et delyphinato predictissimum nostrum
prelatum procerum atq; fidelium ipsorum regni et delyphinatus dignè retolenda
prioritas ad laudem et gloriam dei et ob divini altus augmentum construxit
ecclesias Ipsaq; amplius dotavit possessionibus et privilegijs communit In-
struit in eis ministros p'ducos qui suis temporibus fidem catholicam in-
subertis sibi linguis et populis feliciter propagaverunt per quorum curam et solli-
citudinem virtuosissimè progressus ac exempla salutaria christi ecclesia ad alta o-
sculeros fructus genuit usq; ad postremos oradus regniis limites effloruit ac
velut sidus lucidissimè radiant pulsisq; procul ignorantie et errorum tenebris
dotantur sue lumen preclarissimè irradiavit // Qualiter pariter per sanctos pa-
tres priorum seculorum plures sacri canones et decreta saluberrima pro felici
regimine status ecclesiastici tam super electionibus modisq; ipsius ecclesie mi-
nistros assumendi et instituti q; eorum ceterorumq; prelatorum salutari dicitur
hinc conditi sunt et promulgati qui q'dam observati fuerunt ecclesia dei
fructus honoris honestatisq; felici obertate produxit disciplina ecclesiastica vigor
presertim religio pietas caritas efflorescunt animi hominum in pace auctorem pa-
cis producunt // Sed procholor dampnatè abominosè improbitas et de-
testanda cupiditas humanitatis huic violens ipsa saluberrima sanctorum et anti-
quorum patrum decreta paulatim apertè defecit etià et corruptè predictissimè in vicia

1200/100

rure ex quo subsecute sunt morum corruptio atq; deformationes status eccl-
 estie dehonorationes atq; decolorationes resumptiones gravissime Intolerabiles in-
 respicere Et presertim per prelaturam dignitatibus et aliorum beneficiorum eccllesiasti-
 corum reservationes gratiarum ad vacantia beneficia expectatarum a Jure valde
 exorbitantem multiplicationes innumerabiles concessiones aliq; gravissima et
 importabilia curia quibus ecclie eccllesiasticas personarum nostrorum regni et dalmatiae
 tus predictorum graviter afflicte oppressa et fere ad postremam extremam redacte
 hinc diebus conspiciuntur // Nam eccliam et beneficiorum eccllesiasticorum auditorum
 parula manus occupant indignorum et non nisi exparorum et plerumq; dignitates
 ac beneficia notabiliora et opulentiora personis conferuntur iniquis et non probat
 q; in eisdem beneficiis non resident scilicet cultus sibi commissi gregis non agnoscunt lingua
 aliquando non intelligunt quoniam animarum cura neglecta velut mercenarii solū
 temporalia lucra querunt sic dimittitur populi cultus animarum cura negligitur sub-
 vultus hospitalitas ecclies quia deperunt omnia edificia duono populi attri-
 atur Carum nostrorum regni et dalmatiae sacrorum et virtutibus effulgentes qui ad
 opiantur plebi edificationum salutarum vacare possit quia pro regis et ecclie predictae
 regni et dalmatiae publicis consiliis forent oportuni divinarum et humanarum
 sacrorum studia desunt propter promotionis congruam spem eisdem ablatam // Ceterū
 in huius reservationum et expectationum occasione ingeritur votum mortis aliorum a-
 nimarum saluti nimium periclitabile suscitatur litis infinite contentiones et exor-
 untur populi multos omittuntur iniurias et odia Inplacabilia plerumq; mittuntur fove-
 tur pluralitatis beneficiorum ambitio exorbitabilis pauperes innumeris personarum et
 rerum distimibus subvertuntur et per calumpniosos rancillosq; indebitè opprimuntur
 beneficia predictata per litas infirmitatē frequenter iniuste occupantur et sepius in-
 officinata duntaxat relinquuntur materia fovendis iustis occupationibus paratur ab-
 usus presertim horrenda specie labis fronomiae respecti committuntur bono indolis
 iuvenibus qui virtuosis artibus intrudere deberent evagandi licentia perbitur
 prelatis et ceteris ordinariis collationibus suis atq; inferiorum auferuntur atq;
 patronum iura eviruantur Iudex status ecclie patriarchatus confunditur plu-
 rimaq; adversus divina et humana iura in animarum periculum et ecclie regi-
 et dalmatiae nostrorum sorditorum oppressionem atq; conculationem committit
 pariter et portantur Sicut iura coram iure deperunt dampnose et ipsorum morum
 regni et dalmatiae thesaurus in exeras regiones asportantur sub tali forsitan
 comitum ut eorum regni et dalmatiae depresso sacerdote exhaustos thesauros
 reddatur regni ipsum cum dalmatiae debilius in adversis // Ceterū omnia et
 singula et alia plurima que ex premissis sequuntur incommoda diuine hanc dubia
 credenda sunt displicere voluerit quoniam in gravem vim et ecclie salute nostrorum
 regni et dalmatiae versatus prudens atq; detentum permaximū taliaq; sit
 militibus consuetudinis atq; gravissima de offensa diuina distimulatur non posse
 cognoscere inde placet et cetera viri ecclie sacri eccliam predictam nostrorum
 regni et dalmatiae repitantes Quod sup predictum repitatur ipse sacre Basilien

synodi dicta provisionem videntur consequenter attulisse prehabita inter eos nul-
timoda diutinaque apertione discussione atque digestionem memorata prius sacre Ba-
silien synodi decreta ordinationes et statuta aliqua simpliciter ut iacent alia vero
cum certis modificationibus et formis non hesitatione potestate et auctoritate condimus
et promulgantis ipsius saluti sacre basilien synodi sed quatenus comoditibus ter-
poribus et moribus regionum et personarum spectatoz nostrorum regni et dalphinatq
congruere conuenireq; conspexerunt prout inferius plenius annotatur et insere
illud et indilate recipienda consenserunt et acceptanda deliberauerunt quorum qui-
dam decretorum sequitur tenor // Et primo decretum per sacrosanctum constantiense
consilium factum et conditum et per sacrum generale consilium Basiliense renoua-
tum de auctoritate et potestate sacrorum generalium consiliorum temporibusq; et mo-
dis eadem conuocandi et celebrandi quod incipit frequens generalium consiliorum
celebratio aq; dominica principia cultura est que veritas spinas et tribulos heresum
errorum scismatum extirpat excessus corrigit deformata reformat et vincam dicit
ad fugam oberrante ferilitatis adducit illorum vero neglectus premissa disse-
minat atq; fouet hec preteritorum temporum recordatio et presentium consideratio
ante oculos nostris ponunt // Insuper hoc edicto sanctissimus determinans atq;
ordinans ut a modo generali concilia celebrantur ita q; p̄m̄ a fine huius concilii i
quinquagesimo immediate sequens // Secundum vero a fine illius immediate sequens con-
cilium in septimum et deinceps de decimo in decimum perpetuo celebrantur in locis que
summus pontifex per mensuram aut firmiter cuiuslibet consilii approbante et confirmante
concilio vel in eius defectum ipsum concilium deputare et assignare tuncatur ut sic p̄
quandam continuationem semper aut concilium viget aut per terminum prudentia exor-
tetur quem terminum licet summo pontifici de fratrum suorum sancte romane
ecclesie Cardinalium concilio ob emergentes forte casus abbreviare sed nulla tunc p̄-
rogatur // Locum autem pro futuro concilio celebrando deputatum absq; euidenti ne-
cessitate non mutat sed si forte casus aliquis occurrat quo iustitiam videretur
ipsum locum mutari p̄ta obediencia quorundam pestis aut similibus tunc licet summo
pontifici de predictorum fratrum suorum aut duorum partium ipsorum consensu
atq; subscriptione alium locum suis deputato loco viciniorum et aptum sub eadem na-
tione surogare nisi idem vel simile impedimentum per totam illam nationem
viget tunc ad aliquem alium viciniorum alterius nationis locum aptum huius co-
cilii potest reuocari ad quem plures et alii qui ad concilium solent conuocari accedere
truantur ac si a principio locus ille fuisset deputatus quam tamen loci mutati-
onem vel terminum abbreviationem per annum ante prescriptum terminum tuncatur
summus pontifex legitime et solemniter publicare et intimare ut ad ipsum concilium
celebrandum predicti possint statuto termino conuenire atq; pro ipsius executione
dicti Cunctas Papae apud italicam fuit electa pro concilio generalis in fine tunc
proprie sequentes quinquagesimo celebrando // Quodquidem concilium suo tempore

debito in dicta Civitate optime celebrari nichilominus et inde actis ex causis ad Ci-
 vilitatem Severensem translatis In quoquodam generali concilio papae nichilominus et
 in Severensi Civitate celebrato hoc Basiliensium civitas pro celebratione tunc futuri
 concilii generalis post septennium a fine ipsius Severensis concilii celebrandi fuit
 electa et debite assignata ut constat in instrumento publico inde confecto. Jam
 aliud decretum Inapertus sacrosancta synodus generalis Basiliensium ecclesiam militan-
 tem representans ad perpetuam rei memoriam ad laudem dei omnipotentis ac bene-
 dicto individuae trinitatis gloriam et honorem pro heresum atque errorum corrupta-
 riorum in capite et in membris dei recte reformatione ac verum et veriorum
 atque christianorum adiuvantem auctoritate discordiarum procurante diffidit pacifica-
 tione in spiritu sancto legitime congregata decrevit statuit diffinit declaravit et ordi-
 nat ut sequitur. Et primo quod eadem sacra Basiliensium synodus sacra Constantiensis et
 Severensi generalibus conciliis decretis atque ordinationibus et auctoritate apostolica
 interveniente fuit et est in hoc loco Basiliensi debite legitimeque et vere legitime et
 congregata. Et ut de eiusdem sacra Basiliensium synodi potestate a quoque dubitetur
 ipsa eadem synodus duas declarationes ex decretis synodi Constantiensis in parti-
 culari alioque suis decretis editis seu videndis inserendas ordinat et decrevit
 Quarumquidem declarationum tenor primus sequitur et est talis. Et primo declarat
 quod ipsa synodus in spiritu sancto legitime congregata generale concilium faciens et ec-
 clesiam militantem representans potestatem immediate a christo habet cui quilibet cu-
 iuscunque status vel dignitatis etiam si papalis existat obedire tenetur in hiis que
 pertinent ad fidem et christianitatem dei salvandam et ad generalem reformationem
 ecclesie dei in capite et in membris. Alterius vero tenor sequitur in hec verba
 Jam declarat quod quicunque cuiuscunque status vel dignitatis etiam si papalis existat
 sui mandatis statutis seu ordinationibus aut preceptis huius sacrae synodi et cu-
 iuscunque alterius concilii generalis legitime congregati super premissis vel ad ea
 pertinentibus factis vel faciendis obedire contumaciter contempserit nisi imper-
 condigne poenitentiae subiacatur et debite puniatur non ad alia iuris subsidia si
 opus fuerit recurrendo. Premissis igitur et nonnullis aliis Constantiensium con-
 cilii presertim capituli quod super superius in priori huius sacrae synodi Basili-
 ensis assensu irritatis decretis attentis prelibata synodus Basiliensium decrevit et
 declarat quod ipsa pro heresum corruptione ac morum generali reformatione recte
 in capite et in membris merito potestatem inter christianos procuranda ut promittitur
 in spiritu sancto legitime congregata per nullum quavis auctoritate etiam si papali
 dignitate prefulget dissolvi aut ad alium locum transferri seu ad aliud tempus
 prorogari debuit aut potuit debet aut poterit debet aut poterit in futurum absque
 assensu synodi Basiliensium deliberatione et consensu dampnari et acceptat per-
 uant iudiciorum prelatorum atque orationum ecclesiasticorum ipsam ecclesiam
 representantem congregatio superdicta. Jam acceptat decreta de electionibus quorum
 finem incipit. Sicut in construenda domo sapientia est architectonis cura ut tali

faciat fundamentum super quo firmus prouideat edificium. Ita in generali ecclesie reformatione potissimum est huius sancte synodi studium ut tales ecclesie proficiantur pastores qui tanquam calumpnie et bases ipsam ecclesiam doctrine et auctoritatem omnibus firmiter sustentent. Quanta autem in eligendis prelatibus diligentia adhibenda sit officium eius iunctum rudenter ostendit ad regnum cuius assumitur aiarum pro quibus dominus noster Iesus christus mortuus est ut sanguis eius preciosus effusus propter peccata mundi carnis spiritum dei promulgati prouide statuerunt et conueniens ecclesia ac collegium seu conciliis sibi prelatibus eligant quibus hoc sancta synodus spiritu eodem congregata iulheris statuit et diffinit generalem reformationem omnium ecclesiarum metropolitanarum cathedralium collegiarum et monasteriorum ac dignitatum electuarum per romanum pontificem de cetero fieri ut facta ut non debet. Reformationibus in corpore iuris clausis et hiis quas in terribis romanis ecclesie ratione ducti sunt uolunt dominum immediati vel immediati subiectis fieri contingit semper exceptis. Sed per electiones et confirmationes canonice secundum iuris eorum dispositionem predictis metropolitanis cathedralibus monasteriis collegiatis ecclesiis ac dignitatibus electiuis vacantibus debet prouideri non derogando propterea statutis privilegiis et consuetudinibus rationabilibus quibuslibet postulacionibus in dispositione iuris communis remanentibus. Decretum hoc sancta synodus nationi fore consentaneum et in publicis actum ut contra hoc salutaris decretum romanus pontifex nichil attemptet nisi ex magna rationabili et rudenti causa in litteris apostolicis nominatim expresse et ut firmiter hoc salubre consilium custodiat ut eadem sancta synodus ut inter alia que romanus pontifex in sua assumptione prohibetur. Quod decretum hoc inuolubiler obseruare et quoniam talis ut predictum est oportet esse prelatos huius ad quos ius pertinet eligendi omnium curam adhibere ut dignam coram deo et hominibus faciant electionem exactam apponant sollicitudinem ut tales eligant qui tanto officio valeant satisfacere. Seruatis quod si uel dolose uel negligenter ac timore domini postposito in re tam graui se gesserint sicut auctores erunt in causa malorum pastorum ita pateris fient penarum quas ipsi mali pastores in dispendio dei iudicio paentur. Et cum humane fragilitatis conatus nichil sine omnium potius dei suffragio queat efficere a quo datum optimum et omnino domini preceptum descendit adueniente dei electionis huius ad quos pontifex uel abbas spectat electio in ecclesia conueniant magna cum deuotione missam de spiritu sancto audire quomodo humiliter exorabunt ut eos ad dignum eligendum pastorem in spiritu dignetur ut eo facilius gratiam hanc obtinerent amarentur quo deuotius ad actum electionis accedunt contenti et confessi sacramentum iulheris ruerit suscipiant. Ad locum vero electionis iugessi pro quocumque prelate qui per electionem assumitur iurabunt in manibus eius qui capitulo presidet et ipse presidens in manibus in immediato sequentis sub hac forma. Ego in spiritu et prouocato omnipotenti deo et tali sancto uel sancte sub cuius uocabulo dedicata est ecclesia

rum eligere quem eorum futurum velatum in spiritualibus et temporalibus ut
 hinc nec illi vorem dare quem varisimiliter scivero promissior aut datur
 alius ut temporalis seu puer p se aut p aliu interposita aut aliter qualiterqz
 dicitur vel dicitur pro se electionem procurator dem iuramentum prebet contra
 tuqz et corat qui constituit procuratorem ad eligendum certam psonam necnon
 procurator generaliter ad eligendum constitutus in casibus in quibus secundu iuris
 communis dispositionem in hinc electionis negotio procurator constitui potest q
 etiam iuramentum prebetur ab aliis in quos continget super electione futuri p
 lati fieri compromissum qui etiam confiteri et corare iurantur. Quod si non fi
 erint predicta pro illa via eligendi sunt ipso iure potestate privati. Unde r
 ligant in prefatum prelatum etatis legitime grauem moribus litterarum scientia
 predictum in sacris ordinibus constitutum et alis ydoneum secundum canonicas
 sanctiones. Et si aliter et de alia psona q ut datum est aut per symoniam p
 uitatem electionem fieri contingit electio sit ipso iure irrita et inanis et sic symonia
 a eligentes proter alias penas perpetuo sunt ipso iure eligendi privati. Alii vero ca
 nonicis penis subiacent. Symoniaci aut electi et qui hinc symoniaci electiois
 participes fuerint taliterqz eligentes et confirmati in honorem tantu criminis pena
 ipso facto excommunicationis incurrunt nec a tali ratu et excommunicatione electi
 et confirmati absolui possunt nisi carnis et dignitatibus ad quas turpiter assumpti
 sunt libere resignauerint et ad eas obtinendas quas in psequo ingressi adepti sunt
 perpetuo reddantur inhabiles. Ad tollendum autem omnium auiditiam radices
 obseruat per vstra misericordie dei ihesu xpi. hinc synodus ac instantissimè ex
 hortatur reges et principes communitates et alias cuiuscunqz dignitatis existant
 ecclesiasticas et mundanas ne electoribus litteras scribant aut porrigant pures p
 ro qui p se vel per alium pures tales vel litteras procurant multaqz minus
 pures corationes Impressiones aut aliquid faciant quo minus libere ad electio
 nem procedatur. Similiter in virtute sancte obediencie ipse electoribus peri
 pitur ne ad hinc litteras vel pures corationes vel impressiones ut pmissis
 eligere quicqz presumunt facta autem electione et ei ad quem ius punit confir
 mandum putata si appareat relictus vel si opponens electioni notatum vocat
 ad videndum distat negotii electionis. Et nichilominus generaliter editu
 publicum in ecclesia in qua facta est electio proponatur supra constitutionem fe
 licis recordationis Bonifacii octavi Comparantibus aut aliquibus vel non nichil
 nominus ipse confirmatur ex officio tanquam in negotio inquisitionis procedat
 omnium adhibiturus diligentiam ut tam forā electionis q irrita electi et
 omnes circūstantie debite exponantur et discutantur ut si electio confirmanda sit
 vel infirmanda iudicialiter confirmetur vel infirmetur. Et ut omnia nūde
 et sine late ac late suspitione procedant non solum expere aliquid quātūqz
 pūm sed etiam gratis oblata confirmatoe rithore confirmationis sub nomine sub
 electionis subsidii gratitudinis aut alio colore scripti cuiusvis consuetudinibus
 aut pūndegū per se vel per aliu nullatenus rithore psumat notariis aut et

hinc qui stupserunt in hinc causis emolumentum aliquod moderatum capitur
habendo respectum ad laborem et operam stupserunt non ad fructum prelature valore
Sic vero confirmatores predicti electionis non sumatis superioris ordinati et de per-
sonis non ydoneis ut premitur factas vel alia per synodiam privatam confir-
maverunt corpe confirmationis quod sunt nulli. Confirmantes autem alias p-
sonas qd supradictum est pro ra vice per synodiam aut laborem perpetuo ipso facto
iure confirmandi sunt privati. Et nichilominus propter ditam synodiam
laborem si eam commiserunt etiam sententiam excommunicationis incurant corpe a qua
nisi per romanam pontificiam p[ro]p[ri]am in notis articulo absolutiois beneficium obtinere
non possunt. Summum vero pontifex h[ic] sancta synodus reportatur ut cum spe-
culum et norma sanctitatis omnis et iudicium esse debeat pro confirmatione adu-
lectionum quas ad ipsum deferri contigerit nichil premitur recipiat aut recipiat.
Aliquin si senis farrudo notore et incorrigibiliter ex hoc interfectione scandalizet
futuro concilio deferatur. Pro omnibus autem que ipsum pro regimine uni-
versalis ecclesie subire oportet proq[ue] sustentatione sancte romane ecclesie Cardinalium
et aliorum necessariorum officialium hoc sacrum consilium ante sui dissolutionem omni-
debet et congruenter providebit. Et si contingat circa hoc promissionem non
facere per h[ic] eadem sancta synodus non intrudet in aliquo preiudicare sancte
romane et universali ecclesie nec alteri cuiusq[ue] Datum Basile in maiori
ecclesia in assione publica celebrata Anno domini Millesimo quadringentesimo
tricesimo tertio Idus Julii. Item aliud decretum in premissis licet dudum h[ic]
sancta synodus obolica per r[ati]o generali omni q[ue] ecclesiarum et dignitatum elec-
tionum reservatione provide decreverit ut predictis ecclesiis et dignitatibus
per canonicas electiones et confirmationes provide deberent. Voluit ita
penales seu particulares ipsarum ecclesiarum et dignitatum electionum q[ue]
habere reservationes per quas libera in ipsam eligendi et confirmandi facultas
impediri possit. Quod adversus hoc decretum romanus pontifex nichil at-
temptavit nisi ex magna et rationabili et iudici causa in litteris apostolicis
nominatim exprimeret. Quia tamen contra ipsius decreti iuramentum non
pauci sine hinc causa gesta sunt. Unde gravia hactenus successerunt et gra-
viora in dies timetur scandala. Cupiens h[ic] sancta synodus hinc obviam
voluit ut ipsius decreti iuramentum que fuit omni obstaculum a canonicis electionibus
et confirmationibus tollere suo constructur effectu statuit et electiones in dictis et
electis sine impedimento aut obstaculo omnino fiant que causa cognita supra iuris
cons[uetudinis] et dicti vestri decreti dispositionem confirmantur vel infirmantur. Deu-
m si forte obtingat electionem aliquam etiam a canonice fieri que in turba-
tionum recte aut pacis vel boni publici vixere timeatur summus pontifex
ad ip[s]am confirmatio delata fuerit si talium urgentissima causam adesse mani-
feste cognoverit ea prius mature discussa ac p[ro] plena defensione accedente postea roma-
ne ecclesie Cardinalium aut maioris p[ar]tis subscriptor[um] hinc eam vera sufficiunt q[ue]

fore attestantur. Quia tali electione ad scriptum vel conuictum remittat ut infra
 tempus suis vel aliud iuxta loci distantiam ad aliam ipse qua talia rursus non fore
 uidentur electionem procedant. Censuit tamen prefata congregatio quod ipse summus
 pontifex habeat remittere cuiuscumque per ipsum aut ipsius auctoritate ut permittitur
 promotionis ab eo vel eius auctoritate consequendo nisi datus promotus sit profusus
 in curia et velut inibi consecrari. Et nichilominus consecratos aut benedictos in
 curia romana remittat ad eorum immediatos superiores prestituros eis aut ipsis ab
 scriptibus eorum vicariis debite obediuntur iuramentum. Quod si quis presumat con-
 trarie munus consecrationis vel benedictionis contra romanam curiam in eadem
 cuiuscumque commissionis apostolica ab alio quam a suo immediato superiore vel eius auctoritate
 incurrat penam autem auctoritatem medietatem applicandorum ordinario et fabrica ecclesie
 ordinari cessante omni dispensatione quacumque in contrarium. Item nec audit ipsa co-
 gregatio fore reprehensibile si rex et princeps regni sui cessantibus tamen omnibus
 comminationibus et quibuslibet violentiis utantur aliquando precibus benignis atque be-
 nivolis et pro personis benemeritis et zelantibus boni rei publici regni et del-
 phinatus. Item accipiat decretum de reservationibus quod incipit Et quia in
 huiusmodi reservationibus et beneficiorum hactenus facti sunt per summos pontifices re-
 servationes que non parum onerosas ecclesiis extiterunt ipsas omnes tam genera-
 les quam paruales seu particulares de quibuscumque ecclesiis et beneficiis quibus tam per electio-
 nem quam collationem aut aliam dispositionem promoueri solent sive per rotuagantes
 ad regnum et exorbitantes sive per regulas cancellarie aut alias apostolicas consti-
 tutiones introductas. Item sancta synodus abolet statuens ut de cetero ne quis si-
 aut reservationibus in corpore suis clausis expressis et hiis quas in huius roma-
 ne ecclesie ratione directi seu valde domini immediate vel immediate subiectis fieri
 contigerit diuinitus exceptis. Item decretum de collatione beneficiorum sub
 modificationibus et declarationibus sequentibus accipiat congregata synodata
 quod decretum incipit. Placuit diuinitus putati hoc tempore animos hominum
 qui variis abusus vitium operantur reprehensus extiterit ut salus quaeretur
 auctoritatem et per synodum vniuersalem in ecclesia in melius reformarentur
 cum salutari directione capitis et membrorum in viam iusticie et sanctitatis et quod
 ut facilius atque ordinatus fuerit et ne sub pretextu variorum opinionum aut roma-
 ne pontificis aut alii quocumque non satis vniuersalibus consiliis obediunt perdis-
 soluit eadem diuina pietas in sacro constantiensi consilio synodorum vniuersa-
 salium iurisdictione ita et declarari ut nulli regi relinquatur ambigendi occasio
 cum de iure solium diffinitum extiterit vniuersale concilium habere auctoritatem
 immediate a christo cui quilibet cuiuscumque status et dignitatis una si papalis fuerit
 obediuntur in hiis que pertinent ad fidem ad corruptionem infamatis ad
 reformationem ecclesie dei incipit et in verbis ac particula ad ea dum ante curia

formandi videlicet fuit sancte vniuersali synodo Basiliensi inuenerit hoc vniu singulari sol
licitudine prosequendum arbitratum ut per singulas ecclesias ministri instituantur ydoci
qui facientes et virtutibus effulgent ad xpi gloriam et vniuersi populi edificatio
nem salutarem Cui rei graue impedimentum hactenus auferre visa est gratiarum
expectatarum multitudo que grauem ordinem et statum ecclesiastico perturbacionem
variasq; inordinaciones ac plurima discrimina comperitur inuasisse ex his em
frequenter dati sunt in ecclesiis ministri non probati nec copiam vacatarumq; bene
ficiarum expectatio que sicut antiqua iura testantur occasione desiderande mortis
alium prestat solent quod plurimum peruidat animarum saluti sed et insuper literis
tumore et contentione inter seruos dei exultantur rancores iuxta inueniuntur
pluralitatis beneficiorum foveitur ambitio facultates ac pecunie regerum ac
procuratorum in eum in modum exhauiuntur paupes distorcendo ad romanam
curiam innumerosas expationes subruunt et inter vicarum discrimina nonnisi
spoliantur occiduntur ac carnis affliguntur pestibus atq; etiam suis patrimonio
aut paruum opibus exhaustus graui exigentia subiacere coguntur plurimi absq;
iusto titulo beneficia sibi vendunt et non quibus iure debentur illi obtinent
Sed nonnisi hiis quibus aut inueniuntur prope in maior astituta aut ad liti
gandum facultas suppetit obnoxi sub inuolucris quibus prerogatiuarum aut
antelationum aliorumq; huiusmodi gratias concomitantium fraudes plurimas et dicitur
nouas conuicitur inueniuntur // Inueniuntur etiam qui studio literarum et virtuosus
operibus insistere debentur datur materia euagandi qui sepius per litium amfract
tus et rancos distusus ratione gratiarum ipsarum turbantur et inquietantur
Ordinatio collatoribus sine ministerium subtrahitur et confunditur ordo eccle
sias facis dum vniuersa sua iurisdictio non seruetur Romanisq; pontificis dum
officia inferiorum sibi inuicem vendunt a maioribus et magis fructuosus operibus
vniuersali boni concurrentibus utrahuntur nec inferiorum dictionem atq; corre
tionem inuigilant sicut publica utilitas exposat Cuius omnia grauum confusio
statu clericali et sacerdotali in dispendium diuini cultus et pudentium publica
salutis afferunt possuntq; grauioribus in futurum auferre animam vobis huius in de
teriora prolabantibus nisi prouideretur in aduersum Volens itaq; hec sancta
synodus super his vniuersum oportunitate adhibere statuit et decernit ut romanus
pontifex qui pro tempore fuerit eas diuinas gratias expectatas aut manna
hentes nullo modo aut nulla re ex causa concedat cum ipse preteritus ne sit
tantorum causa malorum abstineret detrahe frustra vni inferioribus adhibetur
si ipse qui alijs debet esse omnium bonorum et virtutum exemplar non abstineret
ut cum ille doctissimus et sanctissimus homo ipse inquit totius famulus domini
status et ordo mirabit si quod inquitur in corpore non inuenitur in capite
Integritas vna presidium salutis dicitur esse inferiorum Cessentq; de atero ra
facte et ta ipse q; funde vna si que fiunt nulle sunt ipse facto expectis illis gratiis

et nominationibus super quibus processus iam sunt expressi quas ex artibus
 rationabilibus causis in octo mensibus quibus hactenus cursum habere consueverunt
 tollendas disponimus donec fuerit aliter ordinatum reservationis nam pericula
 res quoniam fuerunt beneficiorum vacantium tam per romanos pontifices quam per
 legatos sedis apostolicæ de artibus mille sunt expressi. Non tamen intendit prohibere
 hęc sancta synodus hoc presertim decreto quominus futuri romani pontificis ex po
 tificatus sui modo honesto et convenienti de uno beneficio ad collationem in qua fu
 erunt decem beneficia et de duobus ubi fuerunt quinquaginta et ultra disponunt
 Ita tamen in eadem ecclesia cathedrali vel collegiata duas prebendas suo tempo
 re non conferant ut qualificationes graduatorum inferioris designate in ipsis prebendis
 suam valentiam sortiri effectum. Neque etiam collationes per prebendam fundas
 tendit impediri decreto nostro de reservationibus quo ad cetera et alia decretis huius
 sancte synodi in suo robore duraturis. Et vero ceteri ad quos beneficiorum digni
 tatum personarum officiorum et administrationum collatio seu quævis alia dispositio
 spectat ad providendum literatis viris et scientia perennis specialius astinguntur
 voluit eadem sancta synodus certas qualitates rationum litterarum et graduatorum
 designari quibus certo ordine debeat preberi prout inferius annotatur. Adiacens quoque
 per prelatos et doctores alicuius nationis in hoc consilio consistentes pro bono sua
 nomis aliter circa huius qualificationes disponendum videatur in futurum quicquid
 per illos fuerit ordinatum et in generali congregatione presentis concilii conclusum
 tenent prout ipsi ratum et firmum habuerunt et vim decreti habeat ac si in præ
 dicto ad verbum expressum foret. Et si quis cuiuscumque etiam si Cardinalatus pat
 rialis pontificalis aut alterius cuiuscumque dignitatis contra prædictum ordinem
 et qualificationes ut committitur designatas vel designandas de ipsis beneficiis digni
 tatibus et personarum officiis et administrationibus quovismodo disposuerit corpo
 sit irritum et inane. Collatioque huius ac promissio seu quævis dispositio ad superiorum
 promissum devolvatur qui similiter habeat prebere quod si non fuerit ad alium per
 minorem devolvatur gradatim usque ad summum pontificem ascendendo. Non volumus
 tamen ordinarios collatores et eos ad quos presentatio seu quævis alia dispositio
 beneficiorum spectat in quatuor mensibus quibus prefate gratie expectantur vel
 nominationes cursum non habent donec ipsi gratie et nominationes eorum col
 lationem presentationem seu dispositionem concessisse assaverint ad qualificationes
 infra scriptas observandas astingi. Sequuntur qualificationes et ordo in
 conferendis beneficiis per ordinarios de quibus super tactum est. Et primo cum per
 generalis concilii statuta sancte ordinatum existat quod quilibet ecclesia metropolita
 na teneatur et habere debeat unum theologum qui sua doctrina predicacionibus
 fuerit salutis auferat ordinat hęc sancta synodus quod extendatur etiam huius
 ordinatio ad ecclesias cathedrales taliter videatur quod quilibet collator ipsarum prebe
 darum teneatur et debeat canonice et plene quod primum facultas se obtineat et

Inueni potest duo magis licentiato vel in theologia baccalario formato qui per
decennium in vniuersitate priuilegiata studuerunt et omnis residuum ac lecture et predi-
cationis subire voluerunt quos bis aut semel ad unum per singulas ebdomadas as-
sante legitime impudimento legere habeat et quocumque ipsum in huius lecture de-
finire conuerget ad arbitrium capituli in substitutione distributionum totius ebdomade
puni possit Et si residuum deseruerit de alio prouideatur Quod tamen
ut vacare possit libere studio nichil parat cum absens fuerit a diuina Insuper
q in qualibet ecclesia cathedrali vel collegiata vbi predictam prouidentiam theologo
ut punitur assignandam tertia pars prouidentiarum conferatur graduatis atq ad
modum modo et forma infrascriptis Sic q prima vacatura huius graduato Et de-
inde post alias duas sequens eo modo conferatur et sic deinceps vacabit magistrus
et licentiatus seu baccalarius formatus in theologia qui per decennium in aliqua vni-
uersitate priuilegiata doctoribus seu licentiatis in alio iurium vel in medicina
qui per septem annos in sua facultate studuerunt in vniuersitate ut supra magister
seu licentiatus in artibus cum rigore examinis qui per quinquennium in aliqua vni-
uersitate a logicalibus inclusit ut supra in artibus vel in alia superiori facultate studu-
erunt Nemo in theologia qui per sex annos vel in vtroque vel in alio iurium
Baccalarius qui per triennium si nobiles ex vtroque parente et ex antiquo genere alio
aut per quinquennium consuevit in aliqua vniuersitate priuilegiata ad minus sem
studium fuerint qui de predictis gradibus tempore et nobilitate supradictis fidem
facere tenentur collatores per legitima documenta // Exortamur tamen ordina-
rios collatores q in conferendis beneficiis huius presertim quo ad dignitates reser-
tum habeant singulariter ad magistros magis licentiatos et baccalarios forma-
tos in theologia // In dignitatibus vero non electiuis personaribus administrati-
onibus et officis dictarum ecclesiarum idem ordo modus et forma in omnibus
obseruetur Et si quis ex dictis qualificatis tempore vacationis prebende seu
dignitatis huius alios duas obtineat prebendas seu dignitates et prebendam seu
aliud vel alia beneficium seu beneficia quod vel que residendo in alio possunt
et huius diuina inuicessendo valeant seu valeant usq ad summam seu estimatio-
nem ducentorum florinarum annue Similiter quicunq duas prebendas ca-
thedrales obtinuerit nullatenus in ipsa tertia parte includi seu comprehendere conser-
uetur In ecclesiis autem parochialibus que in ciuitatibus aut villis inuicatis ex-
istunt instituantur sic personarum sicut sup qualificatis aut ad minus qui per tres annos
in theologia vel alio iurium seu magis in artibus in aliqua vniuersitate pri-
uilegiata studuerint fuerint et huius gradum adepti fuerint si tales potuerint
Inueniri qui voluerint huius beneficium deseruire // Et ut facilius inueniri pos-
sint statuit hec sancta synodus q quolibet anno durante tempore quadragessime
annis et singulis hoc modo qualificatis de ipsa diocesi et alij qui voluerint habe-
ant per se vel per procuratorem sua nomina exhibeat illis ad quos beneficia

curatorum collatio vel presentatio spectat seu eorum curatus quod si non fuerit
collatio vel presentatio seu dispositio aliter q̄ ut premititur facta non propter hoc
nulla censetur Et similiter in collatione 2^a partis prebendatū superius mencio-
rata intelligatur si tot graduati seu qualificati modo permisso potuerint inveniri
Tervanturq̄ ut premititur ipsi graduati et qualificati sua nomina tempore p̄dicto
ipsis ad quos beneficiorum dispositio spectat seu eorum curatus exhibere q̄ se vel
q̄ ut premititur facta non propter hoc nulla censetur Et autem illi ad quos
beneficiorum quibus dispositio spectat contra supradictarum qualificationum desig-
nationum modum et ordinem aliquod beneficium contulerunt seu ad ipsum pre-
sentaverunt seu quolibet modo disposuerunt sit ipso facto nullum et inane nullus
superius permissum est Et nihilominus per concilia provincialia cum hīs de-
cretis aut etiam personis non ydoneis quocumq̄ modo procedunt supra tenorem co-
nstitutionis concilii generalis quod incipit grave de prebendis corrigantur et debi-
te puniantur Illi vero ad quos beneficiorum regularium spectat collatio seu
dispositio premissis indignis eadem religiosis ydoneis conferant et assignent
quod si aliter fuerint per eorum superiores et capitula provincialia corrigantur et
debito puniantur Datum in cillione nostra publica in curia maiori Basiliensi
sextimo celebrata nono kal. februarii Anno a natiuitate xpi. m. ccc. lxxviii
Placet tamen ipsi congregationi ut graua spectantur et facultas
nominaudi a summo pontifice emanate ac nominationes eundem prout
sup̄ quibus supra determinationem decreti Basiliensis concilii processus apte
fuerunt expediti usq̄ ad pascha proxima et non ultra quocumq̄ tollerentur
Ita tamen q̄ si futurum iram quadocunq̄ decretum concilii cas non esse dicitur
tollerandas q̄ quicquid in hoc casu concilium statuerit decuerit seu declarabit
ux̄ et ratificet suorum regni et dalmatinus gratum habeant et acceptum quo
caso ad alias expectatūas aut nominationes sup̄ quibus non erant processus
expediti tempore decreti Basiliensis concilii hoc congregatio supra determinati-
onem sacri Basiliensis concilii expediti cas censet non esse amodo tollerandas
sed eximere cas habuit et censet ux̄ et interditi cassas variat nullas et in-
anes Item visum fuit eadem congregationi q̄ licet concilium statuerit ut dicitur
grauē si que fuerit sunt nulli ipso facto q̄ nihilominus darent statim per con-
ciliū graues p̄ne aduersus omnes et singulos qui darent cas sup̄trabunt
seu acceptabunt vel fovebunt aut qui eis vtrudum eundem presumunt vel con-
buntur Inuocando iram contra tales si opus videatur auxilium brachii secu-
laris Item circa clausulam positam in ipso decreto que incipit n̄q̄ iram col-
lationes per preuenturam fundas Inuocant suspendit ut visum est p̄dicto
congregationi q̄ quia indultum a iure beneficiorum et maxime a sacris curiis
minimū debet auferri absq̄ sua culpa Et ut ait gregorius in regis Item que
culpa carit in dampnum notari non conuenit visum fuit p̄dicto congregationi

q̄ cum collatores et patroni ecclesiarum habeant beneficia sacri lateranensis consilii actum
tempus ad presentandum et ad conferendum respiciunt q̄ debent iuxta regis oratores
apud sacrum generale concilium ut procedat circa suum decretum de collationibus
in hoc saluat q̄ decretum illud videtur ipsi lateranensi consilio velle derogare. Ita q̄
velit ipsum sacrum concilium deinceps q̄ per personam etiam apostolicam sedis vel legatum
eiusdem facti in concilio non valiant quo magis ipsi collatoribus et patronis suum
iuris assant culpa eorum sicut iusticia suadet scribitur illis. Item placuit ipsi co
gregationi ut tantomagis studia et vniuersitates studiorum regni et delphinatibus
cum facultatibus augumentis foveantur q̄ suppositis vniuersitatibus predictarum confe
rantur. Dux patris prebendam illius tunc que secundum decretum sacri Basiliensis
concilii de collationibus beneficiorum est conferenda solis graduatis conferatur. Et
idem ordo in prothialis ecclesiis et capellanis obseruetur. Ita q̄ prothialis ecclesia
respectu prothialis ecclesie faciat tunc et capellania respectu solis capellanie et
prebenda cathedralis respectu solis cathedralis et prebenda ecclesie collegiate respec
tu cuiusvis ecclesie collegiate ad collationem eandem priorem. Ita q̄ in hoc casu omnes
ecclesie collegiate spectantes ad eandem collationem pro vna ecclesia collegiate sunt
habende. Et idem ordo in regularibus et ecclesiasticis subuentionibus spectans quo
cumq̄ nomine auferantur obseruetur. Item q̄ ad duas dictas partes secundum
ordinem predictum poterunt vniuersitates nullo ecclesiastico patrono seu ecclesiastico
collatori nominare certum numerum suorum graduatorum qui tunc in ipsis vni
uersitatibus actu resident et qui pro presentibus iuxta morem vniuersitatum et
studiorum conferuntur habendum per easdem. Ita tamen q̄ ipse ecclesiasticus collator
vel ecclesiasticus patronus nō remittat de necessitate sequi ordinem huius nominationis
dum tamen fiat presentatio vel collatio aliorum de numero nominato adiecto q̄ si om
nibus de dicto numero fuerit aliquo vel aliquibus excepto vel exceptis satisfactum
q̄ illi vel illis quibus de dicto numero adhuc satisfactum non fuit necessario satis
fici primitus oporteat et eos presentari quibusvis postea ab ipsis vniuersitatibus
nominandis. Item q̄ vniuersitates tenentur describere gradus suorum nomina
torum ac numerum et qualitates beneficiorum que presentationis tempore posside
bunt sui nominandi ita tamen q̄ collatores non tenentur in eorum litteris
hinc non absentias exprimitur sive describere. Item q̄ omnia predicta beneficia
per ordinarios saluat conferenda quocumq̄ modo vacantibus atq̄ saluat q̄ per causa
pensionis vel similes assignationis faciunt tunc respectu presentationis vel
collationibus illis de vniuersitatibus et studiis facienda. Item et deinceps reflorat
sapientia et vniuersis litterarum studiis nullus ad titulos graduum et honorem assumat
nisi idoneus et probatus moribus et sua atq̄ bene meritis ut ita loquar et papi
tata promo fiat. Nā ut notum ē et actus ridiculosi multi iniquorum nominum

obtinet quod adhuc discipulos magis esse dicitur. Contra facientes aut
 videntibus privilegia regalibus eisdem universitatibus concessis ipso facto sunt privati
 Jam voluit dicta congregatio quod decretum faciens mentionem quod omnes futuri po-
 tesse possit providere suo tempore vel providere facere de uno beneficio respectu collationis
 in qua fuerint quinquaginta extendatur similiter ad omnes ipsam modernam. Et quod
 in ipso decreto dicitur quod possit quilibet romanus pontifex modo tamen licite et honesto
 visum fuerit ipsi congregationi hoc debere fieri per mandatum apostolicum collatoribus
 aut patronis ecclesiasticis dirigendum supra formam et mandatum de rescriptis in anti-
 quis cum duobus capitulis sequentibus. Et specialia mandata fiant sub vera data
 non vero sub data retractiva. Ita quod dictum mandatum non habeat executionem nisi
 post missum a tempore sue presentationis ecclesiastico patrono seu ecclesiastico collatori
 aut eius vicario in sua absentia ut romanis maliciis et fraudibus hinc obvietur.

Insuper visum fuit prefate congregationi quod ultra dicta dicta sacri concilii Basilien-
 sia de electionibus et collationibus beneficiorum sit ipsi domino nostro pape moderno circa
 aliquas provisiones et dispositiones de ecclesiis et beneficiis aliquibus in regno ac del-
 phinatu nris et aliis dominis regis et tantum tempore modernum et per modum
 domini grati ac sine preiudicio defendendum videatur in casibus qui sequuntur. Et
 primo quod de omnibus ecclesiis monasteriis beneficiis aut officiis secularibus vel regularibus
 quibusvis et qualibusvis etiam si cathedralibus et metropolitane aut provincialibus
 existant quod illi qui erunt per eum in antea promovendi de iure communi et supra for-
 mam decretorum predictorum tempore promotionis eorum obtinebunt possit ipse
 pro suo tempore disporre etiam ubique continget eosdem promotos constituere seu
 benedicere. Jam non solum de illis que dicti promovendi tempore sue promotionis
 obtinebunt ut profertur sed etiam de illis omnibus que ipse dominus noster papa moder-
 nus voluit et disponit per assensionem dictorum beneficiorum mediate vel im-
 mediate in curia vel extra fore dimittere absque tamen quacunque reactione
 vacantiam aut aliorum curam salva semper provisione quate partis predictae et in
 casibus circa premissam promotionem annotat. Jam voluit dicta congregatio
 ipsam liberalitatem facere et censeri esse factam personaliter domino nostro
 papa moderno et sine preiudicio libertatum et iurium ecclesie gallicane ut premissum
 est ita quod hinc concessio in personam successoris prout in summi decretum est transitu
 non habeat. Jam censuit ipsa congregatio proseguendum esse apud concilium
 ne de cetero romanis pontificibus se intromittant de antea curandis canonice in
 cathedralibus aut collegiatis ecclesiis in quibus est certus numerus canonicorum
 et prebendorum cum appositione decreti irritantis ut tantomagis vitetur occasio
 captanda aut desideranda mortis aliorum nisi in eo casu dicitur in quo dignitas
 aut officium de qua vel de quo ipse alium censuerit providendum. Insuper formam
 auctoritatem requirunt forsitan canonice in curia a qua dependet dignitas aut facta

Ita tamen q̄ per h̄mōi canonū canonū h̄mōi si saltem p̄ter cōsensū col-
latōis curatur non exp̄tet p̄trūda de proprio vacatū in v̄m salū curati
om̄i h̄mōi nisi et alia ratio d̄bitur // It̄m imp̄tat d̄cretū de causis quod In-
cipit eccl̄iasticā sollicitudinē s̄idū Insuper quingulaw cōvenit ut f̄atna curatō
in clero et populo xp̄ianod̄igat nec qūs̄ p̄ vacatōis et afflictionē m̄debitat
prop̄nū s̄m̄ opprimere p̄mittatur // Sicq̄ iusticia ordinē debito cūlibet iustitū
ut et v̄us dolosū auferatur nocendi licentia et quies ac t̄quillitas v̄torū non
facile p̄turbetur Inoluerunt aut̄m h̄t̄mōis intollēribilē vacatōis abusus
p̄mitti d̄m̄ m̄m̄ fuguerunt a r̄monssim̄ c̄a p̄bus ad romanā curiam
et m̄rdum pro p̄us et m̄m̄is v̄bus ac m̄gōis q̄plurim̄ at̄m et cōuocari
consueverunt atq̄ ita exp̄sis et laboribus f̄ngari et v̄m̄q̄ cōmodius arbitrentur
suo s̄m̄ c̄d̄re aut vacatōis gravē dampno v̄d̄m̄re q̄ in longinqua regione
l̄m̄ subier̄ d̄pendiā // Sic facile exp̄tet calūpniosū opprimere pauperes s̄c̄ b̄re-
ficia eccl̄iasticā pl̄rim̄q̄ m̄m̄ iust̄ q̄z l̄m̄ amfractus ob̄rita sunt d̄m̄
iustis possessiōibus v̄m̄ s̄m̄ quibus illa de s̄m̄ cōp̄t̄bant necq̄ op̄is necq̄ fa-
cultates ad illos sumptus sufficere poterant quos longinqua profectio ad romanā
curiā et l̄m̄ agitatō in eadē d̄pos̄ebat // Cōfunditur etiam v̄m̄ ordo eccl̄i-
asticus d̄m̄ ordinariis iudiciis s̄a iurisdic̄tio m̄m̄m̄ s̄rvatur p̄rim̄ et fa-
cultates regnorum et p̄m̄ia p̄m̄nari hoc pacto non parum d̄m̄m̄te sunt //
Et quod v̄m̄m̄so eccl̄iastico ordinē ad modum nocere cōm̄ptum est h̄m̄ quos ad s̄-
ma m̄gōia xp̄ianū religionis sublimitas dignitatis r̄uocabat m̄m̄m̄ illis v̄d̄-
debantur m̄m̄m̄ d̄m̄ v̄p̄m̄ m̄m̄m̄ m̄m̄m̄ occupat causarū assidua mul-
tudo C̄m̄ attendentes h̄c sancta synodus et pro reformatione eccl̄i-
c̄e in capite et in m̄m̄bus supra p̄t̄statū s̄bi a d̄m̄no concessam quingulaw
ut om̄ia d̄m̄m̄ ordinē congruo pagantur a salutaris animarū et pacis ac
quietis r̄m̄torū statuit et d̄cretū q̄m̄ p̄bus v̄tra quatuor d̄itas q̄ a roma-
na curiā d̄stantibus om̄es qūm̄q̄ causē p̄ceptis maioribus in s̄m̄ exp̄ressi-
m̄m̄m̄ et electōis v̄m̄m̄ cathedrālū et monasteriorū causis quales
causas im̄diata subiectio d̄ ad s̄dem apostolicam d̄uolt apud illos iudicari
p̄bus qui de s̄m̄ aut consuetudinē p̄scripta vel p̄m̄m̄ cogitōis h̄bit
terminentur et finiuntur // Et in sub̄m̄bra appellatōis qū m̄m̄m̄ l̄m̄m̄
et v̄m̄m̄q̄ s̄m̄m̄ h̄t̄m̄m̄ s̄m̄m̄ v̄s̄ sunt atq̄ in eadē instācia ad pro-
rogatōis l̄m̄ s̄p̄ multiplicari materia fovendis iustis vacatōibus v̄-
l̄m̄m̄m̄ statuit eadē sancta synodus q̄ si quis offensus coram suo iudice
habere non possit iusticiā cōpl̄m̄m̄m̄ ad iudiciū sup̄iorē p̄ appellatō-
nem r̄v̄rsūm h̄bit nec ad qūm̄q̄ etiam p̄p̄m̄ om̄is m̄m̄m̄ necq̄ a gra-
uante in quacūq̄ iusticiā aut d̄ffinitivā sententiā quomolibet appellatur
nisi for̄s̄m̄ tale gravam̄ exp̄tet quod in d̄ffinitivā repari nequit quo casu v̄-
at̄ q̄ ad im̄diatū sup̄iorē licet appellare Si v̄ro qūs̄p̄iam a s̄d̄is ap̄m̄

Inmediatē suborto ad ipsam sedem dicunt appellandum causa per usurpationem
 ad suum iuris inclusur in pibus quittatur Nisi forte propter defectum iusti-
 tie aut iustum metu etiam in pibus conuincis de quibus in commissione expō-
 nendis legitimo pibus documentis atq; p̄ iuramentum iurauerit consistit
 apud ipsam sedem fore merito reuocanda Et quicquid in contrarium huius sa-
 luberrimi decreti attemptatum factum vel obitutum fuerit si nullū ipso facto
 ligante; q; qui contra fecerint in expensis condempnentur Romane vero
 Cardinales et alii vicariorum Camerarii magni prouisorii prothonota-
 ros et alios apostolice sedis officiales actu in curia sub officio iustitiarum hoc
 decreto non intendimus comprehendere Nec tamen in dissolutionem vel translati-
 onem presertim concilii aut electionem conciliari apud ferrariam vel alibi sub
 nomine concilii generalis quas dominus Eugenius ip̄a quartus officio co-
 natus est vel conatur in futurū causas illas et maxime incorporatorū aut in-
 corporandorum in hoc sacro concilio quas hęc sancta synodus remitteret aut non
 receperit in curiam ipsius dñi Eugeniū aut prefatum concilium ferrariense
 vel aliud de facto trahi contingerit in fomentum dissolutionis translationis et
 electionis predictarum voluit eadem sancta synodus causas quasq; pende-
 tes et commissas aut etiam quasq; causas incorporatorū aut incorporandorum
 atq; alias p̄ appellationem deuolutas aut deuolucendas inueni illas que obser-
 uationem decretorū ipsius sancte synodi conueniunt apud eandem sanctam synodum
 ip̄a durate seu dicitur aliter fuerit ordinatum tractari; Salus etiā aduocatioibz
 causarum pendencū in curia romana per quicūq; unā decreta factis aut faciendis
 decretis etiam alijs et ordinationibus eiusdem sancte synodi in suo robore re-
 manentibus Cum modificationibus sequentibus videtur et fuit visu dicti con-
 gregationi q; si romana curiam contingat residere curia mouet q; tunc ultra
 duas dietas a curia distantibus omnes cause ecclesiasticę habent tractari corā
 illis salis iudicibus quibus de iure vel consuetudine aut privilegio competit
 cognitio et diffinitio eorūdem expensis causis que exprimitur in decreto // Item q;
 monasteria et alia beneficia qualicūq; secularia et regularia seu loca cura quoru
 exemptionem prouidit sacrum constantiense concilium p̄ quorūda canonē qui
 ut dicitur incipit dicitur dicitur non sunt habenda iuxta dicti decreti de causis
 nec alijs quouis modo pro exemptis sed reuocatis pro non exemptis et pro talibus
 p̄ generale concilium ex mutua supplicandanti declaranda et q; hoc perscrutatur
 oratione regni apud ipsum concilium Item placuit equitas dicti decreti q; ad
 uenire etiam papa possit omisso medio de cetero appellari et q; si quis offensus
 non possit corā suo iudice habere iustitiam complementū q; tunc possit per appel-
 lationem ad immediatum superiorem dicti sui iudicis q; causa committatur in p-
 tibus non suspecto vel suspectis // Item placet decretum in hoc salis q; in mul-
 ta instancia possit quomolibet appellari aut diffinitiuā sententiā si grauante
 tale existat q; in diffinitiuā suā possit reparari scilicet si tunc nō possit reparari

Nam tunc hactenus est etiam ante diffinitiva sententia appellari non tamen ad alium
q̄ ad immediatum superiorem ut presertim Ita etiam q̄ si ille immediatus superior
sit ipse p̄p̄a q̄ causa ipsa committatur nō suspecto vel suspectis in p̄tibus ut in siti
dictum est. Item placet decretum in versiculo Si vero quæstio esset ad ve
rissimum romanum vero Salvo q̄ pro iustificacione et moderacione dicti versifi
culi videtur instandum fore per ipsos reges oratores apud ipsum consilium
ad determinacionem numeri et qualitatum officiariorum apostolorum et curie
Item circa versiculum voluit hec sancta synodus in dicto decreto de causis visum
est q̄ predictus versiculus seu articulus est pro iure causam iam actu Basilee pe
ditam adhuc tollendum propter bonam spem romagis inclinandi consilium Ba
silense predictum ad unionem et concordiam cum domino nostro p̄p̄a Ita tamen
q̄ Ambassadors regii qui sunt illic destinandi habeant demonstrare ipsi sacro
consilio q̄ vacare et intrudere tot causas repugnat officio consiliorum generalium
et q̄ hoc possit dare causam seu occasionem p̄petrandi generalia concilia et
absolvendi auctoritatem sedis apostolice et aliorum prelatorum et finaliter p̄p̄ta
di reges et p̄ncipes adversus generalia concilia in grande periculum fidei et
eclesie sancte dei Cum intimacione illis de predicto consilio facienda q̄ si ipi
circa hec differant p̄videre q̄ rex et ecclesia sui regni cum necessitate suo reg
no hñs debent q̄ plurimum inquirent cum ut equalitas respectu ipsorum sit p̄p̄tate
p̄p̄e observetur prout per decreta eorum adversus p̄p̄am statutum q̄ in eorum
more ampliore sicut respectu unius partis iam per eos provisum est Ita apper
tu alterius insperante domino sicut iustum est p̄videbit quonia scriptum est
patere legem quā ipse tulit. Item fuit conclusum per eandem congregacionem
ut omnes et singule cause que de sui natura et secundum sacros amores nō sit
tractande apud sedem apostolicam vel romanam curiam aut etiam apud generalia
concilia si in eis nondum est hñs attestata vel quasi constata puta p̄dicto iam
libello et cognito de merito cause seu iam merito cognoscit de eisdem tractantur
et aguntur dñcipi corā suis iudicibus in p̄tibus quibus respectu ipsorum com
petit iurisdictio Et si contingat in causis in eisdem dñcipi ad dictos foros
appellari q̄ cause appellationum committantur in p̄tibus supra constitucione
bonifacii octavi scaturam et obtineatur a rege littere inhibitorie ad curia pa
ralamoni et ad alios iusticiarios et officarios regni et d̄p̄lymatis. Item
acceptat decretum contra finiclos appellantes quod incipit ut littere acuis tri
minutur sup eodem gravamine aut sup eadem interlocutoria vñ diffinitiv
nō habent nullatenus licet 2. appellari Et q̄ ante diffinitiva finiclos vel
iure appellans ultra condempnationem expensarum dampnorum et interesse
in quidam florenis anni de curia parti appellat per appellationis iudicem
condempnatur. Itē acceptat decretum de p̄ncipis possessoribus quod incipit
Quicquid nō volentes sed habet coloratum titulum pacifice et sine liti placuit

Dignitatem vel officium tuum pro proprio habitum possedit vel in futurum posside-
 bit non possit postea in pretorio vel possessore a quoq[ue] etiam ratione Juris movit
 Impetium molestiam exopto hospitalitatis casu vel alterius legitimi Impedimenti de
 quo protestari et illud supra concilio commiserit Intinere tenetur. His autem ho-
 casu quo ad futuras controversias intelligatur si ad executionem citationis Jurisq[ue]
 sui in iudicio exhibitionem ac terminorum omnium observationum processum fuerit
 Ordinarium autem inquirant diligenter ne quis sine titulo beneficium possidat q[ui]
 si talem quodcumq[ue] reperierit declaret quis illi non competere vel ut hinc si sibi viderit
 hinc nisi sit interitus sui voluntatis aut alio indignus vel aliter ydono provideant
 Datum in sessione publica in ecclesia maiori Basiliensi solemniter celebrata die Jovis
 nona mensis Junii Anno domini Millesimoquadringentesimo trigesimo quinto.

Item acceptat decretum de numero et qualitate Cardinalium quod Incipit Cum su-
 mo pontifici sancte ecclesie romane Cardinalis in dignitate episcopi in publica col-
 lateralibus existant et assistant necesse est ut tales instruantur qui sicut nunc ut in
 ipsa cardines sunt sup[er] quo ostia vniuersalis versatur et suscipitur vnde statuit
 ipse h[ec] sancta synodus ut dicitur eorum numerus adeo sit moderatus quod
 sit grauis ecclesie nec superflua numeritate solerit qui de omnibus episcopatibus
 regionibus quantum commode fieri poterit assumatur ut notitia vniuersi ecclesia
 vniuersum facilius haberi et super his maturius deliberari possit Sic tamen q[ui]
 numerum viginti quatuor inter eos qui nunc sunt et assumendos non excedat
 Ita q[ue] de vna natione ultra tertiam partem respectu Cardinalium pro tempore exis-
 tenti ac de vna ciuitate et diocesi ultra vnum vnde ordinum et de vna natione q[ui]
 nunc vltra tertiam partem habet usq[ue] ad ipsius partis reductionem esse iuratur
 Sint vici in summa moribusq[ue] ac vici experientia excellentes non minoris tri-
 ginta annis magis doctores sine deo licentia cum rigore et animis in Iure di-
 uino vel humano Sic saltem tertia vel quarta pars de magis aut licentibus
 in sacra scriptura Inter eos autem viginti quatuor esse aliqui poterunt valde
 ad modum Pauci filii fratres aut nepotes regum aut magnorum principum
 quibus in accipiente et maturitate moru[m] competens litteratura sufficiat
 Non fiant Cardinales nepotes episcopi vel soror romani pontificis aut alius
 cardinalis vniuersus non illegitimis nati non corpore vitati nec alius cuius
 aut infamie nota expressi // Quidam autem numero viginti quatuor pro
 magna ecclesie necessitate vel utilitate ducendo alii in quibus vnde sanctitas vel
 vniuersa virtute resplendant q[ui]q[ue] innotatos gradus non habent ac de quibus in
 romane ecclesie vniuersi fuerint insignes aliqui vni adia poterunt // Non fiat Car-
 dinalium electio per auzuraria vota sed illi solum assumi possunt in quos facto v-
 re scrutinio ac publicato maiore partem Cardinalium per substitutionem colligis-
 lator consensus de super man[us] apostolica littere cum substitutione Cardinalium
 confirmatur man[us] p[ro]p[ri]e confirmat decreta huius sacri concilii in quibus assensu solemniter

publicato quod Insuper Jam tu multiplicatio Cardinalium in suo robore inelabi-
luripman suo factoro factum ac publicato maiorem partem Cardinalium
per subscriptionem collegialiter concessisse de super apte littere quid subscriptione Car-
dinalium confirmatur Saluo q videtur minus rigorosum circa nepotes romanorum
pontificum si atq sint licentia prout et alii. Circa decretum de annatis quod
Insuper Statuit huc sancta synodus q tam in curia romana q alibi pro seu in co-
firmatione electionu admissio postulacionu presentacionu provisione collon-
disposicione electione postulacione presentacione vacam a laycis facienda instituti-
one installatione et investitura de ecclesiis etiam cathedralibus et metropolitani-
monasteriis dignitatibus beneficiis officijsq ecclesiasticis quibuscuqz necnon ordini-
bus sacris et benedictione te et pallio de cetero nichil penitus ante vel post expugnat-
ionem litterarum bulle sigilli annatarum communium et minorum servitorum primorum
fructuum de portu aut sub quocunqz alio titulo colore vel nomine preterea cuiusvis
consuetudinis privilegij vel statuti aut alia quavis causa vel occasione directe
vel indirecte solum scriptoribus abbreviatoribusq et registratoribus litterarum seu mi-
nutarum pro ipsorum labore competenti solacio solvendo Hinc autem sacro sacro ca-
noni si quis expugando dando vel promittendo contumaciter presumpserit pena incur-
rat adversus synodicos inflicta et in ipsis dignitatibus et beneficiis taliter
obstantibus nullum jus ac titulum acquirat Obligacione quoqz commissione ac-
sue mandata et quicquid in premissis decreti huius saluberrimi fieri contingerit
nullas obtinere vires atqz irrita censentur Et si quod absit romanus pontifex
qui pateris romani saluore concilio expugni et custodire canones debet adversus
hanc sanctionem aliquid faciendo ecclesiam scandalizet futuro concilio deferatur
Ceteri vero pro modo culpe supra canonicas sanctiones per suos superiores digna
ultione puniantur Deluit tamen predicta congregatio pro instanti necessitate
moderni ppe et sacri collegij dominorum cardinalium hodie notorie iniquitate et eadem
supra pollucationem sacri Basiliensi concilij in suo decreto de electionibus i sine
videlicet q prefatus summus pontifex modernus habeat eiusdem durante ditaxat-
pro se et dominis Cardinalibus ac ceteris officariis curie romane ex fructibus qua-
cunqz ecclesiarum inferiorum et quocunqz beneficiis ad decem libras vel am-
plius taxacionum vacacionum dimaps atq q causa pmutacionis vel simplicis re-
signacionis quicquam partem illius videlicet taxe que olim per regem et certas
suorum regum et ducum colligebatur pro tunc quo fuit concilium Constantiense
confirmata Ita qd dca quata pars taxe predictae non referatur ad illam taxa-
ad qua fuit facta ultima redutio per dictum Constantiense concilium sed referatur
ad illa in hoc casu ex qua in parte fuit ab ipso Constantiensi concilio facta ipsa re-
ductio Provisio tamen q fructus et proventus beneficii sic taxati ad minus ta-
tum valeat pro ipse quatuor ipsa taxa Jam expre aliorum beneficiis de quibus

forsan alio tapato non inuenitur q̄ secundum taxationem dēmine soluetur in hoc
 casu quinta pars illius saluat̄ totalis summe que ex ipsa decima dicit̄ repetita resultat
 ut hoc est q̄ in hoc casu soluetur dicit̄ decime prima primo anno et ad secundum anno
 dicit̄ tantum illa totalis summa que ex illis decimis resultat ad minus ad decem libras
 ascendat // Jam q̄ huius subuentio conceditur per modum solus domi grati
 et sine prouidendo libertatum ecclesie gallicane et durapat huius moder
 in ipse vita durante // Jam q̄ dicta quinta pars locum suum hanc obtinebit
 per quocunq̄ vel ubiunq̄ in curia vel extra et quocunq̄ auctoritate ecclesiastica de ipse
 ecclesiis monasteriis vel beneficiis quomodolibet pres̄p̄ ex causa permutationis aut
 resignationis p̄re aut simplicis ut pres̄p̄t̄ disponatur ex parte beneficiis quocunq̄
 ius patronatus pres̄p̄t̄ario collatio iustitiam vel prouisio ad regem iure regulari
 vel alio aut aliu quocunq̄ vel alios iure layco spectat et p̄tinet de quibus nichil pres̄p̄
 soluetur // Item sicut declaratum q̄ quinta pars soluetur in p̄tibus et in moneta
 sicut auri vel argenti ad taxationem saluat̄ marce auri secundum valore septuagi
 ta aureorum et collectorum vel subcollectorum et infra diocesim infra annus lunia e
 ut ipsa ecclesia vel beneficium // Item q̄ una medietas dicit̄ quate partis soluetur
 eadem infra annus proxime subsequentem // Jam q̄ ratione dicit̄ quate partis
 vel medietatis aut alterius portione eiusdem non possunt illi qui ad eam tenentur
 trahi ex diocesim infra annus metas est vel eum ipsa ecclesia vel monasterium
 aut beneficium sed habebit collector aut reditus utriusque summi ad ordinarios su
 dicit̄ contra non exemptos // Et similiter contra eos qui pro non exemptis sunt
 censendi // Supra quamdam constitutionem Basiliensium concilii que incipit dicit̄
 dicit̄ contra viros ceteros exemptos qui superuocati in diocesi in qua ecclesia mo
 nasterium beneficium vel officium aut aliud ministerium ecclesiasticum quocunq̄ non
 censetur noscitur habere reuertatur ad superiores eorundem // Et si superiores in
 diocesi non habent vel si habent et tamen negligentis fuerint aut remissi ad
 dyocesanos locum reuertatur qui tamen apostolice vel synodali auctoritate re
 mota appellacione quocunq̄ habebunt facere indilatam iustitiam de predictis
 Jam q̄ si ecclesia beneficium vel monasterium sit tapato ut pres̄p̄t̄ur contingat
 Anno eodem bis vel plures vacare q̄ una quinta semel tantum soluetur videlicet
 q̄ si post factus collector seu p̄p̄t̄os aut acquisitos contingerit vacatio ad so
 lutionem p̄re medietatis quate partis p̄p̄dite bona ultimi possessoris te
 nentur et eius successor in ecclesia vel beneficio ad alia medietatem taxa p̄
 dicit̄ infra primum annus sui pacifice possessionis reuertatur // Si vero ante tollere
 p̄p̄t̄ionem vel acquisitionem contingerit vacatio successor in dicto beneficio
 reuertatur ad integram solutionem dicit̄ quate partis // Jam q̄ episcopus et dec
 imo partes assant et assabunt in romana curia omnes taxationes in rano
 vacacionum in ratione pallii sacri vel munitorum fructuum et alie quocunq̄
 taxationes quocunq̄ nomine assantur // Ex parte tamen moderato et copatenti
 salario scriptorum curie romane prout in ipso decreto sacri Basiliensium concilii

expressus dicitur et hoc sub pena perdendi ipso facto gratia de provisione ante-
data respectu curie et sub pena pditionis beneficij respectu promissi et contra factis
et hoc psum immediate superioris qui in talibus casibus habeat potestatem // Item
fuit visum predictae congregationi qd in promissis decretis et in ipsorum quilibet
apponatur per sacrum concilium decretum irritans et gravium penarum adiectio cum
clausulis oportunis et contra quoscuqz cuiusvis auctoritatis fuerint in contrarium
attempts seu facientes // Item acceptat decretum quomodo divinum officium
celebrandum sit quod sequitur Si quis principum populi rogaturus habitu ho-
ueto gestu decore prolatione non principit sed distincta attentaque mente scripta
ac verba studet componere quanto diligentius in hoc sacro loco omnipotentem ora-
tus deum hoc omnia facere curabit Statuit igitur hoc sancta synodus ut
in cunctis cathedralibus et collegiatis vtilis horis debitis signis conga pulsa
nono promissis laudes divine per singulas horas non nisi ac festinanter s
assuetim ac tractim ac cum pensis decore in medio consuebit versimili psal-
morum debitam faciendo inter solenne et feriale officium differentiam reverent
ab omnibus psalvatur horas canonicas decantari // Cum tunc talia ac suppel-
licia mundis ultra medias ubias longis vel capis supra tempore et regionem
diversitatem vtilitas ingrediatur no caputa sed alumnas vel burra tenentes
in capite qui cum in foro fuerint gravitatem seruent qua et locus et officium
exigunt non insimul aut cu aliis confabulantes seu colloquentes aut litteras
sive scripturas alias legentes et cum psallendi gratia ibidem commorant muta
aut clausa labia tunc non debent sed omnes presertim qui maiori fungit
honore in psalmis minus aut cantas deo alacriter modulentur // Cu dicit
Gloria patri et filio et spiritui sancto omnes consurgant Cum nominatur
illud gloriosum nomen Ihesus in quo omne genua flectunt celestium terrestrium
et infernorum omnes caput inclinant Nemo ibidem dum hoc in comuni pub-
lica cantantur legat vel dicat privatum officium nam non solum obsequium
quod obnoxius est choro subtiliter sed alios psallentes perturbat // Super
his debent observanda alijs ad divini officii prosecutionem et chori discipli-
nam spectantibus decanus vel cui omnes incumbit diligenter quingulet hinc
unde ne quid inordinate fiat incu spicimus // Horum autem transgressores
illius horis in qua circa predicta exassint vel alia maiori prout in gres-
sione gravitas exigit plerantur plena Salvis tamen laudabilibus
consuetudinibus et statutis ac observancijs specialibus ecclesiarum singularium
regni et delyphatus // Item acceptat decretum quo tempore quisqz debet
esse in choro quod sequitur Qui in matutinis ante finem psalmi venite
exultemus In alijs horis ante finem psalmi in missa ante ultimum
kyrieleyson usqz in finem divini officii interfuerit nisi forte necessitate co-
gente ac petita et obiecta a presidente chori licentia distuder oporteat pro illa hora

absens conficatur **Salvus** vitiarum consuetudinibus si que forte circa hec
actiores existant Idem in hys observetur qui a principio usque ad finem in processibus
non permanserunt pro cuius executione deputatur aliquis omnia habens notandi par
sonas singulas statuto tempore non committentes iuramento ascriptis agris fidelit
et nulli parere. Subit etiam hec sancta synodus quod in illis ecclesiis in quibus singul
horis curie distributiones statuta non sunt omnia etiam de grossis fructibus si opus sit
deputentur ut iuxta mensuram laboris plus minusve quicquid capiat amolumenta tollere
prohibeatur ut in una dimittat hora persens totius diei distributiones
usurpat et illi quo propositi vel decani aut alii officiales ex hoc solum quod officiales sunt
hinc actualiter pro utilitate videntur non absint cotidianas distributiones percipiunt. Item
acceptat decretum qualiter hoc canonice sunt dicendi contra chororum quod Incipit
Quosque etiam alibi beneficiarios seu in sacris constitutos cum ad horas amonitas tunc
antur admovent hec sancta synodus si orationes suas deo acceptas fore cupiunt ut
non in guttibus vel inter dentes seu deglutendo aut succopando ditiones vel colloquia
nec usus mutansendo sed sine soli sine assidati diuini nocturnisqz officium reverentibus
verbisqz distinctis pagant ac tali in loco rone a devotione no retrahatur ad quam se
disponere et parare debent Incipit id quod scriptum est ante oratione ppria anima tua
ne sis quasi qui temptat deum. Item acceptat decretum de hys qui tempore diuino
num officiorum vagantur per ecclesiam quod incipit Quicquid in ecclesia beneficiarii p
scriptum de maribus diuino tempore per ecclesiam vel foras circa ipsam deambulando
cum aliis colloquendo vagari visus fuerit non solum illius horis sed totius diei pro
sententiam amittat qui si simul comitatus non distiterit p mensim distributionibus ca
reat vel quomodo si permagna ex parte per subianat ut ut tandem desistere cogi
tur. Prohibetur etiam ne diuina officia tumultuosi quocumqz per ecclesiam deserv
sus impediunt vel perturbent regulares qui in conventualibus ecclesiis circa pu
dita exasserunt gravi pena superiorum arbitrio castigentur. Item acceptat decreta
et tabula pendente in choro quod incipit Ut cuncta in domo dei ordinate proce
dant et quilibet sciat quid agendum summet statuaturqz tabella aliqua contineat
pendens in choro in qua quod per unumquemqz ex canonicis vel alijs beneficiarijs in
singulis horis per ebdomada aut mensis tempus legendum cantandum sit. Qui
autem scindit quod distruptus fuerit facere per se vel per alium neglexerit pro quali
bet hora distributionis vnius diei amittat. Item acceptat decretum de hys q
in missa non complent credo vel cantant antiphonas vel minus basse missam legunt
aut sine ministro quod incipit ab usum aliquarum vitiarum in quibus credo in
tatur aut profano vel oratio diuina omittitur vel in ecclesiis cantilene scula
res voce admittuntur seu missa vnam primata sine ministro aut preter scriptas ora
tiones ita submissa voce dicit quia constantibz audent non pot aboleris statumqz ut qui
in hys transgressor inuentus fuerit a suo superiore debet castigetur. Item acceptat

decretum de pignorantibus diuinum cultum quod incipit/abusum etiam illum cultum
diuino manifeste derogantem quo nonnulli ecclesiarum canonici contrahentes debita
se se credentibus obligant ut nisi statuto tempore satisficiant a diuinis cessent officijs
obolentes et obligacionum huius si inuincendo firmata sit irritam dixerunt statum
ut talem illatum contractum fuerint tunc mensis fructus ipsius ecclesie applicandos
ipso facto amittant et ipsam diuina non resumpserint nullos in ipsa ecclesia pueri
rapiant. Item accipiat decretum de temeribus capitula etc. nisi quod incipit
Prohibet sancta synodus ut tempore missae maioris presertim diebus solennibus
capitula seu actus capitulatus aut alij tractatus per canonicos non celebrentur nisi for-
te exigens et euidens inguerit necessitas qui tunc ad talem horam capti iudicant
a distributionibus candidatis per ebdomadam sit suspensus neque ipsi canonici pro illa
hora ipsas distributiones lucuntur. Item decretum de spectaculis in ecclesia non
faciendis quod incipit Cupimus etiam illum abusum in quibusdam feruoratum et
desijs quo certis anni celebrantibus nonnulli cum mitra baculo ac vestibus ponti-
ficalibus eporum benedicunt Alij ut reges ac duces auditi quod festum fatuorum
vel inuocant seu puriorum in quibusdam ecclesijs inuicantur. Alij laciales
ac theatralis ioco Alij choras et tapudia mariti ac mulierum facientes ho-
mines ad patacula et carminationes mouent Alij conuersiones et conuia ibi
dem preparant. Ut sancta synodus detestans statuit et iubet tam ordinarijs q
cathacum dcanis et rectoribus sub pena suspensionis omni prouentum ecclesiasti-
corum tunc mensis spacio ne licet aut similia ludibria neque etiam mercantias
seu inuocaciones inuicari in ecclesia que domus orationis debet et ita cunctis
no exari amplius punitant Transgressoresq per censuram ecclesiasticam aliq
Iuris inuicidia punire non negligant. Omnes autem consuetudines statuta
ac privilegia que hinc concordat decretis nisi forte maiores adierint penas ir-
ritas esse hoc sancta synodus dicitur Datum in sessione publica Basilee in
maiori ecclesia solenniter celebrata die sabbati nona mensis Julij anno dno a na-
tinitate domini millesimoquadringentesimo octuagesimo quinto. Item accipiat
decretum de concubinijs quod incipit Quiaqz clericus cuiusqz conditionis
status religionis dignitatis etiam si pontificalis vel alterius promineat existat
qui post huius constitutionis noticiam quam habere presumatur per duos me-
ses post publicationem eiusdem in ecclesijs cathedralibus quam ipsi diocesan o-
mnino facere tenentur postea eadem constitutio ad eorum noticiam peruenit fue-
rit publicis concubinijs a pactione fructum omnium beneficiorum suorum tunc
mensis spacio sit ipso facto suspensus quos siue superior in fabricam vel alia
iudicium ecclesiarum ualidam ex quibus huius fructus percipiuntur conuertat
Necnon et huius publicam concubinijs ut primum talem esse inuenerit
mox siue superior monere tenetur ut infra breuissimum terminum concubina dimittat

quod si non dimiserit aut dimissam vel aliam publice resumpserit. Subet hęc sancta synodus ut ipsum suis omnibus beneficiis omnino priuet. Et nihilominus hęc publica concubinam usquequo cum eis per suos superiores post ipsarum concubinam dimissionem manifestamque vitę rucundationem fuerit dispensatum ad susceptionem quorūcumque honorū dignitatum beneficiorum vel officiorum sunt inhabiles qui si post dispensationem rucundo rucundo ad hęc publicum concubinatum rucidunt sine spe aliamus dispensationis ad predicta profus inhabiles existant. Et si hęc ad quos talis coarctio pertinet eos ut predictum est punire augetur eorum superiorum tam in ipsis de uigilanti q̄ in illos pro concubinato modis omnibus dignis punitione ataduerantur. In ronalis etiam prouincialibus et synodalibus aduersus tales punire negligentes vel ad hoc rucime diffamatos etiam p̄ suspensioem a collatione beneficiorum vel alia condigna pena feruenter procedatur. Et si quorum d̄stitutio ad summū pontificem spectat per concilia prouincialia aut suos superiores propter publicum concubinatum rucuantur priuatione digni statim cum processu inquisitionis ipsi summo pontifici d̄rriantur. Eadem diligentia et inquisitio in quibuscumque capitulis generalibus et prouincialibus quo ad suos seruitur penis alijs contra predictos et alios non publicos concubinos statuta suo robore p̄manerunt. Publici autem intelligendi sunt non solum hęc quorū concubinatus per suam aut confessionem in iure factam seu p̄ rucundationem nulla possit tergiversatione elari notorius est sed qui mulierem de uicouerua suspectam et infamam tenet et p̄ suū superiorum aduocatus ipsam cum effectu no dimittit. Quia rucō q̄n quibusdam regionibus nonnulli iurisdictionem et rlesiasticam habentes perumanos q̄stus a concubinis accipere non erubescunt parcendo eos in tali feditate p̄desse sub pena maledictionis rucime p̄cipit ne d̄nceps sub pacto compositione aut spe aliamus questus talia quousuodo tollent aut dissimulent. Alioquin ultra p̄missam negligentie penam duplariis quod propterea acciperunt resutur ad p̄ces suos omnino truantur et cōpellantur ipsas autem concubinas seu mulieres suspectas p̄lati omnibus modis auerit a suis subditis etiam per brachij secularis auxilium si opus fuerit p̄mitte arere qui etiam ex tali concubinato procuratos filios apud p̄es suos cohabitare rucō p̄mittant. Subet insuper hęc sancta synodus ut etiam in predictis synodis et capitulis hęc constitutio publicetur et quilibet suos subditos ad ipsam concubinam dimissionem moueat diligenter. Insingit p̄terea oibus secularibus vixis rucā si regali p̄fulgeant dignitate ne vllum qualecumq̄ iuferant super d̄mencis quocumq̄ questio colore p̄latas qui ratione officij sui aduersus suos subditos pro hęc concubinato procedunt. Et cū omne fornicationis rucime lege diuina prohibitum sit et sub pena peccati mortalis rucano cruetandum mouet

omnes laycos tam uxuriosos q̄ solutus ut similiter a cohabitatu abstineant //
Nimis enim reprehensibilis est qui uxorem habet et ad mulierem alienam accedit
qui vero solutus est si continere nolit supra apostoli consilium uxorem ducat //
Pro huius autem divini observantia precepti huius ad quos pertinet tam salutaribus
motibus q̄ aliis canonibus remediis omni studio laborent // Item acceptat decretum
de uxuriositate non vitandis quod incipit ad vitandum scandala ac multa pericula sc̄
veritatemq̄ observantia timoratis statutaq̄ manu demerps a communione aliorum
sacramentorum administratione vel receptione aut alijs quibuslibet divinis vel extra
precepta cuiuscunq̄ sententia aut censuræ ecclesiasticæ seu suspensionis aut prohibitionis ab ho-
mine vel a iure generaliter promulgatæ tenentur abstinere vel aliquod interdictum ec-
clesiasticum observare Nisi sententia prohibitio suspensio vel censura huius fuerit
in vel contra personam collegium universitatem ecclesiam aut locum certum aut certam a-
quidam publicata vel denunciata specialiter et expresse // Aut si aliquem ita notorie excommu-
nicationis sententia constituit invidisse q̄ nulla possit argutione clari aut aliquo
iuris suffragio excusari Nam a communione illius abstinere vult Supra candidas sanc-
tionis pro hoc tamen huius excommunicatos suspensos interdictos seu prohibitos non
intendit in aliquo iure relaxari nec eis quomodo libet suffragari // Item acceptat
decretum de interdictis ecclesiasticis indifferenter non ponendis quod incipit Quoniam
ex indistincta interdictorum promulgatione multa consueverunt scandala evincere sta-
tuit hec sancta synodus q̄ nulla civitas oppidum castrum villa aut locus ecclesiastico
supponi interdicto possit nisi ex causa seu culpa ipsorum locorum aut dñi rectoris vel offi-
cialium propter culpam autem seu causam aliorum cuiuscunq̄ primatū personæ huius loca in-
terdicta necesse possint auctoritate quacunq̄ ordinaria vel delegata Nisi talis persona primus
fuerit excommunicata aut denunciata seu in ecclesia publicata De domini seu rectoris vel
officialis ipsorum locorum auctoritate iudicis requisiti huius personam excommunicata infra
biduum iure cum effectu non vivat aut ad satisfaciendum compulerint qui etiam p̄
biduum iure videntur vel satisfecerint mox divina usum possint quod etiam superdi-
mittit locum habeat // Item acceptat decretum de sublatione curventur lris quod
incipit licet in apostolicis vel alijs alijs quibuslibet aliquem dignitati beneficio aut
iure cuiuscunq̄ remissio aut primatum esse seu aliquid aliud regisse per quod ius proprium
auferatur narratum sit huius litteris in huius non p̄dicant viam si super ipsis quona
vel intentio narrantis fundetur nisi per testes aut alia legitima constiterit docu-
ta Datum in sessione publica huius sancte synodi in maiori ecclesia Basiliensi se-
cundum celebrata nono m̄se Aprilis Anno domini Millesimoquadringentesimo octavo
summo sepe // Quam conclusit publicata congregatio ut decreta ipsa de quibus visum
fuit q̄ debeant simpliciter acceptari prout et acceptantur et executionem sortiantur
atq̄ omnino effectu valere mancipentur Et similiter illa decreta circa que fuerint
facte priusmodi modificationes de quibus superius dictum est omnino cum ipsis saltem
modificationibus acceptantur prout et acceptantur sub spe solent q̄ ipse modificationes

per sacrum concilium

pe sacri concilii admittentur pro quo regni oratores instabunt vix regia et cele-
 sic regni et delphimatus // Et postremo visum fuit predicti congregationi Justa-
 dum fore omnino apud regem ut ipse exponit decreta eadem supra modos pene-
 ratos acceptet et approbet mandando districte exponit curie paralamenti et alijs
 Justiciarijs regni et delphimatus ac aliorum dominorum regis quatenus de puncto
 ad punctum premissa inviolabiliter et exacte observent et observari faciant
 transgressores et contra facientes taliter puniendo qd ceteris iposterum cedat in
 exempla et super hoc facere pragmativa sanctionem // Eapp nobis humiliter
 supplicaverunt nuntio regi Episcopi capta nobilia decem Abbates atque
 prelati et viri ecclesiastici atqz sanctissimorum studiorum generalium
 regni ecclesiam predictam regni et delphimatus nostrorum perdutores representantes
 quatenus eorundem deliberationibus et conclusionibus sic secundum deum iustitiam et
 sinceritatem confirmationem suam acceptis tam respectu prefatorum decretorum et
 canonum ipsius sacrosancti generalis synodi Basiliensis qd alio in hijs que pro verita-
 te et publice ecclesie regni et delphimatus nostrorum fuerunt inter eos delibera-
 ta et conclusa regni nostrum consensum prebere vaxqz protegere efficaciter exequi et
 inviolabiliter per omnes subditos nostros observari facere et mandare dignationem //
 Nos igitur attendentes qd sicut sacerdotes debitorum sunt ut veritatem quam audi-
 erunt a xpo libere predicent Sic princeps debet ut veritatem quam audiunt
 a sacerdotibus approbatam quidem scripturas defendat fiducialiter et efficaciter ex-
 equatur // Quoniam et alijs iuris et rationabilibus causis pmo habita etia
 sup hijs deliberatione digestissima cum predictis principibus nostris regalis prosa-
 per et alijs magnatibus proceribus multisqz viris prudentibus et sanctissimis et
 ecclesiasticis et secularibus regni et delphimatus nostrorum nobis in concilio nostro
 magno assistentibus eorundem prelatorum et aliorum ecclesiasticorum etiam regni
 et delphimatus nostrorum representantium supplicationum et requestarum iustarum et
 rationabilium et sanctorum patrum decretis conformem omniaqz veritate submissam cog-
 noscentes predictas ipsorum dictorum Episcoporum atque prelatorum et eorum
 ecclesiasticorum regni et delphimatus nostrorum deliberationes et conclusiones pre-
 declaratas in nostris regis et delphimatus gratas et acceptas habuimus et hinc
 Volentes et ordinantes omnes et singulas deliberationes et conclusiones pre-
 declaratas in nostris regis et delphimatus atrijsqz dominis perpetuo teneri ac in-
 violabiliter observari sumus plene et integre a die date presentium penitus ser-
 vari effectum absqz alia publicatione seu promulgatione Et nichilominus pub-
 licari et inter regias ac delphimales ordinationes registrari mandamus //
 Quocirca dilectis et fidelibus vobis nostris presentibus et qui in futu-
 rum vestra tenentur paralamenta omnibusqz Justiciarijs regni et delphimatus nostrorum
 atqz alijs officialibus et subditis nostris et eorum cuilibet prout ad eum pertinerit
 mandamus districte iungentes quatenus premissa omnia et singula tenet custodiat

et conferunt in sua robore plenaria firmitate et in causis quibuscuq; occasio-
ne promissorum de cetero omnino ac universis secundum deliberationem et con-
clusionem predefinitas iudicant pronuntiant et sententiunt atq; ab omnibus
subditis et incolis regni et delphinatus vicorum humiliter sanant in o-
mnibus et primum fructu predictas personas religiosas etiam et seculares ra-
tione quolibet in omnibus et singulis expressatis superius ab omni perturbatione
violencia impressione molestatione vexatione dampno impedimento et distractio-
ne hinc inde protegant pariter et defendant omnes et quascunq; personas cuiuscunq;
conditionis aut status fuerint Contra facientes aut committentes taliter puniendo
q; posterum citius cadat in exemplum quomodo sic fieri volumus et subimus p-
finitis. In cuius rei testimonium sigillum nostrum hinc presens litteris iussimus
apposendum. Datum Lutetie septima die mensis Julii Anno Domini
Mille simo quadringentesimo octavo Et regni nostri decimo sexto

Terza parte principale huius libri

Sancte romane sedis Emblemata id est thesauri que secun-
dum aliam in libro de regulis fidei catholice ca. primo
in ecclesiasticis viciis et catholicis actibus puriore mentis
acumen comprehenditur in quibus tractantur et demum
strantur certe quaedam excellencie domini ipse vicarius ipse
et summi pontificis totius christianitatis orbis et romane
urbis in hac parte tercia huius libri contra Basiliensium
et plures alios tam nationis francie q; quorundam aliarum nationum qui a pau-
cis modernis circa temporibus linguas suas acceperunt adversus apostolicam
sanctam fidem et contra illam vane gloriabantur in aduersionibus suis non con-
fiteri de antiquis et diuinitis approbatis traditionibus quas in exhibitione et obser-
uatione totalis reuerentie et deditione summo pontifici et sancte romane sedi in
omni deuotione et sincera atq; beniuola intentione et prompta actione humili-
atq; subiecta praticauerunt et obseruauerunt predecessores eorum quorum ipsi
qui super sunt in fide bonitate veritate sanctimoniam vix meritis et doctrina

et condempnet que non potest fieri totus actus reliquis christiani. Patet hoc
ex deductione posita xxiii^a q. iii^a c. sane de concessio preben. c. propositus de statu
mona. c. cum ad monasterium de senten. xxv. c. a nobis in fundo et c. gloriosus
de reliquis et venera. sanctorum li^o vi^o ponit etiam gualturus in sacramentali
sup. c. cum marie de celebra. missarum ante finem

Papa est christi vicarius cum potestatis plenitudine et nullus vivens a
lius. Patet hoc ex deductione posita in c. quanto de translat. et c. in
corporalia. c. ti.

Papa solus in terris gerit vicariam christi plenam et nullus vivens simi
lem vel h. partem habet aliam. Patet hoc ex deductione posita in c. pro
humanam de honora. libro vi. cum ibi no. per Jo. mo. dicitur et Jo. an.
in novella

Ubique sit in orbe terrarum christi personaliter eiusdem plenarie potestatis
est ipse vicarius. Patet hoc ex deductione posita xxiii^a di. c. legimus cum
ibi no. per glo. et dicitur et per alvarum in libro qui intitulatur collatum
alvarii adversus hereses novas ca^o xxx^o

Potestatis plenitudo romanorum pontificum ligat consensus hominum christi
delicta et dispositiones illorum. Patet hoc ex deductione posita p^o q. p^o c. per
papam et in c. ex publico de concessio coniuga.

Papa est iudex omnium vicarius hominum christianorum vnam si non appellatur
ad ipsum. Patet hoc ex deductione posita xx^a q. iii^a c. conquestus et in c.
plur. de maron. et de.

Solus christi plenitudine potestatis in toto mundo a deo est ordinatus sed in
partem sollicitudinis quilibet episcopus et prelati tantummodo est deputatus.

Patet hoc ex deductione posita in 2^a q. vi^a c. multum cum ibi no.

Pape potestatis plenitudo se extendit plenarie ad constructionem totius
corporis christi missa quod est tota militans ecclesia et per eundem papam circa
corpus christi vicarij disponuntur materia et sacra mysteria. Patet hoc ex
deductione posita in c. cum marie de celebra. missarum cum ibi notatis per
gualturus de montelauduno in sacramentali suo ti. de sacramento.
eucharistie

Hic potestatis plenitudo dominum christi se habet in hoc mundo quod totius status
ecclesiastica et mundani suscipitur curam. Patet hoc ex deductione posita
in c. ubi manus et c. fundamenta de dec. li^o vi^o et c. grandi de supplen.
negligen. prela. et c. ad apostolicam de re judi. c. libro et in collato alvarii
adversus hereses c. xxiii^o et xxiiii^o ad plerum

Dominum christi vicarium ad regnum omnium fidelium vicarium est assumptum per

ipm dominu dominatu Patet hoc ex deductione posita in c. sacrosanta
xxii^a di. et c. fundamenta de elec. l. vi.

Plenitudo potestatis domini xpi sic in actu iudicis se dilatat qd congregata
disspergit et dispersa congregat nec est qui sibi debeat dicere reprehensur cur h^o
faciat Patet hoc ex deductione posita xxv^a q. ii^a §. si ergo xvii^o q. iii^a c. si
quis et c. licet in primo de preben. l. vi.

Ex potestatis plenitudine xpa quous vult potest generale coplum ecclesie
vniuersalis congregare et prout vult dissoluerre transseare et renouare. Patet
hoc ex deductione posita xvii^a di. c. consilia et de offi. lega. c. q. transla
tionem

Papa in sui potestatis plenitudine nullum habet superioru^{id est} Patet hoc ex
deductione posita in c. licet de elec. et in prohemio vi^o libri.

Papa per sui plenitudinem potestatis et prerogatiua auctoritatis est supra o
mne generale concilium totius xpianitatis Patet hoc ex deductione posita in §
hinc etiam et c. sequenti xvii^a di.

Non valent vniuersalia concilia ecclesie nisi fulciatur romani summi po
tificis auctoritate consensu et potestatis plenitudine Patet hoc ex deductione po
sita in § hinc etiam cum c. sequenti xvii^a di.

Secundum tempore curatum ad sui velle et placitum xpa ex potestatis pleni
tudine mutare potest statuta et decreta positiua generalium concilioru in parte
vel in totum Patet ex deductione posita xxv^a q. fi. § hinc ita

Qui contra auctoritatem et plenaria potestatem domini xpi et ecclesie roma
ne derogando loquitur secundum sacros canones hereticus reputatur

Patet hoc ex deductione posita xxii^a di. c. omnes cum ibi notans p
glo. et archid.

*De plenaria potate dm xpi in corporeis et mundanis
vmo in mure spualibus et celestibus Rubrica*

Symbolum secundum est istud mundum in corporeis et mundanis
vmo et in mure spualibus et celestibus habet plena potestatem
xpa xpi vicarius Patent permissa per sacros canones xi^a q.
ii^a c. vmo et c. nichil de preben. et remiss. c. quod aut no gultimus de
montelauduno in de. si roman^o de pben.

Ex isto emblemate sequentes eliciuntur veritates nra sacramenta eccle quoz
virtus est diuina potestatis plenitudo domini xpi dispoint alta et ymo

Patet hoc ex deductione posita de stina tu. c. dampnam^o de bap^o c. maiores
de sacra vnc. c. vno de sacra. no vna p totu de celebra. missam. c. in marthe

et c. in quada de ordina. ab epi qui renuncia. xpi. per totum de pnten. et. 20.
miss. c. ii. et c. omis

De spūali matrimonio et ritibus ordinibus assumendis ppe ptatis plerū do
est super hīs omnibus pagendis Patet hoc ex deductione posita de tempo. or.
di. de rta. et qualita. per totum et in c. ex publico de concessio quingatorū
Tunc sunt voluntaria ab inicio postea durare disposita de iure naturali et diuino
modificat et disponit dominū ppe potestatis plenitudo Patet hoc ex deductione
posita de regular. c. licet de voto c. quod votum l. 1. v. 1. et sponsa. Impu. c. ad dissol.
uerudum et c. non debet de consangu. et affinita.

Esprūaliū causuatum dona dei in ecclia militate distribui diuinitus insti-
ta sunt ppe dominū ppe potestatis plenitudinē conferri efficaciter vel nō constituta
Patet hoc ex deductione posita de concessio. tonga. c. verum de ordi. ab epi. qui
renuncia epi. per totum de bigamis c. debitum de presbi. non bapti. ministrante
per totum de cōtra. missa. c. cū marit. n. b. nōt. per collat.

Super spūalibus et temporalibus de quibus romanus pontifex a deo habet
plena potestatem in terris dispositionē plenaria obtinet // Item q̄a super
matéria et forma ordinandi fungendi et disponendi de rta Patet hoc ex de-
ductione posita in c. firum l. di. et c. vidua de regular. et per guttum de mo-
telaudino in de. si romanus de preben.

In hīs que fundamentū ecclie militantis obtinent ppe potestatis plenitudo
et autoritas ad declarandum se exerceant Patet hoc ex deductione posita
de summa trinita. c. summit. et c. i. v. 1. et c. i. v. 1. et c. cum marit.
c. in quadam de celebra. miss.

Licet naturalia que humanitas ministravit conditioni hominū sunt inmutabilia
tamen potestatis plenitudinē dominū ppe redduntur limitabilia Patet
hoc ex deductione posita in causiva. di. v. 1. c. discipuli de furtis c. si quis de
homin. c. sicut de pastoralis de re Judi.

Sicut omnipotens dei nō conueniunt que habent in se contradictionem sic
nō potestati dñi ppe que potestas a deo habet suam diuinationē Patet ho
ex deductione posita in c. si paulus xxii. q. v. de elec. c. quod circa l. 1. v. 1.

Potestatis plenitudo dñi ppe sic iure naturali modificat q̄ personas atq̄ ha-
biles per suam voluntatem impedit et inhabilitat Patet hoc ex deductione
posita in c. ad dissoluerudum de dispen. Impub. et de consangu. et affinita
c. non debet

Actus spūales hominū seruafici ppe potestatis plenitudo inhabilitare potest
et efficiere nullius esse effectus vel modum Patet hoc ex deductione posita de
postulando c. i. et ii. de fidei. c. vno

Muta personarum promotionem promotione Impediri possunt canonice per
potestatis papalis liberam dispositionem. Patet hoc ex deductione posita in c. primo
de postula. p. l. in c. quod situm de tempo. ordinari.

Supra ius positum ecclesiasticum potestatis plenitudo romanam pontificis maxime auctori-
tatis est. Nam ipsum ius ex toto auferri et aboleri potest. Patet hoc ex deductione
posita in c. p. de immunita. ecclesiarum et ibi glo.

In hiis que pertinent ad theologiam opinionem pro potestatis plenitudo dat sua de-
terminatione. Patet hoc ex deductione posita in de p. in fi. de summa trinitate. cu
ibi notatis.

Que sunt de iure canonico potestati p. p. sunt subiecta. Patet hoc ex deductione
posita de consti. c. p. et p. et p. di. per totum.

Que in iure canonico de iure civili sunt recepta pro potestatis plenitudinem sunt om-
nino subiecta. Patet hoc ex deductione posita in de dispensatione de iudi. de foro
compe. de p. et proba de l. i.

Generaliter verum existit quod inter veros catholicos potestatis p. plenitudo sup-
erius nullis traditionibus consistit. Patet hoc ex deductione posita p. di. c. sicut de re-
mota c. post translationem et ibi glo.

Papalis potestatis plenitudo non patitur quod super iure secularibus per statuta et
ordinationes si laycorum statui ecclesiastico quocummodo derogetur. Patet hoc ex
deductione posita in de c. p. et fi. de consi. libro vi. et de p. de immunita. et
ecclesiarum.

Laycorum affectus et voluntatem restringi constat et limitari per p. plenam
potestatem. Patet hoc ex deductione posita in c. de iurando de iurando et de p.
de usuris.

Quibus per p. potestatem quatenus laycorum si contra doctrinam valescunt sumat
sibi opinionem aliqualem. Patet hoc ex deductione posita in c. iii. et c. cum tu de v.
suis et in de p. et n. et ibi glo.

Pape plenitudo potestatis tanta est quod post deum in p. seculo in in p. alibus in
in temporibus omnia possibilis potest. Patet hoc ex deductione posita in c. in effis
de testa et c. si pater c. n. li. vi. no per Imo. q. i. Jo. an. de consuetu. c. quanto et
c. licet ex suscepto de foro compe.

*De monarchia domini pape in potestate ecclesiastica et
mundana Rubrica*

Omnium emblemata est illud a p. domino p. catholicus in hoc mundo
monarchia obtinet exercitum atque potestatis ecclesiasticam et mundanam
habet utriusque gladium. Patet hoc ex sacris canonibus in c. omnes
et c. sacrosancta p. di. c. cuncta p. mundum p. q. iii. c. nouit de iudi. et ibi glo.

no per Inno ppam in m c licet ex susapto de foro compe.

Ex isto emblemate sequentes eliduntur veritates

Potestatis ppalis plenitudo habens a deo suu principiu facit sine traditione temporalium rerum querere dominium Patet hoc ex deductione posita in c. ex litteris de consuetudi. et l. ut inter diuini C. de sacrosanc. ecclis

Quatinus ad acquisitionem domini et ad eius priuationem super rebus sitis laibus ex causis iustis ppas habet plena dominationem Patet hoc ex deductione posita in c. cum secundum de hereticis li. vi. et per gullm in de si romanus de pueru.

Papalis potestatis plenitudo est tam vniuerse dispositionis q potest ex causa rationabili quolibet ream fidelium priuare suis temporalibus bonis Patet hoc ex deductione posita in c. que in vtilitatem de consuetu. et ibi per Inno. q. 1. et fo. an.

Papa quia preest omnibus dare potest omi ecclie bona in dampnu alterius Patet hoc ex deductione posita in c. q. iii. c. per principalem q. ii. c. qui tunc de consuetu. c. que in eccliarum per Inno. et ost. de immunita. ecclie. quia plura de voto c. quod super hris de summa trinita. S. her sancta et per archi. c. ti. c. 1. li. vi.

Papa potest sua plenaria potestate et auctoritate quoscunq principes et dominos temporales totius mundi pro sola iobediencia contra sedem apertam remissa suis terris et dominis temporalibus priuare et eorum dominia donare et ordinare Patet hoc ex deductione posita perbia di. c. duo sunt ppa q. vi. c. aliis de supplen. negligen. prela. c. grandi. c. ad apostolicas de re. judi. li. vi. de. pastoralis c. ti.

Potest ppas reges et principes seculi punire et incipare si suis subditis negligant iusticiam ministrare Patet hoc ex deductione posita in c. q. v. c. qui de foro compe. c. licet et c. grandi de supplen. negligen. prela. li. vi.

Pape plenitudo potestatis principis seculi potest castigare quotiens eos contigit per iniamam suos subditos grauare Patet hoc ex deductione posita in c. grandi de supplen. negligen. prela. et c. ad apostolicas de re. judi. li. vi. de. pastoralis c. ti.

De persona ppi ad personam ppe sui in toto orbis vniuersalis vicarii diuina tui immediate et defluit super ppianos principum potestas totiusq gladii Patet hoc ex deductione posita in c. omnes ppi di. cum concord. ibi assignat p glo. ord. et per archi. et p san. thoma. ii. q. pl. 120. li. vi.

Quando ppas conuertitur gladium in vagina bto petro aplo pncipit abire

Vel in totum a se abdicare temporalem gladium non Inuigat sed seruare sibi et successo-
ribus suis inducit Patet hoc ex deductione posita xxvii q. viii per glo. ordi.
in summa et per archid.

Gladius materialis domini ipse summi pontificis non est alligatus sed per eum et hoc
iustate ecclesiastice putatis raro existit usitatus Patet hoc ex deductione posita
in c. nouit de iudi in c. dilato de senten. exco. li. vi.

Sedes apostolica habet totum gladium et prout vult profert omni alterum Patet
hoc ex deductione posita xxvii di. quonia et in exortatione bonifaciana que Incepit
vnam sanctam

Opus domini in huius mundi vniuersis gladium rationabiliter exortuit ut ipse suo vi-
tario de hoc exemplum tubuent Patet hoc ex deductione posita xxvii di. c. in
ad verum cum glo. Jo. et Guido.

Opus domini vniuersis in terris ponere gladium spirituale atq; per se et per ipsum sum-
mum regulare gladium temporalem Patet hoc ex deductione posita xxvii q. i. si
petrus et de. pastoralis de iudi.

Gladius materialis inhibetur per canones ecclesiasticos ad honestatem sed rursus non
tollitur cum moderamine ad necessitatem Patet hoc ex deductione posita xxvii
q. viii § primo et c. dilato de senten. exco. li. vi.

De mandato domini ipse possunt prelati et clerici ecclesiastici defendere res ecclesi-
asticas cum gladio materiali Patet hoc ex deductione posita in c. auctoritate
xxvii q. viii.

Tunc per ecclesiasticos et quoslibet alios christianos gladius materialis in malos impie
exercitur cum per illos gladius spiritualis non funetur Patet hoc ex deductione
posita in c. vergentes de hereticis cum ibi notate

Per ecclesiasticam potestatem fieri potest bonorum secularium confiscatio contra eum
quem maculat heresis vel schismatis transgressio Patet hoc ex deductione posita in c.
cum secundum leges de hereticis li. vi. et c. ad faciendos de schismatis
v. libro.

Ecclesia romana habet fiscum et eius executionem contra quem non prescribitur
nisi per centum annorum prescriptionem Patet hoc ex deductione posita
in c. de quarta de prescript. et c. illud. v. n. et c. cum secundum de here-
ticis libro vi.

Bona christianorum quocumque veritate fidei christianae et morum pertinaciter resistentium
possunt ad mandatum domini ipse accipi et occupari per fiscum Patet hoc ex
deductione posita xxvii q. viii c. nimirum cum ibi notate

Post delictum commissum ad mandatum domini ipse vbiq; terrarum possunt alienari
vendi et distrali bona per iudicium sedis apostolice confiscata nisi misericorditer
per vii annos fuerit pena remissa Patet hoc ex deductione posita per Inno. et
Coppella in c. quia ipse super verbo prouidentur de cler.

De dñi ppri motu proprio habente omnem virtutem super titulis
et iuribus ecclesiasticis omnibus Rubrica

Quartum emblemata est illud super omnibus titulis ecclesiasticis et
iuribus domini ppri motus proprius est omnem habens virtute
omnia prospiciens et omnium artifex optimus Patet hoc ex huius
rationibus in c. si motu proprio de preben. in c. quia cunctis de concessio preben.
libro vi de si romanus pontifex de preben. de cum et qui de concessio preben.
cum vtrobiq; notat per guillelmum de. et so. de limano

Ex isto emblemate sequentes dicuntur veritates

Vir debet reputari per omnes pprianos verbum ab ore domini ppri ac si ab ore
dei omnipotentis vel beati petri apostolorum principis esset prolatum Patet
hoc ex deductione posita supra de. c. si omnes cum ibi notat

ubi liberalitas domini ppri concordatis motu proprio declaratur ius canonum
talem liberalitatem congruenter interpretatur Patet hoc ex deductione posita in
c. cum olim de verbo signi cum ibi notat et in de. si romanus de preben. et. c.
si motu proprio c. ti. h. vi.

Motus proprius domini ppri in lris apostolicis expressis tollit omnem surrip-
tionem tantummodo sed non tollit personales defectus inhabilitatis Patet
hoc ex deductione posita in c. si motu proprio de preben. h. vi. et de. si roma-
nus pontifex c. ti. cum vtrobiq; notans

Motus proprius dñi ppri in concessione beneficii seu gratie beneficalis ex-
pressis non habitat inhabilitatem nec infirmitat minus idonei et insufficienti
Patet hoc ex deductione posita per guillelmum de montelauduno in de. si ro-
manus pontifex de preben.

Quamvis disputatur de illo quom ppri approbat reputatur pma facie facultati
tamen motus proprius domini ppri non dat hoc privilegium Patet hoc ex
deductione posita supra q. iiii. c. qui autem in c. si motu proprio de preben.
h. vi. et de. si romanus c. ti.

Clausula motus proprii in litteris aptis posita si nichil aliud magis ppri
ali ad dicitur reddit illas non suspectas que alio ut suspecte notarentur Patet
hoc ex deductione posita in c. non potest et c. si motu proprio de
preben. libro vi.

Per clausulam motu proprio tollitur impedimentum pluralitatis beneficii
sed non irregularitatis criminum commissorum Patet hoc ex deductione
posita per guillelmum de monte lauduno in de. si romanus de preben.

Per motum proprium ppri in lris beneficalibus expressum persona illegitima
non legitimitur nec cum ea dispensatur Patet hoc ex deductione po-
sita per paulum in de. si romanus de preben.

motus proprius domini ipse in eadem persona admittat beneficiorum pluralitatem non tamen tollit vel relaxat illorum incompatibilitatem. Patet hoc ex deductione posita per Guillum de montelauduno in de. si romanus de preben.

Motus proprius domini ipse de natura sua hoc habet quod plura impedimenta simul non tollit sed uno sublato remanet aliud. Patet hoc ex deductione posita in c. ex tuamum de usu pallii cum cum ibi no. per. osti. et so. an. p. r. Guillum de montelauduno in de. si romanus de preben.

Motus proprius domini ipse protra beneficia alia compatiblea non expressata tollit sed super pluralitate non dispensat. Patet hoc ex deductione posita per Guillum de montelauduno in de. si romanus de preben.

Clausula motu proprio super beneficiis tantis prius obtentis consulit sed non in nullum non tribuit. Patet hoc ex deductione posita per Paulum et Guillum et gen. in de. si romanus de preben.

Et motus proprius domini ipse tante expressione tollit vicium quoad beneficia obtenta quod non tollit alia quicunq; impedimenta. Patet hoc ex deductione posita per so. de iuriano post Guillum et Paulum in de. si romanus de preben.

Quod operatur clausula motu proprio in scripto apto pariter operatur de iure in literis beneficiis concessis per legatum a latere. Patet hoc ex deductione posita per so. an. in de. si. glo. super verbo facta de offi. ordi. Licet per motum proprium ipse tollatur surripio tanta non tamen ampliatur gratia. Patet hoc ex deductione posita in c. per literas et ibi. glo. de preben.

Motus proprius ipse vel legatus a latere non inducit aliquam formam dispensationem quamvis tollat surripionem. Patet hoc ex deductione posita in c. non potest de preben. libro vi. et per Guillum in de. si romanus r. ti.

Motus proprius principis ad tollendum omne vicium se extendit quantum conatus intendit. Patet hoc ex deductione posita per Guillum in de. si romanus de preben.

Motus proprius domini ipse nunquam adesse dicitur nisi cum nominatum in hoc exprimitur. Patet hoc ex deductione posita in c. si motu proprio de preben. l. vi. et per so. an. in de. si romanus r. ti.

Licet clausula motu proprio sit de iura liberalitate gradus non tamen operatur per intentionem exprimitur. Patet hoc ex deductione per so. an. p. r. in glo. sup verbo valida in fi. et de si romanus de preben.

Intencio dñi pp̄e sup̄ clausula motus proprii per canones est declarata sic q̄ nisi a
lud exp̄mat̄ur permanet quoad suos effectus limitata Patet hoc ex deductione po-
sita in c. si motu proprio de preben. li. vi. et de si romanus pontifex r. ti. cum vti-
biqz not̄ per Jo. an. paulum gr̄. stephan̄ provincialem mathur̄m angeli Jo. d.
limano Bononense et Bernardum de clusello tholosanum ?

*De beneficiorum ecclesiasticorum papalis reservationibus specialibus
et generalibus Rubrica*

Quintum Emblemata est istud sic omnia beneficia ecclesiastica sunt in do-
mini pp̄e plena libera omnimoda et immediata dispositione q̄ potest
ea prout vult assignare generali vel speciali reservatione Patet hoc
per c. licet in p̄mo c. statutu de p̄ben. li. vi. de p̄ben. ut litem pendem. in fi. de. si
romanus de preben. cum vtiobiqz notat̄ per dicitur Jo. an. paulum gutt̄m
et in sacramentali n. de clau. ord. et ti. de dispensationibus

Ex isto emblemate sequentes dicuntur veritates

Papa prout vult potest ecclesiastica beneficia reservare nec valet quisq̄ hominum
suis potestatem limitare Patet hoc ex deductione posita in c. licet in p̄mo
de preben. li. vi.

Domini pp̄e super omnibus beneficiis ecclesiasticis est tantum libera et plena
dispositio q̄ ad libertatem sui animi libera est sua deliberatio Patet hoc ex deduc-
tione posita in c. ad honorem de auctoritate et usu pallii et de p̄vina ut litem
pendem. in fi.

Domini pp̄a solo suo rogatu deliberatio potest reservare sine dispositione
quocunqz beneficia ecclesiastica tunc in quacunqz parte orbis variata et variatura
Patet hoc ex deductione posita in c. licet in p̄mo de preben. li. vi. et de p̄vina
in fi. ut litem pendem. cum vtiobiqz not̄ per Jo. an. Paulu gutt̄m et gr̄.

Ut reservatio papalis tuncat sufficit q̄ romanus pontifex talia beneficia in
genere licet non in specie reservare in sua mente habeat Patet hoc ex deduc-
tione posita in c. licet in p̄mo de preben. li. vi.

Verbum solo verbo domini pp̄e dicenti beneficium vel dignitatem reservasse licet
non contingat ipm pp̄am peripsum hoc non promissa esse Patet hoc
ex deductione posita in c. licet in p̄mo de preben. libro vi. et de lit-
teris de probat̄

Eam sine decreto irritante papalis reservatio ligat et valet sic q̄ per infra-
orem ordinariu collatorem reservationem huiusmodi ignorantis alteri facta collatio
non valet Patet hoc ex deductione posita in c. licet in p̄mo de preben.
libro vi.

Effectus reservationis papalis est qd ligat prout manus ordinariorum sive sit generalis sive specialis. Patet hoc ex deductione posita in c. licet in primo de pben. l. vi. et in constitutione dñi bruduti pñi que incipit ad regnum.

Papalis quilibet reservatio beneficiorum ecclesiasticorum sic afficit et ligat qd omnium inferiorum dispositionum circa ea impedit inficit et invalidat. Patet hoc ex deductione posita in c. licet in primo de pben. l. vi. et in distinctionibus rotæ apostolicæ de possessionibus beneficiorum spoliati § iii. et de impetratione beneficiorum § i. in d.

Facultas qua papa beneficia quocumq; ad votum suum reservat a suprema sedis apostolica auctoritate et plenaria potestate summi pontificatus emanat. Patet hoc ex deductione posita in c. sedes de rescrip. de pñi ut licet pendens et baldus in l. uscripta. C. de pbenibus impatorum offerunt. tractans de potestate prope determinat et concludit qd omnia beneficia ecclesiastica totius mundi sunt obedientialia et manualia respectu potestatis papalis et idem in spe parte prima n. de legato §. nunc ostendendum et per Jo. andr. in addit. c. n. §. loto.

Tanta est prerogativa auctoritatis summi pontificis in reservationibus et collationibus beneficiorum qd prefertur dispositioni domini qd dispositioni auctoritatis ordinariorum collatorum seu dispositionum. Patet hoc ex deductione posita in c. licet in primo de pben. l. vi. c. hñ qui a sede r. n. de prima ut licet pendens in fi.

Potestatis plenitudo summi pontificis habet in se plenam et liberam dispositionem super omnibus et singulis totius mundi beneficiis. Patet hoc ex deductione posita in de prima ut licet pendens in fi. cum ibi dicitur et c. licet in primo de pben. l. vi.

Necessario quisq; catholicus potestatis papalis plenitudinem super omnibus beneficiis ecclesiasticis habet considerare pautem concedere qd papa potest quilibet ad unum beneficium ecclesiasticum et dignitatibus primarie. Patet hoc ex deductione posita per glo. in c. per principalem r. q. iii. p. di. c. p. n. q. va. c. omnes de usu pallii c. ad honorem n. q. vi. c. decreto.

Super omnibus beneficiis ecclesiasticis proventibus suribus titulis et emolumentis papalis auctoritas tam plena est qd de ipsis ad libitum et prout vult dñs papa facere et disponere potest. Patet hoc ex deductione posita p. di. c. ii. r. q. iii. c. per principalem in c. si quis de rescrip. in glo. An Jo. an.

Per quoscuq; papales non potest super prelatibus dignitatibus et aliis quibusvis beneficiis ecclesiasticis libera papalis dispositio restringi vel limitari sicut nec papalis potestas plenaria nequit tolli diminui vel coartari. Patet hoc ex deductione posita in c. per principalem et c. cuncta per mundum r. q. iii.

habet in primo de preben. li. vi.

Et quia super ecclesiasticis rebus dispositionibus et iuris ppa habet celeste arbitrium quod auctoritate ppiam non est submissum aut subiectum C. de summa trinitate l. pa et in auct. de sancti. et deo amabilibus xpi circa principium collate xpa ppa d. c. i. et sequenti in prohemio vi. li. libri

In iure ppa nemo potest in ecclesia militanter beneficium sicut ab eius obedientia nullus potest iterum ppe saluari Patet hoc ex deductione posita in c. licet in primo de preben. libro vi. et per glo. Jo. an. super verbo ecclesie in de. ad unum de hereticis

Reservationes piales in constitutione que incipit ad regnum expressate censent esse piales et que insurgunt aia ex corpore iuris canonici sicut in eo sunt clausi se sunt et nominantur generales Patet hoc ex deductione posita in c. licet in p. de preben. li. vi. et in d. c. i. de reservationibus iure apostolice n. de impetrat. beneficiorum §. ii. et n. de possessionibus spoliat §. iii.

Reservationes piales super beneficiis in regulis cancellarie apte expresse non sunt piales sed generales Patet hoc ex deductione posita in d. c. i. de reservationibus iure in locis sup. prope allegatis

Sub impetratione beneficiorum a ppa cum non obstantis consuetis cadunt beneficia devoluta et generaliter reservata Patet hoc ex deductione posita per Jo. an. in glo. in c. primo de offi. li. vi. et in c. statutum de preben. r. li.

Per quantumvis signaturam d. n. ppe etiam si expresse in supplicatione petant non veniunt beneficia specialiter reservata nisi ubi per duplex fiat vel aliud verbum equivalens signantur Patet hoc ex deductione posita in c. licet in primo de preben. libro vi. et in regulis cancellarie apostolice hoc expresse declaratur

Beneficia ecclesiastica que semel afficit pialis reservatio semper et tam diu remanent afficta donec ab afflictione et vinculo huius ipsa liberentur subsiste domini ppe libera concessio Patet hoc ex deductione posita in c. si constiterit de accusat. per Juno. et in c. licet in primo et c. statutum et c. quia auctoritas de concessio. preben. libro vi. et in d. c. i. de reservationibus apostolice in locis superius allegatis

De laudabilibus et observandis consuetudinibus sancte Rom. ecclesie et apte sancte sede in hys que pertinent ad fidem et ad totius christianitatis utilitatem Jo. an.

Rotundum emblemata est istud Sancta romana sedes apostolica per
 sue supreme autoritatis preminenciam ad cunctorum suorum ecclie
 iustiarum debitam persistenciam varias consuetudines induxit
 hactenus et nunc et ipso tempore potest inducere ampliores ex sui suprema autoritate
 et plenissima potestate. Patet hoc per c. quis nesciat xi. di. c. preceptis ppi. a.
 di. c. licet in prob. primo de puber. li. vi. c. ubi manus c. fundamenta de c.
 lit. r. lib. de. si romanus puber. cum no. in c. fi. de consuetu per qm. et
 Jo. an. in nouella

Ex isto emblemate sequentes veritates deducuntur
 Prima est hoc omnis ecclie per vniuersum orbem longe lateq. consistentes vbi
 bias semper et quatuor exoptio in hys que sunt fidei christiane vel ad eandem fidem
 pertinet consuetudinem sancte romane ecclie et apostolice sedis sequi et obseruare
 debent. Patet hoc ex deductione posita xi. di. c. nolite de hereticis c. ad abolenda
 primo responsio de suma trinita. c. dampnatus in fi. r. n. c. 1. h. c. Et ratio
 huius est quia sacrosancta romana ecclia ex diuina providencie dispositione ito
 mutabili in hys partibus q. ad fidem christi pertinet partium totius orbis obtinet
 magistrum ut ppi. a. di. c. i. et ii. de privilegio c. antiqua C. de sacrosanctis ecclie.
 I. Iubemus et in prohibitione vi. lib. i.

Omnia fidei christiane religionis relatio ad romanam fidem apostolica caput omni
 eccliarum totius orbis est referenda et per consuetudines et obseruancias dicte
 sedis est defendenda. Patet hoc ex deductione posita in c. preceptis et c. sic scilicet
 romana ppi. a. di.

Monitorem persistenciam inducunt qui in hys que ad fidem catholicam pertinent
 alterius sedis q. romane dogmatizant consuetudinem esse seruandam. Patet
 hoc ex deductione posita xi. di. c. quis nesciat in fi. cum ibi notans per
 Jo. in glo.

Quisq. catholicus illam fidem tenere debet quam romana mater ecclia
 et apostolica sancta sedes in suis doctrinis tradere consuevit. Patet hoc ex deduc-
 tione posita in c. dampnatus in fi. de suma trinita. ppi. a. q. p. c. hoc est fi.
 de ppa. b. r. s. s. s.

De sacramento corporis et sanguinis domini nostri ihesu christi et de eius sancta comu-
 nione cuius christiani tenentur sentire docere credere tenere et obseruare quod
 sancta romana ecclia et eius apostolica sancta sedes predicauerit et obseruare con-
 suerit. Patet hoc ex deductione posita in c. firmiter de suma tri. de celebrat. mis-
 sa. c. cu. marthe et c. in quadam de hereticis c. ad abolendam et in de. si dominum
 de reliquiis et uenera. sanctorum

Circa matrimonii confessionem sacramentalem et solemnizationem sacramenti
 matrimonii traditionem et consuetudinem sancte romane ecclie et eius ap-
 tolicae sedis cunctis fidelibus christiani seruare tenentur. Patet hoc ex deductione posita

in c. omnis de peniten. et remissi. de. ad uim de heret. et ad abolendam v.
ti. c. dampnauimus de summa trinita. c. cum inhibito de clau. dispensat. c.
non debet de consangu. et affini.

Quicquid de septem sacramentis ecclesie aliter fuit p̄tinenter et obseruat q̄ ro-
mana ecclesia et apostolica sedes eius sentire et obseruari consuevit hereticus est
habendus Patet hoc ex deductione posita in c. ad abolendam de hereticis per
ber. in glo. et summa trinita. c. dampnauimus in fi.

In his que ad fidem pertinent vel ad sacramentorum rituum collationem et recepti-
onem non ualeat obseruancia contraria consuetudini romane ecclesie et eius aplice
sedis sed tanq̄ catholice eius institutioni contraria ecclesiastica et iurata est pen-
tus dimittenda et seruanda Posita hoc ex deductione posita in c. i. de tempo. ordi.
et c. ii. c. ii. et ibi per sumo.

Si a romana sede circa modum collationis et receptionis sacramentorum aliqua
parua seu uexionu usus et consuetudo atq̄ laudabilis et non p̄uiciosa collatur
aut rante ut expresse approbatur qui sic uoluit non peccat nec condempnat̄.

Patet hoc ex deductione posita in c. super eo. de cognat. spi. de consecra.
ecclie. vel altaz. c. aqua de tempo. ordi. c. i. per q̄st. de consuetu. c. cu olim
per henricum

In obseruatione solemniorum seruitorum consuetudo sancte romane ecclesie et eius
apostolice sedis per amicos p̄pianos est seruanda Patet hoc ex deductione posita
in c. consilium de obseruat. seruitorum de tempo. ordi. c. i. de feruis c. quonia per
q̄st. et per henricum in c. cum olim de consuetu.

De diuinis officiis et ecclesiis solemniter celebrandis consuetudini sancte romane eccle-
sie et eius apostolice sedis non potest diuerse derogari Patet hoc ex deductione
posita in c. institutio de consecra. di. ii. et c. quis iussit p̄. di. et c. cu uere
uenerabilis et c. cum olim de consuetu. per henricum

Consuetudine sancte romane ecclesie et eius apostolice sedis p̄fectione p̄piane
religionis et fidei concernente quibuscuq̄ membris ecclesie diffinitur non licet

Patet hoc ex deductione posita in c. i. et ii. p̄. di. et quia non licet membra
a capite discedere Zacharie p̄. et ad ephesios iii. ca.

Solus p̄p̄a sanctos canonizari et sanctorum reliquias uenerandas approbare con-
suevit Patet hoc ex deductione posita de testi. c. uenerabilis de reliquijs et ve-
nera. sanctorum c. i. h. et cum ibi notat per so. an. in glo. et in nouella.

Beata est et obseruanda de iure consuetudo romane ecclesie per quam questiones
fidei et cause maiores ecclesie ad ipsam romanam ecclesiam et eius apostolicam
sedem sunt remittende Patet hoc ex deductione posita in c. multis p̄. di. de
baptismo c. maiores

Santa romana ecclesia et eius aplice sancta sedes mater est et magna omni

ppifidelium fit qd omnes xpiani tenentur sequi illius doctrinam formam et consuetudinem in hijs que pntinent ad eterna salutem omnium Patet hoc ex deductione posita mather ppi^o ppi^a di. c. i. iii^a q. vi^a c. dudum de summa trinita. c. dampnamus in fi.

Santa romana ecclesia et eius apostolica sedes non solum in suis consuetudinibus laudabilibus sedet in ceteris omnibus xpianam fidem et religionem concernentibus tanquam magna fidei xpiane a cunctis ppifidelibus est sequenda

Patet hoc ex deductione posita p^a di. c. si quis p^a di. c. p^o ppi^a di. c. omnes transire traditionis apostolice in qua errant sancta romana ecclesia propterea in suis laudabilibus consuetudinibus a cunctis ppifidelibus absq; scrupulo in deductione et prompta obediencia est sequenda Patet hoc ex deductione posita in c. a recta fide et c. quoniam vetus. c. in sede et c. cum brassing ppi^a q. ia

Consuetudo romane ecclesie et eius apostolice sancte sedis que statuta generalium consiliorum salubriter edita ut caput et magna fidei et religionis xpiane reformatur et auctorizat atq; secundum eventum temporum in totum vel in parte prout expedire videt immutat a cunctis ppifidelibus absq; inuentione et aliqua contradictione humiliter et reuerenter est sequenda Patet hoc p^a di. c. p^o ppi^a di. c. hinc soli p^o q. i. c. i^o et q. fi. S. hinc ita de consecra di. c. c. basilicas de cler. c. significasti tu ibi notat

Solus ipa ex plenaria potestate et beati petri ap^{li} summa aucte ex incoissa consuetudine observata in tota xpianitate debet et potest interpretari et declarare generalium consiliorum ecclesie dei quocunq; decreta et constituta Patet hoc ex deductione posita in c. significasti de cler. in c. dilectus de preben. in c. nec licuit et ibi glo p^a di.

Ex solius romane sancte sedis apostolice consuetudine licet inuisibili co^o p^otit sibi romano pontifici generalia cop^olia vniuersalis ecclesie pro quibuscuq; causis arduis vbiq; sibi placet et quocunq; conuocare et legatos suos vbiq; per vniuersum orbem mittere et deputare Patet hoc ex deductione posita in q. vi^a c. Idem et c. sequenti de offi. le. c. q. translationem et c. ti. c. i^o et in libro vi^o:-

De q laudabilibus et obseruandis consuetudinibus sancte romane ecclesie et ap^{te} sancte sedis in hijs in quibus ipsa sedes ut caput omⁿ eccliarum orbis et vbiq; vtiur plenaria possessione prelacione et auctoritate

Necessarium est omⁿ ppifidelium eterna salutem ut totum corpus mysticum militantis ecclesie in hijs que pntinent ad vnitatem ip^{li}

ppiam in caritate ppi cum sancta romana ecclesia et eius apostolica sancta sede
que est caput omnium ecclesiarum orbis et orbis et petra apostolica supra qua
ppus dñs fundavit universalem ecclesiam in laudabilibus consuetudinibus et
observacis concinat et concordet Patet hoc pñs di. c. in unione c. nulli fas
c. ita dominus et c. in novo ppi. di.

Ex isto emblemato sequentes dicuntur veritates

Sancta romana ecclesia et eius apostolica sancta sedes ex divina Institutione caput
est totius corporis militantis ecclesie catholice quod omni fides ppi
an sequi tenentur illius doctrinam ppianam et laudabilem generalem con
suetudinem Patet hoc ex deductione posita pñs di. c. 10 ma q. vi. d. dudum
de summa trinita. c. dampnatus in fi. de consuetu. c. quato per fmo. q. 10.
an. collet. et haurian

Consuetudo sancte romane sedis caput totius ecclesie militantis et magis
est magna petita de facti no cadere et exorbitancia dirigari nec propter
hoc est reprehendenda Patet hoc ex deductione posita pñs di. q. 1. c. in protha
cum ibi no per archid.

Romane ecclesie sancta est et universaliter in tota ppianitate recepta consue
tudo a sanctis apostolis introduita ut ppa in eadem ecclesia romana et in sede
beati petri canonice institutus est verus et summus pontifex in toto mundo
receptus Patet hoc ex deductione posita pñs di. c. in novo et c. septi

Primum sancte romane ecclesie et apostolice sancte sedis ppus dominus
pmo principaliter integraliter incommutabiliter et immediate in sumis suis
auctoritatibus prerogativis observacis et consuetudinibus laudabilibus
instituit et deducit et non aliqua universalis ecclesie congregatio gnalis

Patet hoc ex deductione posita pñs di. c. quibus pñs di. c. nolite. et c. ita
dominus pñs di. et c. cum ad verum verum est pñs di.

Si quis ppi violat et infringit quicquid ppianus qui sub pceptu consuetudis
summo pontifici et eius mandatis contradicit ptiaciter et resistit Patet
hoc ex deductione posita pñs di. c. 10 lxi. di. tibi domino et c. non
dat pñs di.

Non preceptu consuetudinis a primitiva ecclesia nra observate sed ex vera
et suprema potestate a ppo domino beato petro apostolo et aulibet successori
suo in romana sede apostolica canonice instituto et pcedenti tradita im
mediate auctoritas mittendi spualem curam ppi ppianam in provinciis dyocesi
bus et parochiis et libere subtrahendi remissam competit apostolice sa
sedi Patet hoc ex deductione posita pñs di. c. in novo. et de usu pallii c.
ad honorem de presump. c. mandata alesia.

Romanus pontifex tam ex potestate a xpo sibi concessa plenitudine
 q̄ ex laudabili consuetudine vacante Imperio romano succedit Imperatori in his
 que sunt imperii Patet hoc ex deductione posita per sumo. de foro compe. c.
 licet ex suscipio et de pastoralis in fi. de re iudi. facit om̄. di. c. que contra
 mores in fi. de dea. c. tua de iudi. c. nouit et c. per venerabilem qui filii sunt
 legitimi et c. cum inter de iur.

Ex sedis apostolice consuetudine laudabili ante consecrationem suam xpa as-
 sumptus ad apostolatum administrare consuevit Patet hoc ex deductione po-
 sita xpi. di. c. in nomine dñi cum ibi nō per archid. et in c. ubi manes
 de elec. li. vi.

Solus romanus pontifex in tota xpianitate proprie et appropriate per co-
 suetudinem romane ecclesie et apostolice sancte sedis vocatur xpa Patet
 sanctus et beatissimus pater Patet hoc ex deductione posita pl. di. c. si
 xpa p̄p̄. di. c. prouult xpi. di. q. i. c. her est fides et c. fundamenta de elec.
 li. vi. cum ibi not̄ per archid. Jo. mo. et Jo. an. et c. i. de const. ibi glo. textus
 in c. si quis putauerit in q. vi.

Ex consuetudine sancte sedis aptius competit romano summo pontifici inter-
 pretatio scripturarum sanctarum et quorūmq; canonū quātūlibz auctoritatem
 Patet hoc ex deductione posita xpi. di. c. non licet cum ibi notat̄ per glo. et
 archid. xpi. di. q. i. c. patet et c. ipi sunt

Habet de consuetudine sedis apostolice q̄ propriū vigorem retinet per
 ase concessa alijs in totum vigorem non auferat Patet hoc ex deductione
 posita xpi. di. quanto in fi. xpi. di. q. i. c. in munc vero

Quidam ex consuetudine sequuntur et obseruat romana ecclesia et sedes vi-
 apte que non tradidit alijs ecclesijs orbis sequenda Patet hoc ex deduc-
 tione posita xpi. di. nolite de consecra. di. p̄. c. basilicas in fi. et ibi glo.

De consuetudine romane ecclesie per totam xpianitatem scripta xpa romani
 summi pontificis electio ad sedes sancte romane ecclesie cardinales pertinet
 spiritu sancto ductante et ita fieri disponente Patet hoc ex deductione po-
 sita in c. in nomine domini xpi. di. et in c. licet de elec. per sumo. q̄. Jo. an.
 ceter.

Ex consuetudine romane ecclesie et eius apostolice sancte est quicūq; statu-
 ta per Imperatores reges principes vel potestates seculi contra libertatem ec-
 clesiasticam factas de iure inualidas et tñ obuantes qui publice reproban-
 tur super talibus statutis vel ordinationibus. editis vel sanctionibus p̄scriptio-
 nes vel contrarias consuetudines admittit Patet hoc ex deductione posita per
 sumo. i. c. nouit de sen. xpo. et p̄ baldū sup̄ sumo. in littera cetera in p̄. q. i.

¶ Super omnibus in quibus se extendit p[ro]p[ri]a potestatis plenitudo valet efficant
sancti sedis ap[osto]lice laudabilis quilibet consuetudo Patet hoc ex deductione posita
p[ro]p[ri]a di. c. 1.º et 2.º et c. basilicas de conserva di. 1.º
Auctoritas sancte romane ecclesie que catholica est et nominatur et ab ipsis fundatis
suis sanctorum apostolorum petri et pauli p[re]d[ic]tis q[ui] ad hodiernum diem succedun-
t sibi tenet et ex ip[s]orum scie[n]tia et tot populorum consensu firmatur q[uo]d in re dubia
ad fidem et certitudinem habendam ad ip[s]am romanam sedem apostolicam per om[n]es
p[ro]p[ri]os fideles utitur et ei obediatur Patet hoc ex deductione brati ay augusti
contra monachos posita p[ro]p[ri]a di. c. palam cum glo.

¶ Per exallenciam auctoritatis x[rist]us d[omi]n[us] soli petro et in sede petri successoribus
romanis pontificibus plenam et liberam dedit potestatem committendi regnum
ecclesiasticum p[ro]p[ri]am catholicis et ydolis iustis ecclesiasticis in p[ar]te sollicitu-
tudinis et subvalendi commissum Patet hoc quia soli petro x[rist]us commisit hoc
regnum universali et ceteris ap[osto]licis et discipulis p[re]supposita brati petri p[re]ter
mather p[ro]p[ri]a et p[ro]p[ri]a p[re]tulerunt petro soli per exallenciam pastorem agnoscere et
omni tanquam iudice et universali prelato et pastori p[ro]p[ri]us d[omi]n[us] pastor bonus
et princeps pastorum totius ecclesie et p[ro]p[ri]am potestatis expressit Imposuit contulit et
impavit dicens P[ro]p[ri]a om[n]es meas s[er]vo vobis et p[ro]p[ri]a di. c. Ita d[omi]n[us] p[ro]p[ri]a di. c. m[er]ito
no testamento et petrus seu eius successor p[ro]p[ri]a catholicus prout vult ip[s]am pasto-
ralis cura inferioribus prelatis committit vobis tamen in p[ar]te sollicitudinis
et quosdam dicit in cetera dicitur coram p[ro]p[ri]a potestatis plenitudinis pontifi-
calis officii subinde et submissis romano summo pontifici devotata significacione
p[er] traditione pallii ut c. ad hanc de usu pallii et c. mandata ecclesie de p[re]-
sump. no[n] p[er] gutt[ur] de mantelandino in sacramentali suo ti. de sacra. c. vltima.

¶ Beatus petrus apostolus per potestatem plenariam sibi soli in tota militanti ec-
clesia universali et sine medio per x[rist]um d[omi]n[um] tradita per hunc iuramentum
dedit cum hereditate succedere et plenaria potestate transmisit ad posteros
in sancta romana sede apostolica canonice institutos catholicos et fideles successores
romanos pontifices non autem ex hoc petrus et sui successores p[re]tendi licentia
reperunt Patet hoc ex deductione posita p[ro]p[ri]a di. c. 1.º et p[er] gutt[ur] in
sacramentali suo ti. de sacra. c. vltima super c. cum marthe de celebra mis-
sae in tria calupnia

¶ Ex consuetudine sancte romane ecclesie in canone missae sunt intermissio[n]e p[er]
universum orbem in missa p[ro]p[ri]a saltem orare pro p[ro]p[ri]a ut ip[s]e qui est ca-
put cum fidelium in p[re]senti saeculo constituitur in statu gratie et prosperetur i[n]
p[ro]p[ri]a administratione totius gregis domini sibi quibus et ut cum gregis sibi credito

ad gloria perveniat sempiterna hanc p[ro]p[ri]us d[omi]n[us] pro petro et successoribus suis
 fide et in merito rogaverit ut eorum non deficiat vera fides. **D**icit hoc ex de
 ductione posita in c. cum marthe de celebra. missa per colluc. et guillum de monte
 lauduno in sacramentali suo super c. cum marthe allegat luce p[ro]p[ri]o per glo. ad
 literam et super eodem textu in a[ng]elico per apostillam Nicolai de lira et Ni-
 colai de gorrā et l[ic]et d[omi]n[us] c. considerandu[m] et c. sequenti p[ro]p[ri]a q. 1. quonia[m] veritas et
 c. hoc est fides

Licit ultra potestatem plenariam per p[ro]p[ri]um petro et successoribus suis expressit con-
 cessam plurima expresse competant p[ro]p[ri]o vicario p[ro]p[ri]o ex consuetudine tamen ea
 que p[ro]p[ri]us d[omi]n[us] per p[ro]p[ri]anos expressit observari instituit et velle voluit p[ro]p[ri]a causa vi-
 carius n[on] mutari vel tollere nequit. **D**icit hoc ex deductione posita in c. sic em

**De laudabilibus et observandis consuetudinibus sancte Roman[ae]
 ecclesie et eius apte sancte sedis in dispensationibus quibus btu-
 super diversis Rubrica**

Quid p[ro]p[ri]a vicarius Ihesu xpi et in romana sede aptica petri apti
 successor canonice institutus et catholice presidens potest et consuevit
 ex magna et rudenti causa super iure naturali et divino legem
 dei et eu[an]gelium contingente dispensare. In his autem q[ue] sunt de iure positivo a
 generalibus conciliis vel a sanctis patribus iudicia et definita potest et consuevit
 plus p[ro]p[ri]a prout vult etiam si non subsit causa dispensare tamen in aliquibus cas
 de iure positivo consistentibus diffidlem ad dispensandum se reddere consuevit.
Dicitur p[ro]missa ex sacris canonibus p[ro]p[ri]a q. iii. c. amota per mundu[m] p[ro]p[ri]a q. iii.
 quod aut p[ro]p[ri]a q. vi. quod ergo p[ro]p[ri]a q. i. sunt quida[m] de cler. c. significasti de
 preben. c. de multa de concessione preben. c. propositus de sta. mona. c. cum ad.
 monasterium et ibi per Tuno et c. sicut vixit de expressi. prelatorum

Ex p[ro]missis emblemate sequuntur dicuntur veritates

Ex quadam apostolatus prerogativa et summi pontificatus excellētia ex consue-
 tudine et ordinatione non scripta militantis ecclesie solum p[ro]p[ri]o competit dispensare
 super decretis et constitutionibus canonicis quolibet legem seu regulam superioretib[us]
 d[omi]n[us] sancte romane ecclesie Cardinalibus et quibuscunq[ue] patriarchis primatibus
 archiepiscopis et Episcopis in di. eccl[esi]a in locis apostolorum succedentibus et ordinatis.
Dicit hoc ex deductione posita de offi. le. c. q[ue] translationum et c. sicut vixit
 de expressi. prela. et per guillum expressit in sacramentali suo t[er]o de dispensa-
 tionē § sed specialiter

In his que principaliter concernunt solum deum vel personam aut statum vel factum ipsius p[ro]p[ri]e vel sponsam p[ro]p[ri]e militantem et eius statum si si non sint expresse dampnata lege divina vel naturali et ad subversionem vel scandalum universalis ecclesie non tendant ante factum dispensare cum districtione et post saluti animarum absolvendo et dispensando providere quibuscuq[ue] episcopis romanus pontifex universalis p[ro]p[ri]e curavit et ad universales ecclesie totus ceteris vel quicunq[ue] inferior prelatos alios. Patet hoc ex deductione posita p[ro]p[ri]a di. muncatum et c. submititur et c. sequenti De baptismo c. maioris pla. di. c. si papa cum ibi notat et per quillum expresse in sacra mentali ti. de dispens.

De consuetudine sedis apostolice tam in foro penitenciali q[uam] in foro iudiciali dispensationum plurimorum casuum unam ultra casus in corpore juris canonica expresse potest sibi romanus pontifex in tota christiana servare. Patet hoc ex deductione posita in c. si quis suadente p[ro]p[ri]a q[uam] in c. de offi. lega. c. q[uod] translatione in c. cum et in tribunal in fi. de iud. et de p[ro]p[ri]a de penis in similibus multis.

Solus p[ro]p[ri]a de consuetudine romane sedis dispensare consuevit contra et contra p[ro]p[ri]a canonice expresse precipientes vel iungentes certam penitentiam vel satisfactoriam pro criminibus omnibus vel delictis quod hodie multis dubius multi audientes confessiones in foro penitenciali non attendunt. Patet hoc ex deductione posita in c. de viro cum ibi notat p[ro]p[ri]a d. q. ii. a.

De consuetudine romane sedis p[ro]p[ri]a quando sibi placet potest vni Ep[iscop]o duos in titulu[m] concedere p[ro]p[ri]as ita ut sit totus Ep[iscop]us totius sicut et duos Ep[iscop]atus in vnu unire et vnicum facere. Patet hoc ex deductione posita in c. relatio p[ro]p[ri]a q[uam] in c. in corpore v[er]o q. i. a.

Solus p[ro]p[ri]a dispensare consuevit ut religiosus novicius abbas fieri possit. Patet hoc ex deductione posita de elec. c. officii. cum ibi notat. Ex consuetudine romane sedis circa duas vel plures curatas ecclesias dignitates vel personatus vel alia quicunq[ue] beneficia incompatibilia romanus pontifex prout vult et sibi placet dispensare consuevit. Patet hoc ex deductione posita in c. cum in cunctis et c. dudum in magno de elec. et c. de multis de preben.

Quia corporales defectus nature humane de facto non possunt restituari tamen p[ro]p[ri]a super illis de consuetudine romane sedis dispensare consuevit. Patet hoc ex deductione posita de corpore v[er]o et c. cum de tua et ibi p[ro]p[ri]a

Inno. et de elec. c. cum in cunctis in fi. per osti.
 De consuetudine sedis apostolice solius pp̄a cum solemniter degradatus dis-
 pensare consuevit Patet hoc ex deductione posita in c. homo p̄p̄ianus pla-
 di. et c. degradatio de p̄nis et per guttum in sacramentali suo ti. de depo-
 si. et degrada. § p̄m̄o

Super irregularitate infamie iuris per sententiam vel ipso facto clerici
 vel quibuslibet laicis irrogate contracta de consuetudine sedis ap̄tice pp̄a
 dispensare consuevit Patet hoc ex deductione posita de re iudi. cum tr. de firmo.
 c. ex diligenti et §. hinc colligitur in q. vii. et per guttum in sacramentali suo
 ti. de irregularitate propter infamiam

Super irregularitatibus contractis in ordinibus ecclesiasticis de consuetudi-
 ne ratione sedis pp̄a solius irregulariter dispensare consuevit Patet hoc ex
 deductione posita de excessi. parla. tanta de elec. ex min. c. si celebrat et
 c. cum et in fi. de re iudi. li. vi.

Super irregularitate propter bigamiam contracta de consuetudine romane
 sedis pp̄a qui est summus pontifex in ecclesiastica administratione dispensare
 potest et consuevit Patet hoc ex deductione posita in de biga. c. super
 eo et per guttum in sacramentali suo ti. de irregularitate ex bigamia

proveniente
 Super irregularitate hominū voluntarii potest dū pp̄a dispensare sed
 consuetudo sedis ap̄tice suadet qualem irregularitatem faciat solum in suscipiendis
 ordinibus instrare Patet hoc ex deductione posita per osti. in c. p̄positus
 de concessio. p̄ben. l. a. di. c. minor et c. aliquoties et per guttum in sacramen-
 tali suo ti. de irregularitate propter hominū curā fieri

Quia nō sit consuetudo romane ecclesie dispensare cum illis qui ab heretice
 vel schismaticis fuerunt sacratim ordinati tamen cum illis per alios habitis
 debitis ordinibus in forma ecclesie promotis pp̄a dispensare potest si vult
 et illos habilitare Patet hoc ex deductione posita p̄a q. vii. c. quoniam
 circa fieri cum ibi notat

Quia nō sit consuetudo romane sedis ecclesie quod pp̄a dispenset cum eo qui
 sacratim fuit ordinatus ab infame alium sp̄atus tamen pp̄a si vult potest
 dispensare et illum habilitare Patet hoc ex deductione posita p̄a q. i. c.
 sacerdos cum ibi notat

Quia sit de consuetudine sedis apostolice ponere in facultatibus dispensandi
 cum irregularibus clausula dū tamen in corruptū damni hoc nō ceterit

potest dominus ipse cum sit contemptibus postmodum pariteribus dispen-
sare Patet hoc ex deductione posita in c. de iuri. et c. aplice et c. si cele-
brat de de iuri. ex co. unij.

Cum omni irregulari potest ipse dispensare sed sup. hinc dispensationibus for-
mas et consuetudines romane sedis nisi contrarium exprimat intendit et mandat
observare Patet hoc ex deductione posita in tempo. ordi. c. ex tenore de de
ex unij. c. si celebrat de w. iudi. cum etiam de senten. ex co. c. cum me-
dianalis

Cum illo qui depositus ab officio et beneficio se ut prius ingrederet et intrando
irregularitatem incurrit solus ipse dispensare consuevit Patet hoc ex de-
ductione posita in c. si quis episcopus dampnatus q. 1. in a. et per guillelmum in
sacramentali suo ti. de censura ecclesiastica in genere cura fuit.

Cum penitus illitterato ut de iuri. censura insignatur solus ipse factus
dispensare consuevit licet raro Patet hoc ex deductione posita in c. no. q. fidat
la. di. et per sumo. in c. si. in fi. de tempo. ordi.

Papa de potestate plenitudine dispensare consuevit aliquando ut una mit-
tens in seculo remanentes matrimonium legitime per verba de presenti
contractum ratum sed per carnalem copulam non consummatum ex mutuo
dissensu contrahentium dissolvatur et contrahendi cum alio vel alia utriusq. illo
cum licentia tubuatur ex papali dispensatione quam dispensandi fuit ti.
apostoli dñi nostri Ihesu xpi in ecclesia militanti reputatur uelasse et
sancti pontificis ex potestate plenitudine praticaverunt Patet hoc ex
deductione posita in c. licet et c. si. de sponsa. duorum et c. ex publico de
converso coniga. in ibi no. per sumo. osti. tancartu. Laurentium Bossudu
Jo. an. Collet. et henricu. et per guillelmum in sacramentali suo ti. de sacra-
mento matrimonii in fine Et sic proditorum doctorum canonistarum opi-
nioni addit opinio dñi Bonaventuræ Cardinalis et scoti doctoris subtilis
in iii. senten. di. xxxi. art. iii. et di. xxxi. q. v. circa

*De laudabilibus consuetudinibus sancte sedis aplice super pre-
latis dignitatibus et beneficiis ecclesiasticis Rubrica*

Plena et libera dispositio omnimoda omni sedem patriarchali
primati episcopi abbatum prelatuam quarumque nec
non omni dignitatum personatum beneficiorum secularium et
regularium et quorumque titulorum perpetuorum seu temporalium administrationum

et preterea

et p[ro]p[ri]etariu[m] et alioru[m] quoru[m]cu[m]q[ue] officioru[m] ecclesiasticoru[m] p[ro]p[ri]e p[ri]mo et p[ri]ncipaliter et ordinario iure diuino et canonico et alijs p[ro]tinet et p[ar]tet iudicat ad sedem apostolicam et ad summu[m] romanu[m] pontificem in toto orbis p[ar]tibus per omnes ytaliam per omnes gallias per hispanias per affrica[m] C[on]st[an]tia[m] et omnes insulas m[er]itantes in quibus p[ar]tibus et p[ro]uincis nullu[m] aliu[m] constat iustituisse sedes et ecclesias nisi eos quos venerabilis b[ea]tus p[et]rus apostolus aut successores eius constituerunt ep[iscop]os et sacerdotes Dat[um] hoc ad l[ite]ram p[re]fatos canonicos p[ro]p[ri]e di. quib[us] n[on] fiat p[ro]p[ri]e di. p[ri]ncipalis aptina p[ro]p[ri]e di. c. in me[m]oria b[ea]ti p[et]ri ep[iscop]i q[ui] i[n] c. cuncta p[er] mundum et c. p[er] p[ri]ncipalem in c. p[ri]mo licet in p[ro]p[ri]e de p[re]ben. l[ite]r. vi. de. i. in fi. ut l[ite]r. p[er] d[omi]n[u]m et de. si romanus pontifex de p[re]ben. in v[er]ob[us]q[ue] n[on]t[er] concorditer per omnes doctores canonicas

Ex p[re]missa emblemate sequentes clauus veritates

Omnes dignitates maiores et minores ecclesie militantes et omnia beneficia et ecclesiastica sunt de iudicialia et manualia iurisdictione p[ro]p[ri]e potestatis p[er] p[ro]p[ri]e p[ro] libito sui voluntatis potest[er] quilibet p[ar]ticulariam p[ri]uatiu[m] archiep[iscop]u[m] et Ep[iscop]u[m] v[er]a iurisdictionem et iurisdictionem iustitiam et si p[er] modum p[re]cepti vel iussione h[ab]e p[ro]p[ri]a faciat quilibet sic iussus tenetur obedire nec potest aut debet contradicere v[er]um vel resistere de iure quia tunc iustitiam talis eximatur facta p[ro] v[er]itate ecclesie Si vero fiat translatio p[er] verbum p[ro]uidemus sicut p[er] modu[m] p[ro]uisionis non tenetur p[ro]missus si voluit talem acceptare p[ro]uisionem quia estimat[ur] facta in fauorem ip[s]ius p[ro]p[ri]e Dat[um] hoc ex deductione posita v[er]i q. i. c. o[mn]is et expressis p[er] baldum in l[ite]r. rescripta. c. de p[ro]u. Imperato offerunt p[er] osti. in c. quanto de translat[ur]

Papa p[ro]p[ri]e plenitudinem potestatis ad quam vocatus est potest omne ius p[ro]p[ri]e canonice tollere et de iure supra ius p[ro] libito sui voluntatis disponere habet ecclesie arbitrium et iura ecclesie et tunc imp[er]ii p[ro]p[ri]e potest[er] v[er]a sine causa quicquid ecclesiasticum iure suo quod habet in p[re]latis dignitatibus et ceteris beneficiis ecclesiasticis p[ri]uatiu[m] p[ro]uocare et in totum alterare et assignare Dat[um] hoc ex deductione posita v[er]i q. vi. c. de iure de v[er]su pallii c. ad honorem p[ro]p[ri]e di. c. in memoria p[ro]p[ri]e di. m[er]it[ur] aut[em] l[ite]r. i. et opta m[er]it[ur] clara c. de summa trinita. p[ro]p[ri]e di. c. i. et in p[ar]t. p[ro]p[ri]e di. n. de legato.

Sunt ostendendum v[er]su l[ite]r. p[ro]p[ri]e et lo. an. Ibidem in addi. p[ar]t. v[er]su l[ite]r. v[er]i iudis apte consuetudo est ut illi quibus p[ro]p[ri]a donat beneficia et iura ecclesiastica ex potestatis plenitudine statim fiant ip[s]o iure v[er]i possessores Dat[um] hoc ex deductione posita in c. b[ea]t[us] in m[er]it[ur] circa medium magis note posite p[er] Iuno. de postula. p[re]la. ?

De consuetudine sedis apostolice est non sustineri cludi illos quibus per propria littere seu gratie ad assequendum beneficia sunt concessa. Patet hoc ex deductione posita per Summo in c. inter cetera de preben. de. lris et de. gir. de. rescripte in ibi notatis

Exigit consuetudo sedis apostolice duos de electoribus putari debere romano pontifici procedenti ad confirmationem electionis in prebendis celebratis. Patet hoc ex deductione no per Summo. in c. si. de. elec. et habetur in c. cupientes c. ti. li. vi.

Habet apostolica sedis consuetudo firmata a papa per suas provisiones seu concessiones beneficiorum vel dignitatum non intrudat canonicis electis in prebendis vel per patronos presentatis preiudicare nisi expressi hoc derogat et exprimat in litteris sue concessionis. Patet hoc ex deductione posita in c. lris in summo de offi. dele. et in c. quatuor de rescripte li. vi. et in decisionibus rote apostolice ti. de impetra. benefi. §. Item licet de more

De consuetudine romane sedis impetrans beneficium a papa vacans per obitum vel promotionem suam in curia sua ex vacaverit non tenetur de acceptantibus apostolice expectatis gratie cuiusvis tenoris facere mentionem. Patet hoc ex deductione posita per so. an. in c. si postquam de preben. li. vi.

De consuetudine romane sedis et curie purificatio beneficalis gratie in forma quatuor facta per exortores deputatos ad instam consanguinorum ipsius impetrantis nullum ad hoc mandatum habentis valet et tenet. Patet hoc ex deductione posita per Summo ofi. so. an. in c. dudum de rescripte de iudice de offi. dele. de. cum et que de concessi. preben. et in decisionibus rote apostolice ti. de impetra. benefi. §. Item quod purificatio gratie

De consuetudine sedis apostolice non statuit nec adhibetur fides plenaria patentibus et sigillatis litteris collationibus quocumque ordinacionum collatorum in romana curia sine subscriptione tabellionis publica et testium notarium apostolorum in preiudicium expectantium vel promissionum apostolorum. Patet hoc ex deductione posita in decisionibus rote apostolice ti. de litteris apostolorum §. Item voluerunt

Habet sedis apostolice plena auctoritas de consuetudine quod papa promovet ad suum arbitrium libere ad quoscumque episcopos et prelatos alias quos vult et prout voluerit omne ius ecclesiasticum promotionis formaliter plenarie immediate et principaliter est in papa papa vicario in toto orbe terrarum ad regimen et sollicitudinem omnium ecclesiarum et per dispositionem institutionum apostolicarum. Patet hoc ex deductione posita per Summo de. c. et in c. olim et in c. i. et in c. de iustia epi. vel electi.

cum si. de testi. c. licet in p^o de operis noui iura. c. n^o in fi. de testi. per Jo. an. i
nouella in c. deliberatione super verbo electionis de offi. le. li. vi. et in d^o r^o sionibz
rote apostolicæ n. de dignitatibus §. Item fuit dubitatum utrum prepositura;
v^odm patriarchali et primatu electos confirmare et palliare soli sed^o romane p^o
t^otu primari sublimis plenitudinis potestatis et immediate subiectionis par
tinet de consuetudine et nulli alteri nec ad vniuersales r^otie militantis concilium
generale Patet hoc ex deductione posita de offi. legati. c. q^o translationum de ma
iori c. inter quatuor de p^ouile. c. antiqua. et c. cupientes super verbo p^ouue
diata subiectio de elec. li. vi.

Vante romane ecclesie in suis titulis creare promouere et assumere Cardinales
Ep^os presbiteros et diaconos ad solum romanu pontificum pertinet de anti
quissima consuetudine sedis apostolicæ et non ad quocunq^o aliu nec ad r^otie di
generale concilium Patet hoc ex deductione posita in c. presul n^o q^o m^o
per archid. et de elec. c. vbi manus et c. fundamenta li. vi. per q^o et Jo. an. in
c. ad liberanda de iude. et c. ad succidendos de hereticis li. vi.

De consuetudine romane r^otie sp^u sancto dictante laudabi^r introducta p^o
vniuersalem r^otiã ann^o omni^o d^octione suscipia romani sumi pontificis elec
tio solum et insolid^o p^oinet ad sancte romane ecclesie duos Cardinales et no
ad quoscunq^o alios p^oianos nec etiam ad vniuersales r^otie concilium generale
Patet hoc ex deductione posita in c. In nomine domini p^ouile. di.
h^o p^o di. c. si quis et per totam illam d^ostructionem de elec. c. licet et c. vbi
manus v. n. li. vi.

Assumptus in p^oam et electus per alios q^o per sancte romane r^otie Cardina
lium collegii sacrosanctum et non seruata forma. c. In nomine domini p^ouile.
di. et c. licet de elec. In c. vbi manus v. n. li. vi. non est aptus sed aposte
ticus nec pro papa tenendus vel reputandus Patet hoc ex d^oductione po
sita in iuribus supra allegatis et in c. si duo et c. si quis h^o p^o di.

De laudabilibus et obseruandis consuetudinibus sancte Ro
mane r^otie et ap^ost^ole sancte sedis super causis et litibus

In causis et litibus p^ocipue r^otiã ecclesiasticas p^osonas vel bene
ficia et alia quocunq^o iura ecclesiastica tanguntibus seu concurrentibus
consuetudines salus et obseruancie sedis apostolicæ et romane curie
p^opue debent attendi et obseruari Patet hoc ex iuribus canonias in c.
quia v. de iudi. c. scidens ut l^o no^o r^otysta. c. in causis de r^o iudi. c. i. de
c^o sangu. et affinita. c. fons de verbo signi. c. d^opendia l^ou de r^o scripte. li.

De hoc de dyprudiosam de iudi;

Ex isto rubricato sequentes dicuntur veritates
 Cum de personis iudibus vel rebus ecclesiasticis agitur in foro contentioso iudiciali
 consuetudo sancte sedis apostolice et eius romane curie est sequenda Patet hoc ex
 deductione posita de tempo. ordi. c. 10. per osti. de iudi. c. fi. per henricum in c. cum
 solim de consuetu

In expeditioe causarum in foro iudiciali ecclesiastico et in observatione terminoie
 consuetudo sedis apostolice sic propria sue romane curie in multis esse dicitur p lauda
 bilibus consuetudinibus aliarum curiarum ecclesiasticarum non derogatur Patet
 hoc ex deductione posita de tempo. ordi. c. 10. de sacra. vnt. c. vno in fi. et c. cum olim
 de consuetudine per henricum

Quia a xpo ihesu vivorum et mortuorum iudice et reum omnium dno ut aucte
 fidelibus inter se discordantibus pacem tribuat et ius atq; iusticiam debite faciat
 et iustitiam constitutus est romanus pontifex universalis vicarius in terris romanis
 ad ppam contra quoscunq; pro obtinendo iusticiam nullus ponit vel debet impediri
 ppriam fidelis Patet hoc ex deductione posita in c. novit de iudi in c. licet
 ex suscripto de foro. compe. per sumo. de voto. c. quod super hys de csi. c. qd h. v. o.
 xxiii. q. iii. si quis

De iure cuiusq; privilegii ecclesiastici vel mundaui legis statuti vel inhibitionis
 sicut contrarie consuetudinis ad sedem apostolicam per viam simplicis querelae seu
 recursus vel alie catholice recurruntibus quatenus necessitatem iuris vel facti aut
 gravium etiam in rebus temporalibus et profanis partibus seu quodcuq;
 aliud dicitur nullatenus fieri potest absq; gravi peccato quodlibet impedimentu
 Patet hoc ex deductione posita per sumo. in c. licet de foro compe. in c. qd de csi.
 h. v. o. de fi. de immunita. vnde.

Tam de iure diuino ex potestate plenitudine q; ex laudabili consuetudine vacat
 Imperio ppia suadet Imperatori plenarie Patet hoc ex deductione posita
 in c. licet ex suscripto de foro compe. r. pastoralis in fi. de iudi.

Non valit ex hoc rationabiliter repulendi sedis apostolice generalis consue
 tudo q; quascuq; causas in sua romana curia recipit et retinet in foro iudiciali co
 tencioso et nullas vel paucas ad alios iudices in spibus dandis remittit Pa
 tet hoc ex deductione posita in c. cuncta p mundum xx. q. iii. xxviii. q. i. sic cum
 xxiiii. q. i. c. cum transmissus de iudi. c. novit de foro compe. c. licet ex suscripto.
 in c. per venerabilem § rationibus qui filii sunt legit.

Consuetudo sedis aptior est q; dum ppia advocat ad se causas vel quodcuq; negoti
 per hoc consistit quibuscuq; iudicibus ecclesiasticis vel mundanis cognoscendi vel
 mittendi si de causa hmoi vel negotio impotenti silentium Patet hoc ex

deductione posita per Imo. in c. ut nostrum de appella.

De consuetudine sedis apostolicæ valet commissio ad litem in romana curia per
expediatum vel alio ad agendum inhabilem vel per non habentem ad hoc ma-
datum impetrata Patet hoc ex deductione posita in de risonibus rote apostolicæ
ti. de commissiombus & Item qd cum commissio impetrata ubi dicitur qd talis im-
petratio in romana curia non est nisi quedam distributio causarum audiendarum
et dandandarum inter auditores rote per ipsam fieri solita in qua non habent
locum c. nonnulli de rescrip. et c. ipso iure x. n. li. vi.

De consuetudine romane curie talia in citatione non est necesse opponere
que possunt de causa super qua citatur partem citatam in curia presentem ad
pleni instruire Patet hoc ex deductione posita in de risonibus rote apostolicæ
ti. de citationibus ad domum & Item qd de scanda ubi concluditur qd super talibus
citationibus que in romana curia fiunt per cursorem non habet locum de iuda
aut litem pendere.

Auditores palatii de consuetudine romane curie possunt a partibus litigantibus
recipere renunciationem litem et cause sed non expresse renunciationem iuris tantum
quod se habere pretendunt nisi hoc a ipsa eis specialiter fuerit et expresse com-
missum Patet hoc ex deductione posita in de risonibus rote ti. de renuncia.
litis & Item si actor ubi dicitur qd auditores palatii in causis eis in romana
curia commissis et distributis strictissimam habent potestatem potius qd quicquam
alii apostolica delegati

De consuetudine romane curie in vni commissione parte aduersa prius
citata tunc absente impetrare ut sola facti veritati inspecta procedi possit
terminis abbreviatis per audientiam contradictoriam quia illam partem absen-
tem procedi potest nec est necessaria de tali commissione parti aduersa fieri iuramentum.
Patet hoc ex deductione posita in de risonibus rote ti. de commissiombus et re-
scrip. & Item qd in vni commissione ubi dicitur qd pars sufficienter scire a-
tata ad romanam curiam debet venire vel mitti sufficienter ad omnia qd
possunt impetrari vel occurrere in huiusmodi causa propter contumaciam ipsius az.
c. statumus de elec. li. vi. ut litem non contestat. c. qui frequenter de eo qui mitti
in possessio. c. i.

Ad arbitrium cuiuslibet auditoris rote apostolicæ de consuetudine romane curie ter-
mini processus substantialis videlicet ad ponendum articulum dandum cont-
producendum omnia et ad dandum contra producta possunt abbreviari et alij
termini non substantialis omni in qualibet causa sola facti veritate inspecta
commissa Patet hoc ex deductione posita per So. mo. in c. si de hereticis li. vi.

Et per Jo. an. et alios in de. dispendiosam de Judi. et de. super de verbo signi-
et in decisionibus rote aplice ti. de commissi et restitue § po

Quia in auditu rote in curia per ipsam commissa per talem ipse manus appo-
sitionem consistit ad curiam romanam totaliter devoluta et a quocumque alio iudice
sic advocata qd de cetero nullus alius iudex de illa se intromittere potest (Sed de co-
suetudine romane curie quocumque talis auditor citando partem principalem potest
quocumque alios iudices rite ordinarios ratiarios et mundanos autem apertis sub pe-
nis et censuris inhibere. Datur hoc ex deductioe potest in de. n. ut litera pendens. et
in decisionibus rote aplice ti. de inhibitione iudicis § sed quid si nulla

De consuetudine romane curie causa seu vel commissa per ipsam in curia ad p-
tes non remittuntur licet male appellatum fuisse pronunciatur. Datur hoc ex
deductione posita in decisio. rote aplice ti. de inhibitione iudicis § sed par. ubi dicitur
quod istud operatur apposito manus ipse et per eam facta causa advocatio se-
mitelliguntur in c. ut debemus de appella.

Ex suprema auctoritate et consuetudine apostolice sancte sedis in universalis ecclesia recep-
ta et observata ab ipso iudicio ad romanam sedem ante sententiam diffinitiva et
post et ante litam motam in partibus curiarum terrarum se generaliter esse
perfundit licetum est appellare pronotare et per viam simplicis quocumque habe-
re iurisdictionem et a ipse seu eius aplice sede omnium appellare est primum licetum
etiam ad rite universalis generale consilium. Datur hoc ex deductione posita.
n. q. vii c. ad romana et c. omnes expressus cum c. sequentibus c. amita per
mundum et c. per principalem n. q. vii c. ut debemus et c. cum sit romana de
appella.

Solus ipse universalis ppi vicarius ex consuetudine sancte sedis aplice quasi
cum causis iudicialiter dicendas in partibus vel in curia romana et alibi ubique
appellatione remota quocumque sibi placet consuevit remittere. Datur hoc ex
deductione posita in c. super questionem de offi. de le. cum ibi notat

De consuetudine romane rite sufficit appellati ad sedem aplice nisi in tri-
minu per iudicem a quo appellatur ad proseguendum suam appellationem assig-
natam nisi auctoritate. Datur hoc ex deductione posita in spe. ti. de appella § nunc
beneficia vocis. Item quid si pars in decisio. rote ti. de prosecuta. appella §.

Item si certus terminus sic intelliguntur iura de appella. c. cum causam c. sta-
tutum de appella. li. v. c. in utrobique notat per doctores canonistas

Appellatus remissus ad romana curia qua dicitur potest de consuetudine roma-
ne curie proseguere appellationem sui adversarii super beneficio ratiario in ipso
ita in partibus licet non fuerit debite iurisdictione. Datur hoc ex deductione posita qd
Jo. an. in de. causam super verbo devoluta de cler. licet in decisio. rote aplice ti. de

proferunt. appella. **I**tem voluerunt domini
de consuetudine romane curie auditor camere apostolicæ sive alia parti quævis
appropinquat in romana curia de quibusvis causis et casibus in quibus dicitur quod
habet jurisdictionem temporalem excepta pena sanguinis. Dat. Idem auditor
per eandem consuetudinem non solum contra expressos obligatos rigoribus et
compulsionibus camere apostolicæ immo et contra quosvis quod curia et obliet
consistentes monitionibus generalibus et specialibus etiam notatum contra personas
contra sibi per partes conuenientes querere opponitur de rebus furatis et sup
de his mulieribus conuictis et fulminat censuras. Datet hoc ex deductione
posita in spe. parte p. n. iii.º s. p.º per Jo. an. Pauli guttini gerselt et Jo.
de linacio in de. auditor in romana curia de rescriptis et de. in romam
super verbo quorundam officium de cler.

Vando finem huius libri concluditur quod consuetudines romane sedis
supra omnibus que conueniunt statum ecclesiasticum effectum habent validum
et supra omnibus ecclesiasticis et mundanis ad que se extendit romanus summus pon
tificis potestatis plenitudo valet efficaciter sancte sedis apostolicæ et romane curie
quælibet observata consuetudo. Datet hoc ex deductione positâ p. n. di. c. i.º et
ii.º de consecra. di. p.º c. Basilicas de consuetu. c. quanto per Sumo. Jo. an. c.
accidens ut lit. non contesta. c. in causis de re iudi.

Explicat liber contra pragmatica sanctione
Sequitur quidam alius tractatus cont. eadē p.º sanc.º

Rex dei gratia francoru rex Universis p[ro]v[er]s litter
 ras suscipiens Salut[em] Cum nostram regiam manifesta
 tem debeat omnes dies ac noctes cum omni lugubratione
 et cogitatione fugiter producere ut semper aliquid valeat
 et deo placere a nobis subditis n[ost]ris pertrahatur et in ho
 c exponere consilia die nocteq[ue] volumus ut n[ost]ri subditi p[ro]p[ri]e
 tim vni ecclesiasticis sub omni quiete consistentes illata molestia et vexatione labo
 rati et inter cetera ad que ad causam nostram regie celsitudinis de insulas regi
 as in n[ost]ra coronatione suscipimus ex debito tuncum astuti p[ro]cipue debeat
 illud studio p[ro]p[ri]i ne v[er]it[er] regni nostri quam patronus esse dimosamur de
 bitis et solitis fraudentur obsequiis n[ost]ris in ipsis diuina seruitia ac redditur q[ui]
 bus sustentantur in v[er]idem ecclesiis Ihesu xpo famulantes minuantur Qui
 ymo in sudore laboris p[er]sistit in eadem ecclesia obsequia p[ro] ipsa beneficia conferri
 tur ac p[ro]p[ri]um beneficiorum et ecclesiarum redditus n[ost]ris p[re]sertim temporib[us]
 augmentantur inuestigantes q[ui] p[re]decessores n[ost]ri ac ceteri singuli qui sanctis
 sanctas ecclesias fundauerunt non pro edificis solum cogitauerunt sed etiam ut expe
 se sufficientes decem ecclesiarum n[ost]ris conaderent et determinarent // No
 uissimum vero h[uius] debus ex rebus fide dignis non absq[ue] oris grandi rubore
 et cordis amaritudine p[ro]curatori nostro generali et per v[er]idem p[ro]curatore
 n[ost]rum nobis in p[re]sencia n[ost]rorum de gentibus n[ost]ris et n[ost]ri magis consilij
 insinuatione exortit q[uo]d licet beneficia ecclesiastica pro v[er]bi diuino officio celebrant
 et in eisdem n[ost]ra n[ost]rand[um] ac calicibus ornamentis reliquiis et ceteris heredi
 bus p[ro]p[ri]is v[er]it[er] donate et uniu[er]se fuerunt Intentiones p[re]decessorum n[ost]rorum
 et ceterorum qui in regno n[ost]ro v[er]itas p[er]ditas fundauerunt exortit pau
 peribus clericis regni n[ost]ri in sacra pagina et in alijs sacris studijs et
 in alijs studijs rudia educari et erudiri ac deinde magis sac[ra] doctrina ca
 leat alijsq[ue] vni[us] literatis et ydornis de beneficijs per ipsos fundatores sic
 dotatis p[ro]videri // Nichilominus Cardinales moderni in n[ost]ro t[er]minatio
 p[ro]p[ri]o vel vocata tanto q[uo]d ut p[ro]fertur omnia regni n[ost]ri beneficia pro ipsis re
 minis non sufficiant p[ro]p[ri]um n[ost]rum in alijis partibus dicti Cardinales
 nulla beneficia vel saltim pauca obtineant aut plures alij extra regni n[ost]ri
 vniuersitates nullas abbas p[ro]uinciales et alia orphanotrophja
 vel hospitalia vel domos de in abbatibus et p[ro]uincialibus officina claustralia
 et alia ac dignitates maiores in cathedralibus et collegiatis v[er]it[er] accipiant
 et obtineant Et quib[us] v[er]it[er] habere et p[ro]p[ri]e possunt dicti Cardinales et alij
 ex regni n[ost]ri quocunq[ue] accipit v[er]it[er] sive m[on]ach[us] aut religios[us] et xpi m[is]tr[us]

Saltem in numero sufficienti pro diuino officio atq; seruiuo faciend. deuoluctus.
Omniaq; redditus prouentus et redditus dnoꝝ beneficioru ad suos usus
propos. conuertunt et ex regni curia deferi faciunt. Nichil aut minus qd de
erat et in refectioꝝ et reparatioꝝ dictaru ecclesiaru et edificioꝝ et curioꝝ
hereditarioꝝ agri cultura conuertendo. Quibus dictas ecclesias dictaꝝq; re
clesiaru edificia ad curia proficiu ac ipsaru ecclesiaru hereditaria mencia dimitt
tunt. Etiam nonnulla ecclesiaru edificia in tanta ciuitate sunt deducta qd ibi no
est locus quin roneis et spmib. impleretur hospitalitatem et cetera opa caritatis
obmittentur. Dicit vna Cardinalis euidens ostendere qd bnficia in mōu mō
obtinant cu aliquo priuatiu vel aliud officiu seu beneficium acceptauerunt. Illud ad
pensionem annua que frequenter ad valorum redditum dicti beneficii ascendit ali
cui conferre vel dimitti procurant. Ex quo sequitur quod ille qui tale beneficium cu
pensione recipit no hnt vnde diuino officiu deserit. Et iste modus be
neficiu cu annua pensione committendi expmitterentur statim vno Cardinali
mortuo aliud cardinalis predictam pensionem petere sibi conferre quod iuri
contrarium reputatur p que more et merito predictoꝝ nostroru et alioꝝ
qui ecclesias regni nostri fundauerunt et dotauerunt frustrantur mentes vna
et deuotionis fidelium minuitur. Regniq; mōu mōu et alia multiplaciter de for
matur. Iura etiam nostra deperunt et annullantur ac studia et vniuersitates
in regno nō studen que fructus vobis et palmitis profos patris studis v
biq; diffundunt et in quibus maxime regni ceteris regnis precellit deseruntur
et destruntur vno. Et qd importabile et irrationabile existit. Licet de iure
usu consuetudine ac rei obseruancia notorie obseruatis epi regni nri testari li
rat et in suis testamentis executoris aut saltim iporum iporum heredes ad fa
ciend. reparatioꝝ dictoꝝ Episcopatuꝝ dū casus eueniret per iudices et officia
nos vestros compelluntur et compelli consueuerunt / et dū ita fiebat edificia et
possessioꝝ dictoꝝ Episcopatuꝝ in statu nō deformati non pferre pmanebant om
nina rari. Attamen nunt cum Epōs in regno nostro ab hac lucra migrare
contingit aut subcollatoꝝ summi pontificis autē bona mobilia ex discessu ta
lū Epōꝝ relicta etiam illa que per suam industriam quesierunt qd amplius
iporum Epōꝝ nō sunt nec consentur sed ad suos heredes aut vnoꝝ ex
cutorum spectant capunt nichil ex hoc in reparatioꝝ seu refectioꝝ edificioꝝ et
alioꝝ hereditarioꝝ dictoꝝ Episcopatuꝝ eorū conuertunt nulla vna solutio
aut satisfactio dictoꝝ Epōꝝ creditoribus facta p collatoꝝ aut subcol
latoꝝ predictos predicta bona hereditibus ipōꝝ sic dandū qui dictoꝝ mō
fici et nobis honestas i quibus nris et alibi in status eorum seruire possent
et darent taliter amouendo ac ipos con suis et consueue hereditate in iure
nri regule post obitu dnoꝝ Epōꝝ nobis in die iuris compertū ac conserui pub.

puidium et gravamen. Et non solum bona dictorum Episcopum capiunt sed
 etiam bona monasteriorum post abbates viam omnium carnis sunt ingressi
 nec dicti abbates non habent nec habere possunt proprium. Ex quo sequitur
 quod abbates successores bonis dividati et quos una servitium dicto summo pontifici
 solvere necesse est non habent unde sibi et suis comonachis virtualia et cetera
 necessaria ministrare. Unde divinum officium deservitur. Edificia quoque cumosa et cetera he-
 reditagia remanent inculta et quod dolenter referimus de successore abbatis
 calices ornamenta fratrum reliquias et localia dictorum monasteriorum quibus
 in honorem salvatoris eiusque beatissime genitricis et ceterorum dei sanctorum
 ecclesie decorantur. Et interdum dicta monasteria redditibus vel hereditagia non
 nec mendicant vel usuriant verusimiliter distrahere et ipsorum monasteriorum
 et ecclesiarum reparatione compelluntur. Et quod detrimens existit abbatem a
 huiusmodi monasterii dicti regni de medio sublato quod dictum monasterium
 vocare contingit et donec ipsius monasterii prelati possessionem et admuni-
 strationem adeptus fuerit collatores aut subcollatores dicti summi pontificis fructus
 temporalium ipsius abbatis summo pontifici vendicare dictaque temporalitatem ad
 nihil nisi ipsius summi pontificis apponere et per eundem fructus et volumenta
 dictae temporalitatis rapere videtur ut in impio temporalis et iuris in p-
 oratus usurpatione. Dicitur insuper collatores et subcollatores fructus redditus
 et proveniunt primis anni omnium et singulorum beneficiorum ecclesiarum in regno
 nostro per resignationem vel permutationem aut alio quovis modo pariter de fr-
 capite. Dato quod sunt beneficia quorum collatores in regalia vel alio nobis aut al-
 teri domino temporalis nobis subiecto plures sunt vel quorum permissio ad nos vel
 laicum alium patrum pertinet et tamen nichil in reparationem edificiorum aut loco-
 rum vel hereditagiorum aqua cultura dictorum beneficiorum de collatores aut sub-
 collatores impedire voluit. Et interdum contingit ut in ecclesiis in quibus solati
 fructus redditus et proveniunt omnis anni et fabrica alterius anni fructus per
 apere consueverunt quod dicti collatores primi prelati secundi et fabrica terti anni
 fructus percipiunt. Et huiusmodi tribus annis summi missum habentibus benefi-
 ciatum qui divina ecclesie bantant incessanter ac divi et istius pondera sustinent
 et labores tamen inde nichil percipiunt paupertate depressi et sepe mendicant
 vivere coguntur pluresque alias indignitates et subiectiones ac mortales super-
 ventione et viciis ecclesiarum dicti regni nostri induere et tot et tantas provincias et
 finitimas exiguas et ipse regnum nostrum infirmare satagunt de collatores et subcollato-
 res. Et novissimum nonnulli se dicentes dicti summi pontificis vicarios aut ab eo de-
 legatos vel commissos in tanto scandalo cum excessivas preces et finitimas ab ec-
 clis et viciis ecclesiarum regni nostri exegerunt et importabiles pro suis con-
 tribus in dicta satagunt quod nisi super hoc una regalis maiestas provideret vici-

ecclesiastica regni nri q̄ vagabundi in penuria maxima constituti circa divi
ni officium vacare inquirunt ecclesiarum edificia ruinosa et cetera hereditaria
multa remanuerunt // Deinde vicem regni nri q̄ vicis ecclesiasticis
retroactis temporibus copiose refloruit facti per qua regni nri iusticia hucusq̄
regi seu gubernatori consuevit vacare et finibus exhaustis redduntur ac tot et alia
fundata insurgunt q̄ vix nari sui conari possunt // Totum igit̄
facimus q̄ promissa communitibus oculis prorsus inquirere sed tot et tante
scandalis subuenit et totis curatibus providere ut evitemur cupentes Intento
q̄ dicit nri Ihesus opus rectam volunt tanta libertate gaudere ut nullus va
luerit obventu subita debeat servituti affectante rectas et viros ecclesiasticos reg
ni nostri quoru promptus defensor et pugil pugil resistere gloriamur in parte
et insupulationis fidei ac libertate et franchisia propagari Volentes etiam
rectas et viros ecclesiasticos regni nostri a talibus inducibus et novitatibus in
debitis preservari Natura pluvius super hoc et variis reiterat magni un
cospilii deliberatione perhabita et ex certa scientia et aucte nostra regia ordina
vimus et p̄piter ordinamus q̄ p̄positus noster parisiensis archiepiscopus Sinescal
li et ballium nri vel eoru loca tenent vidz eoru quilibet in provincia sibi quissa
fructus et proventus temporalitate beneficioru ecclesiasticoru in quibus defectus
perditos aut aliquos eorum repererint q̄ dicti Cardinales et alii vni ecclesiasti
quicunq̄ maxie ex regni nostrum moia suam utilitates obtinent et una
annuas pensiones quas dicti Cardinales aut alii super beneficiis regni nri
papiunt ad manum nram realiter ponant et ponere tenebuntur Ipsas vero ec
clesias et ipsorum beneficioru edificia in ruinam lapsa et cetera hereditaria
ex fructibus redditibz et proventus eorundem beneficioru repari et dicta
hereditaria extolli minoribus tantu sumptibus quibus rationabiliter utilig
fieri poterit faciant // Reliquos vna ac ceteris de famulatus in dictis be
neficiis nro muneri antiqui vel aliu minorum nro ipsorum beneficiorum fa
cultatis per abbates vel alios ad quos spectabit ordinat seu ordinandi de rectu
alibus et ceteris sibi necessariis ut circa divini officii intrudere possint pro
videri et hospitalitatem et cetera caritatis opa in dictis locis ubi consueverunt
fieri Necnon auditibus quibus dicta beneficia obnoxia seu obligata repe
rent satisfieri procurabunt Certos commissarios rectis nullatenus auroso
ydenos et sufficientes locoru ubi dicta beneficia ruinosa situatur aut saltem
alieu locoru locis ipis dictorum beneficioru magna propinquoz absq̄ stipendiis
et cu moderatis expensis ad committendo Cuiquid commissarii de gestis rap
tis administratis taxis et computu et aliqua solvere tenebuntur Et residuu fructu
rum reddituum et proventuum dictorum beneficioru dicti p̄positus Sinescalli et ballium

nri vel eorum locatorem illi vel illis ad quos pertabunt dimittent Quosquid
 commissarios ordinari volumus cum consilio religiosorum aut fidei doctorum mo-
 nasteriorum aut hospitalium si qui sint in locis predictis Alioquin cum consilio
 Abbatis et aliorum de conventu quibuscumque dicti prioratus aut alia beneficia predicta
 subsunt vel saltem cum consilio abbatum et eorum conventuum priorum seu decanorum
 ordinis eiusdem sua beneficia magis prope dicta rursus habentes. Volumus
 itam et ordinamus quod statim quod aliquem episcopum caput nri vel abbatem seu priorem
 exphanatopoli seu domum dei vel hospitalis administratorem aut alium vnum
 vtriusque aliorum beneficiorum administratorem ab hac loca migrare continget dic-
 tus propositus parisiensis aut senescallus aut baillivus seu eius loci tenens in cu-
 ius prepositura senescallia aut bailliva bona ex dressu talis decedentis relicta
 repta fuerint illa realiter et de facto ad manum nram apponat si per executor-
 es aut heredes ipsius episcopi mortui vel per religiosum conventum monasteriorum
 aut fratres hospitalium vel domorum dei requisitus fuerit aut si dicti collatores et
 subcollatores bona predicta capere aut ad manum dicti summi pontificis iam appo-
 fuerint aut apponere vellent et dicta bona executoribus aut heredibus deced-
 entis cui licitum est testari in ipsius testamentum aut ultima voluntatem. Et
 si sit abbas aut religiosus qui testari non potest vel cui presidebat dimittat
 Insuper ordinamus quod dictus propositus senescallus baillivus vel eorum locatorem
 fructus redditus et proventus beneficiorum quorum collatio vel pnta ad nos
 vel ad alium patronum laicum pertinet vel ad quoscumque ad que nos vel alius patris
 laicus aliquem vel aliquos pntaverimus illi vel illis ad quem vel ad quos
 de antiqua consuetudine spectabunt dimittant absque eo predicti collatores aut
 subcollatores ex dictis beneficiis inde quicquid sub quacumque precepto licite huc
 pntant. Quocirca propositus nro parisiensis senescallus et baillivus predictus
 aut eorum locatorem et eorum quilibet prout ad eum pertinerit dimittant
 et mandamus quatenus pntes litteras in hoc publicas ad hoc constitutas
 publicari et manifestari faciant et procurant tali quod nullus sub ignora-
 ne precepti se de predictis valeat excusare. Ipsiusque episcopi et eorum tradere
 fecerunt ac eas realiter et debite exequantur modo et forma supra dicta
 Omnes et singulos impedientes contradicentes inobedientes et rebelles
 per mptorem detractione et expletatione sine temporalitate ac omnibus
 viis et remediis oportum ad parandum pmissis compellendo. In cuius
 rei testimonium pntibus litteris nostris apponi fecimus sigillum.
 Datum parisiensis in hospicio nro sancti pauli septima die mensis octobris.
 Anno domini Millesimo tricentesimo octuagesimo quinto et regni nri
 Sexto.

Venerabilis pater huius factum. Vtrum regis licuerit huius ordinationem
facere. Primo arguo quod sic à maiestate 2° a paritate 3° a defectuositate
tate 4° ab exemplo et auctoritate. Primo a maiestate et hoc ex tribus propositionibus simul
iunctis. Prima propositio est quod maior corrigere potest et debet minorem et defectus ip-
sius tanquam superior reparare et negligentias eius supplere. 2^a est quod reges et principes
temporales maiores sunt pontificibus, patribus et personis ecclesiasticis. 3^a est quod pontifices
patres et ceteri personae ecclesiasticae administrationibus ecclesiasticis president tanquam spirituali
inter temporalium administrationibus notorie et defectuose et negligenter existunt. Ex quibus
inferunt quod principes temporales maxime superiores alii in temporalibus non recognoscant
tatis quilibet in suo principatu vel imperio in imperio et rex francie in regno suo
sunt et debent. Episcopi, patres et clericos in regnis et principatibus suis administratio-
nibus ecclesiasticis president defectuosos corrigere et eorum negligentias supplere eo modo
quo non fecerunt rex francie in ordinatione predicta. Prima propositio satis est
nota de veritate. Hinc ff. de offi. presid. l. iii. in fine et l. illicitas per totum l. cum
l. se. et l. cogunt et l. deus cum plibus et ut in de. clericorum de offi. ordi. de neg-
ligentia prela. in antiquis et in vj. et in de. per totum. Secunda propositio vi-
desse probatur auctoritate et ratione et primo auctoritate quia scribitur per apostolum in 1^a cor.
et ad personam ecclesiasticam ut videtur. Subdit estote omni humane creature propter
deum sicut regi tanquam pro excellenti sicut duabus tanquam ab eo missis ad vindictam ma-
lefactorum laudem vero bonorum et salute quod quo ad temporalia huius superioritas
non videtur posse negari quia christus voluit et docuit per illos quibus euangeliza-
bat a quorum numero denique sciam non possunt imperatori tributum solui nisi
Tunc dicit apostolus 2° cor. xiii. reddita omnibus debita cui tributum tributum et cui vertigal
vertigal per xii. q. viii. §. v. l. pono. in fine. Et sic etiam testatur Ambrosius
in causa et q. c. conuenio et xi. q. i. si tributum et c. magis et Urbanus per xii.
q. viii. si tributum. more etiam Augustinus per xii. q. i. iam nunc. Si ipse dominus
tributum aut signum est superioritatis in illo qui prebet unde augustinus super epistolam ad
Rom. xiii. Omnis anima sublimioribus potestibus subdita sit unde et vos subdi-
ti esse debetis deo cui tributa prestatis quia hoc est probatio subiectionis de sensu.
c. bis aia. Item quia rex precepit pontifici ut veniat ad prebendam suam
vel vadat ad eius legationem et episcopus obediens tenetur etiam si vocatus esset
per superiores sui ecclesiasticum ut puta per provinciale consilium vel per legatum pro
ut patet per concilium agatum per di. si episcopus de app. c. cum papa. ar. per q. iii. de
rebus legum di. c. salomone in auct. quo oportet episcopo §. illud per q. vlt. si aut
Igitur maior est rex episcopo quia par vel minor in parum vel maiorem non habet
Imperium sed potestatem maior in minore ff. de aubi. l. na. et ingratius et ad de. l. ille
a quo §. impetium primo sequitur ex hoc quod imperator habet maiorem rex superioris

q[ui] legatus p[ro]p[ri]e vel archiep[iscopu]s cum concilio q[ui] vocatus ad duo tribu[er]at[ur]a quoru[m] vnu[m]
 altero manus obun[ct]o minor ad manus accedere debet de re iudi. ff. l. contra
 pupillu[m] l. is qui ad manus // Consequenter r[ati]o probatur quia sicut po-
 nifices presunt p[ro]p[ri]alibus sic p[ri]ncipes p[ro]p[ri]alibus et p[ro]fertim Rex francie de Ju-
 di. c. novit qui superiorum non recognoscit qui filii sunt in c. per venerabilem et
 p[ri]m[us]. Igitur sicut se habet potestas pontificum ad p[ro]p[ri]alia sic se habet potestas re-
 gis ad temporalia Sed constat q[uo]d epi maiores et superiores in p[ro]p[ri]alibus sunt regi-
 bus ut p[ro]duto c. novit Non igitur reges in temporalibus epi sunt maiores
 tam quia anteq[uam] filius dei incarnaretur et esset p[ro]p[ri]us a quo tunc omnes pontif-
 ces non testamenti iudicia vel iudicia usurpant potestate p[ri]ncipes temporales
 In temporalibus solum potestatem habent videlicet imperata p[er] l. Regia latam a
 populo ut ff. de origi. iur. l. iia § novissime de consti. p[ri]m[us] l. i. c. p[ri]ncipium
 Igitur quicunq[ue] habuerunt de temporalitate pontificis vel p[ro]p[ri]aliter ecclesiasticis r[ati]o-
 ne p[ri]ncipis stans concessione vel promissione habuerunt quia quod v[er]um est sine
 facto n[on] a nobis abdicari non potest ut ff. de re iudi. l. quod v[er]um Insuper in ut
 videtur impeditio eorum in temporalibus ex concessione Imperatoris ut p[er]
 p[ro]p[ri]os que de hoc scripsi de arbi. cum t[em]p[or]e in p[ri]m[us] oppositioe Sa hoc v[er]u[m] et de
 foro compe. c. si diligenter in p[ri]m[us] et oppositioe et in vii q. Ex his etiā disten-
 sine infertur q[uo]d suprema maiestas et superioritas remansit semper p[ro]p[ri]e d[omi]ni
 temporalis cu[m] quia non videtur q[uo]d illam a se potuerit abdicare ff. de offi. p[ro]f[ess].
 l. p[ri]m[us] et p[er] hoc accedunt iura et v[er]ba p[er] quae solet argui in p[ro]p[ri]e donationis
 facte p[er] Constantinu[m] Imperator[em] v[er]u[m] ad partem illam q[uo]d donatio n[on] valuit
 de qua plene p[er] q. in p[ro]p[ri]o ff. Et faciunt hinc que notant Jo. fa. c.
 de summa t[ri]m[us] l. Cunctos p[ro]p[ri]os in p[ri]m[us] oppositioe in qua non est r[ati]o similitudinis
 p[er] a se voluerit suprema auctoritatem abdicare ff. de proba. l. Cum de debito
 in fi. fa. quia non videtur q[uo]d talem legem potuerit sibi imponere ff. de le. in l.
 Si quis in p[ri]m[us] et sola videtur q[uo]d illam non potuerit imponere successorib[us]
 de cler. c. novit de conas. p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]o de r[ati]o. c. vlt. in fi. l. vi. cuius
 ibi not[us] super verbo iudicamus Jo. an. p[ro]p[ri]o. q. i. quia iusta. et fa. quia adhuc ho-
 die habent d[omi]ni temporalis r[ati]o[n]e iurisdictionis temporalis in r[ati]o[n]e quoad
 feudalia de foro compe. c. p[ri]m[us] et c. licet // Propositio t[er]tia facta est ad
 quod iurisperitus non videt cum illud possit r[ati]o[n]aliter ignorare ff. de iure
 et fa. igno. l. ii et de consti. c. licet l. vi. Idcirco licet multum insistant iurici
 v[er]u[m] circa ista p[ro]p[ri]o de d[omi]nanda n[on] tamen h[ic] corrigend[um] q[uo]d d[omi]nand[um] cu-
 ra illa amplius non iusto // P[ro]terea q[uo]d r[ati]o huius maiestatis et superiorita-
 tis hoc regi licuit P[ro]terea alia confirmatur Nam consuetudo iurata
 Jus facit et p[ro] iure habetur ff. de legi. l. de s[er]vis iurata Iusti. de iure n[on].

I. ex non scripto C. que sit longa consue. l. ii. et prescriptum quo ad effectum Jurisdictionis tribuende atq non hnt C. de municipa. l. l. i. et si. Iuxta q struppi de prescrip. Jurisdictionis et Imperii in pade ut de iurisdictione in q. et sequitur ac. se. et fa. de consue. c. quato in fi. Et maxime quando est prescriptio prescrip^o tantum temporis q de inicio hominum memoria non existit quia tunc sine constituti habetur ff. de aqua. flu. a. l. i. § fi. ff. de aqua. torti. et rsi. l. hoc iure § ductus aque de prescrip. c. i. l. vi. Et tali consuetudine et prescriptione acquiritur qui nec possideri nec longa possessione acquiri potest ut ff. de publi. vectiga. et consue. l. si publicanus § si et l. licitatio § rari rari cu hnt qui ibi no tantum per antio. de alio. C. non vectigal impo. no lic. l. vectigalia in pma oppoe et per dy. c. t. l. vi. az. ff. de publi. l. Imperatoris § Idem Rescript C. non vectigal l. fi. de r. sig. f. super quibusdam § pterita pom. q. vlt. c. seruuu fa. C. de prescrip. xxx. an. l. tempit et C. de fru. d. su. patimo. l. vlt. cu vobis q notat. Sed constat q a tempore et p tempus cum s. iuris hominum memo^a no existit ptes regia consuevit manus apponere ad temporalia prelatorum et de uorum argui et in manibus regis seu ad manus regis illa pover pro quocunq defectu de iurisdictione riam riam sine cause cognitione et quasi pro libito voluntatis igna forus h sibi licuit in hoc casu in quo cu sibi et habet tenor ordinationis Et videtur arguuntur istud vrgentissimu contra rectiam cum ex eodem seu sibi arguuntur riam mntatur fundare suam intentionem in temporalibus garr regem et per qm illud supugnare non potest ff. de iur. g. l. pompo § i. d. vlt. cum conce. quas signatas habet de r. iur. c. quod simul et c. q. qd l. vi. Confirmitur et aliter na saltem regia pntas est in possessione sic vtendi q a tanto tempore defacto sic vta est et bona na vta manu pdecessore ipsius p et p d. rssonu a tempore cum s. iuris non est memoria sic vti fuerunt Igitur licet regi sic facere et valit quod vti fecit na nihil aliud fecit ni q temporalia beneficioru duorum Cardinalium et clericoru abntu mandata apponi ad manu regiam et patet manifeste nam iuris non ssum q licet bone fidei possessori con possessione sua et qd quod facit sic vtendo iure suo possessionis de iure valet eo q talis qd fructus est ipsius possessionis q sine dubio pntur ad bone fidei possessore et eo q bone fidei possessori debet defendi in sua possessione et non in va turbau nec va spolian etiam si daretur ius in proprietate no habere aut pendet quo proprietate et tamen constat q si impediretur aut auferretur sibi vsus hnti tur baretur vel auferretur sibi hnti possessio sua prout licet liquide patent ex licet et vti de cler. querela de offi. dele. consue. l. de vto sig. Cum me nos cu ibi vti in lite pendu. c. i. de cler. querela de ca. poss. et prope cu vti de iure pro Consultat. et c. cura de resti. po. in lris de r. iur. Cu quis in suo l. vi. ff. de acqui. de acqui.

Et d. l. bonifidi q. sili. Et est argumentum contra rationem fortissimum
 ut videtur quia eodem argumento se iuuat ratio contra regem ut dixi in arto
 predicti magis cum possunt valde ostendere veros titulos sui possessionum suarum in
 temporalibus magis alio de eorum potestate docere sed dicunt se esse in sua possessi-
 one turandas quare igitur non debet rex una in sua possessione defendi no op-
 portet cum p. d. impatas rous y d. p. t. t. r. m. i. s. p. a. u. r. d. e. b. r. a. t. v. t. r. o. b. i. q. s. f. f. a. d. l. c. q.
 r. a. q. u. i. l. l. u. d. d. e. f. o. n. t. e. l. v. n. a. d. l. i. t. t. e. o. b. l. l. a. n. c. i. o. i. n. f. i. n. e. C. a. d. s. i. l. f. a. l. l. f. i.

Secundo ex ratione equalitatis Nam deus creator humani generis videtur
 ad regnum illius in paucis ordinasse duas ordinasse potestates qua una altera indiget
 v. s. a. n. t. e. V. d. e. t. i. m. p. e. r. i. a. l. i. u. m. s. e. u. r. e. g. a. l. i. u. m. d. i. g. n. i. t. a. t. e. m. o. n. i. p. a. l. i. b. u. s. e. t. p. o. n. t. i. f. i. c. a. l. e.
 i. n. s. p. u. a. l. i. b. u. s. i. n. a. n. t. q. u. o. o. p. o. r. t. e. t. e. p. o. s. e. t. p. r. i. m. r. o. l. l. t. r. p. d. i. q. m. i. d. p. o. t. e. d. i. c. i. t. u. m. a. d.
 v. e. r. u. m. e. t. c. d. u. o. s. u. n. t. i. g. i. t. u. r. s. e. r. u. a. n. d. a. e. s. t. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e. i. n. t. e. r. h. u. i. c. p. r. i. n. c. i. p. a. t. u. s. t. u.
 d. p. a. u. c. o. n. t. e. n. d. a. t. d. e. c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. i. n. t. e. r. o. m. n. i. b. u. s. e. t. t. u. m. d. e. m. a. i. o. r. e. t. o. b. e. s. t. a. t. u. i. m. u. s.
 a. u. t. c. o. n. c. o. r. d. i. t. d. i. d. q. u. o. d. a. d. d. u. a. p. o. s. s. u. n. t. o. m. n. i. a. l. i. u. r. a. c. i. u. l. i. a. e. t. c. a. n. q. u. e. t. r. a. t. t. a. n. t.
 q. u. e. e. q. u. a. l. i. t. a. t. e. s. e. r. u. a. n. d. a. q. c. a. u. s. a. b. i. e. n. t. i. t. a. t. i. s. o. m. n. i. t. u. m. v. i. d. e. t. u. r. i. s. s. e. a. r. r. e. p.
 t. i. o. e. t. f. a. v. o. r. i. t. e. o. r. d. i. n. a. t. u. s. a. l. i. r. i. n. d. i. c. a. n. d. o. q. u. o. d. e. s. s. e. n. o. n. d. e. b. e. t. p. u. d. c. n. o. u. i. t. e. t. d. e. v. e.
 m. e. t. i. n. i. d. i. c. i. o. l. i. v. i. e. t. i. b. i. c. o. n. c. o. r. d. i. t. M. o. d. o. a. d. p. r. o. p. o. s. i. t. u. m. P. o. n. t. i. f. i. c. a. s. h. a. b. e. t.
 p. r. o. d. e. l. i. m. i. n. a. t. o. q. u. o. r. e. g. e. m. i. n. s. p. u. a. l. i. b. u. s. d. e. u. i. a. n. t. e. s. a. t. r. a. m. i. t. e. r. o. u. s. i. p. s. c. o. m. p. e. s. t. r. u. t.
 e. t. p. u. d. c. n. o. u. i. t. e. t. i. b. i. c. o. n. c. o. r. d. i. t. e. t. r. o. u. i. n. a. m. i. n. g. l. i. g. e. n. c. i. a. s. s. u. p. p. l. e. n. t. u. r. d. e. s. u. p. p. l. e.
 m. g. p. u. l. a. c. g. r. a. n. d. i. l. i. v. i. e. t. a. d. d. e. b. i. t. u. r. e. p. h. i. b. e. n. d. u. i. n. a. m. c. o. g. u. n. t. u. r. d. e. v. o. c. e. l. i. c. e. t.
 I. g. i. t. u. r. n. o. n. s. i. p. o. n. t. i. f. i. c. a. s. v. e. l. a. l. i. e. r. e. l. i. g. i. o. s. a. s. p. o. s. s. u. n. t. i. n. t. e. m. p. o. r. a. l. i. b. u. s. d. e. u. i. a. n. t. e. a. t. r. i. m. i. t. e.
 r. o. u. s. p. e. r. p. r. i. n. c. i. p. e. e. i. u. t. e. m. p. o. r. a. l. e. c. o. r. r. i. g. i. p. o. t. e. r. u. n. t. e. t. d. e. b. e. n. t. C. o. n. f. i. r. m. u. r. e. p. d. u.
 a. b. u. s. p. r. o. p. o. s. i. t. u. s. q. u. o. r. u. m. p. a. e. s. t. c. a. t. h. o. n. i. c. a. p. a. r. t. e. l. e. g. i. s. q. u. a. i. p. e. t. u. l. e. r. i. s. d. e. c. o. n. s. t. i. t. u. t. c.
 t. u. o. s. r. e. p. d. i. n. e. q. u. o. r. u. m. d. e. p. r. e. b. e. n. c. e. p. r. o. i. l. l. o. r. e. 2^a e. s. t. e. q. u. i. t. a. s. i. n. t. e. r. n. a. l. i. s. q.
 q. u. i. s. q. u. e. i. n. a. l. i. u. m. s. t. a. t. u. i. t. u. r. i. p. s. e. e. o. d. e. m. l. i. u. r. e. v. t. a. t. u. r. f. f. q. q. u. i. s. q. u. e. i. n. s. u. b. o. r. e.
 m. i. g. o. m. l. i. e. t. i. n. p. e. r. t. o. t. u. m. I. d. p. r. o. p. o. s. i. t. u. m. p. o. n. t. i. f. i. c. a. s. f. i. c. e. r. u. n. t. s. u. a. s. c. o. n. s. t. i. t. u. t.
 i. o. n. e. s. u. t. q. u. o. p. o. t. e. s. t. a. s. s. u. a. r. e. p. r. i. n. c. i. p. a. l. i. a. s. e. l. u. m. a. p. o. t. e. s. t. a. t. e. r. e. g. i. s. s. o. l. a. t. e. m. p. o.
 r. a. l. i. a. c. o. n. c. u. r. r. u. n. t. e. v. i. d. e. a. t. u. r. e. p. d. i. u. i. n. a. d. i. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. s. e. p. a. r. t. a. h. e. r. a. t. e. r. i. s. a. b. u. s. u. m. e. t.
 i. n. i. q. u. i. t. a. s. r. e. g. i. s. a. z. i. m. t. e. m. p. o. r. a. l. i. a. r. o. u. m. p. o. t. e. s. t. a. t. e. c. o. m. i. s. s. a. c. o. r. r. i. g. e. r. e. e. t. s. u. p. p. l. e. r. e. l. e. g.
 e. t. s. a. n. c. i. e. p. a. r. t. e. n. t. e. r. t. o. l. l. e. r. a. n. t. D. i. c. i. t. q. u. o. r. e. g. i. s. p. o. n. t. i. f. i. c. i. r. o. u. s. a. b. u. s. u. m. i. n. t. e. m. p. o. r. a. l. i. b. u. s.
 c. o. r. r. i. g. e. s. u. p. p. l. e. n. t. e. t. r. e. f. o. r. m. e. n. t. 3^a T. r. i. t. i. o. e. x. r. a. t. i. o. n. e. n. e. c. e. s. s. i. t. a. t. i. s. a. d. q. u. o. d.
 d. u. a. s. p. r. o. p. o. s. i. t. i. o. n. e. s. i. n. d. u. c. o. P. r. i. m. a. p. r. o. p. o. s. i. t. i. o. e. s. t. q. u. a. n. t. a. s. s. a. r. i. u. m. e. s. t. b. o. n. o. r. e. i. p. u. b. l. i. c. i.
 r. e. g. i. s. q. u. o. s. i. c. u. t. i. n. r. e. p. u. b. l. i. c. i. p. r. i. n. c. i. p. a. t. u. m. p. e. r. q. u. o. r. u. m. e. p. o. s. s. u. s. c. o. r. r. i. g. a. n. t. u. r.
 a. c. i. n. o. r. d. i. n. a. t. a. r. e. p. a. r. t. e. n. t. u. r. u. t. p. r. o. b. a. t. u. r. i. n. p. r. o. h. i. b. i. t. o. d. e. c. r. e. t. a. r. d. e. s. e. n. r. e. p. o. u. t. f. a. v. o. r. e. t. u.
 s. u. n. t. i. 2^a p. r. o. p. o. s. i. t. i. o. e. s. t. q. u. o. d. c. a. u. s. a. n. o. n. r. e. m. e. d. i. o. i. n. t. e. r. p. o. s. t. u. l. i. a. d. u. r. s. u. s. i. n. i. u. r. i.
 n. a. t. o. r. u. m. n. o. l. u. n. t. e. s. s. e. c. o. r. r. i. g. e. r. e. s. e. u. f. a. c. i. e. r. e. i. n. s. t. i. t. u. t. a. m. d. e. s. i. r. i. p. i. s. p. e. m. i. t. t. i. t. e. q. u. i. t. a. s. i. n. s. u. s.
 n. a. l. e. s. i. b. i. d. i. c. i. t. e. t. a. l. o. s. c. o. m. p. e. s. c. e. n. d. o. d. e. f. a. c. i. t. o. u. t. C. d. e. i. u. d. i. c. i. s. l. n. u. l. l. u. s. i. n. p. u. n. a. o.
 v. i. d. e. r. i. t. o. T. u. a. t. o. r. a. t. i. b. i. n. o. t. i. u. r. i. n. g. l. o. s. i. m. i. p. p. r. o. q. u. o. f. a. n. o. i. n. u. o. d. e. r. e. p. o.

due potestates, ecclsi-
 astice et secularis.

c. cum olim in glo. quod hoc legitur de iuriman. c. sicut et de app. dicitur filii fa. ff.
 ad l. si quis in causam in un. oppo. fa. de acquill' l. siam §. qui cum alit. et quod dicitur
 C. unde vi. l. si quis in causa in un. oppo. fa. de hinc qui fran. c. rudi. l. aut putoz. et
 si debitorum cum ibi notatis per bar. in p. oppo. et quod ff. qd. in d. et l. si alius §.
 bellissime ubi scripsit quod in civitatibus que recognoscunt superiorum si una civitas
 occupat bona unius aliorum civitatis illa civitas alia potest per vim recuperare quia
 iudicis non est copia ut pd. l. nullus. Ex prima propositione inferitur propositum
 ponitur in facto quod omnes pontifices et totus clerus quattuor expressis circa
 temporalia et ea inordinata regunt et quod circa eos non est aliquis in regno francie
 qui possit regnum republice nisi solus Rex Igitur cum non est alius qui possit expressis
 istos corrigere seu inordinata hinc reformare nisi solus rex necesse est quod rex ipse
 se talis expressis corrumpat et tales inordinaciones repet faciat omnia iura que
 dicuntur quod necessitas legum non habet sed lex sibi est de fure c. si quis per vim te
 de u. iur. c. quod non est licitum cum concor. ibi signat in glo. Confirmat
 quia non est simile quod deus et natura in necessitate hinc quicquid de fure
 Ex hac omni verisimilitudine deus papalem principatum contra regem operandunt
 ut per hoc hinc que scripsit Iuno. de i. iud. c. ad aptum h. vi. in fi. vlt. glo. Ex
 scda vero propositione etiam hoc inferitur quia ut a romano ut ab aliis pontifi-
 cibus super correctione hominum expressis vel reparatione hinc inordinatorum non
 potest aliqua iusticia obtineri ymo in fco ponitur quilli sunt qui magis expedit
 et qui plura inordinata committunt Et pro predicta ratione videtur rex p. p. p.
 q. v. c. principes seculi et duobus c. sequentibus p. p. di. eos qui loquuntur di. si qd
 p. p. et alius altate ut p. p. c. principes et c. cau. et q. de legibus Circa
 que nullo modo videtur obmittas que scripsit osti. circa hoc multum no. de cler.
 c. licet de vitanda §. p. terra in glo. quid ergo si dicitur de imperio hinc qui omni
 hoc dicitur de verbo ad verbum. Tercio vero ratione consequenter nota
 Ex quo p. p. talium propositionum videtur quod concessio aliquo regimine alicui
 constituitur concessio et illa sunt quibus illud regimine recte impediri non potest
 ff. de iur. iud. l. i. de offi. dele. ca. i. et c. p. terra et c. pasto. in p. et c. p. p.
 d. n. c. §. si p. et que procedunt de iustitia ff. de p. p. l. ad rem et l. ad
 legatum de hinc iust. p. d. l. in §. qui iter de i. iud. l. quid consulat in fi.
 C. de iust. seruis hinc iust. l. p. Igitur collata p. p. constituitur collatus
 Canonice no. compos. de iust. l. in m. et que de iustitia sequitur ff. de iust. l. ad
 l. ad multa in fi. de acquir. hinc l. illud de p. p. l. p. p. §. p. et is
 qui d. dicitur in fi. et scripsit in c. p. terra allato. Secundo p. p. aliam
 propositionem quod principatus regis ad regimine totius republice sunt principaliter
 iustitias probat pd. §. non sicut et ff. de offi. p. p. p. l. una §. argumet

Officiu regis circa di
 ut in C. t. q.

ponitur de sacerdotibus hodie. Et videtur clarior tex. de so. a Regi. Iuda
in regum p. Et videtur tex. fort. etiam p. q. col. r. filius x. sinat multo
politianus ibi vult hoc ambus re.

partes affirmativa.

imperialis p. vestry
by humana, et sacer
dotalis ex divina dis
p.

Exordio per conclusiones. Omnia concludit q. Imperialis et humana
et sacerdotalis potestas ex divina dispositione immet. processit. Ita fuit inq. i.
Durandi de potestate inq. in theologia ordinis fratrum predicatorum et d. m.
Petri beatri audi. Cardinalis eundem in p. d. l. ante viti. lib. Partit prima
pars propositionis quibus r. a p. m. p. d. d. u. s. hominum creaverit et dedit
et ut p. r. i. s. s. t. p. s. b. u. s. m. a. n. u. s. et volatilibus, celi et bestis terre. Sed i. nulli t. n.
h. o. m. i. n. u. m. c. o. n. s. i. t. p. a. r. a. l. i. t. e. r. d. o. m. i. n. u. s. s. u. p. e. r. a. l. i. o. s. h. o. m. i. n. u. m. s. u. n. t. d. e. h. o. c. f. o. r. t. p. a. r. t. i. a. l. e.
p. r. a. p. t. u. m. i. n. q. s. p. a. r. t. i. a. l. e. m. o. r. d. i. n. a. t. i. o. n. e. q. u. o. i. p. s. e. d. e. u. s. q. u. i. c. r. a. v. i. t. c. o. r. u. m. q. u. i. c. r. a.
t. u. r. a. m. a. n. g. e. l. i. c. a. m. v. i. d. e. l. i. c. a. t. et h. u. m. a. n. a. a. t. e. m. p. o. r. e. c. r. a. t. i. o. n. i. s. u. s. q. u. e. a. d. n. a. r. u. m. r. e. g. n. u. m.
p. o. p. u. l. u. m. p. r. i. s. t. i. p. m. u. t. p. a. r. t. i. a. l. e. r. e. h. u. i. s. q. u. i. s. t. r. u. p. s. i. d. e. f. o. r. t. c. o. m. p. r. h. a. t. e. x. s. u. s. t. a. p. t.
t. o. i. n. t. e. r. a. o. p. p. o. s. i. t. i. o. n. e. Et d. h. o. c. v. i. d. e. t. u. r. e. s. s. e. t. e. x. n. o. n. s. u. s. a. p. t. u. s. q. u. i. s. t. u. r. i. s. c. o. n. s. u. l. t. i.
i. n. i. m. p. e. r. i. a. l. e. c. o. m. p. i. l. a. t. i. o. n. e. v. i. d. e. l. i. c. a. t. q. u. o. c. a. u. t. u. r. q. u. o. d. d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. g. e. n. t. i. u. m. i. n. s. t. i. t. u.
t. i. o. n. e. s. r. e. q. u. i. r. u. n. t. s. i. n. t. et d. i. s. t. i. n. c. t. i. o. n. e. s. d. o. m. i. n. i. o. n. u. m. a. s. u. e. g. e. n. t. i. u. m. c. o. n. d. i. t. a. s. i. n. t.
ff. de i. u. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. l. i. i. x. p. h. o. c. s. u. m. v. i. d. e. l. i. c. a. t. a. s. i. n. g. u. l. i. s. g. e. n. t. i. b. u. s. q. u. e. s. e. b. i. r. e. g. e. s.
e. l. i. g. e. r. u. n. t. et ibi n. o. t. a. t. u. r. i. n. g. l. o. // M. o. d. u. s. r. e. g. n. i. e. l. e. c. t. i. o. n. i. s. f. u. i. t. p. r. i. m. u. s. et
o. r. i. g. i. n. a. r. i. u. s. m. o. d. u. s. q. u. e. m. c. o. n. s. t. i. t. u. e. n. d. i. i. n. r. e. g. n. u. m. p. o. p. u. l. i. n. t. p. a. r. t. i. s. ff. de o. r. i. g. i. n. e.
i. n. q. u. e. l. i. i. s. d. e. i. n. d. e. q. u. a. d. i. f. f. i. c. i. l. e. et s. s. e. q. u. e. n. d. ff. de c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. p. r. i. n. c. i. p. i. l. i. ff. i. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e.
q. u. e. n. a. t. u. r. a. s. s. e. d. q. u. o. d. p. r. i. n. c. i. p. i. et p. s. a. r. g. u. m. e. n. t. i. s. q. u. o. d. i. n. d. e. s. t. r. u. e. r. e. p. o. t. e. s. t.
r. e. g. n. u. m. p. o. p. u. l. u. s. u. t. v. i. d. e. t. u. r. i. n. p. d. l. i. i. s. s. r. e. p. a. r. t. e. u. t. r. e. g. n. u. m. c. a. u. s. e. p. r. o. v. i. d. a. t.
v. i. d. e. l. i. c. a. t. ff. de s. o. l. u. t. i. o. n. e. l. i. i. s. t. a. c. t. u. s. s. v. a. l. i. d. u. s. et d. e. c. a. p. i. t. u. l. i. i. n. a. s. i. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. d. e. s. u. e. n. a. t. u. r. a. s. s. e. d.
s. e. d. n. a. t. u. r. a. l. i. a. et d. e. l. e. g. i. s. a. g. u. a. t. u. s. s. f. i. i. n. f. i. // O. s. t. h. u. i. c. a. u. t. e. m. m. o. d. u. s. o. r. i.
g. i. n. a. r. i. u. m. et p. r. i. m. u. m. e. x. c. o. n. s. u. e. t. u. d. i. n. v. o. l. u. n. t. a. t. e. d. i. v. e. r. s. o. r. u. m. p. o. p. u. l. o. r. u. m. s. u. p. e. r. v. i. t.
a. l. i. u. s. m. o. d. u. s. p. r. o. v. i. d. e. n. d. i. a. d. s. i. g. n. u. m. r. e. g. n. i. q. u. o. d. h. e. r. e. d. i. t. a. t. i. o. n. e. m. q. u. i. s. u. n. a. t. u. r. h. o. d. i. e. c. o. n. s. e. q. u. e.
i. m. p. e. r. i. d. e. t. i. s. t. i. d. u. o. m. o. d. i. s. f. r. o. m. a. n. i. s. r. e. p. u. t. a. n. t. u. r. e. s. s. e. h. u. i. c. // S. e. d. t. r. i. t. u. s. m. o. d. u. s.
d. e. f. a. c. t. o. i. m. p. o. s. i. t. v. i. d. e. l. i. c. a. t. p. r. i. v. o. l. u. n. t. a. m. o. c. c. u. p. a. t. i. o. n. e. m. s. i. c. u. t. r. e. g. n. u. m. a. s. s. e. r. v. o. r. u. m. a.
r. e. n. a. t. o. r. r. o. b. u. s. t. o. p. o. t. e. n. t. i. a. i. n. t. e. r. r. a. q. u. o. d. p. o. t. e. n. t. i. a. v. i. d. e. l. i. c. a. t. // S. h. u. i. c. u. t. q. u. i. d. i. c. a. b. a. t. u. r.
r. e. n. a. t. o. r. i. o. p. p. r. e. s. s. o. r. h. o. m. i. n. u. m. u. t. r. e. p. o. n. i. t. i. n. q. u. o. d. h. y. s. t. o. r. i. a. l. i. t. e. r. et q. u. i. d. a. m. a. l. i. // Q. u. i. d. e.
A. u. g. u. s. t. i. n. u. s. p. o. t. e. n. t. i. a. d. e. c. i. t. a. t. e. d. e. i. c. i. t. i. n. d. i. c. i. t. u. r. i. l. l. u. m. f. u. i. s. s. e. r. e. n. a. t. o. r. u. m. c. o. n. t. r. a. d. i. v. i. n. u. m.
I. t. e. m. i. m. p. e. r. i. u. m. m. o. d. o. r. u. m. et p. s. a. r. u. m. v. i. d. e. l. i. c. a. t. p. r. i. v. o. l. u. n. t. a. r. e. n. a. t. o. r. u. m. et p. a. r. t. i. s. d. a. v. i. d. e. l. i. c. a. t. v. i. d. e. l. i. c. a. t.
d. i. c. i. t. u. r. q. u. o. d. i. n. t. e. r. f. i. c. t. o. b. a. l. t. h. a. s. a. r. r. e. g. e. c. a. l. d. e. n. z. u. d. a. v. i. d. e. l. i. c. a. t. s. u. c. c. e. s. s. i. t. i. n. r. e. g. n. o.
h. a. t. i. n. i. s. t. a. r. e. p. o. t. e. n. t. i. a. d. e. g. r. o. f. u. i. d. p. r. o. p. h. e. t. a. m. s. i. c. p. o. t. e. n. t. i. a. g. r. o. c. u. m. a. p. p. r. e. h. e. n. d. e. r. e.
d. i. d. e. p. r. i. v. a. m. u. t. s. u. b. i. n. a. m. a. u. t. e. f. a. c. t. u. m. g. e. n. t. i. b. u. s. et d. o. r. s. a. r. e. g. n. u. m. v. i. d. e. l. i. c. a. t. // N. a. m. s. i.
r. u. s. n. o. n. f. u. i. t. p. r. i. m. u. s. s. d. a. v. i. d. e. l. i. c. a. t. s. i. g. n. a. t. i. l. l. u. d. p. r. o. m. i. s. s. i. o. n. e. m. s. e. n. p. o. t. e. n. t. i. a. r. e. g. n. a.
t. o. r. u. m. et n. o. n. r. e. g. n. i. i. n. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. m. p. p. d. u. o. b. o. v. i. d. e. l. i. c. a. t. m. o. r. t. e. b. a. l. t. h. a. s. a. r. q. u. i. v. a. s. a.

dm opposuit ad libidinum concubinis suis Dan v. et libertatem populi dimpt
 uitate vel non signat illum a domino obtinuisse Imperium sed impotentia balta
 sae et sibi ad hancsum ad populi deliberationem quia ibi dicitur accipi te et
 non agnouisti me ut stant etiam quia accipi te fortitudinis qua balthasar
 et non agnouisti quia non habuisti in bellando oculum ad deum sicut pcedit
 magis de superio vero quocumque per uoluntatem fuit institutum per p^o mathre
 p^o in p^o ubi dicitur Quia prouersit alexander dardum regem p^o saud et medore
 Constitutus cum re perha multa etc // De superio vero romanorum qua
 lura superit per armorem potentiam ut patet in romul et est certum q^o romul
 incepit per potentiam regnare in urbe ff. de origine iure l. ii. in p^o. Et per
 dicta in Regna animis recte per uoluntatem incepisse oculum fuerit Dan in
 resour sub similitudine no hominis sed bestiarum q^o non per uiam roris sicut modum
 humanum sed per impetum sensualitatis sensuorum bestiarum insunt in opposi
 tionem sumpm Regis Babulonic dan vii. Sed oppones p^o quia Regnum s^o
 raeliticum uidetur institutum immediate ex dispositione diuina in p^o nam
 Saulis licet propter inobedientia deo postea reprobatus p^o Regis p^o. et
 p^o in his et patet de deo qui a deo fuit electus p^o regis p^o. lxxiii. de ordina
 tione lxxviii. de p^o d^o. Dicitur em q^o illud fuit specialiter in aliquibus q^o
 deus presertim recte gentis sed privilegia paucorum non faciunt legem totum C.
 de legibus l. ii. ut patet d^o q^o illud non fuit ex insti^o sed permissioe di.
 Consultus em deus per samuelem ad p^oti requisitionem cum fimo populi
 displicuisset in oculis Samuelem dixit non te abiecerunt sed me ne regere
 super eos p^o regu^o vii. Et quando oppones de omnibus reprobis superius
 attatis qui dicunt reprobis a deo et uidetur repressum per ap^om ad Ro. xiii
 non est peccat nisi a deo et qui resistit potestati di ordinatiom resistit p^om.
 q^o i. quid culpatur Solutio dico q^o verbum immediate positum i conclusionem
 oppositum reddet fatua etiam q^o regum debito modo per homines instituta
 resistit a deo p^ocedere immediate licet no immediate // Constat em regnum
 me hominis est sicut rationem naturalem et probatur in q^o quia difficile
 attaco et psuadetur ex mutatione nature et more ff. de adop. l. adop^o mo
 in natura tanquam singulare bono ex rationis instructu p^otas regumibus
 ordinem constituit in creatis Reguntur enim inferiora p^o superiora ad modum
 opatus ordinati sub uno principe qui est deus Illis etiam affirmata cupiditas
 sui prodigia pacis multa p^om q^o viii. quod ad me licet ma uigore mhoneste
 uicinis alteru ledens et suis suis uicinisq^o tribuens et cetera nona q^o uant
 lingua et q^oms seu contradictiones implicaret q^o nisi iustitia p^otinuatus eius
 conatus sua uirtute ex p^oret que humani federe q^o mundi tios exularat ut i

prohibemus decretalium Si in bonis iustitiae preceps daret in aut. de ref. s.
 potestas p[ro] q[ui] n[on] am dnoissimam // Necessarium est facere principatum iustitiam
 sine quo administrari non potest de origi. iure l. ii. § post originem // Dicitur in
 ratione naturalis q[uod] iudiciorum vigor iustitiae publica tutela sit in medio constituta
 ne quis sibi p[ro]mittere valeat ditionem C. de iudicis l. nullus ff. quod iustus a
 l. exat C. unde v[er]o l. si quis incant incantid // Per autem ratio naturalis haec
 in sua ratione est data p[ro]p[ri]i q[ui] v[er]o lex etia. i. di. ius naturale ii. Et sic argu
 endo de p[ri]mo ad ultimum dicitur inferitur q[uod] a deo procedit merito ius naturali
 hinc principatus // Sed dicitur q[uod] s[ed] hoc Imperium romanum nec merito
 nec immediate procedit a deo quia violentia per quam ab initio inolevit ut
 productum est non fuit secundum rationem naturalem ut l. iii. l. exat et l.
 si quis in tantum altatam ymo contra rationem naturalem que dicitur altatid no
 videtur a suis sumis vniuersis tribuere Et sic violentia non quittare nec va
 pinam ut p[ro]d[icit] § iuris p[ro]p[ri]a alijsq[ue] non inferre quod sibi uoluit fieri // Ut
 vii. c. et p[ro] d[icit] in p[ri]mo. cum tam[en] contrarium probant superius altata //
 fateor omnia dominia per violentiam usurpata nullo modo a deo processisse
 sup[er] illud osce viii. Ipse negauerunt et non ex me principatus extiterunt et
 non cognouit quia nullum malum nec peccatum suggerit deus // Iuxta illud Et
 sine ipso factum est nihil. i. p[ro]p[ri]i s[ed] Augustinum // § 2o Dico tamen q[uod]
 successu temporis post illos qui violentias commiserunt consensu populi propter
 bonum regimen successoris consentiens in eodem ex naturali ratione vis a deo
 iusita ut p[ro]fertur iporum Imperium iustificans fuit q[uod] a deo procedit me
 diante naturali ratione producta. Illis item vix possit procedere usurpatione q[uod]
 non potest cum mala fide inchoari C. de usurap. iustit. l. vna ut de iur. can
 proquedi man[us] si longissima fuerit de re. iure poss[et] l. vi. § si quis s[ed] l. i. § de
 p[ro]stip. xxx. au. l. sicut quia tunc p[ri]mo usurp[ati]o in mala fide est C. unde. vi.
 l. cum querebatur nisi iustificauerit bona fides successoris vicin purgans prout
 non de iur. patronatus cura. ad fi. glo. n. ar. ff. de re. iure l. qui in alterius vel
 s[ed] illos qui dicunt continuatione dominii fuisse inam violentiam // Sic poss[et]
 q[uod] a tempor[is] approbatione illius Imperii per Romanum pontificem facte ex
 potestate data a deo sibi talqua omni uicario de qua i[st] dicitur auctur Roman
 Imperium iustificatione habuisse // Et a deo mediante hinc approbatione p[ro]c[ed]it
 f[er]re // Vel dicitur no[n] est p[ro]p[ri]i nisi a deo subaudi. iubente vel fauente p[ro]p[ri]i q[ui] v[er]o.
 nec minus // Et sic videtur viii. q. i. audacter //

Potestas sacerdotalis.

Secunda pars conclusionis que habet q[uod] potestas sacerdotalis procedit merito
 ex diuina dispositione non est dubia apud catholicos et patet ex hijs q[ui] scripsi
 p[ro] q[ui] sequuntur in §. inco[n]feratio et sequuntur // Certu[m] est it[em] q[uod] sacerdotalis potestas

J. P. in duobus
 U

hinc patet Et qd psona clericorum sunt anore spualia p qd p caratere clericali
 talis suspensionem assumpti sunt in potestatem dñi ut scripsit (Thero) ad quēda sim
 luntam de duobus generibus hominum et habetur pñ. q. i. Duo sunt genera Nec ob
 stat qd in aliquibus reliquit vicia cognitionem aliquarum causarum Iudici seculari
 quia hoc facit velle confectio ex causa Iuris huius concessiva de di. com. c. ex pñ
 et v. n. C. de iur. et c. i. et ii. in cl. Et idem hoc dicendum est de omnibus aliis que
 spualia sunt confecta sicut sunt velle et velle et velle vasa velle et velle
 comes ymagines et huius dicitur pñ. et obli. ex pñ. et velle et velle

Terza qñtio principalis est qd in sacerdotali potestate in psona sicut pontificis
 videtur potestatis absolute considerata consistit monarchia atqz participatus et
 supremum dominium pleneqz et liberum sub participandi in toto orbe videlicet
 in temporalibus et spualibus Vnde duo etiam ad hoc que scripsi i. q. i. pñ. sequunt
 in pñ. pñ. pñ. in articulo pñ. et in articulo v. to et arto pñ. usqz ad
 finem Et ad hoc sufficere debent tres propositiones quarum una fa. est. in dñ. c.
 pñ. et velle et aliam fieri in pñ. c. solite et aliam velle fieri in dñ. c. novit
 fa. quia pñ. (Ihesus filius dei dñi) fuit in hoc mundo et velle ab velle fuit velle
 dñi omni et de Ihesu velle in Imperatores et quosdam alios in damp. et quasius alias
 suas ut pot. in pñ. quas velle et dñi naturalibus et gratiis dñi
 et etiam conservabat fieri potuisset. Igitur et velle velle qui velle
 quoad jurisdictionalia velle pñ. in omnibus pñ. et velle ex velle quib
 fieri velle ut dixi supra. Nam non videtur fuisse discretus dñi postquam
 pñ. ad locum ad quem mortales non valent accedere p velle. Et
 reliquisset dñi velle velle potestatem fuit autem ille velle
 velle pñ. ut pñ. circa modum pñ. pñ. pñ. ut velle et velle
 velle q. i. si pñ. Et ipsius velle in maior absconditae scripserunt
 videlicet qd post mortem pñ. humana natura a se creatam absqz velle pñ.
 regimine reliquisset az. pñ. c. pñ. velle et velle q. no. Iuno in dñ. c. lig
 ex suscipio et dñ. c. quod super huius et in pñ. c. ad apter in fi. et ar. in fi.
 velle velle velle et velle que scripsi in velle c. licet de velle. li. vi.
 in pñ. oppo. // Vnde obstant velle que fieri possunt Et pñ. non obstat
 distinctio jurisdictionis de qua in aut quomodo oportet pñ. in pñ. et de velle.
 di. in. celebratam in fi. Vnde velle ostendit fieri dñi Ergo jurisdictionem affero
 et velle a deo pñ. quare magis aliam deo propinquat tanto ma
 ior est velle sacerdotum manet quod probatur ex ordine scripserunt dñi autem Et
 sic intellige quod multum discrepant Sacerdotum et Imperium in aut de non aliam.
 Et si velle velle. Non velle multum discrepant nisi quo ad maiorem dñi. Hinc est qd
 velle velle caput et velle anima sive brachium seu humeros Epus velle et
 velle de velle c. velle. Vnde in velle velle ut velle qd Epus
 est velle caput velle. Ihesu pñ. et ut velle quanta sit dñi velle velle
 pñ. et pñ. velle velle. // 2o velle si dñi qd pñ. velle se

potestas pape in toto orbe
 tam in temporalibus q. spualibus

• inuicem de potestate temporalis sed debet temporalia dimittere Imperatori Regibus
et aliis dominis temporalibus vi. c. quo iure et c. latoz et cum allate sic ponat fal
rem suam in messum alienam vi. c. per venerabilem allato contra. c. in. vi. q. iii.
quia illa procedunt de potestate ordinata Et licet coronam recipiat Imperator a
ppa et gladium ab altari ut dicitur legimus tamen recipiendo ab altari ab ecclesia
recipit quia altare expedit Et q. dicitur ante fuisse Imperium q. aptatum non
fuit ad propositum quia potestas spiritualis non ratione temporum dicitur maior
Et potius ratione dignitatis Nam et si dicitur prius venit ad fidem q. petra
prelatus est potius tanq. potior non tempore sed dignitate Et q. dicitur q.
spiritualis potestas indiget multo magis temporalis q. v. administratores et non
duatus et magis quam quia illa indignitas signat potestatem in facto magis
q. in iure Non obstat etiam si dicatur dominum eandem rem posse no. et. pl.
ut insolidum apud plures videntur ppam et Imperatorem imperio duos singulares
s. comoda l. si ex vito s. si ductus vehicula quia fatore q. ppam non habet do
minium omni rem temporalium Duplex est omni dominium vni iure dno
et aliud iure humano ut p. c. quo iure Primum est apud deum omni vniuersi
foram creatorem Sen. p. de sd. tu. c. i. cuius est terra et plenitudo eius
ut in psalmo et de dei tua nobis et p. ca. quo iure quod est vni simplex et
absolutum In cuius respectu vix absolute et proprie loquendo nulla creatu
ra est vel esse potest in bonis alicuius nisi dei in quo hosti. in p. c. q. super
his glo. s. in tamen videtur dicit sic nichil videtur q. in adventu ppi honor
et omni principatus et omni dominium et iusdictio de iure et ex causa iusta
per illud quo superius manu habet nec vix potest ab omni infideli substra
ta fuerunt et ad fideles translata et q. iusta ca fuerit probata q. regnum de
genti in gentem transfertur ppter iniustitiam et iniurias et contumelias et diu
ros dolos velle. p. c. et q. factum sic sic probatur de consti. translato. ut hoc in
p. sona filii ppi vni dei Qui non solum sacerdos fuit sed et rex lud. i. Regni
vni non erit finis supra illud ut ppi auferatur a nobis regnum et dabitur
genti facienti fructum vni facit illud propheta non auferatur septimum de
Iuda donec veniat qui canturus est // Huius autem principatus ppetuus con
stet ipse ppius petro et successoribus suis ut c. pro humani in prin. et s. rombz
in fi. allate et de tali dominio dicitur q. omni potestas temporalis subiecta est
papali Aliud est dominium quod legiste vocant legale no. ff. de verbo sig. l.
recte et canonice humanum ut p. c. quo iure de quo tractatur per Iuno et p.
compost de consti. que in vrbicani et per Iuno de diuis. velle. q. plisq. intell
gitur p. c. quo iure q. iure genit illud finis et est casus ff. de iusti. et iure. l.
ex hoc iure licet prius tertius cuius sunt p. p. dicit dicit q. vno est
a deo collatum humane creature et no. fuit ab initio introductum iure genit
Et omni subicit rationabili creature genit. Et sic equato sibi vli. et vno creatur.

quia illa constitutio non est papalis sed Imperialis Et fuit per dictum Ra-
viam francie Regem tanquam ut ibidem dicitur qd Subditur qd opus hoc
non curvat Jurisdictione secularium quo ad actiones personales nec
quia non auferitur nec impeditur sed eo qd omnes laici christianis utqz foro
subditus est dat sibi cum actu electio seu Item videtur pponi d. c. i. ubi di-
ctum qd opus quiescit lrao petro iura clericali impium et terram Et qui hoc
privilegium Romanis ecclesie detrahit in heresim labitur et hereticus est sensen-
dus et ibi dicitur Subdit qd quavis hoc ius sit collatum recte advo ipa nec
simp nec robisqz vlt est vopem ad vitandum scandalum ne putaretur qd ecclesia
magis quereret indumentum potius qd correctionem vnoqz prim pp mala
aliquorum tyrannorum in quorum terris recte sunt fundate qui propter sua
indivisaam et potentiam rectam non puniuntur vti iure suo Absit tamen
hoc in regno francie christianissimo et recte liberissimo cuius reges devotissi-
mum vti iure et suo hactenus libere puniunt et qui quare victorio-
sioris tate ecclesie liberaliores fuerunt Secunda consideratio est de
iure compe. placis ecclesiasticis ultra premissa ex usu et consuetudine quod
dicit non posse vno verbo exprimi quia non omnes recte habent nec habent
vnt cosus vordem sed quidam vntur pluribus et quidam paucioribus
Subdit vnt notabile videlicet qd id quod cosus hoc casu acquirit non auferit
acquisitio noua quia hoc competit ecclesie iud suo ut dictum est sed est ex
rectio plus iuris dat a deo quod fuit forsitan a deo quaz impeditur postea
a expeditum quatum ad expeditorem Aut est confirmatio iuris potius qd
nihil prohibet aliquid competit ecclesie dicit iure dicit tamen qd si usus ille
sit vtra actiones nec vales ut dicitur esse in quibusdam ecclesiis paucas
tamen tunc ille cosus acquirit Jurisdictionem et locum habet consuetudo ut
pno. c. nouit s. non videt nisi. forte ubi vopandur privilegium et consuetudo
in iure realibus atqz feudalibus sortitur igitur in iudicialibus non fundat
fatur tamen quia regula quam ponit dicitur s. non vnt in pu. condapta
nam ad actiones personales eo qd sit in illis possit Impediri finis futurus
curam aduam habentes sicut in aliis dicit tamen qd c. nouit loquitur de po-
tate ordinata Subdit nam qd ipse petrus beitrandi istas vnt pposit
ut vnt iam vnt opus vnt cora vnt philippo rudo de vnt in illa pnt
actionem quam habuit tunc vnta gallicana qua sepia sine scandalo vnt
Tercia consideratio est de iure compe. placis ecclesiasticis ex privilegio seu con-
cessione pda vbi nota privilegium prope dicit continere specialium quam con-
cessam aliam putat vel contra nec vnt hoc mo recta non indiget humano pu-
vntio quatum ad Jurisdictionem spualium seu in delictis contractibus vel
actionibus in quibus potest notari potatum nisi qd propter tollenda Impedi-
facti vnt per deuotum vntum pntipum ordinationes et statuta mandari

non impediri executione huius iuris quod largi privilegium potest dicit isto modo
 gallicana ecclesia etiam dicit se habere plura privilegia a Regibus francie scilicet
 Ludouico philippo pulchro Ludouico eius filio philo fratre ipsius Ludouici qui cum
 mandauerunt per suas ordinationes et statuta per ecclesiam non impediretur in
 executione iurisdictionis sibi de iure consuetudinibus competentis. Sic etiam
 rex francie in sua coronatione promittit se seruaturum ecclesie regni sui priuilegia
 legum canonicarum. In quo includitur quod seruatur iurisdictionis ecclesie non solum que
 de iure sed que de consuetudine competit quod canones dederunt consuetudinum cui
 ius habere et sua executione feruntur contra impedientes. Iurisdictionem de iure
 vel consuetudine antiqua ecclesie competentem de immo. ut. qm. li. vi. Verum
 quantum ad actiones reales concessio iurisdictionis realis a seculari principa
 facta recte satis videtur privilegium continere. // Moderno tamen tempore
 hanc concesserunt ecclesie que sibi auferre conatur eam quam habet licet theodosius
 et lezarus Imperatores omnia iudicia recte concessissent prout. q. i. c. quidam et c.
 sequitur et p. c. nouit iudic. luc. et no. de foro compr. extrahens et c. ex tunc
 et p. iuno. et licet. c. // **C**irca quod dicitur producti Durandus et berttrandus quod ipsa prerogativa qua
 habet in ecclesia non habet ab homine sed a deo quia sui successor petri in quem
 fuit potestas a deo data petro quidam in dona pro sua persona habuit et in
 aula faceret et per verba sanctorum in futurum quidam vero successoribus transiit ut illa
 sunt quibus ecclesia non staret sicut sunt clauis ligandi atque soluendi atque enim
 potestatem in se adversus eam prevalerent. Unde hanc plenitudinem potestatis per qua
 dam ecclesiam quoad mundum et dyabolum regitur per petro pro se et successoribus
 suis. Unde Cyrillus in libro thesaurorum. Sicut petrus accepit a deo ducatum
 et septimum recte gerendum ex israel progrediens super omnem potestatem et penam
 patium et contra omne quodcumque est ut in omnia omnia curuuntur sic plenissi
 mam potestatem et petro et successoribus eius transiit. Quod admodum adam a deo
 habuit quidam specialia dona sicut omnes sancti quidam vero pro se et sua potestate
 accepit sicut originalem iustitiam. Unde iuno. de trinitate. c. quarto dicit per po
 testatem transmittendi pontificis. Ita retinuit sibi dominus et magis et in unum soli petro aplo
 et per ipsum successoribus suis prebuit et concessit. Solum autem Romanus po
 tiffex est successor petri. Unde sedes petri non dicitur prima in qua sedit sed
 vltima in qua recedit tunc translatus. Petrus quod qui super orbem ecclesiam
 sedit a principio nullam determinatam sedem habuit sed sedem per solennitatem
 iacobus frater domini dimisit. Postea vero antiochie primo sedit sed illam sedem
 reliquit. Ignatio martiri discipulo sancti iohannis viuit. Postea roma venit et
 illud illius sedem transiit et inuolabit illi recedit. Unde non antiochia prima
 sed roma vltima dicitur dicitur sedes petri. Unde qui in sede romana tunc consti
 tuitur successor petri et per quem plenus et perfectus populi vicarius efficit. De
 ducunt postea quo iuris per electione ad cardinales habeat potestatem quod omittit

origo potestatis pape

putis vite civilis que omnia inter christianos debent ordinari ad futuram vitam
 sicut ad finem Et id consequens est quod spiritualis iurisdicatio recte se habeat ad
 iurisdictionem secularem sicut ars ordinatur ad finem et se habet ad artem que
 considerat illud quod con. est ad finem sicut militans quiescit sicut dicitur 2° 2° 2° 2°
 Item potestas iurisdictionis spiritualis habet imperare potestate iurisdictionis temporalis
 et illa tenetur obedire sibi Quibus quia aliquis laycus iuste per certas causas
 contempnit longo tempore contempnit exhortatione ad quoniam recte redire
 volens potest recte precipere duo temporalis sub cuius exhortatione est dno. q. con.
 pellat eum per captivum bonorum et etiam psonarum si necesse fuerit et satisfacta
 et redat ad obedientiam recte Et si dominus temporalis recusat hoc facere potest et
 debet exequi et ita servatur in Andegavia Unde sanctus Ludovicus statuit quod si ali
 quis maneret excommunicatus per annum compelleretur per gentes regias ad faciendum se
 absolvi et hoc in pluribus regni partibus observatur ad c. ex parte de illi. quing. An.
 dicitur super. Tercio ad id quod dicitur quod a se abicit omni iurisdictione
 temporalis O homo quis constituit iudicium in diebus inter nos luc. xii.
 Fidei quod qui dicit christum non habuisse potestatem temporalem seu secularem et
 spiritalem contradicit Mat. vltimo ubi christus dixit Data est quicquid omnis potestas
 in celo et in terra Et apocalypsis 2° dicitur principis regni terre si bene contem
 perat quod habens potestatem et auctoritatem iurisdictionis non videtur ea in propria
 persona nec debet quantum ad omnia minus maiora debent committi minoribus et in
 diebus amodo et superioribus maiora sunt cultum fuit moysi exodi. xxviii. quod
 servaret iudices qui minora et facilia iudicarent tumores et difficiliora mo
 si remitterent iudicanda et apostoli dixerunt actuum vi. non iustum nos delin
 quere verbum dei et ministrare ministris Et per hunc modum christus licet habe
 ret fidem potestatem sed qua fidem opus ad quod venerat fuit instruire
 nos de fide sua et de redemptione nostra per ipsum fidei. Idcirco circa ista quasi
 totaliter vacavit dimittendo minora que per alios fieri poterant Et ergo dicit
 illius qui parabat dimidi hereditatem et inter se et fratrem suum luc. xii. qua
 ad minor potestatem recurrere. Quarto ad id quod dicitur quod cum populus
 vellet facere christum regem fugit (Jo. vi. Fugit. et hoc fuit pro duo primo ad
 ipse in ipse et ipse voluit hoc regnum habere ab hominibus nec per homines
 2° ut daret exemplum fugendi honores mundi qui conferuntur intuitu como
 di temporalis sicut turbe voluerunt facere christum regem quoniam parerat eos
 quibus panibus et duobus piscibus. Quinto ad id quod dixit christus coram
 pilato regem meum non est de hoc mundo (Jo. xviii. christus. q. iii. q. respondit
 et non negavit pro hoc se esse regem immo postea concessit Nam cum pilatus
 dixisset ei Ergo rex es tu Respondit tu dicitis quia rex sum ego. Ego enim in hoc
 natus sum et ad hoc veni in mundum ut phibeam testimonium veritatis. Nec dicit
 regem meum non est de hoc mundo Cum regem eius sit in celo et in terra Sed dixit

Regnum autem non est de hoc mundo quia nec electione mundana ne successione
humana sed unione beata fuit rex quidem parus aut nichil usus fuit regni
temporalis Et dicitur per quia quando fuit flagellum de funiculis et circis rubeis
et condentes in templo et iudicialium causas subiecit sicut videtur per
potatem temporali fuisse Unde et iudici dixerunt et Dic nobiscum qua potestate
hoc facis Respondit quia venerat principaliter nos redimere et saluare
quia omnes actus eius circa vitam et iudicium consistebantur et pauca aut
nulli circa exercitum aliamque jurisdictionem non quia utraque potestatem sibi in
iudicium non habere sed ut saluti nostre totaliter mandaret Ideo dicitur Jo.
10 Non enim misit dominus filium suum in mundum non iudicari mundum sed ut sal-
varetur mundus per ipsum expleto autem sacramento nostre salutis per mortem
ipsius et eius resurrectionem Christus quiescit patre totum regnum ecclesie quodammodo erant
necessarius et expedire ad illud regimen et quia utraque potestas temporalis et
spiritualis est ad hoc necessaria utraque sibi contulit de spirituali nullus dubitat christianus
de temporalis patet actus v. per. petrus iudicialiter dampnauit profuro et men-
dacio raris autem aut magis alibi legitur quod ipse usus fuit hac potestate quia per
paucitatem credentium super quos fuit sibi data potestas Inuenio per et aliorum
apostolorum et discipulorum fuit ad conuertendum alios ad fidem per purificationem
et miraculorum operationem Ideo dicitur Mar. 16. Illi autem profecto per dicitur
uerunt ubique duo cooperante et firmo confirmant sequentibus signis multipli-
catis autem fidelibus per conuersionem gentium tam subditorum quam principum in-
ueniant utraque potestas vel inuenire debuit apud ecclesiam eo quod hinc iudicare
de crimine de iudicare de ordinatis ad finem // Sexto ad id quod dicitur quod
episcopus soluit arbitrium in christo. Fidei quod sicut ibidem ex christi euangelii patet per
non soluit illud tanquam debitum quia auerit solueret declarauit patre se non esse
debitorem tributi Seduit enim ad uitandum scandalum vnde dixit in autem scan-
dalizamus eos // Septimo ad illam auctoritatem subiecti estote omni humane cre-
aturae etc. Prima per petri per de matio. et ob. solite dicunt quod beatus petrus non
loquitur ibi de subiectione cuius ad alterum quo ad jurisdictionem quia sic oportet
trahit quolibet cuiuslibet esse sic subiectum et non cum loquitur ad omnes christi-
anos et sic respondet eiusdem idem est dominus et subiectus sed loquitur quo ad humilitatem
aueritum que tamen magis debetur regibus et duabus et aliis in sublimitate
constitutis sic enim exponit textus in c. solite altato. Octavo ad id quod dicitur
in autem quo opor. episcopi in prima. et per. di. duo quippe. Quinto quod terminum autem
tunc per non debent prouerbi. per. per. 1. c. 1. cum sequuntur Fidei quod tam sa-
ardorem quam imperium sunt per modum superioris oppositum. sacerdotum quod ut per
dominis et spiritualibus quantum est de pura et principali intentione sacerdotum Sed
quia diuina et spiritualia perturbantur et quibus impediuntur per abusus huius in temporalia

Ideo ad sacerdotium et ex quibus potest impediunt et perturbant tollere
 et impediunt et perturbant gladio spirituali ferre ista sunt tria tria
 laquei et temporalis ecclesie quos resisti non licet quia hereditio temporalis
 nullo modo se extendit ad spiritualia (2° autem et per quamdam suam se extendit ad
 actiones hominum circa temporalia que ordinantur ad spiritualia tanquam finem quem
 abusus hominum circa potest impediunt finem. **¶** Tunc addit quod officia debent esse mixta
 mixta ne sequatur confusio C. de opposita. l. 1. lxxxij di. singula per q. ii. p. 100
 de p. ubi cum singula l. vi. Videtur quod illud habet locum quod plures instituitur
 se simul de eodem negotio quod non est in proposito quia de spiritualibus nullus potest
 se intrinsece nisi iudex ecclesiasticus. **¶** De temporalibus vero non intrinsece
 se sed extrinsece et temporalis quod nullus per eadem ad diversa iudicia simul
 trahi debet de Reg. dispensa. l. vi. sed in optione actoris est revertitur ad unum
 eorum et ille solus habet tunc cognoscere de illo negotio et iudicare et sic nulla
 est confusio. **¶** Verum ad illud quod opponitur contra id quod dictum est
 potestatem papalem procedere a deo immediate de similitudine Imperatoris qui potest
 tunc constituit per di. legimus in aut. quod oportet epi. in prin. Respondent quod non
 est simile quia Imperator non habet potestatem nisi terrenam papalem iudicaria
 quam populus se subiciendo ei dare potest licet cum dicat lex quod Imperator iussit
 non facit iudicium cum qui nulli iurisdictioni preest tantum de Imperatore
 dicitur quod legit Regia lora a populo potest in eis omne ius et potestatem transtulit
 Iusti de Que. nali C. sed quod principi et populi consensu iudicium in temporalibus facit.
 Sed in spiritualibus nullus hominum consensus facit iudicium illum qui non est per
 quantum submissio. **¶** Videmus ad e. dudum in. q. vi. ubi romani pon-
 tificis domino apostolorum successores qui homines fuerunt et quod concilia Romanam
 ecclesiam primatum habere statuerunt Videtur quod romana ecclesia a solo deo de
 iure primo habuit primatum sed concilio et prebuit volentibus volentibus
 dei obedire sicut debebant primatum hunc de facto recipit. **¶** Nec obstat per
 di. c. ubi dicitur quod hinc una sed. primi apostoli petri meritum. **¶** Deinde secunda
 iussione dei concilio Romanorum auctoritas singularium in ecclesia tradidit
 potestatem nam licet in preferendo romanam ecclesiam meritum petri pertinet
 sicut dei iussione quantum ad hoc quod deus in personam petri post se ecclesiam
 fundaverit et concilia sequentia fuerunt operum ipsa tamen ipsi dispositio
 prebuit efficaciam prout lacus quidam deus epus sabini Cardinalis in trac-
 tatu quem intulavit de ea potestate ecclesie. **¶** Videmus ad id quod oppo- in istis capitulis est data
caus potestas
 nitur quod omnibus apostolis similis fuit donata potestas et quod omnes fuerunt pares
 et sic romana ecclesia preeminencia super alias sola non habuit. **¶** Iuxta illud
 quod scribitur per di. in. x. quod ceteri apostoli cum petro honorem et potestatem ac-
 ceperunt pari consensu. **¶** Videtur quod illud verum est de potestate ordinis sacerdotalis
 et papalis que recipit magis vel minus. **¶** Non autem iure. **¶** Nec obstat quod ibi dicitur

ar digniori procedit ista q̄ illa **I**gitur ista maior nobilior et dignior debet esse
 et dicit ff. albo. staben. l. vlt. de maio. et obe. r. per tuas. d. temp. ordi. cum
 in distubandis cum corrobis notat **2**o patet eius maiortas ex maiortate
 rititudinis nam in eo q̄ potestas sacerdotalis procedit a deo dicitur a quo t̄d
 q̄ a fonte procedit omnis potestas ritissima quia si homines dantes huius po
 tatem non erant liberi sicut possibile fuit de origine plurimū regnorum quorū
 populi subierunt q̄ rētionem alterius ditioni vel si nō libere hinc rētionem
 ostulerunt sed per vim aut violentiam tunc rētio non habet purū et
 ritū fundamentum Et t̄n p̄dita q̄ m̄ta sunt // **3**o deo autem est certum
 q̄ ipse semp̄ fuit agens liberū Impossibile ad voluntandū et pro maiortate
 huius rititudinis faciunt bene que leguntur et nō de p̄diti. si a s̄d. l. d. r.
4o patet h̄c maiortas ex maiortate stabilitate Nam potestas secularis de
 pendens ab hominibus im̄diatē iudicā ab hominibus ymo ab hominibus tolli et euelli
 potest Nam om̄s res p̄ quas res constituntur et destruntur de p̄. Inq. c. ois res
 et ibi concord. ff. de cap. d. l. cas. causas iust. de legi. a qua t̄tula. §. fi. §. ff. de r.
 Inq. nichil tamen naturale Et videtur ex. ff. de orig. l. n. §. ex art. **5**o po
 testas sacerdotalis quia a deo est non nisi a deo tolli vel euelli potest ar. Inq. p̄
 n̄ allegatorū Ideo em̄ illa que sunt de iure naturali per suos aucte tolli non
 possunt Iust. de iur. na. §. sed naturalia fa. opt̄. no. mo. opt̄. et compos. de r̄
 fa. c. que in rētionem et iuris et hosti. de iurim. et r. quia plurimū sicut ut
 r̄onam ff. de sol. l. sicut §. n̄alis et faciunt opt̄. va que scripsi in c. de iudic.
 b̄ndis allato in p̄ma p̄one et in p̄diti. c. per tuas in p̄. 2. 3. 4. q̄ombus
 ro r̄d q̄ deus im̄diatē disposuit quō homines aliter ordinaverunt cum canat r̄a
 gelica r̄ba quas deus quōvis homo non sepat m̄t. et p̄p. cap. ut p̄p. q. i. dicit
 de p̄uilegiis em̄ et confirmationibus superiorū Inferiores iudicare non pos
 sunt de iudi. c. ad v̄missent de confirma. val. vel d̄nt. c. i. in fi. et c. n̄ iur. et
 p̄p̄tari. C. de legi. l. fi. et de senten. ex p̄. r. m̄tralia ipsa autem stabilitas seu
 immutabilitas t̄m in maiori et nobiliori et p̄fectione esse constat ut §. sed n̄alia
 allato in fa. opt̄. p̄p̄. de. et in aut. de r̄. r̄t̄. non alie §. ut aut. coll. n̄. // **6**o
 patet ista maiortas ex maiori antiquitate p̄us em̄ in cap. sacerdotū q̄ regnum
 quod deducens p̄at scripsi in p̄. c. nouit in opp. ar. l. p̄. // **7**o patet ista
 maiortas ex maiortate mat̄re circa quā r̄ratur r̄traq̄ q̄ vna circa animam
 et sp̄dalia que aut̄ bonū conditū illa r̄tra corpus et circa bona temporalia et
 r̄sitoria p̄diti r̄t̄ que corporis delectationem r̄sitoria r̄p̄t̄nt Constat em̄
 animam corpus p̄rillere et bona aut̄ p̄p̄ta et r̄m̄tabilia corporis bonis r̄duct
 atq̄ r̄sitoris absq̄ dubio p̄ferri d̄t̄re C. de sacrosanc. r̄t. l. s̄m̄ ff. de r̄s̄.
 l. in p̄diti. ff. de r̄d̄. d̄t̄. l. iustissime p̄. q. i. p̄r̄cipimus // Nobilitas autē
 mat̄re nobilitat artificū sicut solent d̄t̄ de nobilitate s̄bi q̄ nobilitat s̄m̄ ar.
 iust. de iur. na. §. ff. // **8**o patet quia maiortas dependet ex maiori forme
 Nam forma que dat b̄ndis et bonū regim̄en hominū s̄m̄ suum ad quem p̄m̄
 apalari t̄ndere debet et ad quē p̄dipaliter dirigit sacerdotalis potestas.

et perfectio legis unaquodque et in qua consistunt omnes leges et prophete consistit per
apaliter in perfectione caritatis supra illud dilige dominum deum tuum ex toto corde
et propinquo tui sicut teipsum in Mt. xxi. De fa. vnc. c. vnc. quod intelligitur
etiam de iudicio supra illud dilige dominos vros Matthei v. q. iii. certum
est hoc autem dominos diligere non percipit aliqua virtus moralis nec aliqd
aliud ita magnud bonum quia si lingua hominum loquat ut sermo p. in p. de
forma autem viuendi et regendi in luce fidei q. nulla tunc prefulgeat loquitur
ex. dicens nichil enim est quod lumine clariori prefulgeat q. verita fides in p. de
penult est quod ita iniquat occasu subiactur q. vera regio Nam cum auctorem
vire et luminud contras aspiciunt vire et tenebras deprimunt et reserunt subiac
defectui hoc est enim per qua reges regnant et potentis subibunt iustitia C. d.
fid. in. epla. m. d. d. et hoc p. dilectionem seu caritatem ad gala. s. de p. de.
p. d. s. amen amen sub exp. missis // De lumine vero per statum dicitur quia
sui veritatem tenet se ex parte finis // Septimo igitur patet maiestas ex p.
in finis certum enim est q. finis ad quem sacerdotalis potas tendit qui dicitur eterna
felicitas et vltima beatitudo in diuine visionis fruitione consistens est in cor
poraliter expelle q. finis b. et aulit sui poluit in hoc mundo vincendi ad que
tendit potestas secularis Et ideo bene dicitur p. rex. q. ars est regimie de eta.
et qualita. c. vlt. Nichilominus prodest hoi si totum mundum lucratur et ex au.
ria debet finalis finaliter amare deturcunt Super quo vide in p. c. nonit
quod scripsi oppo. i. az. ii. et adde vna quod ibi scripsi az. iii. // Octavo patet
hoc maiestas ex magnitudine vicit Nam vicarius maiore vel superiore
propter auctorem cuius vices gerit premit tuncq. aliter inferiori potestati de
offi. l. c. volentes cum conc. ibi sig. l. de offi. dele. saur. ii. p. di. c. fi. p. di. c.
et modo nullus catholicus dubitat quin ipd vices dei gerant p. di. in nouo
et salte hoc omne consistunt de summo pontifice qui est p. ut in proph. vi. li.
nec miror quia potestas qua fungitur non est sua propria sed illius sui pontifi
cis d. n. i. ihesu xpi cuius vices gerit tanqua eius procurator potas enim
vicarii vel procuratoris non est illius propria sed d. n. qui eum deputauit ff. de
offi. eius cu. man. est imp. l. i. et ii. quis et a quo app. l. l. i. S. fi. Et p. p. p.
no odio vel amore a p. p. obediencia et religio vultate defendens p. di. si ex sta
p. q. ii. qui et diuis vbi d. hoc vbi. di. quod dicitur vbi de hoc p. di. quis iustiat
p. p. di. c. i. vbi de hoc et c. qui ea de conse. di. iii. eos quos p. q. v. ita un.
p. p. q. ii. l. c. i. m. quibusq. metu. c. non solum c. nolite quod metu. can.
facit et quod no. de exp. p. p. l. c. tanta in glo. p. hoc p. q. m. quatuor // Item
p. p. exp. s.atur aliquis propter multitudinem etiam si totus mundus discedet
ii. q. i. multi in auct. de re. p. d. ad fi. C. de p. m. l. de iur. i. et l. filii homi.
de d. d. d. h. di. iur. iur. de exp. p. p. l. c. p. litteris ad iudic. de d. c. ii.
p. p. q. vii. flagra cum ibi notat de p. di. vi. c. i. in fi. p. di. q. ii. Et quis

Et si incorrigibiliter in heresi iam dampnata et notoria permanserit nunc
 vindicare velle potest. Intra. c. qui altarium et no. con. q. 1. non aut. lxxij. di.
 si quis per unum po. q. in. q. si. cardinalis possit et debent ab eo recedere
 et alium eligere quia a sua que primatus est n. q. vii. sacerdos ubique ubi de
 hoc po. q. vlt. sicut dicitur. ubi de hoc xxiii. q. p. antus. i. ubi de hoc ubi vnam
 no. q. p. h. v. t. u. s. u. r. o. r. est quolibet catholico quo cadit q. synodus ep. con
 dampnare possit sicut p. catholicus p. non catholicum cor ubi notatur vel
 in tali casu no. est sua iudicia quia heresis p. t. u. a. p. u. a. t. e. p. d. q. u. e. q. u. e. b. e. n. e. f. i. c. i. o. s. u.
 p. h. e. r. e. s. i. s. m. p. r. i. a. t. u. s. d. e. h. e. r. e. t. i. c. a. s. u. t. q. u. i. s. s. i. s. s. u. a. n. d. e. t. s. i. m. i. t. a. u. t. l. i. v. i. d. i. a. t.
 m. a. q. n. o. n. t. r. a. d. i. c. t. u. r. a. l. i. q. u. a. m. c. a. u. s. a. m. a. d. v. i. v. i. m. p. r. i. m. e. n. t. u. m. a. s. e. r. v. i. a. r. e. t. a. d. q. s. u. s. p. e. r. t. u. s.
 s. i. n. o. n. v. a. l. t. y. m. o. n. o. n. d. e. b. e. t. C. o. m. m. u. n. i. t. a. t. e. n. o. n. p. o. t. e. s. t. f. a. c. i. t. u. r. p. p. a. q. d. i. u. p. p. a. e. s. t. q. u. i. n. s. i. c. i. t. u.
 d. e. p. o. m. i. p. q. i. n. a. u. t. a. n. t. e. p. a. s. e. r. v. i. a. r. e. s. u. a. m. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. m. p. n. o. d. e. s. e. n. s. i. c. u.
 a. n. i. v. a. b. i. l. i. s. i. n. g. l. o. h. i. c. p. a. t. e. r. d. e. n. a. t. i. o. n. i. b. u. s. p. a. s. t. o. r. a. l. i. s. // **¶** Dicitur q. non
 est verisimile q. aliquem gravet p. a. vel faciat contra iustitiam quia vel est del
 p. s. u. m. m. u. d. u. s. s. a. n. d. I. d. e. o. p. r. e. s. u. m. d. e. b. e. t. q. s. a. n. c. t. e. e. t. i. u. s. t. r. a. g. a. t. e. t. v. i. v. a. t. p. l. d. i. c. i. t. e. i.
 p. q. i. n. a. b. s. t. r. e. p. q. u. l. u. d. o. m. i. n. i. p. p. o. n. d. i. q. u. i. d. e. i. n. v. e. n. s. a. v. n. q. i. o. m. n. i. a. q. u. i. g. e. n. e.
 b. a. t. p. p. i. n. q. i. a. n. i. m. b. e. n. e. f. i. c. i. s. s. i. m. i. s. p. o. n. q. i. e. p. p. e. d. i. t. v. n. a. q. u. e. h. o. m. i. n. e. n. o. n. e. u. n. p. r. e. s. u. m. e.
 d. u. m. e. s. t. q. a. l. i. u. d. f. a. c. i. a. t. p. p. a. q. p. p. o. n. s. a. n. i. m. e. s. t. v. i. c. a. r. i. u. s. v. e. l. p. a. t. r. u. s. a. n. i. m. e. s. t. s. u. c.
 c. e. s. s. o. r. p. p. o. n. i. q. i. s. i. c. e. u. d. i. n. p. a. d. v. e. t. p. a. n. d. a. n. t. e. m. e. d. i. u. s. s. i. c. d. i. c. i. t. l. i. p. d. e. p. t. o. r. q. c. o. n.
 l. e. g. i. m. n. o. n. t. r. a. d. i. c. t. u. r. a. l. i. q. u. i. f. f. d. e. p. u. b. l. i. c. a. l. n. i. p. p. o. n. s. u. s. s. i. i. v. e. s. u. t. u. n. o. c. a. d. u. r. a. a.
 f. i. l. i. o. q. u. e. a. p. a. t. r. e. g. e. n. e. r. a. t. u. r. C. d. e. t. e. s. t. i. m. l. i. l. q. u. e. a. p. a. t. r. e. f. a. v. i. a. m. d. e. o. p. e. r. i. b. z.
 n. o. i. n. d. i. a. c. i. s. s. u. p. v. o. f. a. v. i. a. m. e. p. e. u. n. i. l. i. p. q. u. e. d. i. c. i. t. q. l. i. b. e. r. t. o. e. t. f. i. l. i. o. s. u. n. p. a. r.
 h. o. m. i. n. a. e. t. s. a. n. c. t. a. p. s. o. n. a. p. a. t. r. i. s. e. t. p. a. t. r. i. o. n. i. c. a. d. e. m. d. e. b. e. t. f. f. d. e. d. e. s. t. q. u. i. s. l. i. b. e. r. t. i.
 e. t. q. p. p. f. i. d. e. m. e. t. g. r. a. v. i. t. a. t. u. m. a. t. o. f. f. i. c. i. m. a. g. n. i. t. u. d. i. n. e. m. p. r. e. s. u. m. i. d. e. b. e. t. d. e. p. p. a. s. i.
 a. u. t. d. e. p. r. e. f. e. r. p. r. o. e. u. n. n. o. n. a. t. r. i. i. u. d. i. c. a. t. u. r. q. p. e. n. i. t. e. p. e. s. p. m. i. n. s. t. r. u. e. n. s. f. o. r. t.
 v. i. n. d. i. c. a. t. u. r. f. f. d. e. o. f. f. i. p. r. e. f. e. r. p. r. o. l. v. n. a. s. p. e. f. i. a. d. g. l. o. s. u. a. q. u. e. e. p. o. s. e. t. C. a. r. d. i. n. a.
 l. e. s. p. r. e. f. e. r. t. o. r. o. n. e. e. q. u. i. p. a. r. e. t. a. d. C. d. e. s. e. d. t. r. i. e. p. t. a. n. t. l. i. q. u. e. t. i. n. f. i. v. b. i. v. i. a. b. o. n. i.
 t. y. p. u. s. // **¶** Dicitur q. romana ecclesia vel p. i. u. r. i. s. d. i. c. t. i. o. n. e. m. a. u. t. p. r. i. m. a.
 t. u. m. s. u. b. t. r. a. h. i. t. v. e. l. d. e. v. i. a. t. h. e. r. e. t. i. c. u. s. e. s. t. s. e. n. s. u. d. u. s. a. n. q. d. i. d. u. d. u. m. p. p. i. d. i. c. i.
 n. a. n. i. m. s. e. q. u. e. n. d. e. t. c. i. v. a. n. t. f. i. l. y. p. p. i. d. i. s. i. q. u. i. n. i. s. i. // **¶** Jam articulus fidei vna
 s. t. a. m. v. e. l. i. a. m. e. u. d. e. i. n. v. t. o. r. i. s. s. u. m. b. o. l. o. u. t. p. r. e. d. i. c. t. o. e. s. u. m. m. i. t. e. r. s. v. n. a. s. e. d. i. s. t. a. v. e. l. i. a.
 n. o. n. e. s. t. a. c. h. y. p. h. a. l. a. i. s. u. e. c. a. p. i. t. q. u. i. a. t. u. n. c. m. o. r. t. u. a. e. s. s. e. t. e. t. n. o. n. v. i. v. a. q. u. o. d. n. o.
 e. s. t. v. e. r. u. m. p. p. i. q. v. s. i. n. o. s. e. t. c. l. i. g. u. b. z. n. u. l. l. u. m. a. u. t. e. m. a. l. i. u. d. c. a. p. u. t. n. i. s. i. p. p. u. s.
 a. d. c. o. l. o. r. n. p. a. t. p. a. t. r. u. s. v. i. c. a. r. i. u. s. s. u. m. e. t. s. u. c. c. e. s. s. o. r. i. p. s. i. u. s. p. p. i. n. q. i. l. o. q. u. i. t. u. r. p. p. i.
 d. i. i. t. a. d. u. s. p. p. i. d. i. n. n. o. v. o. e. t. c. f. u. n. d. a. m. e. n. t. a. e. t. c. p. r. o. h. u. a. d. u. m. p. p. i. d. i. s. a. c. r. o. s. a. n. c. t. a.
¶ Jam qua non potest vnam vltiam et vnu caput est potest duas ecclesias
 aut plures ut hereticus vult d. p. o. n. u. t. e. t. s. i. c. e. s. s. e. t. p. o. t. e. s. t. p. o. n. e. r. e. d. u. o. s. e. p. o. s. s. i. b. e. s.
 v. e. l. i. l. l. u. d. d. e. u. s. e. t. h. o. m. o. v. n. u. s. e. s. t. p. p. u. s. i. n. s. u. m. b. o. l. o. a. n. a. s. t. a. s. i. i. e. t. i. l. l. u. d. p. p. u. s. e. s. t.
 v. n. a. p. s. o. n. a. i. n. d. u. a. b. u. s. n. a. t. u. r. i. s. e. s. u. m. m. i. t. e. r. e. t. i. l. l. u. d. d. e. p. p. o. n. d. i. v. o. s. v. i. v. o. v. e. n. i. t. a. d.

vna sicut catholice etc.

qua quando ex absq^{lani} de adventu portatus dampnatos aliqui refrenantur assumpti
 qui uteruntur nichilominus hunc potestatem ut dicto c. licet ibi absq^{ulla} exap,
 de um. 9. hanc ut c. deponis articulus q^{si} Imperator quidam catholicus nec generalis n^o
 p^oaliter synodum congregare potest nec in aliquo articulo. nam h^{ic} heresis p^oam
 aut deusos h^{ic} dicitur p^ori. di. c. hunc etiam cum ibi notat in glo. 1^a ep^o n^o q. v. man
 datus p^o c. vi. di. facta videntur et c. quis dubitat. et c. si Imperator. c. n^o q^o ut c. ubi
 nam fa. n^o n. q. vii. nos si. p^o q. i. continua et c. sacerdotibus glo. i. p^ori. di. Superior
 p^o q. m. n^o n^o Sed p^opa transfert Imperium et confirmat electum h^{ic} iungit continet
 et p^osecutorum ecclesie Imperio p^ominat. c. venerabilem. c. ad apostolicam et c. alius altare
 de um. 9. de primis articulus q^{si} ep^o obedienciam p^ope nullus saluatur etia^m utur
 pro p^ori nomine p^ori. q. m. si quis a catholica. i. q. i. unde p^ori. q. i. ubi sana. c.
 hereticis. c. fasina ad di. f^o q^o et c. quidamq^o ut c. quid corrus et c. omnibus de hereticis
 f^omissum tibi de hoc de fide catholica sumitur s. vna p^ori. q. vii. quodammodo et q^o
 qui non habet p^oam p^ocapit non habet caput p^ori. nec est membrum de corpore eius
 n^ostris nec p^o quis sumant ad ad vitam bona que sunt q^onta^m sint p^ori. di. nolite et c.
 quis n^ostris p^ori. di. non dicit ideo dicitur Zacharie p^ori. in fine omnia membra cap^o
 sequatur de conse. di. malebatur in aut^o de ord. n. in p^ori. di. p^ori. p^ori. di. ita
 dicit et p^odicto. c. mouit vide de p^ori. di. in si quis aut^o in p^odicto c. pro h^{ic} n^o p^o
 p^ori. di. p^ori. p^ori. ad non licet de h^{ic} que n^o fi. a p^ola. non v^o di. que contra ma
 roris de p^ori. n. c. fi. p^ori. q. vii. quodammodo p^ori. q. i. quidamq^o p^ori. q. i. s. f^o n^o aut
 et q^o nullus excoisatur igno^o ad vel timore et multominus id ep^o in officiali^o gen^o
 vna non habet alia h^{ic} q^o nec aliud auditori^o q^o ep^o de conse. n^o putam^o l. vi.
 de app. Romana in p^ori. r. l. Ad quod iunge que scripsi in p^ori. si in alio aluare
 alio. Et hoc est illud quod voluit sumo. 39 in p^ori. c. solus s. unum. et s. p^ori.
 illos d^o d^o finaliter pontificali auctem regali p^ori. quodammodo anima
 corpi p^ori. temporalibus ac sol^o hunc p^ori. d^o n^o autur Et h^{ic} coniunge
 que ibi scripsi in ultimo notabili et super glo. q^o ad d^o vnde sacerdotali. i. p^ori.
 p^ori. de qua solum h^{ic} intendo loqui dixit d^o p^ori. p^ori. Err^o constitui te sup
 gentes et regna ut euellat et dissipet plantas et dissipet Ierusalem p^ori. et p^ori. di.
 Err^o et s. p^ori. potest et de istis duabus potestatibus potest intelligi quod
 scribitur gen. p^ori. f^o f^o d^o duo humana ut prout exponit textus in dicto. c.
 solus s. p^ori. in p^ori. Non obstat cont^o id quod dixi potestas sacerdotali
 ab hominibus non haberi nec ab eis tolli vel mutari posse quod hodie sacerdos et
 ep^o n^o Romanus ab hominibus assatur de cler. c. n. et c. licet de ruitan. ad plibz
 et q^o sacerdos etia^m ab hominibus destruitur n^o ab ordinibus degradatur de
 p^ori. degradatio l. vi. quidam ut p^ori. volu^o deponit si v^o d^o p^ori. de
 ruitan. l. vi. vel suadendo in heresim gl. di. si p^ori. ad ibi not^o Dico em^o q^o
 licet sacerdotibus potestas ac pontificalis auctoritas a deo fuerunt immediat^o co
 situr in p^ori. d^o p^ori. p^ori. sacerdotis et ep^o h^{ic} q^o p^ori. sacerdotalis potestas
 vel pontificalis auctas d^o ista vel illi singulari sup^o a deo iure non procedit s^o

ab electione et ordinatione humana et decretis et ordinationibus apertorum
 conciliorum et sanctorum patrum ut in g'ntis q' em' deus ascendens in celum non ha-
 buit volentis facere p' seipsum coisimile in dispositione apostolorum et successores
 suos reliquisset in ecclesiam suam sup' se tanquam sup' firmam petram fundatam
 coagare dimitteret sine regimine et in sacramenta ab eo instituta subito frustra
 rentur effectui hinc est q' apostoli post ascensionem d'ni in locum suum qui ab ipso
 tu apostolatu viderat mathiam substituerunt actum p' Nihil obstat q' sum-
 pl' p' sacerdos h' non habet iurisdictionem contemptosam nec v'can potest salte-
 m p'cur' ut patet ex h'is que scripsi de offi. ordi. si sacerdos in n' oppositione
 Duo em' q' conclusio nra intelligitur sacerdotali .i. epali aucte quia in pu-
 mitia ecclesia xpi g'nter appellantur sacerdotes ut patet ex h'is que scripsi in
 dicto s. si sacerdos in r'poe super verbo sacerdos Et ideo voluerunt aliqui d'ca-
 q' Ep'alis dignitas non est ordo sacer. de quo per Iohannem et p' alios scribitur
 totum prohemio vi. li. super verbo Epus **Secunda p'ncipalia p'ncipalia p'ncipalia**
 huius q'ntis est **Q' sacerdotalis seu Ep'alis potestas potestati seculari seu**
Regali superior est. Ista propositio ex tribus conclusionibus p'ncipalibus ex sc'da
 et 3a de d'cto inferitur Et v'ra ratio probatur Nam pluralitas p'ncipalium
 r'p'at' mala ut scribitur duodecimo metha' et xiiii' p'ncipalium Et ex h'is que
 scripsi de consti. licet in p'ma oppo. li. vi. et p'lore deducitur p' b'ntu' thomam
 in tractatu suo de regimine pro Rege th'p'u' nichoata licet non p'fecto morte
 p'ncipalium .i. n' quod referendu' est ad superioritatem p'ncipatus Nam cu' vult
 ad multa p' se vacare no' possit necesse est q' quato maior administratio huius
 suo maior officio tanto et in p'lip' parte sui sollicitudinis paratur Sic enim
 sub ip'a sunt p'darche d'chyp'd subarchyp'd Ep'd subep'd atq' inferiores prelati
 Et sic nra r'p'itur in regimine pollitico n'ustat regni N'lo do ad propositum
 in toto orbe p'ncipalium est sacerdotalis p'tas ut p'nt p'ncipalibus a deo instituta Sic
 in Imperio seu quolibet regno iusto est nra potestas secularis a deo licet immediat'
 et non inerte ut p'nt temporalibus instituta ut est in superioribus declaratu' Deo
 aut non vult aliquid inordinatu' ad se p'ducere bonis p'ducere p'ntibus atq' p'ducere
 potius Igitur v'nsimile est q' has duas p'tates una totaliter se habeat
 q' ex r'adu' q'f'usione aut r'p'ugnancia aut contumacia nullu' inordinatu' debeat
 unde sequi sed nisi una p'tas tanquam inferior alteri superiori subordinatur
 Sequeretur illud inordinatu' inordinatus de pluralitate p'ncipalium Igitur est v'
 v'nsimile q' deus a quo ambe potestates p'cedunt una voluerit alteri subordi-
 nari Sed in h'nci subordinacione esset inordinositas q' maior potestas minori supponit
 et requirit virtus ordo q' minor maior supponatur non ex p'p' di. inferiora de
 maior. et obr. ad inf' ad conor. Ceteru' est q' potestas sacerdotalis maior e' q' secu-
 laris ut deducit' est in p'ncipalia p'ncipalia Igitur iustu' est et v'nsimile d'um vo-
 luisse q' superior seculari fa. q' si secularis esset inferior sacerdotali nec p' que ab ea

Sacerdotalis potestas maior e'
 Regali. q' licet ab illa de p' d'ca

est obediendum p[ro]p[ri]o d[omi]ni. et s[ic] h[uius] m[od]i v[er]ba d[omi]ni d[omi]ni p[ro]p[ri]o d[omi]ni in m[od]o et c. nulli. c.
m. q. di. contra morem vni. q. in. nonur lxxxi. di. si qui in fi. ubi peccatum igitur pa
stantant 22. p[ro]p[ri]o d[omi]ni. uoluit et c. quis iustitiat p[ro]p[ri]o d[omi]ni. non d[omi]ni p[ro]p[ri]o d[omi]ni. Ita dominus
p[ro]p[ri]o d[omi]ni. c. 1. Inuenerunt. 1. go. end. lxxxi. di. ubi domino. Quartus q[ue] potestas
dignitas vel iurisdic[ti]o non peccat et si p[re]sident in ea sit homo peccare valeret
q[ui] om[n]is talis de se bona est et a deo. fo. p[ro]p[ri]o in p[ro]p[ri]o. q. iii. qui resistit p[ro]p[ri]o. q. v. u[bi]
m[od]o vltim[us] calupniam p[ro]p[ri]o. q. v. p[ro]dest et c. non s[ol]o. de ma. p[ro]p[ri]o de co. om[n]is et
tamen quod in se bonu[m] et sanctum est per malu[m] iustitiam corumpi n[on] potest p[ro]p[ri]o. q.
fi. de obi. de nota. Sed romane iurisdic[ti]onis que bona est d[omi]ni p[re]cepit obediri p[ro]
latis et d[omi]ni malis. 1. q. 1. non quales i. go. lxxxi. et. Et ideo sacramenta p[ro]p[ri]o p[ro]
latis ab eccl[esi]a non p[er]tinet ad p[ro]p[ri]o p[ro] bonos iustitiam d[omi]ni vel d[omi]ni n[on] p[ro]p[ri]o.
q. 1. Ceph[er]is in glo. non videtur ar. p[ro]p[ri]o. q. vi. si de reb[us] p[ro]p[ri]o. q. vii. c. 1. et sap[er] p[ro].
Ibi laboris v[er]o. Et ar. p[ro]p[ri]o ad fi. et sap[er] p[ro]. Ibi regnu[m] a gente in gentem 22. et ibi p[ro]p[ri]o
d[omi]ni 22. p[ro]p[ri]o. q. vii. quodamodum nisi tulerit p[ro]p[ri]o lxxxi. p[ro]p[ri]o. et
ibi si corpus p[ro]p[ri]o. 22. v[er]o. q. iii. angr[us]i audam de quo p[ro]p[ri]o. de v[er]o q[ue] su
p[ro] h[uius] ratio non potest reuocari. Imperator dona constantin[um] quia fundat quod dona
batur n[on] lxxxi. di. Ego ludovicus glo. in ar. p[ro]p[ri]o. q. v. Et h[uius] notand[um] ibi da do
om[n]is i. datam sibi p[ro]p[ri]o similit[er] p[ro]p[ri]o ff. de testa. l. heredes. C. si quid fan
unt n[on] lxxxi. di. et p[ro]p[ri]o. C. h[uius] notand[um]. Item eccl[esi]a bona laycoru[m] lxxxi. di.
Adoramus et in fi. et q[ui] deponit laycos a dignitatib[us] p[ro]p[ri]o. q. v. p[ro]p[ri]o ad ho
m[od]o p[ro]p[ri]o humanu[m] li. vi. Item n[on] lauz p[ro]p[ri]o di. q[ui] papa v[er]o gladiu[m] habere
et q[ui] ep[iscop]u[m] nullu[m] Imperator[is] rite p[ro]p[ri]o gladiu[m] qui illud a romana eccl[esi]a non acci
pit p[ro]p[ri]o quado p[ro]p[ri]o v[er]o Imper[ator] quia petro concessit quod intelligit
constatim in resignatione legalit[er] resignavit beato petro p[ro]p[ri]o gladiu[m]
videtur n[on] lauz vsus fuisse gladii potestate nec legitur se habuisse cum ab
eccl[esi]a non accepisset ut dicit h[uius] in ar. Item dominus om[n]is creator
p[ro]p[ri]o om[n]ia p[ro]p[ri]o v[er]o d[omi]ni p[re]cepta h[uius] que fecit p[ro]p[ri]o. n[on] et p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o. 30. usq[ue] ad noe. Et abinde p[ro]p[ri]o d[omi]ni p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o
p[ro]p[ri]o quia eccl[esi]am representat q[ui] p[ro]p[ri]o qui sacerdotis officiu[m] p[ro]p[ri]o q[ui] octavo
sicut Caym et abel p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o et sic licet non legitur fuisse sacerdos fuisse tamen
videtur ar. ad hebreos viii. Ibi t[ame]n om[n]is pontifex et in hoc successerunt pa
triarche iudices reges sacerdotes et alii populu[m] regentes usq[ue] ad p[ro]p[ri]o regem
m[od]o et dominu[m] naturalis ut in psalmo Deus iudiciu[m] tuu[m] regi da qui
p[ro]p[ri]o et successorib[us] suis vicarios constituit ar. obi. et fo. v[er]o. ne sicut vicario
eccl[esi]a sua remaneret ut p[ro]p[ri]o c. pro humanu[m] et pl. di. c. 1. h[uius] lxxxi. de fo.
compr. licet no. lauz p[ro]p[ri]o di. q[ui] ex v[er]o d[omi]ni reges que a nullo potest
haberi nisi a sacerdote exemplo paul[us] et dauid qui v[er]o fuerunt a samuele
et a rege p[ro]p[ri]o et p[ro]p[ri]o. et p[ro]p[ri]o c. venerabile liquet om[n]em p[ro]p[ri]o regno
ad a iudice eccl[esi]e confirmatione et executione recipere ut p[ro]p[ri]o c. ven
rabile Sed tenet hosti. q[ui] quatuor iurisdic[ti]ones sunt distat quo ad executione

representata ecclesiam christi. q. i. qm plur. di. quatuor debet. Et q. omio. vide hugo.
 de archa. li. i. c. m. et aug. de civitate dei. li. x. et contra faustid. li. i. et super
 omelia lxx. et greg. in psal. helochidam omelia lxx. et hugo de archa. li. iii. et ong.
 sup. lib. i. omelia lxx. et hylaud. de civitate. li. vii. Prudens autem
 ponit aliam probatam p. archam. et in hoc ecclesiam representari quas
 ante civitatis amittit. fa. p. q. i. non turbatur. Vide etiam aug. cont. faustid.
 li. x. et de civitate dei. li. x. p. i. de summo tempore sacerdotum ante huiusmodi
 et aliquid p. di. vi. et p. seromonum et Occam. et p. glo. sup. gen. x. et quod
 a p. d. i. o. m. i. d. i. i. a. n. t. e. i. m. p. a. t. o. r. u. m. f. u. i. t. e. t. i. a. s. u. s. t. o. r. u. m. V. i. d. e. a. u. g. u. s. t. i. n. u. s. d. e.
 q. u. i. b. u. s. n. o. m. i. n. i. s. v. e. t. e. r. i. s. t. e. s. t. a. m. e. n. t. i. v. b. i. p. u. l. c. a. r. u. m. e. t. a. m. b. r. o. s. i. u. s. s. u. p. l. u. c. a. m. l. i. i. i.

Sexto inducit quia ad abraham fuit facta promissio p. ad galathas in
 vide. Crisostomus sup. in. lxx. p. di. p. o. r. t. o. p. r. o. p. h. e. t. a. g. e. n. t. i. s. p. o. t. e. t. i. a. m. i. n. q. u. i. b. u. s. a. p. p. e. t.
 q. abraham fuit sacerdos et propheta et gen. p. m. et Augustinus de civitate dei
 li. x. p. i. Septimo inducit de melchisedech qui fuit rex salm et sacerdos dei
 altissimi gen. p. m. et p. m. q. In quibus vero melchisedecham vide. Seromonum
 ad euangelium p. b. i. d. e. t. Augustinus de quatuordecim veteris et novi testamenti c. x.
 et psalmo nono Tu es sacerdos in. Et ad ebricos vii. Qui p. i. s. t. p. p. i. d. i. d. e. m. i. s. t.
 qui fuit finis rex verus et iustus ad hebreos vii et p. d. o. p. r. o. p. h. e. t. i. s. t. y. p. i. u. m. s. a. l.
 nativus tunc in psal. Deus iudicium christi Regnabit rex in ad hebreos in tu es
 sacerdos in Regnum melchisedech non iustum sed usurpatum fuit gen. p. vi. di. S. i. u. s.
 vero p. p. i. q. v. ut in iud. vii. q. i. ad aut et c. sequitur ad ibi notat ar. p. m. q. i.
 quid culpatur p. p. i. q. i. hac ratione in di. in scriptura gen. x. et p. i. d. i. c. i. t. v. i. a.
 m. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. p. a. t. e. r. u. m. d. i. s. t. a. n. d. e. n. t. a. d. a. b. r. a. h. a. m. d. e. q. u. i. b. u. s. g. e. n. t. i. s. p. m. i. s. s. i. o. n. e. t. a. b. n. u. c. i. l. d. e. c. h.
 gen. p. p. o. m. i. s. s. i. o. n. e. s. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. s. f. u. i. u. n. t. u. s. u. r. p. a. t. o. r. e. s. e. t. m. i. n. i. s. t. r. u. c. t. i. o. n. e. s. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. s. q. u. o. d. a. p. p. a. r. e. t. q. u. i.
 t. e. r. r. a. r. e. n. d. e. t. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. s. d. a. n. t. u. r. a. b. r. a. h. a. m. e. t. s. e. n. d. e. n. t. e. s. g. e. n. t. i. s. p. m. i. s. s. i. o. n. e. t. p. m. i. s. s. i. o. n. e. q. u. i. p. r. o. m. i. s. s. i. o.
 fuit adimplenda p. p. m. et p. b. d. e. q. u. o. g. e. n. t. i. s. p. b. e. t. p. p. m. q. v. S. h. u. c. u. o. t. a. d. d. e. t. i. o. s. u. r.
 v. et vi. et d. e. n. d. e. q. u. a. s. i. p. t. o. t. u. d. d. e. u. t. e. n. o. m. i. n. i. v. i. e. t. v. i. e. t. i. p. o. d. i. p. m. h. a. c. v. e. l. i. d. e. i.
 p. p. o. l. i. t. i. c. a. t. e. e. g. i. p. t. i. o. s. e. p. o. p. m. q. v. i. s. i. u. s. a. l. i. e. n. a. p. m. i. s. s. i. o. n. e. d. i. c. i. t. d. e. u. s. d. e. d. u. o. r. u. m.
 g. a. u. d. i. m. u. s. S. u. n. t. i. l. l. i. c. o. n. t. r. a. q. u. e. r. e. g. n. a. t. u. s. u. r. p. a. t. a. s. u. p. e. r. a. t. u. r. d. a. u. d. i. n. p. s. a. l. m. o.
 d. i. c. i. t. e. s. E. f. f. u. d. e. m. i. d. i. a. m. i. n. g. e. n. t. i. s. q. u. e. t. e. n. o. n. n. o. u. e. r. u. n. t. i. s. i. n. e. n. o. l. u. e. r. u. n. t. u. t. i. n. p. s.
 n. d. i. c. i. t. m. u. l. t. i. p. l. i. c. i. t. u. r. u. t. b. e. n. e. a. g. r. i. e. t. p. p. b. i. d. i. S. i. t. a. q. u. e. t. e. n. o. n. d. i. s. e. t. i. n. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. s. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. s.
 q. u. e. a. i. o. n. i. s. t. u. d. d. i. c. a. u. n. t. e. s. S. e. p. t. i. m. o. i. n. d. u. c. i. t. q. u. i. a. r. e. g. e. s. i. u. s. t. i. i. n. i. s. r. a. e. l. a. d. d. e.
 m. i. n. o. c. o. n. s. t. i. t. u. t. i. a. b. a. b. r. a. h. a. m. p. r. o. c. e. s. s. i. u. n. t. s. i. c. u. t. p. r. o. m. i. s. s. i. t. u. s. d. e. u. s. p. b. i. i. I. b. i. r. e. g. e. s. e. p. t.
 e. s. t. a. q. u. i. a. a. d. g. l. o. p. p. d. o. q. i. i. u. s. t. i. d. e. t. h. e. l. i. v. i. i. I. b. i. p. d. v. i. d. e. t. u. r. a. b. r. a. h. a. m. O. t. a. v. o.
 I. n. d. u. c. i. t. d. e. S. a. u. l. t. p. r. i. m. o. r. e. g. e. e. t. o. p. o. s. t. e. r. a. u. p. r. o. b. a. t. o. p. o. r. e. g. e. n. t. i. s. V. b. i. p. a. t. e. t. q. u. i. s. u. n. t.
 s. a. m. u. e. l. d. u. p. p. p. t. i. e. t. s. a. c. e. r. d. o. t. u. s. i. n. p. s. a. l. m. o. m. o. y. s. e. s. e. t. a. a. r. o. n. i. s. I. t. e. m. p. o. s. t. s. a. u. l. t.
 c. o. s. t. i. t. u. t. a. d. p. p. m. s. a. c. e. r. d. o. t. u. s. e. t. u. n. i. v. e. r. i. t. a. t. e. s. R. e. g. e. s. i. n. i. s. r. a. e. l. f. u. n. t. v. n. t. i. a. s. a. s. a. c. e. r. d. o. t. u. s.
 p. p. i. s. a. u. t. n. o. n. a. s. p. i. n. i. t. i. a. v. e. t. i. a. m. c. o. n. s. t. i. t. u. n. t. d. e. i. l. l. o. p. p. t. o. i. u. d. e. o. r. u. m. V. i. d. e. a. u. t. e. m.
 a. s. s. u. p. p. e. r. a. t. d. e. q. u. o. s. u. p. e. r. a. p. t. o. s. i. n. q. u. i. b. u. s. p. o. s. u. i. t. h. u. i. c. v. e. t. i. e. f. i. d. a. t. a. p. p. d. o. q. i.

hic itaq; d dicitur ad et deinde alia Iudorum Synagoga in sua p[ro]p[ri]a d[omi]n[u]m
 velle non vult in apl[ic]am fundatam in genibus constituit sicut p[er] prophetam
 eff[er]it non s[er]uata s[ed] s[er]u[er]e s[er]u[er]e dixerat ibi in p[er]tinet vestre d[omi]ni mat[er]
 oram Et ibi vocabo p[ro]phetam meam ad romanos ip[s]os. et p[er]duto c. Itaq; Co
 cludit ergo p[ro]p[ri]e fuisse v[er]itatem q[uo]d aliquod iustum Imperium t[em]p[or]ale ad od[or] impud
 et de congregatiou[is] que si iusta est fac[er]e v[er]itatem iustitiam si iniusta facit ecclesiam
 malignam in p[ro]p[ri]a. Odium v[er]itatem malignam stolidum ergo est d[omi]ni fuisse Im
 perium ante ecclesiam cum post ad creati[on]em v[er]itatis semp[er] fuerit et semp[er] v[er]it[as] d[omi]n[u]m
 fiat v[er]it[as] om[n]is et v[er]it[as] pastor Io. p[er] quod in hac v[er]it[ate] complebitur quia in fine
 mundi om[n]es nationes et relique Israel v[er]it[as] d[omi]ni adorabunt et filium eius d[omi]ni
 v[er]it[as] Ihesu[m] p[ro]p[ri]e et complebitur quod dicit d[omi]n[u]s p[er] apl[ic]um ad romanos p[er] cum
 venerit plenitudo gentium aut relique Israel salu[m] fuerit q[uo]d d[omi]n[u]s d[omi]n[u]m
 Detulit q[uo]d v[er]it[as] non est ab impio s[ed] impium ab v[er]it[ate] Probat p[ro]p[ri]e quia v[er]it[as]
 e[st] congregatio fidelium ut sup[er] ep[ist]o[la] si iusta est p[ro]cedit iustitiam impium et si iniusta iniustitiam
 s[ed] q[uo]d v[er]it[as] et impium se habent vt g[ra]m[ma] et p[ro]p[ri]e s[ed] de p[er] di. i. vulgaris p[er] di. q.
 i. mulier hoc vult hugo de sanctis li. ii. p[er] n[um] c. iii. dicitur p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e quia
 ad d[omi]n[u]m infirmitate p[ro]p[ri]e p[er] est temp[or]e et maior dignitate ut in illo p[ro]p[ri]e
 populo manifeste declaratur v[er]it[as] p[ro]p[ri]e a d[omi]no institutum est sacerdotium Postea vero a d[omi]no
 subterit sacerdotio regalis p[ro]p[ri]e est ordinata. Item glo. danielis v. apud Iude
 os Regis ductio fac[er]e de sacra ducti[on]e. c. i. Item probat bernardi auctoritas ad eugridum
 li. iii. calup. iii. ibi quis in d[omi]no gladiu[m] v[er]it[as] p[ro]p[ri]e et q[uo]d gladiu[m] tem
 p[or]ale ad v[er]it[as] p[ro]p[ri]e patet quia sacerdotis coeternis legis v[er]it[as] sunt quod
 ab non fecerit Patet de moysi ep[ist]o. ii. et p[ro]p[ri]e et quod legitur et v[er]it[as] h[oc] di.
 p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e di. disciplina p[ro]p[ri]e q. iii. quod audere et q. v. Sicut app[er]t et q. iii. non
 inferenda patet de alio m[un]do p[ro]p[ri]e q. vii. legi. et c. occidit de samuel p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e et p[ro]p[ri]e q. v. Sicut app[er]t de helia regis p[ro]p[ri]e et p[ro]p[ri]e in p[ro]p[ri]e et h[oc] iii. r. i.
 p[ro]p[ri]e q. iii. quod p[ro]p[ri]e et c. in v[er]it[ate] et de mathaia i. matha. c. ii. et de p[ro]p[ri]e
 i. q. iii. p[ro]p[ri]e in multis et c. v[er]it[as] p[ro]p[ri]e q. iii. qui p[ro]p[ri]e et p[ro]p[ri]e Io. p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e.
 q. i. si petrus actus p[ro]p[ri]e q. viii. legi. et c. occidit et c. petrus Et ideo discipuli no
 putantur petrus igitur defendit sup[er] samaritanos h[oc] p[ro]p[ri]e q. iii. S. p[ro]p[ri]e
 p[ro]p[ri]e di. salomon v[er]it[as] ap[er]t mandantes templis q[uo]d conu[er]t sup[er] ydolatrias et curru
 ebare et multi ex v[er]it[ate] p[ro]p[ri]e ut ex g[ra]m[ma] eod[em] legitur nec h[oc] die p[ro]p[ri]e v[er]it[as]
 gladio h[oc] in eod[em] c. p[ro]p[ri]e de. xii. monachi. li. vi. salus h[oc] et no. v. ti. suam
 et c. d[omi]n[u]s de. xii. p[ro]p[ri]e. l. di. d[omi]n[u]m et c. minor ii. q. vii. S. acquiri p[ro]p[ri]e
 et sapientia ad regnum populu[m] p[ro]p[ri]e Ep[ist]o[la] p[ro]p[ri]e aut naturalibus nullus p[ro]p[ri]e
 acquirere v[er]it[as] sufficientes ad regnum populu[m] d[omi]n[u]m ad virtutes sine caritate s[ed]
 infirmes quia si tradidero corpus meum p[ro]p[ri]e ad conu[er]t. p[ro]p[ri]e i. q. i. vide de p[ro]p[ri]e di.
 ii. S. vident de v[er]it[ate] in fi. S. p[ro]p[ri]e p[ro]p[ri]e q. i. S. ex h[oc] quia infundit d[omi]n[u]s Io.
 am. Ideo b[ea]t[us] reger a solo d[omi]no est quia virtutes morales quas ip[s]e p[ro]p[ri]e nature
 p[ro]p[ri]e acquiri possunt. i. di. v[er]it[as] sufficientes p[ro]p[ri]e q. iii. si no[n] ex fide merito

in p[er]t[ur]b[ati]o[n]e et quod dicitur In omnibus bonis virtutibus promeruerunt imperium p[ro]p[ri]um q[ui]a
1. Et p[er] h[uius] glo. ibi intelligitur virtutibus polinas non theologicas quia sine caritate
habentur Unde h[uius] p[ro] fortitudine ponitur p[ro] ff. de alitio. l. quibus Veni
aut[em] virtus theologica apud infideles esse non potest p[ro]m. q. 1. in fi. sanacord.
So. cassiam in libro colloni collatione de castitate dicit ibi chernio sicut p[er] q[ui] co
muniat potuerunt habere non castitatem Unde ad quidam p[er] h[uius] athenis cum p[er]
lopho dixisset Ecce oculi corruptorum prauorum et discipuli eius remissent ad il
lum p[er] h[uius] ad rami p[er] Inimica dicitur magistro suo ut orato p[er] h[uius] sodales r[ati]o
quidam dixit sic conturco. ¶ Discursio tertio probat quia in signis v[er]is in
gendi Reges catholici dignuntur et beneduntur p[er] pontificis sp[irit]us sancti gr[ati]am
Inuocato de sacra. ont. c. vno §. ma[gn] et §. quia v[er]o et n. q. vn. §. Item ad ba
laam §. Item ad dauid. ¶ Discursio quarto quia prudencia que non h[ab]etur
nisi a deo sapit in. que est certa ratio a gub[er]n[ati]o[n]e requiritur in reg[is] vnde in Reg[is]
3 p[er] h[uius] salomona domino cor donale ut d[icit]ur Reg[is] in sapientia 2° p[er] h[uius] di. §.
1. c. Petrus p[er] h[uius] di. §. v[er]o p[er] h[uius] di. sic Rector p[er] h[uius] di. om[n]e p[er] h[uius] ad thymoth[is]
2° p[er] h[uius] di. §. 1. p[er] h[uius] di. quia sp[irit]us q[ui] probant talia debent habundare in p[re]latis
Unde no[n] solum ex[er]cent vitam contemplatiua[m] sed etia[m] actiua[m] p[er] h[uius] di. si quis
de vniuersitate in fi. §. in p[re]latis. ¶ Discursio quinto quia finis vniuersitatis totius
pollit[ur] p[ro]p[ri]am est vniuers[us] qui est p[re]dicator ad quem om[n]e mundat[ur] vel dicit[ur] t[er]
ordinatur ut p[er] h[uius] ex d[er]iuctio[n]e comentatoris p[er] metha[ra] et dromisi de ange
lica hierarchia p[er] h[uius] q. m. qui resistit p[ro]p[ri]o di. p[er] h[uius] d. et ep[iscop]us vnde dicitur finis
ordinatorum adducit magis arguit vniuersitatem p[ro]p[ri]am q[ui] dicitur vniuersitatem. ¶
¶ Discursio sexto quia s[ecundu]m Thoma[m] in s[ecundu]da contra gentiles li. iii. c. q[ui] v[er]o
h[ab]et p[ro]p[ri]am distinguitur p[er] d[er]iuctos p[er] h[uius] q. 1. v[er]o in sicut vna est vniuersitas ita
oportet esse vnu[m] populu[m] p[ro]p[ri]am de const. di. 1. v[er]o sicut vna in vno p[ro]p[ri]o
populo p[ro]p[ri]o requiritur vniuers[us] ep[iscop]us lxxx. di. illud et p[er] h[uius] di. legimus de p[ro]p[ri]o
quis c. 1. ita in toto vniuerso r[ati]o p[er] h[uius] di. quatuor lxxx. di. in illis in fine al[ia] p[er]
dicitur vniuersitatem suadere dicitur vniuersitas nisi p[er] vniuers[us] suam in vniuersitate seruari
tur induit p[ro]p[ri]o di. ita dominus p[ro]m. q. 1. non turbatur nec ep[iscop]us dicit et
desit quia dilexit et p[ro] qua fudit sanguine[m]. Apocalip. p[ro] et c. p[ro] h[uius] q[ui] d[icit]
dicit q[ui] v[er]o d[icit] v[er]o v[er]o ysaye v[er]o dicit p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o di. sacrosancta d. et post
paucos et quia optime disposita est regim[en] vniuersitatis quia p[er] illud reges regnat
v[er]o p[ro]p[ri]o vniuersitatis. ¶ Discursio septimo probat quia optimu[m] regim[en] vni
uersitatis est illud quod regitur p[ro]p[ri]o sicut vniuersitas ut patet p[er] h[uius] Regis q[ui]
est p[ro]p[ri]o et vniuersitas subditorum p[ro]m. q. v. p[ro]p[ri]o in fi. et c. in ap[osto]l[is]. ¶ Di
scursio octavo probat quia militans vniuersitas a triumphanti p[ro]p[ri]o similitudine d[icitur]
vniuersitas Unde So. vidit Ierusalem noua[m] descendentem de celo 2° Apoca. p[ro]p[ri]o d
fi. et moysi dicitur est q[ui] faceret omnia s[ecundu]m exemplar v[er]o in monte m[on]strato
p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o modo triumphanti p[ro]p[ri]o vniuersitas apoca. p[ro]p[ri]o p[ro]p[ri]o populus vniuersitatis 2° ar.

videtur in Ambrosio in libro de officiis et Bernardus de colloquio symonis
et iherosolimitanus super psalmo cmo xxxv et in libro de lapsu iudei et in libro
de verbis dñi et Gregorius p̄ moralium et in omelia super illud luce vii. xvi
qui seruat et Cyprianus omelia xxxv. super illud mat̄ p̄. Nolite possidere aurum
et et auḡ lo xxxv quom̄ et in antiqua legenda beati Siluestri et Ieronimus
de donatione constantini et theodorus in collatione de uita sanctorum in collatione
Iohannis cassiani quas auctores ponit de longo aluarus. Tunc primo probat
exemplum refert in Petrus coetor alexandria magnus de yacdo filius pontif
iudeorum habuisse in visio et illi talia supra et digniori honorem deferunt
Ideo cum ueniret in iudam cum proposito destruendi (sp̄o appropinquat ff Ihe
rusalem) iadus pontifex in visio instructus ad reliquos sacerdotibus in pon
tificialibus alexandria occurrit qui alexander uidentis pontificem et nomen de
scriptum in fronte ipsius statim de equo descendit dignissime quia antistitem de
mentus est nomen quia adorant dñm ac p̄cipalibus admirantibus reddidit
quoniam hominem sed dñm cuius p̄cipatū truce et uires gerunt adorasse
et in somno p̄dic dñm in tali habitu cōspexisset qui et iurasset vi de asia con
fiteri ad cuius apparuerat monarchiam uenens uirgo in iadum in iherusalem
templū maxime honorant domus barbantam q̄ contra iudeos dponens ip̄os
ab om̄i eximit tabulo ac libertate donant propter quod quidam prosperatum fu
it eius impud Similit̄ de tota Rege conadalou circa leonem ppam Anno
dñi ccc̄v ut habetur in cronica sanctorum pontificum qui leo an de urbe vi om̄i
uendit in planicie lombardie qua crudeliter d̄ustabat ex visioe quā habuit tota
de ip̄o sibi propiciū et placabilem diuenit et ad rursu p̄uas a feritate desinit et
de ytaliam recessit et c̄ pomperij Imperator uigoriſsimus quia intrans templū
iherusalem templo et pontifici reuerentia non exhibuit sed de portis templi
equis suis stabulū fecit et optime sumpt̄ post illud succubuit ut legitur in histo
ria scolastica fa. p̄bi. di. duo. in fi. Unde tunc Imperatores tradunt hystorie fu
isse super alios gloriosos et in pace ad bono stuerunt quom̄. Cum deuoti et
reuerentia alius ualide exortuit uidebat constantinus a p̄uostro est baptizatus
de quo p̄bi. di. constantini et c. In scriptur̄ et p̄ q. i. sacerdotibus fa. de dimm.
ut. non n̄i. p̄. p̄. 2o fuit sustinam̄ cuius deuoto patre in p̄ncipio
Terentius beatus magnus de quo h̄m̄ di. aduan̄. Contra fuerit uis alii d̄
patores uelle mala morte p̄empti Penitus iulianus apost̄a de quo. p̄. q. iii.
Julianus (2) othom̄ (3) fredericus stardus de quo sp̄. c. ad apostolice
Tunc primo quarto probat temporale impud p̄p̄ per apparitione optimam
et per interpretatione Sibille de circulo aureo in uirgine puera gestante in
medio s̄m̄ Ambrosio et iuno in hystoria. Tunc primo quinto per illud
conuicti gladius n̄m in locū suum a. p̄. Et illius expositione p̄ auḡ
tura faustid et archid̄ xxxv. q. viii. s. i. ut ob. xxxv. q. ii. ut h̄c et ibi ut
Tunc primo sexto Quia sicut aia uentur corporis iustit̄ s̄c̄ p̄a Imperator

p^odm. di. v^octur et c. v^octor et p^oc. p^odrap^o quia sicut agri maiores d^ontis s^od
 q^o v^octor et natus nobilior et sicut mouens repellens aucto et agrus au-
 lus patiente et actus nobilior pot^ona s^om p^ond^o v^o m^oth^o et augustinus sup
 q^ond ad littera Et sicut deus qui portat omnia 2° ad hebreos medijs d^ontis ag^olis
 qui s^od sp^oualis substrat s^om augustinus q^oto d^o civitate fa. oia s^od p^opa ad impa-
 torem et p^o impatorum ad ex p^o p^ont^o cause s^od^o di cuius v^octor gerit. c. et
 v^ond^o m^o v^o parte bono^o sp^oid^o quibus medijs d^ontis mundum regit. i. ep^ois et
 alijs v^ond^o v^ond^o ut s^od ista s^ovarchia celestem imitetur h^opp^o di. ad hoc
 Tractatus septimo per quatuor conalia generalia d^o quibus p^ob. di. sicut q^o
 impatoris s^o illis submissis p^ob. di. canones et c. sancta et p^ob. di. s^o p^o s^ono
 d^o fa. n^o d^o v^ond^o quia m^o omibus Tractatus octavo quia leges cano^obz
 subiciuntur et p^o canones corriguntur non ex p^o di. c^ond. n. q. m. s^o h^onc ead
 d^o ope. no. m^oda. c. i. d^o s^ocm. nup. c. fi. m^o aut^o ut de^o apud proprium xpi.
 m^o fi. et de. v^o n. m^o p^om. p^o di. suscipit s^ocm. induat q^o p^opa impator et reges
 et c. alijs et d^ont legi. m^o canonis s^omo. an. or^one q^o d^oposuisse ab imp^ois
 quia a s^oramento fidelitatis v^octor v^ond^o allat. c. optice et d^o pl^ond^oz alijs d^o
 ar. legi. m^o canonis Et ex hoc infert dignitatem p^opalis esse dignissimam quia
 imp^ota est ex duabus potestantibus sicut p^opus ex duabus naturis ut c. s^omm^oter
 c. sancta et ex duplici rota contemplativa et activa ut c. nisi cum p^oud^o s^o
 ut putis de offi. ordi. licet p^opp^o di. s^o i. p^ob. q. i. d^o p^ond^o d^o d^ont. m^o pro d^o s^o
 de de^o com^oga. d^ont^o salaris i. q. m. si quis obierit n. q. i. p^opp^o di. c. v^ond^otes
 et c. medijs s^o et s^ond^o canonica ex theol^ora et auli ta^oqu^oda^o canon. di. m. c. canon.
 i. Regulas sp^oid^oalia et temporalia. c. naut et iuribus altat sicut s^ond^o v^ond^o r^ond^o
 vel imp^ota ex auctoritatibus noui et veteris testamenti de v^octoria qualis in
 p^oud^o sp^oid^o sancto conscripta l. di. si quis d^ont^oms induat ead^o no. s^omo. m. c.
 nouit s^o non ead^o sup^o verbo consuetudinem et ad illud v^octorum et sup^o verbo
 cunctantur et quod n^o. s^omo. et ost^o d^o s^omo comp^o licet sup^o verbo vacante
 et ost^o c. n. ex p^o sup^o verbo p^ovidans. Addit et casus quibus solus p^opa d^ont^o
 sit quos omittit s^ond^o ead^o no. d^o s^ou. p^oo. d^ont^o l. vi. p^ob. di. vi. aut^otem
 bi. h^onc in mandatis 2° et l^om. di. in s^ond^o glo. et ita patet et aliquid t^ont^o
 in l^o ar^o folio pl^oni. et sequenti d^ont^o p^ont^o esse reges quod omittit et
 ar^o l^o h^o v^obi tractat de spectantibus ad regiam p^ont^o et ar^o l^o h^o v^obi tractat
 de v^octoria potestatis p^opalis et ar^o l^o h^o v^obi probat q^o optimus argum^o
 est quod regitur per v^ond^o et sequen^o et ar^o l^o h^o folio. li. l^oni. Vbi tractat de
 com^ona p^ont^o s^ond^o s^ond^o et s^ond^o et t^ont^o sequen^obus ar^ont^o
 et ar^o l^o h^o v^obi et l^om. et l^om. Religionem in quor^oz officio p^ont^o non p^o
 apatui nisi in quadam est subditus legibus d^ont^o p^ont^o et ad c^ont^o
 et m^ont^o d^ont^o fa. v^o di. m^ont^o et c. quor^oz p^o di. n^o licet Et ergo vnus p^o
 p^ont^o p^ont^o s^ond^o au^o om^o s^ont^o s^ont^o p^ont^o subiciuntur p^o s^o m^ont^o

nisi confirmationem ductionem coronam et gladium ab altari sine ab ecclesia recipiat
c. venerabilium c. ad apostolica de Romanam et de pastoralis allate Item clare probat
pbi di. quis dubitat tibi imputatur mansuetosum q Impator filius sit ecclesiam miz
et magiam habeat subiugare quid ergo de capite omni sacerdotu patu patum et pasto
re ouid ut palus costant c. p venerabilium s. sunt aut ppon. di. c. i. et n. s. p. p. v.
pbi di. estote saluo quod no p glo. fo. vlt. sup. s. mures et quod habetur in c. solute s.
nos aut et duto. c. estote ppon. q. r. quidam p. p. di. ita ppon. di. legimus. Subdit
q an ppon. non fuit corus Impator quia totus orbis corus esse debet un. q. i. in
apibz q. a toto orbe eligendus vel a deo qm deus est om. di. quo iud. ata vsurpatu
unde augustinus de ciuitate di. c. iii. dicit q. remota iusticia regna non sunt nisi la
tronia Inquit eud pmita alexandrio quid tibi inquit ut totu orbem terraru infestis
habeas Ego quia xpiguo nomigio fano latro vocor quia tu magna classe Impator
et quare deus pmissit Imparia vsurpata eode augustinus de ciuitate di. li. v. et li. iii.
et li. iii. et gregorius in registro Epila v. di. ppon. tibi de magna expellencia regni fia
coru que habes in sermone Cardinalis euerianu de morte Regine pro quibus ppon.
q. m. sic et c. si non xp fidi fuit etia ratio ut mali malos puniret seu ut deus p
malos suos puniret ppon. q. v. s. hinc non d. ysa. p. iii. regu p. et vlt. n. machabe.
6. luc. p. p. et expatret Quia malus venit et quitatus vel ut p id bonus expatretur
s. angustinus aut est hodie coru regatu eligere Impatoru p. di. legimus et c. de
venerabilium noit hmo. et est. an. c. quod sup. hinc. Item probat q ppa est vicarius
gualis di. de iustia. c. i. et n. i. p. sup. omia s. gatur et in terra in psal. Iudicium tuu
et ast. vlt. at non fuisse diligens et sapiens dimittit committit c. p. hndu tibi
quid. et est. Ideo dicitur habere plenitudinē de usu palli ad honorem in. q. vi. qui se
sit omis in sibi commisit. sicut in infidelis p. aratione hat non fuit in omni fo. p.
c. significasti. c. solute. c. nouit deo puniret hat vniuersi s. m. solam legem in. contra xp
sam sanctam ppon. q. v. flagitia sicut puniret dūa s. uenitatis qm p. n. q. i. deus
ouid potius de accusat quatu n. in p. dicit posse p. ydolatrias quia naturalē est ouid so
lum dūm colere et non creaturas ad Romanos p. e. i. h. m. s. i. b. i. a. r. et ibi qui quic
muret r. Ideo punit Iudcos contra legem in moralibus facientes v. di. s. h. u. s. i. a.
et cont. legem sua hereses inuenerit et obsequat si prelati vniuersi vos non puniant
Ideo gregorius ipi et p. hmo. q. mandauerunt comburi libru quoniam Iuda vocant
Calumny in quo multe hereses continentur et p. d. d. a. n. t. v. r. a. l. s. u. a. n. t. s. d. e. p. p. a. m. s.
non est dubiu quid peccatis contra legem euangelii possit ut. c. nouit. c. alius. c. grandi
p. p. n. q. v. p. m. p. d. hat plenitudo xp causa omittas de clerus xpim latores de tempore
ordi. c. n. l. di. ut constituitur hac ratione dicit ppa Indulgentias inuadentibus fia
scam et vis. s. i. s. t. u. d. bellu s. i. d. u. a. t. quia cōsecrata natiuitate g. s. t. a. t. i. o. n. e. et morte ppa
et annatione maculata et p. d. i. c. a. t. i. o. n. e. a. p. o. s. t. o. l. o. r. u. m. illudata ad quia Impatoru p. p.
ano q. truitur ab ecclesia voluitur oblata et sic etia xp. initiallo utipanda de. v. s. t. i. s. p. o. l.

ostentati sunt qd non mediocribus aptus sicut xpo. p. d. h. or. p. d. s. r.
 ut additur ad c. que sicut p. m. q. m. et ad Romanos p. m. In p. d. et p. m.
 q. i. quia culpatur quia p. m. sub potestate est p. i. m. qui resistit p. m. q. v. multa
 m. m. ad iura que dicunt qd Imperator habet potatem supra ecclesiam
 ut c. adrianus n. et c. sequentibus quia illam dederat ecclesie pro necessitate t. p. m.
 et cessat necessitate cessante. r. q. r. quod pro remedio at q. v. n. quod pro necessitate
 Nichilominus Imperatores hinc remanent no. utraque solutio h. m. d. s. v. n.
 Et qd dicitur m. d. d. n. no. etiam in c. adrianus conuenitur in gradu suo et
 sub p. m. quo ad executionem esse distinctos ut c. quid et c. ad ad v. d. conuenitur
 in p. d. distinctos fines obuia et actus et quantum ad executionem non in p. d.
 De p. d. ad illud quod dicitur qd no. potest appellari ad p. m. a iudice seculari
 r. d. app. si duobus. Videt illud regulare et non quia deficiat in p. m. potestas s. i.
 quia quiescit Imperator executione no. secularibus iudiciis simpliciter. De p. d.
 ad illud qd v. d. Imperator tributum dat ut c. magnum. Videt v. d. esse v. q. transit
 ad omne suo de d. r. pastoralis et c. ad no. sit et no. p. m. q. v. n. s. h. m. datur et
 c. tributum glo. quia cum ouer et p. m. q. v. n. tributum. Et fit etiam pro p. m.
 et quiete quia tueri et defensare debent Imperatores ecclesiam et clericos de d. n. o.
 in et oblationibus non solunt tributum ut q. c. s. m. aut solunt munda p. m. a
 ha. angariae vel pangariae p. m. q. i. s. nouand et l. placet. Et no. de munda.
 r. non munda nec solunt aliquid de p. d. no. ad ead. libere p. m. tribus q. bona eccle.
 sand et clericorum libere sue ab omni fuerit temporalis. Et no. de v. r. et h. d. r. p.
 l. n. a. solunt tam de tributum pantra et reddere ratio est h. m. c. magnum et p. m. o.
 p. m. n. et ad Romanos t. d. r. et ad illud qd p. m. solunt tributum math. p. m. o.
 et c. tributum. Respondet illud no. r. debito sed pro viuando standala. m. a. r. p. m. o.
 p. m. quid tibi videtur r. et p. m. q. i. Jam aut ad si. ibi v. d. r. et no. h. m. c.
 magnum. Quarto ad illud ad Romanos p. m. omnis aia subdita sit r. Videt
 ibi glo. dicitur r. hoc non posse argui ecclesiam esse subiectam Imperio s. r. r. o. n. t.
 quia censetur s. quid est subiectio de cens. o. e. omnia. Sed videtur id r. r. m.
 in solente ratione obligationi. V. r. o. n. o. ad illud subditi estote r. et ad illud
 p. m. r. p. m. p. r. e. p. r. e. l. l. e. n. t. i. r. Videt ut in c. solite. V. r. o. n. o. ad illud
 qd p. m. otto ad d. r. o. et populo suo s. o. p. m. fertur deposuisse de p. m. a. t. u. Videt
 qd non fuit r. r. m. r. a. l. qd no. fuit legitime factum. Vel potius fuit factum aut
 r. o. n. t. a. t. e. l. e. o. n. i. s. p. p. e. qui dedit potestatem ordinandi Romanam ecclesiam h. m. d. a.
 In s. m. o. d. nec debemus r. p. m. p. l. i. s. sed legitibus. C. d. p. r. l. i. n. e. m. o. p. p. r. d. i. d. q. u. b. u. s.
 p. a. t. e. t. D. r. i. n. d. e. a. c. s. i. d. e. r. e. i. t. e. t. c. d. d. m. i. n. i. s. p. r. q. i. q. i. p. p. r. o. t. i. d. Sed plenior
 v. d. r. u. d. i. c. i. a. p. m. i. s. s. i. o. n. e. i. d. e. o. h. i. c. p. o. u. a. g. l. B. o. n. i. f. a. c. i. v. n. d. s. a. m. a. m. r. o. p. p. o. s. i. t. i. o. n. e.
 a. l. i. a. r. i. u. m. Q. u. a. s. a. m. e. c. c. l. e. s. i. a. m. c. a. t. h. o. l. i. c. a. m. e. t. a. p. t. i. c. a. m. i. n. d. e. n. t. e. f. i. d. e. r. e. d. e. r. e. c. o. m. m. u. n. i. t. e. r.
 e. t. t. e. m. p. t. i. f. i. d. e. s. i. s. t. a. e. In s. m. b. o. l. o. m. a. r. i. e. s. t. a. l. i. i. q. u. o. d. c. a. t. a. t. u. r. i. n. e. c. c. l. e. s. i. a. C. r. e. d. o. i. v. n. d.

Spualm autē dignitatem et nobilitatem terrēna quālibz pōtēte dignitati
oportet tanto daris nobis fatari quanto spūalia amittit. Ista rē ratio ponitur
p̄ hmo. xp̄. de maio. et obr. c. solite s̄. verum quod vna datione de rinaud. Vidē
per le. et no xp̄. de maio. et obr. omēs p̄cipēs. Nam Impator et regēs tēntur
ad solutionem de rinaud si pp̄m et regem et p̄cipem suum recognoscunt apo. p̄.
et pon. q. In signū conuersalis dñi sibi de rinas res nauit p̄. q. r. unctum et xp̄.
de dei. tua nobis et benediction ad hēre. vn. p̄. di. dñiqz satisfactor xp̄. de sacra.
vur. c. vno s̄. manus i. regū xp̄. et ipsius potēstatis acceptō xp̄. de clē. Verūabile
Ex ipsarū rē d̄ gubnatione xp̄. de foro. compr. licet claris oculis Intuen. Nam v̄
ritate dicend et testante spūalis potēstas terrēnam potēstatem sustinet. habet s̄m
hugonem de sancto victore Et iudicare si bonū non fuerit p̄. q. vi. Item aliū xp̄.
de supplē. uerū pla. c. grandi. li. vi. quia ad quem p̄tinet institutio et destitutio.
pon. q. vi. ii. visis xp̄. de hēre. ad p̄cipē. Et si sic de ralia et eccl̄astica potēstate
verificatur vaticinū s̄. hēre. Ecce constitu. te super gentes et regna 2°
qui sequitur s̄. hē. r. xp̄. de maio. et obr. solite. ergo si deuat terrēna p̄tas iudi.
cabitur a potēstate spūali ut p̄. c. Item aliū xp̄. q. vi. et de supplē. uerū pla.
c. grandi. sed si deuat p̄dalis minor a suo superiori si v̄top̄p̄ma a solo deo non
ab hominē potērit iudicari p̄. di. inferior xp̄. de maio. et obr. ad inferior xp̄. q.
m. aucta pl. di. si p̄pa. Et de hoc satis dixi in p̄d. huius operis. testante ap̄to
Spūalis homo iudicat omnia ip̄se a nemo iudicatur. i. ad corū. n. m. si
prop̄ intelligitur ad h̄am. Ista auctas de p̄pa. licet iustit̄ alit̄ ap̄lus intellē
rit. Nam p̄pa. dicitur homo athenōtic p̄ se excellēciam et singularit̄er quem
formant ip̄sus ad ymaginem suam et s̄m. q̄. r. et p̄p̄m. q. v. Hec ymago
quādam ad potētiā plēnariā quam habet ab eo ad iustit̄ eius et similitudinē
virtutū quā p̄cipue p̄r aliis hominibus debet habere de p̄. di. n. s̄. Romanos
v. s̄m. alit̄ est p̄ud. c. vn. propria spūalis singularit̄er vocatur quia p̄d̄s
sua aut sanctid s̄ud rapit aut sanctum p̄sumptiue facit pl. di. si p̄pa. et c. hō
pp̄anus. Iste homo omnes et omnia iudicat quia omēs sibi iudicat xp̄.
q. m. aucta et p̄ p̄cipalem et ip̄e ad h̄am a nemo iudicatur xp̄. q. m. aliorū
p̄. di. n. m. aucta p̄. di. s̄. h̄ur. Est auctoritas et si data est hōm̄ et p̄cipat
p̄ hominē non humana s̄ potius diuina potēstas ore diuino petro data
sibi qz suisqz successoribus. In p̄po quem confessus fuit firmata petra dūo dicit̄
te ip̄o petro. Quodāqz ligaueris sup̄ terrā 2° p̄. di. in nouo et p̄. di. c. r.
et p̄. di. na dūo xp̄. de clē. fundamenta 1° p̄. di. li. vi. de maio. et obr. solite s̄.
nos autē. Quāqz q̄ humane potēstati a domino sic ordinatē resistit di. oz.
dinationē resistit nisi duo sicut manthē. s̄. s̄. s̄. duo esse p̄cipia. Et
manthē p̄. di. q. m. quid v̄. manthē et s̄. manthē iustit̄ quod falsum est et
hērticū iudicamus quā teste moysē. In p̄d. curauit deus celū et terrā gen. i.

Et in p^o erat verbum Jo. i. Dato subesse romano pontifici omni humane
 curatur declaramus dicimus et diffinimus odio esse de necessitate salutis qz
 nec verus catholicus p^ote utalatur lxxxi. di. si qui nec in recta est qui cathedra
 sancti petri deservit p^om. di. qui cathedram x^o. quia rectam salus non est p^om.
 q. i. quid et c. quidam. Ex quibus aliam dicit clausuram inferitur dicit p^ote.
 p^ote p^ote huius quartae conclusionis principalis. Tertia p^ote p^ote p^ote
 quartae conclusionis principalis habet q^o potestas sacerdotalis de pertinentibus
 ad p^ote p^ote casibus se intromittit. Primum casus e^o quando
 Imperator vel p^ote donat ecc^o suam sicut in castro villa vel p^ote sicut
 Imperator donavit ecc^o romane in pluribus p^ote ut c. venerabile §. iobz
 p^om. di. valde. c. ad apl^o et palra constantin^o allat. Secundus casus est qu
 occurrunt aliq^o difficile vel ambiguum ut p. c. iobus §. casus ad peccati ut p. c.
 novit. Et est cum iudex secularis est negligens vel austus p^ote vacante Im
 pio quo vacante p^ote Imperator succedit de foro. compr. licet et aliis casibus ibi
 in glo. no et in de. pastoralis de re iudicata §. si. §. in aliaz. Nunc tamen
 alios casus quos notavi de fo. compr. c. sanc. in con. q. ad fi. §. v^o et in d. et qd
 anuosus tractam. c. ti. c. ad sit in tribus questionibus p^ote et c. si d^ote
 layard in n. et in nobilibus. Vbi exp^ote quidem casus et remissionem ad a^ote
 et in q^o no. Vbi exp^ote de materia consuetudinis ecc^ote quadam ad hoc
 et in oppo. et in p. glo. vlt. supplemento et. c. ti. c. v^o et in. vii. questionibus p^ote
 p^ote et c. q^o clerici in expositione super verbo p^ote et in n. oppo. et
 i. q. et in supplemento glo. in et c. ti. c. licet ex suscepto allato in p. no et in. i.
 et n. et in. et in. oppo. et in questionibus collecti in ii. §. supplemento glo. vlt. et
 in c. exp^ote et sup verbo videns et sup verbo timentis et in e^ote questionibus
 p^ote et in. c. si diligenti in n. et in. vii. q^ote et c. postulati in n. q^ote
 p^ote et c. exp^ote v. in p. oppo. et n. q. i. et n. et in. supplemento et. glo. et
 et c. conquesta in expositione super verbo d^ote et in oppo. c. c. proposuisti d
 i. et n. q^ote et etia vide opt de fo. compr. in p^ote §. n. sub §. ex p^ote
 v. fallit et ad v. sequentibus. Ex quibus sunt recollectis reperitis casus v^ote
 uificatos et approbatos in quibus ecc^ote se potest intromittere de p^ote seculari
 Et si velles extendere de hoc sacris conu^ote tractatu satis magno. Infert
 aliazus ex p^ote q^o p^ote ip^ote se habet iurisdictione temporalem qua atq^o in
 p^ote casibus executionem non habuit nisi eam concederet Imperator.
 Inducit etia illud luc. vlt. Ecce duo gladii etc. ad glo. que habet q^o v^ote fuit
 magnatus al^o no et de abbasid auricul. fo. p^om. et p^om. q. i. si petrus ad
 no in. c. qm et in. c. ad ad v^ote et p^ote q. i. n. quid ad c. sequentibus et §. ex h^ote
 omnibus ibi secularia. Quarta p^ote habet q^o potestas sacerdotalis
 p^ote seculari corrigi d^ote sua iur^ote abutit. Ita infertur ex duobus primis

Nam si maior et superior est ergo expressus corrigere potest. Hoc enim inducit
 natura et conditio superioritatis et inferioritatis videlicet quod superior corrigat In-
 feriore et non contra ut §. impetret attato ff. de arbi. l. nam et magistratus ff. de
 app. l. i. §. si quis ad similibus. Item Inferior dare pro dicitur potestatem ex his
 scriptis per in n. q. principali et ita p. ma. vel id potestatis huius q. concludit
 et maxime in dictis aliam. Sed amplius circa eam non insisto. Quia potestatem
 habet quod potestas sacerdotalis supplet negligentiam potestatis secularis Circa cuius
 deductionem eam non insisto eo quod illis habet deductiones sicut et per dicitur et spe-
 cialiter patet ex his que dixi et scripsi circa id conclusionem principalem et max-
 ime in §. tertio Conclusio licet eadem in casibus aliquibus specialibus in iure expressis
 sed Inferior supplet negligentiam superioris de supple. neglig. prela. c. i. de concess.
 ben. c. nulla et §. ad vero et c. quia diversitate et c. dilectus et c. postulasti de e.
 lic. ad curiam §. vlt. ex q. in. cum scimus l. p. di. c. vlt. l. xxxij. di. c. n. in ordinand.
 et regulam est totum contrarium ut no. bal. in duto. c. cum in curia In glo. ampul.
 allat. ad hoc p. c. cum scimus fa. l. ad et no. de cler. ne pro defectu et c. ti. c. q. q. l. vi.
 quod intelligas verum de superiorum qui superiorum non habet in potestate laicorum constanti
 quia tunc iustitias iusticie ministrande viget quod supplet superior negligentiam in-
 ferioris eo quod non est alius qui supplet potestatem ut in proposito si cum ille superior alium
 superiorum haberet laicorum potestate habentem tunc immediatus superior non supplere
 et negligentiam inferioris nisi in casibus expressis a iure ut primo c. q. q. et qd.
 ibi no. in glo. et sic procedit quod no. sumo. in c. qd. diversitatem attatum in glo.
 si p. am. d. et melius vide et osti. ibi post eum et archi. in p. c. ad scimus super
 verbo monstrum Et sic potestatis determinare id quod satis indeterminate ponunt
 sicut videlicet glossa de neglig. prela. §. suppletur negligentia et osti. c. ti. §.
 per quem Et est ratio huius quia postquam immediatus superior a supremo superiorum
 recipit potestatem vult. finis potestatis quod recipit non debet progredi se sine potestatis
 finibus observare et quia ubi defuit finis sine potestatis superest suprema potestas
 quod quidam habet pro se videlicet plenitudine potestatis prout hanc rationem pul-
 cre dicitur Jo. an. in c. q. q. allato modo in proposito p. a. habet supremam potestatem
 tunc super reges in correctione spirituali ad rem potestatis tota potestatis ut c. novit et alius
 ad hoc superius allat. Vt in potestate ista habet alium supra se ut satis est dictum
 super et dicitur infra Vt reges hodie alium superiorum redder recognoscunt Igitur
 non mirum si potestatis negligentiam habeat suppletur in eis cum non sit ali-
 terior superior qui huiusmodi negligentiam suppletur possit De superiorum non est
 negligentiam suppletur quia eius jurisdictionem recipit a p. a. et iuramentum
 fidelitatis prestat p. a. et ab ipso confirmat. et approbat. coronatur et coronatur re-
 p. a. et dicitur c. vlt. l. c. rom. c. solite Et c. casq. in c. licz allato et ibi no.

imperator a papa accipit gladium
 et qd de regis

per Inno. an.

oberrasse. p. di. per totid. Tertia p. tuncula habet q. potas secularis potestatem
 sacerdotalis sua p. d. l. Jurisdictione sua abutentem non potest corrigere et ista
 sequitur ex duabus p. tunculis propine p. tunculis quia si nullam habet su-
 perioritatem non potest corrigere. Dicitur p. tuncula quia si nullam habet su-
 perioritatem vel par. vel inferior reputatur ut. l. no. et iniquatus s. t. impetuum
 et c. inferior et c. ad inferior allat. Et quia ex opposito sequentis sequitur op-
 positum antecedentis. Nam corrigere suspensio dignitatis esse dicitur ut patet
 ex tunculis allat. **Quarta p. tuncula** habet q. potestas secularis sacerdo-
 talis negligentia supplere non potest. De ista p. tuncula est casus expressus de
 Judi. c. qualis in fi. sup. quo odio videtur que scripsi in expositione littere super pro-
 hibemus et in questione ibi p. melacius disputata. Item una huc p. tuncula ex
 precedentibus p. tunculis dicitur inferri quia licet sit ordinarius q. superior negligere
 nam supplet tamen non contra ut dixi sup. in quarta p. tuncula. Sive potas huius
 quartae conclusionis principalis licet videtur in casibus expressis in iur. hoc assat. ut
 ibi dixi. Nam salus casibus in huius expressis suppletio negligentie p. tunculis correctio
 non habere videtur. Nam ibi videtur corrigi p. tunculis negligentie commissio quod
 patet quia per huius suppletioem propter p. tunculis negligentie auferitur negligentia
 potestas et datur alteri quod naturam p. tunculis habere videtur et q. sine cul-
 pa alicui quod suum est auferri non debet ut. l. qd. n. et regula que sine culpa
 c. de iussi. ista. l. si quis in suo in fi. correctio autem dicitur hoc casu ut de
 dupi in p. tunculis p. tunculis. **Quinta tamen intelligi** salus huius que scilicet de
 fo. compe. ad v. in vi. q. ubi nullo modo videtur obmittis et c. in sid. c. n. s. i.
 s. f. in d. q. iudex secularis. **Quinta conclusio principalis** q. licet potestas
 secularis in rebus ecclesiasticis que in fundo tenentur ab ipa et no. feudales que pos-
 sidentur a laicis eius dicitur subvertis et per possessores negantur esse ecclesiasticas
 ac de rebus et p. tunculis bigamorum et rebus clericorum quingatorum videtur huius quosdam
 in rebus p. tunculis non ecclesiasticis clericorum p. tunculis et presbiterorum secularium
 habeat jurisdictionem aliquam nulla tamen habet jurisdictionem in rebus et
 ecclesiasticis q. non tenentur ab ipa in fundo et possidentur p. tunculis personas ecclesiasticas
 et ecclesiasticas vel quas alio constat esse ecclesiasticas p. tunculis ratione jurisdictionis qua
 habet in personas laycorum sive dicitur subvertis ad instam videtur vel p. tunculis ecclesiasticas
 possit in laico sibi subditi possessores vel ecclesiasticas sup. illius rebus ecclesiasticas vel
 ecclesiasticas p. tunculis facienda jurisdictionem videtur. **Conclusio ista tunculis** habet p.
 tes principales quarum prima et ultima faciunt pro potestate seculari. **Secunda p. tunculis**
 facit pro ecclesiastica p. tunculis. **Prima p. tunculis** primae partis habet q. potestas
 secularis in rebus ecclesiasticis que tenentur ab ipa in fundo habet jurisdictionem
 aliquam de hoc est tex. de fo. compe. c. v. in et qd. no. de Judi. c. atz. et in duabus
 tunculis principalis collit. et post collit. dicitur ibi henricus et que no. nota con. archi.

secularis potestas, sacerdo-
 talis negligentia suppletio
 no. p. tunculis.

de cler. quibus c. uno. h. vi. et quod scripsi de fo. compr. Unde in hac parte ubi de
 hoc plenissime licet archy. contra in dco c. uno Verum quia laici hoc plus excedunt
 q̄ velle excedunt circa huius deductionem amplius non misisse salvo q̄ hic iungere
 habere ad. q̄. In s̄da de diuinita. et. s̄. a quibus d. quod puto verum et verum potest
 vnde intelligi. **Z^a** p̄ncipale fuit partio huius quare conclusionis habet p̄ntas
 secularis habet etiam iurisdictionem aliqualem in rebus ecclesiasticis non feudilibus
 possessis a laicis eius ditioni subiectis quas ibi possessores laici negant esse ecclesie
 Nam quo ad feud. secundum plus ponderamus p̄ntiam rei querendi et eius nega
 tionem q̄ p̄ntiam actoris conuenit volentis et assertionem ipsius C. de iud. om. iudi.
 l. sup. ordinem de fo. compr. c. ad sit et est casus. et. c. si clericus laicum super quo vi
 deo potes quod ibi scripsi in oppositione et in supplicatione p̄. vlt. glo. et in 3° no
 que hic repetas Sed magis vna coram ecclesiastico iudice ad instantiam ecclesie posse
 laicum possessorem rei ecclesiasticę negant rem ipsam esse ecclesiasticam hoc hinc rei ecclesiasticę
 nec conuenit assente consuetudine Dico q̄ sit in duobus casibz Primo si laicus
 non expiat ad feud. delimitationem sed consensiat in iudicium ecclesiasticum p. l. i. et n. ff.
 de iudi. c. i. in. in. oppo. **2°** ubi agitur de iudicio ex quo possit iurisdictione ad ec
 clesiam p̄ntare vna prorogatione assente ut p̄. c. cum sit et quod ibi scripsi in
 p̄ncipale q̄ntione. **2°** hoc tamen casu dico regulatur iurisdictionem esse apud ec
 clesiam potestatem in laicis p̄ntat aliquos paucos casus soli velle propter naturam
 rei p̄ncipaliter resuatos Quis ea que scripsi in dicto c. ad sit in n. q. et sic loqui esse
 p̄ntat ut c. p̄nt. c. n. Nunquid ergo secularis potestas in vntate iurisdictionis
 quā habet in rebus ecclesiasticis si feudales sint ut in p̄ncipale possit de rebus hinc
 disponere in feudum vel pro libito volentatis Respondo q̄ cognoscere potest
 instanti ecclesia an ad ecclesiam p̄ntat vel non ut p̄. c. si clericus laicum et p̄ quā
 ex actis p̄ntat ad ecclesiam non p̄ntat ff. de iudi. l. de qua et ut sit vadem
 conditio actoris et ut de w. que non debz h. vi. ac absolutiois et condempnationis
 ff. de w. iudi. l. i. Dico tamen q̄ non potest pro libito volentatis ordinare nec et
 p̄ modum constitutioni statuere super rebus istis in p̄ncipale velle quia ista est
 regula generalis q̄ de rebus ecclesiasticis non potest se laicus intromittere disponere
 et aut statuere de consti. c. in ecclesia et c. que in ecclesia et lit. pen. c. ecclesia. i. et
 n. et p̄bi. di. breuquid Sed oppones quia videtur q̄ licet aulibet statuere
 de rebus ad suam iurisdictionem p̄ntatibus cum statuere sit que l. de p̄nti
 c. ut aulid et c. consuetum attatis Respondo q̄ iurisdictione quā habet secularis potestas
 in re ecclesiastica in casu huius 2° p̄ncipale non competit sibi ratione iur. quod hz
 in p̄ntia laici possessoris non tamen sup. iur. velle quod eius ditioni non subest
 et si 2° dubii possit diti iurisdictionem habere ut ff. de iudi. l. si quis ex aliena scilicet
 tunc iurisdictione ad respicit nisi causa iurisdictionem cognitionem et licet in casu
 p̄ncipale p̄ntatibus ius habeat in re ecclesiastica vz dicitur dicitur velle solus apud ecclesiam

an imperatorialis ecclesie
 licet seculari ditione

remouere ut in fund. p. coll. in qui cau. feu. mult. r. vno. §. in fund. sup. illo
 iure dicitur in sui p. iudicium statuat sicut sibi placet Sed sup. iure vult ad
 ecclesiam p. tinente non disponat quia p. iur. iurisdictionum feudalem que in
 cause cognitione consistit ibi u' disponere potest cum iurisdictione feudali p.
 facti iuris re q. non competit ratione superioritatis sed solum ratione feudi id
 p. iur. p. lege imperiali concessa est ut in feu. prohiben. feu. alienad. p. feude. l.
 imperialem §. p. iur. si iura et sp. c. atq. ar. d. w. Qu' que a iure l. vi. ad
 materiam tamen vid. eduo ea q. scripsi de fo. competiti. c. postulasti. in. i. q. et. c. q.
 de iur. in u' oppo. et in. i. q. p. q. que istam materiam satis extendere potest. Circa
 p. iur. habet q. potestas secularis habet iurisdictionem in rebus et in p. s. b. i. g. a.
 iur. de quo est casus expressus in c. alteratione de biga. l. vi. cuius materiam
 p. iur. et extendere per ea que ibi scripsi in quarta oppo. et in p. i. p. i. b. u. s.
 Quarta p. iur. habet q. potestas secularis habet iurisdictionem in rebus
 conuentionum clericorum sic de iur. et in p. s. b. i. p. i. t. e. r. q. u. e. s. que fuerunt
 ratione criminis civiliter vel p. i. a. l. i. t. e. r. i. t. e. r. u. t. e. s. t. casus de di. quinq. c. vno. l.
 vi. quod p. iur. et extendere ut ibi notam. Quinta p. iur. habet q. potes.
 tas secularis s. m. quosdam habet iurisdictionem aliqualem in rebus p. i. a. n. o. m. i. a. b. z.
 no. v. t. i. a. s. t. i. c. d. e. u. t. o. r. u. m. p. l. i. t. o. r. u. m. s. e. c. u. l. a. r. i. u. m. p. s. b. i. c. i. o. n. u. m. f. a. q. d. scripsi de fo. compe. ad p.
 in. i. q. u. o. et in c. cogniti. in. i. p. o. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. l. i. t. e. r. e. s. u. p. e. r. v. e. r. b. o. e. s. s. e. d. i. u. i. s. i. t. u. r. i. n. d. e. o.
 c. ad p. in. p. i. n. a. et in. i. q. u. i. b. u. s. h. e. r. e. t. e. t. h. u. i. c. i. u. s. q. u. o. a. d. d. i. u. i. d. i. a. t. i. o. n. e. m. m. u. n. i. c. i. p.
 p. s. t. a. n. d. u. m. u. p. i. a. n. t. u. r. e. o. d. e. m. g. a. u. d. i. e. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. s. i. c. u. t. e. t. p. s. o. n. a. s. e. t. u. s. v. t. l. e. s. i. a. s. t. i. c. a. s.
 p. i. q. u. i. n. v. t. i. a. n. d. s. u. o. c. e. t. p. b. i. q. i. s. u. m. i. l. i. p. b. i. q. v. l. e. q. u. a. d. u. s. e. t. l. v. n. i. u. i. s. t. e. p. u. i. q. i. i.
 §. nona. c. de. e. p. i. e. t. d. e. l. i. n. i. n. a. i. u. t. a. i. n. n. u. l. l. a. c. o. n. t. r. a. d. e. v. i. e. t. h. o. d. e. n. e. p.
 l. i. t. e. r. e. s. e. t. i. b. i. n. o. i. n. p. r. g. l. o. e. t. p. e. r. c. o. l. l. e. c. t. i. n. p. i. d. n. g. l. o. e. t. p. i. u. n. o. d. e. s. e. n. t. e. n. e. p. o. n. o. u. t.
 i. n. p. i. d. s. i. a. n. n. a. r. d. i. n. i. s. d. e. d. i. u. i. d. i. a. t. i. o. n. e. v. t. n. o. n. i. n. i. m. i. s. i. b. i. s. a. c. c. i. d. e. n. t. e. t. b. o. n. a. v. o. i. d.
 e. t. i. b. i. d. e. b. o. n. i. s. v. t. i. a. n. d. e. t. d. e. r. i. c. o. r. u. m. d. e. s. e. n. e. p. o. c. c. p. q. l. i. v. i. e. t. i. b. i. n. o. i. s. o. s. u. p. v. e. r. b. o.
 v. p. d. d. e. d. i. u. i. d. i. a. t. i. o. n. e. v. t. q. u. i. a. n. o. n. i. l. l. i. v. l. i. q. u. o. d. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t. f. i. x. a. q. u. e. n. o. t. a. m. i. n. p. p. r.
 p. d. d. e. d. i. q. u. i. n. g. r. a. v. s. i. c. u. l. o. s. i. c. o. n. t. r. a. f. u. e. r. i. t. u. i. d. i. e. t. p. e. r. i. u. n. o. e. t. o. s. t. e. t. n. o. u. e. l. l. a. d. d. e. c.
 n. o. n. i. n. i. m. i. s. a. l. l. a. t. o. s. u. p. e. r. v. e. r. b. o. a. c. q. u. i. s. i. t. u. r. e. t. i. n. d. e. p. i. d. a. d. s. e. n. s. u. p. v. e. r. b. o. p. r. o. p. r. i. a.
 e. t. p. v. e. r. d. e. p. i. g. n. o. e. p. l. i. v. i. s. u. p. v. e. r. b. o. o. b. l. i. g. a. t. a. v. b. i. a. s. s. i. g. n. a. t. u. r. i. n. t. i. o. h. u. i. u. d. i. u. i. d. i. a. t. i. o. n. e. t. e. t. a. d. v. i. d. a. p. h. u. i. d. o. s. t. e. t. n. o. u. e. l. l. a. c. n. o. u. e. r. u. t. q. u. o. r. u. m. o. m. n. i. a. d. i. c. t. a. n. u. d. c. a. u. s. a.
 b. u. n. t. a. t. i. s. o. m. i. t. t. o. i. n. n. o. n. r. e. p. i. t. u. r. u. t. d. i. c. u. n. t. q. u. o. a. d. p. r. i. u. i. l. e. g. i. o. n. e. f. o. n. q. u. o. d. c. o. n. t. r.
 h. u. i. u. s. r. a. t. i. o. n. e. v. t. c. v. b. i. i. n. v. i. n. a. c. t. i. o. l. f. i. §. i. s. i. c. u. t. d. i. u. i. n. e. s. v. e. s. p. r. i. o. m. a. l. e. s.
 s. e. c. u. l. a. r. i. u. m. s. a. c. c. i. d. e. n. t. u. m. v. e. l. d. e. r. i. c. o. r. u. m. s. e. n. q. u. e. p. o. s. s. i. d. e. n. t. u. r. a. b. i. p. s. i. s. e. t. i. d. e. r. i. c. o. a. u. t. p. e. i.
 u. l. e. g. i. a. n. o. d. e. b. a. n. t. t. e. r. m. i. n. o. s. s. u. o. s. e. x. t. e. n. d. e. r. e. u. t. x. c. p. r. i. u. i. l. e. g. i. u. m. e. t. c. i. n. a. r. e. e. t. i. l. a.
 q. u. a. s. i. u. r. d. e. u. g. q. u. e. l. i. v. i. f. i. n. o. s. n. o. n. d. i. c. a. p. s. o. n. a. s. v. t. i. a. s. t. i. c. a. s. i. n. h. o. r. p. r. i. u. i. l. e. g. i. a. s.
 V. d. i. c. t. u. r. e. r. g. o. d. i. a. p. o. s. s. e. q. l. a. y. r. u. s. s. u. p. v. e. r. b. o. n. o. n. v. t. i. a. s. t. i. c. a. s. p. p. s. o. n. a. v. t. i. a. s. t. i.
 a. d. s. u. p. h. u. i. u. d. v. e. r. b. o. t. r. a. h. e. r. a. d. i. u. d. i. c. i. u. m. a. l. l. i. q. d. i. u. d. t. p. a. l. i. s. i. n. a. c. t. i. o. n. e. v. a. l. i. e. t. i. n. t. e. l. l. i. g. o.

de immobilibus rebus quia res mobiles sequitur personam Sed con. de fo. compe.
c. sane Soluio illud intelligitur de rebus ecclesiasticis nos aut loquimur de patimo
mabilibus non ecclesiasticis Pro quo vide que ibi scripsi in n. oppo. fa. que scripsi de
re. Judi. cetero post dicta collect. s. hincius et nota de di. gung. c. uno. li. vi. Et
motuarum fa. que scripsi de Judi. c. qualiter in exponere sup. verbo odio. c. qd. facta
ubi scripsi qualiter collect. tenet cond. quid et primo p. illam decretalem qualiter in fi.
et ibi no. p. no. osti. sup. dicto verbo odio. Item n. p. l. fiducia. edi. quid ponit de
verbo ad. verbum osti. de Judi. c. deura. Item 3.º p. autem statum et autem nullus
C. de. vpr. et di. q. ar. c. omnia de consti. ad similibus. Soluit ad idem quod dicitur
lauri q. persona non trahitur si res ar. ff. de neg. g. l. qui aliena nra. exprompta persona
res nra. exprompta est ff. de consi. l. fi. C. de. vpr. et di. l. n. ar. de. mdi. c. significant
ubi dicit esse claud. de fo. compe. c. si. deurus. c. uno. li. vi. et dicit curia ita tenet
et quod si motuarum fuerit cancellaria sup. nullitate suar. litteras daret. fa. ut
que scripsi de Judi. determinus in dictis collect. in dco. con. Et hanc opinionem
collect. sequitur ligamus de fo. compe. si diligenti ut ibi dicit in fi. c. opinione
quia personalis trahit q. clin. simpliciter inhibetur et in iuribus sup. allegat. et
p. scriptum in dicto c. uno. et in l. Pallat. et tamen curia res non trahitur ad fi.
dicit sed p. sonat Sed quicquid sit fuerit de facto p. ma. opinio. hanc p. sonat istud
mabilibus et hic videtur potius que scripsi de fo. compe. ad verum in n. q. Sed videtur
etiam coram iudice ecclesiastico trahere poterit laicus vel clericus personam ecclesiasti-
ca super huius re non ecclesiastica p. sonati in actione reali. Videtur indubita-
re esse q. sic quia licet coram iudice in re non est iudex p. sonat possit
trahatur huius fieri potest tunc etiam fieri coram iudice p. sonat ut est casus
in dco. l. fi. C. ubi in rem actio de p. uno. hinc sic p. est actoris electio ut no. p.
fi. in dco. l. fi. in. q. n. licet fuit in hac. opr. que ibi no. Et credo q. iudex secula-
ris causam huius coram ecclesiastico p. atationem inchoatam ad se advocare non
potest ut ff. de Judi. l. repud. et l. si quis postea. et de fo. compe. c. si. proposuisti. y.º
hoc modo vel alia eius jurisdictione trahatur ille ipse auctoritate possit de offi.
ordi. c. i. ad similibus. Etiamda. pars nra. quidam conclusionis habet q.
potestas secularis in rebus ecclesiasticis que ab ipa. no. trahuntur in feud. et q.
p. personas ecclesiasticas ad quod ecclesiasticis possidentur vel quas alia constat esse
ecclesiasticas nullam habet jurisdictionem facit que scripsi de fo. compe. q. de
an. in. oppositio. littere sup. verbo periculis. Ista propositio determinata fu-
it in concilio generali romae celebrato ut habet p. di. b. quid. Item etiam
fuit determinata p. iuno. etiam in alio concilio generali ut habetur de re. rec. no. alu.
c. in laicis et etiam habetur p. di. q. vlt. c. laicis de consti. c. curia et c. in ecclesiasticis
de Judi. c. n. ut lit. pen. c. curia. i. et in. sup. quo odio. vide. ea q. scripsi de p. one.

c. non indistincte li. vi. in p^a. n. et an. oppo. et d. arbi. cum contingit in oppo. et d.
 supplementibus glo. et presertim in d^{na} suppl^e. de Judi d^{na} in un. quondam
 collet et a deo ipsi ecclesie firmata sunt h^{ec} potestas et est ex p^{te} p^{ri} di. si impator
 et est ratio quia res postquam facte sunt ecclesie sunt facte s^u d^{no} Ideo s^u d^{no} de
 d^{na}te domino amplius non sunt ad usus humanos transferende de reg. iur^e
 c. quod s^u d^{no} li. vi. et ponit d^{na} h^{ec} iurisdictio ab impatoribus data seu po-
 t^{est} a deo data et ab impatoribus restituta supra ea que scripsi post est de fo.
 comp^o. c. ex p^{ri} in p^{ri}ma oppo. fa. quia tanta auctoritas debetur presertim qualibz
 causis de quibus p^o. q. sicut quibus impatoribus se submissum p^o. q. cauaus
 et c. sancta fa. n^o de ofus. q. in ordibus glo. i. et q^o p^{ri} s^u d^{no} a p^{ri} s^u d^{no} imp^{er}
 rata que ibi constituta sunt nullus debet presumere destitute p^o. di. c. sicut
 p^{ri}mo qui contradicit crimen sacrilegi manet p^o. q. iii. c. qui aut et c. seq^u.
 et s. sequen^t. Ridiculum enim est et satis abhominabile d^{na}re ut traditiones
 quas antiquitus a patribus suscipimus infringi p^{ri} q. Ridiculum
 Si quis quis operit deus a iurisdictione seculari habet videre q^o deus
 p^{ri}mo factis scripsi post h^umo. et ost. de maris et ob^o. si quis veniat in p^{ri} officio
 et p^{ri} n^o. Salp^{er}onius et c. p^{ri} in fi. Et vide quod scripsi in de. i. de offi. ordi. et
 i. q. c^obi plerumq^{ue} adhuc de hoc dixi v^obi. t^{em} dixi qualiter plus p^{ri} p^{ri} privilegia
 v^obi et v^obi s^u d^{no} personarum potest interpretari ut d^{na} c. ex parte
 v^obi in p^{ri} questione et c. licet ex susap^{ro} v^o. q. collet. et aliquid t^{em} q^o de quid. ad
 non ab homine in i. q. et in p^{ri}. c. v^obi in i. q. s. m^o hoc v^o. sed licet hoc dictum
 et vide quod scripsi ost. d^{na} s^u d^{no} v^obi. ut f^uer nullam v^obi potestatem habent
 p^{ri}mo p^{ri}mo donantes v^obi in rebus sic donatis nisi sibi certum sit in donatione
 ut scripsi in d^{na} c. v^obi de foro t^{em} p^{ri} m. iii. q. et sequen^t et facit q^o ratio quia
 p^{ri}mo de iurisdictione solus ep^o iurisdictionem committuntur ut ex p^{ri}cedentibus patz
 v^obi idem de rebus v^obi maxime v^obi et probatur hoc totum ar. p^{ri}. q.
 i. p^{ri}mo in p^{ri}. et fa. v^obi q^o v^obi in p^{ri}ma glo. et p^{ri} ost. in p^{ri}ma de v^obi s^u d^{no}
 s. ex quibus causis v^o. sed v^obi laicus s. in fideiussor d^{na} l. i. de dona. m^o vi. et
 v^obi p^{ri} v^obi nam s^u d^{no} in q^o q^o iudicis aliena s^u d^{no} domus suo aut
 stat aut cadit p^{ri} p^{ri}. q. i. q. i. deus omⁿⁱ p^{ri} de iur^e. c. v^obi s^u d^{no} p. q. i. quidam
 p^{ri}. q. i. nulli et quia cui committitur manus et idem cui minus est constituit v^obi
 v^obi s^u d^{no} p^{ri}. di. q. n. v^obi maxime cum illud non accidit ut de dona.
 aut. vi. et v^obi c. de p^{ri}mo et testat t^{em} p^{ri}mo esse maiores rebus ut c. p^{ri}
 ap^{ri}mo attato et c. de sacrosanct. v^obi l. s^u d^{no} ff. de resur. l. in p^{ri}mo de v^obi. d^{na}.
 l. in s^u d^{no} ar. ff. de s^u d^{no} l. q^o indignus et de s^u d^{no} p^{ri}. l. in p^{ri}mo fo. quia h^{ec}
 civilis approbat generalis conu^obi in aucta de v^obi s^u d^{no} titulis qu^o p^{ri}mo.
 Dicitur ut res h^{ec} possidentur in p^{ri}mo v^obi et tunc cessat iurisdictione
 iudicis secularis propter hoc p^{ri}mo debet s^u d^{no} sicut v^obi s^u d^{no} de foro
 t^{em} p^{ri}mo si clericus laicus aut possidentur p^{ri}mo v^obi v^obi esse v^obi et
 tunc t^{em} est ad iudicem seculari v^obi v^obi ut c. si clericus laicus attato

Salus quibusdam exceptis casibus vultu specialiter seruatis Inq. ut. et no. de foro
compe. c. si in laicus possidens res ecclesiasticas et tunc iurisdictione non est opus
nisi quo ad executionem ad instanciam ecclesie contra laycos fieri quia in confidentia
nulle sunt partes iudicis nisi quo ad executionem quia pro iudicato habet. ff. de
confess. l. 1. C. de confess. l. 1. Et tunc certum est q. et iudex laycus ratione personae
sibi subiecte ad instanciam ecclesie potest facere executionem ut patet in 3^a parte istius
conclusionis in. de offi. ordi. c. 1. et eadem ecclesiasticus iudex ratione personae an de alie
nam ecclesiasticam scienter detinendo commissi eandem executionem facere possit ut de
iudi. c. nouit. Cuiusmodi ratione facultatis hoc modo commissi constat iurisdictionem
ad iudicem ecclesiasticum pertinere. Cui cum scienter rem ecclesiasticam scienter detinet
occupatam et de ipsa ecclesiam spoliat committit crimine facultatis et hoc quod criminis
efficitur de foro ecclesie. q. n. nulli licet et c. quicquid et c. pueria et c. si absente
ut et de fo. compe. c. conquestus et c. ad sit ad hinc que scripsi in dicto c. conquestus in
expositione super verbo esse dimittitur et in oppo. d. et est facultatis et ad hoc videtur
in parte sequenti. Tercia pars principalis huius quate conclusionis habet q. potestas
secularis ratione iurisdictionis quam habet in personae laycorum sui dictorum subiecto
vid ad instanciam ecclesie vel ecclesiasticae personae in laico sibi subditum possidore cui et
ecclesiasticae super illius rebus ecclesie vel ecclesiasticae personae facienda iurisdictionem
potest exercere et de hoc expressus est de fo. compe. cum sit. Sed mirabiliter vide
tur obstruere ista 3^a parte parti 2^a propinque precedenti quia si potestas secularis in
rebus ecclesiasticis exercere prout ista 3^a parte videtur dicere ergo iurisdictionem
habet in illis nam quis non potest ut iurisdictionem quando non habet de offi.
coura. c. sua. de iudi. ac si dicit de preben. c. quid. Et si in a. compe. in d. p. totum cum
contrarium queramus mortem de maio. et obe. si quis. p. n. q. 1. quod percipitur.
Creatus videtur potius contra quem nulla suspensio precebat omnes principes
et ceteros homines. Episcopus in hinc videlicet que ad eorum potestatem pertinent obe
dire de maio. et obe. omnes principes. Item esset illud contra rationem naturalem
que dicitur non puniri officia propter confusionem vitanda. C. de copen. l. 1. de
epi. et cler. l. repetita de testa. l. consulta. Sed alio modo magis apparet id adu
sari rationi naturali eo q. potestas sacerdotalis maior et superior est ad potesta
tem temporalem ut superior est deductum modo contra rationem naturalem est
q. inferior iurisdictioni auctoritabilem exerceret circa ea q. pertinent ad officium
superioris superiorum aliud non recognoscunt nisi hoc habeat ex speciali conas
sione ipsius p. p. de inferior de maio. et obe. cum inferior de cler. Ne romanam
in de. in p. d. ar. C. de p. sup. p. p. an. l. comput. in d. l. si. l. si. C. de fund. pad
li. p. Item q. par in parum a rebz par pauitate manente propria Impud
habeat potestatem. ff. de arbi. l. in. Item q. suatus in eo q. suatus in est iurif
dictionem aucte propa exercat vel eam iudex ex suam potestatem ex inq
suatus est aduersum rem rationi naturali. C. de iud. l. nulli. ff. de offi. p. l. in. d.

prim. Et facta que scripsi in articulo 2° partis et conclusionis procedit et in p
 rden et sequen Et propter hoc solent dicere omnes scribentes q aduersus iustitiam
 libertatem non potest consuetudo mitti. Et in hoc fundantur et iustificatur de
 acta dia et dicitur si dicitur all. consuetudinem huiusmodi non probat. Nec obstat ff. de
 usura l. prescriptio iuncta l. si quis loquitur in casu in quo potest locum habere et
 locum habuit possessio et l. prescriptio loquitur in casu possessionem huiusmodi exclusiue.
 Et sic ad propositum nihil facit. Obi. ob. lex si. §. si. de fundo pat. all. quia ibi per
 cessit concessio p^{ri}ncipis. Similiter h^omⁱnⁱ di. ad dicitur et c. procedit et sequen. l.
 neco q^uo altata facit pro et no contra. Nec ob. q^uo vertigalia possideri non possunt
 a puatis et tamen prescribitur tempore de cuius incio non est memoria quia
 illa prescriptio non habet effectum aduersus p^{ri}ncipem sed aduersus puatos a quibz
 vertigalia exiguntur et etiam quia prescribitur de validitate p^{ri}ncipis constituta. Sic
 loquitur l. si publicanus §. si. et l. licitatio §. ad ff. de publica vertigal et quibz
 et q^uo p^{ri}ncipis potest prohibere et non prohibet. az. l. cum plures §. locator ouis. ff.
 locati et ff. de exco. l. i. §. magnum de verbo sig. l. alienarum et quod notatur per
 Ia. de au. ff. de exco. tu. l. plus §. legum et p^{ri}ncipios. C. de sal. mo. l. ii. Sed dicitur
 et dicitur non potuit contradicere et sic non potest presumi concessisse. az. ff. de re
 iudi. l. si per et c. ti. c. quibus et qd no glo. ff. de p^{ri}ncip. act. l. q^uo. Et si dicitur non
 p^{ri}ncipis factam p^{ri}ncipis in h^omⁱnⁱ qui facta sunt de consti. c. licet l. vi. fatore. Et ideo dicitur
 eo q^uo in illo casu non valet consuetudo de vertigalibz puatis persone plene et
 p^{ri}ncipis cuius h^omⁱnⁱ memoria non existit nisi vere appareat vel ex iudicio
 probabilibus prescribitur facta p^{ri}ncipis prout dicitur dicitur. de allegis et dicitur. Ergo
 nonnullus in p. l. vertigalia nona fouentur. Quia ibi etiam non prohibetur vsq^{ue}
 vel possessio nisi plura ex constitutione positum nec subsunt ibi vsq^{ue} prohibetur
 que hic tunc habent. Et per hoc tollitur quod habetur de verbo sig. c. sup quibusdam
 §. p^{ri}ncipis in fi. Non ob. etiam l. hoc iur. §. ductus qui aque ff. de aqua coty. et est
 et ff. de aqua plu. artem. l. i. §. si. quia loquitur plura in prescrip. g^{ra} puatis
 h^omⁱnⁱ inducenda. Quia specialiter destruido ad factum videtur quilibet ut vob
 naturali prospiciatur. In iurido. Utia supposita dicitur p^{ri}ncipis et maiestate et
 dicitur vel saltem illius ad alterum paritate possit iustum et equum fm naturalem ra
 tionem etiam q^uo secularis potestas ante propria sua sibi d^o. sacerdotibus tunc suis
 iudicibus non vocatis et in suis rationibus non audire possit ipsorum sacerdotum
 et ipsorum etiam possessiones capere seu ad manus suas ponere vsq^{ue} q^uo
 facta est in sacerdotibus et etiam prohibere. Et etiam nisi rationis usum per
 dicitur dicit q^uo no quia nec iustum nec rationabile esset q^uo superior contra inferiorum
 etiam in re. iur. jurisdictionis commissa sic procederet. C. si per vim vel alio modo
 l. vlt. C. de prohibi. sequist^{re} l. vna de ad poss. et prope. c. i. de p^{ri}ncip. c. licet ipus
 l. vi. ff. de re. iudi. l. de vnoquoq^{ue} ff. de adop. l. na ita dicitur. Hoc est v^o iustas
 ordine n^o p^{ri}ncipis exco. an cause cognitionem p^{ri}ncipis et p^{ri}ncipis facti in

sacerdotes dei ministros et res diuino seruiio deputatas ad seruiciu mittitur qua
in populos subditos et res profanas proprie ditioni subiectas nec usus nec
ratio nec naturalis equitas sunt exco. Et sic que est pro religione maxima
esse debet gaudio nunc quiesco in luctum et qui exdamissim esse solent in ty
radia quodammodo nunc aduersio deterior est effecta contra rationem legis paga
norum ff. de relig. et superi. fine. l. sunt psonae et impialis C. de sacrosanc. l. fi. Quia
ta ergo fidelium actus peccati tam grauis sunt sacilegi in sacra rei + ecclesiasticar
violenta occupatione quissi et tam nimiam facinor tam diutina continuati
onem p ius tuorum altarum gra. e. quado de consue. alla Non enim in hoc q sub
doleo quis in modis nutritionis altarum culpa minuitur s augetur de cler. d.
uaziaru. vi. nec minus heredit. etiam q id quod tyranni quittunt qui se no
pudunt nec defendi ymo magis sup id quod legitur et no de cler. c. general.
l. vi. Contra pars habet. profus coruis precedens desensionem
pp in carnem in pui materia ad non induit Quino riu Imperator de quo
non agitur in pui hoc allare non potest quia ipse renouauit illi usui tempo
ralitatis ab ecc. uenit de. c. uenabilem c. Romani c. Ego ludouicus et
c. duo allat. Nec rex francie hoc allare potest quia tam non habet ab impa
toribus vel aliis dominis temporalibus qui tunc erant nec inlorid succedit psona
et idcirco tempore sui accessio gaudere non potest ff. de dud. et temp. presc. l. de
accessibus et l. sequen. nec de iure illoru potest se iurare quia hoc respectu
quoad regem francie ecclesia liberae edes habet ff. si seru. vendi. l. lon corpus
p. competit. Preterea hodie habet ecclesia potestatem a xpo aliam et maiore
q tunc habuit quia interdu p tales usus uacat puidicari no potat de uide
edifi. ad audiam de sponsa impub. c. ad f. dissol. cum concor. Preterea tales
usui non erant de iure sed attemptabantur de facto pro eo q Imperatores tunc
in nullo recognoscebat Iudorum synagogam nunc autem principes hodierni
fidei obediunt piam ecclesie qui ex fide est recognoscent. Unde de illis in
fidelium usibus ad fidelium usibus argueri non est nisi uinum paganitatis adduc
ad ueritatem fidei confundenda Et hoc tolluntur qui scripsi in prima ratio
sine parte s. Item quia nec ob. lex regia lata a populo qua illi legi de pced
vel etia subsequend non potuit derogare et de. in romanu in p. d. allata Nec
potuit se extendere nisi ad res et psonas populo Romano subiectas de sid. tri.
l. i. de senten. exco. c. a nobis. quod nunquam fuerunt sacerdotes nec etia eccles
tica possessiones ut superius fuit ostensum. Sexta pars conclusionis q. consens
inatus vel expressus prelatorum ecclesie temporalibus diuis colla. de fco subingant
in facto quous nihil operari potest Et est ratio quia libere ecclesiasticar in fa
uore totius ecclesie introduce prelati ipsi renouare non pnt ut de foro compe.
c. si diligenti de fin. exco. c. conuict. Iudum ad plibz. Preterea quia piam
ecclesie in eodem eiusdem legatione ill. a deo quissid ipd abdicare non possunt

ff. de offi. pced. l. pult. **Q**uarta illa potestas eos solos no conarunt si respicit
totam quorum fidelium au presunt et p que sine alio quod inter consensu sic pdr
et tuffere non potest C. de aut. pstan. l. si in fi. et l. nam ita dymus all. **Q**uarta
si subauditur unus collidit in uno non in odibus et si unus no omis et si quaz facta
fuit submissio plimqz facta fuit restitutio **Q**uarta quia videtur hunc submissio
nos vel metu extorte fuerunt aut ex humilitate facte extortent Et ideo non pot
argui ex illis. **S**eptima pars habet q potestatem equalitatis hic nihil operari
potest Negatur om in pms ista equalitas Nam ista potestas iustitiam longe
maior ymo et superior ad potestatem seculari ut supra multipliciter est deductum
Dicitur quia de equalitate loquuntur hic non videntur sibi locum pro eo q ratio
equalitatis hic esset Nam ratio q facit pro superiore q corrigat et suppleat de fine
inferioris non facit pro inferiore ymo eadem adisatur prout in deductione qte
conclusionis principalis satis scrpsi **N**ot ob illud vulgare patet legem qua ipse
tuleris aut illud q quisqz ius malis statuit et quia intelligi debent dum lex vel
ius hmodi a equitas et ratio vult statuerem impetrant vel utentem et aliud eod
iure vni uolentem ique conant **S**ed ubi non ique conarunt tunc deficiente le
ge quoad verba et eius ratione quo ad mentem id dicitur non possit ff. de iur. pat.
l. ad huc q quibus ff. de pact. l. qd dicitur et p hoc tollitur 2a. ratio principalis
Sunt partes. **P**ars octava habet q aut iusticie defectus naturalium de fen
sione conuenit hic aliquid operari potest **P**ro quo sciendum q est magna differentia
fina de cuius haturam in defectu iusticie in supbo an vero aliis paratur de
fectum iusticie et non ipse Nam ad paratur defectum iusticie in supbo p qdaz
sibi ius dicitur Et sic procedit allata pro hac pte in 3a ratione prime partis
Sed quando non paratur ipse defectum iusticie in supbo s; paratur aliis tunc ut
melius expias distinguere potes quia aut hmodi defectus in negligendo consistit
et tunc non pot aliquis dicitur nisi sit talis qui possit suppleat negligentiam illius
negligentis Et sic procedunt que scrpsi in ultima phaula 1a partis ac in vltima
phaula prime partis 2a conclusionis principalis **A**ut defectus iusticie consistat d
faciendo et tunc aut ex limites potestatis facientes solum attemptatur de facto et
tunc aliis etiam primatus potest in modum defensionis de iure naturali suorum
veru licet ad hoc forsitan de necessitate non trouatur nisi ad id necessitas offi
ri ipud asideret Et sic procedit que legitur et non de sen. expo. quato. et r. ti.
dilecto l. vi. **A**ut quittitur in modum iusticie et infra limites potestatis ipdaz
faciens et tunc licet ad superiorem ptineat id corrigere tñ ad inferiorem vel aliud po
testate ad hoc no habentem non potunt hoc corrigere Et sic intelligitur quod
sicut dicitur quon tunc in maioribus par in parum habet impud Et sic patet
quod scrpsi in 3a phaula 1a partis 4a conclusionis principalis modo expressus quot

cu diligencia nichil opari valeret ut puta pauperu sacerdotum que ad potentem
principem secularem a quo non auderet iusticiam postulare vel obtinere no valeret
de prescrip. c. nichil in fi. quia non valentibus agere non curit prescrip. c. de
anima prescrip. l. v. in fi. Et hoc pro eo quia non est coram quo iusticia suam q̄ talem
prosequi valeat cor scripsit Iuno. in c. nichil et nulla ibidem sup ult glo. qd dicitur
d. bone mōre Cardinalis scilicet Eustachii inquit nobilissimum semp altare seclerat
et habuerat a Cardinali vabresi et est casus de iudr. c. dia in fi. cum ibi notet
in ultima glo. et de foro comp. c. quod dicitur in p̄te que in fine dicitur. de sa. c.
et p̄ hoc bene fa. va que scripsi contra consuetudinem anglicanam de foro comp.
c. postulasti in n. q̄a p̄cipali que causa veritatis omittit. **Q**uarta
pars habet q̄ nichil potest possessio opari. Si em̄ possit opari possessio ergo
et prescrip. et consuetudo que sunt effectus possessionis ff. de usura. l. in pro
hibito cum no prohibetur cora p̄m̄endi ad illud ff. de sponsa. l. oro et de sp̄iali
bus est casus q̄ p̄ laycum possideri non possunt de prescrip. cum. que fa. quia pos
sessio malefidi inuare non potest c. de usura. ruffoz. l. oua. de Reg. iur. c. pos
sessor l. vi. nec tunc debet possessorem quo ad validand actus gestos p̄ rid eo q̄
possessor malefidi non potest facere fructus suos c. de rei vendi. l. si natus et no.
Iuno. de iur. pronatus c. consultatōibus. **M**odo ad propositum nulla pars
secularis potest ad bona fide salu optinatione perditā iura eccl̄astica occupare
cum error illius iuris sit error iuris diuini neca quod no cadit probabilit̄
ignorantia p̄bi. de quod dicitur p̄bi. q. i. Si cupis. Item quia huius possessio
est violenta a potestate laycoru et imposita sacerdotib̄ trahens originē violentā
Et ideo inuare non debet etiam quoadmodu tempore sit obrita iusti de usura. s.
fuitur cum simili Et p̄ hoc est ratio ad ea q̄ in contrariu inducunt in prima
ratione p̄cipali sine parte s. p̄terea et s. confirmatur. **N**ec obstat q̄
prescrip. tempore cum in hominū memoria non existit acquiritur
ea que nec possideri nec longa possessione acquiri possunt eo q̄ tanta possessio
iure constituti habetur. **D**ico em̄ q̄ illud non habet locū cum n̄a est omnino
prescrip. hoc vel quia ille contra quem habet fieri prescrip. aditus ansum p̄
scrip. nullum potest habere auxilium nec de iure nec de facto et in proposito
dixi supra circa t̄tia partem huius conclusionis vel quia prescrip. iuri d̄no
aut iuri naturali et sic iuri q̄tū obuiat seu petenti inducit ut c. quanto
de consue. att. et c. quid om̄ de prescrip. **M**odo ad propositū dico q̄ cum pars
sacerdotalis est a deo et sic a iure diuino diuinate procedat ut sup̄ius multi
placiter est deductum consuetudo vel prescrip. q̄ sacerdotibus hant potestatem
inferre vel iudicā impediret perditio iuri diuino aduersaretur et mandato dei
iussq̄ legi obuiando petenti induceret videtur dicere dicta et pars. **S**olu
Si ponderentur verba huius partis t̄cie sane patens ē nō em̄ dicit ista q̄ p̄

q in rebus ecclia^{re} habeat vel exerceat potestas secularis aliqua Jurisdictione
 Si dicit q habeat et exerceat Jurisdictionem laycoru psonis reud ecclesiasticam
 possessoribus eius dicitur subiectis et q ratione Jurisdictionis quam habeat in
 psonis ipse psonas ipas condempnare et compellere potest ad restora^m Dico^r
 aut in actione in rem iudicid potest trahere possessorum rei ad iudica qui in p
 siond et in rem habeat Jurisdictionem sed etiam ad iudicem qui in rem tantu
 aut qui in psona tantu habeat Jurisdictione Nam iudex rei tantu de re cognos
 at et pndiat et si actor rem ad iudicat eius sibi possessionem assignat iudex
 vero psona tantu contra psona cognoscat et pndiat et indirecte per pignoris
 captionem executione demandat et iudici rei directam executionem dimittit Et
 patet ex hinc que l. et no. C. ubi in rem act. l. ult. et de fo. compe. e. postulasti
 licet favor q ex demandata rogatu seu invocacione iudicis f. ecclesiastica se
 cularis potestas in re ecclia^{re} possessa p laycum potest facere directam execu
 tionem ar. de offi. ordi. c. 1. allat in fi. quia tunc videtur magis facere ecclia^{re}
 aut iudex ut de sen. expo. c. ut fann. s. laici de Reg. iur. qui p alium l. vi. cum
 concor. Et ex hoc dico q lex statuta vel constitutio potestatis comitis vel alius
 iudicis secularis Regis vel Imperatoris generaliter concernens possessiones sui ter
 ritorii vel districtus non comprehendit prout nec comprehendere potest terras et
 possessiones ecclia^{re} etiam p laycos possessas. Et pro hoc optime fa. ra que
 scripsi in p. c. consuet. i. que cur ob. ubi no. per sumo. que scripsi in p. q. s. subdit
 vna p ea que ibi scripsi in s. ost. aud. et s. dicit vna ost. ut que scripsi in r. ti. s. fi.
 in vlt. q. v. ti. c. qd dicit in r. oppo. Et patet quia quod quis non potest in spe
 nec in genere et quod non potest via directa nec indirecta sed in specie nec di
 recte non potest iudex laycus statuta de rebus ecclia^{re} ut c. ecclia^{re} allato
 Item quia si hoc velle delinqueret de iurista. ut c. no. cum et c. ad usus et c. ti.
 c. 1. l. vi. de senten. expo. c. quem. et c. novit C. de epi. et di. aucta. Item nulla
 ratio ergo non est verisimile q sub hmoi generalitate sic statuta hoc voluerit
 comprehendere et p que nec comprehensa sententur ff. pro. p. l. merito de dona. ant.
 vi. et expo. l. quintus de condi. de si pro cura. de hinc que in fran. ar. l. si pater de
 reg. iur. c. in generali l. vi. ad concor. Ex pmissis elicio alia ratione ad
 probandū q secularis potas in rebus ecclia^{re} nullam habeat Jurisdictionem qz
 si Jurisdictionem haberet in illis et esset talis qui iura haberet regalia et suprad
 dominia nullas recognoscere in temporalibus ut rex francie ut c. novit et c.
 venerabile allat possit hmoi possessionibus ecclia^{re} attributa imponi atqz
 pedagia Sed hoc falsū est simpliciter et absolute ergo restat conclusio certa
 q potas secularis in rebus seu possessionibus ecclia^{re} non habeat potestate seu
 Jurisdictionem. 1. Sic sunt due probande propositiones Prima qz si 2°
 probatur quia verū est q Imperator in terris rebus et possessionibus in quibus Ju
 risdictionem seu potestate habeat Ita inducio p. ff. de iur. gal. et quiss. l. v. regalia

nona et de noua iurisdictione. Iust. non poss. l. non solent de verbo. sig. c. super
quibusdam s. p. terra et ibi no. in glo. n. et per consequens etiam non poterit
alteri reges eodem iure et eadem potestate gaudentes eadem iure sic intelligi no.
ost. in s. de cons. s. ex quibus causis d. sed nunquid Rex francie licet forte scius
de aliis regibus et principibus qui alios superiores dominos recognoscant Et simili
iure seu potestate non gaudent Sic intelligo quod no. in contrarium ost. in c.
super quibusdam s. p. terra allato super verbo vel regu. Vbi pro primo membro est
casus aliorum regum superfluit nec distinctio vel distinguit diversa que no.
videntur dicenda attentio maxime quod ibi no. ost. de Rege romanorum in su-
p. potestatem non confirmato q. hoc non possit cui tamen contradicit de Romanis
s. p. terra de iur. et quod ibi no. et quia sic Rex francie hanc propositionem
non negant que vna de facto non firmatur in s. p. terra allato
proposito est q. Imperatores Reges et principes et alii potestatis seculares
in illa terra munia sive pedagia rebus terris aut possessionibus ecclesiasticis
imponere possunt maxime si feudales no. sunt ut colla no. ost. in s. de mu-
nitione. eccle. s. a quibus munitionibus sub s. hoc verba sunt nisi a principe Rex et
ad d. et s. p. etiam intelligi ad sequentibus. Jam attende q. ista propositio
no. loquitur de possessionibus que fuerant tributarie antea ad archiam p. missa
que transiit cum honore suo p. q. r. cum plibus de quibus loquitur c. si tributa
et c. conuener. allato cum plibus et p. hoc tollo no. ber. et ost. de cons. c. i. super
verbo firmatio. et no. so. et arch. p. q. n. p. dia et p. dia arch. in dicto. c. nonnulli
Sed intelligo propositum de noua impositione de iure ali q. iura. Circa ista aut
non dico sed remitto ad no. sumo. ost. et uol. et c. nonnulli allato super verbo p.
lybrum et ost. in p. d. s. a quibus munitionibus Vbi de hoc plenius de iure no.
can. videtur sacerdotis et clerici ac res et bona tota ab omni exactione seculari
plena diuinitate habere p. q. om. quoniam p. q. r. noua sed melius fa-
uora noua de diuinitate. eccle. c. non minus et c. aditus de vi. et ho. de. c.
ex l. a contrario et adhuc melius de diuinitate. eccle. c. quia nonnulli l. vi. fa-
qd. no. ost. in s. de cons. s. ex quibus causis d. sed nunquid laycus. Vbi
videtur notare q. p. p. consuetudinis p. p. p. a clericis pedagia
no. exactionatur quia corruptela est. et p. hoc diuinitas ecclesiis ecclesiasticis
p. p. et rebus p. p. non solum iure humano sed etiam diuino concessa est
p. p. de hoc hodie casus est de cons. c. q. q. l. vi. et q. a iure diuino sit concessa
inducit ibi so. in q. d. p. vlt. vlt. iudicium et p. p. vlt. iudicium Illa in
duo. c. quia nonnulli et q. q. generalis et indistincte loquitur et p. q. sequens
ita loquitur de regibus et Imperatoribus sicut et de aliis maxime cum ead.
ratio non viget in omnibus videlicet q. ista diuinitas est concessa imponere
in rebus omnia esset imponere p. p. q. q. r. si quis obierit de diuinitate.
eccle. c. fi. l. vi. et tamen de p. p. certum est q. a deo exemptis concessis solus
pontificalibus et sup. est multiplicat deducta Et supposito q. ab Imperatoribus

concessa esset per successores revocari non possit facio in magna dniam. Quid
 p[ri]ncip[is] aliquis concedat privilegium subditis quia tunc potest revoca
 re ex d[icitur] de dec. c. suggestio ad filibus sed dicitur revocatur mansurum est cor de leg. iud
 c. dicitur l. vi. cum concord. ibi signat. An vero p[ri]ncip[is] unus concedat privilegium alti
 p[ri]ncipi in quem nullam habet superioritatem potestatem vel jurisdictionem in eius
 subditis qui subditi privilegii in nullo subsumunt. Nam hoc casu istam donationem
 huiusmodi privilegii alti fratri auctore p[ri]ncip[is] revocare non potest quia donatio est contractus
 iud. g[ener]al[is] iud. l. i. C. de revocad. do. l. si donationem de acc. et obli. l. siut de leg.
 iud. c. mutar. l. vi. p[er]sertum cum plerumq[ue] ius p[er] possessionem ad p[ri]ncipem ex dono
 no[n] iam quosquam est iusti. de w. d[omi]n. §. p[er] traditionem iusta. l. qd[am] iur. ff. de reg.
 iud. Et est ratio diversitatis quia p[ri]ncip[is] revocat ex potestate quam habet in p[ri]v
 ilegiis et quem privilegiando a se abdicare non potest ff. de offi. p[ri]ncip[is]. l. ult. que ratio
 cessat ad illum privilegiat in quem nullam potestatem habeat. Sic enim privilegia
 de libertate quoddam seu liberatione a quadam gravitate futuri seu ipsius servi
 tutis remissionem concessisset talis aut concessit libertatis vel remissio servitutis
 a concedente seu remittente revocari non possit ut dicitur l. siut ad p[ri]ncipem concord. ibi sig
 nat. Nec obstat q[uod] unus potest sibi legem imponere ut ff. de lega. §. 3. l. si q[ui]s
 in p[ri]m[is] quia non ipse privilegiatus solus sibi legem imponit p[ri]ncip[is] a iure diuino et
 nature q[uod] et mandat alteri non ledere et ius suum cuiusq[ue] tubere. Unde non facit
 quod sibi fieri non vult et pacta seruari legem illi imponi ff. de iust. et iud. l. ius
 ticia §. de pact. l. i. in p[ri]m[is] et in p[ri]m[is] dicitur. Cui iuri indubitanter est omne t[er]rale
 p[ri]ncipem subia ad omnes huiusmodi p[ri]ncipatus veniat a iure humano v[er]o. di. quo iu
 re et superior est deductio illud iud. ius omnes reges ligat iusti. de iud. na. §. i. et
 §. q[uod] v[er]o nec p[er] ius p[ri]ncipum vel aule mutari pot[est] c. n. §. sed v[er]o de leg. agra
 ti. §. si. ff. de cap. di. l. i. cas. ad fa. quod no[n] s[er]u[er]it C. de leg. l. digna vox in v[er]o q[uod] et
 iure de consti. que in v[er]ba de diuinitate. v[er]o. quia plerumq[ue] vel dicit q[uod] l. si quis in
 p[ri]m[is] et sibi p[ri]ncip[is] intelligitur de voluntatibus ambulatorie et de dispositionibus que
 irrevocabiliter no[n] transfunduntur de n[ost]ra sua in alios sicut cum quis de re propria solum
 profecto disponit ut ff. de iudi. l. iudicium soluit. Et sic loquitur. l. p[ri]ncip[is]. ff.
 de legi. sed sicut de aliis dispositionibus que in alios non subditos transfunduntur in
 v[er]o. Et ita irrevocabiliter ex natura dispositionis ff. de dona. con. mor. l. ubi se
 en[im] inter subditos vni[us] p[ri]ncipis se habet vni[us] subditus ad alteru[m] sic inter
 duos p[ri]ncipes non recognoscuntur nisi d[omi]n[u]m habet vni[us] ad alteru[m] et factus ubi v[er]o
 subest alteri et illi donat. Sicut omnes reges subsunt p[ri]ncip[is] aliquo g[en]ere subiectionis
 et salo p[ri]ncipali ut fuit superius multipliciter declaratum et s[er]u[er]it iura omnia v[er]o
 sed sup[er] huiusmodi diuinitate privilegiata tempore quo gallia subiectione Romanis s[er]u
 p[ri]ncipibus et h[ab]uata hodie ligatur v[er]o in francia. Nec p[er] Regem francie revoca
 ri possunt sicut C. de sacrosanc. ec. l. placet et l. om[n]i vel sacrosan. l. g[en]erali et l. p[ri]m
 legia aucta cassa. c. n. et C. de epi. et de. l. ij. et l. omnia privilegia in auct. in null
 iudic. §. nulli v[er]o liceat toll. v[er]o in auct. de p[ri]ncip. p[ri]ncip[is]. Et §. i. et §. deinde cop[er]tis

quid habet Rex facere post hinc continuationem Et idcirco non melius punitio
 suum intellend quem non caput de via sua generalitas neqz subauditus neqz
 oppositus neqz tantus intellectus sed recipiam intellectum, unde atqz Ca
 nomad videlicet ut Rex apud ipsum sacerdotem Epus archiepiscopus seu ipam pre
 tes seu exhortationes fundat pro eo qd verusile est Regem pro sui Reverentia
 in suis iustis precandibus semp ab ecclia exaudiri et salte multo facilius qd fi
 lii et in potes ipsius fundatoris fa iura tota que omittit Et p hoc dissoluta st
 omnia pro parte gra allata // **I**nialis autem et ultima conclu restat et
 sequitur ex pmissis videlicet qd Rex francie non licuit facere ordinatione an
 ditam ex defectu videlicet potestatis Nam p predictam ordinatione Rex aucte p
 peia attemptavit de ecclibus et possessionibus eccliarum fructibusqz et redditibz
 eorundem necno de rebus eccliarum et cultuz possessione eccliarum ipsaz
 quibus et de bonis mobilibus psonarum eccliarum decanatu disponere et
 iustias prelatoru circa pmissa suppleve quibus defectus iporu prelatoru et beneficia
 toru corrumpere Et quod videtur mirabilis usqz ad personam romani pontificis
 suam Regalem auctem et manus sue correctionis exprodit ordinando qd collo
 rubus et subcollocubus apst non obediatur sup reservatione spoliu decanatum
 prelatoru et pmaru vacandu spectandu ad psonam seu ad pationem laycalum
 que qualiter pmissis obtinent habet deducere per tripsum // **Q**uid tunc habet
 Rex a vindicta dei sup in q leguntur de oia Regi n. palapoum. c. li. n. q. vii.
 c. Nos si incompetens // **I**am ad dauid Expro tanto qd hoc paratur quod no
 comit ab eo obstant facile // **I**n suis consultoribus solum imputabitur et non sibi. Et
 nisi ob reverentiam Regis et Regni de pda taceat libet alie conclusiones graviores
 et periculosiores in fide ex potestate dauid sancti petri et obstinata punitatione seu
 negatione ipsam inferri possent quas ex admittit omittit Et velle qd sic male ma
 ustrati regis consulerent ad id quod habetur n. Regi vi. c. de oia p
 dno miserit quia exprodit manu archam dm licet pro bono id fuisse videlicet
 qd boues recalcitrabant et ibi habetur et p. q. vii. plerumqz // **2^a** questio p
 cipalis sine parte pda // **D**ico autem non licuisse Regi francie predictam ordi
 nationem facere ex defectu potestatis // **N**unc restat examinare Utud est p suppo
 absqz pndit veritat qd non inordinate non desisset potestas predicta in ordina
 ex hoc ipso sit iusta // **D**ividitur autem in quibus partes principales Nam p
 in modis totis generalis ad dicenda exordiu ponit // **1°** ibi non misse narratione
 facti // **2°** ibi notu igitur facimus statuit // **3°** ibi quoda publicatione fieri p
 Cundo ibi // **P**ost opi executione modis executionis quattu // **4^a** parte p
 cipalis subdividitur quia pmo ad maiorem facti exaggregatione mite iurid f
 datoru intentione pmittit sic Roman vntur Cardinaliu et alioru beneficiatoru
 infra regnu qmoranu ex regnu neptias et expressus iussit ibi nomini Card. les
 // **3^a** ad aggravationem istoru dictionum que inde sequuntur misit ibi p que mite

an alij pnto pognatione
 facit potu ser valea

Quarto collator et subcollator et moderator ap^{ud} expressus subdicitur ibi et q^{uo} Im-
 portabile dicitur quia ad aggravationem incommuniarum exinde sequen-
 submittit ibi q^{uo} nisi sup hoc // 2^a vero pars huius 2^e partis principalis fin-
 tua genera impositorum expressum etiam dividitur in tres partes Nam primo
 signatur expressus in huiusmodi beneficiis universos fructus et quicquid portandi co-
 missi 2° signatur expressus in supportando beneficiis omnia Nam in ruina et
 destructione collabi promittendo petriatus ibi Nichil a saltu licet et superius a
 liquid miserat ibi ceteris sine monachis 2° 3° signatur expressus circa beneficia
 danda ad pensionem mitius ibi Dicit etiam Cardinalis Item quarta pars de
 2^e parte etiam finitua impositorum expressum genera dividitur in tres partes Nam
 primo signatur expressum gmissum in occupatione spoliatorum et primo in secularibus
 2° in regularibus ibi et non solus intersecum quaedam incontinua Ibi licet de iure
 et ibi etiam illa et ibi nichil ex hoc et ibi predicta bona et ibi de ipso et ibi in
 iuris iud et ibi ar totius et ibi licet dicit Abbates et ibi Ex quo sequitur Et ibi
 unde dicitur Et ibi et q^{uo} dolent 2^a signatur expressus commissi in occupator
 nantiarum ibi et q^{uo} dicitur Et primo circa abbas 2° circa beneficia alia sibi
 dicit insup Et 3° incommuniarum aliquas insup ibi Et tamen nichil et ibi Interdum
 4^a pars signatur expressus commissariorum commissi in operationes et ordinariorum
 subditorum subditorum ibi et non insup // Tercia vero pars principalis primo
 et expressus collator et subcollator commissariorum spoliatorum dicitur ibi volumus
 Quia dicitur de proposito pensum scilicet baillius Regis et eorum locati-
 onem per quos debet ordinari operationes demandari quod operationes illi permittere
 debeant et alia quod post inquisitionem facere habeant disponit 2° de gmissariis
 per predictos deputandi submittit ibi deo commissarios 3° quod habeat facere facere
 commissarii subdicitur ibi quicquid eto qualiter debet eligi adidgit ibi quosquid
 2^a pars huius 3^e partis principalis primo ordinat de spoliis 2° de vacantibus
 ibi sup ordinariis // Insuper in questione proposita concludamus ponit
 tamen aliquas questiones Quia vero igitur primo Quid ista constitutio lo-
 quatur de operantibus et dignitatibus superioribus Et breviter michi apparet q^{uo}
 non Nam expressis minoribus sicut de generali maiora sub generalitate
 non censetur includi de Regis c. sedes et de proana quoad agrum l. vi. et c. ti.
 c. no p^{er} m. de. Nec illa que non sunt eiusdem rationis ad expressis ff. de vi. rur. et
 oleo l. si. s. an dulaa modo expressis ista constitutio de dignitatibus inferioribus
 ut abbatibus et prioribus 2° sicut de generali de beneficiis quibus sicut igitur
 ad operantibus no refertur huiusmodi clausula generalis maxime ad se alterius rationis
 generalis non verbo no includitur suppositum potissimum illius generis C. de aqua dur-
 tu l. eos l. vi. de elec. c. statutum l. vi. et ro p^{er} cur. in pd. c. statutum et in c. in
 generali de Regis l. vi. et bene fa. pd. c. statutum quia sicut restitutio missis
 fundatur in penali c. licet tamen ista habeat eorum fundare possunt in penali

H. Constans

hinc constitutionis que beneficium seu saltem temporalitatem beneficium suspensionem indu-
 cit Et pro ista ratione videtur esse casus expressus de cons. pben. c. dilectus filius
 ad ibi non est nulla. c. n. Et hoc pro tanto fuisse aut ego qui vauum velle sic
 spali summus in regno hanc dicitur et indignus cedeat in hac materia suspensus
 Quomodo dicunt aliqui aliquos prelatos istam constitutionem procurasse an pme
 ut libera sua voluntate volentes exortiones haberent ut ipsam ordinationem
 contingeret et ut obtinerent per manus Regis acceptores beneficiorum seu subditorum quas
 non directa obtinere non poterant per se ipsos nullatenus accuso hoc tamen bene co-
 sidero quod episcopus non sit ibi aliqua dictio nisi in eo quod videtur conuenire vobis fauore
 et quod magnum fauore ex illa ordinatione videlicet de retinendis spoliis reportasse vi-
 dentur quod hinc fauore vobis plurimum plurimum affertabant Nam et plures suas
 exortiones regi francie seu eius palamiro ad hunc finem hactenus commiserunt
 Sed curant tales an cum deo et cum vobis sponsis suis recte sic egerint suas velle
 suas pro suo personali et temporalis quomodo sic deus temporalis finitum ppetur submit-
 tendo et generaliter velle libertates tenuerunt infringendo seu infringi taliter p-
 mittendo et viderant an vis et velle velle magis expediat omnia superiorum licet
 graue sustinere et mala hinc pati ad tempus si tanto malo taliter consentire ad
 melius sit omnia mala pati quam malo consentire quod in. can. c. sacre de heret. qui sca-
 dalizauerit per q. iii. c. ml et c. quisquis auctu melius expon. q. v. Ita in. p. q. q.
 n. l. hanc p. q. m. p. m. in p. d. ff. de si. imp. l. palam si non agnoscentu
 queritur quam inquisitionem habent promittere isti senescalli Bailliu l.
 locaturo sup de feibus de quibus ordinatio loquitur ad quod ad manus oppositio-
 num pedant Aliquid est materia iudicialis An vero illa vba In quibus de-
 fectus supradictos aliquis eorum reperit Sed inquisitione que ordinalem se-
 lio referantur Et bene videtur expedire deo ad ordinalem inquisitione
 pliduo referantur Et primo ex natura verbi Nam verbum reperit seu inuenire
 inquisitionem seu inuenire ordinalem de natura sua pliduo representat
 ut probatur ex eo quod legitur et no. per pau. in de. ad er. q. pmo resp. de con-
 cess. pben. et p. sum. et q. de presup. c. d. in glo. mag. et p. so. an. in de.
 vna de offi. dele. licet Scias de verbo si constaret no in de. de. vna ad fi. mag.
 glo. v. si. r. de Si dicatur et quod legitur et no. in de. p. d. de consi. sup. de offi.
 Item hoc patet ex natura rei quia rex non possit committere cause cognicionem
 et vocationem sup expressibus hinc maxime cum p. p. et Cardinalis presertim
 laicis Nec ipa nec Cardinales viderent eorum ipsos ut de se patet Et hoc in-
 ptari possumus ex more et consuetudine ante seculari qui officiales regni
 an hinc manus oppositio non consueverunt promittere cause cognicionem de
 vocatione an. ff. de pig. l. vel vniuersum et de lega. v. l. si sumus pluri in fi. et
 de legi. l. sed si de interpretatione et de consue. c. ad dilectus. Circa queritur
 in quid senescalli bailliu et locaturo hinc pnt ista inquisitione vobis aliis
 quibus velle subdelegare Et dico quod for inquisitione hinc pnt Nam ista e. d. gla

generalis q̄ delegatus a principe subdelegat cui vult C. de Judi. l. a Iudice l. 3
autem certum est q̄ Rex francie princeps est in regno suo superioris minimi
recognoscens qui si sunt legi. c. p̄ venerabilem fa. quod habetur in dca. de
vna. de offi. dele. // Ex quo inferas q̄ poterunt totum istud tam ponderosum
negotium bilibz fuerintibus q̄mittere et buffombus discretibus p̄ tabernac
ac bonorum ecclesiasticorum regimen eis q̄mittere gubernand et p̄sonas ecclesiasti
cas beneficiatas et presertim sancte Romane ecclesie Cardinales quo ad hoc sub
mittere voluerit et discretioni tam validi p̄sonarū q̄ vicia et ecclesiasticis p̄so
nis opido sunt infere de divinita. eccl. c. iii. in prin. l. vi. // Nec obstat q̄m or
dinatione commissariorū requirit debet consiliū rē. Tum quia non loquitur
illud subdelegatus q̄s sed loquitur de quibus qui post manus rēque appositionem
deputari habent ad regendū bona et ad lenand et dispensand fructus Tum
quia non dicitur q̄ sequi consiliū teneantur et ita sufficit eos requirere Et
requirit consilio p̄ter et contra illud poterunt ordinare de dec. cum vtrū et
de arbi. c. ad alim cum concord. vtrūq̄ signatis Tum etiam quia dimittitur
illorum arbitrio a quibus requiritur consiliū Et sic vis rēstare videtur libera facul
tas de facto et pro libito voluerit tam p̄ se q̄ p̄ quoslibet eorum subdelegatos
hūmodi manus appositione et commissariorū deputacione faciend abutend circa
defectus hūmodi pro libito voluerit // Quatio queritur ibi in quibus de
fectus supradictos a aliquos eorum reperit // Vtrum ista p̄tias aliquos eorum
in singularitatem resolvetur et p̄ quolibet istorum defectuum q̄ hic tanguntur
sic in beneficio quolibet hūmodi formam constitutionis manus appo. faciend
// Circiter p̄tuo q̄ sic exp̄nente eorū significatio non repugnat p̄tias ge
minat singularitates et resolvetur in illas ff. de condi. et demō. l. flā ad concor.
ibi signat ut ibi no. p̄. de bell. p̄tias // Tunc videt an ap̄r. resolvetur pluralitas
in singularitates quādo respicit diversos et sepatos effectus ad diversa et sepa
ta supposita relatos ut scripsit bar. in dca. l. flā. §. si. prout est in proposito //
Nam ista ordinatio respicit omnia beneficia sepatim et circa singula operatur
diversos et sepatos effectus Et quia ad beneficia refertur plālie. circa plura
necessario pluralitas opatur // Ideo aliter q̄ pluraliter saltem sub comprehendio
loqui nō poterat Nec est hic verbum collatū ut l. si. veritas §. si. animal ff. de
p̄st. ant. et l. quāvis et l. quādo C. de supub. et at. subst. sed est verbum p̄tiam
aliquos de quo sufficit q̄ verbitur in aliquo ff. de re. du. l. istis qui dicitur su
p̄ quo cadunt nō p̄ bar. ff. de heredi. insti. l. hoc articulo calūps. n. et sequen
q̄ ad finem // Præterea alia ratione confirmatur quia si verbe pluralit
vel refertur ad omnia collatū et hoc non quia hoc esset contra auctē con
stitutionis in eo q̄ post verba illa defectus supradictos addit verba ista p̄tias
aut aliquos eorum ut designaret q̄ et si non v̄s de factis p̄dictis reperiret ff. sus
ficienter q̄ reperiret aliquos ex rēdem et p̄ hoc fa. no. q̄. C. de sed. tu. l. i. d

Prima oppo. et non refertur solum ad omnes collatue et tunc de quibus intelli-
 gatur et ad quos refertur dubium est quod esset contra naturam constitutionis
 in di. Est autem lex in verbo manifesta. Vt stat ergo quod ut constitutio daturam
 habeat nullam ad quolibet defectum singulariter sic utro facienda. Super
 quorundam gausur ad noua infortiati lura ff. de condi. et de mo. l. qui duos et ad
 tubel. l. lucius §. gazo. Ex quo sequitur primo quod cum defectus isti ad quos refertur
 dispositio constitutionis non sint per ipsam constitutionem declarati committitur
 declarand hoc arbitrio senescallorum et balliuorum locorum et subdelegatorum ipd.
 ar. ff. de iure dele. aut partor. §. r. de verbo obli. l. continuo in prin. de offi. dele.
 de causis maxime quia siue hat declaracione non possunt ad mandati exequu no
 prodeur ff. de procura. l. ad rem et l. ad legatid de iurisdictione omni iudicium
 l. n. de offi. dele. c. i. c. preterea c. pastoralis et c. prudentia §. vii. Secundo
 sequitur ex premissis quod de quorundam defectu eadem iudicio arbitraru possunt et sic
 pro quorundam defectu eadem iudicio totam temporalitate et omnes redditus cum
 magni beneficii ad manus regis ponere possunt Nam si nichil exorbitatur ut per
 ex premissis. Item de quolibet intelligitur ut supra l. hoc arto. et dele. perstan.
 l. §. §. gna. et de offi. presi. l. m. de public. l. de pecto de maro. et ob. solite in fi.
 de conuigi. l. §. c. qui et sic una re. ad vnu signu aut vna fensacula est ex defectu
 in vtraque vel pro vtroque beneficio urgent in aliqua gugia vel donuicula ad beneficia
 priuim reputur. Deficere poterunt illi totam temporalitate et omnes redditus
 beneficii ponere ad manus regis. 3o sequitur ex premissis quod pro lura pro
 pro lura summa pro et sine culpa carli beneficii ab aliis poterit ipse carli beneficii
 absente per laycu videlicet senescallu balliuu locorum et subdeletum quom
 et sic quia per vnu valissimu hominem nullam constiam nullamqz discretionem
 habent a suo beneficio et ab administratione sui beneficii in temporalibus non conue-
 tus ymo nec vocatus de facto suspendi. Nam si hat carli pro seruicio pro et to
 mane velle se a beneficio absentare et loco sui ad regnu beneficii aliud constituere
 quod videtur ut de elec. non residet. c. ex per. a. Natur eund et magna omi ecclesiaru
 Romani ut prolycio vi. l. et pro omnibus velle sollicitudinem gerit de ansu. Cui
 missam Et illi deficiens singulis velle creditur defuere quia tunc suata vti-
 litas includitur in eod de postu. in c. i. et ideo philosophantes in Roma gaudet
 priuile. quibus gaudentur darentes in propriis ciuitatibus ff. de excusa. ni. l. sed
 reprobari §. in Roma. et de nata. m. l. vbi in pu. fa. de decet. non resi. non
 dilectus et ead audiam cum vtrouiqz notatis puncto. c. fundamenta §. deat
 de elec. l. vi. et de offi. lu. c. ex no. et c. ti. officii l. vi. ar. ff. de excusa. ni. l. mispe-
 utos in pu. C. ad legem Juli. ma. l. quisquis vi. q. i. vnde de primo felice l. vi.
 Sequitur quod de pido hodie eodem diligentem ad bonu ad regnu loco sui
 expulatus est ut ff. de vtile. edo l. si quis venditor ad concubitu signat ar. C.
 de imp. l. Imperialis in pu. ibi nam ita cadimus et tamen non est aliquis
 de homibus quom discretionem seu dili. et dicitur quom saltu negligendo in

aliquibus saltem modis deficere possit. *C. de vtriusque iure emula. l. n. §. si quid at
in tanta.* Videat autem quilibet si iustum et equum sit beneficiatus non quietus
quod nec vocandi pro tam brevi causa a suo beneficio sic suspendi
at per hominem laicum atque vilem magister. *l. et no. de ad. pos. c. 1. de offi. dele. venerabili de*
Simo. licet hely cum vtrobique attate. Quanto queritur utrum detinere
pensionem in quos consuetudine laici fuerit sine exactione si eos non soluerit Cardinalibus
infra terminos assignatos et detinere spolia prelatorum de reddenda disponere a
plene reservata a penam anathematis vel fructus beneficiorum vacantium etiam eiusdem
canone dispositionem reservatos in quos per collectores vel subcollectores a iudicibus vel co
missariis apostolicis super hoc potestatem habentibus late sunt etiam exactionum sine in
si in eis assignaret preceptum apponit manus regie in casibus dicti constitutionis
et si in forma ipsius constitutionis fit ab huiusmodi exactionem sine exactionem ut eas
vix non incurrant. Ad omnes propositum odium vide notata per d. m. q. 110. d. 3. sine
questione que incipit *Magis ordinis* quod habet d. m. *Magis* ad d. q. si. assat. nu
tus cadet inconstanter casus non habet dubium si in me vix q. no. exactionem tales ab
huiusmodi sine sed eas incurrit sine iudicibus sine male fecerit quo ad d. m. ipse res
nans certum est q. sic facere potuit ad in rebus ecclesiasticis habeat ipse videt papa
plenitudinem ut patet in ro quod legitur in no. de preben. l. vi. in pu. c. n.
et de annuata. *c. q. in de super verbo pro infert et hoc negare esse p. m.*
cum ne per hoc potestas d. m. negaretur nec est hoc novum cum d. m. nostri p.
decessores respiciantur hoc etiam fuisse et per consequens reservationem cui obediunt
exant infra in non obediens poterunt fieri tales sine de m. no. et ob. si quis
venerit ad la. notate p. m. q. 1. quod primum de sen. ep. c. p. factio. et c. cum nu
dianalis et c. n. l. vi. Nec hoc casu obediendum est regi sed ipse quia quo ad po
testatem ligandi et solvendi constat q. p. p. est maior p. q. m. qui resistit consili
p. no. si iustitiam esset sine adhuc ligaret p. q. m. c. sine pastoralis cum concor. lig
ratione iustitiam esset sine difficultate revocanda ut p. c. sacro. q. admodum iusta
absolutio q. de sen. r. p. c. venerabilis §. ubi autem l. vi. Sed ubi regia potestas
infruit motum eadem inconstam etiam propter que nunc tales absolutionem assa
rent esse inanis dubium sed at adhuc eadem idem Nam propter talem iuratum
non debet aliquis male consentire ut c. no. aut allato et p. c. sacro. *Attant*
contempnendo anathematis penam peccaret ut c. si quis coram et c. quod p.
apertur allat. Et sic videtur t. p. in p. c. sacro. Nam licet iustus culpam at
tinet ipam tamen non tollit ut ibi p. t. quia propter reverentiam ecclesie
et iuram ecclesiasticam disciplinam qui iudicibus debent de consue. c. cum in h. etiam in
tali casu non debet contempni exactionem sed debet relaxatio peti a superiori de
cler. c. venerabilis §. idem etiam v. nec valet si optime que scripsit novella
q. *Simo de appell. c. p. t. c. supra verbo simpromo et cor. de sen. r. p. c. quod d. l.*
vi. et *Spec. de solu. m. aliqua §. d. sed quid si lata sit contra te nec iuram*
quia per suam exactionem incurritur aut detinendum p. q. m. absit et c. aut.

. nota.

sed quoad iudicium triumphantum forsan hoc non est curandum Nam deus respiciendo
 iudicabit ipam sicut et alios nec ob. auitas illa quodammodo ligaturus 2° quia
 illud forte habet locum clauis non errante et non peccante ut puta ex iusta causa
 faciente vel saltem absqz peccato et legis diuine offensa coel. non nullo qm tenet
 ipso iure quod facit et dico qd tenendo et utendo potest dispensatus sed forte ex hoc
 non sequitur quin male dispensans et ad male dispensand inducens peccauerit
 Et sic ad peccati venia non datur nisi correctio de re. iur. p. d. l. vi. nec videtur
 correctus sine abrenuntiatione ipius in quo peccauit ut c. p. m. v. a. forte ad hu
 iusmodi peccati venia est necessaria dimissio tante multitudinis vssqz ad ratio
 nabilem quantitatem firmabitur boni vni ratione iudicantis fateor tamen qd
 coram sola iustitiam tenet contrarium in iure positum ut no. p. modicos mores
 in locis superius attaxi Sed quia dubitandum est ne deus iudicet sicut et
 nos in dubio pars securior videtur in foro consue. eligenda maxime pro opinio
 ne contrarietate vitanda de honor. ad audiend. cum conec. ibi signat. in glo. n.
 et maxime cum plura quibuscumqz ab eo plura expugnatis c. de epi. et cler. l.
 p. b. Et quia qui plures plurius beneficiorum administrationes recipit
 ad plura se deo et iure obligat de pluribus talentis sibi creditis tribuitur
 in extremis iudicio reddat rationem // Dubito etiam cur de clauis con
 rationem naturalem errante manifeste omnis dispensatio esset ad quia nulla
 potestas positum iure vni naturali rationi manifeste aduersari potest
 om. di. que con. et con. capta sequend. de ap. c. si. unde de esse leg. est qd sit
 rationabilis utpote hausta iusta possibilis ac et firmaturam in. de. cur. ad
 Nam ista ratio naturalis iuris diuini est illa cui est lex eterna de qua dixit
 laud. in prohemio de. qd suppressio diuini luminis in nobis ex peccato
 legis et in curatura de qua loquitur s. qd vero iust. de iure naturali gen.
 2° n. et qd dicit exp. esse diuinitatem v. n. s. sed naturalia. Hanc enim cum
 generis humano naturam naturalem que deus est prodidit de re. diu. s. singlorum
 Cum vero quia non viximus qd deus solutus 2° voluit dare potestatem vi
 tios suo aduersus rationem naturalem aliquid faciendi ad istud defectum et per
 ratione et tortuositate inducat quittendo enim dispensatione non videtur
 dispensationem quississe ff. de condi. inde l. si. proiur. de his que in frau. ar.
 di. l. si pat. et de offi. proiur. casus. l. si. deniqz d. non vid. pro corp. l. qui frau.
 d. s. si tutor de furt. l. interd. s. qui tutelam Nam in ipa via veritas et vita
 talem distortiositate nec fuerit nec in ipam committetur qd diuinitatis res
 titudo a naturalis rationis rectitudine deuia non potest igitur nec in ge
 nerali commisione hoc vni de offi. vica. c. si. l. vi. de pr. et remiss. c. r. in
 p. d. ap. et de re. iur. c. in general. v. l. d. Nihil enim non debet iudicare vna
 vni qd deus ff. de offi. p. fer. p. l. vna s. pulli. in fi. ff. de resp. c. sup. l. vi
 in fi. de ac. iudi. c. in causis // Adhuc ad equitas et ratio naturalis dicit

ratio naturalis iuris diuini est

de qua conventum est imponatur Et sic patet q̄ pro temporali pensione be-
 neficio p̄bandi beneficiatus renūciat beneficio et q̄ pro collatione beneficii obtinē-
 da beneficiatus conventit de compensatione prestanda Istas autem conventiones
 sine partitione sup̄ quantatione p̄diali ad temporalibz celebratas dampnant et
 videtur auctor sancti d̄ par. c. si cum ibi notat in p̄na glo. et n̄ fa que au.
 de offi. del. ex p̄te in glo. n̄. ubi loquitur de symo. in renūciatione commissā
 p̄ tale illitiam conventionis de collor. vno. i. q. i. q̄ pro de symo. c. tua fa. de par.
 c. ad p̄dite de t̄stac. c. p̄vra et c. sup̄ ro. et c. b̄d̄f̄ c. ut in̄ Sed dicitur
 non est ita quia symo. impeditur p̄visio ip̄d beneficii Sed forte respondetur
 q̄ curatio beneficii non tollit nec attenuat s̄ ponit aggravat ip̄m p̄missum
 ad nihilominus utitur obligatio p̄sonalis symo. quod mirabilis est
 movetur non beneficiatus de solvendo pensionem constitutam annuatim
 Carli. reud̄ in terminis assignatis sub p̄vra p̄p̄tione et p̄vra d̄ beneficii
 latis ap̄d facto Et sic negari non potest quin temporalis et p̄sonalis p̄tio
 obligatio atq̄ p̄vra ad beneficii p̄diali et ip̄m beneficii renūciatio
 ac collor. quittentur quia nisi p̄vra p̄dialē renūciaret cardinalis
 et non nisi p̄p̄tē collor. s̄ obligaret alia p̄vra fa. ca q̄ scripsit ofi. circa de sep-
 tione symonie d̄ p̄vra de symo. §. i. n̄. et in̄ Sed dicitur p̄vra ex certa scientia
 app̄bat symo. pensionē d̄ par. c. quocirca c. p̄vra Sed forte id
 debetur q̄ p̄vra non potest mutari vno symonie sicut et quibus aliis hanc et
 q̄ p̄vra in̄ t̄m est p̄vra quādam m̄vra obinet lōd et q̄ p̄vra res v̄tue
 sicut ut p̄vra d̄ p̄vra non tamen sicut ut d̄d et possessor
 Et ideo q̄ si v̄p̄t pro aliqua re p̄diali p̄vra de redditibus acruj ecclesie
 non caret vno symonie ut scripsit thomas n̄. n̄. q. c. ma. ar. lo. p̄vra d̄ dis-
 solutione v̄tū argumenti p̄vra. di. non d̄t Super quo vid̄ quod scripsit
 de t̄stac. c. statum̄ oppo. p̄vra. Sed est v̄tū q̄ v̄tū thomas Et licet
 d̄tū v̄tū thomas quoad v̄tū istam militantiem p̄ canonibus in d̄m
 d̄vratū q̄ ad v̄tū tamen t̄m p̄vra. i. quoad p̄vra quod quittit
 cōn d̄m t̄m istis m̄vra quia negari non pot̄ quin ista sit
 res mala v̄p̄t a q̄ om̄o abstinere d̄t ut ff. de p̄vra l. si quis aliq̄
 s̄ laborans et q̄ sit illud ad v̄tū sacris sanctiōibus que v̄tū et ita p̄vra
 malitate s̄d p̄vra m̄vra p̄vra hanc p̄vra ad beneficia p̄vra
 cura d̄d h̄na aut v̄tū dignitas C. de epi. et d̄. si quis m̄vra
 quo epi. §. i. de cler. c. ad in̄vra nec in̄vra quia occasio huius v̄tū
 s̄mp p̄vra magis ambiciose in p̄vra mali q̄ sit habundant
 q̄ d̄t sunt diviti et in̄vra et v̄tū a p̄vra digni et m̄vra
 v̄tū qui d̄t non habundant h̄m p̄vra et h̄m ambiciose abhorret
 q̄ n̄. i. q. i. nullus modo si in̄vra q̄ quod v̄tū d̄ magis officiat q̄m q̄

papa in h̄c symonia

indigni assumatur ad regimen animarum de dec. c. nichil in p'd. non videtur
 in dubio renovand' quin sit contra boni recte dispensationis ac a deo displac.
 et ingrati indignos assumere ad regimen animarum per ambitione et vana
 luitatem quod prohibitorum tunc ip' malo consistit prohibita via p'ueniendi
 ad illud ff. de p'pon. l. oratio c. de leg. l. non dubud Non enim solum prohibentur
 parva delicta contumelia p' expressum tanquam mala ff. de par. l. si omis s. illd
 et l. iudicentia s. parascas et c. n. c. l. parva que contra sed etiam ea que pat' or
 casione delinquendi ff. de par. dota l. quere Et sic cavant d'm in talibus opor
 tatio sit ingrata deo et considerent saltem quo ad mundum quantum honori vident de
 hic impositio quod et quantum scandalum generet in populo et in deo licet di
 cat aptus quod nichil cum scandalo est ferend' de vniuersa. u. ad p'videm s. p' p'm
 quoq; de opi. no. vna. ad c. p'uidet. Et ideo quicquid sit de subtilitate po
 stum iuris loquendo cum omni reuerentia ad duos videretur eis consultis
 a talibus abstinere et etiam que facta sunt hacten' salvo honore et recte repac
 Si tunc debet dimitti Episcopus qui maior dignitas est in ecclesia dei pro scanda
 lo contumendo ut s. pro graui all. quanto magis id de minoribus beneficis est
 dicendum de dec. ad dimittam p'd. ut sicut p' puritate et sanctitate vix pa
 tid' m'orū recte mō p' laicos ab imino dotate exaltate fuerunt sic pro vris
 imputantibus laicis ad manū depressionem manentur in p' regula iur' ois
 vob' r' **N**duitant etiam ipsi domini Cardinales beneficia renūciantes
 ut p' hoc veniant contra obligationem naturalem q' affecti sunt ipis benefi
 cis ad bene et utile in regend' cum nō sint d'm sed promouatores ut tenent
 de omi culpa reddere rationem ut c. firmitate et l. a prociū allat' Consideret
 em' si beneficio expedit talem sumptu pensionem in p' periculum p'p'na ois
 l. iup' l' et no. de arbi. c. p'uenit et que ibi scripsi in p'ma q. et in s. no. tū
 quā vrisimile est q' ipsi beneficia ipsi beneficiis p' vos sic tunc sumptis
 curisq; existant et de oneribus subtrahant et subditos grauent don' recuperent
 q' solvere hnt in auct' et iudi. sum quo suffragio. s. coguano coll' n. Et quid si
 paupes sint possunt non solvere pensionem nisi de fructibus ipsius bene
 ficiorū quomodo pensionem soluat si magna sit et vita eorum sustentata o
 mnia beneficiorū poterunt supportare nullo. ut ff. de dolo. l. nam is et de Re
 iur' impossibilitud' **D**e quarto vero ex assu videlicet de excepnon
 p'horū ut prima facie videtur esse contra generalitatem rationem ut de dec.
 c. qua sepe. l. xvi. et de offi. ordi. c. p'dia c. li. et de supplen. negligen. p'ula.
 c. quap'laris s. in quibus in de. v'nd' quia dicta iura p'vilegium et co
 suetudine aduersus quos ratione admittunt appet q' ratio huius non r'
 adeo fortis p'vius p'simue dispositionis valvat impedire nec est plis illi
 com' nali de qua loquitur l. n. c. que sit longa resur. c. quada in similibz

Stolin

Homines regna dignitas auerit tanto ceterum gentium regna regum ve
 pto culmen extollit esse aut regem quia sunt et alii non mirum est sed et
 catholici q alii non merentur hoc factu est dicit vno magne lapidis
 splendor et sic uotis obscuritate lumine sue claritatis fulgescit Ita fidei vte
 claritas inter aliam gentium obscuram pfidiam zuluat ac coruscet / quicquid
 autem ceteri reges se gloriantur habere habetis sed ipi in hac re vehementer sepat
 quomodo hoc pncipale bonum non habent quod habetis et ergo fide ita et actione
 regum argatur benignam se excellencia vna suo subiectis semp exhibeat Et si q
 sunt que animid offendere valent ra indiffusa non puat Tunc em rex regi re
 gum amplius placit se potestatem suam restringere minus sibi licere cederit q
 potest ergo pprii q in fuit et c si non ex fide quanto vno rex francie in fide et
 deuotione ecclesie reputatur pferat tanto amplius scandalizaretur si in duocor
 et separatione ecclesie vocaretur Exordatio enim est eterne mortis dampnatio p
 q in. n. d. n. Et quia exordatio traditur diabolo pr. q. iii. omis ppriam Et quia
 in ecclesia dei nulla exordatio pe maior pprii q. iii. corripitur pr. q. iii. absit nisi
 et pr. q. iii. debent sacerdotes Et quia videtur suspitionem heresis si susinatur
 ut patet ex l. et v. n. d. hereticis ad conuina l. v. et fac que haberi pro conuicto
 pr. q. iii. Piusus et c. quidam est eud opora quorum ecclesie separatio pr. q. iii. nihil
 et c. caudra fa. pprii q. v. viduas pprii q. iii. notanda et c. aplice pr. q. iii. omis
 et s. rudentes quidam est conspicio a ppo corpori pr. q. iii. nihil et sic debet pprii
 q. vii. quodamodum et pprii q. iii. ceterum est Super quo vide iii. q. iii. rugleud
 Nam sicut nimbium infurium et corruptum absconditur ne cetera nubra per idcor
 videntur Et sicut hoies prami a corpore educitur ne infirmitate corporis
 videntur Sic hoies pestulantes exordianone sepandi sunt in fatios cor
 videntur quia vna omis infecta infiat tom gurgem pprii q. iii. (Necand) plo
 di. sed illud nisi licet dicitur medicinalis et non mortialis n. q. v. multi in
 p. pr. q. iii. audi. pprii q. iii. in d. in fi. de senten. ppo. ad medicinalis l. vi. quia
 sicut mediana curat cyronu spms se amara ita exortio tuat hominu a peccato
 si non contempnitur Et quia contempnitur exortio sicut vniuch et publican
 est habendus ut habetur in pprii. et pr. q. iii. s. ad ergo circa mediu qua cotrip
 ta mortale inducit n. q. v. si peccant Et quia exordatus in dicit dno q. hui
 ppo traditur sathane inuicem canis et pprii saluus sit in die dno q. hui ppo me
 modum fructum tota massam corripat Scribitur p. ad thomty v. plo. di.
 sed illud pr. q. iii. audi dno q. Et est ratio quare traditur sathane Nam in ec
 clesia pprii exortiam diabolus de quo per arch. v. q. v. exortiam Et qui codra
 ubi ad talibus dicit aplice vbi sup alioqu debueratis de hominido pprii si p
 exortione pr. q. iii. exordatos et c. sicut aplice pmo dicitur deponitur eadem causa

2. com. (at. 107) v. 23

et q. quicquid et si laicus compendendus est per secularem potestatem de iud.
cum non ab homine super quo videt no. m. q. iii. clericius p. q. i. si quis sacerdo
rum Et quia sicut apostolus cor. i. sup. de hinc que foris sunt saluat p. exordatio
num nihil ultra spectat ad ecclesiam Et sic suatus est exordatus precibus
ecclesie et bonis spiritualibus que ab ecclesia et p. ratiōem conferuntur Et quia ex
ordatus apostata non et dicitur est p. ratiōem vi. Et quia exordatus detior est
pagano vel gentili detioris enim conditionis est a religione apostata q. magis
intravit et a susceptis ordinibus degradatus q. non suscipiens Unde glo. super
illo verbo Sic abi ethimrus et publicanus dicit q. detestabilior est qui sub nomine
fidei agit opera infidelium q. aperte infidelis De v. ad valde timere debet rex
francie ne sub nomine christianissimi principis agat opera infidelis vel in saltu
hoc videm impingatur sicut recorder me auduisse ab illo nephando bartholo
meo per imperfectionem et violentiam in sedem aplice, nisi nullo modo adhiberem
ad archiep. et regente cancellaria licet postea tamen ipso cum ipse et ego cum
dno gregorio p. p. in galva simul tussitau. Et hoc verbum rex francie de
terris facit q. faciant tyraniam ytalie quia sub colore boni male agit et malum qd
facit iure defendit. Alii vero aperte male agunt nec malum quod faciunt
iure defendunt Nam verena non datur nisi mille tradita et vana non den
p. nisi sub specie virtutum sicut Ambrosium li. de virginitate Nam
simulata equitas Sed duplex est equitas sicut Augustinus super ps. lxxii. fa. de
cler. auaricie li. vi. et ibi no. card. non malum sub specie boni delatum dum
non cogitur non cauetur sicut casost. p. d. art. p. q. malum ubi bonum si silat
tunc est pessimum sicut sententia in p. ratiōem. exordatus enim cum ipse legem p. p.
anordicatus nulla legem habet et sic detior iudeo et gentili leges habentibus
de quo videt no. De soli q. cum occidit non habet subleuantem se modo ad
propositum impingitur regi q. ipse per ordinandam prohibita impedit et or
optavit q. iurisdictionem et libertatem ecclesie de sen. exo. c. nouerunt de immu
nita. c. i. li. vi. Exordiano iud. peccatorum absolutionem impedit p. p. q.
i. quicquid et a fidelitatis vinculo vel iuramento absoluit p. q. vi. nos scorum
et c. sequent et de p. ratiōem c. graue et omnia opera bona in ea facta mortificat p. p.
q. iii. si quis a cathedra p. p. q. vii. quicquid Item suffragia ecclesie sicut
in vita sicut post mortem tollit p. q. iii. quicquid intra annum p. p. q. ii. de co
muniōem et c. sequent et a regno aliorum excludit p. p. q. i. quicquid et contempta
etiam dampnata iura induit p. q. iii. induit nemo ipse et ad non
contempnenda in eadem ad et q. nemo contempnat et c. sequent quia non li
gat homo si ipse et ibi ligat eum etiam iusta et iura apud deum dum co
tempnuntur p. q. iii. s. hoc et si. et c. et p. tuas faciunt hoc et no. p. q. iii.

alma mater in p^o. l. ^o. ar sedi aplice quod tanquam matrem altissimus p^o.
omnibus reclusis et totius orbis precipue obtinere voluit p^o. ut in p^o.
h^o. vi. l. de romano pontificia et eius cardinalibus qui patres sp^o.
m^o. d^o. d^o. quorum arguitur culpa et excessus in rebus et omnibus rebus
gallicane p^o. sp^o. quibus iurisdictione sp^o. aufertur magna ig^o.
nomina irrogatur // Circa quintum videlicet q^o. non debeat mag^o. expe^o.
diat honori regie maiestatis q^o. sibi aliquid consulatur per q^o. eide^o. imp^o. valeat
et p^o. dictam ordinationem aliquam incurvat indignatione facile pbau^o. p^o.
Nam ingratitude nimia est aut exanimatio meritorum d^o. d^o. d^o. d^o.
p^o. virtus v^o. siccans fontem pietatis r^o. m^o. silueta gra^o. s^o.
sup^o. tantum Cessat enim gratum decessus ubi rearsus no^o. fuit ut mo^o.
augetur mag^o. sed quod accepit vertitur in p^o. fidelis aut^o. in modico re^o.
setur dignus mune ampliori s^o. Bernardum s^o. p^o. p^o.
ocasionibus ingratitude d^o. Vtuo id facit nisi qui etiam gratus e^o.
ingratus p^o. est ut ingratitude host^o. q^o. i^o. in legibus
Et alibi scribitur Non auferes d^o. p^o. de v^o. p^o. s^o.
tanta vnde gregorius p^o. l. moralium sic Inquit Inp^o. p^o.
qui mensuram suam l^o. non attendit et pl^o. amittit q^o. poterat
qui mendacit^o. ad que p^o. non valeat arripere festinat Et ideo alibi d^o.
q^o. m^o. amittit qui p^o. sibi abutitur potestatem et alibi dicitur
q^o. non debet falcam suam m^o. i^o. Na sic rex no^o. libent^o.
q^o. sua i^o. occupet ita no^o. d^o. et^o. de iudic. nouit ff.
q^o. i^o. in sub^o. et mag^o. et p^o. totum modo ita est q^o. her^o. ad h^o.
non p^o. ut in p^o. parte sup^o. est d^o. Circa 2°. in quo d^o.
q^o. non debeat mag^o. expe^o. honori regie maiestatis q^o. sibi aliquid consulatur
quod ei imp^o. valeat q^o. aliquam fecerit iniusticiam Pro quo s^o.
q^o. cum rex dicitur a regendo et reg^o. a reg^o. d^o. non^o.
qui v^o. non regit qui con^o. aliquid seorsid^o. in di. illa i^o. vnde v^o.
quid^o. et h^o. Reges a v^o. regendo vocati sunt et vocati ideo
q^o. faciendo nome^o. v^o. p^o. amitti v^o. illi reges vocati
qui tam sanctos q^o. subitios breue regendo modificare nouerunt h^o. ideo
q^o. p^o. dicitur p^o. augeat t^o. et auarus destruat ead^o. vnde rex
est facere iudicium et iusticiam p^o. q^o. Regid. et c. rex debet et c. no^o.
sicut falsus denarius no^o. est denarius ita iustus rex. rex dia non debet pl^o.
di. v^o. Iusto dicit beata l^o. si a^o. et iuste reperit
rex v^o. ad hoc p^o. d^o. alit^o. p^o. debet a regimine auari
in q^o. s^o. et l^o. de purg. cano. c. v. vnde v^o. l^o.
aut q^o. v^o. p^o. d^o. sunt scz iusticia et pietas vnde g^o.

In libro de pñ. abusibombus ait q̄ vnus abusiōnis gradus ē Rex iniquus
 quoniam iusticia regis exaltabitur solum p̄ciū. p̄bi. fa. p̄p̄bi. di. r. vna tū et
 p̄p̄bi. di. p̄mūd. Quidē Cyprianus sup̄ dicit q̄ iusticia regis ē memm̄m̄ i
 iuste p̄ potētiā opprimere sine acceptōe p̄sonarū et p̄p̄m̄i sui
 iuste iudicare ut eo modo q̄ lacus refert parte p̄na ala h̄aetolp̄bi. quasi circa
 principū quartē regule Vbi etiā respicit fructus bonos ex h̄uod iusticia in
 fugiunt et mala que ex aduerso insurgunt Nam propter iusticiā dauid lu
 arnā de senne reliquit 3° regū p̄i. et alia pulcra ad propositum accipit. Hu
 go autē de sancto victore in h̄o de sacramentis loquens de terrena potestate et est
 deus que in ex̄tēda iud iusticia debeat obseruari Dicit q̄ obseruare p̄sonam op̄
 quā non licet in rethastiam manū mittre et eam ut eccl̄iastica regoria nō
 suscipiat ex̄aminanda et modum ut quolibet culpam puniat p̄na congrua
 et conuenientē et locū ut loca s̄ua violare non presumant et tempus et sacis
 et solūbus diebus reuerentiā exhibeat quod lacus prosequitur aluarū vbi sup̄
 vbi etiam late tractat ad propositum de s̄p̄ ornamētis regie dignitatē Vnde p̄
 d. p̄p̄p̄. dicitur rex iustus eriget terram et auarus destruet eam Et ad p̄positū
 10 p̄at p̄mūd p̄p̄bi. dicitur q̄ rex q̄sias lepra percussus est quia usurpabat officia sa
 ardonā probatur in. q. vii. p̄. Item dicitur et s̄ cum balaam d. sicut rigo et p̄
 di. impud et ad q̄d fa. quod refert amaldus de v̄sua licētiā in dicitis Ab
 bas sancti Andree prope amūonē ordinis sancti benedicti In op̄ suo de p̄iculo
 amūe sub rubra de regis avaritate thesauros suos et sup̄ aliud dyabolo videntis
 cui cum thesauro assentis dixisset illud de domus et p̄cunias r̄tiaz arrollm̄
 rex mandauit relesis illud vestim̄ quod p̄ciū dēdunt regidus de regim̄ p̄d
 ap̄m̄ li. n. p̄t. n. r. p̄i. et p̄n. Rex absq̄ iusticia diu durare non potest Ideo
 scripsit sapiē v. Audire regis ut quid data est a deo potestas vobis et virtus ab
 altissimo qui interrogabit opa vestra et cogitationes scribitur quid ad essitis mi
 nistru regni ipsius non recte iudicatis neq̄ custodiistis legem iusticie cum
 sequentibus verbis notabilibus valde Quid scribitur in. regū viii. q̄ sicut da
 uid iusticia et iudiciū om̄i populo et gen̄. vi. dicitur q̄ n̄a v̄r iustus fuit et
 p̄ciū. p̄b. scribitur q̄ qui sequitur iusticiā dirigetur a domino Ideo scribitur
 in ps̄. dilexisti iusticiā et mathei vi. querite p̄mūd regū di et iusticiā eius
 et avara p̄b̄m̄. fulgebunt iusti sicut sol et etc. vii. Hoc m̄m̄ q̄ fecit deus
 hominū rectum et ps̄. sacrificate sacrificiū iusticie et sapiē p̄o diligit iusticiā
 qui iudicatus terram et etc. vii. Cosq̄ ad mortem certa pro iusticia et etc. p̄m̄o
 Ante obitū op̄at iusticiā et p̄b̄m̄o ante iudiciū para iusticiā et Ezech. p̄b̄o fa
 p̄m̄as m̄m̄m̄ et iudiciū et iusticiā facit et p̄. thimol. vi. homo di rectare
 iusticiā et m̄. v. Beati qui usum iusticiā et r. c. Beati qui p̄secutionē
 patitur propter iusticiā et p̄a petri iii. Si quidquid patim̄ p̄ iusticiā
 beati et p̄m̄er p̄b̄o. Qui sequitur iusticiā dirigetur a domino et p̄b̄o. In
 m̄d v̄r bonē facit iusticiā et actum p̄o. In om̄i gente qui timet d̄m̄

et opatur Iustitia acceptus est illi et Sapientia viii. De iusticia vna latentes
omne ea carere potest Et tullius in libro de offi. tanta est vis iusticie ut nec
illi quid qui malefacit et scilicet paruitur sine vlla iusticie particula viuere potest
Quid scribitur prouerb. xiii. Iusticia elevat extensum et cetera. xxi. Qui opatur
Iusticiam ipse exaltabitur et ad ephesios vi. State induti lorica iusticie et cetera.
xvi. cadit super aion zona iusticie Et xpsaie xi. Erit iusticia singulis lumborum eius
Et in ps. iusticia et pax Et in ps. Iusticia ante eum ambulabit. Item Iusticia
et iudicium apparatus sedis tue et prou. xiiii. Iusticia in futuro necessaria est Et
gen. xxx. Iusticia iura respondet michi et prou. x. Iusticia liberabit a morte
Et in psalmo Ego in iusticia iura apparabo conspectum meo Aut in tulius qm in ip
sa est maximus splendor honestatis et ipse qm mirros spectatibus sapie spectat amo
res et in psal. retulit michi dominus sicut iusticiam iura Item tu bndictus ius
to et prouerbiorum p. benedictio desuper caput iusti et pr. Semina iusticia merces
fidelis et Sapientia p. iusticia perpetua est et immortalis et cetera. xxx. salus au
m sanctuarum iusticie et ad thymotheos iiii. Reposita est mi corona iusticie. Ca
uere vna debet rex diuitius de eo quod scribitur deuteronomii xxx. q. aduersatur
dus az. q. nec debita pluant colligere aut pusionem faciant usq. ad nouos fructus
ipe expressus tunc non videtur posse iustificari aliqua ratione quia nec in hoc defen
dere posset privilegium vel consuetudo ut probat c. pidi allat. q. iusticia videtur
romanus pontifex si bene dispensat applicando sic indistincte romane ecclesie
nisi preest bona aliam ecclesiam quibus eis preest specialiter sed generaliter quo ad
nutritionem et defensionem et si in hoc tuctur et defendit de sibi vindicat et approp
at ut s. qui titulum et s. si tutor all. c. de sacrosanc. ecc. aut. quibusdamq. de co
suetudine vero testandi qualiter de iure procedat de pidi non inquit quia si
quo ad hoc prelati francie excederent tunc indubitanter deberet ipse expressum
istum corrigere et vna ecclesie providere et forsitan non applicari ecclesie sur
de re. et non aliter. c. si vna s. i. in de. et licet hoc possit tolerari ex ca magna
in aliquo casu pti. quod tamen vniuersaliter in iudicium totius ecclesie gallica
ne requisitus iusticia iustre et prelati ipse ista omnia sibi indistincte applica
satis videtur durum Et dicitur q. propter gravamina similia greci se diuiserit
a latinis. De quinto vero expressu videlicet de occupatione varanid eadem se
re dicenda sunt que de quarta Et idem etiam de septo expressu ideo circa ista
ulterius non insisto. Circa secundum dubium principale predicti septi q. omis
videlicet vna modus corrigendi qui in data ordinatione continetur iusticia
sit censendus supposito q. in lege no sufficiunt potestas. Et ista est questio
predicte ad quod breuiter respondendo dico q. non. Dico vni q. iniquitas
seu iniusticia appetit multiplicari circa quod occurrit consideratio tplex. 1. o.
p. f. ad. 2. p. iusticia quibus ordinationem operatio guntitur. 2. o. causam gerunt ipse.

quam huius ordinatio inducitur. 3° refertur ad modum per quem ipsa ordi-
natio executioni mandatur. Circa primam considerationem est sciendum
quod si quod habetur in hypsalen consilio cui insunt auctoritas generalis aced ecclesiarum
administratores seu procuratores vel nonnomi laynes deputari non potest propter dispari-
tatem professionis et ne in clericis aliquam preiudicium videtur habere p^o q^o
vii. c. in noua. Et modo ad propositum resp^o mittit per dictam ordinationem laici
s. p^o sicut p^oposito senescalli baillius et locutenentem eorundem generalis administratio-
nem totius imp^olatus ut videlicet tota temporalitate ecclesiarum ponant ad
mandatum regis et regi faciant per quoslibet ab eis deputanda et sic iuste et iure
et contra honestatem ecclesiasticam. Et si eiusdem preiudicium veritas verum ecclesiasticam
ad administratio generalis proprie negligencia vel delictum p^osonarum ecclesiasti-
carum regenda concluditur ad regem. Cum ille resp^o deberet illam committere p^osonis
quibus ipse putari ecclesiasticam committere possent et non aliis ad iure suo vix per
latores ipse hoc sonat de cler. c. ne pro defectu s. is vero sub eum ibi non in ult
glo. Nam qui in locum alterius surrogatur eodem iure uti debet de Reg. iuris
c. is qui in ius alio incipit. Si quis in ius l. vi. ad conuoc. ibi signat. Item patet
iniquitas ex eo quod p^osona locutenentem non qualificatur magis potestas subdelegandi
restringitur. Si enim locutenentem vel subdelegatus baillium est velis p^osona im-
pia et ecclesie inuoluta ac proprii quodam auida et in consilia laici hoc non cur-
nisi potest gladius in manibus furibundi ad destruendum et dissipandum totum p^omo-
nid ecclesie et generaliter patet. Unde quod iniquitas necesse est latet ex
pericia rei quando videlicet layne p^olegus et libertanibus ecclesiasticis. Auden-
tes ipsi clericis opido sunt infesti ac omni et suspecti ii. q. vii. laynes et c. laici
nulla autem maior iniquitas quam omni fortunam suspecto committere quia si periculum
male suspicionis in una causa simpliciter vitandum. C. de iudi. l. ad sp^olatus et l.
apostolus ibi quia sine suspicionem omnes littere p^ocedit nobis videtur. est de offi. de
le. c. suspensio et de app. c. ad sp^olali ad similibus p^otomag. circa totam fortunam
viniis cum maioris periculum cautus sit agendum ff. ad carbo. l. qd labro de
ele. vbi manus l. vi. et p^otomagis circa totam imp^olatus plurimum ecclesiasticam
quia tunc atque defensio ob honorem de ipa magis et favorabilis est ff. de velis.
et sup. suel. sunt p^osona. C. de sacrosanc. ca. l. si autem. quod aut oportet ep^oca in
prim. circa 2^{am} considerationem. Circa 2^{am} considerationem est addendum quod duo
sunt hic principaliter ponderanda. Primum est ad principalis propina et ad
mediata huius ordinatio referre posita in principio verborum dispositio-
ipso ordinatio fuit ita videlicet quod Rex per istam ordinationem affectabat
ecclesias et viros ecclesiasticos regni sui quorum proprius defensor et pugil episte-
glatur in pace et tranquillitate federe ac libertate ac financia p^opagari ut patet
in textu ipse ordinationis. 2° est quod libere ecclesiastica consistit in et super

Privilegia ecclesiastica generalibus et specialibus spiritualibus et temporalibus.
 inter que privilegia est istud quod ecclesia sola seu persone ecclesiastice sole res ecclesiasticas
 admittunt per di. Si Imperator ibi ad sacerdotes curie prout deducunt Inno.
 q. 1. et novella de sen. exco. nomine in magna glo. Ex quibus inferuntur duo
 Primo quod in hoc quod dicta ordinatio rerum ecclesiasticarum administratione generalis
 committit laicis infringit ecclesiasticam libertatem que habet hoc privilegium ge-
 neralis ut sole per se ecclesiasticas res admittunt ecclesiasticas per di. b. quid de iudi.
 c. de iudic. de r. ut non alie. c. ad laicos ad conu. signat in eis. 2^m est quod causa
 ipsius ordinationis de d. iudic. ipsi ordinatione expugnat Nam causa ordinationis
 est ut ecclesie et persone ecclesiastice in pacis et tranquillitatis federe ac libertate
 et fransia propagentur et tamen ipsa ordinatio hoc infringit et sic per consequens
 manifestum errorem continet et per quod modum est dicta et in qua per ipso iure
 nulla quatenus potestatem rex habuit ff. que sen. sur. app. restrin. l. 1. in p. d.
 et s. 1. de sen. exco. per tuas s. nos igitur cum ibi uerba in glo. error. Et in hoc
 satis incanti fuerunt qui ordinationem dictauerunt quia causam erroneam stup-
 serunt in p. l. et uo. de re. iudi. c. sunt nobis. Circa 3^m consideratione pro
 occurrunt in ponderando Primo de monitione non premissa 2^m de voca-
 tione et c. agnitione premissa 3^m de confusione seu generalitate curata
 4um de ecclesia propter excessum excessum plati diste grauata 4ta de pena
 nimis excessiva 5ta de manus impositione premissa apper que et quod
 libet eorundem per dicta ordinatio ex aucto processu apper esse manifeste iusta
 Circa primum est sciendum quod ad penas castivas de iure procedi non debet
 nisi legitima monitione premissa per di. q. iii. de illinta de sen. exco. sacro. ad
 q. cor. Pena autem ista manus appositionis videtur fuisse castiva et si sint
 punitiva obstat membrum proxime sequens. Circa 2^m est sciendum quod
 penas graues infringendas non est sine uocatione et cause agnitione procedendi
 in q. i. nos in p. q. m. in mo. de coha. de. v. d. et b. c. sequend. post d. r. r.
 in mo. viii. q. iii. nomine per di. s. hinc r. ad ff. de r. iudi. l. contuacia et l.
 de unoquoque de con. poss. c. 1. ibi ut nos contra madra p. m. aliquid possit
 diffinire de mar. et obe. ut quatuor et de. pastoralis de re. iudi. c. de acc. l.
 iii. et l. absentem de exphibere. l. 1. ad similibus. Item sciendum est quod nemo
 a possessione sua sine administratione sine possessionis amouendus est uocando
 legitima et cause agnitione non premissa C. si per vim vel alio modo l. si. de pre-
 den. licet ipse l. vi. Et presertim propter curiam ro. qualis ductio infamat
 iusti de suspit. tuto. s. suspit. aut et c. ii. ff. l. 1. r. s. addum et l. iii. in fi. et
 l. h. s. qui ergo ff. de h. i. qui mo. in fa. l. n. s. ignominie ad et deo propter
 manus punitiva foris uiget deo quod amouendus uocatur et in suis audiat
 a fensombus de actu. qualis n. de symo. licet h. el. modo ad p. p. d. p. d. i. a

ad infirge de penas. p. e.
 redere opz merito

ordinatio predictis dñis Cardinalibus et alijs beneficiatis absque abſentibus inflig-
 grauem penam videlicet suspensionem ab officio seu a temporalitate et administra-
 tione temporalitatis beneficiorum suorum. Item remouet ipsos a sua possessione seu
 administratione sue possessionis et tamen nec vocatio nec cause cognitio premittantur
 ut patet ex his que scripsi in ii. q. huius partis. Circa qm de confessione et ge-
 neralitate iura argui potest iusticia qua aut refertur ad quemlibet defectum
 quandoque modicam premissis vel in aliquo premissorum commissum et tunc iusta ma-
 nifeste Nam possunt esse defectus aliqui excusabiles omni culpa aliqui excusabiles
 a lata et leui. Aliqui excusabiles a dolo et lata culpa Et aliqui excusabiles saltem
 a dolo Et possunt esse aliqui defectus valde leues pro quibus maxime non doloſo
 nullus arbitraretur tantam penam infligendam sicut est amotio ab administratione
 sue temporalitatis iuxta ea que scripsi supra in iii. q. huius partis aut non refertur
 ad omnes defectus et tunc est incertum ad quos defectus refertur Et tunc vel
 ratio incertitudinis commissio conatur de xpp. c. significauit et c. Radulphus et c. ad
 hoc de arbi. c. Innocent ff. de testa. tu. l. duo sunt. et l. tutor Inctus de re. du. l. si fu-
 erit vel saltem quo ad magis videtur confirmatio dictorum defectuum commissio arbitrio
 fuisse relata ff. de iur. de l. l. i. §. i. iugur de offi. dele. de caus. quodammodo satis vi-
 detur iustam videlicet in omni locutione forsitan prore velis conditionis tunc
 iuxta arbitrio commissio ut de quolibet defectu quodammodo iudicando pro-
 libito voluntatis pro eo possit manu apponere et beneficia ad suspendere ab admi-
 nistratione totius temporalitatis sui beneficii sine causa iuxta ea que scripsi in dno
 iii. q. §. ii. sequitur et §. iii. sequitur. Circa etiam videlicet de ecclesia propter
 predictum defectum prelati iuste grauata est ferendum q. ista illa que q. defectus prelati
 in dampnum ecclesie reddere non debet de regul. iur. c. delictum l. vi. cum concor-
 ubi signat. Quid propter delictum prelati non debent ecclesia spoliari bonis
 suis xvi. q. vi. si ipse vbi de hoc saluis prescriptibus et iudicialibus et no-
 in dno illa Delictum igitur propter defectus cardinalium et beneficiariorum absen-
 tid non debet affari detinentium beneficiis Affertur aut detinentium beneficiis
 si sui temporalitatis arguerent propter defectum prelatorum sic mittentur indistincti-
 primo siquid quo ad honorem et libertatem ipsorum que habet q. res ecclesie per
 laycos non tractentur 2º quo ad bonorum dispensationem (Propter vid. male conduc-
 tus concilio incidit in illa cupiens vitare cauidim Nam ut conseruauit bona
 ecclesie conatur auferre administrationem clericis ut ea assignet laicis quicquid va-
 mediu iudum negligenter conseruare sed riam multipliciter dissipabunt nec
 de ecclesiarum utilitate curabunt unde riam prochdoloz eorum induciorum ad ecclesiarum
 ordine expiuntur unde decimas retinet undequa Iura et bona ecclesiarum cupiant
 unde p. ad domos sacerdotum conflunt ac sine consensu dno facultas suppetit
 omnia auerant et consumunt ut q. clericis et ecclesiis ut dixi opido sunt infesti in
 q. exp. punitatione tpe regularum bona ecclesiarum quorum rpe custodia sibi vindicant

de consuetudine vel officium regni privilegio destruit et consumit et est vera
 simile qd in maiorem curiam gerant qd proprii prelati. Circa quantum de pe-
 na invidiosissima est sciendum qd Regis manus appositio de qua disponit or-
 dinatio prelibata beneficium effectualiter auferre censetur Nam ad incorpale
 rebus sibi beneficium ecclesiasticum sive rebus corporalibus in nullo proficiat sicut
 nec ad sive corpore corporaliter comit quisquis horum alterud auferit sive quo ut
 alterud puenit nec ut ab altero dereliquit p. q. iii. Et quibus obicitur in ibi
 notat. De tertia ordinatio tempus non habet manus appositionem adiectam
 Et ita quodammodo videtur esse oportuna ff. de condi. iudic. l. i. si sufficit. Ex quibus
 patet qd pena gravissima est. Et tamen non omnes defectus sunt adeo graves
 ut in superioribus est deductum. Item valde aggravat penam que scripsi in
 v. q. huius partis. Et ante non sic tam gravis pena imponenda pro levi
 defectu satis patet ex hinc que l. et no. sequitur. Et pars principalis
 Cetero principaliter queritur. Quomodo datus vel expeditus fuerit honori
 regie maiestatis consulere qd talem ordinationem edent aut editam executionem
 mandant. Et breuiter ex v. principalibus ostendo qd non quos in vna bini p.
 p. q. bino. Dico in non datus neqz datus neqz expedit neqz expedit honori
 regie maiestatis sibi consulere qd aliquid faciat per quod sibi impingi valeat
 qd ut sibi illiatur. i. ad se non puenit p. iudic. det opam vel qd aliquam faciat in
 iusticia vel qd incurrat expiationem vel qd p. dalem abiciat reuerentiam vel qd ali-
 quam incurrat ingratitudinem vel qd ita fidem catholicam opinionem suam reddat
 dubiam vel per quod possit suam extingui vel diminui gloria. Sed pro p.
 missis hoc omnia sequerentur qd p. p. maior probatur. Et p. quo ad p. in
 videlicet qd non datus neqz expedit honori regie maiestatis qd sibi aliquid
 consulatur per quod ut impingi valeat qd ut sibi illiatur. i. ad se non puenit
 dederit opam facile probari potest. Nam hoc vna in quolibet iudicium est atqz
 culpabile ff. de Reg. iur. l. culpa et ibi et conuoz. l. di. c. clero de symo. c. contur-
 batur et c. dilectus in fi. et no. l. di. c. de hinc dicit. i. de honore sic dignum in pulc.
 glo. Et ideo iudex ad mortem pueniens tunc mortem dignum si ad id non pti-
 neat capite plectitur ff. ad l. null. repetend. l. ampl. in fi. Et ideo dicit lex qd qd
 libet debet esse contentus suis et non usurpare aliena. C. si. Regum. l. si constitit
 in fi. et de elysau. l. vna in fi. l. p. Et rex salomon in pabolis dicit ne tuis
 gradibus terminos antiquos quos posuerunt patres tui p. p. in fi.
 pro f. quo saluti quid ita nihil displicat deo presertim in filiis qd quodammodo
 ingratitudo Bernardus sermone l. Et superbia et delictum maxime vni-
 dant ad qd dicit et in acceptis beneficiis glam usurpare beneficii Bernard. libo
 de deliquendo deo quanta maiora beneficia sunt constituta tanta graviora qd
 auctoribus iudicia Crisost. sup. ar. Nichil est a deo quod indignatione puenit

vna fuerit ex p. vna
 regi fecit ad illud
 Const.

inderas ad est in h. p. l. e.

M. al. in h. p. l. e.

altissimi sunt in gratitudo ipsa est malorum prouocatio per va. In quada
 Epistola Est cum benignissim ut arbitror et plurim ingenii pudori laici per quos p
 feceris obnoxi profecto animi et infelicis ingenii pudoris laici deprehendi in
 facto malle ipse mutui reddere cum profertur fiat et resua seos pluri in plo
 go de naturali hystoria gradus actio est pro gratia suscepti muneris uolunt
 munerantur et laudario. Tullius li de officiis Grati deo agere est totum deo
 et nihil homini attribueri Gurgel Ingratus est aduersus unum beneficium adu
 sus alterum non erit duorum oblitus est tertia memoria eorum que excedunt
 reducit sentia lxxxiii. epla. Quicquid te madisse an hominum ingratum si hoc
 periculum evitare uolueris non dabis beneficium ut ne apud alios preant et apud
 te peribunt Ibidem ingrati esse uidentur non aliena causa sed uia eorum
 quod sapientes in aliena prouincia profertur semine sua continent non ita u
 sed ingratiuidinis contumacia torquet ingratus se et macerat oditque accepta
 que redditurus est et extenuat. Quicquid vero dilatat atque acceptioem facit
 cupiditas cupidorum cogitamus uisum impetatum sed quid petendum sit
 in finibus extenuare res de quibus non cum fama sed cum reu natura dicitur est
 Ibidem eo quod productus est furor ut periculosissima res sit beneficia in aliquem
 magna conferre Nam quia putat turpe non reddere non uult esse cui reddat
 habe quod accipere non expro non exigo posse tunc est sentia ibid. Super
 quo uide tho. u. r. c. viii. ad. et so. in summa confessor li. iiii. n. xxxiiii. sub ru
 bica de penitentia et remissio q. ccl. et q. ccl. et in li. iiii. de sermone dñi de
 ppe. di. folio. Cxx. et folio CCC. et se. et in manuplo floz super uerbo benefi
 ciatur ad hram s. et in uerbo compassio ad hram s. et in uerbo fortitudo et in uerbo
 liberalitas ad hram ag. et in uerbo malicia ad hram v. modo quod regi possit ex
 hoc ingratiudo ipse qui missa in uiam patet ex habitis et dictis patet. Iaro
 bi que pona inferi facit caa ad hoc multum inuamem quod dedit ecclesia re
 gi francie philippo auo huius regis in acquisitione delphinatus et deinde fuit
 nre beneficiorum cathastrorum ipsius regis hactenus totius concessit regi et que
 hodie uidem uiam condic conuaduntur et alie de contributione dicitur in talis
 regis. Circa septimum uidetur quoniam dicitur neque expediat honori regie
 manifestatis quod sibi aliquid consulatur per catholicam opinionem opinionem
 suam reddat dubiam facilius probari potest per predictam Epistolam in dicitur
 ubi dicitur quod nihil est quod huius clauoru prefulgrat quod clara fides in prin
 cipe. Et facit caa auctores quas allat sup. v. per uita 3^m membrum. Nam in ista
 re fide uiuit ad Romanam p. et per fidem placem ad hereticos et carne et nu
 du uincimus tho. v. et qui non credit iam iudicatus est so. iii. Et qui credit
 saluus erit arat. vlt. et qui non credit condempnabitur. li. viii. de pe. di. ii.

tantas ex aqua et corpore prope efficitur ad thronum. p. q. m. si quis horum
non enim potest esse fidelis hominibus infidelibus deo n. q. vii. non potest in p. sicut
nec enim prope. q. v. apud inf. nec per pecunia debet quis aliter ad fidem prope
q. iii. debet homo r. q. n. q. pro Et quia suavitates fidem infantes sunt n. q. vii.
aliter in fi. prope. di. nulli prope. q. r. violatores. Nam ubi fides sana non est non
potest esse iustitia quia iustus ex fide vivit prope. q. r. verbi sana in prope. prope
q. r. S. Eph. i. itaq. x. di. in mandate et ad hebreos per ad fi. de sacra. v. m. r.
vno quia ordo d. in parte. Cautendum est enim super omnia ne fides aut discipuli
ma deo blasphemant n. per n. l. l. iii. di. generaliter in fi. Nam fides mundat cor
da eorum ad hebreos deo ad philippos v. ad finem Et ambrosius super ma
th. v. vnde dicit anachorus nulli maiorem diuitie nulli thesauri nulli hono
nulla huius mundi maior est substantia q. fides catholica que peccatores saluat
oculos illuminat infirmos curat catharticos baptizat fideles Iustificat peccato
res reparat iustos augumentat matres et omnes procellas militantis ecclesie super
fides enim rem publicam magis q. sudores corporales gubernat prope. q. vii. S. qua
uis circa medium et quia inf. quis solidam rem fidei tenuerit diuinam p. n. a
non agnoscat prope. q. r. quia ex sola auct. medio aut credendum est illis nec dicit
di sunt illi qui fidem veritatis abiecerunt n. q. vii. non possunt in fi. l. p. di. Ep. m.
non oportet Nam omnia in fide purgantur prope. q. vlt. circa medium. deo supplet
baptisma defectum de iust. di. iii. sumissime meritum et c. illud. deo omne q. d.
ex fide non est peccatum est prope. q. r. S. r. h. i. itaq. et c. si enim post p. d. de pr. di. iii.
S. illud r. q. r. non sanctus de resti. spoli. h. i. de resti. q. m. super quo vide in su.
de virtutibus p. r. ii. Subcap. et sequen. et in manulo flore super verbo fides
et in p. r. r. m. s. l. o. m. b. u. s. ibi signat et ibi reperies vltra r. p. r. m. s. l. o. m. b. u. s. p. r. i.
autem. Cautendum est autem q. dubitas fidei pro infidelitate habetur
quia dubius in fide infidelis est de hereticis r. i. vbi de hoc modo ad p. p. s. i. d. d.
q. cum ordinatio videtur de directo vniuersi con. potestatem d. i. u. m. et sedis a
p. l. i. c. m. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. m. d. u. c. t. u. r. p. r. e. u. l. d. m. a. g. n. u. m. e. s. t. n. e. p. e. r. h. o. c. q. u. o. d. a. m. o. r. e. d. u. c. t. u. r.
p. a. g. a. n. t. i. a. s. e. t. i. n. f. i. d. e. l. i. t. a. t. i. s. r. o. m. a. d. i. n. p. u. g. a. t. u. r. p. e. c. c. a. t. u. m. e. n. i. p. a. g. a. n. t. i. a. n. s. i.
i. n. f. i. d. e. l. i. t. a. t. i. s. i. n. u. e. n. i. t. d. u. m. p. r. i. a. m. s. e. e. s. s. e. a. s. s. e. r. u. t. s. e. d. i. a. p. o. l. i. c. o. b. e. d. i. e. n. t. i. a. m. c. o. n. t. e. m. p. t.
l. o. p. p. i. d. i. s. i. q. u. i. p. e. b. i. i. n. f. i. y. m. o. q. u. i. r. o. m. a. n. t. e. c. c. l. e. s. i. e. p. r. i. u. l. e. g. i. u. m. a. b. i. p. s. o. s. i. m. o. r. a. l. e.
s. i. a. r. u. m. c. a. p. i. t. t. r. a. d. i. t. u. m. a. u. s. t. e. r. c. o. n. a. t. u. r. h. i. c. p. r. o. n. a. l. d. u. b. i. o. i. n. h. e. r. e. s. i. m. l. a. b. i. t. u. r. E. t.
d. i. c. e. n. d. u. s. e. s. t. h. e. r. e. t. i. c. u. s. f. i. d. e. m. q. u. i. p. p. e. v. i. o. l. a. t. q. u. i. a. d. u. e. r. s. u. s. i. l. l. a. m. a. g. i. t. q. u. e. e. s. t.
m. a. t. r. i. x. f. i. d. e. i. p. r. o. p. t. e. r. o. m. n. e. s. v. q. u. i. a. u. t. E. t. p. l. u. s. t. u. e. n. d. u. m. e. s. t. d. e. i. l. l. o. q. u. i. p. r.
t. e. n. d. i. t. s. e. i. u. r. e. f. a. c. i. e. q. u. o. d. f. a. c. i. t. q. u. i. s. i. s. i. m. p. l. i. c. i. t. e. r. c. o. r. r. u. m. p. u. t. N. a. m. s. i. s. i. m. p. l. i. c. i. t.
c. o. n. t. r. a. r. i. p. u. e. t. n. o. n. p. e. c. c. a. t. t. a. q. u. i. d. e. p. e. c. c. a. t. d. a. m. n. i. m. a. l. e. c. e. d. e. n. s. s. e. d. t. a. q. u. i. c. o. n. t. r. a. q.
s. i. u. e. n. t. i. a. m. a. g. r. u. s. S. i. s. i. d. i. c. i. t. s. e. f. a. c. i. t. i. u. r. e. s. u. o. p. e. c. c. a. t. t. a. q. u. i. d. e. p. e. c. c. a. t. d. a. m. n. i. m. a. l. e.

Senatus sine auctoritate. Veritas autem consistit non in male operando sed
 in male accedendo ut patet ex huius quibus per osti. in summa de hereticis p. 1. mo
 qui attemptat per modum constitutionis videtur hoc facere tam iure suo
 qua alie constitutio valere non potest nisi fiat de re ad ipsum constitutum
 potuerit de const. c. vltima cum similibus. Circa septimum videtur quod non
 dicitur neque expediat honori regis manifestis quod sibi aliquid consulatur per quod
 sibi impingi valeat aliquid quod suam possit extinguere vel diminuire glo-
 riam satis videntur debere sufficere ea que allegant dno Clemens ppa qui
 meo casum regis francie Philippo ppa huius regis ad inducendum ut dicitur
 tunc prelatos francie sup vobis iurisdictionem in sua libertate cuius collatio habet
 in huius sermonum predicti clementis folio Cxxxiii. Unde si huius Senatum in
 preiudicium difficultas est glorie custodia et cura magna adhibenda videtur. Nam
 qui punitus sui auctorem perit in desperationem et angustiam se mittit. Qui
 autem locum suum sapienter custodit se et suos ad profectum dirigit huius glo-
 super illud ecclesiasticum xxxiii. Melius est ut filij tui te arguant etc. Et idcirco vult
 rex roma. quod preses provincie auctorem dignitatis in quo suo augetur ff. de offi.
 p. i. l. obsuand. in fi. Quilibet enim debet diligere famam suam quod eam negligens
 crudelis est p. i. q. 1. nolo. modo constat quod gloria regis francie quam habet vlt
 viros reges est p. i. amantissimas ad deum et deuotio ad ecclesiam qui inter omnes re-
 ges p. i. amantissimus deo et deuotissimus ecclesie reputatur. Et tamen si ponit ma-
 num ad ecclesie bona eam opprobriat. Impedit libertatem et mandat apostitum obicit
 et ponat manus in Episcopos dno vereri debet ut amodo p. i. amantissimus ac amodo
 deuotissimus auferatur. Non enim habet vtilem fidem xpi qui corpus ipsius
 et membra ecclesie lacerare p. i. q. 1. aduocant. Nunc ea que scripsi sup
 p. i. in istud membrum. Propositio vero minor habet etiam septem partes
 correspondentes septem partibus principalibus predictis maioris propositionis
 quas prosequere p. i. ipsum

Sequitur conclusio huius

Ex facto quodam multum irritato misso michi per dno Cardinale Gabiun
 vinculo aliqua dubia. Et primo supposito quod antiquis Crostianis in quibus cer-
 tum habitacionem pro habitacionibus cisterciensium affectarum pro hoc p. i. p. i. Ergo
 de hac ciuitate Ammouen curiam transierunt ultra montes ex ordinacione v. d.
 Gregorii tunc statuerunt cisterciensium tunc huius remanentes sic minus huius remanentes
 factis tunc et dicitur habitaciones cisterciensium affectarum dicitur se indige huius habitacionibus

et propter hoc ab aquilino huius ruanuarii petenti recusabat eas recusare Et
tractus fuit per proprietarium super hoc in iudicio pendens ipsi aquilino et proprietario
compromissum in terris sic quod non possit de iure debeat providere nisi quod forma
et tenorem statuti huius civitatis quod habet quod hospites civis que concives vel
Curialem non possunt de conductibus hospitibus repelli nisi cum duo hospites pro usu
et habitatione vellet sibi illud hospitium fraude assante retinere et nisi in prelo
nem factam ipsi compromissario per duos ad inquirendum de proprii indigna
de consensu in iudicium et proprietario deputatos qui retulerunt proprietarium huius
habitationibus indignis quequid relatio et compromissum reputatur in data ipsorum
concurrisse nisi valeret huius compromissum Respondo quod si compromissum fu
it verus et proprius arbitri non valuit compromissum Dicitur in traduntur quibus
in hac materia Prima quod si sit fuit in arbitrio compromissum ut ita suam fe
rat nullum est arbitrium nec cogitur suam dicere et ff. de arbit. l. qualem in fi.
Secunda est quod si sit fuit in arbitrio compromissum et firat suam licet in abdicio
da in postea certificanda certo modo et aliter quod ex arbitrio suo puta sicut tali ad
uorato placuit non valet compromissum ut ff. de arbit. l. Item si unus §. idem popo
vobis libera facultas debet relinqui in sua proficienda ut ibi C. l. dum proficere §.
stari et si nec obstat §. sedita. v. l. quia loquitur de arbitrato tunc seu arbitri primi
palis Et modo ad propositum hoc sit fuit compromissum quod certa suam fuerit Illud
non certum dicit quod ex ratione facta ad certam rem certum reducitur ut ff. de vbo
obli. l. vbi aut non apparet si illud in fi. et §. sequitur Et si relatio non esset facta
tempore compromissi ad ad restat quod certificanda est de necessitate certo modo qui ab
arbitrio arbitri non dependet Et sic in eo compromisso libera facultas arbitri sine non
est futura Et sic non vix in dicto §. Idem pomponianus ob. lex si convenire ff. de r.
iudi. quia loquitur in iudicio in quo est tamen opinionum contrarietas quod iure
et offa. nota de l. si pro debilitate de quo per Bar. in l. si quibus all. V. Dicitur est quod
non potest quitti in aliquem aut firat suam de consilio talis sapientis si tamen
quod tunc sequi concilium eius licet possit compromitti ut consilium requirere tunc
ut colligitur ex nota specum speculo de arbitrio §. sequitur videre §. sed quid si dica
tur et ff. au. ibidem in addi. ut bar. ff. iustitio l. i. §. si pte et ordinari in dicto §. de
popomus Et sic intelligatur glo. que est ff. de heredi. iusti. l. illa iustitio et §. sed si
ita in l. Item si unus allata prout lacus scripsi de arbit. c. ad olim in v. i. Dico in
quod si non fuit verus arbitri sed adamicabilis compositor tunc forte scias quod §. Idem popomus
et l. quale loquitur in arbitrato et non in arbitrio Et tamen magna huius
est ratio diversitas nam tunc in arbitrio potest §. ad idem popomus quia libera debet
esse facultas arbitri sine dicitur modum quod sine equo fluxu iuxta et ti. l. ad §. stari
non sit in arbitrato quia non potest pariter quatuor quod sit utriusque et §. p. s. non

l. spectatum §. arbitrator et ff. lo. l. sed in lege in pad. de op. liber. l. si libig
 n. de Reg. que l. in persona §. generaliter ff. de contrahen. episc. l. venditio §. 1.
 no. sumo. de iurid. q. talis licet alio osti. dicit de arbi. c. ii. ut ibi scripsi in
 v. op. fa. quia arbitramentum habet vim satisfactionis seu amulio et equidial. co
 ppois in aut ut diff. uidi §. 1. et §. si non contingit qui valet nisi vi. dolo vel me
 tu aut contra legem vel constitutiones vel bonos mores in vita ff. de par. l. in
 regn. §. puto aut de po. l. 1. §. si §. si gunt modo aliud hic non appet. quoniam
 and pender possunt de natura sua ex aliquo articulo ff. locati si miles §. si §. d.
 conhrump. rump. l. si ff. cod. pendi. l. si in fi. hoc vid. cau. magis videtur assumulau
 arbitramentum iudicio q. arbitrio q. no. ad ptm ut arbi. §. si in equitatem ut iudex
 iurissario providentur habet et tamen in iudice non habent locum §. idem p. p. p. p.
 et l. qualis sed l. si conuenit ff. de iudi. ut no. bar. ff. de ex p. toria. l. si si plure et
 videtur scripsi osti. m. c. quia vallis glo. mag. ad fi. v. sum ad diam vel etia ost. videt.
 sentire q. l. si conuenit habeat locum in arbitratore q. hodie p. enologari ut no. bar.
 in l. si conuenit all. m. p. l. cum antea C. de arbi. et ea que scripsi de arbi. q. tuas in iii.
 oppo. Secundo p. d. paliter quia iuramentum dicitur in iuramento qd. non est cont
 bonos mores nec vi nec dolo nec metu impositum ut al. sine aut p.iculo seuari pot
 estur suand. est de par. quiduis de iurid. ad contingat et c. licet Et videtur
 pro hoc casus C. de arbi. l. nec in arbitris not. etia hosti. de arbi. p. tuas et ibi plu
 missum dicit in m. op. Secundo dubitatur quia dictum compromissum sem
 fuit in forma ista ut compromissarius no. possit nec debeat nisi iuxta formam et tenore
 dicti statuti et relationem predictam quod id notarius narrat factum fuisse compro
 missario et de ea constare in act. et tenore eius refert dicitur sic depositio et d. l. ad
 et in iustid. relationis notarius narrat d. m. compromissum huius videtur fideo
 quoniam quia presertim id quod gr. fieri solebat sicut consuevit vix q. ad p. p. res vocarent
 notarius inter se omnia tractarent et in compromissum querebant et duobz de qui
 bus confidebant informatione recipiunt et relatione compromissario fieri mandata
 urant et p. rato postea notarius eorum compromissario relatione per d. p. p. eade. q.
 missario p. d. re notario fieri fecerunt Et postmodum vix sole. vix notario tacite
 p. missa approbantes in dicto compromissario h. m. dictam formam soleunt quereant
 Per hoc vid. iustitudo et q. uetas tollitur Nam cum idem notarius abo iustitia
 fuerit et in iustid. compromissi narrat tenore iustid. relation. p. summa instrumenta
 relation. p. uerfisse quia proprie officium publicum quod notarius habet et fide
 que ratione officii sibi datur p. summa in huius q. p. ut per vid. factum apprehendi et q.
 iustitia sup. hoc est sub verbo iustid. includitur recte et solentur omnia p. r. s. s.
 ff. de ob. obli. l. si uerid. C. de contrahen. et comiten. §. l. iust. de fideiuss. §. 1.
 p. r. ut res valet ff. de re dubi. l. q. r. q. q. etia in iur. notario creditur

C. de usuz. l. 1. Et quia utriusque Instrumenti narrat relationem fuisse factam
copromissario et specialiter dicitur in n. pte hoc asseruisse quod admodum contra
reitas testium concordatur ut de testi. c. ad nu. ex equiparatione Instroz et testium C. de
si instrum. l. in exand. 2° dubitatur qui sine predictam formam facto
copromisso in die sine forma supra dicta data fuit potestas copromissario proroga
di non facta de forma predicta munitur qui infra die postea prorogavit nunquid
dicitur in prorogatione consistit forma predicta repetita Videtur quod Nam natura
prorogationis est ista quod res prorogata eadem que prius consistitur ff. de pra. l. sed si
manente et eiusdem naturae et eadem qualitate ff. de par. data. l. in formam s. adint.
ff. locati. l. q. in p. ff. quod l. l. in p. et ibi concedat Et ideo iurisdictio p
rogata consistit eiusdem naturae et qualitate ut prius ut scripserunt doc. iudic.
C. de opi. audi. l. si qui ex consuetudine quod maxime videtur ubi non agitur de iudicio
alterius quod prorogantur tunc eadem consistit eadem sed si agitur de iudicio alterius
ut potest fideiussore copromissario de voluntate compromittentium prorogantur vel
copromissarii prorogantibus ipsis compromittentibus tunc seruetur illorum et ff. de arb.
l. labro et l. si ad d. in p. ar. ff. de lega. in l. in repetend. ad concor. ibi signat
Pro hoc non agitur nisi de iudicio compromittentium de quorum voluntate facta
est prorogatio Igitur. 3° dicitur dubitatur quod copromissio pena et iurata
hinc in vallatam ex parte et ultra hoc in lumine laud promulgandi quia laudem fi
rend hinc in emologatum 4° dicitur ex parte hinc non obstant reari potest
ad arbitrium boni viri super hoc vide que plerumque de hac materia scripsi de arb.
c. n. et ex. q. et c. exposita in. q. ii. Ego autem dico ad assensum quod iuratus ha
bit locum non obstant reuocatione iurata si contra formam copromissio facta
fuit pronuntiatio prout ponitur in facto Et primo ad formam informet quod sibi ex
forma consistit fieri ex mandato et sic ex validamentis ipsius mandati tantam
eandem conditionem habet hinc processum si forma seruetur quia iuramentum habet
suas tantas condiciones que in st. de u. actus de iurament. venientes et c. quod
modum et c. l. vi. faciunt omnia iura quod dicitur quod quicquid sit ex forma iuramenti
ex mandatum fieri et esse nullum de preben. qui. et c. si cui simpliciter l. vi. ff. de
arbi. l. no. distigu. s. de officio 2° eo quod in hoc contra formam patet manifesta inq
tas que pronuntians in lata culpa consistit de ff. de vbo sig. l. late in prin. Et
sic in dolo presumptum ff. de poen. quod iurata quod sub generali emendatione de futuro d
cludi non potest ff. de par. l. si unus s. illud de part. data. l. quoniam Et sic iur
iuramentum quod non plus scriptum est quod quicquid valet contra bonos mores
de Reg. iur. Non est obligatorum l. vi. 3° quia pronuntiatio de qua hic agitur non
habet verborum effusionem non hinc in statu quod copromissarii possit d. de iur. iur.

alteri vago quibus dicitur via Jurata habet tacitam conditionem nisi comp^o
 missarius invid vel ruidetur gravaverit p. l. si libertus ff. de op. libtoru et li.
 quida ad filiu ff. de verbo. obli. et l. vnde si veruo ff. pro socio In hac em questione
 videlicet q. ruidat^o recursus non effusa nec hinc expresse & iur. vniu. dundo alia
 via Jurata in cau. eorum et ruidetur iniquitat^o transu. dpedire non pot. concordat
 omnes fiter stubentes et spaliur dy. de verbo obli. l. quida cum filio et de Reg. Jur.
 c. sciens et sacro. de ka. C. de arbi. l. cum antea et peru. et Jo. an. in addi. super spe.
 de arbi. §. ultimo. Item q. si p. promissum est et bar. in duto §. arbitroz modo non
 potest esse maior nec ruidetur iniquitas q. formid. mandati et prohibitionis
 expresse qua faciens con. prohibitionum factam ab eo qui potest a mala fide. ruidi
 sui non potest §. de re. vendi. l. si fundid. in similibus Sed opponit quia non datur
 recursus nisi post lesionem ruidetur ff. de inoz. l. si ex causa nisi. p. ruid. ruid.
 C. si adversus vendi. p. mg. l. i. et de integritate resti. c. i. igitur ruidendo ruidetur
 ruidatur lesioni eorum et ruidenti seu manifeste iniquitat^o ar. p. l. bu si necur. fido
 et dno p. ruid. q. non facio dnam quo ad ruidetur inl. ruidetur ruidetur vel ruidetur
 noue Juratam quia Juramentu hmoi. ruidetur se non ondit ad sit firmamentum ruidetur
 Jurate ar. in cler. si dignitate nisi. de preben. de re. Jur. accessu l. vi. cum gred. d.
 et ad ad firmand. q. ruidetur non Juratam in ruid. materia quis p. ruid. compellat^o
 sicut et Jurata ut de pact. c. p. ad similib. Dno ruid. q. non facio maguam differetia
 quantum ad hoc an quis p. ruidetur stare duto arbitroz quadiaduz iniquo vel
 ruidetur ruidetur propter quadiaduz iniquitatem Nam p. ruidetur stare duto et
 quadiaduz iniquo videtur p. ruidetur de quadiaduz iniquitate non ruidetur et sic p.
 quadiaduz iniquitatem non ruidetur et p. ruidetur non ruidetur tantu ruidetur
 ruidetur Item ca. sit ruidetur ruidetur ruidetur p. ruidetur ruidetur et stare ruidetur
 duto iniquo sic facio solut. Juramentu dnam vel p. ruidetur seu ruidetur sim^o
 hoc est sine verborum effusione factam de iniquitate nichil habentem nec tacite n^o
 expresse ex parte vna et p. p. ruidetur Juratam vel non Juratam effusam vel p.
 p. ruidetur ad lesionem ruidetur se ruidetur seu p. ruidetur de ruidetur no habendo seu ruidetur
 natione ruidetur ruidetur ad effusione vel expresse p. ruidetur facte ex parte alia
 Nam in p. ruidetur ca. p. quadiaduz lesione ruidetur datur ruidetur ruidetur si latens fuit
 p. ruidetur sic p. dolu. vno fuisse arguere possit distique quia casus quia aut solut
 quis p. ruidetur cum Juramento vel sine Juramento stare duto arbitroz aut vlt^o
 hoc p. ruidetur ruidetur stare sine equid sine iniquo fuit sine ruidetur quadiaduz iniquo sine
 quadiaduz daret de iur. vniu. alteri aut similit. p. ruidetur ad Jurato vel sine Jurato
 duto arbitroz et ad hoc ruidetur Juramento vel sine Jurato ruidetur ruidetur ad arbitroz
 boni vni dno simpliter p. ruidetur stare duto arbitroz ad Jurato vel sine Juramento
 et ad hoc ruidetur effusa fuit ruidetur hoc est ruidetur dno de iniquitate habet

seu quāvis dederit de iure unius partis alteri Et ad hoc iuramento p^o cau
videtur ad quod promissit sumpta hoc sine ultraiori effusione hinc inde stare dicto arbi
tratorum dicitur subintelligi conditionem tantam si equum fuerit p. l. si libertus et p. arbi
trator et p. l. in psona p. generaliter ff. de reg. iur. et ibi concord. etiam si cum iuramento
promissit quia ut dixi iuramentum iurata promissio non excludit quia non ad a
gritudinem sed exequendum promissionem accedit ut dicta de si dignitatem in fi. et p. ibi no.
pau. in glo. si. Et facta etiam q. ex leui lesione non dicitur utitur sed reputatur
quo ad hoc enormis seu notabilis lesio et in iuribus ad hoc superius allat. In
terzo casu v. ad ultra hoc promissit etiam stare dicto arbitratorum sine equa sine in
quod fuerit sine etiam si de iure unius dederit alteri absq. alia effusione sermone
Dico q. potuit non potest utitur ad arbitrium boni viri pp. qualibet iniquitate
seu lesionem enormem vel notabilem Nam sic promittendo videtur cogitasse de in
iquitate seu etiam lesione enormi sine notabili quia aliter hoc verba sine iniquitate et ut
operantur ad ex sumpta promissione trahuntur ad suam etiam iniquam dāmodo
iniquitas sine lesione non esset enormis sine notabilis quia aliter non daretur sibi
reversus ut proprie dixi et sic accedit ad propositum glo. illa q. dixit q. compo
missio potest iudicari et auferri de iure unius et datur alteri subaudi. propt. bonum
concordie inter ptes habende ut no. ff. de arbi. l. si de morte p. recipisse Verba autē
debent semper de aliquo opau. p. hinc dum ad hoc adducuntur ff. de lega. i. l. si
quod est p. l. vi. Dixi etiam si cum iuramento quia iuramentum non excludit promiss
ionem ut dixi tanta etiam conditio q. inest promissioni inest et iuramento ff. qui
sac. de. cog. l. si. et ff. de condi. insti. l. qui sub conditio p. quocumq. et no. ff. Ex ho
cud. refertur prodestur iudicari reversus qui propter hunc iniquitatem patit
Nam qui promittit ante facta auferitur etiam promittitur q. no. facit aliquid qd
sit q. traia illi ut ff. de arbo. obli. l. stipulatio ista hinc hinc in p. et de procura.
l. p. p. m. ff. sed et hinc qui d. de iur. in fi. Dico tamen q. si modum esset lesio enor
mis sine notabilis quia esset minus expressiva ut pote de iudicatore p. p. iur.
l. vi. C. de res. vendi. et forane si de tota ista re vel quasi et ff. de hinc qui in fran
cadi. l. o. ff. l. i. tunc non obstant tali promissione et iurata potest haberi reversus
sic etiam videtur q. licet contrahentes possent dicitur se de p. ex nā contractus ad op.
si sunt maiores non p. legiati nullus vis datur reversus etiam pro lesione notabili
seu enormi ff. de iur. l. in ar. vi. ff. p. et si lesio excedat modum ut forte ad iur.
dicitate iusti p. p. vel ultra datur vis reversus ut C. de res. vendi. l. ii. att. In
tali ergo promissione de stando dicto etiam iniquo utre intelligitur tanta conditio
inest iniquitas se modum expressiva etiam si iudicant iuramentum fa. op. qd
scupit q. in dicta l. ii. in. in q. ob. dicit q. etiam ille qui promissit non vult con
ditionem q. ma. de lesione vel deceptione p. velle con. ratione deceptionis

quoniam contra eorum inhibitionem expressam venire non debent ad nisi ab ip-
sibus habeat potestatem Et maxime non potest expressa quia secundum statuta et re-
lationem putant se vel iudicium debere et sic quia ad tres habitaciones iudica-
vit quid ergo mouere potuit eum non ita debuisset iudicare In isto non appetit
ad formam eandem aliter et alio respectu casus oio similitudine interpretari non debet
ut ff. de neg. gest. l. pomponij de procurat. l. in causis de usus. l. vid. qui Nec
pondero per promissionem quia illa habet easdem condiciones tantas quas huius
promissio principalis ut p. l. si. ff. qui sac. da. cogit. Nam ubi nulla petitio ubi
iniqua nec pena ff. de verbo. l. si pupillus. Item non pondero quod dicitur con-
promissam ante eius fidei iuramentum fuisse revocatum quia illa revoca-
tio non habet nisi vim promissionis et habet easdem rationes subintellectas
sicut promissio Isto modo dissoluitur iura dicitur eundem quiddam iura quod iura futuro
non revocantur ff. de lega. 2. l. si ita. §. si sub conditione ff. quod legat. l. 1. §. qd
aut p. etor eundem cum similibus utrobique notatis eo quod non disponitur super eo pro
est de dispon. impub. ad dissolvendum de test. edifi. ad audientia Et tunc dicitur lex
quod iura futuro revocantur per partem et quod talis revocatio non habet vim re-
vocationis sed partem C. de part. l. 1. Non tunc videtur de hoc quod ponitur in fine
videlicet quod bina revocatio facta est una tempore compromissi Et alia per laudem
Nam licet repetitio talis animi repetentis forensis declaret et presumptione ple-
nissime certitudinis indicat. Sed verba autem sive a me tamen non auget
obligationem ut ff. de ver. obli. l. qui bis. Deinde dubitatur quid presuppedit
in facto quod cum super quatuor habitacionibus fuisse secundum formam predictam co-
promissum et compromissarium iuxta formam tres ad iudicem actum et contra
formam videtur absoluisse a quarta ac postmodum in reuersu per duas suas fuisse
absolutio revocata pendenteque adhuc appellatio a 2. iudice dicitur in clemens ipse
seperimodum promissis generaliter suavitati tacito tamen de forma dicitur compro-
missi et nullitate absolutionis inde insurgente dicitur rem iniquitatem quo ad hoc
curiosum constitutus sibi de novo tamquam curtosano dicitur quatuor habitaciones con-
cessit non obstantibus predictis et hoc pro eo quia ita erat in facto quod dicitur quatuor
habitaciones ab initio iura iniquitatem curtosano ab initio fuerant alligata et
sic per ipsam et assignatorem cuiuslibet alteri curtosano poterunt assignari et quia
propter dicitur habitacionem illius in eisdem et obsequiorum eius intuitu illud
propter quodque alteri equitas suadebat. Curritur ergo utrum dicta tantummodo
dicta concessione surprisa reddat supposito tamen quod per provisionem super
tribus habitacionibus lata contra iniquitatem ipse iniquitatem revocaverit
Fidetur quod quia ibi agitur de surprisa iudicanda per verum suppressionem dicitur
quod non est suppressio verum redditur gratiam surprisa sed illa sola revocatio verum

viduisset ad gratiam derogand de elec. c. dudum l. vi. §. considerantes Mo-
 do non est verisimile presumend qd talis sit suppressio Nam plus fuit expressio
 qd non mouit ad derogand videlicet promissionem super tribus fuisse euolo
 Et quia ipa non confirmat bis antiquum de quo litigabatur Nec super iure
 de quo litigabatur dicitur sed ius nouum de nouo conadit et ultra eas conas-
 sionis exprimit que sunt ve in facto nec refert eas sue concessione ad processum
 nec ad litem nec ad finis et sic non videtur moueri ex illis iure magis videtur
 supponere non ius illius iniquum in eo de quo litigabatur quia de nouo sibi cona-
 dit quod em in id est ex vna ad pura prescriptiois ex alia causa puta privilegii l'
 donationis in ad fieri non potest ff. de verbo. ob. l. vbi. §. si. de fe. iustu. c. m. §. cetera
 Et sic satis videtur narrasse suam latam pro iniquitate non valuisse Nec ob. q.
 c. Impetrata facta hic prudens oportet facere mentionem de litem et processu ac scilicet
 facti et ad finem de h. p. dicitur de offi. dele. ex l. v. et c. tam de do. et contu. ex l. v. de
 re. iudi. m. monasterium de col. di. sup. eo et de p. v. in m. d. Illud verum cum agi-
 tur de reuocatione modificatione aut translatione iurisdictionis vel de iurista-
 tione stat. h. p. et uocatione sine et confirmatione p. m. p. r. i. s. Sicut vero cum
 agitur de executione vel gratia noua aut aliis negotiis ut scriptum fuit de offi. dele.
 ex l. v. in terna glo. et scriptum sup. in consilio l. in addi. t. r. v. q. modo hic non agitur
 de reuocatione processus vel iurisdictionis sed de concessione noui iuris debet eundem
 nichilominus proprie expressio litem curare in arte sua ff. de rei vendi. l. x. q. Duo tamen
 qd si falsa esset illa expressio que supponitur facta fuisse videlicet quod ino patitur gra-
 tuum p. n. a. f. e. r. c. si q. ius. vel vni. pub. l. p. r. e. s. p. de v. s. p. c. ex p. r. ad similibus
 plus dico qd assertioe huius sibi negata probatur tenetur ut scriptum nouella de l. r. e.
 g. r. p. ca. ex. l. vi. Et foris dico propertariu ad proband quid admittend ut ibi
 notant nouella. Deo dubitatur quomodo iniquitate assertus quissarios ad
 inquirendum de indigna proprietari deputatos possit inquisisse et totum contra
 cocatan relutisse eo qd ut dicit propertariu habet alia habitacionem sibi sufficientem
 de qua contentabatur didicua erat plena et foris hodie contentari debet. Cur
 citia qd magis ad hoc proband noue admitti debeat Respondes qd non Nam hoc
 probatum non relinquit Nam licet promissio de stando future relationi ad huc
 fende possit habere tantam conditionem si illi certe se eque retulisset ut est tactid
 sup. ad p. m. s. s. de stando ordinationi seu relationi iam facte quam sit vel scire det
 ipse promittens non habet illam tantam conditionem id si venditor super conditione
 iam facta renunciat generaliter ex p. r. i. d. de r. p. l. seu promittit non venire cont'
 conditione iam factam no potest querere p. r. p. t. u. ex p. r. o. u. de r. p. n. o. i. v. l. r. a. m. e. d. i. u. m. v. t.
 not. d. h. p. post p. r. c. de v. s. t. v. n. l. n. ac ff. de acceptat. l. p. l. i. b. v. b. i. a. c. a. p. t. o. f. e. r. e. n. s.
 in que de o. i. b. s. stipulacionibz cogitasse videtur sibi em iuriputari det qui sciuit vel

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

[Faint, illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

